BREVIARIUM

MIRAPISCENSE

PARS AUTUMNALIS

N° 44452



44452

SCALA

BREVIARIUM
MIRAPISCENSE,

Illustrissimi ac Reverendissimi in Christo Patris D. D. Joannis-Baptistæ *DE CHAMPFLOUR*, Episcopi Mirapiscensis, jussu & auctoritate, ac venerabilis ejusdem Ecclesiæ Capituli consensu editum.

PARS AUTUMNALIS.



BIBLIOTHECA SEMINARII DIOECESANI TOLOSANI
DÉPOT DE L'ÉTAT

PARISIIS,

Apud { Joannem-Baptistam GARNIER, Reginæ necnon Serenissimæ Delphinæ Typographum & Bibliopolam, viâ Citharæ, sub signo Providentiæ, ad angulare viæ Pupæ.
{ Petrum-Alexandrum LE PRIEUR, Regis Typographum, viâ San-Jacobeâ, ad insigne Crucis Aureæ.

M. DCC. LIII.
CUM PRIVILEGIO REGIS.



JOANNES-BAPTISTA

DE

CHAMPFLOUR,

Providentiâ Divinâ, & Sanctæ Sedis Apostolicæ auctoritate Episcopus Mirapiscensis, Regi à Consiliis, &c.

CLERO MIRAPISCENSI

Salutem & Benedictionem in Christo Jesu.

Ecclesiæ Catholicæ per universum orbem diffusæ, Fratres carissimi, semper fuit & est una fides. Regula fidei, *inquit Tertullianus*, una omnino est, sola immobilis & irreformabilis. Lib. de vel. Virg.

Sunt etiam quædam in quibus omnes Ecclesiæ particulares conveniunt : nempe



ſemper ubique in uſu fuit Pſalmorum modulatio, vel recitatio, lectio ſacræ Scripturæ, precatio pacis, preces diverſæ, gratiarum actio, & ſi qua alia ſunt ejuſdem generis. Modus autem & ritus, quibus hæc omnia peraguntur, verba quibus preces concipiuntur, ordo ceremoniarum, & reliqua minoris momenti diverſis Eccleſiis diverſa, & peculiaria fuerunt & ſunt: nec ita ab Apoſtolis & Apoſtolicis viris inſtituta fuerunt, ut perpetua forent & immutabilia. Cetera jam diſciplinæ, *addit Tertullianus*, & converſationis admittunt novitatem. *Ideo in illis varietates apparent, & mutationes, quæ unitatem Eccleſiæ non ſcindunt, nec fideles offendunt.*

Nicolaus I. Epiſtolâ ſecundâ ad Photium, eâ de re ſic habet: De conſuetudinibus, quas nobis opponere viſi eſtis ſcribentes per diverſas Eccleſias diverſas eſſe conſuetudines, ſi illis canonica non obſiſtit autoritas, pro qua obviare debeamus, nihil judicamus, vel eis reſiſtimus. *Fulbertus Carnotenſis:* Nos, *inquit*, non

offendit obſervantiæ diverſitas, ubi fidei non ſcinditur unitas. *Et Socrates dicit cujuſque regionis varios eſſe ritus, licèt in eâdem fide conſentiant. Sanctus Gregorius Magnus Auguſtino quem in Angliam miſit, interroganti:* Cur una cum ſit fides, ſunt Eccleſiarum conſuetudines tam diverſæ? *Sic reſpondet*: Mihi placet, ut ſive in ſancta Romana, ſive in Galliarum, ſive in qualibet Eccleſia aliquid inveniſti, quod plus Omnipotenti Deo poſſit placere, ſollicitè eligas, & in Anglorum Eccleſia, quæ de multis Eccleſiis colligere potuiſti, infundas. Non enim pro locis res, ſed pro rebus loca nobis amanda ſunt. *Anſelmus Cantuarienſis habere nos à ſanctis Patribus ait, quod ſi unitas ſervatur caritatis in fide Catholica, nihil officit conſuetudo diverſa. Natas autem varietates aſſerit ex humanorum ſenſuum diverſitate, qui quamvis in unitate non diſſentiant, in aptitudine tamen & decentia adminiſtrationis non concordant; quia quod unus aptius eſſe judicat, alius ſæpe minus aptum æſtimat. Unde pro*

Epiſt. 2. ad Finard. Lib. 5. cap. 21.

temporis tractu ad ceremonias pro vario Antistitum pietatis affectu alia atque alia addita, multa etiam mutata, videre est. Solus fidei Canon inconcussus, & immutabilis, cetera quæ ad ritus, & disciplinam pertinent, justa interveniente causa, sine reprehensione mutari possunt.

Dubitari autem non potest, Fratres carissimi, nihil cultui & officio divino magis congruere quam si Domino loquamur ipsius verbis in sacra Scriptura contentis. Amica, *inquit sanctus Cyprianus*, & familiaris oratio est Deum de suo rogare. *Quid autem utilius quam duorum Testamentorum consonantiam dignoscere, cum sibi semper invicem respondeant juxta exemplar nobis monstratum à sancto Thoma Aquino in Officio sanctissimi Sacramenti?* In veteri Testamento, *ait sanctus Augustinus*, est occultatio novi, in novo Testamento est manifestatio veteris.

Lib. de orat Domin.

De Cath. Rud. cap. 4. num. 8.

Certè sacris Ministris nihil salubriùs esse potest quam intra diversa anni tempora, in

quibus diversa commemorantur divina Mysteria & diebus in quibus festivitates Sanctorum celebrantur, his incumbere Scripturæ sacræ locis ex quibus, si mentis aciem defigant, facillimè excitentur ad orationem mentalem, quæ nisi præcedat & subsequatur, commissum telluri semen facilè exaresçet. Si autem pietas hac meditatione nutriatur & crescat, hinc etiam divini verbi dispensatores virtutum incitamenta reperient quibus fideles populi sufficienter instituantur.

Quam sit utilis immò & necessaria sanctorum Canonum cognitio nemo non novit. In his, Fratres carissimi, & Ecclesiæ disciplinam & morum regulas docebimini. In his etiam recitationem totius Psalterii per unamquamque Hebdomadam, divisiones longiorum Psalmorum, aliasque regulas in hoc-ce Breviario observatas, à majorum nostrorum institutis & Conciliorum decretis, derivasse cognoscetis. Fer. 5. Hebd. 18 post Pentec. & seqq.

Ceterùm Eccleſiam noſtram peculiare Officium habuiſſe & proprios ritus priſcis Eccleſiæ Gallicanæ ritibus conformes, conſtat ex libris antiquis qui adhuc extant. Hos ritus, de Conſilio venerabilium Fratrum Noſtrorum Dignitatum & Canonicorum Eccleſiæ noſtræ, & quibuſdam adjuvantibus, in quantum fieri potuit, renovavimus.

Concedat omnipotens & miſericors Dominus nobis, Fratres cariſſimi, & omnibus his qui in poſterum hoc-ce orationum libro utentur; ut quotidiana hujus Officii divini recitatio pietatem nutriat & augeat: confirmet in omni opere & ſermone bono: mentem illuminet: cor in meditatione accendat igne illo cœleſti quem Chriſtus venit mittere in terram: doceat ſcientiam ſanctorum & ad omne bonum opus inſtruat.

MANDAMUS itaque omnibus ſinguliſque hujuſ-ce Diœceſis Mirapiſcenſis Clericis, qui ad Officii divini recitationem tenentur, ſive Beneficii ratione, ſeu ſacrorum Ordinum,

ut tam in officio publico quam in privata recitatione, hoc Breviario semper utantur.

Datum Mirapisci in Palatio nostro Episcopali, die vigesima-quinta mensis Martii anni millesimi septingentesimi quinquagesimi-tertii.

† JOAN. BAPT. Episcopus Mirapiscensis.

De Mandato Illustrissimi ac Reverendissimi
D. D. Episcopi Mirapiscensis,
BORN, *Secret.*

TABULA TEMPORARIA

Ann. Domini.	*Aureus Nu.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Domin.*	*Domin. post Epiph.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum.* Simplex.
1753	6	xxv	1	g	6	18 Febr.	7 Mart.
1754	7	vj	2	f	4	10 Febr.	27 Febr.
1755	8	xvij	3	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1756	9	xxviij	4	d c	5	15 Febr.	3 Mart.
1757	10	ix	5	b	4	6 Febr.	23 Febr.
1758	11	xx	6	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1759	12	j	7	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1760	13	xij	8	f e	3	3 Febr.	20 Febr.
1761	14	xxiij	9	d	2	18 Jan.	4 Febr.
1762	15	iv	10	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1763	16	xv	11	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1764	17	xxvj	12	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1765	18	vij	13	f	3	3 Febr.	20 Febr.
1766	19	xviij	14	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1767	1	xxx	15	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1768	2	xj	1	c b	3	31 Jan.	17 Febr.
1769	3	xxij	2	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1770	4	iij	3	g	4	11 Febr.	28 Febr.
1771	5	xiv	4	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1772	6	xxv	5	e d	5	16 Febr.	4 Mart.
1773	7	vj	6	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1774	8	xvij	7	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1775	9	xxviij	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1776	10	ix	9	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1777	11	xx	10	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1778	12	j	11	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1779	13	xij	12	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1780	14	xxiij	13	b A	2	23 Jan.	9 Febr.
1781	15	iv	14	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1782	16	xv	14	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1783	17	xxvj	15	e	5	16 Febr.	5 Mart.
1784	18	vij	1	d c	4	8 Febr.	25 Febr.
1785	19	xviij	2	b	2	23 Jan.	9 Febr.
1786	1	*	3	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1787	2	xj	4	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1788	3	xxij	5	f e	1	20 Jan.	6 Febr.
1789	4	iij	6	d	4	8 Febr.	25 Febr.
1790	5	xiv	7	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1791	6	xxv	8	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1792	7	vj	9	A g	4	5 Febr.	22 Febr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	*PASCHA.* Sol.I.Ord.	*Ascensio Domini.* Sol.II.Or.	*Pentecostes* Solemne I.Ordinis.	*Fest. Corp. Christi.* Sol.II.Or.	*Dom. post Pent.*	*Domin. prima Advent.*
1753	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1754	14 April.	23 Maii.	2 Junii.	13 Junii.	25	1 Dec.
1755	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30Nov.
1756	18 April.	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii.	24	28Nov.
1757	10 April.	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	25	27Nov.
1758	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1759	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1760	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30Nov.
1761	22 Mart.	30 April.	10 Maii.	21 Maii.	28	29Nov.
1762	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28Nov.
1763	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27Nov.
1764	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1765	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1766	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30Nov.
1767	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29Nov.
1768	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27Nov.
1769	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1770	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1771	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1772	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29Nov.
1773	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28Nov.
1774	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27Nov.
1775	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1776	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1777	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30Nov.
1778	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29Nov.
1779	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28Nov.
1780	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1781	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1782	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1783	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30Nov.
1784	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28Nov.
1785	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27Nov.
1786	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1787	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1788	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30Nov.
1789	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29Nov.
1790	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28Nov.
1791	24 April.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23	27Nov.
1792	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.

In sequenti Calendario, quantùm licuit, notatum est tempus quo quisque Sanctus obiit: ann. *significat anno:* c. ann. *circa annum:* s. *seculo:* c. med. s. *circa medium seculi:* c. fin. s. *circa finem seculi.*

Festa quæ majusculis notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	*CIRCUMCISIO DOMINI, FESTUM S. NOMINIS JESU, ET OCTAVA NATIVITATIS EJUS. Solemne II. Ordinis.*
xxix	b	iv	2	Basilii magni, Cæsarienſis in Cappadocia Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* obiit 1. Januarii, ann. 379.
xxviij	c	iij	3	Genovefæ, Virginis Pariſienſis, *Simplex:* ann. 512.
xxvij	d	Prid.	4	Titi, Cretenſis Epiſcopi, *Semiduplex:* 1. s.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini, *ſine jejunio.* cum *commemor.* S. Simeonis Stylitæ, Anachor. prope Antioch. c. ann. 460.
25. xxv	f	viij	6	*EPIPHANIA DOMINI. Solemne II. Ordinis.* *Si inciderit in Dominicam, hac die nihil fit de Dominica.*
xxiv	g	vij	7	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex:* cum *commem.* SS. Juliani & Baſilißæ, Martyrum in Ægypto, init. iv. s.
xxiij	A	vj	8	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxij	b	v	9	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxj	c	iv	10	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.* cum *commemor.* ſancti Pauli, Eremitæ Theb. c. an. 341.
xx	d	iij	11	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xix	e	Prid.	12	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, & Baptiſmus Domini, *Duplex I. Ordinis.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictavienſis Epiſcopi & Eccl. Doct. (è 13.) *Duplex II. Ordinis:* c. ann. 368. cum *commem.* S. Felicis, Preſbyt. Nolani, c. ann. 265.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofolienſis Abbatis, *Semidupl.* c. fin. vi. s.
xv	b	xvij	16	
xiv	c	xvj	17	Antonii, Ægyptii Abbatis, *Semid.* ann. 356. cum *commem.* S. Sulpicii, Bituricenſis Epiſcopi, c. ann. 644.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri Apostoli, quà Antiochiæ primum sedit, deinde Romæ, *Duplex I. Ordinis.*
				Prima Sedes Septuagesimæ.
xij	e	xiv	19	Fulgentii, Episc. & Doctor. *Semid.* ann. 533. (è 1.)
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ Martyris, *Duplex II. Ordinis :* c. ann. 288. cum *commem.* sancti Fabiani, Papæ & Martyr. ann. 250.
x	g	xij	21	Agnetis, Romæ Virginis & Martyr. *Semid.* c. ann. 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Cæsarauguſtani Diaconi Valentiæ in Hispania Martyris, *Semiduplex :* ann. 304.
viij	b	x	23	
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini Episcopi & Martyris, *Semiduplex :* ann. 97.
vj	d	viij	25	Conversio sancti Pauli, Apostoli, *Duplex I. Ordinis :* ann. 34. vel 35.
v	e	vij	26	Polycarpi, Smyrnensis Episcopi & Martyr. *Semiduplex :* c. med. II. s.
iv	f	vj	27	Joannis Chrysostomi, Constant. Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis :* ann. 407. (è 14. Sept.) Translatio hâc die 438.
iij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genevensis *Episcopi*, *Duplex II. Ordinis* : ann. 1622. (è 28. Decemb.)
j	b	iij	30	Bathildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex :* c. ann. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, Cœnobitæ, institut. Ordin. B. Mariæ de Mercede, *Semiduplex :* ann. 1256.

				FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni Episcopi & Martyris. *Semiduplex :* ann. 107. (è 20. Decemb.)
xxviij	e	iv	2	*PRÆSENTATIO DOMINI ET PURIFICATIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS. Solemne II. Ordinis.*
xxvij	f	iij	3	Blasii, Episcopi Sebastiæ in Armenia minori, & ibid. Martyris, *Simplex :* c. init. IV. s.
25. xxvj	g	Prid.	4	*Prima Sedes diei Cinerum.*

FEBRUARIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	
xxv. xxiv	A	Non	1	Agathæ, Catanensis Virginis & Martyris, *Simplex*: ann. 251. [In Quadragesimâ *commemoratio.*]
xxiij	b	viij	6	
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, Presbyt. Ordin. SS. Trinitatis Fundat. *Semid.* ann. 1213. (è21. Decemb.) [In Quadragesimâ *commem.*]
xx	e	v	9	Apolloniæ, Alexandrinæ Virginis & Mart. *Simpl.* an. 249. [In Quadrag. *commem.*]
xix	f	iv	10	
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianensis Abbatis, *Simplex*: ann. 821. [In Quadragesimâ *commemor.*]
xvij	A	Prid	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Sylvini Tolosæ nati, Episcopi, *Semiduplex*: ann. 728. [In Quadrag. *commemor.*]
xj	g	xij	18	Simeonis, Hierosolymitani Episcopi & Martyris, *Simplex*: ann. 107. [In Quadragesimâ *commem.*]
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	Cyrilli, Alexandrini Episcopi & Doctoris, *Semiduplex*: ann. 445. [Intrà Quadragesimam *commemoratio.*]
viij	c	ix	21	*Ultima Sedes Septuagesimæ.*
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
v	f	vj	24	} Matthiæ, Apostoli, *Duplex I. Ordin.* 1. C.
iv	g	v	25	} *In anno Bissextili.*
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	
*	*	*	29	*In anno Bissextili tantùm: ceteri anni hac die carent.*

In annis Bissextilibus (ii sunt quibus in Tabula temporaria Festorum mobilium, assignatur duplex littera Dominicalis) additur dies intercalcaris, & bis dicitur Sexto Calendas Martii, *nempe*, die 25. & 26. *unde illi anni Bissextiles vocantur: & Festum S. Matthiæ, quod in aliis annis celebratur die 24, in anno Bissextili die 25. celebratur. Littera Dominicalis quæ fuit assumpta mense Januario mutatur in præcedentem.*

MARTIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
*	d	Cal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non	7	SS. Perpetuæ & Felicitatis, Carthaginensium Martyrum, *Simplex*: [In Quadragesimâ *commemor.*] c. ann. 204. [Festum S. Thomæ Aquinatis fit die 18. Julii.]
xxiij	d	viij	8	*Prima Sedes Novilunii Paschalis.*
xxij	e	vij	9	
xxj	f	vj	10	*Ultima Sedes diei Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	[De S. Gregorio Papa fit 3. Septembr.] *Feriâ* VI. *post Dominicam Passionis fit Officium de Compassione B. Mariæ Virginis, Duplex II. Ordinis.*
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	*A Dominica Palmarum inclusivè usque ad Dominicam in Albis inclusivè Officium Semiduplex aut Simplex occurrens omittitur; Duplex verò & supra transfertur.*
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiv	19	Joseph, sponsi B. Mariæ Virginis, *Duplex I. Ordinis.* 1. s.
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Primum Pascha.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	*ANNUNTIATIO ET INCARNATIO DOMINI. Solemne I. Ordinis.* (cum Octavâ, quando Paschâ occurrit die 22. vel 23. Martii.)
v	A	vij	26	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MARTIUS.
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	[De Octavâ Annuntiationis, quando Pascha occurrit die 22. Martii, *Semiduplex.*]

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1	Octava Annuntiationis, *Duplex I. Ordinis.* [modò Pascha occurrat die 22. vel 23. Martii.]
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, Instit. Ordin. Minim. *Semiduplex:* an. 1507. [In Quadragesima *commem.*]
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Isidori, Hispalensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex:* an. 636. [In Quadragesima *Commem.*]
xxv. xxiv	d	Non	5	Vincentii Ferrerii, Presbyteri Ordinis Prædicat. *Semiduplex:* ann. 419. [In Quadragesi. *commemor.*]
				Ultima Sedes Novilunii Paschalis.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Justini, Martyris, *Semiduplex:* ann. 167. [Intrà Hebdomadam Passionis *commemoratio.*]
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	Anselmi, Cantuariensis Episcopi & Doctor. *Semid.* ann. 1109.
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Martyr. in Oriente, *Simplex:* c. ann. 303.
v	b	viij	24	

Marci

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		APRILIS.
iv	c	vij	25	Marci, Evangeliſtæ, *Duplex I. Ordinis:* ann. 68.
				Ultima Sedes Paſchæ.
iij	d	vj	26	Cleti (ſeu Anacleti) Papæ & Martyris, *Simplex* : c. ann. 91.
ij	e	v	27	Hermenigildi, Martyris, *Semiduplex* : (è 13.) ann. 586.
j	f	iv	28	
*	g	iij	29	Mariæ Ægyptiacæ, Pœnitentis, *Semiduplex* : c. ann. 421
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, Santonenſis Epiſcopi & Martyris, *Simplex* : 111. ſ.

MAIUS.

xxviij	b	Cal.	1	Philippi & Jacobi (Alphæi) Apoſtolorum, *Duplex I. Ordinis* : 1. ſ.
xxvij	c	vj	2	Athanaſii, Alexandrini Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis* : ann. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio ſanctæ Crucis, ann. 326. *Solemne III. Ordinis* : cum *commemor.* ſancti Alexandri, Papæ & Martyris, c. ann. 119.
xxv	e	iv	4	Monicæ, Viduæ Tagaſtenſis, *Semid.* ann. 387.
xxiv	f	iij	5	Martyrum pro Solemnitate Paſchali occiſorum, *Semiduplex* : ann. 459.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apoſtoli & Evangeliſtæ, ante Portam Latinam, *Duplex II. Ordinis* : c. ann. 95.
xxij	A	Non	7	
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Conſtantinop. Epiſc. & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis* : ann. 391.
xix	d	vj	10	*Prima Sedes Pentecoſtes.*
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennenſis Epiſcopi, *Simplex* : ann. 475.
xvij	f	iv	12	Epiphanii, Salaminæ Epiſcopi & Doctoris, *Semid.* an. 403.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Pachomii, Tabennæ in Thebaïde Abbatis, (è 9.) *Simpl.* cir. ann. 350.
xiv	b	Idib.	15	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MAIUS.
xiij	c	xvij	16	Germerii, Episcopi Tolosani, *Semiduplex*: c. ann. 560. *Dominica prima post Pentecosten, fit Officium de SS. TRINITATE*, Solemne II. Ordinis.
xij	d	xvj	17	Joannis Nepomuceni, Canonici Pragensis Presbyt. & Martyr. *Simplex*: xi. sec.
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cælestini, Papæ, Congregat. Cælestin. Instit. *Semid.* ann. 1296. cum *commemor.* S. Yvonis, Presbyter. init. xiv. sec.
ix	g	xiij	20	
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Francisci Regis, Presbyt. è Societate Jesu, *Semid.* ann. 1642.
iv	e	viij	25	
iij	f	vj	26	Philippi Nerii Presbyteri, Congreg. Oratorii Rom. Institut. *Simplex*: ann. 1595.
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi Aquitaniæ Ducis, Comitis Tolos. demum Monachi, *Semiduplex*: ann. 812. cum *commem.* sancti Germani, Parisiensis Episcopi, ann. 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	

				JUNIUS.
xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdunensis Episcopi, Blandinæ, Virginis, & Socior. Mart. *Semid.* an. 177. *comm.* SS. Marcellini & Petri, Mart. ann. 304.
xxv. xxiv	g	iij	3	Clotildis Francorum Reginæ, Viduæ, *Simpl.* ante med. vi. s.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburgensis Episcopi, Instit. Ord. Præmonstratensis, *Semid.* ann. 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apostoli, *Duplex I. Ordinis*: 1. sec.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	JUNIUS.
xv	b	Prid. 12	
xiv	c	Idib. 13	*Ultima Sedes Pentecostes.*
xiij	d	xviij 14	
xij	e	xvij 15	
xj	f	xvj 16	Ciryci & Julittæ matris ejus, Tharsi in Sicilia Martyrum, *Simplex :* init. iv. sec.
x	g	xv 17	
ix	A	xiv 18	
viij	b	xiij 19	Gervasii & Protasii, Mediolanensium Martyrum, *Simplex :* i. vel ii. sec.
vij	c	xij 20	
vj	d	xj 21	
v	e	x 22	Paulini, Nolani Episcopi, *Semiduplex :* ann. 431.
iv	f	ix 23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij 24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, *Solemne II. Ordinis*, cum *Octavâ.*
ij	A	vij 25	De Octavâ, *Semiduplex.*
j	b	vj 26	De Octavâ, *Semiduplex :* cum *commemor.* SS. Joannis & Pauli, Romæ Martyr. c. ann. 362.
*	c	v 27	Irenæi, Lugdunensis Episcopi & Doctoris, & Sociorum ejus, Martyrum, *Semidup.* c. ann. 202. *cum commemor.* Octavæ.
xxix	d	iv 28	Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli, *cum jejunio.* cum *commem.* Octavæ sancti S. Joannis Baptistæ.
xxviij	e	iij 29	PETRI & PAULI, Apostolorum, *Solemne II. Ordinis :* ann. 66. vel 67. cum *comm.* de Octavâ S. Joann.
xxvij	f	Prid. 30	Commemoratio S. Pauli, Apostoli, *Duplex I. Ordinis :* cum *commem.* S. Petri Apost. Octavæ S. Joann. & S. Martialis, Lemovicensis Episcopi, iii. sec.

			JULIUS.
xxvj	g	Cal. 1	Octava Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, *Duplex II. Ordinis :* cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj 2	Visitatio B. Mariæ, Virginis, *Solemne III. Ordinis :* cum *commem.* Octavæ SS. Apost.
xxiv	b	v 3	De Octavâ SS. Apostolorum Petri & Pauli, *Semiduplex.*
xxiij	c	iv 4	De Octavâ SS. Apostolorum, *Semiduplex.*
xxij	d	iij 5	De Octavâ SS. Apostolorum, *Semiduplex.*

JULIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxj	e	Prid.	6	Octâvâ SS. Apostolorum Petri & Pauli, *Duplex II. Ordinis.*
xx	f	Non	7	
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum matris, Romæ Martyrum, *Simplex:* (è 23. Novemb.) cir. ann. 164. cum *commem.* SS. Rufinæ & Secundæ, Martyrum, ann. 252.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abbat. (è 21. Mart.) *Duplex II. Ordinis:* ann. 543. Translatio hâc die: c. ann. 653.
xv	d	iv	12	
xiv	e	iij	13	Sylæ, socii Apostoli Pauli, *Simplex:* 1. s.
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episcopi & Doct. *Semid.* ann. 1274.
xij	g	Idib.	15	Jacobi, Episcopi Nisibeni, *Semiduplex:* iv. s.
xj	A	xvij	16	Henrici, Imperatoris, Justi, *Semiduplex:* ann. 1024.
x	b	xvj	17	Sperati & Sociorum ejus Martyrum, *Simplex:* ann. 200.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Doctoris, (è 7. Mart.) *Duplex II. Ordinis:* ann. 1274. *Canonisatio hâc die:* ann. 1323. cum *commemor.* S. Symphorosæ & septem Filiorum ejus Martyrum.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Presbyt. Congr. Missionis Fundat. *Duplex II. Ordinis:* ann. 1660. cum *commem.* S. Arsenii Diaconi, Anachoretæ, an. 445.
vij	e	xiij	20	
vj	f	xij	21	Victoris, Martyr. *Simpl.* cir. ann. 290.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, *Duplex II. Ordinis:* 1. sec.
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi) Apostoli, *Duplex I. Ordinis:* ann. 44.
j	d	vij	26	Joachim & Annæ parentum B. Mariæ, Virginis, *Duplex I. Ordinis.*
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	Nazarii & Celsi, Mediolan. Martyr. 1. vel 11. s. *Simpl.*
xxviij	g	iv	29	Lazari, (è 17. Decemb.) Marthæ, (è 17. Octob.) & Mariæ (è 17. Mart.) sororum ejus, Christi hospitum: *Duplex II. Ordinis:* 1. s. cum *commem.* sancti Lupi, Trecensis Episcopi, c. ann. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, *Simpl.* ann. 448. cum *commem.* SS. Abdon & Sennen, Martyrum, ann. 250.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JULIUS.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, Presbyt. Institut. Societat. Jesu, *Semiduplex* : ann. 1556.

AUGUSTUS.

xxv. xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, *Duplex II. Ordinis* : ann. 44. cum *commem.* S. Felicis, Mart. ann. 304.
xxiij	d	iv	2	Stephani, Papæ & Martyris, *Simplex* : ann. 257.
xxij	e	iij	3	Inventio Corporis S. Stephani, Protomart. *Semid.* ann. 415. cum *commem.* Septem Fratrum Machabæorum, & eorum Matris, Martyr. c. ann. 167. ante Christ.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presbyt. Instit. Ordinis Fratrum Prædicat. *Duplex II. Ordinis* : ann. 1221. (è 6.)
xx	g	Non	5	
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *Solemne III. Ordin.* ann. 32. cum *commemor.* S. Sixti, Papæ & Martyr. ann. 258.
xviij	b	vij	7	Justi & Pastoris, Martyrum Complut. *Semid.* c. ann. 282.
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Diaconi & Martyris, *Duplex I. Ordinis* : ann. 258.
xiv	f	iij	11	
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Virginis, Clariss. Abbatissæ, *Semiduplex* : 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Francorum Reginæ, Viduæ; *Semiduplex* : ann. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	*ASSUMPTIO B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne I. Ordinis* : 1. sec. Nona Lectio Officii Nocturni, pro *commem.* de voto Ludov. XIII.
ix	d	xvij	16	De Octavâ Assumpt. *Semid.* cum *commem.* sancti Rochi, apud Montem Pessulanum, Laïci, c. ann. 1327.
viij	e	xvj	17	De Octavâ Assumptionis B. Mariæ Virginis, *Semiduplex.*
vij	f	xv	18	De Octavâ Assumpt. *Semid.*
vj	g	xiv	19	Ludovici, Episc. Tolos. *Duplex II. Ordinis* : c. fin. XIII. s. cum *comm.* Oct. Assumpt.
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis Abbatis, & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis* : ann. 1153. cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octavâ Assumpt. *Semiduplex.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis, *Duplex I. Ordinis.*
ij	d	x	23	Helenæ Imperatoris, Viduæ, *Semi-duplex:* ann. 328. (è 18.)
j	e	ix	24	Bartholomæi, Apostoli, *Duplex I. Ordinis:* 1. sec.
*	f	viij	25	Ludovici IX. Regis Franciæ, *Duplex II. Ordinis:* ann. 1270.
xxix	g	vij	26	Genesii, Romani Martyris, *Semiduplex*, (è 25.) ann. 285.
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex:* ann. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* ann. 430. cum *commem.* sancti Juliani, Brivatensis Martyris, c. ann. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *Duplex I. Ordinis:* ann. 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati, Presbyteri, *Simplex:* ann. 1240.

SEPTEMBER.

xxiij	f	Cal.	1	Lupi, Senonensis Episcopi, *Semiduplex:* ann. 628. cum *commemor.* sancti Ægidii, Abbatis in Occitaniâ, c. ann. 547.
xxij	g	iv	2	Antonini, Martyris, Apamiensium Patroni, *Simplex:* 111. sec.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. 604. (è 12. Mart.) Ordinatio hac die, ann. 590.
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non	5	Laurentii Justiniani, Venet. Patriarchæ, *Simplex:* ann. 1455.
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Clodoaldi, Presbyt. *Simplex*: ann. 568.
xvj	f	vj	8	*NATIVITAS B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne II. Ordinis.*
xv	g	v	9	De Octavâ Nativitatis B. M. V. *Semiduplex.*
xiv	A	iv	10	De Octavâ Nativitatis B. Mariæ Virginis, *Semiduplex:* cum *commem.* S. Salvii, Albig. Episcopi, ann. 584.
xiij	b	iij	11	} De Octavâ Nativitatis B. M. V. *Semid.*
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio sanctæ Crucis, (imperante Constantino, ann. 326. vel 327. imperante Heraclio, ann. 629.) *Duplex I. Ordinis:* cum

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Menſis.		SEPTEMBER.
				commem. Octav. Nativit. B. Mariæ Virgin. & S. Cornelii, Papæ & Mart. ann. 251. *Feriâ* IV. VI. *& Sabbato poſt Feſtum Exaltationis S. Crucis, celebrantur jejunia Quatuor Temporum.*
ix	f	xvij	15	Octavâ Nativit. B. M. V. *Duplex II. Ordinis.*
viij	g	xvj	16	Camellæ, Virginis & Martyris, *Duplex I. Ordinis :* XII. ſec.
vij	A	xv	17	Cypriani, Carthaginenſis Epiſcopi Eccleſiæ Doctoris & Mart. *Semiduplex :* ann. 258.
vj	b	xiv	18	
v	c	xiij	19	Januarii, Benevent. Epiſcopi & Sociorum ejus, Martyrum, *Simplex :* IV. ſec.
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	Matthæi, Apoſtoli & Evangeliſtæ ; *Duplex I. Ordinis :* I. ſec.
ij	f	x	22	
j	g	ix	23	Theclæ, Virgin. & Martyris, *Simplex :* c. fin. I. ſ. cum *commem.* S. Lini, Papæ & Martyris, c. ann. 78.
*	A	viij	24	
xxi	b	vij	25	*MAURICII ET SOCIORUM EJUS MARTYRUM, ECCLESIÆ CATHEDRALIS ET TOTIUS DIŒCESIS PATRONORUM, Solemne I. Ordinis :* ann. 286. (è 22. ne occurrat in Feriis Quatuor Temporum.)
xxviij	c	vj	26	De Octavâ, *Semiduplex.*
xxvij	d	v	27	De Octavâ, *Semiduplex :* cum *commem. SS.* Coſmæ & Damiani, Fratrum Martyrum, IV. ſec.
[25. xxvj	e	iv	28	Exuperii, Toloſani Epiſcopi, *Duplex II. Ordinis :* V. ſ. cum *commem.* Octavæ.
xxv. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, & Omnium Angelorum, *Solemne III. Ordinis.* Hoc Feſtum in Apulia ſumpſit exordium v. vel VI. ſec. *commem.* Octavæ.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Preſbyt. & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis :* ann. 420. cum *commem.* Octavæ.

OCTOBER.

xxij	A	Cal.	1	De Octavâ, *Semiduplex.*
xxj	b	vj	2	Octava SS. Mauricii & Sociorum Martyr. *Duplex I. Ordinis.*
xx	c	v	3	Angelorum Cuſtodum, *Duplex I. Ordinis.* Hoc Feſtum Pariſ. inſtit. ann. 1680. cum *commemor.* S. Dionyſii Areopagitæ, Athenarum Epiſcopi & Mart. c. fin. I. ſec.

OCTOBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xix	d	iv	4	Franciſci, Aſſiſinatis in Umbria, Cœnobitæ, Inſtitut. Ordin. Fratrum Minorum, *Semiduplex:* ann. 1226.
xviij	e	iij	5	Remigii, Remenſis Epiſcopi, (è 13. Jan.) *Semiduplex:* ann. 533.
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Inſtit. Ordin. Carthuſianorum, ann. 1101. *Semid.* cum *comm.* S. Fidis, Aginnenſis Virginis & Martyr. ann. 287. vel 290.
xvj	g	Non	7	*Dominica II. Octobris, ſit* ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ CATHEDRALIS, ann. 1506. *& Omnium Eccleſiarum totius Diœceſis.* Solemne II. Ordinis: *cum Octava.*
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionyſii, Pariſienſis Epiſcopi & Sociorum Martyrum, *Semiduplex:* III. ſec.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Geraldi, Comitis Aureliacenſis, Laïci, *Simplex:* ann. 909.
ix	g	Prid.	14	
viij	A	Idib.	15	Thereſiæ, Virginis, Inſtauratricis Ordin. Carmel. *Semiduplex:* ann. 1582. cum *commem.* S. Bertrandi, Convennarum Epiſcopi, ann. 1120.
vij	b	xvij	16	Gauderici Agricolæ, *Solemne II. Ordinis:* IX. ſ.
vj	c	xvj	17	De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex.*
v	d	xv	18	Lucæ, Evangeliſtæ, *Duplex I. Ordinis* ; I. ſec. cum *commem.* Octavæ.
iv	e	xiv	19	De Octavâ, *Semiduplex.*
iij	f	xiij	20	De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex:* cum *commem.* S. Capraſii, Martyris Aginnenſis, c. fin. III. ſec.
ij	g	xij	21	De Octavâ, *Semid.* cum *commem.* S. Hilarionis, Abbatis, ann. 371. & SS. Urſulæ, & Sociarum, Virg. & Mart. c. med. v. ſ.
j	A	xj	22	De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex.*
*	b	x	23	Octava & Tranſlatio S. Gauderici, *Duplex II. Ordinis.*
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Criſpini & Criſpiniani Fratrum, Sueſſionenſium Martyr. *Simplex:* cir. fin. III. ſec.
xxvij	e	vij	26	Revelatio SS. Mauricii & Sociorum ejus Martyrum, *Duplex I. Ordinis.*
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis & Judæ, Apoſtolorum, *Duplex. I. Ordinis:* I. ſ.
xxiv	A	iv	29	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		OCTOBER.
xxiij	b	iij	30	Marcelli, Centurionis Martyris, *Simplex*: c. ann. 298.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio.*

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	*OMNIUM SANCTORUM*, *Solemne I. Ordinis.* Institut. IX. sec.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, *Duplex I. Ordinis.* Institut. ann. 998.
xix	f	iij	3	De Octavâ Omnium Sanctorum, *Semidupl.* cum *commem.* S. Papuli, Martyr. III. sec. (Nisi fiat Commemoratio Fidelium Defunctorum.)
xviij	g	Prid.	4	Caroli, Mediolanensis Episcopi & Cardin. (è 3.) *Duplex II. Ordinis*: an. 1584. cum *commemor.* Octavæ Omnium Sanctorum, & sancti Amantii, Ruthenensis Episcopi, v. s.
xvij	A	Non	5	} De Octavâ Omnium SS. *Semiduplex.*
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava Omnium Sanctorum, & Veneratio SS. Reliquiarum, *Duplex I. Ordinis.*
xiij	e	v	9	
xij	f	iv	10	Leonis Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. circiter 461.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis Episcopi, *Duplex I. Ordinis*: ann. 397.
x	A	Prid.	12	Martini, Papæ & Martyris, *Simplex*: ann. 655. (è 16. Sept.)
ix	b	Idib.	13	Brictii, Turonens. Episcopi, *Simplex*: ann. 444.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	Eucherii, Lugdunensis Episcopi, *Simplex*: c. ann. 454.
v	f	xv	17	Gregorii Thaumaturgi, Neocesareæ Episc. *Semiduplex*: ann. 270. cum *commemor.* sancti Gregorii Turonensis Episcopi, ann. 595.
iv	g	xiv	18	
iij	A	xiij	19	Elizabeth, Viduæ, *Simplex*: ann. 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, *Solemne III. Ordinis.*
*	d	x	22	Ceciliæ, Virginis & Martyris, *Semiduplex*: II. vel III. sec.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ & Martyris, *Semiduplex*: ann. 100.
xxviij	f	viij	24	
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ Virgin. & Martyr. *Semiduplex*: IV. ſec. cum *commem.* ſancti Chryſogoni, Rom. Mart. an. 304.
25. xxvj	A	vj	26	Petri, Alexandrini Epiſc. & Mart. *Simplex*: ann. 311.
xxv. xxiv	b	v	27	*Prima Sedes Adventûs.*
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Saturnini, Toloſani Epiſcopi & Martyris, *Solemne III. Ordinis*: III. ſ.
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, Apoſtoli, *Duplex I. Ordinis*: I. ſ.

DECEMBER.

xx	f	Cal.	1	Eligii, Noviomenſis Epiſcopi, *Simplex*: ann. 659. (è 30. Nov.)
xix	g	iv	2	
xviij	A	iij	3	Franciſci Xaverii, Preſbyt. è Societ. Jeſu, Indiarum Apoſtoli, *Semidupl.* an. 1552. *Ultima Sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	Petri Chryſologi, Ravennenſis Epiſcopi & Doctoris, *Semiduplex*: c. med. v. ſ.
xvj	c	Non	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Mirenſis Epiſcopi, *Semiduplex*: ann. 320.
xiv	e	vij	7	Ambroſii, Mediolanenſis Epiſcopi & Eccleſ. Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. 397. (è 4. Apr.) Ordinatio hac die 374.
xiij	f	vj	8	*CONCEPTIO B. MARIÆ VIRGINIS*, *Solemne II. Ordinis.*
xij	g	v	9	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
xj	A	iv	10	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
x	b	iij	11	Pauli, primi Narbonenſis Epiſcopi, *Semiduplex*: III. ſ. cum *commemor.* Octavæ Conceptionis B. M. V.
ix	c	Prid.	12	Damaſi, Papæ, *Semiduplex*: ann. 384. cum *commem.* Octavæ Conceptionis B. M. V.
viij	d	Idib.	13	De Octavâ Conceptionis B. M. V. *Semidup.* cum *commem.* S. Luciæ, Syracuſanæ Virg. & Mart. init. IV. ſec.
vij	e	xix	14	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
vj	f	xviij	15	Octava Conceptionis B. M. V. *Duplex II. Ordinis.*

DECEMBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	
v	g	xvij	16
iv	A	xvj	17
iij	b	xv	18
ij	c	xiv	19
j	d	xiij	20
*	e	xij	21
xxix	f	xj	22
xxviij	g	x	23
xxvij	A	ix	24
xxvj	b	viij	25
25. xxv	c	vij	26
xxiv	d	vj	27
xxiij	e	v	28
xxij	f	iv	29
xxj	g	iij	30
* 19. xx	A	Prid.	31

Thomæ, Apoſtoli, *Duplex I. Ordinis*: 1. ſ.

Vigilia Natalis Domini, *cum jejunio. Si dies* 25. 26. 27. *aut* 28. *incidant in Dominicam, illis diebus nihil fit de Dominica, ſed tunc de Dominica intrà Octavam Natalis Domini, fit Officium ritu Semiduplici die* 30. *ſine Commemoratione Octavæ, ut notatur in Proprio.*

NATALE DOMINI, Solemne I. Ordinis.

STEPHANI, DIACONI, PROTOMARTYRIS, Duplex I. Ordinis: finiente ann. 33. cum *commem.* Octavæ Nativitatis Domini.

JOANNIS, Apoſtoli & Evangeliſtæ, *Duplex I. Ordinis.* initio 11. ſ. cum *comm.* Octav. Nativit. Domini.

Innocentium Martyrum, *Duplex II. Ordinis:* cum *commem.* Octav. Nativit. Domini.

De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex* cum *commem.* S. Thomæ, Cantuarienſis Epiſcopi & Martyris, ann. 1170.

De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex.*

De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex:* cum *commem.* S. Sylveſtri, Papæ, an. 335.

---

* Hæc Epacta 19. numquam eſt in uſu, niſi quando eodem anno concurrit cum aureo numero XIX.

TABULA

Continens Officiorum gradus & diversitatem.

Solemne I. Ordinis. } *Duplex I. Ordinis.*
Solemne II. Ordinis. } *Duplex II. Ordinis.* } Simplex.
Solemne III. Ordinis. } Semiduplex.

SOLEMNIA I. ORDINIS.
Natale Domini.
Annuntiatio & Incarnatio Domini.
Pascha.
Pentecostes.
Assumptio B. Mariæ Virginis.
Festum SS. Mauricii & Sociorum, Ecclesiæ Cathedralis & Diœcesis Patronorum.
Festum Omnium Sanctorum.
Festum principale Patroni primarii, seu titularis Ecclesiæ.
Ipsa dies Consecrationis, seu Dedicationis Ecclesiæ.

SOLEMNIA II. ORDINIS.
Circumcisio Domini.
Epiphania Domini.
Præsentatio Domini & Purificatio B. Mariæ Virginis.
Ascensio Domini.
Festum SS. Trinitatis.
Festum Corporis Christi, seu SS. Sacramenti Eucharistiæ.
Nativitas B. Mariæ Virginis.
Conceptio B. Mariæ Virginis.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Natale SS. Petri & Pauli, Apostolorum.
Festum S. Gauderici Agricolæ.
Dies Anniversarius Dedicationis Ecclesiæ.

SOLEMNIA III. ORDINIS.
Inventio S. Crucis.
Festum Visitationis B. Mariæ Virginis.
Transfiguratio Domini.
Festum sancti Michaëlis Archangeli, & omnium Angelorum.
Festum Præsentationis B. M. Virginis.
Festum S. Saturnini.

DUPLICIA I. ORDINIS.
Dominica I. Adventus.
Dominica Palmarum.
Dominica in Albis depositis.
Feriæ II. & III. Paschæ, II. & III. Pentecostes.
Dies Octavæ omnium Solemnium primi Ordinis, & Solemnium Domini secundi Ordinis.
Exaltatio S. Crucis.
Natale S. Stephani Protomartyris.
Festa Apostolorum & Evangelistarum, excepto Natali Sanctorum Petri & Pauli, qui est Solemne II. Ordinis.
Demum omnia Festa quibus in Calendario apponuntur hæ voces, *Duplex I. Ordinis.*

DUPLICIA II. ORDINIS.

Dominicæ per annum superiùs non memoratæ.

Octavæ Solemnium secundi Ordinis quæ non sunt Domini.

Festum Compassionis B. M.V.

Festa quibus in Calendario apponuntur hæ voces, *Duplex II. Ordinis.*

SEMIDUPLICIA.

Dies intrà Octavas, exceptis diebus II. & III. intrà Octavas Paschæ & Pentecostes.

¶ *Dies intrà dictas Octavas Paschæ & Pentecostes nulli cedunt Festo. Dies verò aliarum Octavarum tam Solemnium I. Ordinis, quàm Solemnium Domini II. Ordinis non admittunt nisi Duplicia & supra. Intrà Octavas Solemnium II. Ordinis quæ non sunt Domini, fit Officium de Semiduplici.*]

Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Semiduplex.*

DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ quæ excludunt quæcumque Festa etiam Solemnia I. Ordinis.

Dominica prima Adventûs.

Prima Quadragesimæ.

Passionis.

Palmarum.

Paschæ.

In Albis depositis.

Pentecostes.

Prima post Pentecosten, in qua fit Officium de SS. Trinitate.

DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ quæ admittunt Solemnia I. & II. Ordinis.

Secunda, Tertia, Quarta { Adventûs.

Dominicæ in { Septuagesima. Sexagesima. & Quinquagesima.

Secunda, Tertia, Quarta { In Quadragesima.

DOMINICÆ in quibus fit de Duplicibus primi Ordinis & supra.

Reliquæ Dominicæ per annum.

FERIÆ MAJORES PRIVILEGIATÆ quæ nunquam omittuntur.

Vigilia Nativitatis Domini.

Feria quarta Cinerum.

Feriæ Majoris Hebdomadæ.

Vigilia Pentecostes.

FERIÆ MAJORES in quibus fit de Duplici I. Ordinis & supra, non verò nisi Commemoratio de Semiduplici.

Feriæ omnes non privilegiatæ intrà Quadragesimam.

Feriæ Quatuor-Temporum.

Feriæ Rogationum.

Vigiliæ non privilegiatæ, etiam anticipatæ.

FERIÆ MAJORES in quibus fit de Semiduplici occurrente, non verò nisi Commemoratio de Simplici.

Feriæ Adventûs.

Feria VI. post Octavam Ascensionis.

Ante Orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat Deum.

Ecclesiastici XVIII. 23.

Ante recitationem Officii divini

Oratio.

APeri, Dómine, os meum, ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum, ab ómnibus vanis, perversis & aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina, affectum inflamma: ut attentè, reverenter & devótè, hoc Officium recitáre váleam, & exaudíri mérear ante conspectum divínæ majestátis tuæ; Per Christum Dóminum nostrum.

Dómine, in unióne divínæ illíus intentiónis quâ ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persólvo.





David in Tabernaculo ad mensam aromatum prostratus orat

Respice et exaudi me, pie Domine Deus meus psallam nomini Domini altissimi Psal. 12.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS AUTUMNALIS.

DOMINICA
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò:

PAter noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra: panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimittimus debitóribus nostris: & ne nos indúcas in tentatiónem; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ: Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine: passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & sepultus; descendit ad ínferos: tértiâ die resurrexit à mórtuis: ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis: inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Eccléfiam cathólicâ, Sanctórum, communiónem remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur:

DOmine, lábia mea apéries: ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto; Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

Inv. Dóminum qui fecit nos, * Venite, adorémus.

Repetitur, Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

PSALMUS 94.

Christus Rex; ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem suam: quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipsius est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in desérto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, & dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc & semper, & in sécula seculórum. Amen.

* Veníte, adorémus. *Repetitur*, Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

DIE diérum príncipe
Lux è tenébris éruta:
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.

Et mors, & horréndum chaos
Vocem jubéntis áudiunt:
Nos surdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbsequi?

Umbris sepulta dum stupet
Natúra, lucis fílii
Surgámus, & noctem piis
Exerceámus cánticis.

Legem, prophétas, & sacro
Psalmos calentes lúmine,
Profána dum silent loca,
Divína templa pérsonent.

Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novique mores éxprimant
Vitam resúrgentis novam.

Hoc consequémur, te duce,
Fons caritátis, ô deus,
Qui legis addis litteræ
Vitæ datórem Spíritum.

Sit laus, Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Aftericus hic * notat mediationem & pausam.*

PSALMUS 1.

Beatitudo justorum, malorum calamitas.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum

non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decursus aquárum; * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur

Non sic ímpii, non sic: * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spíritui sancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória, *&* Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum & Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum; sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. E. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christo frustrà principes populique adversantur.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, & adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte *Dómino in timóre*, & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequando irascátur Dóminus, * & pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dño in timóre, & exultáte ei cum tremóre.

Ant. 8. G. Dicunt.

PSALMUS 3.

Pia Justi in pœnis querimonia.

DÓmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, sus-

ceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporátus sum: * & exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa; * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post Versículum cujuslibet Nocturni, dicitur secretò: Pater noster. *Altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones & Benedict. habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Díligam te.

PSALMUS 17.

Gratiarum actio, pro victoriâ de Christi & Ecclesiæ inimicis habitâ.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus, adjútor meus, * & sperábo in eum.

Protector meus, & cornu salútis meæ, * & susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi.

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam: * & clamor meus in conspectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est, & contrémuit terra: * fundamenta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt; quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exarsit: * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descendit: * & caligo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, & volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latíbulum suum; in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrósa aqua in núbibus áëris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam: * grando & carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, &

dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundamenta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, & refúgium meum.

Ant. 4. A. Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

Misit de súmmo (Dóminus,) & accépit me, * & assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab his qui odérunt me : * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * & factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * & secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi.

Quia custodívi vias Dñi, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia judicia ejus in conspéctu meo, * & justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * & secundùm puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocente innocens eris ;

Et cum electo electus eris, * & cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * & óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine : * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne ; * & in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & observábo me ab iniquitáte mea.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera divisio Psal. 17.

Deus meus, impolluta via ejus ; elóquia Dómini igne examináta : * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * & super excelsa státuens me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * & posuísti, ut arcum æreum, brachia mea,

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ : * & déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem : * & disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me, * & non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, & comprehendam illos : * & non convertar donec deficiant.

Confringam illos, nec póterunt ſtare: * cadent ſubtus pedes meos.

Et præcinxiſti me virtúte ad bellum, * & ſupplantaſti inſurgentes in me ſubtus me.

Et inimícos meos dediſti mihi dorſum, * & odientes me diſperdidiſti.

Clamavérunt, nec erat qui ſalvos fáceret; * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * conſtítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi: * in auditu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti ſunt mihi, * filii aliéni inveterâti ſunt, & claudicavérunt à ſémitis ſuis.

Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus: * & exaltétur Deus ſalútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & ſubdis pópulos ſub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab inſurgéntibus in me exaltábis me: * à viro iníquo erípies me.

Propterea confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * & nómini tuo pſalmum dicam.

Magníficans ſalútes regis ejus, & fáciens miſericórdiam chriſto ſuo David, * & ſémini ejus uſque in ſéculum.

Ant. Déxtera tua ſuſcépit me, Dómine; & diſciplína tua ipſa me docébit.

℣. Legem tuam, Dómine, non ſum oblítus: ℟. Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi. *Pſ.* 118.

Pater noſter.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

PSALMUS 27.

Petit Juſtus ne cum impiis pereat.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne ſíleas à me: * nequando táceas à me, & aſſimilábor deſcendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum ſanctum tuum.

Ne ſimul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo ſuo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis ſecundùm ópera eórum, * & ſecundùm nequítiam adinventiónum ipſórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis; * redde retributiónem eórum ipſis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini: & in ópera mánuum ejus * déſtrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipſo ſperávit cor meum, & adjútus ſum.

Et reflóruit caro mea, * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis

fuæ, * & protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, & adjútus sum; & ex voluntáte mea confitébor ei.

Ant. 1. f. Dómine.

PSALMUS 29.

Post multa pericula, gratiarum actio: Resurrectio Christi.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inferno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus:

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam à me, * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo, * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & misértus est meî: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. 5. a. Venite.

PSALMUS 65.

Deus laudandus adorandusque propter innumera ejus beneficia.

JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum dícite nómini ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi; * psalmum dicat nómini tuo.

Venite, & vidéte ópera Dei, * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt; * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * & auditam fácite vocem laudis ejus

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus; * igne nos examinásti, sicut examinátur argentum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nóstro; * impósuísti hómines súper cápita nóstra.

Transívimus per ignem & aquam; * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaústis; * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocaústa medulláta ófferam tibi cum incenso aríetũ; * ófferã tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Propterea exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, & misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte, audíte, & narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte; ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur.

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli, & universæ potestátes;

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus.

Te Prophetárum * laudábilis número,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Eccléfia,

Patrem * immensæ majestátis:

Venerandum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe:

Tu Patris * sempiternus es Fílius:

Tu, ad liberandum suscepturus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum:

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna cœlórum:

Tu ad déxteram Dei sedes, * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo, quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

Æterna fac * cum sanctis tuis in glóriâ numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in sæculũ, * & in sæculum sæculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confundar in æternum.

Si non continuò sequantur Laudes, hic dicitur: Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo; *vel:* Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. Orémus, *deinde Oratio propria cum conclusione. Postea repetitur*, Dóminus vobíscum, *vel*, Dómine exaudi. *Additur*, Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias. *Demum secretò dicitur:* Fidelium. *&* Pater.

Ante Laudes, cùm separantur ab Officio Nocturno, dicitur secretò Pater, *&* Ave. *Quod etiam observatur ante Primam, Tertiam, Sextam, Nonam & Vesperas; ubi separantur ab hora præcedenti.*

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvãdum me festína. *Ps.* 69.

Glória Pátri.

Ant. 8. G. Deus.

PSALMUS 62.

Ecclesiæ solatium, in deserto hujus sæculi.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea: * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa, sic in sancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, in matutínis meditábor in te, * quia fuísti adjútor meus;

Et in velamento alárum tuárum exultábo: adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam; introíbunt in inferióra terræ, * tradentur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo; laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: sitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

PSALMUS 69.

Justus sibi opem precatur.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, & erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubes-

centes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te ; * & dicant ſemper : Magnificétur Dóminus, qui diligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum ; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu ; * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui diligunt ſalutáre tuum, Dómine.

Ant. ſ. C. Servíte Dómino.

PSALMUS 99.

Ad Dei laudes & cultum adhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus ; * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam ſuávis eſt Dóminus, in æternum miſericórdia ejus, * & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia : ſcitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino ; * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino : * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino : * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino : * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino : * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum ; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino : * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Iſraël Dóminum ; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, ſervi Dómini, Dómino.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ

mæ justórum, Dómino; * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Misael, Dómino; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum sancto Spíritu; * laudémus & superexaltémus eum in sécula.

Benedíctus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & superexaltátus in sécula.

Ant. Benedíctus es, Dómine, in throno regni tui, & superlaudábilis, & superexaltátus in sécula.

Ant. 7. d. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol & luna: * laudáte eum, omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in æternum, & in séculum séculi: * præceptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra: * dracónes, & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri:

Béstiæ, & universa pécora, * serpentes, & vólucres pennátæ:

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ:

Júvenes & vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israël, pópulo appropinquanti sibi.

Capitulum Deut. 6.

AUdi, Israël: Dóminus Deus noster, Dóminus unus est: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: & meditáberis in eis sedens in domo tua, & ámbulans in itínere, dórmiens atque consúrgens.

℟. Deo gratias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

AD Templa nos rursus vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

AT victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit:
Huic, magna, cujus pars ſumus,
Juvat triumpho pláudere.

QUÒD evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit!

QUÒD tráditum neci Pater,
Ut fontibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!

ÆTERNUS ut rerum Sator
Aſpexit orbem, prótinus,
Colóre depictum ſuo,
Probávit excellens opus.

AT lætius quantò óbtulit
Seſe Patri ſpectáculum
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine!

CUM luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.

AT ſplendor æterni Patris,
Lumenque Chriſtus córdium,
Deum dat in ſe, quantus eſt,
Sub nube carnis cérnere.

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi, Dómine, & vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es *Pſ.* 5.

Antiph. ut in Proprio.

Cantic. Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dóminus Deus Iſraël, * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ.

Et erexit cornu ſalútis nobis, * in domo David púeri ſui.

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus.

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos:

Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, * & memorári teſtamenti ſui ſancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham Patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis;

Ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi,

In ſanctitáte & juſtitia coram ipſo * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum.

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirígendos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Ant. & Oratio, ut in Proprio cum concluſione; poſtea, ſi nulla ſit Commemoratio facienda, dicitur:

Dóminus vobíſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si aliqua ſit commemoratio facienda, non niſi dictâ ejus Oratione cum concluſione, dicitur Dóminus vobíſcum; *vel* Dñe exaudi, & Benedicámus.

Si plures Commemorationes occurrant, ultima tantùm earum Oratio terminatur conclusione, nec nisi eâ recitatâ, dicitur: Dóminus vobíscum; *vel* Dómine exaudi, & Benedicámus.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. Amen. *Deinde* Pater noster.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore símplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto símul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 7. d. In toto corde.

Psalmus 117.

Gratias agit Ecclesia, quòd post tot rerum discrimina, salutem & Christum sit consecuta.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjutor: * & ego despíciam inimícos meos.

Bonũ est confídere in Dño, * quám confídere in hómine.

Bonum est sperare in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes *circuiérunt* me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem, * & Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exal-

távit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dñs: * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas, confitébor Dómino; * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Mandata Dei menti semper obversanda.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinã dirigántur viæ meæ * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor; * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

REtríbue servo tuo, vivífica me; * & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * &

consíderábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpásti superbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & adversũ me loquebantur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est, * & consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea, * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatásti cor meum.

Quando fit Officium de Dominicâ, nisi aliter notetur, dicitur Symbolum sequens.

QUicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte & Trinitátem in Unitáte veneremur;

Neque confundentes personas, * neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris,ália Fílii, *ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, & unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fí-

lius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Filius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur: * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre & Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus; non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coæternæ sibi sunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * & Unitas in Trinitáte, & Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte sentiat.

Sed necessárium est ad æternam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus & confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * & homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, & humánâ carne subsístens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licet Deus sit & homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omnínò non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális & caro, unus est homo; * ita Deus & homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tertiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis; * inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * & redditúri sunt de factis própriis ratiónem:

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque crediderit, salvus esse non póterit.

Ant.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitul. Ephes. 5.

ERátis aliquandò ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia &, veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris (*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*) * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, &c. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur,

MIR. *Pars Autum.*

sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in

lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum ; ut hîc, & in æternum, te auxiliante, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. *(Lectrix dicit,* Domna. *Solus vel sola recitans, dicit*, Dómine. *) Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, & in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tunc fit lectio Canonis qui pro singulis diebus habetur ad calcem voluminis. In fine Canonis dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum :* Deus. *Hebdomadarius :* Deus pacis aptet nos in omni bono; ut faciámus ejus voluntátem ; fáciens in nobis quod pláceat coram se per Jesum Christum. *Lector :* Amen. *Hebr.* 13.

Post quamlibet horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò : Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde* Pater.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Filium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 6. Da mihi.

Ex Psalmo 118.

Vitia per legem fugienda.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum, * & exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, & scrutábor legem tuam ; * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclina cor meum in testimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque, *

quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpectu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Diviſio Pſalmi 118.

Habenda legis divinæ memoria.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à ſéculo, Dómine; * & conſolátus ſum.

Defectio ténuit me *, pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi, * quia juſtificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine: * dixi cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo; * miſerére meî ſecundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra; * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

Dei benignitas.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priuſquàm humiliárer, ego delíqui; * proptérea elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum; * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliáſti me, * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, &

plasmavérunt me: * da mihi intellectum, & discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur, * quia in verba tua superspéravi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, & scrutábor legem tuam, Dómine,

Capitul. 1. Joan. 2.

IN hoc scimus quóniam cognóvimus Deum, si mandáta ejus obsérvemus. Qui dicit se nosse eum, & mandáta ejus non custódit, mendax est, & in hoc véritas non est: qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cháritas Dei perfecta est.

℟. *brev.* Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me, * In testimónia tua. Glória. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: ℟. Quia ipsam vólui.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAM solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Ignita vibrat spícula.

TU, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

EX PSALMO 118.

De sincera divina legis veritate.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum superspérávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes, Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes, * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iniquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * & custó-

diam teſtimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ perſevérat dies, * quóniam ómnia ſerviunt tibi.

Niſi quòd lex tua meditátio mea eſt, * tunc fortè periiſſem in humilitáte mea.

In æternum non obliviſcar juſtificatiónes tuas, * quia in ipſis vivificaſti me.

Tuus ſum ego, ſalvum me fac, * quóniam juſtificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * teſtimónia tua intellexi.

Omnis conſummatiónis vidi finem; * latum mandátum tuum nimis.

Diviſio Pſalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea eſt.

Super inimícos meos prudentem me feciſti mandáto tuo, * quia in æternum mihi eſt.

Super omnes docentes me intellexi, * quia teſtimónia tua meditátio mea eſt.

Super ſenes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut cuſtódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi, * quia tu legem poſuiſti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * ſuper mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen ſémitis meis.

Jurávi & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum uſquequáque, Dómine: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper: * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi teſtimónia tua in æternum, * quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Diviſio Pſalmi 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam dilexi.

Adjútor & ſuſceptor meus es tu: * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte à me, maligni: * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & ſalvus ero; * & meditábor in juſtificatiónibus tuis ſemper.

Spreviſti omnes diſcedentes à judíciis tuis, * quia injuſta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ: *

ideò dilexi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas ; * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiã : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servũ tuũ in bonũ : * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dñe : * dissipavérunt legem tuam.

Ideó dilexi mandáta tua * super aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc est cháritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus ; & mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Secundùm misericórdiam tuam. * Vivífica me, Dómine. ℟. Secundùm. ℣. Et custódiam testimónia oris tui: * Vivífica. Glória. Secundùm.

℣. Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua ! ℟. Super mel ori meo.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

LAbente jam solis rotâ,
Inclínat in noctem dies ;
Sic vita súprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus crucí
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 4. a. Omnia.

Ex Psalmo 118.

Meditationes eloquiorum Dei.

MIrabília testimónia tua : * ideò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * & intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi spíritum, * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, & miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum ; * & non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum ; * & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei ; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus, * quia obliti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum ve-

hementer; * & servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contemptus; * justificatiónes tuas non sum oblitus.

Justítia tua, justítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intellectum da mihi, & vivam.

Divisio Psalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi, * quia in verba tua superspéravi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * & secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tuâ longè facti sunt.

Propè es tu, Dñe, * & omnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis, * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, & tribulant me: * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, & tabescébam, * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratis, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * ficut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum; * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam, * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua, & testimónia tua, * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut sálvet me, * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine, * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te : * judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit; * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas : pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est cháritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exaudi me, Dómine. Clamávi. ℣. justificatiónes tuas requíram : * Exaudi me. Glória. Clamávi. ℣. Clamávi ad te, sálvum me fac : ℟. Ut custódiam mandáta tua.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christus ad dexteram Dei sedens : ipsius generatio, regnum & sacerdotium.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis,

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * domináre in medio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum, * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dñs à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dñs Dño meo : Sede à dextris meis.

Ant. 4. a. Fidélia.

PSALMUS 110.

Laus Dei, quòd tot in Ecclesiam beneficia contulerit.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini; * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Confessio & magnificéntia opus ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors & miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo,

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus, véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, cõfirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 1. f. Qui timet Dñm.

PSALMUS 111.

Timor Domini, gloria est & securitas justorum.

BEátus vir qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis ; * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucundus homo, qui miserétur & cómmodat, dispónet sermónes suos in judício, * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus ; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus, * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus ; justítia ejus manet in séculum séculi : * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur, déntibus suis fremet & tabescet ; * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen.

PSALMUS 112.

Deus excelsus; ipsi omnia cordi.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem :

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum in sécula.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus,

PSALMUS 113.

Dei potentia : ipse solus Deus : idolorum vanitas.

IN éxitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro :

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit & fugit ; * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugísti ; * & tu, Jordánis,

quia conversus es retrorsum?

Montes, exultastis sicut arietes, * & colles sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob:

Qui convertit petram in stagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis; * sed nómini tuo da glóriam,

Super misericórdia tua & veritáte tua: * nequando dicant gentes, Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo; * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquentur; * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * nares habent, & non odorábunt:

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt; * non clamábunt in gúttur suo.

Similes illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël sperávit in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Israël; * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos, & super fílios vestros.

Benedícti vos à Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino; * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine: * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc & usque in séculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Ephes. 1.

BEnedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

Hymnus.

OLuce qui mortálibus
Lates inaccessâ, Deus!
Præsente quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem suo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adúbrat spléndida
Flammantis astri cláritas.
Moraris heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:

Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
Hic cùm solúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus;
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
Æterna succédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Cantic. Beata Maria Virg.

Luc. 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum:
Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo:
Quia respexit humilitátem ancillæ suæ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes:
Quia fecit mihi magna qui potens est, * & sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo; * dispérsit superbos mente cordis sui:
Depósuit potentes de sede; * & exaltávit húmiles:
Esurientes implévit bonis; * & divites dimísit inánes.
Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sécula.

Dicitur deinde Antiph. & Oratio conveniens, atque fiunt Commemorationes, si quæ sunt, eodem ritu qui supra præscribitur ad Laudes 13.

AD COMPLETOR.

COnverte nos, Deus salutáris noster:
℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.
℣. Deus, in adjutórium meum intende, * Dómine ad adjuvandum me festína.

Ant. 8. G. Miserére.

PSALMUS 4.

In Deo, non in divitiis, spes collocanda.

CUm invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére meî, * & exaudi oratiónem meam.
Filii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dñs sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.
Irascímini, & nolite peccáre: * quæ dicitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ & spérate in Dómino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine: * dedísti lætítiã in corde meo.
A fructu frumenti, vini, & ólei sui, * multiplicáti sunt.
In pace in idipsum * dórmiam & requiéscam:
Quóniam tu, Dómine, singulariter in spe * constituísti me.

PSALMUS 90.

Nil timendum iis qui ad Deum confugiunt.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis à timóre nocturno.

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris; * ab incursu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen oculis tuis considerábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basíliscum ambulábis, & conculcábis leónem & draconem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exáudiam eum: cum ipso sum in tribulatióne; * eripiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Ecclesia cultores Domini ad Dei gloriam hortatur.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui státis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri:

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Miserére meî, Dómine, & exaudi oratiónem meam.

Hymnus.

GRates, peracto jam die, Deus, tibi persólvimus; Pronoque, dum nox íncipit, Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies Amárus éxpiet dolor; Somno gravátis ne nova Infligat hostis vulnéra.

INFESTUS usque circuit Quærens leo quem dévoret: Umbrâ sub alárum tuos Defende filios, Pater.

O quando lucescet tuus Qui nescit occásum dies! O quando sancta se dabit Quæ nescit hostem pátria!

DEO Patri sit glória,

Ejulque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

In Officiis de Beata, Hymnus Virgo. *ut in Officio parvo.*

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMnes vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut & céteri, sed vigilémus & sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemísti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. g. Dómine.

Cantic. Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum in pace:

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum.

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum.

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël.

Ant. Dómine, custódi partem tuam: ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum Christo vivámus. 2. *Mach.* 1. & 1. *Thess.* 5.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus Dómine, habitatiónem nostram, & omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; & benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei & communicátio sancti Spíritus sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Postea dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ Virginis, ut habentur infrà ad calcem Psalterii.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

FERIA SECUNDA.

Ad Officium Noct.

Dómine, lábia. *suprà* 1.

Invit. Veníte exultémus Dómino: * Jubilémus Deo salutári nostro, *non repetitur.*

Psalmus 94. *suprà* 2. *continuatur:* Præoccupémus, &c. [*Post primum versum hujus Psalmi Invitator. repetendum est integrum; deinde à medio post alios versus: & rursus integrum post* Glória Patri. *cum* Sicut. *isque ritus servatur in Officio Feriali ut & in Semiduplic. & Simplicibus.*]

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.
POli stupémus álveo
Stagnáre pensiles lacus:

Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

QUAM præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.

HANC qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resúltat ímpetu.

BEATA gens, quam pródiga
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

In Feriis, & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis verò novem Lectionum, pro unoquoque Nocturno dicuntur tres Psalmi, & post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Omnia.

PSALMUS 103. *Deus ab opificio & providentiâ celebratur.*

BEnedic ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem & decórem induísti, * amictus lúmine sicut vestimento.

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos, spíritus, * & minístros tuos ignem urentem;

Qui fundásti terram super stabilitátem suam; * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus; * super montes stabunt aquæ;

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, & descendunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ:

Potábunt omnes béstiæ agri; * expectábunt ónagri in síti sua:

Super ea vólucres cœli habitábunt; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra, * & vinũ lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciẽ in óleo, * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabuntur ligna campi, & cedri Líbani quas plantávit; * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum: * montes excelsi cervis,

petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras & facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt; * & in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suũ, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divísio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tuâ:

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus; * illic reptília, quórũ non est número.

Animália pusílla cum magnis; * illic naves pertransíbunt.

Draco iste quem formásti ad illudendum ei; * ómnia à te expectant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte:

Avertente autem te fáciem, turbabuntur; * auferes spíritum eórum, & deficient, & in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, & creábuntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divísio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psállam Deo meo quámdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non sint; * bénedic, ánima mea, Dño.

Ant. Omnia in sapiéntia fecísti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Mementóte.

PSALMUS 104.

Beneficia Israëlitis collata enumerantur.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus; * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei & psállite ei, * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini; * *quærite fáciem* ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit; * prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus; * fílii Jacob, electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster; * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui; * verbi quod mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham, * & juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum; * & Israël in

testamentum æternum ,

Dicens , Tibi dabo terram Chánaan , * funículum hæreditátis vestræ ;

Cùm essent número brevi, * paucíssimi & íncolæ ejus :

Et pertranstérunt de gente in gentem , * & de regno ad pópulum álterum.

Non reliquit hóminem nocére eis , * & corrípuit pro eis reges :

Nolíte tángere christos meos , * & in prophétis meis nolíte malignári.

Divísio Psalmi 104. Et Vocávit (Dóminus) famem super terram ; * & omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos vìrum : * in servum venúndatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus , ferrum pertránsiit ánimam ejus , * donec veníret verbum ejus ;

Elóquium Dómini inflammávit eum : * misit rex , & solvit eum ; princeps populórum , & dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ , * & príncipem omnis possessiónis suæ.

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum , * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægyptum , * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer ; * & firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum , ut odírent pópulum ejus ; * & dolum fácerent in servos ejus.

Altera divísio Psalmi 104.

Misit (Dns) Móysen servum suum , * Aaron quem elégit ipsum :

Posuit in eis verba signórum suórum , * & prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras , & obscurávit : * & non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem ; * & occidit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit , & venit cœnomyía , & cínifes * in ómnibus finibus eórum.

Posuit plúvias eórum grándinem ; * ignem comburentem in terra ipsórum :

Et percussit víneas eórum , & ficúlneas eórum ; * & contrívit lignum finium eórum :

Dixit , & venit locusta & bruchus , * cujus non erat número ;

Et comédit omne fœnum in terra eórum , * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum , * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro : * & non erat in tribubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum : * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum , * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt , & venit coturnix : * & pane cœli saturávit eos.

Dirupit

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ; * abiérunt in sicco flúmina:

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum:

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * & electos suos in lætítia;

Et dedit illis regiónes géntium; * & labóres populórum possedérunt:

Ut custódiant justificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodigia ejus, & judicia oris ejus

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Vísita nos.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei: Judæorum ingratus animus.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutari tuo;

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris; * injuste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ,

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare Rubrum;

Et salvávit eos propter nomen suum; * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, & exsiccátum est; * & deduxit eos in abyssis sicut in deserto:

Et salvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimíci:

Et opéruit aqua tribulantes eos; * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus; * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, obliti sunt óperum ejus, * & non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto; * & tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum; * & misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris; * Aaron sanctum Dómini.

Aperta est terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit super congregatiónem Abiron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb; * & adoravérunt sculptile

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vituli comedentis fœnum.

Obliti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos; * si non Móyses electus ejus stetísset in confractióne, in conspectu ejus,

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos: * & pro nihilo habuérunt terram desiderábilem.

Non credidérunt verbo ejus, & murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor: * & comedérunt sacrificia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit; * & cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad Aquas contradictiónis: * & vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * & distínxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn dispérdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum, & serviérunt sculptílibus eórum; * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * & fílias suas dæmóniis:

Et effudérunt sánguinem innocentem, sánguinem filiórum suórum & filiárum suárum, * quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, & contamináta est in opéribus eórum; * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum; * & abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium, * & dominati sunt eórum, qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti sunt sub mánibus eórum: * sæpe liberávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, * & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularentur, * & audívit oratiónem eórum:

Et memor fuit testaménti sui, * & pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster; * & cóngrega nos de natiónibus:

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israël à século, & usque in séculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum

in bonitáte electórum tuórum.

℣. Exultábit cor meum in salutári tuo : ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

Pater noster.

Absolutio & Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟.℟. *habentur in Proprio de Tempore ; & sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum, *in Feriis.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Bonum est.

PSALMUS 91.

Deus magnificus, justus vindex, ideo collaudandus.

BOnum est confitéri Dómino : * & psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem.

In decachordo psaltério, * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua : * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt opéra tua, Dómine ! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet ; * & stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fuérint peccatóres sicut fœnum : * & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem.

Ut intéreant in séculum séculi : * tu autem Altíssimus in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt ; * & dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * & senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos : * & in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit ; * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi : * & bene patientes erunt, ut annúntient,

Quóniam rectus Dóminus Deus noster, * & non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam.

Ant. 8. c. Bonus Dóminus.

PSALMUS 135.

Deus mirabilis : ejus in suos providentia.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui firmávit terram super

aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Solem in potestátem diei, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Lunam & stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus, in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Divisio Psalmi 135.

[Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus :]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniã in æternum misericórdia ejus :

Qui eduxit Israël de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

In manu potenti, & brachio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et eduxit Israël per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et excussit Pharaónem & virtútem ejus in mari Rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui traduxit pópulum suum per desértum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Hæreditátem Israël servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus:

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui dat escam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, & redémit nos ab inimícis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî ?

Cantic. Moysi. Exod. 15.

Cantémus Dómino ; gloriósè enim magnificátus est, * equum & ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum ; * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, Omnípotens, nomen

ejus; * currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare.

Electi príncipes ejus submersi sunt in mari Rubro, abyssi operuérunt eos; * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percussit inimícum; * & in multitúdine glóriæ tuæ depósuisti adversários tuos.

Misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stipulam, * & in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar, & comprehendam; * dividam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládiũ meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis vehemèntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendisti manum tuam, & devorávit eos terra; * dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti:

Et portasti eum in fortitúdine tua * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & iráti sunt, * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine brachii tui.

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedisti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt manus tuæ: * Dóminus regnábit in æternum, & ultrà:

Ingressus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare, * & reduxit super eos Dóminus aquas maris;

Fílii autem Israël ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, faciens mirabília?

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens.*

Canticum. Eccli. 39.

COllaudáte cánticum, * & benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * & confitémini illi in voce labiórum vestrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis;

Et sic dicétis in confessióne: * Opera Dómini universa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * & in sermó-

ne oris illíus sicut exceptória aquárum;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * & non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * & non est quidquam absconditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Ant. 1.g. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 134.

Israël beneficiis cumulatus : idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminũ:

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus; * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, in cœlo, & in terra; * in mari, & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit:

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus:

Et misit signa & prodígia in médio tuî, Ægypte; * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percussit gentes multas, * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israël pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem:

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis tuis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquentur; * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus, quóniam elégit Israël in possessiónem sibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; & qui mane vigilant ad me, invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus nostris eges, Sed filios amas, Pater; Multâque cœlestem prece Vis provocári grátiam.

TUi profunda consílî

Noctis canat silentium :
Tuæ jubar clementiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens obstupet, vox déficit :
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo : te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mitigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro :
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ, Dómine; ℟. Et exultávimus, & delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Benedictus Dóminus Deus Israël; quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & sic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis. *infrà post Completorium Sabbati; & sic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid est homo.

Psalmus 8.

Christi gloria, & potestas.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciśti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum: * constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjeciśti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pécora campi;

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 76.

Consolatio spiritualis ex operibus Dei sumpta.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea; * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum; & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum pro-

jíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut oblivíscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divísio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini; * quia memor ero ab initio mirabílium tuórum;

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster, * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam; * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ; * & timuérunt, & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ; * commóta est & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis; * vestígia tua non cognoscentur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi & Aaron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Capitulum, ℟. *breve*, & *Preces*, *quando dicuntur*, *habentur post Completorium Sabbati*, *& sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O Fons. *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. d. Annuntiáte.

PSALMUS 24.

Justi oppressi, *& opem poscentis humilis oratio.*

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéscam:

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim universi qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ & ignorántias meas * ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento mei tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício; * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia & véritas * requiréntibus testamentum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum, * & testamentum ipsius, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt; * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Ecclesiæ, pro Christi adventu, canticum.

CAntáte Dómino, cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terribilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspectu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in atrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Ant. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Capitulum. Ephes. 5.

EStóte imitatóres Dei, sicut fílii charíssimi; & ambuláte in dilectióne, sicut & Christus dilexit nos, & trádidit semetipsum pro nobis

oblatiónem, & hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino, * Pro ómnibus quæ retribuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória. Quid retríbuam. *Ps.* 115.

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ibid.*

Preces, si dicenda sint, habentur infrà post Completor. Sabbati.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Jam solis, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. Elégit.

PSALMUS 46.

Laudatur Deus, quòd omnes gentes in unum Christi regnum coëant.

OMnes gentes, pláudite mánibus, * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite; * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus: * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

PSALMUS 97.

Christus celebrandus, qui se sit omnibus exhibiturus, & orbem judicaturus.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabilia fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi potestas: ejus vestigia adoranda: exempla patrum.

DOminus regnávit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terribile & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiébat eos; * in columna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuísti eis, & ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditátem suam quam dilexit Dóminus. *Psalm.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus testimónium reddit spíritui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, & hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus fíliis hóminum: * Misericórdiæ. Glória. Confiteantur. *Psalm.* 106

℣. Quómodò miserétur pater filiórum, ℟. Misértus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Compl. Sabbati. Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Labente, *infrà post Completor. Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

PSALMUS 52.

Impiorum infinitus numerus: adventus Christi exoptatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 72.

Improbi in hac vita felices: probi quòd sua quemque præmia maneant, consolatione levantur.

QUàm bonus Israël Deus,* his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos,* pacem peccatórum videns;

Quia non est respectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum;

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideo ténuit eos supérbia; * operti sunt iniquitáte & impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum; * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti sunt nequítiam, * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hîc; & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus? * &, Si est sciéntia in Excelso.

Ecce ipsi peccatóres, & abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas.

Et fui flagellátus totâ die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam; Narrábo sic; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis; * dejecísti eos, dum allevarentur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbitò defecérunt? * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt; * ego ad níhilum redactus sum, & nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te, * & ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuísti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt; * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam:

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis filiæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxísti me, Dómine, & cum glória suscepísti me. *Ps.* 72.

Capitul. 2. Thess. 1.

DIgnétur vos vocatióne suâ Deus noster, & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fidei in virtúte, ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, & vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus deducet me; * Quia. Glória. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, & glória mea: ℟. Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces si dicendæ sint, habentur infrà post Compl. Sabb. Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Convértere.

PSALMUS 114.

Christus, mortis Victor.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suã mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

PSALMUS 120.

Deus Ecclesiæ custos.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormitet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dñs custódiat introítum tuũ & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes, auxílium meum á Dómino.

Ant. 1. a. Adjutóriũ nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesia à periculis erepta: gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos;

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5.a. Magnificávit Dñs.

PSALMUS 125.

Apostolorum Martyrumque labores & patientia.

IN convertendo Dñs captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * & lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostrã, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manipulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: facti sumus lætantes.

Ant. 6. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Flebilis captivi populi querimonia.

SUper flúmina Babylónis, illic sédimus & flévimus, * cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra:

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum:

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cántabimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî.

Si non propósuero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem.

Qui dicunt, Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera; * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea

fáucibus meis, si non propósuéro Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non vidéntes, créditis: credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ; reportántes finem fídei veſtræ, ſalútem animárum.

Hymnus.

JACTAMUR heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus ſuſpíria.

TU vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infirmitas.

QUÆ ſæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te noſtra duræ séntiet
Mens ſervitútis víndicem.

QUIN vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

FELIX labor quem récreas
Tam ſpléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?

SIT laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clámavi totâ die: ℟. Lætífica ánimam ſervi tui. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. c. Magníficat ánima mea Dñm; & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1.

Preces, ſi dicendæ ſint, & Suffragia, habentur infrà poſt Complet. Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETOR.

℣. Converte nos. Deus in adjutórium.

Ant. 2. D. Juſtum.

PSALMUS 6.

Oratio pœnitentis, Dei miſericordiam implorantis.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dñe, quóniam infirmus ſum; * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valde; * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam; * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam.

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum; * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vócem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubeſcant & conturbentur

vehementer omnes inimíci mei : * convertantur & erubescant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Salus justos manet ; malos, interitus.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci ístud, * si est iníquitas in mánibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis ináni :

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & conculcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua : * & exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, in præcepto quod mandásti : * & synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Domine, secundùm justítiam meam, * & secundùm innocéntiam meam súper me.

Consumétur nequítia peccatórum, & díriges justum, * scrutans corda & renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos fáçit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis & pátiens : * numquid iráscitur per síngulos dies ?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum tetendit, & parávit illum :

Et in eo parávit vasa mortis ; * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam ; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum ; * & incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus ; * & in vérticem ipsíus iniquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus : * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, Capitulum, R. breve, Antiph. ad Nunc dimittis, *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pópulus Dómini & & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus. *Non repetitur.*

Psalmus 94. Veníte. *sup.* 2.

Hymnus.

JUbes : & , in præceps aquis
Repentè confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

HANC

HANE tu colendam qui tuis,
Pater, dedísti fíliis,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

NUNC exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amóre fratres vixérint.

AT, qui malignis ártibus
Linguísque lædunt próximum,
A te repellés: hoc genus
Cœlestis aula non capit.

EN ipsa tellus ímprobos
Dudum labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.

ADOPTIONEM nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pignore.

ÆTERNA laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnet cáritas.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quis requiéscet.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Deus tum ex operibus, tum ex sanctitate legis cognitus.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus,

pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiendis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occultis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominàti tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requiéscet in monte sancto tuo, Dómine? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Non proponébam.

PSALMUS 71.

Christi regnum pacificum, amplum, felixque.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum; * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatiónem & generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillícidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terárum.

Corã illo prócident Æthíopes; * & inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit páuperem à potente; * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi, * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper; * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in súmmis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula; * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ, * om-

nes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; *& replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Bene vivendi forma: fugiendi mali.

MIsericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam; * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum; * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo * hunc persequébar.

Superbo óculo & insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit superbiam: * qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ; * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam: detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Deus suos è variis periculis servare, & donis cumulare amat.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt, à Dómino, quos redémit de manu inimici: * & de regiónibus congregávit eos.

A solis ortu & occásu, * ab aquilóne & mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso; * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes & sitientes: * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminũ cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum erípuit eos:

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus, filiis hóminum:

Quia satiávit ánimam inánem, * & ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro:

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum ; * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminũ cùm tribularentur , * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris , & umbrâ mortis, * & víncula eórum dirúpit.

Confiteantur Dño misericórdiæ ejus ; * & mirabília ejus filiis hóminum :

Quia contrívit portas æreas , * & vectes férreos confrégit.

Divisio Psalmi 106.

SUscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominàta est ánima eórum : * & appropinquavérunt usque ad portas mortis :

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularentur ; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum & sanávit eos ; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus ; * & mirabília ejus filiis hóminum :

Et sacrificent sacrifícium laudis , * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus , * facientes operatiónem in aquis multis ;

Ipsi vidérunt ópera Dómini , * & mirabília ejus in profundo.

Dixit, & stetit spíritus procellæ, * & exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos , & descendunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt , & moti sunt sicut ébrius ; * & omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularentur ; * & de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram ; * & siluérunt fluctus ejus :

Et lætáti sunt quia siluérunt : * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus , * mirabília ejus filiis hóminum :

Et exaltent eum in eccléfia plebis , * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Altera Divisio Psalmi 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desértum , * & éxitus aquárum in sitim ;

Terram fructíferam in salsúginem , * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárũ , * & terram sine aqua in éxitus aquárum :

Et collocávit illic esurientes , * & constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros , & plantavérunt víneas ; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti sunt nimis ; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt ; * & vexáti sunt à tribulatióne malórum , & dolóre.

Effusa est contémptio super príncipes ; * & errare

fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia; * & póstuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, & custódiet hæc; * & intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis: ℟. Miséricors, & miserátor, & justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Qui non accépit.

PSALMUS 23.

Imperium Christi; ipsius ad cœlos ascensus.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & universi qui hábitant in eo:

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiâ à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ; * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

PSALMUS 84.

Finis captivitatis; futura Verbi incarnatio.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnẽ iram tuã; * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * & averte iram tuã à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus : * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi , * justítia & pax osculáta sunt.

Véritas de terra orta est , * & justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit ; * & ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus ; quóniam loquétur pacem in plebem suã, & super sanctos suos.

Ant. 3. *a.* Qui diligitis.

PSALMUS 96.

Christi regnum : ille solus adorandus.

DOminus regnávit , exultet terra , * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus ; * justítia & judícium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini , * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília , * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum , omnes Angeli ejus : * audivit , & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ , * propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum , odite malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo , * & rectis corde lætítia.

Lætámini , justi , in Dómino , * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum , odite malum : custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis , Canticum Ezechiæ.

Is. 38.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæsívi residuum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aspíciam hóminem ultrà , & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est , & convolúta est à me , * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est , velut à texente , vita mea ; dum adhuc ordírer , succídit me : * de mane usque ad vésperam finies me.

Sperábam usque ad mane , quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : * de mane usque ad vésperam finies me.

Sicut pullus hirúndinis sic

clamábo, * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum: * Dómine, vim pátior, respónde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritûs mei, * corrípies me, & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amarissima: * tu autem eruísti ánimam meam ut non períret:

Projecísti post tergum tuũ * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac; * & psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis, Canticum.*

Eccli. 36.

MIserére nostrî, Deus ómnium, & réspice nos: * & ostende nobis lucem miseratiónum tuárum;

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquiérunt te, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut & nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, & immúta mirabília: * glorifica manum, & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adversárium, & afflige inimícum.

Festína tempus, & memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * & qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua;

Et hæreditábis eos, * sicut ab initio.

Miserére plebi tuæ, super quam invocátum est nomen tuum; * & Israël, quem coæquásti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. g. Laudáte.

PSALMUS 150.
Deus omni musica genere laudandus.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus: laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitul. 1. Joan 2.

MAndátum novum scribo vobis, quod verum est & in Christo, & in vobis; quia ténebræ transiérunt, & verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, & fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet, & scándalum in eo non est.

Hymnus.

TE Principem summo, Deus,
Jubes amóre díligi:
Tibi secundum prótinus
Jubes amári próximum.

AMÓRE fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.

ILLAM fides & véritas
Amábili stipant choro:
Obliquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

TU, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus: da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.

ÆTERNA laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Qui moris unius sacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ; non commovébitur: ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

PSALMUS 34.
Christus ab hostibus liberari deprecatur.

JUdica, Dómine, nocentes me, * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui persequuntur me; * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur & reverentur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm & confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciē venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ,

& lúbricum, * & ángelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui, * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abscondit, apprehendat eum, * & in láqueum cádat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino; * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Divísio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam; * & orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam, * quasi lugens & contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in Eccléstà magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi iníquè; * qui odérunt me gratis, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur, * & in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti, Dómine, ne síleas; * Dómine, ne discédas à me.

Altera divísio Psalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine, Deus meus; * & non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant & revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent & lætentur qui volunt justítiam meam; * & dicant semper: magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábi-

tur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Puræ conscientiæ in conspectu Dei humilis inquisitio.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum, * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me; * ure renes meos & cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concilio vanitátis, * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi eccléfiam malignántium, * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem universa mirabilia tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum; * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in directo; * in eccléfiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 49.

Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus est: * & vocávit terram,

A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet: * Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet: * & in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, * & terram, discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui ordinant testamentum ejus, super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, & loquar; Israël, & testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos:

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli: * & pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis: * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, & honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enarras justítias meas, & assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínã, * & projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo: * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris & adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecisti, & tácui.

Existimasti, iníque, quòd ero tuî símilis: * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum: * nequando rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me: * & illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo; inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

Capitulum. Eccli. 25.

SAcrifícium salutáre, est atténdere mandátis, & discédere ab omni iniquitáte, & propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias: & deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítia.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus & mundo corde, * Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. Justus.

PSALMUS 36.

Bonorum malorumque status longè dispar.

NOli æmulári in malignántibus: * neque zeláveris facientes iniquitátem.

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent; * & quemadmodùm ólera herbárũ citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem: * & inhábita terram, & pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam & spera in eo; * & ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * súb-

ditus esto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustitias.

Désine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris.

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur; * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * & stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam prospicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, * intendérunt arcum suum:

Ut dejíciant páuperem & ínopem, * ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur; * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórũ, * & hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis saturabuntur: * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini mox ut honorificáti fúerint & exaltáti; * deficientes, quemádmodum fumus, deficient.

Mutuábitur peccátor, & non solvet; * justus autem miserétur, & tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus supónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui, * & non vidi justum derelictũ, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, & cómmodat, * & semen illius in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum, * & inhábita in séculum séculi:

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet sanctos suos; * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur, * & semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus;* nec damnábit eum cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, & custódi viam ejus; & exaltábit te ut hæreditáte cápias terram: * cùm perierint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * & elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat; * & quæsívi eum, & non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem: * quóniam sunt reliquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul; * reliquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino, * & protéctor eórum in témpore tribulatiónis

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos, * & éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur & cómmodat; & semen illíus in benedictióne erit.

Capitul. 1. Joan. 3.

QUi habúerit substántiam hujus mundi, & víderit fratrem suum necessitátem habére, & cláuserit víscera sua ab eo, quómodò cháritas Dei manet in eo? Filioli mei non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere & veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo, * Qui miserétur & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Pro eo.

PSALMUS 108.

Christus Judæ proditori, aliísque impiis dignas pœnas, sibique salutem precatur.

DEus, laudem meam ne tacúeris: * quia os peccatóris, & os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolosâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me: * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi, * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Divísio Psalmi 108.

CONstitue [Dómine] super eum peccatórem; * & diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur filii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiâ ejus; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor; * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum; * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, & dispéreat de terra memória eórum; * pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam;

Et persecútus est hóminem ínopem & mendícum, * & compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo;

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum; * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóm, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

LIbera me, quia egénus & pauper ego sum; * & cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum; * & excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio; * & caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis; * vidérunt me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus; * salvum me fac secundùm misericórdiam tuâ.

Et sciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, fecísti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiántur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dño nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meâ.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: ego autem orábam.

Capitul. Rom. 12.

NOlíte esse prudentes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Posuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam mérito ab inimícis meis inánis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. Multùm ínco la fuit.

PSALMUS 119.

Christi mansuetudo & patientia.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *& exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ pótentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Ecclesiæ concordia, pietas & justitia celebrantur.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis Jerúsalem;

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israël, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tuâ, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos, & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. a. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Fraternæ charitatis beatitudo.

ECce quàm bonũ, & quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron,

Quod descendit in oram vestimenti ejus; * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion:

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum, habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

PSALMUS 140.

Lingua coërcenda: in afflictionibus patientia.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me; * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspéctu tuo; *

elevátio mánuum meárum, sacrificium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impinguet caput meu.

Quóniam adhuc & orátio mea in beneplácitis eórum: * absorpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea, quóniam potuérunt; * sicut crassitúdo terræ erupta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum: * quia ad te, Dómine, Dómine óculi mei; in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * & à scándalis operántium iniquitatẽ.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. Me expectant.

PSALMUS 141.

Humana ope destituta, contra infectatores auxilium implorat Ecclesia.

VOce meâ ad Dñm clamávi; * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam; * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum; & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam, * & non erat qui cognóscceret me.

Périit fuga à me, * & non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me, * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia, ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retribuas mihi Dómine.

Capitulum 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra: vos autem estis corpus Christi, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!

Quàm dulce laudes dícere

Unâ

Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu facta manu,
Inferre vim gratam tibi!
HANC quisque diligat domum;
Hanc pace concors récreet:
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum semina.
SED damna cédunt in lucrum
Te, Christe, diligéntibus:
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dum nocent, mali.
Vox blanda sævit tristiùs,
Dum pectus incautum subit,
Lapsuque cæco dúlcibus
Laudum venénis inficit.
PRÆSTA beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ
Prosímus alter álteri,
Regnémus & polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, & lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 7. ç. Tu remisísti.

PSALMUS 12.

Anima fidelis in adversitate deprecatio.

USquequò, Dñe, oblivíscéris me in finem? * úsquequò avertis fáciẽ tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte: * nequando dicat inimícus meus: Prævalui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, * & psállam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Pia adhortatio ut quisque à peccatis se abstrahat.

BEáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci; * & injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino: * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circumdedit me: * exultátio mea, éruc me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & ínstruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris : * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte justi, * & gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Urbis vastitas ; pollutio templi ; persecutiones prædictæ.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatilibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem ; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt ;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, citò anticípent nos misericórdiæ tuæ, * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum :

Ne fortè dicant in géntibus : Ubi est Deus eórum? * & innotescat in natiónibus coram óculis nostris,

Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effusus est ; * introéat in conspectu tuo gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem brachii tui, * posside filios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisísti impietátem peccáti mei : pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Non repellet Dñs plebem suã : * Venite adorémus. *Ps.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIRAMUR, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus

Refulget aſtrórum globis.
Ut ſol diéi, cándida
Sic luna nocti præſidet:
Exércitu totum novo
Diſcriminant ſtellæ polum.
At ipſe, cœlórum decus,
Sol novit occáſus ſuos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statique lapſus ſiderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem:
Tu ſemper idem, néſcius
Mortálium ſpem fállere.
Turbata quid mens flúctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna ſit cordi ſalus,
Æterna nos ſalus manet.
Suprema laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres ſinu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Sperent in te.

Psalmus 9.

Impiorum everſor Deus, idemque pauperum defenſor.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te: * pſallam nómini tuo, Altíſſime.

In convertendo inimícum meum retrorſum; * infirmabuntur, & peribunt à fácie tua.

Quóniam feciſti judícium meum, & cauſam meam: * ſediſti ſuper thronum qui júdicas juſtitiam.

Increpaſti gentes, & périit ímpius; * nomen eórum delesti in æternum, & in ſéculum ſéculi.

Inimíci defecérunt fráma in finem, * civitátes eórum deſtruxiſti.

Périit memória eórum cum ſónitu, * & Dñs in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum ſuum; * & ipſe judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit populos in juſtítia.

Et factus eſt Dóminus refúgium páuperi; * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et ſperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion; * annuntiáte inter gentes ſtúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem eórũ recordátus eſt: * non eſt oblítus clamórem páuperum.

Diviſio Pſalmi 9.

Miſerére meî, Dómine: * vide humilitátem meã de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in ſalutári tuo * infixæ ſunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo iſto quem abſcondérunt, * comprehenſus eſt pes eórum.

Cognoſcétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum ſuárum comprehenſus eſt peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviſcuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia

páuperum non perîbit in finem.

Exurge, Dómine, non confortétur homo : * judicentur gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos : * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recessísti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum superbit ímpius, incénditur pauper : * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus, * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, & amaritúdine, & dolo : * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem : * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus, * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem consíderas ; * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni : * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, & in séculum séculi : * perîbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum ; quóniam non dereliquísti quærentes te, Dómine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Filii.

PSALMUS 77.

Beneficia Judæis præstita.

ATténdite pópule meus legem meam; * inclináte aurem veſtram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum, * loquar propoſitiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea; & patres noſtri narravérunt nobis.

Non ſunt occultáta à fíliis eórum, * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in Jacob, * & legem póſuit in Iſraël.

Quanta mandávit pátribus noſtris, nota fácere ea fíliis ſuis; * ut cognoſcat generátio áltera:

Fílii qui naſcentur, & exurgent, * & narrábunt fíliis ſuis.

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliviſcantur óperum Dei, * & mandáta ejus exquirant;

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans:

Generátio quæ non direxit cor ſuum, * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Diviſio Pſalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * converſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſtendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti: * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos; * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo; * & adaquávit eos velut in abyſſo multa.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tamquam flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deũ in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre menſam in deſerto?

Quóniam percuſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo?

Ideo audívit Dóminus, & díſtulit: * & ignis accenſus eſt in Jacob, & ira aſcendit in Iſraël;

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária miſit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] Austrum de cœlo, * & induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * & sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, & saturáti sunt nimis; & desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum * & electos Israël impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * & revertebántur, & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispérdet eos.

Ant. Fílii qui nascéntur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret irâ suam, * & non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt; * spíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto; * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, & tentavérunt Deum, * & sanctum Israël exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam & comédit eos; * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * & possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ, * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepercit à morte animábus eorum, * & jumenta eórum in morte conclúsit;

Et percussit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divísio Psalmi 77. Et Abstulit [Dñs] sicut oves pópulum suum * & perduxit eos tamquam gregem in desérto.

Et deduxit eos in spe & non timuérunt; * & inimícos eórum opériuit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * & sorte divísit eis terrâ in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum, * tribus Israël.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excelsum, * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & sprevit, * & ad níhilum redégit valde Israël.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulchritúdinem eórum, in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum; * & hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis; * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt; * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera divísio Psalmi 77. Et Excitátus est tamquâ dórmiens Dóminus, * tamquâ potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra; * oppróbrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * & tribum Ephraïm non elégit.

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suum in terra, * quam fundávit in sécula.

Et elégit David servum suum, & súmsit eum de grégibus óvium; * de post fœtantes accépit eum;

Páscere Jacob servum suũ, * & Israël hæreditátem suam.

Et pavit eos in Innócentia cordis sui; * & in intellectibus manuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, & deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet,

℟. Qui custódit Israël. *Ps.* 120.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

PSALMUS 5.

Maligni, malis; innocentes, bonis afficiendi.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meũ. Intende voci oratiónis meæ, *

Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus; neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operantur iniquitátem; * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dñs: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuã; * adorábo ad Templum sanctũ tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dñe, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt; & habitábis in eis.

Ant. 5. a. In tégmine.

PSALMUS 35.

Iniquorum malitia: justitia Dei: gloria justorum.

DIxit injustus, ut delinquat in semetipso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iniquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iniquitas & dolus: * nóluit intelligere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua: * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei, * judícia tua abyssus multa.

Hómines & jumenta salvábis, Dómine; * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuã sciéntibus te, * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. *a.* Exaudi nos

PSALMUS 64.

Dei in homines beneficentia: gentium conversio.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & véspere delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum; * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento: * clamábunt étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium finium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis, Cantic. Isaiæ. 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus; * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniã excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnificè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion, * quia magnus in médio tuî sanctus Israël.

Ant. Ecce Deus salvátor meus; fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Festis, Cantic.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & salvas: dedúcis ad inferos, & redúcis; * & non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, filii Israël, * & in conspéctu géntium laudáte eum;

Quóniam ídeo dispérsit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus;

Et faciátis scire eos, * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras; * & ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit nobíscum, & cum timóre & treméore confitémini illi; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam ostendit majestátem suam in géntem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, & fácite justítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam.

Ego autem & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. Beneplácitum est.

PSALMUS 146.

Deus ex sua in populum suum providentia.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus; * Deo nostro sit jucunda decoráque laudátio.

Ædificans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; * & sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, & parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Capitulum. Is. 26.

IN sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: nomen tuum, & memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu meo

in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Hymnus.

PROMITTIS, & servas datam
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc mane primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

PROMITTIT atque décipit
Incertus & fallax homo:
Sic quassa, si incumbas super,
Arundo transfiget manum.

BEATUS ergo, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

NE cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pignore,
Æterna jam prensat bona.

JAM mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assístit, & cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

FONS ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trinitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere. Amen.

℣. Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi, & fidelium se Deo in mœrore committentium.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuã, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi, * quóniã tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti observantes vanitátes * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi; * exultábo & lætábor in misericórdia tua:

Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimã meã.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci; * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tribulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, & vicínis meis valde, * & timor notis meis.

Qui vidébant me, foràs fugérunt à me: * oblivióni datus sum tamquam mórtuus à corde.

Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiónē multórū commorántium in circúitu.

In eo dum convenírent símul adversùm me : * accípere ánimam meam consíliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine ; * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum , * & à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum , salvum me fac in misericórdia tua : * Dómine , non confundar , quóniam invocávi te.

Erubescant ímpii , & deducantur in infernum : * muta fiant lábia dolósa.

Quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem , * in supérbia , & in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ , Dómine , * quam abscondísti timéntibus te !

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ , * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum , omnes sancti ejus : * quóniam veritátem requíret Dóminus, & retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite , & confortétur cor vestrum , * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi : exultábo & lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

Solatium justi , spes melioris vitæ , rerumque divinarum meditatio.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te , Deus.

Sitivit ánima mea ad Deum fortem , vivum : * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei !

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte , * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum , & effúdi in me ánimam meam, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis , usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis & confessiónis , * sonus epulantis.

Quare tristis es ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo , quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei , & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est; * propterea memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es;

Quare oblítus es meî? * & quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

PSALMUS 42.

De spe in Deo habendâ in persecutionibus.

JUdica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo & dolóso érue me;

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti? & quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUæcumque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt; ut per patiéntiam, & consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedísti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo mihi spem dedísti. Glória. Memor esto.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat.

PSALMUS 20.

Christi regnum, potestas, & victoria.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntáte labió-

rum ejus non fraudasti eum:

Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te, * & tribuísti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi, * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos ; & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * & semen eórum à filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

Deus prædicandus ; innumerabilia ejus beneficia.

BEnedic, ánima mea, Dómino, * & ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivísci omnes retributiónes ejus;

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis ; * qui sanat omnes infirmitátes tuas;

Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus ;

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * filiis Israël voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & miséricors Dóminus, * longánimis, & multùm miséricors:

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur :

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis :

Quoniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se ; * quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum :

Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo, sicut fœnum dies ejus, tam-

quam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet; * & non cognoscet ámplius locum suum:

Misericórdia autem Dómini ab æterno, * & usque in æternum super timentes eum;

Et justítia illíus in filios filiórum, * his qui servant testamentum ejus:

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam, * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus, * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

Capitul. 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei sumus, & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut & ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli. ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Factus est.

PSALMUS 81.

Injustè jura administrantibus exitium certum.

DEus stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno & pupíllo; * húmilem & páuperem justificáte.

Erípite páuperẽ, * & egénũ de manu peccatóris liberáte.

Nescíerunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Deus superborum ofor, & vindex.

DEus ultiónum Dñs, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dó-

mine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * & stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit gentes, non árguet; * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * & hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadúsque justítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitásset in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum, in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * & sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ;

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; & in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

Capitul. Hebr. 10.

NOlite amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis necessária est, ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confidere in Dómino, * quàm confidere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est sperâre in Dómino, * Quàm confidere in hómine. Glória. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est: ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

Ecclesiæ oratio contra impiorum calumnias.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum;

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne.

Quia multùm repléta est ánima nostra, * oppróbrium abundántibus, & despéctio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Ant. 5. a. Qui confidunt.

PSALMUS 124.

Fidelium, Deus ipse tutela: iniqui perituri.

QUi confidunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem:

Montes in circúitu ejus: * & Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc, & usque in séculum:

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum, * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israël.

Ant. Qui confidunt in Dómino, sicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Nisi Dóminus.

PSALMUS 126.

Vani hominum labores quibus Deus non opitulatur.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodiérit civitátem, * frustrà vigilat, qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Nisi Dóminus custodiérit civitátem, frustrà vigilat qui custódit eam.

Ant. 1. a. Sustínuit.

PSALMUS 129.

Redemptio, pœnitenti per Christum promissa.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine, * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſraël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: ſperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. E. Speret.

PSALMUS 130.

Humilitas & modeſtia, gratum Deo ſacrificium.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum; * neque eláti ſunt óculi mei:

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſraël in Dómino, * ex hoc nunc & uſque in ſéculum.

Ant. Speret Iſraël in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus ſpei répleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in ſpe, & virtúte Spíritûs ſancti.

Hymnus.

HOrrés ſuperbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil iſthine ſibi
Decerpat arrogántia.

INgratâ quippe mens tuæ
Fluenta ſiſtit grátiæ;
Triſtique marceſcit ſtatim,
Ceu gramen exuſtum ſiti.

UT ſervus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora ſacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

DESIDERATAM ſi dare
Opem moráris; ſpes tamen,
Tenácis inſtar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

SIt ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui dedit
Nobis futúræS píritum
Hæreditátis óbſidem. Amen.

℣. A cuſtódia matutína uſque ad noctem, ℟. Speret Iſraël in Dómino. *Pſ.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 4. E. Conſerva me.

PSALMUS 10.

Vox juſti in Deo confidentis, ejuſque judicia meditantis.

IN Dño confido; quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránſmigra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagittas ſuas in pháretra, * ut ſagittent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt: * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo; * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt; * pálpebræ ejus interrogant filios hóminum.

Dóminus interrógat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem odit ánimã suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus & justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impiorum malitia: justis, ex adventu Christi salus exoptatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulchrum patens est guttur eórum; linguis suis dolóse agébant; * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quórum os maledictióne & amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est; consílium ínopis confudístis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 15.

Pars justorum, Deus: resurrectionis spes.

COnserva me, Dómine, quóniam speráví in te: * dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórũ de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum: *

ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper: * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea; * ínsuper & caro mea requiescet in spe:

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi feciſti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie si vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obdurâre corda vestra.

Ps. 94. Veníte 2.

Hymnus.

RURSUM, Creátor, ímperas,
Pisces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.

MENTI sed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit: hanc fovet
Cœlestis & nutrit fides.

QUÆSITA Christi sánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.

FAX illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

HAC luce signátum, Deus,
Calcâre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Rectum est verbum Dómini.

PSALMUS 19.

Christi preces & sacrificium pro suis acceptari, plebs ejus poscit.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrificii tui, * & holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt; * nos autem surréximus, & erecti sumus.

Dómine, salvum fac re-

gem ; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Summa Dei creatoris in homines benignitas & providentia.

EXultáte, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara, * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum, * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdiâ Dómini, plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; * & spíritu óris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus dissípat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet ; * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cælo respexit Dóminus, * vidit omnes fílios hóminum ;

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram ;

Qui finxit singillátim corda eórum ; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem ; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus :

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dóminus.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale, de Christi victoriis, & Ecclesiæ cursu.

EXurgat Deus, & dissipentur inimíci ejus ; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficiant ; * sicut fluit cera a fácie

ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, & exultent in conspectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum; Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspectu ejus; * turbabuntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo; * Deus, qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine; * símiliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulchris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto.

Terra mota est; étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, * à fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta est, tu verò perfeciísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divísio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & speciéi domûs dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros; pennæ columbæ deargentátæ, * & posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis; * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo; * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium; * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem, * accepísti dona in homínibus:

Etenim non credentes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divísio Psalmi 67.

IN eccléfiis benedícite Deo Dómino, * de fontibus Israël.

Ibi Bénjamin adoleſcéntulus * in mentis exceſſu.

Príncipes Juda, duces eórum; * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem, *tibi offerent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum,* ut exclúdant eos qui probáti ſunt argento.

Díſſipa gentes quæ bella volunt; vénient legáti ex Ægypto; * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo;* pſállite Dómino.

Pſállite Deo qui aſcendit ſuper cœlum cœli, * ad orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocem virtútis; date glóriam Deo ſuper Iſraël, * magnificéntia ejus & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanctis ſuis; Deus Iſraël ipſe dabit virtútem & fortitúdinem plebi ſuæ; * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Iſraël ipſe dabit fortitúdinem plebi ſuæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dómine.

PSALMUS 88.

Promiſſiones Davidi factæ: Chriſtum differri humilis querela.

MIſericórdias Dómini * in æternum cantábo;

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo:

Quóniam dixiſti; In æternum miſericórdia ædificábitur in cœlis; * præparábitur véritas tua in eis.

Diſpósui teſtamentum electis meis, jurávi David ſervo meo; * uſque in æternum præparábo ſemen tuum:

Et ædificábo in generatiónem & generatiónem * ſedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in eccléſia ſanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio ſanctórum; * magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliáſti ſicut vulnerátum, ſuperbum: * in bráchio virtútis tuæ diſperſiſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt terra; * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundáſti;

Aquilónem & mare tu creáſti; * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt:

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ; * miſericórdia

& véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in justítia tua exaltabuntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum:

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & Sancti Israël regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei; * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * & filius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso, * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ:

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * & testamentum meum fidéle ipsi;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli;

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint;

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testamentum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * Semen ejus in æternum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspectu meo, * & sicut luna perfecta in æternum, & testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulísti & despexísti, * distulísti Christum tuum.

Evertísti testamentum servi tui, * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus, * posuísti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam; * factus est oppróbrium vicínis suis:

Exaltasti déxteram deprimentium eum : * lætificasti omnes inimícos ejus ;

Avertisti adjutórium gládii ejus , * & non es auxiliátus ei in bello :

Destruxisti eum ab emundatióne , * & sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus ; * perfudisti eum confusióne.

Usquequò , Dómine , avertis in finem ? * exardescet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vanè constituisti omnes filios hóminum ?

Quis est homo qui vivet , & non vidébit mortem ? * éruet ánimam suam de manu ínferi ?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ , Dómine , * sicut jurasti David in veritáte tua ?

Memor esto , Dómine , oppróbrii servórum tuórum , * quod contínui in sinu meo , multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui , Dómine , * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum : * fiat , fiat.

Ant. Dómine , in lúmine vultûs tui ambulábunt , & in nómine tuo exultábunt totâ die , & in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te , Dómine ; ℟. Et nox sicut dies illuminábitur. *Psal.* 138.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. *E.* Audi.

PSALMUS 80.

Festa piè celebranda : hinc Dei favor.

EXultáte Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum , & date tympanum ; * psaltérium jucundum cum cíthara :

Buccináte in Neoménia tuba , * in insigni die solemnitátis vestræ :

Quia præceptum in Israël est , * & judícium Deo Jacob :

Testimónium in Joseph pósuit illud , cùm exíret de terra Ægypti ; * linguam , quam non nóverat , audívit :

Divertit ab onéribus dorsum ejus ; * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me , & liberávi te ; * exaudívi te in abscóndito tempestátis : probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi , pópulus meus , & contestábor te : * Israël , si audíeris me , non erit in te Deus recens , neque adorábis deum aliénum :

Ego enim sum Dóminus Deus tuus , qui eduxi te de terra Ægypti : * dilàta os tuum , & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam , * & Israël non intendit mihi :

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum , * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me , * Israël si in viis meis ambulásset :

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem, * & super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei, * & erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti; * & de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & contestábor te: ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. a. Parátum.

PSALMUS 107.

Oratio Ecclesiæ, Dei auxilium adversus impios poscentis.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo & psallam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium & cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine; * & psallam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

Ut liberentur dilecti tui, * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo: confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

DEus locútus est in sancto suo: * exultábo, & dividam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses, * & Ephraïm suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus, * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ amici facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtúte: * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ. 1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos, * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te: * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loquí sublímia, gloriántes: * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum, Dóminus est, * & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus

se locaverunt ; * & famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos ; * & quæ multos habébat filios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, & vivíficat ; * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat ; * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénũ, * & de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & ímpii in ténebris conticéscent ; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium regi suo, * & sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiárum, Dóminus est, & ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In Festis, Cant.* 1. Paral. 29.

BEnedíctus es, Dómine, Deus Israël patris nostri, * ab æterno in æternum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória ; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt & in terra, * tua sunt :

Tuum, Dómine, regnum, * & tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua est glória : * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia : * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum inclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dñs.

PSALMUS 147.

Ecclesia ad laudem Dei invitatur, quòd ei abundè provisum sit.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum ; * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas, * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum, & liquefáciet ea ; * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbũ suum Jacob, * justítias & judícia sua Israël ;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, & judícia sua Israël : non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2. 9.

VOs genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis ; ut vir-

rútes annuntiétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

Hymnus.

DIgnas quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis ténebras lúmine,
Salútis & monstras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præest tuo;
Hæc mentis errores fugat;
Hæc corda sursum dirigit.

Te destitúta spíritu
Nil pompa sacrórum juvat:
Secréta puri blándiis
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónsona
Vectígal exolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Illúminet.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe cognoscendus.

DEus misereátur nostrî, & benedícat nobis; * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostrî:

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus; * confiteantur tibi pópuli omnes:

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedicat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inanis & fugax hominum vita: ideo gratia Dei exoratur.

DOmine, refúgium factus es nobis, * a generatióne in generatiónem.

Priusquam montes fierent, aut formarétur terra, & orbis, * à sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixísti: Convertímini, filii hóminum:

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hesterna quæ prætériit,

Et custódia in nocte: * quæ pro níhilo habentur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat & tránseat; * vespere décidat, indúret & arescat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * sæculum nostrum in illuminatióne vultûs tui.

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt ; * & in ira tua defécimus.

Anni noſtri ſicut aránea meditabuntur ; * dies annórum noſtrórum in ipſis , ſeptuaginta anni :

Si autem in potentátibus , octoginta anni ; * & ámplius eórum , labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo , * & corripiémur.

Diviſio Pſalmi 89.

QUis novit poteſtátem iræ tuæ , * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre ?

Déxterã tuam ſic notã fac , * & eruditos corde in ſapiéntia.

Convértere , Dómine , úſquequò ? * & deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ ; * & exultávimus , & delectáti ſumus ómnibus diébus noſtris :

Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti , * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos , & in ópera tua ; * & dírige filios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos : & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos , * & opus mánuum noſtrárum dírige.

Ant. Illúminet Dñs vultum ſuũ ſuper nos ; ut cognoſcámus in terra viã tuã , Dñe. *Pſ. 66.*

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

PSALMUS 26.

Fidelium fortitudo ex Deo : æterna vita quærenda bona.

DOminus illuminátio mea ; & ſalus mea , * quem timébo ?

Dóminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum approprópiant ſuper me nocentes , * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei , * ipſi infirmáti ſunt & cecidérunt.

Si conſiſtant adversùm me caſtra , * non timébit cor meũ.

Si exurgat adversùm me prælium , * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino , hanc requíram , * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini , * & vísitem templum ejus.

Quóniam abſcondit me in tabernáculo ſuo : * in die malórum protexit me in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me : * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis : * cantábo , & pſalmum dicam Dómino.

Diviſio Pſalmi 26.

EXaudi , Dómine , vocem meam quâ clamávi ad te : * miſerére meî , & exaudi me.

Tibi dixit cor meum , Exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam , Dómine , requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me ; * ne declínes in ira à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto , ne derelinquas me , * neque deſpícias me , Deus ſalutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem aſſumpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dirige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradideris me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age, * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

Supremæ beatitudinis desiderium.

QUam dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum; * Rex meus & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te; * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus; * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus; * grátiâ & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfeciísti eis qui sperant in te, * Quàm abscondísti. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Veníte, fílii.

PSALMUS 22.

Pro beneficiis à Deo acceptis; gratiarum actio.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me, * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non

timébo malá, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * & calix meus inébrians quàm præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

PSALMUS 33.

Soli Deo adhærendum, qui justorum defensor, malorum eversor est.

BEnedícam Dóminum in omni témpore : * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant mansuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum : * & exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me : * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini : * & fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum : * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus : * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me ; * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam ; * díligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam à malo ; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte á malo, & fac bonum ; * inquíre pacem, & persequere eam.

Oculi Dómini super justos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriã eórum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudívit eos, * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxtà est Dóminus iis qui tribulato sunt corde, * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum ; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum ; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima ; * & qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum, * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus sine spíritu mórtuum est, ita & fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus. ℣. Ut custódiam mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Testimónia.

PSALMUS 79.

Christi adventus expostulatur.

QUi regis Israël, inténde; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manasse:

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris; * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[DOmine,] víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus; * & arbústa ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus, * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, & vide, & vísita vineam ístam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * & super filium hóminis quem confirmásti tibi.

Incensa igni, & suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * & super filium hóminis quê confirmásti tibi.

Et non discédimus à te, vivificábis nos; * & nomen tuû invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

PSALMUS 92.

Dei, seu Christi, regnum & lex extollitur.

DOminus regnávit decórem indútus est; * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ; * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc, * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine,

mine, * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina, fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

CRedenti in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt laudem ejus. * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspéctu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Quid retríbuam.

PSALMUS 115.

Deus in periculis fida tutela.

CRédidi, propter quòd locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiã, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus; * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupísti vincula mea; * tibi sacrificábo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Ant. 1. g. Confitébor.

PSALMUS 137.

Misericordia & veritas Dei laudantur: ipse à regibus adorandus.

COnfitébor tibi, Dómine; in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu angelórum psállam tibi; * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo,

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio

tribulatiónis, vivificábis me:* & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me:* Dómine, misericórdia tua in séculum; ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

PSALMUS 144.

Dei potentia, misericordia, providentia, benignitas.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua; * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. a. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor & miséricors Dóminus; * pátiens & multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis,* & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, * & sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent,* & poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Propè est Dóminus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes

diligentes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem; dicit enim scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.

Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pignore.

Placatus illo nómine,
Labántibus feres opem,
Dabísque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas. Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens est Dóminus, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

Psalmus 11.

Justorum paucitas: Dei erga impios promissa urgentur.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus universa lábia dolósa, * & linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári, * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos, & custódies nos * à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 38.

Coërcenda lingua: mundi contemptus: vitæ brevitas.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam: * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui & humiliátus sum, & sílui à bonis : * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me : * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea : * notum fac mihi, Dómine, finem meum ;

Et número diérum meórum quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo : * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonne Dóminus ? * & substántia mea apud te est.

Divísio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insípienti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quoniam tu fecísti : * ámove à me plagas tuas.

A fortitúdine manûs tuæ ego deféci in increpatiónibus : * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lacrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquam ábeam, * & ámplius non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Veníte, adorémus, & procidámus ante Deum : * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAM sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans :
Mundo recenti príncipem,
Tibique præcónem paras.

HOMO creátur : hunc sacro
Cœléstis oris hálitu
Succéndis, & vivam tuî
Spiráre das imáginem.

ERGO per omnes æquóris,
Tellúris omnes & sinus
Regnábit : at memor suî
Deo minórem se gerat.

HEU, cæca cordis právitas !
Jugum rebéllis éxcutit ;
Deo superbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

HINC quanta lúctuum cohors
Incúmbit orbi pérdito !
O Christe, ni feras opem,
Spes tota fontes déserat.

QUI nos creávit, laus Patri ;
Qui nos redémit, Fílio ;
Cujus movémur hálitu,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

PSALMUS 51.

Impiis exitium proximum.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustitiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Propterea Deus déstruet te in finem, evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, * & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, & timébunt, & super eum ridébunt, & dicent: * ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * & prævàluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, & in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecísti: * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Deum, ut se à fictis amicis servet, obtestatur Christus.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, & exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * & conturbátus sum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * & formído mortis cécidit super me.

Timor & tremor venérunt super me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, * & volábo, & requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens, * & mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs; * & tempestáte.

Præcípita, Dómine, divide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iniquitas; * & labor in médio ejus, & injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra & dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi; * sustinuíssem útique.

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus.

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos: * & descendant in infernum viventes.

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus salvábit me

Divisio Psalmi 54.

VEspere, & mane, & meridie narrábo & annuntiábo : * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi : * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos,* qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum : * extendit manum suâ in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus : * & appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum : * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curã tuam, & ipse te enútriet : * non dabit in æternum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum & dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum, quóniam declinavérunt in me iniquitátes.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

PSALMUS 58.

Zelus Ecclesiæ adversùs impios.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus : * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum salva me :

Quia ecce cepérunt ánimam meam, * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine : * sine iniquitáte cucurri, & direxi.

Exurge in occursum meum, & vide : * & tu, Dómine, Deus virtútum, Deus Israël,

Intende ad visitandas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad vésperam, & famem patientur ut canes:* & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, & gládius in lábiis eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos, ne occídas eos : * nequando obliviscantur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua : * & depóne eos, protéctor meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum : * & comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in consummatióne : * in ira consummatiónis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * & finium terræ.

Convertentur ad vésperam, & famem patientur ut canes:* & circuibunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum: * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * & exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus, * & refúgium meum in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es:* Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Ecclesia ab infectatoribus oppressa: Christi regnum æternum.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam: * intende oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula: * prótegar in velamento alárum tuárum;

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei: * misericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine, quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. b. Ego sum.

PSALMUS 68.

Christus, ob Religionis zelum multa passus, auxilium à Patre petit.

SAlvum me fac, Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * & tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam, * & delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me; * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimã meam; * & factum est in oppróbrium mihi.

Et póstui vestimentum meũ cilícium, * & factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine; * tempus beneplàciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar; * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua; * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam; * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meũ, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne videant, * & dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta, * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt; * & super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * & non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * & cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper & dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & lætentur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli & terra; * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * & qui diligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Ego sum pauper & dolens; salus tua, Deus, susscépit me.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Deus.

Psalmus 53.

Oratio justi adversus hostes auxilium deprecantis.

Deus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspectum suum:

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Deus, in nómine tuo salvum me fac.

Ant. 4. E. Tu es.

Psalmus 70.

Ecclesia adversùs impios auxilium deprecatur.

In te, Dómine, sperávi, non confundar in æternũ; * in justítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurẽ tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum, * ut salvum me fácias.

Quóniam firmamentum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agentis, & iníqui.

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine, * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero, * de ventre matris meæ tu es protector meus.

In te cantátio mea semper, * tamquam prodígium factus sum multis, & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis; * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me,

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, & comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meũ réspice.

Confundantur & deficiant

detrahentes ánimæ meæ ; * operiantur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Tu es patiéntia mea, Dómine ; spes mea à juventúte meâ.

Ant. 8. c. Quantas.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me à juventúte meâ ; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam & sénium, * Deus, ne derelinquas me :

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est ;

Poténtiam tuam & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecísti magnália : * Deus, quis símilis tibi ?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, & malas, & conversus, vivificásti me, * & de abyssis terræ íterum reduxísti me ?

Multiplicásti magnificéntiam tuam, * & conversus consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam : * Deus, psallam tibi in cíthara, Sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi ; * & ánima mea, quam redemísti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam ; * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Quantas ostendísti mihi tribulatiónes, & conversus vivificásti me.

Ant. 7. d. Cum irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc. Cap. 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus : * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors ; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & mensus est terram : * aspexit, & dissolvit gentes ; & contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine ? * aut in flumínibus furor tuus ? vel in mari indignátio tua ?

Qui ascendes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio ;

Súscitans suscitábis arcum tuum : * juramenta tribubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt te, & doluérunt montes ; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suã : * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo : * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii ; * denudásti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam feciſti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus : * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * & subter me scateat ;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit ; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ ; * & arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus ; * & non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea, * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In Festis, Canticum.* Is. 26.

URbs fortitúdinis nostræ Sion : * Salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit : servábis pacem ; * pacem, quia in te sperávimus.

Speraſtis in Dómino in sæculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórũ tuórum, Dómine, sustinúimus te : * nomen tuum, & memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte ; * sed & spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, & non discet justítiam : * in terra sanctórum iníqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua ; * & non vídeant :

Vídeant, & confundantur zelantes pópuli ; * & ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. a. Laudábo.

PSALMUS 145.

Non hominibus, nec principibus, sed Deo fidendum.

LAuda, ánima mea, Dóminum ; laudábo Dóminum in vita mea : * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolite confidere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupillum & víduam suscípiet ; * & vias peccatórum dísperdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Isaiæ 33.

DOmine, miserére nostri ; te enim expectávimus : esto bráchium nostrum in mane, & salus nostra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtricibus nos úndique
Dum saucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium ?

MUNDUS facessat : nil opis
Favóre præstet fútili :
Fallácibus quin áspera
Alitque fomentis malum.

FLAGELLA nos terrent tua ;
Non illa spem demunt tamen :
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.

AT ímpetus libídinum
Ferocientes comprime :
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ solus potes.

QUID ergo cessas ? ingruunt
Intùs foríque prælia ;
Hosti ne præda mens erit
Christi redempta sánguine ?

AUDIS precantes : ánxiæ
Spes blanda jam menti redit :
O Christe, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.

SIT Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursum recordétur suæ.

Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

PSALMUS 43.

Patres beneficiis cumulati : ob Religionem cuncta sustinenda.

DEus, áuribus nostris audívimus, * patres nostri annuntiavérunt nobis

Opus quod operátus es in diébus eórum, * & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos; * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, & brachium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudísti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulísti, & confudísti nos: * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrorsùm post inimícos nostros; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum, * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * & iniquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras à via tua.

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad Deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis,

Dómine ? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis ? * oblivíscéris inópiæ nostræ & tribulatiónis nostræ ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos ; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine ? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

PSALMUS 39.

Oratio Christi : ipse fiduciæ & obedientiæ typus.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas : * & eduxit me de lacu miséria, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * & direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt ; * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus : * & non respexit in vanitátes & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua : * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum : * multiplicáti sunt super número rum.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.

Holocaustum & pro peccáto non postulásti ; * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Divísio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuã in ecclésia magna ; * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scísti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo : * veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritátẽ tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me : * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quórum non est número rus : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei : * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur & revereántur símul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent & lætentur super te omnes quærentes te; * & dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui diligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Calumniatorum supplicia, bonorumque præmia Deum justum arguent.

SI verè útique justítiam lóquimini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini: * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva; erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, & obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decurrens: * intendit arcum suum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, & non vidérunt solem.

Priusquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quorum non est número: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum gravári súmus supra virtútem, ita ut tæderet nos étiam vivere. Sed ipsi in nobísmetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit; in quem sperámus quóniam & adhuc eripiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratis. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratis. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℣. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

PSALMUS 101.

Oratio ad Christum, quâ post calamitates, promissa salus exoratur.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panẽ meũ.

A voce gémitûs mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicáno solitúdinis; * factus sum sicut nycticorax in domício.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant:

Quia cinerem tamquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ: * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt, * & ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miseréberis Sion; * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus; * & terræ ejus miserebuntur:

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam:

Quia ædificávit Dóminus Sion; * & vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera; * & pópulus, qui creábitur laudábit Dñm:

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem;

In conveniendo pópulos in unum, * & reges, ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi;

Ne révoces me in dimídio diérum meórum; * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera divisio Psal. 101.

INítio tu, Dómine, terram fundásti, * & ópera manuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes; * & omnes sicut vestimentum veterascent:

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur; * tu autem idem ipse es; & anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt, * & semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ & indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis, tamquam filiis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum áb eo argúeris: quem

quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem filium quem récipit. In disciplina perseverate.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella paratus sum. Ego. ℣. Et dolor meus in conspéctu meo semper: * In flagella. Glória Patri. Ego.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum; ℟. Et gémitus meus a te non est absónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. Deus meus.

PSALMUS 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat, ut sibi adsit.

DEus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

In te speravérunt patres nostri; * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me; * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projéctus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divísio Psalmi 21.

[DEus meus,] ne discésseris a me, * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * & dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhésit faucibus meis; * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos, * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt, & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frá-

tribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum: * universum semen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israël: * quóniam non sprevit, neque déspexit deprecatiónem páuperis.

Nec avértit fáciem suam à me: * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, & saturabúntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur & converténtur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspectu ejus * universæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * & ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * & semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * & annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquísti? longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum oblivíscéris nostrî? derelinques nos in longitúdine diérum? Converte nos, Dómine, ad te, & convertémur: ínnova dies nostros, sicut à princípio; sed projíciens repulísti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Oblivíscéris me in finem? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * Oblivíscéris. Glória. Usquequò. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: ℟. Ne oblivíscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum.

PSALMUS 128.

Recentis Ecclesiæ prælia, & victoriæ.

SÆpe expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israël.

Sæpe expugnavérunt me à juventúte mea: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundantur & convertantur retrorsùm, omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priusquam evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam qui metit; * & sinum suum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætereúntes: Benedictio Dómini super vos, * benedíximus

vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suã.

Ant. 3. g. Dómine.

PSALMUS 138.

Insignis Dei in nos à puero providentia.

DOmine, probásti me, & cognovísti me : * tu cognovísti sessiónem meam, & resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam, & funículum meum investigásti ;

Et omnes vias meas prævidísti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima & antíqua, * tu formásti me, & posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me ; * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * & quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es ; * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua deducet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * & nox illumínatio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illumináhitur ; * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.

Ant. Dómine, probásti me, & cognovísti me.

Ant. 6. Confitébor tibi.

Divísio Psalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecísti in occulto ; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; & in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amici tui, Deus : * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur : * exurrexi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres ; * viri sánguinum, declináte à me.

Quia dícitis in cogitatióne, * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam, * & super inimícos tuos tabescébam ?

Perfecto ódio óderam illos, * & inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum ; * intérroga me, & cognósce sémitas meas :

Et vide si via iniquitátis in me est, * & deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es ; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 2. D. Custódi me, Dñe.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Christus.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo, * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde, * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris, * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt superbi láqueum mihi:

Et funes extendérunt in láqueum; * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dñe.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli;

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri; * cogitavérunt contra me, ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra; * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo, * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus & circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certamen; aspicientes in auctórem fidei & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ.

Hymnus.

LUgete, pacis Angeli:
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sustinet.

AMORIS ô miraculum!
O cordis humáni stupor!
Insons Deus neci datur;
Pigébit & fontes pati!

Nos sempiternis crux tua,
O Christe, flammis éruit:
Hîc ure vindex, hîc seca,
Parcas in æternum modò.

CARO reclámat; sed Patris
Urget voluntas: nos tuâ
Virtúte da fortes sequi,
Jesu, quod exemplo doces.

LIVORE sanátos tuo,
Tuóque lotos sánguine,
Peccando ne novam sinas
Paráre nos tibi crucem.

QUI Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus victimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus. Am.

℣. Intende in adjutórium

meum, ℟. Dómine Deus salútis meæ. *Ps.* 37.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo : dispérsit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

PSALMUS 37.

Mala vitæ sustinenda ad veniam peccatorum obtinendam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ ; * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meũ, * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum & curvátus sum usque in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus, * & non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum, * & gémitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea : * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt, * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergáudeant mihi inimíci mei : * &, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum : * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meã annuntiábo : * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me : * & multiplicáti sunt qui odérunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Justus fide erectus, in Deo solatium quærit.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die: * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabántur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspectu tuo.

Sicut & in promissióne tua: * tunc convertentur inimíci mei retrorsùm.

In quacumque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi:

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu: * ut placeam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne discésseris a me. *Ps.* 37.

SABBATO,

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Dóminus ipse est Deus noster, * Veníte, adorémus.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TANDEM peráctis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbique plaudis cóndito.

AT dum perenni séptimam
Lucem quiéti cónsecras,
En te reposcit dénuo
Alter creatórem labor.

TE cuncta nempe prædicant;
Te terra, pontus, sídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus dissonat.

TU pectus aufer fáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.

HÆC te juvant præcónia,
Si facta voci cónsonent:
Sic efficáci flectitur
Divína majestas prece.

ÆTERNA laus & gloria
Uni sit & trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutuque servat cóndita.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Beátus.

PSALMUS 40.

Diligentium Christi paupertatem beatitudo.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra: * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meâ, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjiciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî, & reſúſcita me; * retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à ſéculo, & uſque in ſéculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 48.

Nil contra infernum proſunt opes: juſtitia ſola ex eo eripit.

AUdite hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, & filii hóminum: * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in pſaltério propoſitiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confidunt in virtúte ſua: * & in multitúdine divitiárum ſuárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem ſuam.

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in æternum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit ſapientes morientes: * ſimul insípiens & ſtultus períbunt.

Et relinquent aliénis divítias ſuas: * & ſepulcra eórum domus illórum in æternũ.

Tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intéllexit: * comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & ſimilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis: * & póſtea in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno: * & auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu inferi, * cum accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris cum dives factus fúerit homo, * & cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia: * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsius benedicétur: * confitébitur tibi cum benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * & usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Ant. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem, in die malâ liberábit eum Dóminus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Tu reddes.

PSALMUS 61.

Frustra oppugnatur qui Deo subjectus in ejus tutela manet.

NOnne Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus, * susceptor meus, non movébor ámplius.

Quousque irrúitis in hóminem? * interficitis universi vos, tamquam paríeti inclináto, & macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucurri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea, * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in æternum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potéstas Dei est, & tibi, Dómine, misericórdia: * quia tu reddes unicuique juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Vana impiorum concilia: Evangelii prædicatio.

EXaudi, Deus, oratiónem meam cum déprecor: * à timóre inimici éripe ánimam meam.

Protexísti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas; * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum,

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt; * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abſcónderent láqueos; * dixérunt, Quis vidébit eos.

Scrutáti ſunt iniquitátes: * defecérunt ſcrutantes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum: * & infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos: * & timuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo, * & laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Ad vitandum Dei judicium, humilitas colenda.

CONfitébimur tibi, Deus: * confitébimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cùm accépero tempus, ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum, * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem.

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque à deſertis móntibus: * quóniã Deus judex eſt:

Hunc humíliat, & hunc exaltat; * quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto;

Et inclinávit ex hoc, in hoc, verúmtamen fæx ejus non eſt exinanita, * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in ſéculum; * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam; * & exaltabuntur córnua juſti.

Ant. Tu reddes, Dómine, unicuíque juxta ópera ſua.

Pſ. 61.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Cogitátio.

PSALMUS 75.

Innumera Chriſti in Eccleſiam beneficia.

NOtus in Judæa Deus: * in Iſraël magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus; * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confregit poténtias árcuum, * ſcutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis: * turbáti ſunt omnes inſipientes corde.

Dormiérunt ſomnũ ſuum; * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum feciſti judícium: * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut ſalvos fáceret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi; * & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Adversùs Ecclesiam bella: pœna persequentium.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt; * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, & disperdámus eos de gente, * & non memorétur nomen Israël ultrà:

Quóniam cogitavérunt unanímiter, * símul adversùm te testamentum dispósuérunt tabernácula Idumæórum & Ismahelítæ:

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum:

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Loth.

Fac illis sicut Mádian, & Sísaræ; * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stipulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * & sicut flamma combúrens montes:

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ, * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant & conturbentur in séculum séculi; * & confundantur, & péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

Antiph. Cogitátio hóminis confitébitur tibi, Dómine. *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Pérfice.

PSALMUS 16.

Oratio Ecclesiæ ab hostibus exagitatæ.

EXaudi, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte: * igne me examinásti, & non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum : * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis : * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus : * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Mirifica misericórdias tuas * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me : * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveántur vestígia mea.

Ant. 7. d. In justítia.

Divísio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum concluserunt : * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævені eum, & supplanta eum ; * éripe ánimam meam ab ímpio, fráemam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine, à paucis de terra divide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt filiis : * & dimiserunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor cum apparúerit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo : satiábor cum apparúerit glória tua.

Ant. 1. f. Parátum.

PSALMUS 56.

Contra inimicos opem implorat Christus, postea Dei laudes celebraturus.

MIserére meî, Deus, miserére meî : * quóniam in te confidit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo : * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam suam & veritátem suam : * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum, dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma & sagittæ : * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus : * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis : * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo & psalmum dicam.

Exurge, glória mea, exur-

ge, psaltérium & cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psalmum dicam tibi in géntibus:

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua: * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus: * & super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: cantábo, & psalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis, Canticum Moysi. Deut. 32.

AUdíte, cœli, quæ loquor: * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea: * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, * & quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo: * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, & omnes viæ ejus judícia: * Deus fidélis, & absque ulla iniquitáte, justus & rectus.

Peccavérunt ei, & non filii ejus in sordibus; * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte & insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, & fecit, & creávit te?

Memento diérum antiquórum: * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi: * majóres tuos, & dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta número filiórum Israël.

Pars autem Dómini pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, & dócuit, * & custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * & super eos vólitans,

Expandit alas suas, & assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus:

Constítuit eum super excelsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo durissimo;

Bútyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici; * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, & recalcitrávit; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * & recéssit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit dereliquísti, * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, & fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * & considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * & infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus suis;

Et ego provocabo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stultâ irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * & ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorábitque terram cum gérmine suo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * & sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * & devorábunt eos aves morsu amarissimo.

Dentes bestiárum immittâ in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, & intús pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli, * ne forte superbírent hostes eórum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sine prudéntia; * útinam saperent, & intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodo persequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo quia Deus suus véndidit eos, * & Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * & inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * & botri amarissimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * & signáta in thesauris meis?

Mea est últio; & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxta est dies perditiónis, * & adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, resíduique consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habebant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibé-

bant vinum libáminum ?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * & non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam ; percútiam, & ego sanábo : * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam : * Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis ; * & his qui odérunt me, retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus ; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

[*In Festis, Cantic.* Judith. 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut erúeret nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * & júvenes meos occisúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 4. *D.* Laudáte Dóminum.

PSALMUS 116.

Deus à gentibus collaudandus ob Christum exhibitum.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli : quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

Capitulum. Coloss. 1.

NOn cessámus pro vobis orantes, & postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia & intellectu spirituáli ; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

RERUM Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe sanctus & potens,
Placére das solus tibi:
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

CINGUNT iter pericula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

TE mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit:
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.

Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua:

℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israël. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

PSALMUS 87.

Christus ab inimicis vexatus, ab amicis derelictus, opem Dei implorat.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea; * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repleta est malis ánima mea; * & vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum; * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs, * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus; * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me; * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar; * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die; * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília; * aut médici suscitábunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrábit aliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra oblivióni?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis orationem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea; * exaltátus autem, humiliátus sum & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me;

Circumdedérunt me sicut

aqua totâ die, * circumdedérunt me simul.

Elongásti à me amícum & próximum, * & notos meos à miséria.

PSALMUS 142.

Oratio pœnitentis, Dei opem deprecantis.

DOmine, exaudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; * exaudi me in tua justítia:

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam, * humiliávit in terram vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi, * & anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & similis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam, * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi; * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos:

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 6. Afferte Dómino.

PSALMUS 28.

Gentium conversio verbi Dei efficaciâ.

AFferte Dómino, filii Dei, * afferte Dómino filios arietum.

Afferte Dómino glóriam & honórem, afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * & confringet Dóminus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vítulum Libani, * & dilectus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis, vox Dómini concutientis

concúrrentis desértum : * & commovébit Dóminus desértum Cádes.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénsa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale: Christi & Ecclesiæ dotes.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ, * intende, prósperè procéde, & regna.

Propter veritátem & mansuetúdinem, & justítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, * & oblíviscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concúpiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus, * in fimbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne, * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in æternum, * & in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Christus celebrandus, qui suis in gentes ultricem potestatem sit daturus.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo qui fecit eum, * & fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in

choro, * in tympano & psalterio psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo; * & exaltábit mansuétos in salúte.

Exultábunt sancti in glória: * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum, * & gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Ps.* 28.

Capitulum. Colos. 3.

OMne quódcúmque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi; grátias agéntes Deo & Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo, * In omni témpore. Glória. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Psallam Deo meo quámdiu fúero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Adjútor.

PSALMUS 45.

Ecclesia Dei præsidio inconcussa.

DEus noster refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum, * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur; * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dns virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ posuit prodígia super terram; * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ex Jerusalem in omnes terras delapsa salus.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti

sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehendit eos.

Ibi dolóres ut parturientis : * in spíritu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuũ, Deus, sic & laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * & distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in séculum séculi ; * ipse reget nos in sécula.

PSALMUS 86.

Laus Ecclesiæ ; Fidelium infinitus numerus.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiópum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, & homo natus est in ea, * & ipse fundávit eã Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum ; * horũ qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Adjútor noster Deus ; proptérea non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SAtágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem & electiónem faciátis ; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper, * Et confirmámini. Glória. Quærite Dñm. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini ; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

PSALMUS 59.

Flebilis oratio Synagogæ.

DEus, repulísti nos, & destruxísti nos : * irátus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura : * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs ;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses : * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos ? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nóbis auxílium de tribulatióne ; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * & ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

De populi, templique calamitate, quæstus.

UT quid, Deus, repulísti in finem, * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab initio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in superbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto ?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa ; * & non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum securibus excidérunt jánuas ejus in idipsum, * in securi & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum, * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra,

Signa nostra non vídimus, jam non est prophéta ; * & nos non cognoscet ámplius.

Divisio Psalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irritat adversárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem, rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare, * contribulásti cápita draconum in aquis.

Tu confregísti cápita drakónis, * dedísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes & torrentes, * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox : * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ : * æstátem & ver, tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino, * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi ; * & ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum ; * quia repléti sunt,

qui obscurati sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum; * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Ps.* 73.

Capitulum. Philip. 4.

QUæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandásti justítiam * Testimónia tua. Mandásti. ℣. Et veritátem tuam nimis. * Testimónia tua. Glória Patri. Mandásti.

℣. Feci judícium & justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Futuræ, præsentisque vitæ beatitudo timore Dei comparatur.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis; * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israël.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

Oratio Ecclesiæ, Christum Davidi promissum exposcentis.

MEmento, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam, * & sancti tui exultent.

Propter David servũ tuum, * non avertas fáciem christi tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátẽ & non frustrábitur eum: * De fructu ventris tui ponam súper sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * & testimónia mea hæc quæ docébo eos:

Et fílii eórum usque in séculum, * sedébunt súper sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi; * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * súper ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi: sancti ejus exultátione exultábunt.

Ant. ç. a. Deus meus.

PSALMUS 143.

Victoria ab hostibus, Dei donum est.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & refúgium meum; * susceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipso sperávi; * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei; * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est; * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & descende; * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & dissipabis eos; * emitte sagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto; éripe me, & líbera me de aquis multis; * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem, * & déxtera eórum déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, & susceptor meus.

Ant. 6. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachordo psállam tibi:

Qui das salútem régibus; * qui redemísti David servum tuum de gládio maligno, éripe me.

Et érue me de manu filiórũ alienórum, quorum os locútum est vanitátẽ; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes, * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud:

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruina macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in plateis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpreme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic spes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præsentis ævi post diem
Manébit una cáritas.

O Cáritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Post tot labóres ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.

Hic mille per discrímina
Semen gementes spárgimus:
Illic ovante splendidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua.

Amen.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut in Proprio.*

MIR. *Pars Autum.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

PSALMUS 50.

Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meã ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti; * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor; * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium & lætítiam, * & exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tuâ, * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui, * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas, * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ: * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries, * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium dedíssem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes & holocaústa: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Oratio Christi pro fide gentium.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi;

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam, * & intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine, * & non est secundum ópera tua.

Omnes gentes, quascumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine; * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & faciens mirabília; * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum:

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruísti ánimam meam ex inferno inferiori.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * & non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserére meî; * da impérium tuum púero tuo, & salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, & consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

Hymnus, Capitulum, &c. habentur infrà post Suffragia ad Vesperas.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis quibus jejunatur, dicuntur flexis genibus Preces sequentes.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi, Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro Pastóre nostro N. ℟. Dóminus conservet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, salvum fac regem nostrum N. ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ; ℟. Et rege eos, & extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis & captívis. ℟. Líbera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7. 9.

Deinde dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà in Vesperis Feriæ quartæ*, 81. *& in fine*, Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére, 135. *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens cum conclusione: quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Non autem additur Dóminus vobíscum. *vel*, Dómine, exaudi. *nec dicitur* Benedicámus, *nisi post ultimæ Commemorationis Orationem, quæ*

sola terminatur conclusione.

Si facienda sit Commem. de aliquo Sancto, fit eo loco.

Deinde fiunt

SUFFRAGIA
seu Commemorationes Communes.

Suffragia omnia vel aliqua dicuntur in Officio Feriali, necnon in Festis semiduplicibus & simplicibus.

Omittuntur intrà Octavas, etiamsi intra eas fieret de aliquo Festo semidupl. occurrente.

DE SANCTA CRUCE.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israël. ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129. Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redimere dignátus es.

[*Si sequatur Officium parvum B. M. Oratio de Cruce tam in Laudib. quàm in Vesp. terminatur per integram conclusionem:* Qui vivis & regnas, &c. *Et additur:* Dóminus vobiscum, &c. *Et dicitur:* Benedicámus, &c.]

[*Omittitur Suffragium sequens iis diebus quibus dicitur Officium parvum B. V. & quando fit de Beata in Sabbato.*]

DE B. MARIA.

Ant. Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudere; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, & æternâ pérfrui lætitiâ.

Posteà fit Comm. de Patrono Ecclesiæ. Si autem Ecclesia dedicata sit sub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritus, vel alicujus ex Mysteriis Christi; ejusmodi Comm. fit post Orat. de Cruce ante Suffrag. de Beata. Quòd si in honorem S. Crucis dedicata sit, supradicta Comm. de Cruce fit etiam in Festis Semidup. & Simplic. Si verò sub invocatione S. Mariæ, non fit alia Commemor. de ea quàm qua hic habetur.

[*In Ecclesia Cathedrali,*

DE S. MAURICIO,
Martyre, & Sociis ejus.

Ant. Dico vobis amícis meis; ne terreámini ab his, qui occídunt corpus, & post hæc non habent ampliùs quid fáciant. *Luc.* 12.

℣. Salvásti nos de affligéntibus nos. ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43. Orémus.

ADsis, quæsumus, Dómine, nobis supplicántibus, quorum vita milítia est super terram; & sicut beáto Maurício & Sóciis ejus hanc tribuísti grátiam; ut pótiùs tibi quàm Regi temporáli militárent: talem nobis concéde fortitúdinem, ut tanquàm boni mílites Christi, inimícos salútis nostræ semper vincámus.]

Deinde fit Commemor. de

omnibus Sanctis, & speciatim de iis quorum Corpora aut saltem Reliquiæ habentur.

Ant. Vivent mórtui tui, Israël; interfecti mei resúrgent; expergiscímini, & laudáte, qui habitátis in púlvere. *Is.* 26.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

In Oratione sequenti, extra Ecclesiam omittitur vox [hac.]

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, famulis tuis per Sanctórum quorum Reliquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, & ómnium Sanctórum, mérita gloriósa; ut córum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, & fieri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit; ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Orémus.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublátâ formidine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. *vel* Dómine, exaudi. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde,* Pater.

Ante Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Vesperas, ubi separantur ab horâ præcedenti, ut & ante Laudes cùm Nocturnum Officium immediatè non sequuntur, dicitur secretò, Pater & Ave.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

NIl lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore símplex véritas,
In corde regnet cáritas.

INCÆPTA dum fluet dies,
O Christe, cústos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet
Portas tuére sensuum.

PRÆSTA diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

SUPERBA ne nimis caro
Menti licenter ímperet;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Psalmi & Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, Antiph. semper sumitur de Proprio, vel de Communi, & Psalmi tantùm

dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capitulum. Ephes. 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repetit.* Christe, Fili Dei vivi: * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, & Filio, * & Spiritui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Duplicibus & supra, necnon intra Octavas continuò dicitur: Dóminus vobíscum. *vel:* Dómine, exaudi. *& Oratio.* Dómine Deus, *infrà* 141.

In Semiduplicibus autem & infrà post ℣. Exurge. *dicuntur sequentes*

PRECES.

Quando ad Laudes dicta sunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣, Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Éripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣ Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Deus, in adjutóriũ meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et miseréicordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ

intrà me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dño; ℟. Et noli oblivíscі omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

COnfiteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres;] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelū, beátum Joannem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

Misereátur tuí omnípotens Deus; & dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; & ubi dictum est: vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit:* tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, sorores, *&* mater.]

Facta Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIsereátur vestrî omnípotens Deus: &, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

Qui solus recitat, semel dicit, Confiteor. *omissis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ &, ante voces* ómnibus *&* omnes.

Deinde Misereátur. *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, diri-

gantur cogitatiónes, & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Maria, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, & omnes sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti símus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, ad adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua, & dírige fílios eórum: ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89. Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc, & in æternum, te auxiliante, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Lector. Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna: *solus, vel sola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, & in corde nostro superscribat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tunc fit lectio Canonis qui pro singulis diebus habetur ad calcem Voluminis, in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum:* Deus. *Hebdomadarius:* Deus pacis aptet nos in omni bono ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se, per Jesum Christum. *Lector.* ℟. Amen. *Hebr.* 13.

Post quamlibet horam si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórũ parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende fiammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

[*In Fer. Offic. Ps. & Ant. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, Ant. semper sumitur de Proprio vel de Communi, & Ps. tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capit. & ℟. breve sumuntur ubi sumitur Antiph. super Psalmos; sic ad alias Horas.

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces tunc ad Tertiam, Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, &c.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobíscum, &c.

℣. Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos
Ignita vibrat spicula.

Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. Psalmi, Capit. ℟. br. & Preces, si dicenda sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Labente jam solis rotâ,
Inclinat in noctem dies,
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

*

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, si dicenda sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, si dicenda sint, habentur suprà ad Laudes, 137. *In iis, loco Ps.* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére.

SUFFRAGIA.

De S. Cruce.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal. 6.*

℣. In Deo salutáre meum, ℟. Et glória mea. *Ps. 61.*

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

[*Iis diebus quibus dicitur Officium parvum, omittitur Suffragium sequens.*]

De B. Maria.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc. 1.*

℣. Vultum tuum deprecabuntur ℟. Omnes dívites plebis. *Ps. 44.* Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ, & æternâ pérfrui lætítiâ.

Postea fit Commem. de Patrono, ut dictum est suprà, 138.

[*In Ecclesia Cathedrali, De S. Mauricio, Martyre, & Sociis ejus.*

Ant. Non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem; propterea lætámini cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc. 12.*

℣. Dóminus Protector Justórum. ℟. In témpore tribulatiónis. *Ps. 36.*

Oratio. Adsis. *ut suprà,* 138.]

Deinde de omnibus SS. & speciatim de iis quorum Corpora, aut saltem Reliquiæ, habentur.

Ant. Cum à mórtuis resurréxerint, sunt sicut Angeli in cœlis; neque enim ultra mori póterunt, & filii sunt Dei, cum sint filii resurrectiónis. *Marc. 12. Luc. 20.*

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps. 139.* Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, famulis tuis per Sanctórum quorum Reliquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, & ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis.

Ultimo, pro Pace.

Ant. Deus memínerit testamenti sui, & fáciat pacem; nec déserat in témpore malo.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem. ℟. In plebem suam. *Ps. 84.* Orémus.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest, pacem; ut, & corda nostra mandátis tuis dédita, &, hóstium sublátâ formidine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum, Benedicámus Dómino.

AD

AD COMPLETORIUM.

CONverte nos, Deus salutáris noster:

℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium. *Antiph. & Psalmi convenientes.*

Hymnus.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox incipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus expiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Infligat hostis vúlnera.

INFESTUS usque circuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende filios, Pater.

O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ neſcit hostem pátria!

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

In omni Officio de beata Maria, loco præcedentis Hymni, dicitur sequens

Hymnus.

VIRGO Dei génitrix
Quem totus non capit orbis,
In tua se clausit
Víscera, factus homo.

HINC méritò dicent
Te sécula cuncta beátam:
Hinc, pópuli matrem
Te Dóminamque colunt.

SUSCIPE quos pia plebs
Tibi péndere certat honóres;
MIR. *Pars Autum.*
Annue sollícitâ
Quam prece poscit opem.

GLORIA magna Patri:
Compar sit glória nato:
Amborum tibi, par,
Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii estóte, & vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, circuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemísti me, Dómine, Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. g. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum in pace.

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum:

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël.

Ant. Dómine, custódi partem tuam, ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum Christo vivámus. 2. *Mach.* 1. *& 1. Thess.* 5.

In Duplicibus & suprà, necnon intra Octavas, continuò dicitur: Dóminus vobiscum. *vel*, Dómine, exaudi. *& Oratio*, Vísita. *infrà* 147.

In Semiduplicibus verò, Simplicibus, & Feriis, dicuntur sequentes

PRECES.

Quando dictæ sunt Preces in Vesperis, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, & superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, & gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

COnfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere: meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archangelũ, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

Misereátur tuî omnípotens Deus; &, dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet:* ℟. Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; & ubi dictum est: vobis, fratres, & vos, fratres, *dicit:* tibi pater, & te, pater.

Mulieres in suis Conventibus, loco fratres, & pater, *dicunt*, sorores, & mater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIsereátur vestrî omnípotens Deus; &, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam.

℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit*, Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus, & omnes. *Deinde* Misereátur *semel, ad quod dicit* nostrî, nostris, nos.]

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℟. Amen.

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine: ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua,

Dómine, súper nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostrã, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; & benedíctio tua sit súper nos semper; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei & communicátio Spíritûs sancti, sit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2. *Cor.* 13.

Et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

ANTIPHONA DE BEATA.

SAlve, Regína, mater misericórdiæ; vita, dulcédo & spes nostra, salve; ad te clamámus, éxules fílii Evæ; ad te suspirámus, geméntes & flentes in hac lacrymárum valle: eia ergo, advocáta nostra, illos tuos misericordes óculos ad nos convérte; & Jesum, benedíctum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium ostende; ô clemens, ô pia, ô dulcis Virgo Maria.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei génitrix:

℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui gloriósæ vírginis matris Mariæ corpus & ánimam, ut dignum Filii tui habitáculum effici meretur, Spíritu sancto cooperánte, præparásti; da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus piâ intercessióne ab instántibus malis, & à morte perpétua liberémur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Post completum Officium, dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES,

Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.
Et pro II. & V. Feria.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua, & in præceptis suis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones & Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. & VI. Feria.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclinet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis; & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit: Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidú-

cia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.

8. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Episcopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more:* Jube, domne, benedícere; *dignior post ipsum dicit illi:* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Episcopus respondet:* Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia & in omni sensu. *Philip.* 1. *Chorus.* ℟. Amen.

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRG. ET ALIORUM SANCTORUM, *quæ sunt ix. Lectionum.*

Absol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

BENEDICTIONES
In Festis B. M. V.

4. Deus à quo missus est Angelus Gábriel ad Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 6.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit & péperit, det nobis fílios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus de quo est, quod in Maria natum est, sanctificet nos per ómnia. *Matth.* 1. *Thess.* 5.

BENEDICTIONES
in Festis Sanctorum.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad

lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN OFFICIIS B. M. V. *& in Festis Sanctorum, quæ sunt trium Lect. tantùm.*

Absolutio dicitur secundùm Feriam; Benedictiones verò ea adhibentur, quæ modo notatæ sunt pro II. Nocturno in eorumdem Officiis & Festis novem Lectiones complectentibus.

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit;

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imago Dei. 2. *Cor.* 4.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA.
INTRA HEBDOM. XI.
POST PENTECOSTEN.

Officium ut in Psalterio, additis quæ sequuntur; & sic in aliis Feriis.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 7.

EGo natus accépi commúnem áerem, & in símiliter factam décidi terram, & primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involumentis nutrítus sum, & curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus est ómnibus ad vitam, & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, & divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum, in comparatióne illíus, aréna est exígua; & tanquam lutum æstimábitur argentum in conspectu illíus. Super salútem & spéciem dilexi illam, & propósui pro luce habére illam; quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Da mihi, Dómine, sédium tuárum assístricem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam quid acceptum sit apud te; * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè. ℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modésta, non júdicans, sine simulatióne. * Illa dedúcet. *Sap. 9. Jac. 3.*

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honéstas per manus illíus: & lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia; & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne didici, & sine invídia commúnico, & honestátem illíus non abscóndo. Infinítus enim thesáurus est homínibus; quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex sententia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntiũ emendátor. In manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei ; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intelligere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur ; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

QUæcumque sunt absconsa & improvísa, didici ; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, dísertus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefáciens, humánus, benignus, stábilis, certus, secúrus, ómnem habens virtútem, ómnia prospíciens, & qui cápiat omnes spíritus : intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia ; attingit autem ubique propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei, & emanátio quædam est claritátis omnipotentis Dei sincéra ; & ídeò nihil inquinátum in eam incurrit : candor est enim lucis æternæ, & spéculum sine mácula Dei majestátis, & imágo bonitátis illíus.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, & † Mandáta ejus observa ; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, & consciéntiâ bonâ, & fide non fictâ. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

FERIA QUINTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 8.

SApiéntia attingit à fine usque ad finem fórtiter, & dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi, & exquisívi à juventúte mea, & quæsívi sponsam mihi eam assúmere, & amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus glorificat, contubérnium habens Dei ; sed & ómnium Dóminus dilexit illam : doctrix enim est disciplínæ Dei, & electrix óperum illíus. Et si divítiæ appetuntur in vita, quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia ? Si autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magis quam illa, est ártifex ? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes : sobrietátem enim & prudéntiam docet, & justítiam, & virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & incidam in conspectu adversaríorum meórum. * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes & benedictiónes seducunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio ij.

PRopósui ergo hanc addúcere mihi ad convivendum ; sciens quóniam mecum communicábit de bonis, &

erit allocútio cogitatiónis & tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas, & honórem apud senióres júvenis, & acútus invéniar in judício, & in conspectu poténtium admirábilis ero, & fácies príncipum mirabuntur me : tacentem me sustinébunt, & loquentem me respícient ; &, sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætéreà habébo per hanc immortalitátem ; & memóriam ætérnam his qui post me futúri sunt, relinquam. Dispónam pópulos ; & natiónes mihi erunt súbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi : in multitúdine vidébor bonus, & in bello fortis. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa : non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convíctus illíus, sed lætítiam & gáudium.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine : * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi ; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fieri, incidunt in desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. *Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio iij. Cap. 8. & 9.

ET ut scívi quóniam áliter non possem esse contínens, nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapiéntiæ scire cujus esset hoc donum ; ádii Dóminum, & deprecátus sum illum, & dixi ex totis præcórdiis meis ; Deus patrum meórum, & Dómine misericórdiæ, qui fecísti ómnia verbo tuo, & sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est ; ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia, & in directióne cordis judícium júdicet : da mihi sédium tuárum assístrícem sapiéntiam, & noli me reprobáre à púeris tuis ; quóniam servus tuus sum ego, & fílius ancillæ tuæ, homo infírmus, & exígui témporis, & minor ad intellectum judícii & legum. Nam & si quis erit consummátus inter fílios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. Nonne Dóminus abyssum & cor hóminum investigávit ? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam : * Non prætérit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus : ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus : * Non prætérit illum. Glória Patri. † Non abscondit se ab eo ullus sermo. *Eccl.* 42. *Hebr.* 4.

FERIA SEXTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 13.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei ; & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendéntes agnovérunt quis esset ártifex : sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áerem, aut gyrum stellárum, aut ní-

miam aquam, aut solem & lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt, sciant quantò his dominátor eórum speciósior est; speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem, & ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis: à magnitúdine enim speciéi & creatúræ, cognoscibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Da mihi. 151.

Lectio ij.

SEd tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortásse errant, Deum quærentes, & volentes invenire. Etenim cùm in opéribus illíus conversentur, inquírunt, & persuásum habent quóniam bona sunt quæ videntur. Iterùm autem nec his debet ignósci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum; quómodò hujus Dóminum non facílius invenérunt? Infelices autem sunt, & inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos opéra mánuum hóminum, aurum & argentum, artis inventiónem, & similitúdines animálium, aut lápidem inútilem opus manûs antíquæ.

℟. Vani sunt. 152.

Lectio iij. Cap. 14.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio; quóniam aut affféctui, aut régibus deservientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis imposuérunt. Et non sufféccerat errásse eos circa Dei sciéntiam; sed & in magno viventes insciéntiæ bello, tot & tam magna mala pacem appellant. Aut enim filios suos sacrificantes, aut obscúra sacrificia facientes, aut insaniæ plenas vigílias habentes, neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt; sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contrístat: & ómnia commísta sunt; sanguis, homicídium, furtum & fictio, corrúptio & infidélitas, turbátio & perjúrium, tumultus bonórum, Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia, inordinátio mœchiæ & impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra omnis mali causa est, & inítium & finis.

℟. Finem loquendi. 152.

SABBATO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 15.

TU, Deus noster, suávis & verus es, pátiens, & & in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, scientes magnitúdinem tuam; & si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est; & scire justítiam & virtútem tuam, radix est immortalitátis. Non enim in errórem induxit nos hóminum malæ artis excogitátio, nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per vários colóres, cujus aspectus insensáto dat concupiscéntiam, & diligit mórtuæ

imáginis effigiem sine ánima. Malorum amatóres digni sunt qui spem habeant in tálibus, & qui faciunt illos, & qui diligunt, & qui colunt.

[*Si fiat de Sabbato*, RUBR. *sumentur è feria quinta præcedenti.*]

Lectio ij.

SEd & figulus mollem terram premens laboriosè fingit ad usus nostros unumquodque vas, & de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, & similiter quæ his sunt contrária: horum autem vasórum quis sit usus, judex est figulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto; ille qui paulò antè de terra factus fuerat, & post pusillum redúcit se unde acceptus est, repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est, nec quóniam brevis illi vita est, sed concertátur aurificibus & argentáriis; sed & ærários imitátur, & glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus, & terra supervácua spes illíus, & luto vílior vita ejus; quóniam ignorávit qui te finxit, & qui inspirávit illi ánimam quæ operátur, & qui insufflávit ei spíritum vitálem. Sed & æstimavérunt lusum esse vitam nostram, & conversatiónem vitæ compósitam ad lucrum, & oportére undecumque étiam ex malo acquírere. Hic enim scit se super omnes delínquere, qui ex terræ matéria fragília vasa & sculptília fingit.

MIR. *Pars Autum.*

Lectio iij.

OMnes enim insípientes, & infelices supra modum ánimæ superbi, sunt inimici pópuli tui, & imperantes illi; quóniam ómnia idóla natiónum deos æstimavérunt, quibus neque oculórum usus est ad videndum, neque nares ad percipiendum spíritum, neque aures ad audiendum, neque dígiti mánuum ad tractandum, sed & pedes eórum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos; & qui spíritum mutuátus est; is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fingere. Cum enim sit mortális, mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit: quia ipse quidem vixit, cùm esset mortális; illi autem nunquam.

DOMINICA XII. post Pentecosten.

IN VESPER. Sabbati. Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Doctrínam sapiéntiæ & disciplinæ scripsit Jesus filius Sirach: Beátus qui in istis versátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccli.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Officium Nocturnum ut in Psalt. additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 1.

OMnis sapiéntia à Dómino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies séculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, & latitúdinem ter-

ræ, & profundum abyssi quis dimensus est? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, & intellectus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ verbum Dei in excelsis, & ingressus illíus mandáta æterna. Radix sapiéntiæ cui revelàta est? & astútias illíus quis agnóvit? Disciplína sapiéntiæ cui revelàta est & manifestáta? & multiplicatiónem ingressûs illíus quis intellexit? Unus est altíssimus Creátor omnípotens, & Rex potens, & metuendus nimis, sedens super thronum illíus, & dóminans Deus.

℟. Da mihi, Dómine, sédium tuárum assístrícem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam quid acceptum sit apud te; * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modésta, non júdicans, sine simulatióne. * Illa dedúcet. *Sap.* 9. *Jac.* 3.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam, & gáudium, & longitúdinem diérum. Timenti Dóminum bene erit in extrémis, & in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu, díligunt eam in visióne & in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; & cum fidélibus in vulva concreátus est: cum electis féminis gráditur, & cum justis & fidélibus agnoscitur. Timor Dómini, sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet & justificábit cor, jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum bene erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intelligere eum qui est. ℣. Invisíbilia Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciúntur; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus non subest. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

FIli, concupiscens sapiéntiam, conserva justítiam; & Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim & disciplina, timor Dómini: & quod beneplácitum est illi, fides & mansuetúdo; & adimplébit thesauros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini; & ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspectu hóminum, & non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, & addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem, & revélet Deus absconsa tua, & in médio synagógæ elídat te; quóniam accessísti malignè ad Dóminum, & cor tuum plenum est dolo & fallácia.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, & † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ. * Deum. Glória Patri.

† Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 1. *Cap.* 25.

Lectio iv.

SUnt nonnulli qui vitam suam négligunt, & dum transitória appetunt, dum æterna vel non intélligunt, vel intellecta contemnunt; nec dolórem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque superna quæ amisérunt, non considerant, esse se (heu miseri!) in bonis felíces putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt: nequáquam ad contemplatiónem æternæ pátriæ, desidérii áciem tendunt; sed semetipsos in iis ad quæ projecti sunt, deferentes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur; & in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis exultant.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & incidam in conspectu adversariórũ meórum, * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes & benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

AT contrà, electórum mentes, dum cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ exquírunt: cùmque eórum satisfactióni nihil extra Deum sufficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in Conditóris sui spe & contemplatióne requiescit, supernis intérseri cívibus áppetit; & unusquisque eórum adhuc in mundo, córpore pósitus, mente jam extra mundum surgit; ærúmnam exílii, quam tólerat, deplórat; & ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergo dolens videt quàm sit æternum quod pérdidit, ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percurrit; & quò magìs crescit consílii sciéntia, ut peritúra déferat, eò augétur dolor quòd necdum ad mansúra pertingat.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm victui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fieri, incidunt in desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

INtuendum quoque est quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt, qui seipsos rerum eventibus præcípites déserunt, nullo interim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciendo considerat: & ne ex re quæ ágitur, repentinus finis adversúsque súbri-

piat, hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat: pensat ne ab his quæ agenda sunt, formído præpédiat; ne in his quæ differenda sunt, præcipitátio impellat; ne prava per concupiscéntiam aperto bello súperent; ne recta per inánem glóriam insídiando supplantent.

℟. Nonne Dóminus abyssum & cor hóminum invéstigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus. * Non præterit illum. Glória Patri. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Conversus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis quòd multi prophétæ & reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, & non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. *de Doct. Christ. C.* 26.

QUóniam præcepto non opus est ut se quisque & corpus suum díligat; id est, quóniam id quod sumus, & id quod infra nos est, & ad nos tamen pértinet, inconcussâ natúræ lege dilígimus; restábat ut & de illo quod supra nos est, & de illo quod juxta nos est, præcepta sumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota mente tua; &, Díliges próximum tuum tanquam teipsum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, & Prophétæ. Finis itaque præcepti est diléctio; & ea gémina, id est, Dei & próximi. Quòd si te totum intélligas, id est, ánimum & corpus tuum, & próximum totum, id est, ánimum & corpus ejus, (homo enim ex ánimo constat & córpore) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermíssum est. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejusque dilectiónis modus præscriptus appáreat, ita ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum vidétur: sed cùm dictum est, Díliges próximum tuum tanquam teipsum, símul & tuî abs te diléctio non prætermíssa est.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem; &, plagis impósitis, abiérunt semivivo relicto. * Sacerdos, viso illo, præterívit; símiliter & Levíta: Samaritánus autem videns eum, misericórdiâ motus est. ℣. Fácere misericórdiam & judícium magis placet Dómino, quàm víctimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

Lectio viij. Cap 27.

ILle autem justè & sanctè vivit, qui rerum ínteger æstimátor est; ipse est autem qui ordinátam dilectiónem habet, ne aut díligat quod non est diligendum, aut non dili-

gat quod est diligendum, aut ámpliùs díligat quod minùs est diligendum, aut æquè díligat quod vel minùs vel ámpliùs diligendum est, aut minùs vel ámpliùs quod æquè diligendum est. Omnis peccátor, in quantum peccátor est, non est diligendus; & omnis homo, in quantum homo est, diligendus est propter Deum; Deus verò propter seipsum. Et si Deus omni hómine ámpliùs diligendus est, ámpliùs quisque debet Deum diligere quàm seipsum. Item ámpliùs álius homo diligendus est quàm corpus nostrum; quia propter Deum ómnia ista diligenda sunt: & potest nobiscum álius homo Deo pérfrui, quod non potest corpus; quia corpus per ánimam vivit quâ frúimur Deo.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum & vinum; & * Impónens illum in jumentum suum, duxit in stábulum, & curã ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, misericórdiam díligit: misericórdia & véritas præparant bona. * Impónens illum. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Lectio ix. Cap. 28. & 30.

OMnes autem æquè diligendi sunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit, qui præcépit ut próximum diligámus, & ipse in Evangélio Dóminus ostendit, & Paulus Apóstolus. Namque ille cui duo ipsa præcepta protúlerat, atque in eis pendére totam legem prophetasque dixerat, cùm interrogáret eum, dicens: Et quis est meus próximus? hóminem quemdam propósuit descendentem ab Jerúsalem in Jéricho, incidísse in latrónes, & ab eis gráviter vulnerátum, saucium, & semivívum esse derelictum: cui próximum esse non dócuit, nisi qui erga illum recreandum atque curandum misséricors éxtitit, ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse faterétur. Cui Dóminus ait: Vade, & tu fac símiliter; ut vidélicet eum esse próximum intelligámus, cui vel exhibendum est officium misericórdiæ, si índiget, vel exhibendum esset, si indigéret. Nullum autem exceptum esse cui misericórdiæ denegétur officium, quis non vídeat? quando usque ad inimícos étiam porrectum est, eódem Dómino dicente: Diligite inimícos vestros, benefácite iis qui odérunt vos.

℟. Quis hórum trium vidétur tibi próximus fuísse illi qui incidit in latrónes? Legísperítus dixit: Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus: * Vade, & tu fac símiliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te; útique fácere judícium, & dilígere misericórdiam. * Vade. Glória Patri. * Vade, & tu fac símiliter. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Legísperítus tentans Jesum, dixit: Magíster, quid faciendo vitam æternam possídebo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? Quómodò legis? Ille respondens dixit: Diliges Dñum Deum tuum. *Luc.* 10.

Oratio.

OMnípotens & misericors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè & laudabíliter serviátur: tríbue, quæsumus, nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Díliges Dóminum Deum tuũ ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex ómnibus víribus tuis, & ex omni mente tua; & próximum tuum sicut teipsum: hoc fac, & vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Léctio j. Cap. 2.

FIlli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia & timóre, & præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, & sústine; inclína aurem tuam, & súscipe verba intellectûs; & ne festines in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei: conjúngere Deo: & sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe: & in dolóre sústine, & in humilitáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum & argentum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te; & dírige viam tuam, & spera in illum: serva timórem illíus, & in illo veteráscе.

℟. Da mihi. 156.

Léctio ij.

RESpícite, fílii, natiónes hóminum; & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus, & derelictus est? aut quis invocávit eum, & despexit illum? Quóniam pius & misericors est Deus, & remittet in die tribulatiónis peccáta; & protector est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde, & lábiis scelestis, & mánibus malefaciéntibus, & peccatóri terram ingredienti duábus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo? & ídeo non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam, & qui dereliquérunt vias rectas, & divertérunt in vias pravas. Et quid fácient, cùm inspícere cœperit Dóminus?

℟. Vani sunt. 156.

Léctio iij.

QUi timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; & qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei; & qui díligunt eum, replebuntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua, & in conspéctu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum, custódiunt mandáta illíus; & patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus, dicentes: Si pœniténtiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, & non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsíus, sic & misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Finem loquendi. 156.

FERIA

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 3.

QUi honórat pátrem suum, vitâ vivet longióre; & qui óbedit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes; & quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere & sermóne, & omni patiéntia honóra patrem tuum, & supervéniat tibi benedíctio ab eo, & benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum; maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contumélia patris tui; non enim est tibi glória, ejus confúsio: glória enim hóminis ex honóre patris sui, & dédecus fílii pater sine honóre. Fili, súscipe senectam patris tui, & non contristes eum in vita illíus; & si defécerit sensu, véniam da, & ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Dómine, ne adincrescant. 157.

Lectio ij.

FIlli, in mansuetúdine ópera tua pérfice, & super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, & coram Deo invénies grátiam: quóniam magna poténtia Dei solíus, & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsieris, & fortióra te ne scrutátus fúeris; sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium ea quæ abscóndita sunt vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multipliciter, & in plúribus opéribus ejus non eris curiósus; plúrima enim super sensum hóminum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, & in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Vanitátem. 157.

Lectio iij.

COr durum habébit malè in novíssimo; & qui amat períclum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit successus; & pravus corde in illis scandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus, & peccátor adjíciet ad peccándum. Synagógæ superbórum non erit sanitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. Cor sapientis intelligitur in sapiéntia; & auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sápiens cor & intelligíbile abstinébit se à peccátis; & in opéribus justítiæ succéssus habébit. Ignem ardentem extinguit aqua, & eleemósyna resístit peccátis; & Deus prospector est ejus qui reddit grátiam: méminit ejus in pósterum, & in témpore casûs sui invéniet firmamentum.

℟. Nonne Dóminus. 158.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 4.

FIlli, eleemósynam páuperis ne defraudes, & óculos tuos ne transvertas à páupere. Animam esurientem ne despéxeris, &

non exâsperes páuperem in inópia sua. Cor inopis ne afflixeris, & non prótrahas datum anguſtianti. Rogatiónem contribulâti ne abjicias, & non avertas fáciem tuam ab egéno. Ab inope ne avertas óculos tuos propter iram; & non relinquas quæréntibus tibi retrò maledícere: maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus; exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito; & presbytero humília ánimam tuam, & magnáto humília caput tuum. Declina páuperi sine tristítia aurem tuam, & redde débitum tuum, & respónde illi pacífica in manſuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu ſuperbi, & non ácidè seras in ánima tua. In judicando ésto pupíllis misércors ut pater, & pro viro matri illórum; & eris tu velut filius Altíſſimi obédiens, & miserébitur tuî magìs quam mater.

℟. Da mihi. 156.

Lectio ij.

Fili, conſerva tempus, & devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Eſt enim confúſio addúcens peccátum, & eſt confúſio addúcens glóriam & grátiam. Ne accípias fáciem adversùs fáciem tuam, nec adversùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in caſu ſuo, nec retíneas verbum in témpore ſalútis. Non abſcóndas ſapiéntiam tuam in decóre ſuo: in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus & ſciéntia, & doctrina in verbo ſenſáti, & firmamentum in opéribus juſtítiæ. Non contradícas verbo véritátis ullo modo; & de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vani ſunt. 156.

Lectio iij.

Non confundáris confitéri peccáta tua, & ne ſubjícias te omni hómini pro peccáto. Noli reſíſtere contra fáciem potentis, nec conéris contra ictum flúvii. Pro juſtítia agonizáre pro ánima tua, & uſque ad mortem certa pro juſtítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus eſſe in lingua tua; & inútilis, & remiſſus in opéribus tuis. Noli eſſe ſicut leo in domo tua, evertens domésticos tuos, & óppримens ſubjectos tibi. Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum, & ad dandum collecta.

℟. Finem loquendi. 156.

FERIA QUINTA.

De libro Eccleſiáſtici.

Lectio j. Cap. 5.

Noli atténdere ad poſſeſſiónes iníquas; & ne díxeris: Eſt mihi ſufficiens vita; nihil enim próderit in témpore vindictæ & obductiónis. Ne ſequáris in fortitúdine tua concupiſcéntiam cordis tui; & ne díxeris: Quómodò pótui? aut quis me ſubjíciet propter facta mea? Deus enim vindicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi, & quid mihi áccidit triſte? Al-

tíssimus enim est pátiens réddítor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas: Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórũ miserébitur. Misericórdia enim & ira ab illo citò próximant, & in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Dómine. 157.

Lectio ij.

NOn tardes converti ad Dóminum, & ne differas de die in diem; súbitò enim véniet ira illíus, & in témpore vindictæ dísperdet te. Noli ánxius esse in divítiis injustis; non enim próderunt tibi in die obductiónis & vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum, & non eas in omnem viam; sic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini, & in veritáte sensûs tui, & sciéntia; prosequátur te verbum pacis & justítiæ.

℟. Vanitátem. 157.

Lectio iij.

ESto mansuétus ad audiendum verbum, ut intélligas, & cum sapiéntia próferas responsum verum. Si est tibi intellectus, respónde próximo: sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiáris in verbo indisciplináto, & confundáris. Honor & glória in sermóne sensáti; lingua verò imprudentis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susurro, & linguâ tuâ ne capiáris & confundáris. Super furem enim est confúsio & pœniténtia, & denotátio péssima super bilinguem: susurratóri autem ódium, & inimicítia, & contumélia. Justifica pusíllum & magnum símiliter.

℟. Nonne Dóminus. 158.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap 6.

VErbum dulce multíplicat amícos, & mítigat inimícos: & lingua éucharis in bono hómine abundat. Multi pacífici sint tibi, & consíliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne pósside eum; & ne fácilè credas ei. Est enim amícus secundùm tempus suum, & non permanébit in die tribulatiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam: & est amícus qui ódium & rixam & convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ, & non permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, & in domésticis tuis fiduciáliter aget. ℟. Da mihi. 156.

Lectio ij.

AB inimícis tuis separáre, & ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis: qui autem invénit illum: invénit thesaurum. Amíco fidéli nulla est comparátio; & non est digna ponderátio auri & argenti contra bonitátem fidei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ & immortalitátis; & qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam; quó-

niam secundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vani sunt omnes hómines. 156.

Lectio iij. Cap. 7.

NOli quærere à Dómino ducátum, neque à rege cáthedram honóris. Non te justífices ante Deum, quóniam ángitor cordis ipse est: & penes regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fieri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extimescas fáciem potentis, & ponas scándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum, neque álliges duplícia peccáta; nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, & fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas: In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus; & offerente me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Finem lóquendi pariter omnes. 156.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 7.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ; est enim qui humíliat & exaltat cicumspector Deus. Noli aráre mendácium adversùs fratrem tuum: neque in amícum símiliter fácias. Noli velle mentíri omne mendáciũ; assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum; & non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laboriósa ópera, & rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Memento iræ quóniam non tardábit.

Si fiat de Sabbato ℟.℟. *sumentur è II. Nocturno Dominica præcedentis.*

Lectio ij.

NOn lædas servum in veritáte operantem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi dilectus quasi ánima tua: non defraudes illum libertáte, neque ínopem derelinquas illum. Pécora tibi sunt? attende illis; & si sunt utília, persevérent apud te. Fílii tibi sunt? érudi illos, & curva illos à puerítia illórum. Fíliæ tibi sunt? serva corpus illárum, & non ostendas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade filiam, & grande opus féceris; & hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secundùm ánimam tuam, non projícias illam; & odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum, & gémitûs matris tuæ ne oblivíscáris: memento quóniam nisi per illos natus non fuísses; & retríbue illis, quómodò & illi tibi.

Lectio iij.

IN tota ánima tua time Dóminum; & sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit; & minístros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua; & honorífica sacerdótes, & propurga te cum bráchiis. Da illis partem, sicut man-

dátum est tibi, primitiárum & purgatiónis; & de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum, & sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino, & inítia sanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam, ut perficiátur propitiátio & benedíctio tua. Grátia dati in conspéctu omnis viventis; & mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne, & cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infírmum; ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua, & in æternum non peccábis.

DOMINICA XIII. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant. 6.* Sapiéntia, & disciplína, & sciéntia legis apud Deum: diléctio, & viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO. De libro Eccleſiásticí.

Lectio j. Cap. 8.

NOn júdices contra júdicem; quóniam secundùm quod justum est, júdicat. Cum audáce non eas in via, ne fortè gravet mala sua in te: ipse enim secundùm voluntátem suam vadit, & simul cum stultítia illíus péries. Cum iracundo non fácies rixam, & cum audáce non eas in desértum; quóniam quasi nihil est ante illum sanguis: & ubi non est adjutórium, elídet te. Cum fátuis consílium non hábeas; non enim póterunt dilígere nisi quæ eis placent. Coram extráneo ne fácias consílium; nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifestes; ne fortè inferat tibi grátiam falsam, & conviciétur tibi.

℟. Da mihi, Dómine, sédium tuárum assístricem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam quid acceptum sit apud te; * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè. ℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudica est, pacífica, modésta, non júdicans, sine simulatióne. * Illa dedúcet. *Sap. 9. Jac. 3.*

Lectio ij. Cap. 10.

JUdex sápiens judicábit pópulum suum, & principátus sensáti stábilis erit. Secundùm júdicem pópuli, sic & ministri ejus: & qualis rector est civitátis, tales & inhabitantes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum; & civitátes inhabitabuntur per sensum poténtium. In manu Dei potestas terræ; & útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei prosspéritas hóminis, & super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris, & nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta

sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

ODíbilis coram Deo est & homínibus supérbia; & execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injustítias, & injúrias, & contumélias, & diversos dolos. Aváro autem nihil est scelésstius. Quid superbit terra & cinis? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim & ánimam suam venálem habet; quóniam in vita sua projécit íntima sua. Omnis potentátus brevis vita. Languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus: sic & rex hódie est, & cras moriétur. Cùm enim moriétur homo, hæreditábit serpentes, & béstias, & vermes. Initium supérbiæ hóminis, apostatáre à Deo; quóniam ab eo qui fecit illum, recessit cor ejus, quóniam initium omnis peccáti est supérbia. Qui tenúerit illam, adimplébitur maledíctis; & subvertet eum in finem. Propterèa exhonorávit Dóminus conventus malórum, & destruxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destruxit Deus, & sedére fecit mites pro eis.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, & † Mandáta ejus obsérva; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, & consciéntiâ bonâ, & fide non fictâ. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 20. *in Epist.* 2. *ad Cor.*

Lectio iv.

NE tardes converti ad Dóminum, & ne differas de die in diem; nescis enim quid paritúra sit superventúra dies. Periculum enim & metus est in dilatióne; salus verò certa ac secúra, si nulla sit dilátio. Virtútem ígitur cole, sic enim sive júvenis hinc abscédas, tutò abscédes; sive ad senectútem pervénias, cum amplíssimis ópibus excédes; duplicemque festivitátem per omnem vitam habébis, & à vítio ábstinens, & virtútem amplexans.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delícta mea, & peccáta mea abundent, & incidam in conspectu adversariórum meórum: * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes & benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

NE dicas: Erit tempus quando converti licébit; verba enim hæc Deum valde exásperant. Cur enim, cùm ipse tibi æterna sécula promíserit, tu in præsenti vita quæ brevis & momentánea est, laboráre non vis; sed sic ignávus ac dissolútus agis, quasi

hâc breviórem áliam quamdam inquíras? Annon eædem quotídie comessatiónes? annon eædem mensæ? annon éadem theátra? annon eædem pecúniæ?

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tribue tantùm victui meo necessária. ℣. Qui volunt divites fieri, incidunt in desidéria multa inutília & nociva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. *Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

INebriátus es? ventri indulsísti? rapuísti? Síste jam gradum, verte te in diversum: confitére Deo grátiam, quòd non in médiis peccátis te abripúerit: ne quære áliud tibi prorogári tempus, ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti sunt, & in manifestam damnatiónem abiérunt: time ne idem tibi áccidat. Sed multis, inquis, dedit Deus spátium, ut in última senecta confiterentur. Quid igitur? Numquid & tibi dabit? Fortasse dabit, inquis. Cur dicis, Fortasse? Contingit aliquóries. Cógita quòd ánima deliberas; & contrárium étiam pone, ac réputa, & dic: Quid autem, si non det? Quid autem si det, inquis? Dedit quidem ipse: verúmtamen hoc illo tútius est & utílius.

℟. Nonne Dóminus abyssum & cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiam; * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus: ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus. * Non præterit illum. Glória Patri. †Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 17.

IN illo témpore; Dum iret Jesus in Jerúsalem, transíbat per médiam Samariam & Galilæam: & cùm ingrederétur quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 27. *de Diverf. contra vitium ingratitudinis.*

NOnne decem mundáti sunt? Et novem ubi sunt? Meminístis, credo, verba Salvatóris hæc esse, novem illórum ingratitúdinem arguentis. Bene siquidem oráse, obsecrásse, postulásse leguntur, qui levavérunt vocem, dicentes: Jesu fili David, miserére nobis. Sed défuit eis quarta, quam adiécit Apóstolus, gratiárum áctio; quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódie satis importúnè petentes quod sibi deesse cognóverint; sed paucos ádmodùm nóvimus, qui dignas super acceptis beneficiis grátias ágere videantur. Nec reprehensíbile est quod instánter pétimus; sed planè petitióni negat esse-

ctum, quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant; ne contingat nobis, ut tantò gráviùs de ingratitúdine judicémur, quantò magìs accumulátis beneficiis ingráti probábimur extitísse. Ergo misericórdiæ res est in hac parte subtráhere misericórdiam, quemádmodùm iræ & indignatiónis misericórdiam exhibére.

℟. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui stetérunt à longè, dicentes: * Jesu præceptor, miserére nostrî. ℣. Tu es, Dómine, qui liberas ab omni malo: * Jesu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viij.

QUàm multos enim vidémus & plángimus, fratres, non considerantes quemádmodùm ingratitúdinis vermis interióra corródens, ob hoc tantùm córticem, quem vident, transforáre dissímulet, ne fortè recógitent & erubescant, ipsâque verecúndiâ emendentur! Vides ergo non ómnibus prodesse, quòd à lepra seculáris conversatiónis, cujus peccáta manifésta sunt, emundantur; sed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculósius fit quantò intérius. Et bene Salvátor hinc in Evangélio novem illos, ubi sunt quærit, quóniam longè à peccatóribus salus. Sic enim & primum hóminem post peccátum ubi sit interrogat, & in judício nescíre sese profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Psalmo: Quóniam novit Dóminus viam justórum, & iter impiórum períbit.

℟. Leprósos ut vidit Jesus, dixit: * Ite, osténdite vos sacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immundum ostendent eis. * Ite. *Luc.* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

FElix autem Samarítanus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepísset: & idcirco servávit depósitum, & cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus. Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum, in quo est plenitúdo ómnium gratiárum; cui dum nos pro acceptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ, ut majóra adhuc accípere meréamur. Omníno enim sola nos à profectu conversatiónis impedit ingratitúdo nostra, dum quodam modo amíssum reputans dator quod ingrátus accépit, cavet sibi de céteto ne tantò plura amítteret, quantò plura conferret ingráto. Felix proinde, qui se alienígenam réputans, étiam pro mínimis quibusque beneficiis non mínimas refert grates, gratúitum esse non dúbitans neque dissímulans, quod alièno impénditur & ignóto.

℟. Dum irent leprósi, mundáti sunt. * Unus autem regréssus est cum magna voce magnificans Deum, & † Cécidit in fáciem ante pedes Je-

su, grátias agens; & hic erat Samaritánus. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei, & mirabílium ejus.* Unus autem. Glória Patri. † Cécidit. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Dixit Jesus: Nonne decem mundáti sunt? & novem ubi sunt? Non est inventus qui rediret, & daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, da nobis fidei, spei & caritátis augmentum: & ut mereámur ássequi quod promittis, fac nos amáre quod præcipis; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant* 5. C. Ait Samaritáno Jesus: Surge, vade; quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 11.

IN vestítu ne gloriéris unquam, nec in die honóris tui extolláris; quóniam mirábilia ópera Altíssimi solíus, & gloriósa, & abscónsa, & invísa ópera illíus. Multi tyranni sedérunt in throno, & insuspicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppressi sunt válidè, & gloriósi tráditi sunt in manus alterórum. Priusquàm intérroges, ne vitúperes quemquam; & cùm interrogáveris, córripe justè. Priusquàm áudias, ne respóndeas verbum; & in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non molestat, ne certéris; & in judício peccántium ne consístas. Fili, ne in multis sint actus tui; & si dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℟. Da mihi. 165.

Lectio ij. Cap. 13.

QUi tetígerit picem, inquinábitur ab ea; & qui communicáverit superbo, induet supérbiam. Pondus super se tollet, qui honestióri se commúnicat. Et ditióri te ne sócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam? quando enim se collíserint, confringétur. Dives injustè egit, & fremet; pauper autem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te; & si non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, & evacuábit te; & ipse non dolébit super te. Si necessárius illi fúeris, supplantábit te; & subridens spem dabit, narrans tibi bona, & dicet: Quid opus est tibi?

℟. Vani sunt. 165.

Lectio iij.

ADvocátus à potentióre, discéde; ex hoc enim magis te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris; & ne longè sis ab eo, ne eas in oblivionem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illíus; ex multa enim loquéla tentábit te, & subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua; & non parcet de malítia, & de vínculis. Cave tibi, & attende diligenter audítui tuo; quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa quasi in somnis vide, & vigilábis. Omni vitâ tuâ dilige Deum, & invoca

illum in salúte tua. Omne ánimal diligit símile sibi; sic & omnis homo próximum sibi.

℟. Finem loquendi. *166.*

FÉRIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 13.

VEnátio leónis, ónager in erémo; sic & páscua divitum sunt páuperes. Et sicut abominátio est superbo humilitas, sic & execrátio divitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis; húmilis autem, cùm ceciderit, expellétur & à notis. Diviti decepto multi recuperatóres: locútus est superba, & justificavérunt illum. Húmilis deceptus est, insuper & argúitur: locútus est sensátè; & non est datus ei locus. Dives locútus est, & omnes tacuérunt, & verbum illius usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, & dicunt: Quis est hic? & si offénderit, subvertent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia; & nequíssima paupertas in ore ímpii.

℟. Dómine. *166.*

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, & non est stimulátus in tristítia delícti. Felix qui non hábuit ánimi sui tristítiam, & non éxcidit a spe sua. Viro cúpido & tenáci sine ratióne est substántia; & hómini livido ad quid aurum? Qui acervat ex ánimo suo injustè, áliis congregat, & in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? & non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi invidet, nihil est illo néquius, & hæc redditio est malítiæ illíus: & si bene fécerit, ignoranter & non volens facit; & in novíssimo manifestat malítiam suam.

℟. Vanitátem. *167.*

Lectio iij.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis; non satiábitur, donec consúmat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala, & non satiábitur pane; sed índigens & in tristítia erit super mensam suam. Fili, si habes, bénefac tecum, & Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat; & testamentum inferórum quia demonstrátum est tibi; testamentum enim hujus mundi morte moriétur. Ante mortem bénefac ámico tuo, & secundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono, & partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relinques dolóres, & labóres tuos in divisióne sortis? Da & áccipe, & justífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre justítiam; quóniam non est apud ínferos invenire cibum.

℟. Nonne Dóminus. *167.*

FÉRIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 20. & 21.

XEnia & dona excæcant óculos júdicum, & quasi mutus in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia absconsa, & thesau-

rus invísus ; quæ utílitas in utrísque ? Mélior est qui celat insipiéntiam suam , quàm homo qui abscondit sapiéntiam suam. Fili , peccásti ? non adjícias íterum ; sed & de prístinis deprecáre, ut tibi dimittantur. Quasi a fácie cólubri fuge peccáta : & si accésseris ad illa, suscipient te. Dentes leónis , dentes ejus , interficientes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta omnis iníquitas ; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio & injúriæ annullábunt substántiam : & domus quæ nimis lócuples est , annullábitur supérbiâ ; sic substántia superbi eradicábitur.

℟. Da mihi. 165.

Lectio ij. Cap. 25.

IN tribus plácitum est spirítui meo , quæ sunt probáta coram Deo & homínibus : concórdia fratrum , & amor proximórum , & vir & múlier bene sibi consentientes. Tres spécies odívit ánima mea , & ággravor valde ánimæ illórum ; páuperem superbum , dívitem mendácem , senem fátuum & insensátum. Quæ in juventúte tua non congregásti , quómodò in senectúte tua invénies ? Quàm speciósum canitiéi judícium , & presbyteris cognóscere consílium ! Quàm speciósa veteránis sapiéntia, & gloriósis intellectus & consílium ! Coróna senum , multa perítia ; & glória illórum timor Dei.

℟. Vani sunt. 165.

Lectio iij. Cap. 28.

QUi vindicári vult , à Dómino invéniet vindictam ; & peccáta illíus servans servábit. Relinque próximo tuo nocenti te ; & tunc deprecanti tibi peccáta solventur. Homo hómini reservat iram , & à Deo quærit medélam ? In hóminem símilem sibi non habet miseri córdiam , & de peccátis suis deprecátur ? Ipse, cùm caro sit , reservat iram ; & propitiatiónem petit a Deo? quis exorábit pro delíctis illíus ? Memento novíssimórum , & désine inimicári : tabitúdo enim & mors imminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei , & non irascáris próximo. Memoráre testamentum Altíssimi , & déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite , & minues peccáta.

℟. Finem loquendi. 166.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 31.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teipso : útere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur ; ne cùm manúcas multùm , ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ ; & noli nímius esse , ne fortè offendas. Et si in médio multórum sedísti , prior illis ne extendas manum tuam , nec prior póscas bíbere. Quàm sufficiens est hómini erudíto vinum exíguum ! & in dormiendo non laborábis ab illo, & non sénties dolórem. Vigília , chólera & tortúra viro infruníto : somnus sanitátis in hómine parco ; dórmiet usque mane , & ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Dómine. 166.

Lectio ij.

AUdi me, fili, & ne spernas me; & in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, & omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedicent lábia multórum, & testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit civitas, & testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligentes in vino noli provocáre; multos enim exterminávit vinum. Ignis probat ferrum durum; sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita hominibus vinum in sobrietáte: si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino? Quid defraudat vitam? Mors.

℟. Vanitátem. 167.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum est, & non in ebrietátem, ab initio. Exultátio ánimæ & cordis, vinum moderátè potátum. Sánitas est animæ & córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum irritatiónem, & iram, & ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offénsio, minórans virtútem, & fáciens súlnera. In convívio vini non árguas próximum, & non despícias eum in jucunditáte illíus: verba impropérii non dicas illi, & non premas illum in repetendo.

℟. Nonne Dóminus, abyssum. 167.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 32.

AUdi tacens; & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adolescens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput responsum tuum. In multis esto quasi ínscius, & audi tacens simul, & quærens. In médio magnatórum non præsúmas; & ubi sunt senes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit corúscátio, & ante verecúndiam præíbit grátia; & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non tetrices: præcurre autem prior in domum tuam, & illìc avocáre, & illìc lude, & age conceptiónes tuas, & non in delictis & verbo superbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, & inebriántem te ab ómnibus bonis suis.

℟. Da mihi, Dómine, sédium. 165.

Lectio ij. Cap. 32. & 33.

FIli, sine consílio nihil fácias, & post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, & non offendes in lápides; nec credas te viæ laboriósæ, ne ponas ánimæ tuæ scándalum: & à fíliis tuis cave, & à domésticis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ; hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis; & qui confídit in illo, non minorábitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; sed in tentatióne

Deus illum conservábit, & liberábit à malis. Sápiens non odit mandáta & justítias, & non illidétur quasi in procella navis. Homo sensátus credit legi Dei, & lex illi fidélis.

℟. Vani sunt omnes hómines. 165.

Lectio iij. Cap. 34.

QUi offert sacrifícium ex substántia páuperum, quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita páuperum est: qui defraudat illum, homo sanguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occídit próximum suum. Qui effundit sánguinem, & qui fraudem facit mercenário, fratres sunt. Unus ædíficans, & unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, & unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, & íterum tangit eum, quid próficit lavátio illius? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, & íterum éadem fáciens, quid próficit humiliando se? Oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Finem loquendi páriter omnes. 166.

SABBATO.

De libro Ecclesiásticí.

Lectio j. Cap. 37.

CUm viro sancto assíduus esto, quemcumque cognóveris observántem timórem Dei, cujus ánima est secundum ánimam tuam; & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum: non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat tibi aliquando vera, quàm septem circumspectóres sedentes in excelso ad speculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te, & ante omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor, ex quo partes quátuor oriuntur, bonum & malum, vita & mors; & dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum eruditor, & ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, & ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est; in omni re defraudábitur.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟.℟.℟. *sumentur è II. Nocturno Dominica præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 41.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habenti in substántiis suis; viro quiéto, & cujus viæ rectæ sunt in omnibus, & adhuc valenti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigenti, & qui minorátur víribus, defecto ætáte, & cui de omnibus cura est, & incredíbili, qui perdit patiéntiam. Noli metúere judícium mortis. Memento quæ ante te fuérunt, & quæ superventúra sunt tibi; hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid supervéniet tíbi in beneplácito Altíssimi? sive decem, sive centum, sive mille anni: non est enim in inferno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VÆ vobis, viri ímpii, qui dereliquístis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt in terram convertentur; sic ímpii à maledícto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum: nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magis permanébit tibi, quàm mille thesauri pretiósi & magni. Bonæ vitæ número diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplinam in pace conservâte, fílii.

DOMINICA XIV. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 3.a. Ezéchiel vidit conspectum glóriæ, quam ostendit illi Deus in curru Chérubim. *Eccli*, 49.

Oratio ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, aperti sunt cœli, & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachim; factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secùs flumen Chobar: & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne; & nubes magna, & ignis involvens, & splendor in circúitu ejus, & de médio ejus quasi spécies electri, id est, de médio ignis.

℟. Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loquéris verba mea ad eos. Domus autem Israël attrítâ fronte est & duro corde. * Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. ℣. Ex his sunt qui resístunt veritáti, córrupti mente, réprobi circa fidem; sed ultrà non proficient. * Ecce dedi. *Ezech.* 3. 2. *Tim.* 3.

Lectio ij.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium, & hic aspectus eórum similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti; & planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli; & scintillæ quasi aspectus æris candentis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quatuor pártibus: & fácies & pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum; non revertebántur, cùm incéderent: sed unumquodque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Ecce, dicit Dóminus Deus, erit manus mea super prophétas, qui vident vana & divinant mendácium. * In consílio pópuli mei non erunt, eò quòd decéperint pópulum meum, dicentes: Pax; & non est pax. ℣. Fuérunt pseudoprophétæ in pópulo, sicut & in vobis erunt magístri menda-

ces. * In consílio. *Ezech.* 13. 2. *Petr.* 2.

Lectio iij.

SImilitúdo autem vultûs eórum, fácies hóminis, & fácies leónis à dextris ipsórum quátuor; fácies autem bovis à sinístris ipsórum quátuor, & fácies áquilæ desuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, & pennæ eórum extentæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebantur, & duæ tegébant córpora eórum; & unumquodque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritûs, illuc gradiebantur; nec revertebantur, cùm ambulárent. Et similitúdo animálium, aspectus eórum quasi carbónum ignis ardéntium, & quasi aspectus lampadárum.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus: * Vir si fúerit justus, ad usúram non commodáverit, & ámplius non accéperit, † Hic justus est, vitâ vivet. ℣. Mutuum date, nihil inde sperantes; & erit merces vestra multa. * Vir si fúerit justus. Glória Patri. † Hic justus est, vitâ vivet. *Ezech.* 18. *Luc.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro undécimo Commentariórum sancti Hierónymi Presbyteri, in Ezechiélem Prophétam.

In Cap. 37. *Lectio iv.*

FActus est sermo Dómini ad me dicens: Et tu, fili hóminis, súme tibi lignum unum, & scribe super illud: Judæ, & filiórum Israël sociórum ejus; & tolle lignum álterum, & scribe super illud: Joseph, lignum Ephraïm, & omnis domûs Israël, sociorumque ejus. Et adjunge illa unum ad álterum tibi in lignum unum. Præsens prophetia hæc ex ore Dñi pollicétur quòd utrumque sibi jungátur impérium, hoc est, regnum Judæ & regnum Israël; tollaturque virga Ephraïm, qui de Joseph stirpe generátus est cum réliquis tribubus quæ sociátæ sunt, & jungátur virgæ Juda, ut nequáquam vocétur Juda & Israël, sed uno nómine appellentur Juda: & sub figúra Prophétæ qui præcédit in typo Dómini Salvatóris, nequáquam duábus mánibus, sed unâ Christi teneantur manu. Dicit enim se assúmere filios Israël de médio natiónum ad quas captívi ducti sunt, & reductúrum eos in terram, & in montes Israël, & appellandam unam gentem, uniusque regis regendam império: ut ultrà non polluantur in idólis, & abominatiónibus suis; sed cum fúerint de captivitátis sédibus liberáti in quibus peccavérunt, ómnibus vítiis esse mundandos, & futúros pópulum Dei; ita ut Dóminus sit Deus eórum.

℟. Suscitábo super oves meas pastórem unum qui pascat eas, servum meum David: * Ipse erit eis in pastórem; ego autem Dóminus ero eis in Deum, & servus meus David princeps in médio eórum. ℣. Páscite qui in vobis est gregem Dei; & cùm apparúerit princeps pastórum, perci-

piétis immarcescíbilem glóriæ corónam. * Ipse erit eis in pastórem, &c. *Ezech.* 34. 1. *Petr.* 5.

Lectio v.

ET servus, inquit, meus David rex super eos. De quo & Angelus lóquitur in Evangélio, quòd regnatúrus sit super domum Jacob, & regni ejus non sit finis: tantæque erit clementiæ, ut non solùm rex, sed & pastor appellétur; eò quòd superbum nomen impérii, pastóris vocábulo mitiget. Qui postquàm fúerint in gentem unam, & in terra Israël, ac móntibus habitáverint, ambulatúri sint in ómnibus judíciis Dómini, & præcepta illíus custoditúri: habitatúri autem non inália terra, sed in ea quam dedit servo suo Jacob; in qua habitavérunt patres eórum Abraham, Isaac, & Jacob, & réliqui sancti: & non solùm ipsi habitatúri sint, sed & fílii eórum ac nepótes; habitentque non ad breve tempus, sed in perpétuum. Vultis autem scire quis sit iste rex & pastor? Ipse est de quo suprà dixi, Servus meus David. Qui cùm in forma Dei esset, non est rapínam arbitrátus esse se æquálem Deo: sed se exinanívit, formam servi accípiens, & factus est obédiens Patri usque ad mortem, mortem autem crucis. Cúmque sub tali rege fúerint, percútiam illis fœdus pacis: nequáquam ut in véteri testamento, certáminum atque bellórum; sed pactum pacis, quæ exsúperat omnem sensum, de qua Salvátor lóquitur ad Apóstolos: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Et Prophéta dicit: Factus est in pace locus ejus.

℟. Liberábo oves meas de ómnibus locis in quibus dispersæ fúerant in die nubis & caligínis, & indúcam eas in terram suam: * In páscuis ubérrimis pascam eas. ℣. Per me si quis introíerit, salvábitur, & páscua invéniet. Ego veni ut vitam hábeant, & abundántius hábeant: * In páscuis. *Ezech.* 34. *Joan.* 10.

Lectio vj.

QUos cùm in Eccléfia fundáverit & stabilíerit, tunc multiplicabuntur vel credéntium número, vel multiplicatióne virtútum. Et dabo, inquit, sanctificatiónem meam, sive sanctuárium in médio eórum in perpétuum: quod Judæi de templo interpretantur, quod sub Zoróbabel extructum est. Sed quómodò stare pótterit hoc quod dícitur, in perpétuum; cùm templum illud quod à Zoróbabel extructum est, & póstea à multis instaurátum, Románo igne succensum sit? Quæ ómnia referenda sunt ad Eccléfiam, & ad témpora Salvatóris, quando tabernáculum ejus pósitum est in Eccléfia, ubi factus est Deus noster, & nos pópulus ejus. Verè enim in adventu Dómini Salvatóris duæ virgæ & duo ligna in unum juncta sunt sceptrum; & in baptísmate Christi dudum separáta sociantur; ut fiant in unum novum hóminem & in unam gentem,

gentem, neque polluantur ultra in idólis & abominatiónibus; sed mundi lavácro sint pópulus Dei, & imperet eis Christus.

℟. Congregábo filios Israël, & non erunt ultrà duæ gentes, neque polluentur in idólis suis; & erunt mihi pópulus: * Et † Pastor unus erit ómnium eórum. ℣. Alias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli: illas oportet me addúcere, & fiet unum ovíle. *Et pastor. Glória Patri. † Pastor unus erit ómnium eórum. *Ezech.* 37. *Joan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 6.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre. Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget; aut unum sustinébit, & álterum contemnet. Non potestis Deo servíre & mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in Monte, Cap. 14.

NEmo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsam intentiónem referendum est quod consequenter expónit, dicens: Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget; aut álterum patiétur, & álterum contemnet. Quæ verba díligenter consideranda sunt; nam qui sint duo dómini, deinceps ostendit, cùm dicit: Non potestis Deo servíre & mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit & Púnicum nomen; nam lucrum Púnicè mammon dícitur.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini? * Nonne ánima plùs est quàm esca, & corpus plùs quàm vestimentum? ℣. Quadraginta annis in deserto nihil pátribus défuit; vestiménta eórum non inveteravérunt. * Nonne ánima. *Matth.* 6. 2. *Esdr.* 9.

Cap. 16. *Lectio viij.*

NOlite ergo sollíciti esse dicentes: Quid edémus, aut quid bibémus, aut quid vestiémur? Hìc manifestíssimè ostendit non hæc esse appetenda tanquam tália bona nostra ut propter ipsa debeámus bene fácere, si quid fácimus; sed tamen esse necessária. Quid enim interfit inter bonum quod appetendũ est, & necessárium quod sumendum est, hâc sententiâ declarávit, cùm ait: Quærite primùm regnum Dei & justítiam ejus, & hæc ómnia apponentur vobis. Regnum ergo & justítia Dei bonum nostrum est: & hoc appetendum, & ibi finis constituendus, propter quod ómnia faciámus quæcumque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli: non serunt, neque metunt, neque congregant in hórrea: & Pater vester cœléstis pascit illa. * Nonne vos magis pluris estis illis? ℣. Dat jumentis escam ipsórum, & pullis corvórum invocantibus eum. * Nonne. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

Lectio ix.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum pervenire possímus, quæ vita fine his necessáriis agi non potest : Apponentur vobis hæc, inquit ; sed vos regnum Dei & justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, Primùm, significávit quia hoc postériùs quærendum est, non témpore, sed dignitáte : illud, tanquam bonum nostrum ; hoc, tanquam necessárium nostrum : necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi gratiâ, ídeò debémus evangelizáre ut manducémus ; sed ídeò manducáre ut evangelizémus : nam si propterèa evangelizámus ut manducémus, vílius habémus Evangélium quàm cibum ; & erit jam bonum nostrum in manducando, necessárium autem in evangelizando.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicentes : Quid manducábimus, aut quo operiémur ? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam superfluam, ut addat & cóngreget ; & hoc vánitas est, & cassa sollicitúdo. * Hæc ómnia. Glória Patri. † Scit Pater vester quia. *Matth. 6. Eccles. 2.*

Ad Benedictus. *Ant. 3. a.* Nemo potest duóbus dóminis servíre : non potestis Deo servíre & mammónæ. *Matth. 6.*

Oratio.

CUstódi, Dómine, quæsumus, Eccléfiam tuam propitiatióne perpétuâ : & quia fine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis & abstrahátur à nóxiis & ad salutária dirigátur ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Quærite primùm regnum Dei & justítiam ejus, & hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth. 6.*

FERIA SECUNDA

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

FIlli hóminis, mitto ego te ad filios Israël, ad gentes apostatrices quæ recessérunt à me : ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et fílii durâ fácie & indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te ; & dices ad eos : Hæc dicit Dóminus Deus : Si fortè vel ipsi áudiant, & si fortè quiescant, quóniam domus exásperans est ; & scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. Tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas ; quóniam incréduli & subversóres sunt tecum, & cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, & vultus eórum ne formídes ; quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si fortè áudiant, & quiescant, quóniam irritatóres sunt.

℟. Fili hóminis. 174.

Lectio ij. Cap. 3.

ET dixit ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profundi sermónis & ignótæ

linguæ, tu mittéris ad domum Israël; neque ad pópulos multos profundi sermónis, & ignótæ linguæ, quorum non possis audire sermónes: & si ad illos mitteréris, ipsi audírent te. Domus autem Israël nolunt audire te, quia nolunt audíre me: omnis quippe domus Israël attrítâ fronte est & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamantem & ut silícem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum; quia domus exásperans est.

℟. Ecce. 174.

Lectio iij.

Fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israël, & áudies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. Si dicente me ad ímpium, Morte moriéris, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia, & vivat; ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio, & ille non fúerit conversus ab impietáte sua & à via sua ímpia; ipse quidem in iniquitáte sua moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti. Sed & si conversus justus à justítia sua fúerit, & fécerit iniquitátem, ponam offendículum coram eo; ipse moriétur, quia non annuntiásti ei: in peccáto suo moriétur, & non erunt in memória justítiæ ejus quas fecit; sánguinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris justo ut non peccet justus, & ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiásti ei; & tu ánimam tuam liberásti.

℟. Vivo ego. 175.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

Glória Dómini Israël assúmpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs: & vocávit virum qui indútus erat líneis, & attramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. & dixit Dóminus ad eum: Transi per médiam civitátem in médio Jerúsalem, & signa Thau super frontes virórum geméntium & doléntium super cunctis abominatiónibus quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiente me: Transíte per civitátem sequentes eum, & percútite: non parcat óculus vester, neque misereámini. Senem, adolescéntulum, & vírginem, párvulum, & mulieres interfícite usque ad interneciónem; omnem autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis, & à sanctuário meo incípite. Cœperunt ergo à viris senióribus qui erant ante fáciem domûs. Et dixit ad eos: Contaminâte domum, & impléte átria interfectis: egredímini. Et egressi sunt, & percutiébant eos qui erant in civitáte.

℟. Suscitábo. 175.

Lectio ij. Cap. 13.

Et factus est sermo Dómini ad me dicens: Fili hóminis, vaticináre ad pro-

phétas Israël, qui prophétant; & dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequuntur spíritum suum, & nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophétæ tui, Israël, erant. Non ascendístis ex adverso, neque opposuístis murum pro domo Israël, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, & divínant mendácium, dicentes: Ait Dóminus, cùm Dóminus non miserit eos: & perseveravérunt confirmáre sermónem. Numquid non visiónem cassam vidístis, & divinatiónem mendácem locúti estis? Et dícitis: Ait Dóminus, cùm ego non sum locútus.

℟. Liberábo. 176.

Lectio iij.

PRoptérea hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana, & vidístis mendácium; ideò ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus. Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana & divínant mendácium: in concílio pópuli mei non erunt, & in scriptúra domûs Israël non scribéntur, nec in terram Israël ingrediéntur; & sciétis quia ego Dóminus Deus. Eò quòd decéperint pópulum meum, dicentes: Pax, & non est pax: & ipse ædificábat parietem, illi autem liniébant eum luto absque páleis. Dic ad eos qui líniunt absque temperatúra, quòd casúrus sit: erit enim imber inundans, & dabo lápides prægrandes désuper irruentes, & ventum procellæ dissipantem.

℟. Congregábo. 177.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 13.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ quæ cónsuunt pulvillos sub omni cúbito manûs, & fáciunt cervicália sub cápite universæ ætátis ad capiéndas ánimas: & cùm cáperent ánimas pópuli mei, vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum propter pugillum hórdei & fragmen panis, ut interficerent ánimas quæ non moriúntur, & vivificarent ánimas quæ non vivunt, mentientes pópulo meo credenti mendáciis. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros quibus vos cápitis ánimas volantes, & dirumpam eos de bráchiis vestris; & dimittam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volandum. Et dirumpam cervicália vestra, & liberábo pópulum meum de manu vestra, neque erunt ultrà in mánibus vestris ad prædandum; & sciétis quia ego Dóminus.

℟. Fili hóminis. 174.

Lectio ij. Cap. 14.

HÆc dicit Dóminus Deus: Homo, homo de domo Israël, qui posúerit immundítias suas in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suam, & vénerit ad prophétam interrogans per eum me; ego

Dóminus reſpondébo ei in multitúdine immunditiárum ſuárum, ut capiátur domus Iſraël in corde ſuo, quo receſſérunt à me in cunctis idólis ſuis. Proptéreà dic ad domum Iſraël: Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini, & recédite ab idólis veſtris, & ab univerſis contaminatiónibus veſtris avértite fácies veſtras. Quia homo, homo de domo Iſraël, & de proſélytis quicumque ádvena fúerit in Iſraël, ſi alienátus fúerit à me, & poſúerit idóla ſua in corde ſuo, & ſcándalum iniquitátis ſuæ ſtatúerit contra fáciem ſuam, & vénerit ad prophétam, ut intérroget per eum me; ego Dóminus reſpondébo ei per me.

℟. Ecce. 174.

Lectio iij.

ET prophéta cùm erráverit & locútus fúerit verbum, ego Dóminus decépi prophétam illum, & extendam manum meam ſuper illum, & delébo eum de médio pópuli mei Iſraël. Et portábunt iniquitátem ſuam: juxta iniquitátem interrogántis, ſic iníquitas prophétæ erit; ut non erret ultrà domus Iſraël à me, neque polluátur in univerſis prævaricatiónibus ſuis, ſed ſint mihi in pópulum, & ego ſim eis in Deum, ait Dóminus exercítuum. Et factus eſt ſermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, terra cùm peccáverit mihi, ut prævaricétur prævárians, extendam manum meam ſuper eam, & cónteram virgam panis ejus, & immittam in eam famem, & interficiam de ea hóminem & jumentum.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus. 175.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 18.

ECce omnes ánimæ meæ ſunt; ut ánima patris, ita & ánima filii mea eſt: ánima quæ peccáverit, ipſa moriétur. Et vir ſi fúerit juſtus, & fécerit judícium & juſtítiam, in móntibus non coméderit, & óculos ſuos non leváverit ad idóla domûs Iſraël, & uxórem próximi ſui non violáverit, & ad mulíerem menſtruátam non accéſſerit, & hóminem non contriſtáverit; pignus debitóri reddíderit, per vim nihil rapúerit; panem ſuum eſurienti déderit, & nudum operúerit veſtimento; ad uſúram non commodáverit & ámpliùs non accéperit; ab iniquitáte avérterit manum ſuam, & judícium verum fécerit inter virum & virum; in præceptis meis ambuláverit, & judícia mea cuſtodíerit ut fáciat veritátem: hic juſtus eſt, vita vivet: ait Dóminus Deus.

℟. Suſcitábo ſuper oves meas. 175.

Lectio ij.

QUòd ſi genúerit filium latrónem effundentem ſánguinem, & fécerit unum de iſtis; & hæc quidem ómnia non fácientem, ſed in móntibus comedentem, & uxórem próximi ſui polluéntem,

egénum & páuperem contristántem, rapientem rapínas, pignus non reddentem, & ad idóla levantem óculos suos, abominatiónem fácientem; ad usúram dantem, & ámpliùs accipientem; numquid vivet? Non vivet; cùm universa hæc detestanda fécerit, morte moriétur; sanguis ejus in ipso erit. Quòd si genúerit filium, qui videns ómnia peccáta patris sui, quæ fecit, timúerit; & non fécerit símile eis, super montes non coméderit, & óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israël, & uxórem próximi sui non contristáverit, pignus non retinúerit, & rapínam non rapúerit; panem suum esúrienti déderit, & nudum operúerit vestimento, à páuperis injúriâ avérterit manum suam, usúram & superabundántiam non accéperit, judícia mea fécerit, in præceptis meis ambuláverit: hic non moriétur in iniquitáte patris sui, sed vitâ vivet.

℟. Liberábo oves meas de ómnibus. 176.

Lectio iij.

ANima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Fílius non portábit iniquitátem patris, & pater non portábit iniquitátem filii: justítia justi super eum erit, & impíetas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit pœniténtiam ab ómnibus peccátis suis quæ operátus est, & custodíerit ómnia præcepta mea, & fécerit judícium & justítiam; vitâ vivet, & non moriétur. Omnium iniquitátum ejus quas operátus est, non recordábor: in justítia sua quam operátus est, vivet. Numquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus; & non ut convertátur à viis suis, & vivat?

℟. Congregábo. 177.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 33.

DIc ad domum Israël: Vivo ego, dicit Dóminus Deus; nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius à via sua, & vivat. Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis: & quare moriémini domus Israël? Tu ítaque, fili hóminis, dic ad fílios pópuli tui: Justítia justi non liberábit eum in quacumque die peccáverit; & impíetas ímpii non nocébit ei in quacumque die conversus fúerit ab impietáte sua: & justus non póterit vívere in justítia sua, in quacumque die peccáverit. Etiamsi díxero justo quòd vitâ vivat, & confísus in justítia sua fécerit iniquitátem; omnes justítiæ ejus oblivióni tradentur, & in iniquitáte sua quam operátus est, in ipsa moriétur. Si autem díxero ímpio: Morte moriéris; & égerit pœniténtiam à peccáto suo, feceritque judícium & justítiam, & pignus restitúerit ille ímpius, rapínamque reddíderit, in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injustum, vitâ vivet, & non moriétur.

℟. Fili hóminis, vade ad domum Israël. 174.

Lectio ij. Cap. 34.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ pastóribus Israël qui pascébant semetipsos: nonne greges à pastóribus pascuntur? Lac comedebátis, & lanis operiebámini, & quod crassum erat occidebátis; gregem autem meum non pascebátis. Quod infirmum fuit non consolidastis, & quod ægrótum non sanastis; quod confractum est non alligástis, & quod abjectum est non reduxistis, & quod perierat non quæsistis; sed cum austeritáte imperabátis eis, & cum poténtia. Et dispersæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor; & factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri, & dispersæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus & in universo colle excelso, & super omnem fáciem terræ dispersi sunt greges mei; & non erat qui requireret: non erat, inquam, qui requíreret.

℟. Ecce, dicit Dóminus Deus. 174.

Lectio iij.

PRoptéreà, pastóres, audite verbum Dómini: Vivo ego, dicit Dóminus Deus: quia pro eo quòd facti sunt greges mei in rapínam, & oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eò quòd non esset pastor; neque enim quæsiérunt pastóres mei gregem meum, sed pascébant pastóres semetipsos, & greges meos non pascébant: propterèa, pastóres, audite verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres, requíram gregem meum de manu eórum, & cessáre fáciam eos ut ultrà non pascant gregem, nec pascant ámplius pastóres semetipsos; & liberábo gregem meum de ore eórum, & non erit ultrà eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, & visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum in die, quando fuerit in médio óvium suárum dissipatárum; sic visitábo oves meas, & liberábo eas de ómnibus locis in quibus dispersæ fuérant in die nubis & caliginis.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus. 175.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 34.

HÆc dicit Dóminus Deus ad vos: Ecce ego ipse júdico inter pecus pingue & macilentum; pro eò quòd latéribus & húmeris impingebátis, & córnibus vestris ventilabátis ómnia infirma pécora, donec dispergerentur foràs: salvábo gregem meum, & non erit ultra in rapínam; & judicábo inter pecus & pecus. Et suscitábo super eas pastórem unum, qui pascat eas, servum meum David: ipse pascet eas, & ipse erit eis in pastórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum, & servus meus David princeps in médio eórum: ego Dóminus locútus sum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟.℟.℟.

sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.]

Lectio ij. Cap. 36.

PEperci nómini sancto meo quod pollúerat domus Isræl in géntibus, ad quas ingressi sunt. Idcirco dices dómui Isræl: Hæc dicit Dóminus Deus: Non propter vos ego fáciam, domus Isræl, sed propter nomen sanctum meum quod polluistis in géntibus, ad quas intrastis. Et sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes, quod polluistis in médio earum; ut sciant gentes quia ego Dóminus, ait Dóminus exercítuum, cùm sanctificátus fúero in vobis coram eis. Tollam quippe vos de géntibus, & congregábo vos de universis terris, & addúcam vos in terram vestram.

Lectio iij.

ET effundam super vos aquam mundam, & mundabímini ab ómnibus inquinamentis vestris; & ab universis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vobis cor novum, & spíritum novum ponam in médio vestrî: & auferam cor lapídeum de carne vestra, & dabo vobis cor cárneum. Et Spíritum meum ponam in médio vestrî; & fáciam ut in præceptis meis ambulétis, & judícia mea custodiátis & operémini. Et habitábitis in terra quam dedi pátribus vestris; & éritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum. Et salvábo vos ex universis inquinamentis vestris.

DOMINICA XV. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Anánias, & Azárias, & Mísael credentes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. *Mach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ANno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, & obsédit eam; & trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim regem Juda, & partem vasórum domûs Dei; & asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui, & vasa intulit in domum thesauri dei sui. Et ait rex Asphenez præpósito eunuchórum, ut introdúceret de filiis Isræl, & de sémine régio & tyrannórum, púeros in quibus nulla esset mácula, decóros formâ, & erudítos omni sapiéntiâ, cautos sciéntiâ, & doctos disciplínâ, & qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos lítteras & linguam Chaldæórum. Et constituit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, & de vino unde bibébat ipse; ut enutríti tribus annis, póstea starent in conspectu regis. Fuérunt ergo inter eos de filiis Juda, Dániel, Anánias, Mísael & Azárias. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina: Da-

niéli, Baltassar; Ananiæ, Sidrach; Misaéli, Misach; & Azáriæ, Abdénago.

℟. Sit nomen Dómini benedíctum; quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt. * Ipse revélat abscóndita, & novit in ténebris constitúta; & lux cum eo est. ℣. Dei sapiéntiam quæ abscóndita est, nemo princípum hujus séculi cognóvit; nobis autem revelávit Deus. * Ipse revélat. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lectio ij.

PRopósuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potûs ejus; & rogávit eunuchórum præpósitum, ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam & misericórdiam in conspectu príncipis eunuchórum. Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem: Tímeo ego dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum & potum; qui, si víderit vultus vestros macilentióres præ céteris adolescéntibus coævis vestris, condemnábitis caput meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananiam, Misaélem & Azáriam: Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, & dentur nobis legúmina ad vescéndum, & aqua ad bibéndum; & contempláre vultus nostros, & vultus puerórum qui vescúntur cibo régio; & sicut víderis, fácies cum servis tuis. Qui, audíto sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuérunt vultus eórum melióres & corpulentióres præ ómnibus púeris qui vescebantur cibo régio.

℟. Fuérunt in palátio regis Babylónis de fíliis Juda, Dániel, Ananias, Misael & Azárias. Et * Propósuit Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potûs ejus. ℣. Qui secúndum carnem sunt, quæ carnis sunt, sápiunt; qui verò secúndum spíritum sunt, quæ sunt spíritus, sentiunt. * Propósuit. *Dan.* 1. *Rom.* 8.

Lectio iij.

POrrò Málasar tollébat cibária & vinum potûs eórum; dabatque eis legúmina. Púeris autem his dedit Deus sciéntiam & disciplínam in omni libro & sapiéntiâ; Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum & somniórum. Complétis ítaque diébus, post quos dixerat rex ut introducerentur; introduxit eos præpósitus eunuchórum in conspectu Nabuchodónosor. Cúmque eis locútus fuísset rex, non sunt inventi tales de universis ut Daniel, Ananias, Misael & Azárias; & stetérunt in conspectu regis: & omne verbum sapiéntiæ & intellectûs, quod scíscitátus est ab eis rex, invénit in eis décuplum super cunctos aríolos & magos qui erant in universo regno ejus. Fuit autem Dániel usque ad annum primum Cyri regis.

℟. Apparuérunt vultus eórum melióres præ ómnibus púeris qui vescebantur cibo régio. * Púeris his dedit Deus

sciéntiam & disciplínam in omni libro & sapiéntiâ; Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum. ℣. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum, álii interpretátio sermónum. * Púeris. Glória Patri. * Púeris his dedit Deus. *Dan.* 1. 1. *Cor.* 12.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.
De Off. Minist. Lib. 2. C. 10. & 11.

Lectio iv.

DAniel ex captívis, regálium consultórum árbiter factus, consíliis suis emendávit præséntia, annuntiávit futúra. Ex his enim quæ frequenter interpretátus osténderat veri se esse annúntium, fides ei in ómnibus deferebátur. Quis Daniélis consílium refúgeret, de quo Deus ipse dixit: Quis Daniéle sapiéntior? Aut quómodò hómines de eórum dubitáre méntibus possent, quibus Deus tantam conferébat grátiam? Quàm purus Daniélis ánimus, ut mulcéret bárbaros mores, mitigáret leónes! quæ in illo temperántia! quanta ánimi & córporis continéntia! Nec immérito mirábilis factus ómnibus, quando (quod vehementer admirantur hómines) regálibus fultus amicítiis, aurum non quærébat, nec delátum sibi honórem pluris faciébat quàm fidem. Quinétiam periclitári malébat pro lege Dómini, quàm pro grátia hóminis inflecti.

℟. Loquens rex, ait Daniéli: * Verè Deus vester Deus deórum est, & Dóminus regum, & revélans mystéria; quóniam tu potuísti aperíre sacramentum. ℣. Animális homo non pércipit ea quæ sunt Spíritus Dei; stultítia enim est illi, & non potest intellígere. * Verè Deus vester. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lib. 3. *de Spiritu sancto. C.* 6.

Lectio v.

PEr Spíritum datur sermo sapiéntiæ. Dániel, nisi accepíisset Dei Spíritum, nunquam potuísset deprehéndere adultérium libídinis, mendácium fraudis. Nam cùm Susánna presbyterórum conjuratiónibus appetíta, inflexam pópuli mentem vidéret contemplatióne seniórum; & ómnibus destitúta subsídiis, sola inter hómines pudicítiæ suæ cónscia Deum árbitrum precarétur: Exaudívit, inquit, Dóminus vocem ejus, cùm ducerétur ut períret; & excitávit Dóminus Spíritum sanctum púeri adolescentis, cui nomen Dániel. Itaque secundùm accepti Spíritus sancti grátiam, vacillántia perfidórum testimónia deprehendit: neque enim ália nisi divínæ fuit operátio potestátis, ut eos vox sua próderet, quórum latébat affectus. Ac ne quis fortè exístimet, quia, dicente Scriptúrâ, Excitávit Deus Spíritum sanctum púeri adolescentis, Spíritum in eo putet fuísse hóminis, non Spíritum sanctum; legat in posterióribus, & invéniet quia Spíritum sanctum accépit Da-

niel, & ídeò prophetávit. Dénique & rex eum prætulit, quia habébat grátiam ſpiritálem. Sic enim dicit: Tu autem, Dániel, potes; quia Spíritus ſanctus Dei in te eſt. Et infrà Scriptúra dicit: Et fuit Dániel præpóſitus illis; quóniam Spíritus erat ſúperans in eo.

℟. Exclamávit Suſanna, & dixit: Deus æterne, qui abſconditórum es cógnitor, tu ſcis quóniam falſum teſtimónium tulérunt contra me; & ecce mórior. * Exaudívit autem Dóminus vocem ejus. ℣. Deus qui juſtíficat, quis eſt qui condemnet? * Exaudívit autem Dóminus. *Dan.* 13. *Rom.* 8.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Ep. Joan. Tract. 8. *Cap.* 4. *num.* 7.

Lectio vj.

INténdite quid dicam. Homo, agnoſce eum qui ſupra te eſt, ut agnoſcant te quæ infra te ſunt. Ideò cùm Dániel agnoviſſet ſupra ſe Deum, agnovérunt illum ſupra ſe leónes. Sì autem non agnoſcis illum qui ſupra te eſt, ſuperiórem contemnis, ſúbderis inferióri. Proptéreà ſupérbia Ægyptiórum unde dómita eſt? De ranis & muſcis. Póterat Deus & leónes míttere; ſed áliquis magnus leóne terrendus eſt. Quantò illi erant ſuperbióres, tantò de rebus contemptibílibus & abjectis fracta eſt eórum cervix mala. Sed Daniélem agnovérunt leónes, quia ille ſúbditus Deo erat. Quid! Mártyres qui ad béſtias pugnavérunt, & ferárum mórſibus laceráti ſunt, non erant ſub Deo? Aut erant ſervi Dei tres viri, & non erant ſervi Dei Machabæi? Agnóvit ignis ſervos Dei tres viros, quos non uſſit, quorum nec veſtimenta corrúpit: & non agnóvit Machabæos? Agnóvit Machabæos: ſed opus erat quodam flagello, permittente Dómino, qui dixit in Scriptúra: Flagellat omnem filium quem récipit. Viſibíliter quoſdam viſus eſt deſeruiſſe, quoſdam viſus eſt eripuiſſe. Ideò quoſdam erípuit, ne putes illum non potuiſſe erípere. Teſtimónium dedit, quia poteſt; ut ubi non facit, ſecretiórem intélligas voluntátem, non ſuſpicéris difficultátem.

℟. Benedíctus Deus, qui miſit Angelum ſuum, & éruit ſervos ſuos qui credidérunt in eum: * Et † Tradidérunt córpora ſua, ne adorárent omnem deum, excepto Deo ſuo. ℣. Per fidem obturavérunt ora léónum, extinxérunt ímpetum ignis, * Et. Glória Patri. † Tradidérunt córpora ſua, ne adorárent. *Dan.* 3. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore; Ibat Jeſus in civitátem quæ vocátur Naïm; & ibant cum eo diſcípuli ejus, & turba copióſa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur filius únicus matris ſuæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98. de verbis Evangel. Luc. 7. Cap. 4.

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotantem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit & hunc júvenem víduæ fílium, de quo nunc admóniti sumus; ut hinc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra caritáte loquerétur. Modò audístis quómodò excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitati: & ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus quòd flebat mater vídua, & destitúta único fílio, fecit quod audístis, dicens: Adolescens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui; & réddidit illum matri suæ. Excitávit & Lázarum de sepulcro.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; & hæc vídua erat. Quam cùm vidísset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc. 7. Eccli. 35.*

Lectio viij. *Cap. 5.*

ISta tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum, quos hodieque súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intùs erat in domo; nondum erat de secrétis parietibus eláta in públicum. Ibi intùs suscitáta est, viva paréntibus réddita. Iste autem jam quidem non in domo, sed tamen nondum in sepulcro; pariétibus elátus erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuum nondum elátam, suscitávit mórtuum jam elátum, nondum sepultum. Tértium restábat, ut & sepultum suscitáret; & hoc fecit in Lázaro.

℣. Accessit Jesus, & tétigit lóculum; hi autem qui portábant, stetérunt. Et * Ait: Adolescens, tibi dico, Surge. Et resédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noster, Deus salvos faciendi; & Dómini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc. 7. Ps. 67.*

Lectio ix. *Cap. 7.*

HÆc ergo, carissimi, sic audiámus, ut qui vivunt vivant; qui mórtui sunt, reviviscant. Sive adhuc peccátum in corde conceptum est, & non processit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intra domum conscientiæ. Sive jam quod cogitávit, admísit; nec sic desperétur. Non surrexit mórtuus intùs, surgat elátus. Pœníteat facti; de próximo reviviscat: non erat in profundum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam quatriduánus putet; nec ipse despéret: profundus mórtuus est; sed altus est Christus. Novit clamando terréna ónera rúmpere, novit intrínsecùs per seipsum vivifi-

cáre, solvendum discípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam; neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum ullus putor in vivente remánserat. Ergo qui vivunt, vivant: quicumque autem mórtui sunt, in quacumque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter jam resúrgant.

℟. Magnus es, Dómine, in æternum, * Et † In ómnia sécula regnum tuum; quóniam tu flagéllas & salvas, dedúcis ad ínferos & redúcis. ℣. Magna & mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus. * Et. Glória Patri. † In ómnia. *Tob.* 13. *Apoc.* 15.

Ad Benedíctus. *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui; & dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

Eccléstam tuam, Dómine, misericórdia continuáta mundet & múniat: &, quia sine te non potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor, & magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, & quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

In anno secundo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor somnium, & contérritus est spíritus ejus, & somnium ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocarentur aríoli, & magi, & maléfici, & Chaldæi, ut indicárent regi somnia sua: qui cùm venissent, stetérunt coram rege. Et dixit ad eos rex: Vidi somnium, & mente confúsus ignóro quid víderim. Respondéruntque Chaldæi regi Syríacè: Rex, in sempitérnum vive; dic somnium servis tuis, & interpretatiónem ejus indicábimus. Et respóndens rex, ait Chaldæis: Sermo recéssit à me; nisi indicavéritis mihi somnium, & conjectúram ejus, períbitis vos, & domus vestræ publicabúntur: si autem somnium & conjectúram ejus narravéritis, præmia, & dona, & honórem multum accipiétis à me.

℟. Sit nomen. 185.

Lectio ij.

Respondéntes ergo Chaldæi coram rege, dixérunt: Non est homo super terram qui sermónem tuum, rex, possit implére; sed neque regum quisquam magnus & potens verbum hujuscémodi sciscitátur ab omni aríolo, & mago, & Chaldæo: sermo enim quem tu quæris, rex, gravis est; nec reperiétur quisquam qui índicet illum in conspéctu regis, exceptis diis quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audíto, rex in furóre & in ira magna præcépit ut perírent omnes sapientes Babylónis. Et egressâ sententiâ, sapientes interficiebántur; quærebanturque Dániel & sócii ejus, ut perírent. Tunc Dániel requisívit de lege atque sententia ab Arioch príncipe militiæ regis.

℟. Fuérunt. 185.

Lectio iij.

CUm ergo rem indicasset Arioch Daniéli, Dániel ingressus rogávit regem, ut tempus daret sibi ad solutiónem indicandam regi. Et ingressus est domum suam: Ananiæque, & Misaéli, & Azáriæ sóciis suis indicávit negótium, ut quærerent misericórdiam à facie Dei cœli super sacramento isto, & non perírent Dániel & sócii ejus, cum céteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Daniéli mystérium per visiónem nocte revelátum est: & benedixit Dániel Deum cœli. Et locútus, ait: Sit nomen Dómini benedictum à século & usque in séculum; quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt, & ipse mutat témpora & ætátes, transfert regna atque constítuit; dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam. Ipse revélat profunda & abscóndita, & novit in ténebris constitúta; & lux cum eo est. Tibi, Deus patrum nostrórum, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam & fortitúdinem dedísti mihi: & nunc osténdisti mihi quæ rogávimus te, quia sermónem regis aperuísti nobis.

℟. Apparuérunt. 185.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

DAniel ingressus ad Arioch quem constitúerat rex ut pérderet sapientes Babylónis, sic ei locútus est: Sapientes Babylónis ne perdas; introduc me in conspectu regis, & solutiónem regi narrábo. Tunc Arioch festínus introduxit Daniélem ad regem, & dixit ei: Invéni hóminem de fíliis transmigratiónis Juda, qui solutiónem regi annúntiet. Respondit rex, & dixit Daniéli cujus nomen erat Baltassar: Putásne verè potes mihi indicáre somnium quod vidi, & interpretatiónem ejus? Et respondens Dániel coram rege, ait: Mystérium quod rex intérrogat, sapientes, magi, aríoli & arúspices néqueunt indicáre regi; sed est Deus in cœlo revélans mystéria, qui indicávit tibi, rex Nabuchodónosor, quæ ventúra sunt in novíssimis tempóribus.

℟. Loquens rex. 186.

Lectio ij.

TU, rex, vidébas, & ecce quasi státua una grandis, státua illa magna; & statúra sublímis stabat contra te, & intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat; pectus autem & bráchia de argento: porrò venter & fémora ex ære; tibiæ autem férreæ; pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fictilis. Vidébas ita, donec abscíssus est lapis de monte sine mánibus, & percússit státuam in pédibus ejus férreis & fictílibus, & comminuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argentum, & aurum; & redácta quasi in favillam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento; nullúsque locus inventus est eis: lapis autem qui percússerat státuam, factus est mons magnus, & implévit uni-

versam terram Hoc est sómnium.

℟. Exclamávit. 187.

Lectio iij.

INterpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, rex. Tu rex regum es; & Deus cœli regnum, & fortitúdinem, & impérium, & glóriam dedit tibi: & ómnia in quibus hábitant filii hóminum, & béstiæ agri; vólucres quoque cœli dedit in manu tua, & sub ditióne tua universa constítuit: tu es ergo caput áureum. Et post te consúrget regnum áliud minus te, argénteum. Et regnum tértium áliud, æreum, quod imperábit universæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum; quómodò ferrum commínuit & domat ómnia, sic commínuet & cónteret ómnia hæc. Porrò quia vidísti pedum & digitórum partem testæ figuli, & partem férream; regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur, secundùm quòd vidísti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, & ex parte fictiles; ex parte regnum erit sólidum, & ex parte contrítum. Quòd autem vidísti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebuntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum suscitábit Deus cœli regnum quod in æternum non dissipábitur; & regnum ejus álteri pópulo non tradétur: comminuet autem & consúmet universa regna hæc; & ipsum stabit in æternum.

℟. Benedictus Deus, qui misit. 187.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

NAbuchodónosor rex fecit státuam áuream, altitúdine cubitórum sexaginta, latitúdine cubitórum sex, & státuit eam in campo Dura provínciæ Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregandos satrapas, magistrátus & júdices, duces & tyrannos, & præfectos, omnesque príncipes regiónum, ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt satrapæ, magistrátus & júdices, duces & tyranni, & optimátes qui erant in potestátibus constitúti, & universi príncipes regiónum, ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspéctu státuæ quam posúerat Nabuchodónosor rex; & præco clamábat valenter: Vobis dícitur pópulis, tribubus & linguis: In hora quâ audiéritis sónitum tubæ, & fistulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphóniæ, & universi géneris musicórum, cadentes adoráte státuam áuream quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit, eâdem horâ mittétur in fornácem ignis ardentis.

℟. Sit nomen Dómini benedictum. 185.

Lectio ij.

STatimque in ipso témpore accedentes viri Chaldæi accusavérunt Judæos, dixeruntque Nabuchodónosor regi: Rex, in æternum vive; tu, rex, posuisti decrétum, ut omnis homo qui audíerit sónitum tubæ, fístulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphóniæ, & universi géneris musicórum, prosternat se, & adóret státuam áuream; si quis autem non prócidens adoráverit, mittátur in fornácem ignis ardentis. Sunt ergo viri Judæi quos constituísti super ópera regiónis Babylónis; Sidrach, Misach, & Abdénago: viri isti contempsérunt, rex, decrétum tuum; deos tuos non colunt; & státuam áuream quam erexísti, non adórant. Tunc Nabuchodónosor in furóre & in ira præcépit ut adducerentur Sidrach, Misach & Abdénago; qui confestim adducti sunt in conspectu regis. Pronuntiansque Nabuchodónosor rex, ait eis: Verène, Sidrach, Misach & Abdénago, deos meos non cólitis; & státuam áuream quam constítui, non adorátis?

℟. Fuérunt. 185.

Lectio iij.

REspondentes Sidrach, Misach & Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor: Non oportet nos de hac re respondére tibi; ecce enim Deus noster quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardentis, & de mánibus tuis, ô rex, liberáre. Quòd si nolúerit, notum sit tibi rex, quia deos tuos non cólimus; & státuam áuream quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre; & aspectus faciéi illius immutátus est super Sidrach, Misach & Abdénago: & præcépit ut succenderétur fornax séptuplùm quàm succendi consuéverat. Et viris fortíssimis de exército suo jussit; ut, ligátis pédibus Sidrach, Misach & Abdénago, mitterent eos in fornácem ignis ardentis. Et confestim viri illi vincti cum braccis suis, & tiáris, & calceamentis, & véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardentis; nam jússio regis urgébat: fornax autem succensa erat nimis. Porrò viros istos qui míserant Sidrach, Misach & Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach & Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardentis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ, laudantes Deum, & benedicentes Dómino.

℟. Apparuérunt. 185.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

NAbuchodónosor rex obstúpuit, & surrexit próperè, & ait optimátibus suis: Nonne tres viros misimus in médium ignis compeditos? Qui respondentes regi, dixérunt: Verè, rex. Respondit, & ait: Ecce ego vídeo quátuor viros solútos, & ambulantes in médio ignis; & nihil corruptiónis in eis est, & spéciès quarti símilis Fílio Dei.

Dei. Tunc accessit Nabuchodónosor ad óstium fornácis ignis ardentis, & ait: Sidrach, Misach & Abdénago, servi Dei excelsi, egredímini, & veníte. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach & Abdénago de médio ignis. Et congregáti sátrapæ, & potentes regis, contemplabantur viros illos, quóniam nihil potestátis habuísset ignis in corpóribus eórum, & capillus cápitis eórum non esset adustus, & sarábala eórum non fuíssent immutáta, & odor ignis non transísset per eos.

℟. Loquens rex. 186.

Lectio ij.

ET erumpens Nabuchodónosor, ait: Benedictus Deus eórum, Sidrach, vidélicet, Misach & Abdénago, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui credidérunt in eum: & verbum regis immutavérunt, & tradidérunt córpora sua, ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo. A me ergo pósitum est hoc decrétum: Ut omnis pópulus, tribus, & lingua, quæcumque locúta fúerit blasphémiam contra Deum Sidrach, Misach & Abdénago, dispéreat, & domus ejus vastétur; neque enim est álius Deus qui possit ita salváre.

℟. Exclamávit. 187.

Lectio iij.

TUnc rex promóvit Sidrach, Misach & Abdénago in província Babylónis. Nabuchodónosor rex, ómnibus pópulis, géntibus & linguis, qui hábitant in univérsa terra: Pax vobis multiplicétur. Signa & mirabília fecit apud me Deus excelsus: plácuit ergo mihi prædicáre signa ejus, quia magna sunt: & mirabília ejus, quia fórtia; & regnum ejus, regnum sempitérnum; & potestas ejus in generatiónem & generatiónem.

℟. Benedictus Deus. 187.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

DAniel cujus nomen Baltassar, cœpit intrà semetipsum tácitus cogitáre quasi unâ horâ, & cogitatiónes ejus conturbábant eum. Respondens autem rex, ait: Baltassar, sómnium & interpretátio ejus non conturbent te. Respondit Baltassar, & dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, & interpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidísti sublímem atque robustam, cujus altitúdo pertingit ad cœlum, & aspectus illíus in omnem terram, & rami ejus pulchérrimi, & fructus ejus nímius, & esca ómnium in ea; subter eam habitantes béstiæ agri, & in ramis ejus commorantes aves cœli: tu es rex qui magnificátus es, & invaluísti; & magnitúdo tua crevit & pervénit usque ad cœlum; & potestas tua in términos universæ terræ.

℟. Sit nomen. 185.

Lectio ij.

QUòd autem vidit rex Vígilem & sanctum descéndere de cœlo, & dicere,

Succídite arbórem, & dissipáte illam; áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite. Et vinciátur ferro & ære in herbis foris, & rore cœli conspergátur, & cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora mutentur super eum: hæc est interpretátio sententiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem. Ejícient te ab homínibus, & cum béstiis ferísque erit habitátio tua; & fœnum ut bos cómedes, & rore cœli infundéris: septem quoque témpora mutabuntur super te, donec scias quod dominétur Excelsus super regnum hóminum; & cuicumque volúerit, det illud.

℟. Fuérunt. 185.

Lectio iij.

QUòd autem præcépit ut relinquerétur germen radícum ejus, id est, árboris: regnum tuum tibi manébit, postquàm cognóveris potestátem esse cœlestem. Quamobrem, rex consílium meum pláceat tibi; & peccáta tua eleemósynis rédime, & iniquitátes tuas misericórdiis páuperum: fórsitan ignoscet delíctis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Apparuérunt. 185.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

BAltassar rex fecit grande convívium optimátibus suis mille; & unusquísque secundùm suam bibébat ætátem. Præcépit ergo jam temulentus, ut afferrentur vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo quod fuit in Jerúsalem, ut biberent in eis rex & optimátes ejus, uxoresque ejus & concubinæ. Tunc allàta sunt vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat de templo quod fuérat in Jerúsalem; & bibérunt in eis rex, & optimátes ejus, uxóres & concubinæ illius. Bibébant vinum, & laudábant deos suos áureos & argénteos, æreos, férreos, ligneosque & lapídeos. In eâdem horâ apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribentis contra candelábrum in superficie parietis aulæ régiæ: & rex aspiciébat artículos manûs scribentis. Tunc fácies regis commutáta est, & cogitatiónes ejus conturbábant eum, & compáges renum ejus solvebantur, & génua ejus ad se ínvicem collidebantur.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟.℟.℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

IGitur introductus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait: Tu es Dániel de fíliis captivitátis Judæ, quem adduxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te quóniam spíritum deórum hábeas; & sciéntia, intelligentiaque, ac sapiéntia amplióres inventæ sunt in te. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi, ut scriptúram hanc légerent, & interpretatiónem ejus indicárent mihi; & nequivérunt sensum hujus sermónis edícere. Porrò ego audívi de te, quòd possis

obscúra interpretári, & ligáta dissólvere: si ergo vales scriptúram légere, & interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpurâ vestiéris, & torquem áuream circa collum tuum habébis, & tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ respondens Dániel, ait coram rege: Múnera tua sint tibi, & dona domûs tuæ álteri da: scriptúram autem legam tibi, rex, & interpretatiónem ejus ostendam tibi.

Lectio iij.

HÆc est autem scriptúra quæ digesta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane: Numerávit Deus regnum tuũ, & complévit illud. Thecel: Appensus es in statéra, & inventus es minus habens. Phares: Divísum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis. Tunc, jubente rege, indútus est Dániel púrpurâ, & circúmdata est torques áurea collo ejus; & prædicátum est de eo quòd habéret potestátem tértius in regno suo. Eâdem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldæus: & Darius Médus succéssit in regnum annos natus sexaginta duos.

DOMINICA XVI. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, *Ad* Magníficat. *Ant.* 5. a. Omnes habitatóres terræ apud Altíssimum in níhilum reputáti sunt; juxta voluntátem enim suam facit, & non est qui resístat mánui ejus, & dicat ei: Quare fecísti? *Dan.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

PLácuit Dario, & constítuit super regnum sátrapas centum viginti, ut essent in toto regno suo; & super eos príncipes tres, ex quibus Dániel unus erat; ut sátrapæ illis rédderent rationem, & rex non susténeret moléstiam. Igitur Dániel superábat omnes príncipes & sátrapas, quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. Porrò rex cogitábat constitúere eum super omne regnum; unde príncipes & sátrapæ quærebant occasiónem ut invenírent Daniéli ex látere regis; nullamque causam & suspiciónem reperíre potuérunt, eò quòd fidélis esset, & omnis culpa & suspício non invenirétur in eo. Dixérunt ergo viri illi: Non inveniémus Daniéli huic áliquam occasiónem, nisi fortè in lege Dei sui.

℟. Sit nomen Dómini benedíctum; quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt. * Ipse revélat abscóndita, & novit in ténebris constitúta; & lux cum eo est. ℣. Dei sapiéntiam quæ abscóndita est, nemo príncipum hujus séculi cognóvit; nobis autem revelávit Deus. * Ipse revélat abscóndita. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lectio ij.

TUnc príncipes & sátrapæ surripuérunt regi, & sic locúti sunt ei: Dari rex, in æternum vive: consílium iniérunt omnes príncipes regni tui, magistrátus & sátrapæ, senatóres & júdices, ut

decrétum imperatórium éxeat & edictum; ut omnis qui petíerit áliquam petitiónem à quocumque deo & hómine, uſque ad triginta dies, niſi à te, rex, mittátur in lacum leónum. Nunc ítaque, rex, confirma ſenténtiam, & ſcribe decrétum; ut non immutétur quod ſtatútum eſt à Medis & Perſis, nec prævaricári cuíquam líceat. Porrò rex Darius propóſuit edictum, & ſtátuit. Quod cùm Dániel comperíſſet, id eſt, conſtitútam legem, ingreſſus eſt domum ſuam; & feneſtris apertis in cœnáculo ſuo contra Jerúſalem, tribus tempóribus in die flectébat génua ſua, & adorábat, confitebaturque coram Deo ſuo, ſicut & ante fácere conſuéverat.

℟. Fuérunt in palátio regis Babylónis de fíliis Juda, Dániel, Anánias, Miſael & Azárias. Et * Propóſuit Dániel in corde ſuo, ne polluerétur de menſa regis, neque de vino potûs ejus. ℣. Qui ſecundùm carnem ſunt, quæ carnis ſunt, ſápiunt; qui verò ſecundùm ſpíritum ſunt, quæ ſunt ſpíritûs, ſéntiunt. * Propóſuit. *Dan.* 1. *Rom.* 8.

Lectio iij.

VIri ergo illi curióſiùs inquirentes, invenérunt Danielem orantem & obſecrantem Deum ſuum. Et accedentes locúti ſunt regi ſuper edicto: Rex, numquid non conſtituiſti, ut omnis homo qui rogáret quemquam de diis & homínibus uſque ad dies triginta, niſi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos reſpondens rex, ait: Verus eſt ſermo juxta decrétum Medórum atque Perſárum, quod prævaricári non licet. Tunc reſpondentes, dixérunt coram rege: Dániel de fíliis captivitátis Juda non curávit de lege tua & de edicto quod conſtituiſti; ſed tribus tempóribus per diem orat obſecratióne ſuâ. Quod verbum cùm audiſſet rex, ſatìs contriſtátus eſt; & pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum, & uſque ad occáſum ſolis laborábat ut erúeret illum

℟. Apparuérunt vultus eórum melióres præ ómnibus púeris qui veſcebantur cibo régio. * Púeris his dedit Deus ſciéntiam & diſciplínam in omni libro & ſapiéntiâ; Daniéli autem intelligéntiam ómnium viſiónum. ℣. Alii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ, álii ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem Spíritum, álii interpretátio ſermónum. * Púeris. Glória. * Púeris. *Dan.* 1. 1. *Cor.* 12.

IN II. NOCTURNO.

De Expoſitióne ſancti Hieronymi Preſbyteri in Daniélem Prophétam. C. 9.

Lectio iv.

AFricánus in quinto Témporum volúmine, de ſeptuaginta hebdomádibus hæc locútus ad verbum eſt: Capítulum quod in Daniéle de ſeptuaginta hebdomádibus légimus, multa & mirabília continet, quæ nunc longum eſt dícere: ergo, quod ad præſens opus pértinet, de tempóribus diſſerendum eſt, nullíque dúbium quin de ad-

ventu Christi prædicátio sit; qui post septuaginta hebdómadas mundo appáruit, post quem consummáta sunt delícta, & finem accépit peccátum, & deléta est iníquitas, & annuntiáta justítia sempiterna quæ legis justítiam vínceret; & impléta est vísio & prophetía, quia lex & prophétæ usque ad Baptistam Joannem; & unctus est Sanctus sanctórum: quæ ómnia priusquàm Christus humánum corpus assúmeret, sperabantur magìs quàm tenebantur.

℟. Loquens rex, ait Daniéli: * Verè Deus vester Deus deórum est, & Dóminus regum, & revélans mystéria; quóniam tu potuísti aperíre sacramentum. ℣. Animális homo non pércipit ea quæ sunt Spíritûs Dei; stultítia enim est illi, & non potest intellígere. * Verè Deus vester. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lectio v.

DIcit autem ipse Angelus, septuaginta annórum hebdómadas, id est, annos quadringentos nonaginta, ab éxitu sermónis, ut respondeátur, & ut ædificétur Jerúsalem, vicésimum Artaxerxis regis Persárum annum habére princípium. Nehémias quippe, hujus pincerna, sicut in Esdræ libro légimus, rogávit regem, accepitque responsum ut ædificarétur Jerúsalem. Et iste egréssus est sermo qui extruendæ urbis & circumdandæ muris daret licéntiam; quæ usque ad illud tempus vicinárum géntium patébat incúrsibus; síquidem ad Cyri regis impérium, qui volentibus reverti Jerosólymam déderat potestátem, Jesus pontifex, & Zoróbabel, & póstea Esdras sacerdos, & céteri qui cum eis proficísci volúerant, templum & urbem & muros ejus ædificáre conáti sunt, prohibéntibus in circúitu natiónibus, ne implerétur opus, quasi hoc rex non jussísset.

℟. Exclamávit Susanna, & dixit: Deus æterne, qui absconditórum es cognitor, tu scis quóniam falsum testimónium tulérunt contra me; & ecce mórior. * Exaudívit autem Dóminus vocem ejus. ℣. Deus qui justíficat, quis est qui condemnet? * Exaudívit autem Dóminus. *Dan.* 13. *Rom.* 8.

Lectio vj.

MAnsit ítaque imperfectum opus usque ad Nehémiam, & vicésimum annum regis Artaxerxis: quo témpore, regni Persárum centum & quíndecim anni fúerant evoluti; captivitátis autem Jerúsalem centésimus octogésimus & quintus annus erat: & tunc primùm Artaxerxes jussit muros éxtrui Jerúsalem, cui óperi præfuit Nehémias; & ædificáta est platéa, & muri circúmdati; & ex illo témpore, si numeráre velis, septuaginta annórum hebdómadas usque ad Christum póteris invenire.

℟. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui credidérunt in eum: * Et † Tradidérunt córpora sua, ne adorárent omnem deum, excepto Deo

suo. ℣. Per fidem obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, * Et. Glória Patri. † Tradidérunt. *Dan.* 3. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore; Cùm intráret Jesus in domum cujusdam príncipis Pharisæórum sábbato manducáre panem, & ipsi observábant eum: & ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. Moral. in Job, Cap. 23. & 24.

QUantálibet sit justítia óperis, apud internum Júdicem nulla est, si hanc élevat tumor mentis. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória; & qui inclinaverit óculos suos, ipse salvábitur. Quæ nimírum sententia à Veritátis ore non dísrepat, dicentis: Omnis qui se exaltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. Unde & per Salomónem dícitur: Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis; & ántequàm gloriétur, humiliátur. Rectè autem dicitur: Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur; quia quantùm per membrórum minístérium deprehendi potest, prima súpérbiæ ostensio esse in óculis solet. Oculos ergo inclináre, est nullum respiciendo despícere, sed se mínórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur qui óculos inclínat; quia qui falsum súpérbiæ vérticem déserit, veritátis altitúdinem ascendit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discumbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, & qui te vocávit, dicat tibi: Da huic locum. ℣. Ubi fúerit súpérbia, ibi erit & contumélia; ubi autem est humílitas, ibi & sapiéntia. * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Homil. 7. in Evang. num. 4.

Lectio viij.

REstat ergo ut in omne quod scit, sese mens déprimat; ne quod virtus sciéntiæ cóngregat, ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, semper ad memóriam malè acta revocáte; ut dum cautè culpa conspícitur, nunquam de bono ópere incautè ánimus lætétur. Superióres ínvicem, eos máximè qui vobis commíssi non sunt, próximos vestros atténdite; quia & quos ágere áliqua prava conspícitis, quæ in eis láteant bona nescítis. Magnus ergo unusquísque esse stúdeat, sed tamen áliquo modo esse se nésciat; ne dum sibi magnitúdinem arroganter tríbuit, amittat. Hinc étenim per Prophétam dicitur: Væ qui sapientes estis in óculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Hinc Paulus ait: Nolíte prudentes esse apud vosmetipsos. Hinc contra superbientem Saül dícitur: Cùm esses párvulus in óculis tuis, caput in tríbubus Israël factus es. Ac si apertè dicerétur: Cùm tu te

párvulum conspíceres, ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónspicis, à me parvus æstimáris.

℟. Recumbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amice, ascende supériùs. * Tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus. ℣. Mélius est ut dicátur tibi, Ascende, quàm ut humiliéris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergo sancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de semetipsis vília séntiunt; quid in sua excusatióne dictúri sunt qui sine ópere virtútis intumescunt? Sed etsi quælibet bona adsint ópera, nulla sunt, nisi ex humilitáte condiantur. Miranda quippe áctio cum elatióne non élevat, sed gravat. Qui enim sine humilitáte virtútes cóngregat, in ventum púlverem portat; & unde áliquid ferre cérnitur, inde detériùs cæcátur. In cunctis ergo quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem tenéte; nec quibus jam superióres, sed quibus adhuc inferióres estis aspícite; ut dum meliórum vobis exempla propónitis, ad majóra semper ascéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Superbum séquitur húmilitas; * Et † Húmilem spíritu suscípiet glória. ℣. Qui potens est, dispérsit superbos, & exaltávit húmiles; * Et húmilem. Glória Patri. † Húmilem. *Prov.* 29. *Luc.* 1.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Jesus dixit ad Legisperítos & Phariséos: Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse verò apprehensum sanávit hydrópicum, ac dimísit. *Luc.* 14.

Oratio.

TUa nos, quæsumus, Dómine, grátia semper & prævéniat & sequátur, ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Respondens Jesus ad Legisperítos, dixit: Cujus vestrum ásinus aut bos in púteum cadet, & non contínuò éxtrahet illum die sábbati? Et non póterant ad hæc respondére illi. *Luc.* 14.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

VIri illi intelligentes regem, dixérunt ei: Scito, rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex, non liceat immutári. Tunc rex præcépit; & adduxérunt Daniélem, & misérunt eum in lacum leónum. Dixitque rex Daniéli: Deus tuus quem colis semper, ipse liberábit te. Allatusque est lapis unus, & pósitus est super os laci; quem obsignávit rex ánnulo suo & ánnulo optimátum suórum, ne quid fieret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, & dormívit incœnátus, cibíque non sunt allati coram eo; insuper & somnus recessit ab eo.

℟. Sit nomen Dómini benedictum.

Lectio ij.

TUnc rex primo dilúculo consúrgens, festínus ad lacum leónum perréxit; appropinquánsque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, & affátus est eum; Dániel, serve Dei viventis, Deus tuus cui tu servis semper, putásne váluit te liberáre à leónibus? Et Dániel regi respóndens, ait: Rex, in æternum vive: Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; quia coram eo justítia inventa est in me: sed & coram te, rex, delictum non feci. Tunc vehementer gavísus est super eo, & Daniélem præcépit edúci de lacu: eductúsque est Dániel de lacu, & nulla læsio inventa est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubente autem rege, adducti sunt viri illi qui accusáverant Daniélem, & in lacum leónum missi sunt ipsi, & fílii, & uxóres eórum, & non pervenérunt usque ad pavimentum laci, donec arríperent eos leónes; & ómnia ossa eórum comminuérunt.

℟. Fuérunt. 196.

Lectio iij.

TUnc Darius rex scripsit universis pópulis, tríbubus, & linguis habitántibus in universa terra: Pax vobis multiplicétur. A me constitútum est decrétum, ut in universo império & regno meo tremiscant & páveant Deum Daniélis: ipse est enim Deus vivens, & æternus in sécula; & regnum ejus non dissipábitur, & potestas ejus usque in æternum: ipse liberátor atque salvátor, fáciens signa & mirabília in cœlo & in terra; qui liberávit Daniélem de lacu leónum. Porrò Dániel perseverávit usque ad regnum Darii, regnumque Cyri Persæ.

℟. Apparuérunt. 196.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ANno primo Baltassar regis Babylónis, Dániel somnium vidit. Vísio autem cápitis ejus in cubíli suo: & somnium scribens, brevi sermóne comprehendit; summatimque perstringens, ait: Vidébam in visióne mea, nocte; & ecce quátuor venti cœli pugnábant in mari magno. Et quátuor béstiæ grandes ascendébant de mari, diversæ inter se. Prima quasi leæna, & alas habébat áquilæ: aspiciébam, donec evulsæ sunt alæ ejus, & sublata est de terra, & super pedes quasi homo stetit, & cor hóminis datum est ei. Et ecce béstiaália símilis urso in parte stetit: & tres órdines erant in ore ejus, & in déntibus ejus; & sic dicébant ei: Surge, cómede carnes plúrimas. Post hæc aspiciébam, & ecceália quasi pardus; & alas habébat quasi avis quátuor super se, & quátuor cápita erant in béstia; & potestas data est ei. Posthæc aspiciébam in visióne noctis; & ecce béstia quarta terríbilis atque mirábilis, & fortis nimis.

℟. Loquens rex, ait Daniéli. 197.

Lectio ij.

ASpiciébam ergo in visióne noctis : & ecce cum núbibus cœli quasi Filius hóminis veniébat, & usque ad Antíquum diérum pervénit ; & in conspectu ejus obtulérunt eum. Et dedit ei potestátem, & honórem, & regnum ; & omnes pópuli, tribus & linguæ ipsi sérvient : potestas ejus, potestas ætérna, quæ non auferétur ; & regnum ejus, quod non corrumpétur. Hórruit spíritus meus : ego Dániel térritus sum in his, & visiónes cápitis mei conturbavérunt me. Accessi ad unum de assisténtibus, & veritátem quærébam ab eo de ómnibus his. Qui dixit mihi interpretatiónem sermónum, & dócuit me : Hæ quátuor béstiæ magnæ quátuor sunt regna quæ consúrgent de terra. Suscípient autem regnum Sancti Dei altíssimi ; & obtinébunt regnum usque in séculum, & séculum seculórum.

℟. Exclamávit. 197.

Lectio iij.

POst hoc vólui diligenter díscere de béstia quarta, quæ erat dissímilis valde ab ómnibus, & terríbilis nimis : dentes & ungues ejus férrei ; comedébat, & comminuébat, & réliqua pédibus suis conculcábat : & de córnibus decem quæ habébat in cápite, & de álio quod ortum fúerat, ante quod cecíderant tria córnua ; & de cornu illo quod habébat óculos & os loquens grándia, & majus erat céteris. Aspiciébam, & ecce cornu illud faciébat bellum adversus sanctos, & prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum, & judícium dedit sanctis Excelsi ; & tempus advénit, & regnum obtinuérunt sancti. Et sic ait : Béstia quarta regnum quartum erit in terra, quod majus erit ómnibus regnis, & devorábit universam terram, & conculcábit & commínuet eam. Porrò córnua decem ipsíus regni decem reges erunt : & álius consúrget post eos, & ipse poténtior erit prióribus, & tres reges humiliábit, & sermónes contra Excelsum loquétur, & sanctos Altíssimi cónteret, & putábit quòd possit mutáre témpora & leges ; & tradentur in manu ejus usque ad tempus, & témpora, & dimídium témporis. Et judícium sedébit ut auferátur poténtia, & conterátur, & dispéreat usque in finem.

℟. Benedictus Deus. 197.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 8.

ANno tértio regni Baltassar regis, vísio appáruit mihi. Ego Dániel, post id quod víderam in princípio, vidi in visióne mea, cùm essem in Susis castro quod est in Ælam regióne : vidi autem in visióne esse me super portam Ulaï. Et levávi óculos meos, & vidi : & ecce áries unus stabat ante palúdem, habens córnua excelsa, & unum excélsius áltero atque succrescens. Postea vidi arietem córnibus ventilantem contra occidentem, & contra

aquilónem , & contra merídiem ; & omnes béstiæ non póterant resístere ei , neque liberári de manu ejus : fecitque secundùm voluntátem suam , & magnificátus est. Et ego intelligébam : ecce autem hircus caprárum veniébat ab occidente super faciem totíus terræ , & non tangébat terram : porrò hircus habébat cornu insigne inter óculos suos.

℟. Sit nomen. 195.

Lectio ij.

ET audívi unum de sanctis loquentem. Et dixit unus sanctus álteri , néscio cui loquénti : Usquequò vísio , & juge sacrifícium, & peccátum desolatiónis quæ facta est ; & sanctuárium , & fortitúdo conculcábitur ? Et dixit ei : Usque ad vésperam & manè , dies duo míllia trecenti ; & mundábitur sanctuárium. Factum est autem , cùm vidérem ego Dániel visiónem , & quærerem intelligéntiam , ecce stetit in conspéctu meo quasi spécies viri. Et audívi vocem viri inter Ulaï ; & clamávit , & ait : Gábriel, fac intelligere istum visiónem. Et venit , & stetit juxta ubi ego stabam : cùmque veníret , pavens córrui in fáciem meam ; & ait ad me : Intéllige , fili hóminis , quóniam in témpore finis complébitur vísio. Cùmque loquerétur ad me , collapsus sum pronus in terram.

℟. Fuérunt. 196.

Lectio iij.

ET tétigit me , & státuit me in gradu meo , dixitque mihi : Ego ostendam tibi quæ futúra sunt in novíssimo maledictiónis ; quóniam habet tempus finem suum. Aries quem vidísti habére córnua , rex Medórum est atque Persárum. Porrò hircus caprárum , rex Græcórum est ; & cornu grande quod erat inter óculos ejus, ipse est rex primus. Quòd autem fracto illo , surrexérunt quátuor pro eo ; quátuor reges de gente ejus consúrgent , sed non in fortitúdine ejus. Et post regnum eórum , cùm créverint iniquitátes , consúrget rex ímpudens fácie , & intélligens propositiónes. Et roborábitur fortitúdo ejus , sed non in víribus suis ; & supra quàm credi potest , univérsa vastábit , & prosperábitur , & fáciet ; & interfíciet robústos , & pópulum sanctórum secundùm voluntátem suam , & dirigétur dolus in manu ejus.

℟. Apparuérunt. 196.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

IN anno primo Darii filii Assuéri , de sémine Medórum , qui imperávit super regnum Chaldæórum ; anno uno regni ejus , ego Dániel intellexi in libris número annórum , de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam prophétam , ut complerentur desolatiónis Jerúsalem septuaginta anni. Et póstui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis , sacco & cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, & confessus sum , & dixi : Obsecro , Dómine Deus ma-

gne & terribilis, cuſtódiens pactum & miſericórdiam diligéntibus te, & cuſtodiéntibus mandáta tua: peccávimus, iniquitátem fécimus, ímpiè égimus, & recéſſimus & declinávimus a mandátis tuis ac judiciis: non obedivimus ſervis tuis Prophétis qui locúti ſunt in nómine tuo régibus noſtris, princípibus noſtris, pátribus noſtris, omnique pópulo terræ.

℟. Loquens rex. 197.

Lectio ij.

ADhuc me loquente in oratióne, ecce vir Gábriel quem víderam in viſióne à princípio, citò volans tétigit me in témpore ſacrificii veſpertíni. Et docuit me, & locútus eſt mihi, dixitque: Dániel, nunc egreſſus ſum ut docérem te, & intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egreſſus eſt ſermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir deſideriórum es: tu ergo animadverte ſermónem, & intéllige viſiónem. Septuaginta hebdómades abbreviátæ ſunt ſuper pópulum tuum & ſuper urbem ſanctam tuam, ut conſummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum, & deleátur iníquitas, & adducátur juſtítia ſempiterna, & impleátur víſio & prophetía, & ungátur Sanctus ſanctórum.

℟. Exclamávit. 197.

Lectio iij.

SCito ergo, & animadverte: Ab éxitu ſermónis, ut íterùm ædificétur Jerúſalem, uſque ad Chriſtum ducem, hebdómades ſeptem, & hebdómades ſexaginta duæ erunt: & rurſum ædificábitur platéa, & muri in angúſtia témporum. Et poſt hebdómades ſexaginta duas occidétur Chriſtus; & non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus eſt. Et civitátem & ſanctuárium diſſipábit pópulus cum duce ventúro: & finis ejus váſtitas, & poſt finem belli ſtatúta deſolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: & in dimídio hebdómadis deficiet hóſtia & ſacrificium: & erit in templo abominátio deſolatiónis; & uſque ad conſummatiónem & finem perſeverábit deſolátio.

℟. Benedictus Deus. 197.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 10.

IN diébus illis, ego Dániel lugébam trium hebdomadárum diébus: panem deſiderábilem non comédi, & caro & vinum non introiérunt in os meum; ſed neque unguento unctus ſum, donec complerentur trium hebdomadárum dies. Die autem vigéſimâ & quartâ menſis primi eram juxta flúvium magnum, qui eſt Tigris. Et levávi óculos meos, & vidi: & ecce vir unus veſtítus líneis, & renes ejus accincti auro obrízo: & corpus ejus quaſi chryſólithus, & fácies ejus velut ſpécies fúlguris, & óculi ejus ut lampas ardens; & bráchia ejus, & quæ deorſum ſunt uſque ad pedes, quaſi ſpécies æris candentis, & vox ſermónum ejus ut vox multitúdinis.

℟. Sit nomen. 195.

Lectio ij. Cap. 12.

ET ecce quasi duo álii stabant; unus hinc super ripam flúminis, & álius inde ex áltera ripa flúminis. Et dixi viro qui erat indútus líneis, qui stabat super aquas flúminis; Usquequò finis horum mirabílium? Et audívi virum qui indútus erat líneis, qui stabat super aquas flúminis, cùm elevasset déxteram & sinistram suam in cœlum, & jurasset per viventem in æternum, quia in tempus, & témpora, & dimídium témporis; & cùm compléta fúerit dispérsio manûs pópuli sancti, complebuntur universa hæc. Et ego audívi, & non intellexi.

℟. Fuérunt in palátio regis Babylónis. 196.

Lectio iij.

ET dixi: Dómine mi, quid erit post hæc? Et ait: Vade, Dániel, quia clausi sunt signatíque sermónes usque ad præfinítum tempus. Eligentur, & dealbabuntur, & quasi ignis probabuntur multi: & ímpiè agent ímpii, neque intélligent omnes ímpii; porrò docti intélligent. Et à témpore cùm ablátum fúerit juge sacrifícium, & pósita fúerit abominátio in desolatiónem, dies mille ducenti nonaginta. Beátus qui expectat & pervénit usque ad dies mille trecentos triginta quinque. Tu autem vade ad præfinítum, & requiesces, & stabis in sorte tua in finem diérum.

℟. Apparuérunt vultus eórum. 196.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 13. & 14.

REx Astyages appósitus est ad patres suos; & suscépit Cyrus Perses regnum ejus. Erat autem Dániel convíva regis, & honorátus super omnes amícos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios, nómine Bel: & impendebantur in eo per dies síngulos símilæ ártabæ duódecim, & oves quadraginta, viníque ámphoræ sex. Rex quoque colébat eum, & ibat per síngulos dies adoráre eum: porrò Dániel adorábat Deum suum. Dixitque ei rex: Quare non adóras Bel? Qui respondens, ait ei: Quia non colo idóla manufacta, sed viventem Deum qui creávit cœlum & terram, & habet potestátem omnis carnis. Et dixit rex ad eum: Non vidétur tibi esse Bel vivens deus? an non vides quanta cómedat & bibat quotídie? Et ait Dániel arrídens: Ne erres, rex; iste enim intrínsecùs lúteus est, & forínsecùs æreus, neque cómedit aliquando.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ET irátus rex vocávit sacerdótes ejus, & ait eis: Nisi dixéritis mihi quis est qui cómedat impensas has, moriémini: si autem ostendéritis quóniam Bel cómedat hæc, moriétur Dániel, quia blasphemávit in Bel. Et dixit Dániel regi: Fiat juxta verbum tuum. Erant autem sacerdótes

Bel septuaginta, exceptis uxóribus, & párvulis, & filiis. Et venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixérunt sacerdótes Bel: Ecce nos egrédimur foràs; & tu, rex, pone escas, & vinum misce, & claude óstium, & signa ánnulo tuo; & cùm ingressus fúeris manè, nisi invéneris ómnia comesta à Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentítus est adversùm nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa abscónditum introítum, & per illum ingrediebantur semper, & devorábant ea. Factum est ígitur, postquàm egressi sunt illi, rex pósuit cibos ante Bel. Præcépit Dániel púeris suis; & attulérunt cinerem, & cribrábit per totum templum coram rege: & egressi claudérunt óstium; & signantes ánnulo regis, abiérunt.

Lectio iij.

SAcerdótes autem ingressi sunt nocte juxta consuetúdinem suam, & uxóres, & filii eórum; & comedérunt ómnia, & bibérunt. Surrexit autem rex primo dilúculo, & Dániel cum eo. Et ait rex: Salva ne sunt signácula, Dániel? Qui respondit: Salva, rex. Statimque cùm aperuísset óstium, intúitus rex mensam, exclamávit voce magnâ: Magnus es, Bel; & non est apud te dolus quísquam. Et rísit Dániel, & ténuit regem ne ingrederétur introì; & dixit: Ecce pavimentum, animadvérte cujus vestígia sint hæc. Et dixit rex: Vídeo vestígia virórum, & mulíerum, & infántium. Et irátus est rex. Tunc appréhendit sacerdótes, & uxóres, & filios eórum; & ostendérunt ei abscóndita ostióla per quæ ingrediebantur, & consumébant quæ erant super mensam. Occídit ergo illos rex, & trádidit Bel in potestátem Daniélis, qui subvertit eum, & templum ejus.

DOMINICA XVII. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Duódecim Prophetárum ossa púllulent de loco suo; nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.
Incipit Oséæ Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Osée fílium Beéri, in diébus Oziæ, Jóathan, Achaz, Ezechíæ regum juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israël. Princípium loquendi Dómino in Osée. Et dixit Dóminus ad Osée: Vade: súme tibi uxórem fornicatiónum, & fac tibi fílios fornicatiónum; quia fórnicans fornicábitur terra à Dómino. Et ábiit, & accépit Gomer filiam Debélaim: & concépit, & péperit ei fílium. Et dixit Dóminus ad eum: Voca nomen ejus, Jézrahel; quóniam adhuc módicum, & visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu, & quiéscere fáciam regnum domûs Israël. Et in illa die cónteram ar-

cum Israël in valle Jézrahel.

℟. Dómui Juda miserébor, & * Salvábo eos in Dómino Deo suo; & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis, & in equítibus. ℣. Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. * Salvábo. *Os.* 1. *Rom.* 9.

Lectio ij.

ET concépit adhuc, & péperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen ejus, Absque misericórdia; quia non addam ultrà miseréri dómui Israël, sed oblivióne obliviscar eórum. Et dómui Juda miserébor, & salvábo eos in Dómino Deo suo; & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis, & in equítibus. Et ablactávit eam quæ erat Absque misericórdia. Et concépit, & péperit filium. Et dixit · Voca nomen ejus, Non pópulus meus; quia vos non pópulus meus; & ego non ero vester. Et erit número rus filiórum Israël quasi aréna maris, quæ sine mensúra est, & non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis, Non pópulus meus vos; dicétur eis, Fílii Dei viventis. Et congregabuntur filii Juda, & filii Israël páriter, & ponent sibimet caput unum, & ascendent de terra; quia magnus dies Jézrael.

℟. Dicit Dóminus: Miserébor ejus quæ fuit Absque misericórdia, & * Dicam Non pópulo meo: Pópulus meus es tu; & ipse dicet: Deus meus es tu. ℣. Deus vocávit nos non solùm ex Judæis, sed étiam ex géntibus, sicut in Osée dicit: * Dicam Non pópulo. *Os.* 2. *Rom.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

DIcite frátribus vestris: Pópulus meus; & soróri vestræ: Misericórdiam consecúta. Judicáte matrem vestram, judicáte; quóniam ipsa non uxor mea, & ego non vir ejus. Auferat fornicatiónes suas à fácie sua, & adultéria sua de médio úberum suórum; ne fortè expóliem eam nudam, & státuam eam secundùm diem nativitátis suæ; & ponam eam quasi solitúdinem, & státuam eam velut terram ínviam, & interficiam eam siti. Et filiórum illius non miserébor, quóniam fílii fornicatiónum sunt; quia fornicáta est mater eórum, confúsa est quæ concépit eos; quia dixit: Vadam post amatóres meos, qui dant panes mihi & aquas meas, lanam meam & linum meum, óleum meum & potum meum. Propter hoc ecce ego sépiam viam tuam spinis, & sépiam eam macériâ, & sémitas suas non invéniet. Et sequétur amatóres suos, & non apprehendet eos; & quæret eos, & non invéniet, & dicet: Vadam, & revertar ad virum meum priórem; quia bene mihi erat tunc magis quàm nunc.

℟. Dies multos sedébunt filii Israël sine rege, sine sacrifício, & sine altári: & post hæc revertentur, * Et quærent Dóminum Deum suum; & † Pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Propter incredulitátem facti sunt rami sed & illi si non permánserin

in incredulitáte, inſerentur; potens eſt enim Deus iterùm inſérere illos. * Et quærent. Glória. † Pavébunt. *Oſ.* 3. *Rom.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *Cap.* 27.

Lectio iv.

IN cápite libri Oſée prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita ſcriptum eſt: Verbum Dómini quod factum eſt ad Oſée in diébus Oziæ, & Jóathan, & Achaz, & Ezechiæ, regum Juda. Amos quoque diébus regis Oziæ prophetaſſe ſe ſcribit. Michæas étiam éadem ſuæ prophetiæ commémorat témpora poſt dies Oziæ; nam tres qui ſequuntur, reges nóminat, quos & Oſée nominávit, Jóathan, & Achaz, & Ezechiam. His adjúngitur Jonas, eódem Oziâ rege regnante; & Joël, cùm jam regnáret Jóathan, qui ſucceſſit Oziæ. Ac per ea témpora iſti velut fontes prophetiæ páriter erupérunt, quando regnum defécit Aſſyrium, cœpitque Románum: ut ſcílicet quemádmodùm regni Aſſyriórum primo témpore éxtitit Abraham, cui promiſſiónes apertíſſimæ fierent in ejus ſémine benedictiónis ómnium géntium; ita occidentális Babylónis exórdio, quâ fúerat Chriſtus imperante ventúrus, in quo implerentur illa promiſſa, orácula Prophetárum, non ſolùm loquéntium, verùm étiam ſcribéntium, in tantæ rei futúræ teſtimónium ſolverentur.

℟. Conteſtátus es, Dómine, in ſpíritu tuo per manum Prophetárum tuórum; & non audiérunt. * Et tradidíſti eos in manu populórum: in miſericórdiis autem tuis plúrimis non feciſti eos in conſumptiónem; quóniam Deus miſeratiónum & clemens es tu. ℣. Occidérunt Prophétas, & nos perſecúti ſunt; ut ímpleant peccáta ſua ſemper: pervénit enim ira Dei ſuper illos. * Et tradidíſti. 2. *Eſdr.* 9. 1. *Theſſ.* 2.

Cap. 28. & 30. *Lectio v.*

OSée ígitur prophéta, quantò profundiùs quidem lóquitur, tantò operóſiùs penetrátur. Sed áliquid inde ſumendum eſt, & hîc ex noſtra promiſſióne ponendũ. Et erit, inquit, in loco quo dictum eſt eis, Non pópulus meus vos, vocabuntur & ipſi filii Dei vivi. Hoc teſtimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui priùs non pertinébat ad Deum, étiam Apoſtoli intellexérunt. Amos quoque de rebus tálibus ſic prophétat: Præpara, inquit, te, ut invoces Deum tuum Iſraël; quia ecce ego firmans tonítruum, & creans ſpíritum, & annúntians in homínibus Chriſtum ſuum. Michæas prophéta Chriſtum in figúra ponens cujuſdam magni montis, hæc lóquitur: Erit in noviſſimis diébus manifeſtus mons Dómini parátus ſuper vértices móntium. Prædícens iſte Prophéta & locum in quo natus eſt Chriſtus: Et tu, inquit, Béthleem domus Ephrata, nequáquam mínima

es, ut sis in míllibus Juda: ex te mihi pródiet, ut sit in princípem Israël; & egréssus ejus ab inítio, & ex diébus ætérnitátis.

℟. Quid est, Israël, quòd in terra inimicórum es? inveterásti in terra aliéna: * Dereliquísti fontem sapiéntiæ; nam si in via Dei ambulásses, habitásses útique in pace sempiterna. ℣. Tu Judæus qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras: * Dereliquísti. *Baruch* 3. *Rom.* 2.

Cap. 30. *&* 31. *Lectio vj.*

JOnas autem prophéta, non tam sermóne Christum, quàm suâ quâdam passióne prophetávit; profectò apértius, quàm si ejus mortem & resurrectiónem voce clamáret. Ut quid enim exceptus est ventre belluíno, & die tértio rédditus, nisi ut significáret Christum de profundi inferni die tértio reditúrum? Joel ómnia quæ prophétat, multis verbis compellit exponi, ut quæ pértinent ad Christum & Eccléstam diluceścant. Unum tamen quod étiam Apóstoli commemoravérunt, quando in congregátos credentes Spíritus sanctus, sicut à Christo promissus fúerat, désuper venit, non prætermittam. Et erit, inquit, post hæc, & effundam de Spíritu meo super omnem carnem; & prophetábunt fílii vestri & fíliæ vestræ. Abdias, quantum ad scriptúram ejus áttinet, ómnium brevíssimus Prophetárum, adversùs Idumæam lóquitur. Porrò, si Idumæam modo locutiónis, quo intelligitur à parte totum, accipiámus pósitam esse pro Gentibus, de Christo agnóscere póssumus quod ait inter cétera: In monte autem Sion erit salus, & erit sanctum.

℟. Confortentur manus vestræ, qui auditis in his diébus sermónes Prophetárum: * Et erit, † Sicut erátis maledíctio in géntibus, domus Juda & domus Israël; sic éritis benedíctio. ℣. Vos estis fílii Prophetárum, & testamenti quod dispósuit Deus ad patres nostros: * Et erit. Glória Patri. † Sicut. *Zach.* 8. *Act.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore; Pharisæi audientes quòd siléntium imposuísset Jesus Sadducæis, convenérunt in unum; & interrogávit eum unus ex eis legisdoctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Epist. 155. *C.* 4. *n.* 14. *&* 15.

CHristus, id est, Véritas, dicit in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére, Ut diligámus Deum ex toto corde, ex tota ánima, ex tota mente; &, Diligámus próximos tanquam nosmetipsos. Próximus sanè hoc loco non sánguine propinquitáte, sed ratiónis societáte pensándus est, in qua sócii sunt omnes hómines. Cùm ergo illâ

dilectióne

dilectióne quam divína lex ímperat, débeat homo dilígere Deum, & seipsum, & próximum, non tamen ex hoc tria præcepta data sunt; nec dictum est, In his tribus; sed, In his duóbus præceptis tota Lex pendet & Prophétæ; id est, In dilectióne Dei ex toto corde, ex tota ánima, & ex tota mente, & próximi tanquam suî ipsius: vidélicet ut intelligerétur nullam esse áliam dilectiónem, quâ quisque díligit seipsum, nisi quòd díligit Deum.

℟. Interrogávit Jesum unus legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Ait illi Jesus: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo: * Hoc est máximum & primum mandátum. ℣. Quid Dóminus Deus tuus petit à te, nisi ut díligas eum, ac sérvias Dómino Deo tuo in toto corde tuo & in tota ánima tua? * Hoc. *Matth.* 22. *Deut.* 10.

Lectio viij.

QUi enim áliter se díligit, pótius se odísse dicendus est. Fit quippe iníquus, privaturque luce justítiæ, cùm à potióre ac præstantióre bono aversus, atque inde vel ad seipsum conversus, ad inferióra & egéna útique convértitur; fitque in ipso quod veracíssimè scriptum est: Qui autem amat iniquitátem, odit ánimam suam. Quia ígitur nemo, nisi Deum diligendo, diligit seipsum; non opus erat, ut dato de Dei dilectióne præcepto, étiam seipsum homo dilígere juberétur, cùm in eo díligat seipsum quòd díligit Deum.

℟. Secundum mandátum símile est huic: * Díliges próximum tuum sicut teipsum. ℣. Dilige próximum, & conjúngere fide cum illo. * Díliges. *Matth.* 22. *Eccli.* 27.

Lectio ix.

DEbet ergo & próximum dilígere tanquam seipsum; ut quem potúerit hóminem, vel beneficéntiæ consolatióne, vel informatióne doctrínæ, vel disciplínæ coercitióne, addúcat ad colendum Deum, sciens in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére. Hoc qui sóbriâ discretióne éligit, prudens est: qui nullâ hinc afflictióne avértitur, fortis est: qui nullâ áliâ delectatióne, témperans est: qui nullâ elatióne, justus est. His virtútibus divínitus impertítis, per grátiam Mediatóris Dei cum Patre, & nobíscum hóminis Jesu Christi, per quem post inimicítias iniquitátis reconciliámur Deo in spíritu caritátis; his, inquam, virtútibus divínitus impertítis, & bona vita nunc ágitur, & póstea præmium ejus, quæ nisi æterna esse non potest, beáta vita persólvitur. Hîc enim sunt eædem virtútes in actu, ibi in effectu: hîc in ópere, ibi in mercéde: hîc in officio, ibi in fine.

℟. Bene, Magíster, in veritáte dixísti, Quia unus est Deus; &, Ut diligátur ex toto corde: * Et, Dilígere próximum tanquam seipsum.

majus est ómnibus holocautomátibus & sacrificiis. ℣. Qui facit misericórdiam, offert sacrificium: beneplácitum est Dómino recédere ab injustítia. * Et. Glória Patri. * Et. *Marc.* 12. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. In his duóbus mandátis universa Lex pendet & Prophétæ. *Matth.* 22.

Oratio.

SAncti nóminis tui, Dómine, timórem páriter & amórem fac nos habére perpétuum; quia nunquam tuâ gubernatióne destítuis, quos in soliditáte tuæ dilectiónis instítuis; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Nemo póterat ei respondére verbum; neque ausus fuit quisquam ex illa die eum ámplius interrogáre. *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

De Osée Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

IN tribulatióne sua mane consúrgent ad me: Veníte, & revertámur ad Dóminum: quia ipse cœpit, & sanábit nos; percútiet, & curábit nos. Vivificábit nos post duos dies, in die tértia suscitábit nos, & vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemurque ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & véniet quasi imber nobis temporáneus & serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraïm? Quid fáciam tibi, Juda? Misericórdia vestra quasi nubes matutína, & quasi ros mane pertránsiens. Propter hoc dolávi in Prophétis, occídi eos in verbis oris mei; & judícia tua quasi lux egredientur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrificium; & sciéntiam Dei, plusquam holocausta.

℟. Dómui Juda. 206.

Lectio ij. Cap. 11.

SIcut mane tránsiit, pertránsiit rex Israël. Quia puer Israël, & dilexi eum: & ex Ægypto vocávi filium meum. Vocavérunt eos, sic abiérunt à fácie eórum. Báalim immolábant, & simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrítius Ephraïm, portábam eos in bráchiis meis; & nesciérunt quòd curárem eos. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis: & ero eis quasi exaltans jugum super maxillas eórum; & declinávi ad eum, ut vescerétur.

℟. Dicit. 206.

Lectio iij. Cap. 13.

PErditio tua, Israël: tantúmmodò in me auxílium tuum. Ubi est rex tuus? Máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis; & júdices tui, de quibus dixísti: Da mihi regem, & príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo, & áuferam in indignatióne mea. Colligáta est iníquitas Ephraïm, absconditum peccátum ejus. Dolóres parturientis vénient ei: ipse filius non sápiens; nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos: ero mors tua, ô mors; morsus tuus ero, inferne: consolátio abscóndita est ab óculis meis.

℟. Dies multos. 206.

FERIA TERTIA.
Incipit Joel Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Joel filium Phátuel. Audite hoc, senes; & áuribus percípite, omnes habitatóres terræ: si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum? Super hoc filiis vestris narráte, & filii vestri filiis suis, & filii eórum generatióni álteræ. Residuum erúcæ comédit locusta, & residuum locustæ comédit bruchus, & residuum bruchi comédit rubígo.

℟. Contestátus es. 207.

Lectio ij. Cap. 2.

ET erit post hæc: Effúndam Spíritum meum super omnem carnem; & prophetábunt filii vestri & filiæ vestræ: senes vestri somnia somniábunt, & júvenes vestri visiónes vidébunt. Sed & super servos meos & ancillas in diébus illis effúndam Spíritum meum. Et dabo prodígia in cœlo & in terra, sánguinem, & ignem, & vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras, & luna in sánguinem, ántequam véniat dies Dómini magnus & horríbilis. Et erit: Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; quia in monte Sion & in Jerúsalem erit salvátio, sicut dixit Dóminus, & in resíduis quos Dóminus vocáverit.

℟. Quid est. 208.

Lectio iij. Cap. 3.

CONsúrgant & ascéndant gentes in vallem Jósaphat; quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. Mittite falces, quóniam maturávit messis: veníte, & descéndite, quia plenum est torcular, exúberant torculária; quia multiplicáta est malítia eórum. Pópuli, pópuli in valle concisiónis; quia juxta est dies Dómini in valle concisiónis. Sol & luna obtenebráti sunt, & stellæ retraxérunt splendórem suum. Et Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam; & movebuntur cœli & terra: & Dóminus spes pópuli sui, & fortitúdo filiórum Israël. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester hábitans in Sion monte sancto meo: & erit Jerúsalem sancta, & aliéni non transíbunt per eam ámplius.

℟. Confortentur. 208.

FERIA QUARTA.
Incipit Amos Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Amos qui fuit in pastóribus de Thécue, quæ vidit super Israël in diébus Oziæ regis Juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israël, ante duos annos terræ motûs. Et dixit: Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam; & luxérunt speciósa pastórum, & exsiccátus est vertex Carméli. Hæc dicit Dóminus: Super tribus scelerибus Damasci, & super quátuor non convertam eum, eò quòd trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael, & devorábit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damasci:

& disperdam habitatórem de campo idóli, & tenentem sceptrum de domo voluptátis; & transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus.

℟. Dómui Juda. 206.

Lectio ij. Cap. 6.

VÆ qui opulenti estis in Sion, & confiditis in monte Samariæ; optimátes cápita populórum, ingredientes pompáticè domum Israël. Transite in Chálane, & vidéte, & ite inde in Emath magnam; & descéndite in Geth Palæstinórum, & ad óptima quæque regna horum, si látior términus eórum término vestro est. Qui separáti estis in diem malum, & appropinquátis sólio iniquitátis: qui dormítis in lectis ebúrneis, & lascivítis in stratis vestris: qui coméditis agnum de grege, & vítulos de médio armenti. Qui cánitis ad vocem psaltérii; sicut David putavérunt se habére vasa cántici. Bibentes vinum in phialis, & óptimo unguento delibúti; & nihil patiebantur super contritióne Joseph. Quapropter nunc migrábunt in cápite transmigrántium, & auferétur fáctio lasciviéntium.

℟. Dicit. 206.

Lectio iij. Cap. 7.

ET misit Amásias sacerdos Bethel ad Jeróboam regem Israël, dicens: Rebellávit contra te Amos in médio domûs Israël: non póterit terra sustinére universos sermónes ejus. Hæc enim dicit Amos: In gládio moriétur Jeróboam, & Israël captívus migrábit de terra sua. Et dixit Amásias ad Amos: Qui vides, grádere, fuge in terram Juda, & cómede ibi panem, & prophetábis ibi: & in Bethel non adjícies ultra ut prophétes; quia sanctificátio regis est, & domus regni est. Respondítque Amos, & dixit ad Amásiam: Non sum Prophéta; sed armentárius ego sum, véllicans sycómoros: & tulit me Dóminus, cùm séquerer gregem; & dixit Dóminus ad me: Vade, prophéta ad pópulum meum Israël. Et nunc audi verbum Dómini: Tu dicis: Non prophetábis super Israël, & non stillábis super domum idóli. Propter hoc hæc dicit Dóminus: Uxor tua in civitáte fornicábitur, & fílii tui & fíliæ tuæ in gládio cadent, & humus tua funículo metiétur: & tu in terra pollúta moriéris; & Israël captívus migrábit de terra sua.

℟. Dies multos. 206.

FERIA QUINTA.

Incipit Abdias Prophéta.

Lectio j.

VIsio Abdiæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom: Audítum audívimus à Dómino, & legátum ad gentes misit: Súrgite, & consurgámus adversùs eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in géntibus: contemptíbilis tu es valde. Superbia cordis tui éxtulit te habitantem in scissúris petrárum, exaltantem sólium tuum; qui dicis in corde tuo: Quis détrahet me in terram? Si exaltátus fúeris ut áquila, & si inter sídera posúeris nidum tuum; inde

détraham te, dicit Dóminus.

℟. Conteſtátus es. 207.

Lectio ij.

NUmquid non in die illa, dicit Dóminus, perdam ſapientes de Idumæa, & prudéntiam de monte Eſaü? Et timébunt fortes tui à Meridie, ut intéreat vir de monte Eſaü. Propter interfectiónem, & propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúſio, & períbis in ætérnum. In die cùm ſtares adversùs eum, quando capiébant aliéni exércitum ejus, & extránei ingrediebantur portas ejus, & ſuper Jerúſalem mittébant ſortem; tu quoque eras quaſi unus ex eis.

℟. Quid eſt. 208.

Lectio iij.

IN monte Sion erit ſalvátio, & erit ſanctus: & poſſidébit domus Jacob eos qui ſe poſſéderant. Et erit domus Jacob, ignis; & domus Joſeph, flamma; & domus Eſaü, ſtipula: & ſuccendentur in eis, & devorábunt eos; & non erunt relíquiæ domûs Eſaü, quia Dóminus locútus eſt. Et hæreditábunt hi qui ad Auſtrum ſunt, montem Eſaü, & qui in campéſtribus Philiſthiim: & poſſidébunt regiónem Ephraïm, & regiónem Samariæ: & Bénjamin poſſidébit Gálaad. Et tranſmigrátio exércitûs hujus filiórum Iſraël, ómnia loca Chananæórum uſque ad Sareptam: & tranſmigrátio Jerúſalem, quæ in Bóſphoro eſt, poſſidébit civitátes Auſtri. Et aſcendent ſalvatóres in montem Sion judicáre montem Eſaü; & erit Dómino regnum.

℟. Confortentur. 208.

FERIA SEXTA.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum eſt verbum Dómini ad Jonam filium Amathi, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem grandem; & prædica in ea: Quia aſcendit malítia ejus coram me. Et ſurrexit Jonas, ut fúgeret in Tharſis à fácie Dómini; & deſcendit in Joppen, & invénit navem euntem in Tharſis; & dedit naulum ejus, & deſcendit in eam ut iret cum eis in Tharſis à fácie Dómini. Dóminus autem miſit ventum magnum in mare, & facta eſt tempeſtas magna in mari, & navis periclitabátur cónteri. Et timuérunt nautæ, & clamavérunt viri ad deum ſuum, & miſérunt vaſa quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis. Et Jonas deſcendit ad interióra navis, & dormiébat ſopóre gravi. Et acceſſit ad eum gubernátor, & dixit ei: Quid tu ſopóre deprímeris? ſurge, ínvoca Deum tuum, ſi fortè recógitet Deus de nobis, & non pereámus.

℟. Dómui Juda. 206.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

ET dixit ad eos: Tóllite me, & míttite in mare, & ceſſábit mare à vobis; ſcio enim ego quóniam propter me tempeſtas hæc grandis venit ſuper vos. Et remigábant viri ut reverterentur ad áridam, & non valébant; quia mare ibat, & intumeſcébat

super eos. Et clamavérunt ad Dóminum, & dixérunt: Quæsumus, Dómine, ne pereámus in ánima viri istius, & ne des super nos sánguinem innocentem; quia tu, Dómine, sicut voluísti, feci*s*ti. Et tulérunt Jonam, & misérunt in mare: & stetit mare à fervóre suo. Et timuérunt viri timóre magno Dóminum; & immolavérunt hóstias Dómino, & vovérunt vota. Et præparávit Dóminus piscem grandem, ut deglutíret Jonam. Et erat Jonas in ventre piscis tribus diébus & tribus nóctibus. Et orávit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre piscis.

℟. Dicit. 206.

Lectio iij. Cap. 2. & 3.

ET dixit Dóminus pisci: & evómuit Jonam in áridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secundò, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem magnam; & prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, & ábiit in Níniven juxta verbum Dómini: & Nínive erat cívitas magna itinere trium diérum. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi unius; & clamávit, & dixit: Adhuc quadraginta dies, & Nínive subvertétur. Et credidérunt viri Ninivítæ in Deum, & prædicavérunt jejúnium, & vestíti sunt saccis à majóre usque ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Ninive; & surrexit de sólio suo, & abjécit vestimentum suum à se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. Et clamávit, & dixit in Nínive ex ore regis & princípum ejus, dicens: Hómines, & jumenta, & boves, & pécora non gustent quidquam, nec pascantur, & aquam non bibant: & operiantur saccis hómines & jumenta, & clament ad Dóminum in fortitúdine; & convertátur vir à via sua mala, & ab iniquitáte quæ est in mánibus eórum. Quis scit si convertátur, & ignoscat Deus, & revertátur à furóre iræ suæ, & non perímus? Et vidit Deus ópera eórum, quia converssi sunt de via sua mala: & misértus est Deus super malítiam quam locútus fúerat ut fáceret eis, & non fecit.

℟. Dies multos. 206.

SABBATO.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Michæam Morasthíten in diébus Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda; quod vidit super Samariam & Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes; & attendat terra, & plenitúdo ejus: & sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo, & descendet, & calcábit super excelsa terræ. Et consumentur montes subtus eum; & valles scindentur sicut cera à fácie ignis, & sicut aquæ quæ decurrunt in præceps. In scéiere Jacob omne istud, & in peccátis domûs Israël. Quod scelus Jacob? Nonne Samaría? Et quæ excelsa Judæ? Nonne Jerúsalem? Et ponam

Samariam quasi acervum lápidum in agro, cum plantátur vínea; & détraham in vallem lápides ejus, & fundamenta ejus revelábo.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 3.

HÆc dicit Dóminus super Prophétas qui sedúcunt pópulum meum, qui mordent déntibus suis, & prædícant pacem: & si quis non déderit in ore eórum quíppiam, sanctificant super eum prælium. Propterèa nox vobis pro visióne erit, & ténebræ vobis pro divinatióne; & occumbet sol super Prophétas, & obtenebrábitur super eos dies. Et confundentur qui vident visiónes, & confundentur divini; & opérient omnes vultus suos, quia non est responsum Dei. Verúmtamen ego replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício, & virtúte; ut annúntiem Jacob scelus suum, & Israël peccátum suum.

Lectio iij. Cap. 5.

ET tu, Béthleem Ephrata, párvulus es in millíbus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israël; & egréssus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israël. Et stabit, & pascet in fortitúdine Dómini, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui; & convertentur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. Et erit iste pax.

DOMINICA XVIII. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Prophetavérunt Aggæus & Zacharías ad Judæos qui erant in Jerúsalem, in nómine Dei Israël. Et cœpérunt ædificáre templum Dei, & cum eis Prophétæ Dei adjuvantes eos. 1. *Esdr.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus Nínive: Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, & ulciscens Dóminus: ulciscens Dóminus, & habens furórem: ulciscens Dóminus in hostes suos, & irascens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, & magnus fortitúdine, & mundans non fáciet innocentem. Dóminus in tempestáte & túrbine viæ ejus, & nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, & exsíccans illud, & ómnia flúmina ad desértum dedúcens. Infirmátus est Basan & Carmélus; & flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, & colles desolláti sunt, & contrémuit terra à fácie ejus, & orbis, & omnes habitantes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit? & quis resístet in ira furóris ejus? Indignátio ejus effúsa est ut ignis, & petræ dissolútæ sunt ab eo.

℟. Dómui Juda miserébor, & * Salvábo eos in Dómino Deo suo; & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis, & in equítibus.

℣. Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. * Salvábo. *Os.* 1. *Rom.* 9.

Lectio ij.

BOnus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & sciens sperantes in se. Et in dilúvio prætereunte consummatiónem fáciet loci ejus; & inimícos ejus persequentur ténebræ. Quid cogitátis contra Dóminum. Consummatiónem ipse fáciet: non consúrget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem complectuntur, sic convívium eórum páriter potántium: consumentur quasi stípula ariditáte plena. Ex te exíbit cógitans contra Dóminum malítiam, mente pertractans prævaricatiónem.

℟. Dicit Dóminus: Miserébor ejus quæ fuit Absque misericórdia, & * Dicam Non pópulo meo: Pópulus meus es tu; & ipse dicet: Deus meus es tu. ℣. Deus vocávit nos non solùm ex Judæis, sed étiam ex géntibus, sicut in Osée dicit: * Dicam Non pópulo. *Os.* 2. *Rom.* 9.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: Si perfecti fúerint, & ita plures; sic quoque attondentur, & pertransíbit. Afflixi te, & non affligam te ultrà. Et nunc cónteram virgam ejus de dorso tuo, & víncula tua dirumpam. Et præcípiet super te Dóminus, non seminábitur ex nómine tuo ámplius: de domo dei tui interficiam sculptile & conflátile: ponam sepulcrum tuum, quia inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, & redde vota tua; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat in te Bélial: universus intériit.

℟. Dies multos sedébunt fílii Israël sine rege, sine sacrificio, & sine altári: & post hæc revertentur,* Et quærent Dóminum Deum suum; & † Pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Propter incredulitátem fracti sunt rami: sed & illi si non permánserint in incredulitáte, inserentur: potens est enim Deus íterum insérere illos. * Et. Glória. † Pavébunt. *Os.* 3. *Rom.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Episcopi, de Civitáte Dei. *Lib.* 18. *Cap.* 31. & 32.

Lectio iv.

NAhum propheta, imò per illum Deus: Exterminábo, inquit, sculptília & conflatília: ponam sepultúram tuam; quia veloces ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. Célebra, Juda, dies festos tuos, redde vota tua; quia jam non adjícient ultrà, ut tránseant in vetustátem. Consummátum est, consúmptum est, ablátum est. Ascendit qui insúfflat in fáciem tuam, erípiens te ex tribulatióne. Quis ascénderit ab ínferis, & insuffláverit in fáciem Judæ, hoc est, Judæórum discipulórum, Spíritum sanctum, récolat, qui méminit Evangélium. Hábacuc de quo álio, quàm de Christi adventu qui futúrus fúerat, intelligitur

dícere: Et respondit Dóminus ad me, & dixit: Scribe vísum apertè in buxo, ut assequátur qui legit ea; quia adhuc vísio ad tempus, & oriétur in fine, & non in vácuum: si tardáverit, sústine eum; quia véniens véniet, & non morábitur. In oratióne autem sua cum cántico, cui nisi Dómino Christo, dicit: Dómine, audívi auditiónem tuam, & tímui; Dómine, considerávi ópera tua, & expávi? Quid enim hoc est, nisi præcógnitæ, novæ ac repentínæ salútis hóminum ineffábilis admirátio?

℟. Contestátus es, Dómine, in spíritu tuo per manum Prophetárum tuórum; & non audiérunt. * Et tradidísti eos in manu populórum: in misericórdiis autem tuis plúrimis non fecísti eos in consumptiónem; quóniam Deus miseratiónum & clemens es tu. ℣. Occidérunt Prophétas, & nos persecúti sunt; ut impleant peccáta sua semper: pervénit enim ira Dei super illos. * Et. 2. *Esdr.* 9. 1. *Thess.* 2.

Lectio v. *Cap.* 33. *&* 35.

SOphoníæ autem prophétæ, qui cum Jeremía prophetábat, hæc prædicta de Christo interim ponam: Expecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ, in futúrum; quia judícium meum, ut cóngregem gentes, & cólligam regna. Restant tres minóres Prophétæ, qui prophetavérunt in fine captivitátis, Aggæus, Zacharías, Malachías. Quorum Aggæus Christum & Eccléstam hâc apértius brevitáte prophétat: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam; & movébo omnes gentes: & véniet Desiderátus cunctis géntibus.

℟. Quid est, Israël, quòd in terra inimicórum es? inveterásti in terra aliéna: * Dereliquísti fontem sapiéntiæ; nam si in via Dei ambulásses, habitásses útique in pace sempiterna. ℣. Tu Judæus qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras: * Dereliquísti, *Baruch* 3. *Rom.* 2.

Lectio vj.

ZAcharías de Christo & Eccléstia, Exulta, inquit, valde, fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi, justus & salvátor; ipse pauper, & ascendens super ásinam & super pullum fílium ásinæ; & potestas ejus à mari usque ad mare, & à fluminibus usque ad fines terræ. Hoc quando factum sit, ut Dóminus Christus in itínere jumento hujus géneris uterétur, in Evangélio légitur. Malachías prophétans Eccléstam, quam per Christum cérnimus propagátam, Judæis apertíssimè dicit ex persóna Dei: Non est mihi voluntas in vobis; & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus; & in omni loco sacrificábitur & offerétur nómini meo oblátio munda. Hoc sacrificium per sacerdótium

Christi secundùm órdinem Melchísedech, cùm in omni loco à solis ortu usque ad occásum Deo jam videámus offerri; sacrificium autem Judæórum, quibus dictum est: Non est mihi voluntas in vobis, nec accípiam de mánibus vestris munus, cessásse negáre non possunt. Quid adhuc expectant álium Christum, cùm hoc quod prophetátum legunt & implétum vident, impléri non potúerit, nisi per ipsum?

℟. Confortentur manus vestræ, qui auditis in his diébus sermónes Prophetárum: * Et erit, † Sicut erátis maledíctio in géntibus, domus Juda & domus Israël; sic éritis benedíctio. ℣. Vos estis filii Prophetárum, & testamenti quod dispósuit Deus ad patres nostros: * Et erit. Glória Patri. † Sicut. *Zach.* 8. *Act.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore; Ascendens Jesus in navículam, transfretávit, & venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHristum in humánis áctibus divína gessísse mystéria, & in rebus visibílibus invisibília exercuísse negótia, léctio hodierna monstrávit. Nonne ipse est qui, fugátis flúctibus, maris profunda nudávit, ut Israëlíticus pópulus inter stupentes undas, sicco vestígio, velut móntium cóncava pertransíret? Nonne hic est qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit, ut inter líquidum humánis grédibus sólidum præbéret obséquium? Et quid est quòd ipse sibi maris sic déneget servitútem, ut brevíssimi lacûs transítum sub náutica mercéde transfretáret? Quid mirum, fratres? Christus venit suscípere infirmitátes nostras, & suas nobis conferre virtútes; humána quærere, præstáre divína; accípere injúrias, réddere dignitátes; ferre tædia, referre sanitátes; quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit; & qui non fuerit cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conferre sanitátem.

℟. Ecce viri portantes hóminem qui erat paralyticus, quærébant eum pónere ante Jesum. Et * Non invenientes quâ parte illum inferrent præturba, per tégulas summisérunt eum cum lecto in médium. ℣. Spes illórum in salvantem illos, & óculi Dei in diligentes se. * Non invenientes quâ parte illum. *Luc.* 5. *Eccli.* 34.

Lectio viij.

CHristus ergo si in suis mansísset virtútibus, commúne cum homínibus nihil habéret; & si non implesset carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa susceptio. Sustinuit ergo has necessitátes, ut homo verus humánis necessitátibus probarétur. Et venit in civitátem suam. Creátor rerum, orbis Dóminus, postéaquàm se propter nos nostrâ coangustávit in carne,

cœpit habére humánam pátriam : cœpit civitátis Judáicæ esse civis : parentes habére cœpit , parentum ómnium ipse parens ; ut invitáret amor, attráheret cáritas, vincíret affféctio , suadéret humánitas quos fugárat dominátio , metus dispersérat , & fécerat ejus potestátis extortes. Et ecce offerébant ei paralyticum jacentem in lecto ; & respíciens Jesus fidem illórum, dixit paralytico : Confide , fili ; remittuntur tibi peccáta tua. Audit véniam , & tacet paralyticus , nec ullam respondet grátiam , quia plùs córporis quàm ánimæ tendébat ad curam ; & temporáles ærumnas resolúti córporis sic deflébat , ut æternas pœnas resolutiónis ánimæ non defléret , gratiórem sibi præséntem vitam júdicans , quàm futúram. Méritò Christus operántium fidem réspicit , & vecórdiam réspicit sic jacentis , ut fidei aliénæ suffrágio paralytici ánima antè curarétur quàm corpus.

℟. Videns Jesus fidem illórum , dixit paralytico : * Confide , fili ; remittuntur tibi peccáta tua. ℣. Per misericórdiam & fidem purgantur peccáta. * Confide. *Matth.* 9. *Prov.* 15.

Lectio ix.

CErnitis in hoc loco , fratres , Deum non interrogáre insipiéntium hóminum voluntátes , non expectáre ignorántium fidem , non infirmórum stulta desidéria perscrutári , sed ad altérius fidem subvenire , quod per solam grátiam conferébat, cùm quidquid divinæ voluntátis est non negáret. Et revérâ , fratres , quando médicus languéntium aut quærit aut réspicit voluntátes , cùm semper contrária desíderet aut requírat infirmus ? Hinc est quòd nunc ferrum , nunc ignem , nunc amára pócula ingerit & appónit invítis ; ut curam sani séntiant , quam non póterant sentíre ægrotantes. Et si homo injúrias déspicit , maledícta contemnit , ut sauciátis morbo sponte vitam cónferat & salútem ; quantò magis Christus médicus bonitáte divinâ , morbis saucios peccatórum , & phréneси críminum laborantes , ad salútem étiam invítos áttrahit & nolentes ? O si velímus , fratres , ô si velímus omnem mentis nostræ paralýsim pervidére , ánimam nostram virtútibus destitútam jacére in vitiórum stratis cernerémus. Lucéret nobis quemádmodùm Christus & nostras quotídie nóxias réspicit voluntátes , & ad salutária nos remédia pértrahit & perurget invítos.

℟. Ego sum , ego sum ipse qui * Déleo iniquitátes tuas propter me ; & † Peccatórum tuórum non recordábor. ℣. Dixit Jesus : Homo, remittuntur tibi peccáta tua. * Déleo. Glória. † Peccatórum. *Isai.* 43. *Luc.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ait Jesus paralytico : Surge , tolle lectum tuum , & vade in domum tuam. Et surrexit , & ábiit in domum suam. *Matth.* 9.

Oratio.

DIrigat corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ miseratiónis operátio; quia tibi sine te placére non póssumus; Per Dóminum.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Videntes turbæ, timuérunt, & glorificavérunt Deum qui dedit potestátem talem homínibus. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus quod vidit Hábacuc prophéta. Usquequò, Dómine, clamábo, & non exáudies? vociferábor ad te vim pátiens, & non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem & labórem, vidére prædam & injustítiam contra me? Et factum est judícium, & contradíctio poténtior. Propter hoc lacerata est lex, & non pervénit usque ad finem judícium: quia ímpius prævalet adversùs justum; proptéreà egréditur judícium perversum.

℟. Dómui Juda, 215.

Lectio ij. Cap. 2.

SUper custódiam meam stabo, & figam gradum super munitiónem: & contemplábor, ut vídeam quid dicátur mihi, & quid respóndeam ad arguéntem me. Et respóndit mihi Dóminus, & dixit: Scribe visum, & explána eum super tábulas, ut percurrat qui légerit eum. Quia adhuc visus procul, & apparébit in finem; & non mentiétur: si moram fécerit, expécta illum; quia véniens véniet, & non tardábit. Ecce qui incrédulus est, non erit recta ánima ejus in semetipso; justus autem in fide sua vivet. Et quómodò vinum potántem décipit; sic erit vir superbus, & non decorábitur: qui dilatávit quasi infernus ánimam suam, & ipse quasi mors, & non adimplétur; & congregábit ad se omnes gentes, & coacervábit ad se omnes pópulos. Numquid non omnes isti super eum parábolam sument, & loquélam ænígmatum ejus; & dicétur: Væ ei qui multíplicat non sua? Usquequò & ággravat contra se densum lutum?

℟. Dicit Dóminus. 216.

Lectio iij.

NUmquid non repentè consurgent qui mórdeant te, & suscitabuntur lacerantes te, & eris in rapínam eis? Quia tu spoliásti gentes multas, spoliábunt te omnes qui réliqui fúerint de pópulis propter sánguinem hóminis, & iniquitátem terræ civitátis, & ómnium habitántium in ea. Væ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ, ut sit in excelso nidus ejus, & liberári se putat de manu mali. Cogitásti confusiónem dómui tuæ, concidísti pópulos multos, & peccávit ánima tua. Quia lapis de pariete clamábit; & lignum quod inter junctúras ædificiórum est, respondébit. Væ qui ædificat civitátem in sánguinibus, & præparat urbem in iniquitáte. Numquid non hæc sunt à Dómino exercítuum? Laborábunt enim pópuli in multo igne, &

gentes in vácuum, & defícient.

℟. Dies multos. 216.

FERIA TERTIA.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Sophoníam filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amariæ, filii Ezeciæ in diébus Josiæ, filii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia à fácie terræ, dicit Dóminus. Cóngregans hóminem & pecus, cóngregans volatília cœli & pisces maris; & ruínæ impiórum erunt: & dispérdam hómines à fácie terræ, dicit Dóminus. Et extendam manum meam super Judam, & super omnes habitántes Jerúsalem; & dispérdam de loco hoc reliquias Baal, & nómina æditurórum cum sacerdótibus; & eos qui adórant super tecta militiam cœli, & adórant & jurant in Dómino, & jurant in Melchom; & qui avertuntur de post tergum Dómini; & qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum.

℟. Contestátus es, Dómine. 217.

Lectio ij.

IN témpore illo scrutábor Jerúsalem in lucernis: & visitábo super viros defixos in fæcibus suis, qui dicunt in córdibus suis: Non fáciet bene Dóminus, & non fáciet malè. Et erit fortitúdo eórum in direptiónem, & domus eórum in desértum: & ædificábunt domos, & non habitábunt; & plantábunt vineas, & non bibent vinum earum. Juxtà est dies Dómini magnus; juxtà est, & velox nimis: vox diéi Dómini amára, tribulábitur ibi fortis. Dies iræ dies illa, dies tribulatiónis & angústiæ, dies calamitátis & miséria, dies tenebrárum & caliginis, dies nébulæ & túrbinis, dies tubæ & clangóris super civitátes munitas & super ángulos excelsos. Et tribulábo hómines: & ambulábunt ut cæci, quia Dómino peccavérunt; & effundétur sanguis eórum sicut humus, & córpora eórum sicut stércora. Sed & argentum eórum, & aurum eórum non póterit liberáre eos in die iræ Dómini.

℟. Quid est. 217.

Lectio iij. Cap. 3.

EXpecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ in futúrum, quia judícium meum ut cóngregem gentes, & cólligam regna; & effundam super eos indignatiónem meam, omnem iram furóris mei: in igne enim zeli mei devorábitur omnis terra. Quia tunc reddam pópulis lábium electum, ut ínvocent omnes in nómine Dómini, & sérviant ei húmero uno. Ultra flúmina Æthiópiæ, inde súpplices mei; filii dispersórum meórum déferent munus mihi. In die illa non confundéris super cunctis adinventiónibus tuis; quibus prævaricáta es in me; quia tunc áuferam de médio tuî magníloquos supérbiæ tuæ, & non adjícies exaltári ámpliùs in monte sancto meo. Et derelinquam

in médio tuî pópulum páuperem & egénum ; & sperábunt in nómine Dómini. Relíquiæ Israël non fácient iniquitátem : & non inveniétur in ore eórum lingua dolósa ; quóniam ipsi pascentur & accubábunt , & non erit qui extérreat.

℟. Confortentur. 218.

FERIA QUARTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno secundo Darii regis , in mense sexto , in die una mensis factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ ad Zoróbabel fílium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum filium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens : Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens : Pópulus iste dicit : Nondum venit tempus domûs Dómini ædificandæ. Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ , dicens : Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis ; & domus ista deserta ?

℟. Dómui Juda. 215.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem , portáte ligna , & ædificáte domum : & acceptábilis mihi erit , & glorificábor , dicit Dóminus. Respexístis ad ámplius, & ecce factum est minus ; & intulístis in domum , & exsufflávi illud : quam ob causam , dicit Dóminus exercítuum ? Quia domus mea deserta est , & vos festinátis unusquísque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem , & terra prohíbita est ne daret germen suum.

℟. Dicit Dóminus. 216.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Adhuc unum módicum est , & ego commovébo cœlum , & terram , & mare , & áridam. Et movébo omnes gentes ; & véniet Desiderátus cunctis géntibus : & implébo domum istam glóriâ , dicit Dóminus exercítuum. Meum est argentum , & meum est aurum , dicit Dóminus exercítuum. Magna erit glória domûs ístius novíssimæ plusquam primæ, dicit Dóminus exercítuum : & in loco isto dabo pacem , dicit Dóminus exercítuum.

℟. Dies multos. 216.

FERIA QUINTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN mense octávo , in anno secundo Darii regis , factum est verbum Dómini ad Zachariam filium Barachiæ fílii Addo , prophétam , dicens : Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndiâ. Et dices ad eos : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini ad me , ait Dóminus exercítuum ; & convertar ad vos , dicit Dóminus exercítuum. Ne sítis sicut patres vestri , ad quos clamábant Prophétæ priores , dicentes : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini de viis vestris malis , & de cogitatiónibus vestris péssimis ; &

non audiérunt, neque attendérunt ad me, dicit Dóminus.

℟. Contestátus es. 217.

Lectio ij. *Cap.* 3.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Si in viis meis ambulúveris, & custódiam meam custodíeris; tu quoque judicábis domum meam, & custódies átria mea, & dabo tibi ambulantes de his qui nunc hîc assístunt. Audi, Jesu sacerdos magne, tu & amici tui qui hábitant coram te, quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego addúcam servum meum Orientem. Quia ecce lapis quem dedi coram Jesu: super lápidem unum septem óculi sunt: ecce ego cælábo sculptúram ejus, ait Dóminus exercítuum, & áuferam iniquitátem terræ illíus in die una. In die illa, dicit Dóminus exercítuum, vocábit vir amícum suum subter vitem & subter ficum.

℟. Quid est. 217.

Lectio iij. *Cap.* 9.

EXulta satis, filia Sion; júbila, filia Jerúsalem. Ecce Rex tuus véniet tibi justus & salvátor; ipse pauper, & ascendens super ásinam, & super pullum filium ásinæ. Et dispérdam quadrígam ex Ephraim, & equum de Jerúsalem; & dissipábitur arcus belli: & loquétur pacem géntibus, & potestas ejus à mari usque ad mare, & à flumínibus usque ad fines terræ. Tu quoque in sánguine testamenti tui emisísti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Convertímini ad munitiónem, vincti spei; hódie quoque annúntians duplícia reddam tibi. Quóniam extendi mihi Judam quasi arcum, implévi Ephraim; & suscitábo filios tuos, Sion, super filios tuos, Græcia; & ponam te quasi gládium fórtium. Et Dóminus Deus super eos vidébitur; & exíbit ut fulgur jáculum ejus: & Dóminus Deus in tuba canet, & vadet in túrbine Austri. Dóminus exercítuum próteget eos; & devorábunt, & subjícient lapídibus fundæ: & bibentes inebriabúntur quasi à vino; & replebúntur ut phíalæ, & quasi córnua altáris. Et salvábit eos Dóminus Deus eórum in die illa, ut gregem pópuli sui; quia lápides sancti elevabúntur super terram ejus. Quid enim bonum ejus est, & quid pulcrum ejus, nisi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines?

℟. Confortentur. 218.

FERIA SEXTA.

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

TUli virgam meam, quæ vocabátur Decus; & abscídi eam, ut írritum fácerem fœdus meum quod percussi cum ómnibus pópulis. Et in írritum deductum est in die illa: & cognovérunt sic páuperes gregis, qui custódiunt mihi, quia verbum Dómini est. Et dixi ad eos: Si bonum est in óculis vestris, afférte mercédem meam; & si non, quiéscite. Et appendérunt mercédem meam triginta argénteos. Et dixit Dóminus ad me: Prójice

illud ad statuárium, decórum prétium, quo appretiátus sum ab eis. Et tuli triginta argénteos, & projéci illos in domum Dómini ad statuárium. Et præcídi virgam meam secundam, quæ appellabátur Funículus, ut dissólverem germanitátem inter Judam & Israël. Et dixit Dóminus ad me: Adhuc súme tibi vasa pastóris stulti; quia ecce ego suscitábo pastórem in terra, qui derelícta non visitábit, dispersum non quæret, & contrítum non sanábit, & id quod stat non enútriet, & carnes pínguium cómedet, & úngulas eórum dissólvet. O pastor, & idólum, derelínquens gregem: gládius super bráchium ejus, & super óculum dextrum ejus; bráchium ejus aridítate siccábitur, & óculus dexter ejus tenebréscens obscurábitur.

℟. Dómui Juda. 215.

Lectio ij. Cap. 12.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem: & erit qui offénderit ex eis in die illa, quasi David; & domus David, quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspéctu eórum. Et erit in die illa, quæram contérere omnes gentes quæ véniunt contra Jerúsalem. Et effúndam super domum David & super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ & precum; & aspícient ad me quem confixérunt: & plangent eum planctu quasi super unigénitum, & dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti.

℟. Dicit Dóminus. 216.

Lectio iij. Cap. 13.

ET erit: In die illa confundentur prophétæ, unusquísque ex visióne sua cum prophetáverit; nec operientur pállio saccino, ut mentiantur; sed dicet: Non sum prophéta, homo agrícola ego sum; quóniam Adam exemplum meum ab adolescéntia mea. Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea, suscitáre super pastórem meum, & super virum cohærentem mihi, dicit Dóminus exercítuum: pércute pastórem, & dispergéntur oves: & convértam manum meam ad párvulos.

℟. Dies multos sedébunt fílii Israël. 216.

SABBATO.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus verbi Dómini ad Israël in manu Malachíæ. Dilexi vos, dicit Dóminus; & dixístis: In quo dilexísti nos? Nonne frater erat Esaü Jacob, dicit Dóminus? Et dilexi Jacob, Esaü autem ódio hábui; & pósui montes ejus in solitúdinem, & hæreditátem ejus in dracónes deserti. Quòd si dixerit Idumæa: Destrúcti sumus, sed revertentes ædificábimus quæ destrúcta sunt; hæc dicit Dóminus exercítuum: Isti ædificábunt, & ego déstruam: & vocabúntur términi impietátis, & pópulus cui irátus est Dóminus usque in æternum. Et óculi vestri vidébunt; & vos

vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israël. Filius honórat patrem, & servus dóminum suum: si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dóminus ego sum, ubi est timor meus, dicit Dóminus exercítuum? Ad vos, ô sacerdótes, qui despícitis nomen meum, & dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum; & dicitis: In quo pollúimus te? In eo quod dicitis: Mensa Dómini despécta est.

[*Si fiat de Sabbato*, R.P.R.L. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

SI offerátis cæcum ad immolandum, nonne malum est? & si offerátis claudum & lánguidum, nonne malum est? Offer illud duci tuo, si placúerit ei, aut si suscéperit fáciem tuam, dicit Dóminus exercítuum. Et nunc deprecámini vultum Dei, ut miseréatur vestrî, (de manu enim vestra factum est hoc) si quómodò suscípiat fácies vestras, dicit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis qui claudat óstia, & incendat altáre meum gratúitò? Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum; & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus: & in omni loco sacrificátur, & offertur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

MIR. *Pars Autum.*

Lectio iij. Cap. 4.

ECce dies véniet succensa quasi camínus; & erunt omnes superbi, & omnes facientes impietátem, stípula; & inflammábit eos dies véniens, dicit Dóminus exercítuum, quæ non derelinquet eis radícem & germen. Et oriétur vobis timéntibus nomen meum Sol justítiæ; & sanitas in pennis ejus; & egrediémini, & saliétis sicut vituli de armento. Et calcábitis ímpios, cùm fuerint cinis sub planta pedum vestrórum in die quâ ego fácio, dicit Dóminus exercítuum. Mementóte legis Móysi servi mei, quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israël, præcepta & judícia. Ecce ego mittam vobis Eliam prophétam, ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis. Et convertet cor patrum ad filios, & cor filiórum ad patres eórum; ne fortè véniam, & percútiam terram anathémate.

DOMINICA XIX. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tobías factus est cæcus: hanc autem tentatiónem ideò Dóminus permísit evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut & sancti Job. *Tob.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Tobíæ.

Lectio j. Cap. 1.

TObias ex tribu & civitáte Néphthali, (quæ est in superióribus Galilææ supra Naasson, post

viam quæ ducit ad occidentem, in sinistro habens civitátem Sephet) cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum , in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit ; ita ut ómnia quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus qui erant ex ejus génere , impertíret. Cùmque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali , nihil tamen púerile gessit in ópere. Dénique cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Israël , hic solus fugiébat consórtia ómnium ; sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini , & ibi adorábat Dóminum Deum Israël , ómnia primitíva sua & décimas suas fidéliter ófferens; ita ut in tértio anno prosélytis & ádvenis minístráret omnem decimatiónem. Hæc & his símília secundùm legem Dei púerulus obsérvábat.

℟. Tobías cùm esset júnior, nihil puerile gessit in ópere : dénique * Cùm irent omnes ad vítulos áureos , hic solus fugiébat consórtia ómnium , sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini , & ibi adorábat. ℣. Pater tales quærit qui adorent eum. * Cùm irent omnes ad vítulos áureos. *Tob.* 1. *Joan.* 4.

Lectio ij.

CUm verò factus esset vir , accépit uxórem Annam de tribu sua ; genuitque ex ea filium , nomen suum impónens ei , quem ab infántia timére Deum dócuit , & abstinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem devenisset cum uxóre sua & filio in civitátem Niniven , cum omni tribu sua ; cùm omnes éderent ex cibis gentílium , iste custódivit ánimam suam , & nunquam contaminátus est in escis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspectu Salmánasar regis ; & dedit illi potestátem quocumque vellet ire , habens libertátem quæcumque fácere voluísset.

℟. Quómodò potúeris, esto misércors : si multum tibi fúerit , abundanter tríbue : * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude. ℣. Si voluntas prompta est , secundùm id quod habet accepta est , non secundùm id quod non habet : * Si exíguum. *Tob.* 4. 2. *Cor.* 8.

Lectio iij.

PErgébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte , & mónita salútis dabat eis. Cùm autem venisset in Rages civitátem Medórum , & ex his quibus honorátus fúerat à rege , habuisset decem talenta argenti ; & cùm in multa turba géneris sui Gabélum egentem vidéret , qui erat ex tribu ejus , sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti. Post multum verò témporis , mórtuo Salmánasar rege , cùm regnáret Sennácherib filius ejus pro eo , & filios Israël exósos habéret in conspectu suo , Tobías quotídie pergébat per omnem cognatiónem suam , & consolabátur eos , dividebatque unicuique , prout póterat , de fa-

cultátibus suis ; esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat, & mórtuis atque occísis sepultúram sollícitus exhibébat.

℟. Noli timére, fili mi ; páuperem quidem vitam gérimus, sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto, & fecérimus bene. ℣. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, & hæredes regni quod repromísit diligéntibus se? * Multa. Glória. * Multa. *Tob.* 4. *Jac.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Tobía.

Cap. 1. *Lectio iv.*

LEcto prophético libro, qui inscribitur Tobías, quamvis plenè vobis virtútes sancti Prophétæ Scriptúra insinuáverit, tamen compendiário mihi sermóne de ejus méritis recensendis & opéribus apud vos utendum árbitror ; ut ea quæ Scriptúra histórico more digessit látiùs, nos strictiùs comprehendámus, virtútum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus, misércors, hospitális ; & hoc virtútum præditus choro, súbiit ærúmnam captivitátis quam ferébat humíliter atque patienter, commúnem magis injúriam quàm privátam dolens ; nec sibi virtútum suffrágia nihil profuísse deplórans, sed magis eam sibi contuméliam minórem peccatórum suórum prétio illátam arbitrátus, méruit edictum, ne quis ex filiis captivitátis mórtuum sepultúræ daret.

℟. Cognáti Tobiæ irridébant vitam ejus : Tobías verò increpábat eos, dicens : * Filii sanctórum sumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. ℣. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem ; fidélis enim est qui repromísit. * Filii sanctórum. *Tob.* 2. *Hebr.* 10.

Lectio v.

AT ille interdicto non revocabátur magis quàm incitabátur, ne deserere officium pietátis, mortis metu, viderétur ; erat enim miserícordiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amícum pótuit, direpto património, egénus & exul restítui suis. Iterùm in his versabátur officiis ; & si quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum súmeret, quærébat. Itaque cùm fessus à sepultúræ revertísset múnere, appósitis sibi edendi subsídiis, misso filio, quærébat consortem convívii. Dum convíva accérsitur, nuntiátis insepulti córporis relíquiis, convívium deserébat : nec putábat pium ut ipse cibum súmeret, cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, & magnum.

℟. Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuum, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. * Ego sum Ráphael Angelus, unus ex septem

qui astámus ante Dóminum. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui est, & à septem spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt. * Ego sum. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

Cap. 2. *Lectio vj.*

TAm sancto fessus officio Prophéta, dum requiescit juxta parietem aulæ, cadente de pásserum nido stércore, albúgine cæcitátem incidit; nec conquestus ingémuit, nec dixit: Hæc merces labórum meórum? Fraudári magis se dóluit obsequiórum, quàm oculórum múnere; nec cæcitátem pœnam, sed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde leváret cónjugis, ne quid furtívum domum suam intráret, cavébat. Dénique plùs honestáti quàm necessitáti cónsulens, cui sua déerant, commodáverat próximo suo pecúniam quamdam, quam toto vitæ suæ témpore in tanta indigéntia non repopóscit. Vix, ubi se fessum vidit, & depósitum senectúte, insínuávit filio, non tam cúpiens commodátum repóscere, quàm sollícitus ne fraudáret hærédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, & non fœnerávit, justi servávit officium. Malum est enim fœnus quo quæruntur usúræ; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est: Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illius.

℟. Quia acceptus eras Deo, * Necesse fuit ut tentátio probáret te; & † Nunc misit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem filii tui àdæmónio liberárem. ℣. Quem díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem filium quem récipit. * Necesse fuit. Glória Patri. † Nunc. *Tob.* 12. *Hebr.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore; Respóndens Jesus, dixit iterùm in parábolis Princípibus Sacerdótum, & Pharisæis, dicens: Simile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias filio suo. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

38. *In Evang. hab. in Basil. S. Clementis. n.* 3.

IN hoc Pater regi Fílio núptias fecit, quo ei per Incarnatiónis mystérium sanctam Eccléstam sociávit. Uterus autem genitrícis Vírginis hujus sponsi thálamus fuit. Unde & Psalmista dicit: In sole pósuit tabernáculum suum, & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo. Tanquam sponsus quippe de thálamo suo processit, quia ad conjungendam sibi Eccléstam incarnátus Deus de incorrupto útero Vírginis exívit. Misit ergo servos suos ut ad istas núptias amícos invitárent. Misit semel, misit iterùm; quia Incarnatiónis Domínicæ prædicatóres, & prius Prophétas, & póstmodùm Apóstolos fecit.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini regi qui fecit núptias filio suo, & misit servos suos vocáre in-

vitátos : * Et nolébant veníre. ℣. Hæc dicit Dóminus : Misi servos meos Prophétas, & non audiérunt me, sed induravérunt cervícem suam : * Et. *Matth.* 22. *Jerem.* 7.

n. 5. *Lectio viij.*

SEquitur : Illi autem neglexérunt ; & abiérunt, álius in villam suam, álius verò in negotiatiónem suam. In villam quippe ire, est labóri terréno immoderátè incúmbere : in negotiatiónem verò ire, est actiónem seculárium lucris inhiáre. Quia enim álius intentus labóri terréno, álius verò mundi hujus actiónibus déditus, mystérium Incarnatiónis Dominicæ pensáre, & secundùm illud vívere dissímulat, quasi ad villam vel negótium pergens, veníre ad regis núptias recúsat.

℟. Misit álios servos, dicens : Dícite invitátis, Veníte ad núptias. Illi neglexérunt ; & * Abiérunt, álius in villam suam, álius ad negotiatiónem suam. ℣. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium, & non suscípient illud ; à minóre quippe usque ad majórem omnes avarítiæ stúdent. * Abiérunt. *Matt.* 22. *Jerem.* 6.

n. 9. *Lectio ix.*

INtrávit autem rex ut vidéret discumbentes : & vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli. Quid debémus intellígere per nuptiálem vestem, nisi caritátem ? Intrat enim ad núptias ; sed cum nuptiáli veste non intrat, qui in sancta Ecclésia assístens, fidem habet, sed caritátem non habet. Rectè enim cáritas nuptiális vestis vocátur ; quia hanc in se Cónditor noster hábuit, dum ad sociandæ sibi Eccléstæ núptias venit. Solâ quippe dilectióne Dei actum est, ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Unde & Joannes dicit : Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium suum unigénitum daret pro nobis.

℟. Rex ait servis suis : Núptiæ quidem parátæ sunt ; sed qui invitáti erant, non fuérunt digni : * Ite ergo ad éxitus viárum ; & † Quoscumque invenéritis, vocáte ad núptias. ℣. Sapiéntia propósuit mensam suam : misit ancillas suas ut vocárent ad arcem. * Ite. Glória. † Quoscumque. *Matth.* 22. *Prov.* 9.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Intrávit rex ut vidéret discumbentes, & vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, & ait illi : Amice, quómodò huc intrásti non habens vestem nuptiálem ? At ille obmútuit. *Matth.* 22.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, universa nobis adversántia propitiátus exclúde ; ut mente & córpore páriter expediti, quæ tua sunt líberis méntibus exequámur ; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Dixit rex ministris : Ligátis mánibus & pédibus ejus, mittite eum in ténebras exterióres ; ibi erit fletus & stridor déntium. Multi enim sunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 2.

POst hæc cùm esset dies festus Dómini, & factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit filio suo: Vade, & adduc áliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cùmque abiisset, reversus nuntiávit ei unum ex filiis Israël jugulátum jacére in platéa. Statimque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus; tollensque illud portávit ad domum suam occultè; ut, dum sol occubuisset, cautè sepelíret eum. Cùmque occultasset corpus, manducávit panem cum luctu & tremóre, mémorans illum sermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam: Dies festi vestri convertentur in lamentatiónem & luctum.

℟. Tobías cùm esset. 226.

Lectio ij.

CUm verò sol occubuisset, ábiit, & sepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ intérfici jussus es, & vix effugísti mortis impérium; & iterùm sépelis mórtuos? Sed Tobías plùs timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occisórum, & occultábat in domo sua, & médiis nóctibus sepeliébat ea. Contigit autem ut quâdam die fatigátus à sepultúra, véniens in domum suam, jactasset se juxta parietem, & obdormísset, & ex nido hirúndinum dormienti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut & sancti Job.

℟. Quómodò. 226.

Lectio iij. Cap. 2. & 3.

ANna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie, & de labóre mánuum suárum victum quem cónsequi póterat, deferébat. Unde factũ est ut hædum caprárum accípiens detulísset domi; cujus cùm vocem balantis vir ejus audísset, dixit: Vidéte ne fortè furtívus sit, réddite eum dóminis suis; quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. Ad hæc uxor ejus iráta, respondit: Manifestè vana facta est spes tua, & eleemósynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his & áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, & cœpit oráre cum lácrymis, dicens: Justus es, Dómine, & ómnia judícia tua justa sunt; & omnes viæ tuæ, misericórdia, & véritas, & judíciũ. Et nunc, Dómine, memor esto meî, & ne vindíctam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delícta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis, ídeò tráditi sumus in direptiónem, & captivitátem, & mortem.

℟. Noli. 227.

FERIA TERTIA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 4.

CUm Tobías putáret oratiónem suam exaudíri ut mori potuísset, vocávit ad se Tobíam fílium

fuum, dixitque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, & ea in corde tuo quasi fundamentum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum sépeli; & honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim esse debes quæ & quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem & ipsa compléverit tempus vitæ suæ, sepélias eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum; & cave ne aliquando peccáto consséntias, & prætermittas præcepta Dómini Dei nostri. Ex substántia tua fac eleemósynam, & noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere: ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodò potúeris, ita esto miséricors. Si multum tibi fúerit, abundanter tríbue; si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurízas in die necessitátis; quóniam eleemósyna ab omni peccáto & à morte liberat, & non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Cognáti Tobíæ. 227.

Lectio ij.

ATrende tibi, fili mi, ab omni fornicatióne; & præter uxórem tuam nunquam patiáris crimen scire. Supérbiam nunquam in tuo sensu aut in tuo verbo dominári permittas; in ipsa enim inítium sumpsit omnis perditio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit, statim ei mercédem restítue; & merces mercenárii tui apud te omníno non remáneat. Quod ab álio óderis fieri tibi, vide ne tu aliquando álteri fácias. Panem tuum cum esuriéntibus & egénis cómede, & de vestimentis tuis nudos tege. Panem tuum & vinum tuum super sepultúram justi constítue, & noli ex eo manducáre & bíbere cum peccatóribus. Consílium semper à sapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum; & pete ab eo ut vias tuas dirigat, & ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedísse me decem talenta argenti, dum adhuc infántulus esses, Gabélo, in Rages civitáte Medórum; & chirógraphum ejus apud me hábeo: & ídeò perquíre quómodò ad eum pervénias, & recípias ab eo supramemératum pondus argenti, & restítuas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi; páuperem quidem vitam gérimus: sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recesserímus ab omni peccáto, & fecérimus bene.

℟. Quando. 227.

Lectio iij. Cap. 5.

TUnc respóndit Tobías patri suo, & dixit: Omnia quæcumque præcepísti mihi, fáciam, pater. Quómodò autem pecúniam hanc requíram, ignóro. Ille me nescit, & ego eum ignóro: quod signum dabo ei? Sed neque viam per quam pergátur illuc, aliquando cognóvi. Tunc pater suus respóndit illi, & dixit: Chi-

rógraphum quidem illíus penès me hábeo; quod dum illi osténderis, statim restituet. Sed perge nunc, & inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum, salvâ mercéde suâ; ut, dum adhuc vivo, recípias eam. Tunc egressus Tobías, invénit júvenem splendídum, stantem præcinctum, & quasi parátum ad ambulandum. Et ignórans quòd Angelus Dei esset, salutávit eum, & dixit: Unde te habémus, bone júvenis? At ille respondit: Ex fíliis Israël. Et Tobías dixit ei: Nosti viam quæ ducit in regiónem Medórum? Cui respondit: Novi; & ómnia itínera ejus frequenter ambulávi, & mansi apud Gabélum fratrem nostrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum, quæ pósita est in monte Ecbátanis.

℣. Quia acceptus eras Deo. 228.

FERIA QUARTA.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 6.

PRofectus est Tobías, & canis secútus est eum; & mansit primâ mansióne juxta flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes suos; & ecce piscis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expavéscens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens: Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus: Apprehende bránchiam ejus, & trahe eum ad te. Quod cùm fecísset, attraxit eum in siccum: & palpitáre cœpit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus? Exéntera hunc piscem; & cor ejus, & fel, & jecur repóne tibi: sunt enim hæc necessária ad medicamenta utiliter. Quod cùm fecísset, assávit carnes ejus, & secùm tulérunt in via; cétera saliérunt, quæ sufficerent eis, quousque pervenírent in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías Angelum, & dixit ei: Obsecro te, Azária frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt ista quæ de pisce servâre jussísti? Et respondens Angelus, dixit ei: Cordis ejus particulam si super carbónes ponas, fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum, sive à viro, sive à muliere; ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fuerit albúgo, & sanabuntur.

℣. Tobías cùm esset júnior. 226.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobías: Ubi vis ut maneámus? Respondensque Angelus, ait: Est hîc Ráguel nómine, vir propinquus de tribu tua, & hic habet filiam nómine Saram; sed neque másculum, neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus, & oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergo eam à patre ejus, & dabit tibi eam in uxórem. Tunc respondit Tobías, & dixit: Audio quia trádita est septem viris, & mórtui sunt: sed & hoc audívi, quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergo ne fortè & mihi hæc evéniant; & cùm sim únicus paréntibus meis, depónam

senectútem illórum cum tristítia ad ínferos.

℟. Quómodò. 226.

Lectio iij.

TUnc ángelus Ráphael dixit ei: Audi me, & ostendam tibi qui sunt quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita súscipiunt, ut Deum à se & à sua mente exclúdant, & suæ libídini ita vacent, sicut equus & mulus quibus non est intellectus, habet potestátem dæmónium super eos. Tu autem cùm accéperis eam, ingréssus cubículum, per tres dies contínens ésto ab ea; & nihil áliud, nisi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incénso jécore piscis, fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte in copulatióne sanctórum Patriarchárum admitténis. Tértiâ autem nocte benedictiónem consequéris, ut fílii ex vobis procreéntur incólumes. Transactâ autem tértiâ nocte, accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magis quàm libídine ductus, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℟. Noli timére. 227.

FERIA QUINTA.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 7.

INgressi sunt ad Raguélem; & susceépit eos Ráguel cum gáudio. Intuensque Tobiam Ráguel, dixit Annæ uxóri suæ: Quàm símilis est júvenis iste consobríno meo! Et cùm hæc dixísset, ait: Unde estis, júvenes fratres nostri? At illi dixérunt: Ex tribu Néphthali sumus, ex captivitáte Ninive. Dixitque illis Ráguel: Nostis Tobiam fratrem meum? Qui dixérunt: Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo, dixit Angelus ad Raguélem: Tobias de quo interrógas, pater istius est. Et misit se Ráguel, & cum lácrymis osculátus est eum; & plorans supra collum ejus, dixit: Benedictio sit tibi, fili mi, quia boni & óptimi viri filius es. Et Anna uxor ejus & Sara ipsórum fília lacrymátæ sunt. Postquàm autem locúti sunt, præcépit Ráguel occídi arietem, & parári convívium. Cùmque hortarétur eos discúmbere ad prándium, Tobías dixit: Hîc ego hódie non manducábo, neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confírmes, & promittas mihi dare Saram fíliam tuam.

℟. Cognáti Tobíæ. 227.

Lectio ij.

TUnc dixit Ráguel: Non dúbito quòd Deus preces & lácrymas meas in conspectu suo admíserit; & credo quóniam ídeò fecit vos veníre ad me, ut ista conjungerétur cognatióni suæ secundùm legem Móysi: & nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram filiæ suæ, dextræ Tobíæ trádidit, dicens: Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob vobíscum sit, & ipse conjungat vos, impleatque benedictiónem suam in vobis. Et acceptâ chartâ, fecérunt conscriptiónem conjúgii. Et post hæc epulâti sunt,

benedicentes Deum. Vocavitque Ráguel ad se Annam uxórem suam, & præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introduxit illuc Saram filiam suam, & lacrymáta est. Dixitque ei: Forti ánimo esto, fília mea: Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpessa es.

℟. Quando orábas cum lácrymis. 227.

Lectio iij. Cap. 8.

TUnc hortátus est vírginem Tobías, dixitque ei: Sara, exurge, & deprecémur Deum hódie, & cras, & secundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur; tértiâ autem transactâ nocte, in nostro érimus conjúgio: filii quippe sanctórum sumus; & non póssumus ita conjungi sicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, instánter orábant ambo símul, ut sánitas darétur eis. Dixitque Tobías: Dómine Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli & terræ, mareque & fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. Tu fecísti Adam de limo terræ; dedísti que ei adjutórium Evam: & nunc, Dómine, tu scis quia non luxúriæ causâ accípio sorórem meam cónjugem, sed solâ posteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula seculórum. Dixit quoque Sara: Miserére nobis, Dómine, miserére nobis; & consenescámus ambo páriter sani.

℟. Quia acceptus eras Deo. 228.

FERIA SEXTA.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 8. & 9.

ADjurávit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud se. De ómnibus autem quæ possidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobiæ; & fecit scriptúram, ut pars dimídia quæ supérerat post óbitum eórum, Tobiæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad se, quem quidem hóminem exístimábat, dixitque ei: Azária frater, peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum, non ero condignus providéntiæ tuæ: tamen obsecro te, ut assúmas tibi animália sive servítia, & vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum, reddasque ei chirógraphum suum, & recípias ab eo pecúniam, & roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipse quóniam númerat pater meus dies; & si tardávero unâ die plus, contristátur ánima ejus. Et certè vides quómodo adjurávit me Ráguel, cujus adjuramentum spérnere non possum. Tunc Ráphael assúmens quátuor ex servis Raguélis, & duos camélos, in Rages civitátem Medórum perrexit: & invéniens Gabélum, réddidit ei chirógraphum suum, & recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía filio Tobiæ, ómnia quæ gesta sunt; fecitque eum secum veníre ad núptias.

℟. Tobías cùm esset júnior. 226.

Lectio ij. Cap. 10.

CUm verò moras fáceret Tobías causâ nuptiárum, sollícitus erat pater ejus Tobías, dicens: Putas quare morátur filius meus, aut quare detentus est ibi? Putásne Gabélus mórtuus est, & nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contristári nimis ipse, & Anna uxor ejus cum eo; & cœpérunt ambo simul flere, eò quòd die statúto minimè reverterétur filius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediábilibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me, fili mi! ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, solátium vitæ nostræ, spem posteritátis nostræ? ómnia simul in te uno habentes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, & noli turbári; sanus est filius noster: satìs fidélis est vir ille cum quo mísimus eum.

℟. Quómodò potúeris, esto misericors. 226.

Lectio iij. Cap. 11.

ANna autem sedébat secùs viam quotídie in supercílio montis, unde respícere póterat de longinquo. Et dum ex eódem loco specularétur adventum ejus, vidit à longè; & íllicò agnóvit venientem filium suum; currensque nuntiávit viro suo, dicens: Ecce venit filius tuus. (Dixitque Ráphael ad Tobíam: At ubi introíeris domum tuam, statim adóra Dóminum Deum tuum; & grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, & osculáre eum. Statimque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum: scias enim quóniam mox aperientur óculi ejus; & vidébit pater tuus lumen cœli, & in aspectu tuo gaudébit.) Tunc præcucurrit canis qui simul fuerat in via; & quasi núntius advéniens, blandimento suæ caudæ gaudébat. Et consúrgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pédibus cúrrere; & datâ manu púero, occurrit óbviam filio suo: & suscípiens osculátus est eum cum uxóre sua, & cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adorássent Deum, & grátias egíssent, consedérunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis, linívit óculos patris sui: & sustinuit quasi dimídiam ferè horam; & cœpit albúgo ex óculis ejus, quasi membrána ovi, égredi: quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus; statimque visum recépit. Et glorificábant Deum.

℟. Noli timére, fili mi; páuperem. 227.

SABBATO.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 12.

VOcántes Angelum, pater scílicet & filius, tulérunt eum in partem, & rogáre cœpérunt ut dignarétur dimídiam partem ómnium quæ attúlerant, acceptam habére. Tunc dixit eis occultè: Manifestábo vobis veritátem, & non abscóndam à vobis occultum sermónem. Quando orábas cum

lácrymis, & sepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuum, & mórtuos abscondébas per diem in domo tua, & nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum. Cùmque hæc audissent, turbáti sunt, & trementes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére. Etenim cùm essem vobiscum, per voluntátem Dei eram: ipsum benedícite, & cantáte illi. Vidébar quidem vobiscum manducáre, & bíbere; sed ego cibo invisíbili & potu qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revertar ad eum qui me misit.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 14.

IN hora autem mortis suæ vocávit ad se Tobíam fílium suum, & septem júvenes fílios ejus nepótes suos, dixitque eis: Propè erit intéritus Nínive; non enim éxcidit verbum Dómini: & fratres nostri qui dispersi sunt à terra Israël, revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus replébitur, & domus Dei quæ in ea incensa est, íterùm reædificábitur; ibíque revertentur omnes timentes Deum: & relinquent gentes idóla sua, & vénient in Jerúsalem, & inhabitábunt in ea; & gaudébunt in ea omnes reges terræ, adorantes Regem Israël. Audíte ergo, fílii mei, patrem vestrum: Servíte Dómino in veritáte, & inquírite ut faciátis quæ plácita sunt illi; & fíliis vestris mandáte ut fáciant justítias & eleemósynas, ut sint mémores Dei, & benedícant eum in omni témpore in véritáte, & in tota virtúte sua.

Lectio iij.

NUnc ergo, fílii, audíte me, & nolíte manére hîc; sed quâcumque die sepeliéritis matrem vestram circa me in uno sepulcro, ex eo dirígite gressus vestros ut exeátis hinc: vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ, Tobías abscessit ex Nínive cum uxóre sua, & fíliis, & filiórum fíliis, & reversus est ad sóceros suos. Invenitque eos incólumes in senectúte bona, & curam eórum gessit, & ipse clausit óculos eórum: & omnem hæreditátem domûs Raguélis ipse percépit, viditque quintam generatiónem, fílios filiórum suórum. Et complétis annis nonaginta novem in timóre Dómini, cum gáudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, & omnis generátio ejus in bona vita & in sancta conversatióne permansit; ita ut accepti essent tam Deo quàm homínibus, & cunctis habitántibus in terra.

DOMINICA XX. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magnificat. *Ant.* 5. C. Venit Assur in multitúdine fortitúdinis suæ : Dóminus autem omnípotens trádidit eum in manus féminæ,& confódit eum. *Judith* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Judith.

Lectio j. Cap. 1.

ARphaxad rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo, & ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis & sectis : fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum septuaginta, & in altitúdinem cubitórum triginta ; turres verò ejus posuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum verò eárum latus utrumque vicenórum pedum spátio tendebátur ; posuitque portas ejus in altitúdinem túrrium. Et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitûs sui, & in glória quadrigárum suárum. Anno ígitur duodécimo regni sui, Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arphaxad, & obtínuit eum.

℟. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si manentes permanséritis in jejúniis & oratiónibus : * Mémores estóte Móysi qui Amalec confidentem in virtúte sua, non ferro pugnando, sed précibus sanctis orando dejécit. ℣. Omnia quæcumque petiéritis in oratióne credentes, accipiétis. * Mémores estóte. *Judith* 4. *Matth.* 21.

Lectio ij. Cap. 2.

ANno tértio-décimo Nabuchodónosor regis, vigésimâ & secundâ die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum, ut defénderet se. Vocavitque omnes majóres natu, omnesque duces, & bellatóres suos ; & hábuit cum eis mystérium consílii sui : dixitque cogitatiónem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugáret império. Quod dictum cùm placuísset ómnibus, vocávit Nabuchodónosor rex Holofernem príncipem milítiæ suæ, & dixit ei : Egrédere adversùs omne regnum Occidentis, & contra eos præcípuè qui contempsérunt império meum.

℟. Judith vídua habens super lumbos suos cilicium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ : & erat hæc in ómnibus famosíssima ; * Quóniam timébat Dóminum valde : nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemósynis quas faciébat ; * Quóniam. *Judith* 8. *Act.* 9.

Lectio iij. Cap. 4.

TUnc audientes hæc filii Israël, qui habitábant in terra Juda, timuérunt valde à fácie ejus. Tremor, & horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem & templo Dómini, quod fécerat céteris civitátibus & templis eárum. Et misérunt in omnem Sama-

ríam per circúitum usque Jéricho, & præoccupavérunt omnes vértices móntium: & muris circumdedérunt vicos suos; & congregavérunt frumenta in præparatiónem pugnæ. Sacerdos étiam Eliachim scripsit ad universos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra fáciem campi magni juxta Dóthaïn, & universos per quos viæ tránsitus esse póterat, ut obtinérent ascensus móntium per quos via esse póterat ad Jerúsalem, & illîc custodírent ubi angustum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt fílii Israël secundum quod constitúerat eis Sacerdos Dómini Eliachim.

℟. Æquo ánimo estóte, fratres: expectémus à Dómino misericórdiam; * Fórsitan enim indignatiónem suam abscindet, & † Dabit glóriam nómini suo. ℣. Nihil sollíciti sítis, sed in omni oratióne & obsecratióne petitiónes vestræ innotescant apud Deum; * Fórsitan. Glória. † Dabit. *Judith. 7. Philipp. 4.*

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Elía & jejúnio.

Cap. 9. Lectio iv.

POtentes vinum prohibentur bíbere, ne cùm bíberint, obliviscantur sapiéntiam. Bibébant vinum in ebrietáte potentes, qui Holoferni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant: sed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitátes. His armis munita processit, & omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holofernis caput, servávit pudicítiam, victóriam reportávit. Hæc enim succincta jejúnio, in castris prætendébat aliénis: ille vino sepultus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque unius mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum.

℟. Reputantes peccátis nostris hæc ipsa supplícia minóra esse, * Flagella Dómini quibus corrípimur, ad emendatiónem, & non ad perditiónem nostram evenísse credámus. ℣. Dum judicámur, à Dómino corrípimur; ut non cum hoc mundo damnémur. * Flagella Dómini. *Judith 8. 1. Cor. 11.*

Lectio v.

ESther quoque púlcrior facta est jejúnio; Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum à persecutiónis acerbitátibus liberávit: ita ut regem sibi fáceret esse subjectũ, non libídinis ardóre flammátum, sed cœlesti miseratióne conversum; ita ut & pœna retorquerétur in ímpium, & honor sacris redderétur altáribus. Itaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, & corpus suum aqua lavit, plùs plácuit, & vindictam rétulit. Aman autem, dum se regáli jactat convívio, inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exolvit. Est ergo jejúnium reconciliatiónis sacrifícium, virtútis incrementum, quod

fecit étiam féminas fortióres augmento grátiæ.

℟. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus: * Humiliémus illi ánimas nostras, & expectémus húmiles consolatiónem ejus. ℣. Deus superbis resístit, humílibus autem dat grátiam. * Humiliémus. *Judith* 8. *Jac.* 4.

Cap. 10. *Lectio vj.*

NOn omnis fames acceptábile jejúnium facit; sed fames quæ Dei timóre susscípitur. Non sola fames quæritur, sed plena disciplinâ jejúnii. Aliis dicitur: In diébus jejuniórum vestrórum invenítis voluntátes vestras, & omnes súbditos vobis stimulátis. Non tale jejúnium ego elégi, dicit Dóminus. Quod jejúnium improbétur, audívimus: nunc audiámus quod sit probábile. Sed solve omnem colligatiónem injustítiæ tuæ: dissolve obligatiónes violentárum commutatiónum: dimitte confractos in remissiónem, & omnem conscriptiónem iníquam dirumpe: frange esurienti panem tuum, & egénos non habentes tectum induc in domum tuam: & si víderis nudum, coóperi eum; & domésticos séminis tui non despícias.

℟. Non in multitúdine est virtus tua, Dómine, nec superbi ab inítio placuérunt tibi; sed * Humílium & mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui se exaltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. * Humílium. Glória. * Humílium. *Judith* 9. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Erat quídam régulus, cujus filius infirmabátur Caphárnaum. Hic cùm audísset quia Jesus adveníret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum, & rogábat eum ut descénderet, & sanáret fílium ejus; (incipiébat enim mori.) Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

28. *In Evang. hab. ad Tumbam SS. Nerei & Achillei.*

QUid est quòd régulus rogat ut ad ejus fílium véniat, & tamen ire corporáliter recúsat; ad servum verò Centuriónis non invitátur, & tamen se corporáliter ire pollicétur? Quid est hoc, nisi quòd supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúram quâ ad imáginem Dei facti sunt, sed honóres & divítias veneramur? Cùmque pensámus quæ circa eos sunt, profectò interióra mínimè providémus; dum ea considerámus quæ in corpóribus despécta sunt, negligímus pensáre quod sunt. Redemptor verò noster, ut osténderet quia quæ alta sunt hóminum despicienda sunt, & quæ despécta sunt hóminum sanctis despicienda non sunt, ad filium réguli ire nóluit, ad servum Centuriónis ire parátus fuit.

℟. Cùm audísset régulus quia Jesus adveníret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum: * Et rogábat eum ut descén-

deret, & sanáret filium ejus; incipiébat enim mori. ℣. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, ádjuva me; præter te nullus est auxiliator álius. * Et rogábat. *Joan.* 4. *Esther* 14.

Lectio viij.

CErtè si nos cujúspiam servus rogáret ut ad eum íre deberémus, prótinus nobis nostra supérbia in cogitatióne tácita respondéret, dicens: Non eas, quia temetipsum degéneras, honor tuus despícitur, locus vilescit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit; & tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus. Quid verò apud Deum vílius, quid despéctius esse potest, quàm servâre honórem apud hómines; & interni testis óculos non timére? Unde & in sacro Evangélio ad Phariséos Dóminus ait: Vos estis qui justificátis vos coram homínibus, Deus autem novit corda vestra; quia quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum.

℟. Dixit Jesus: Nisi signa & prodígia vidéritis, non créditis. Dicit régulus: Dómine, descende, priusquàm moriátur filius meus. * Dicit ei Jesus: Vade, filius tuus vivit. ℣. Sermo tuus, Dómine, hos qui in te credíderint, conservat. * Dicit ei Jesus. *Joan.* 4. *Sap.* 16.

Lectio ix.

NOtáte, fratres, notáte quod dícitur. Si enim quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum, cordis nostri cogitátio tantò apud Deum in imò est, quanto homínibus in alto; & humilitas cordis nostri tanto apud Deum in alto est, quanto homínibus in imo. Despiciámus ergo, si quid boni gérimus: nulla nos nostra inflet operátio, non rerum abundántia, non glória extollat. Si quibúslibet ex bonis affluéntibus intùs intuméscimus, Deo despecti sumus. Hæc ergo cogitáte, fratres: hæc totâ intentióne pensáte. Nolíte in próximis vestris mundi hujus bona venerári. Hoc propter Deum honoráte in homínibus, quòd facti sunt ad imáginem Dei.

℟. Crédidit homo sermóni quem dixit ei Jesus, & ibat. Jam autem * Eo descendente, † Servi occurrérunt ei, dicentes: Quia filius ejus víveret. ℣. Nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. * Eo. Glória Patri. † Servi. *Joan.* 4. *Eccli.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Dixérunt servi: Quia heri horâ séptimâ relíquit eum febris. Cognóvit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei Jesus: Filius tuus vivit. *Joan.* 4.

Oratio.

LArgíre, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus, & pacem; ut páriter ab ómnibus mundentur offensis, & secúrâ tibi mente desérviant; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Crédidit régulus, & domus ejus tota. Hoc secundum signum

gnum fecit Jesus, cùm venísset à Judæa in Galilæam. *Joan.* 4.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 8.

ERat Judith relícta vídua jam annis tribus, & ménsibus sex. Et in superióribus domûs suæ fecit sibi secrétum cubículum, in quo cum puellis suis clausa morabátur. Et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata, & neoménias, & festa domûs Israël. Erat autem eleganti aspectu nimis; cui vir suus reliquerat divítias multas, & familiam copiósam, ac possessiónes armentis boum & grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Scitóte. 237.

Lectio ij. Cap. 10.

FActum est autem cùm descénderet montem circa ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, & tenuérunt eam, dicentes: Unde venis? aut quò vadis? Quæ respondit: Fília sum Hebræórum; ideò ego fugi à fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quod dentur vobis in deprædatiónem; pro eo quòd contemnentes vos, noluérunt ultro trádere seipsos, ut invenírent misericórdiam in conspéctu vestro. Hac de causa cogitávi mecum, dicens: Vadam ad fáciem príncipis Holofernis, ut índicem illi secréta illórum, & ostendam illi quo áditu possit obtinére eos, ita ut non cadat vir unus de exércitu ejus. Et cùm audíssent viri illi verba ejus, considerábant fáciem ejus: & erat in óculis eórum stupor, quóniam pulcritúdinem ejus mirabantur nimis. Et dixérunt ad eam: Conservásti ánimam tuam, eò quòd tale reperísti consílium, ut descénderes ad dóminum nostrum. Hoc autem scias, quóniam cùm stéteris in conspéctu ejus, bene tibi fáciet, & eris gratíssima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernáculum Holofernis, annuntiantes eam. Cúmque intrásset ante fáciem ejus, statim captus est in suis óculis Holofernes.

℟. Judith vídua. 237.

Lectio iij. Cap. 13.

ERat Judith sola in cubículo. Porrò Holofernes jacébat in lecto nímia ebrietáte sopítus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut stáret foris ante cubículum, & observáret. Stetitque Judith ante lectum, orans cùm lácrymis, & labiórum motu in siléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israël, & réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum; ut, sicut promisísti, Jerúsalem civitátem tuam érigas; & hoc quod credens per te posse fieri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixísset, accéssit ad columnam quæ erat ad caput léctuli ejus; & pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exolvit. Cúmque evaginásset illum, apprehendit comam cápitis ejus,

& ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervícem ejus, & abscídit caput ejus.

℟. Æquo ánimo. 238.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 15.

CUm omnis exércitus decollátum Holofernem audísset, fugit mens & consílium ab eis, & solo tremóre & metu agitáti, fugæ præsídium sumunt; ita ut nullus loquerétur cum próximo suo: sed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se veníre audiébant, fugientes per vias campórum & sémitas cóllium. Videntes ítaque fílii Israël fugientes, secúti sunt illos; descenderuntque clangentes tubis, & ululantes post ipsos. Et quóniam Assyrii non adunáti, in fugam ibant præcípites; fílii autem Israël uno ágmine persequentes, debilitábant omnes quos invenire potuíssent.

℟. Reputantes peccátis nostris. 238.

Lectio ij.

JOacim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum universis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cùm exíisset ad illum, benedixérunt eam omnes, unâ voce dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri; quia feci‌sti viríliter, & confortátum est cor tuum; eò quòd castitátem amáveris, & post virum tuum, álterum nescíeris: ídeò & manus Dómini confortávit te, & ideò eris benedícta in ætérnum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collecta sunt spólia Assyriórum à pópulo Israël.

℟. Quia pátiens Dóminus est. 239.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adorare Dóminum: & mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocaustum, & vota, & repromissiónes suas. Porrò Judith universa vasa béllica Holofernis quæ dedit illi pópulus, & conopéum quod ipsa sustúlerat de cubíli ipsius, óbtulit in anáthema oblivionis. Erat autem pópulus jucundus secundùm fáciem sanctórum, & per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rédiit in domum suam; & Judith magna facta est in Bethúlia, & præclárior erat universæ terræ Israël. Erat étiam virtúti cástitas adjuncta, ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória. Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, & dimísit abram suam liberam, & defuncta est, ac sepulta cum viro suo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus septem.

℟. Non in multitúdine est virtus. 239.

FERIA QUARTA.

Incipit liber Esther.

Lectio j. Cap. 1.

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam super centum viginti septem províncias, quando sedit in sólio regni sui; Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio igitur anno impérii sui fecit grande convívium cunctis princípibus, & púeris suis, fortíssimis Persárum, & Medórum ínclytis, & præfectis provinciárum coram se, ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicet & octoginta diébus.

℟. Instábat dies quo Esther debéret intráre ad regem. Quæ * Non quæsívit muliébrem cultum: habuitque grátiam super omnes mulíeres; & pósuit rex diadéma regni in cápite ejus. ℣. Absconditus cordis homo est in conspectu Dei lócuples; sic & sanctæ mulíeres ornábant se. * Non. *Esther* 2. 1. *Petr.* 3.

Lectio ij.

VAsthi quoque regina fecit convívium feminárum in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat. Itaque die séptimo, cum rex esset hilárior, & post nímiam potatiónem incaluísset mero, præcépit Maümam, & Bázatha, & Harbóna, & Bágatha, & Abgatha, & Zethar, & Charchas, septem eunúchis qui in conspectu ejus minístrabant, ut introdúcerent reginam Vasthi coram rege, pósito super caput ejus diadémate, ut osténderet cunctis pópulis & princípibus pulcritúdinem illíus; erat enim pulcra valde. Quæ rénuit, & ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, venire contempsit.

℟. Dómine rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita; & * Non est qui possit tuæ resístere voluntáti, si decréveris salváre Israël: & nunc miserére pópuli tui. ℣. Si Deus pro nobis, quis contra nos? * Non est. *Esther* 13. *Rom.* 8.

Lectio iij. Cap. 2.

ERat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus, filius Jaïr, filii Sémei, filii Cis, de stirpe Jémini; qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore quo Jechoniam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat; qui fuit nutrítius filiæ fratris sui Ediséæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther, & utrumque parentem amíserat, pulcra nimis, & decóra fácie. Mortuisque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in filiam. Cúmque percrebuísset regis impérium, & juxta mandátum illíus multæ pulcræ vírgines adducerentur Susan, & Egéo traderentur eunúcho; Esther quoque inter céteras puellas ei trádita est, ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, & invénit grátiam in conspectu illíus.

℟. Israël clamávit ad Dóminum, & * Salvum fecit

Dóminus pópulum suum ; † Liberavítque nos ab ómnibus malis. ℣. Suscépit Israël púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ. * Salvum. Glória Patri. † Liberavítque. *Esther* 10. *Luc.* 1.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 2.

EVoluto témpore per órdinem, instábat dies quo Esther fília Abíhaïl fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in fíliam, debéret intrare ad regem. Quæ non quæsívit muliebrem cultum ; sed quæcumque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde, & incredíbili pulcritúdine ; ómnium óculis gratiósa & amábilis videbátur. Ducta est ítaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plusquàm omnes mulíeres ; habuítque grátiam & misericórdiam coram eo super omnes mulíeres ; & pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vasthi.

℟. Instábat. 243.

Lectio ij. Cap. 3.

POst hæc rex Assuérus exaltávit Aman fílium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag ; & pósuit sólium ejus super omnes príncipes quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabantur, flectébant génua, & adorábant Aman ; sic enim præcéperat eis imperátor : solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant : Cur præter céteros non observas mandátum regis ? Cùmque hoc crébriùs dicerent, & ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupientes utrùm perseveráret in sententia : dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cùm audísset Aman, & experimento probásset quòd Mardochæus non fléctteret sibi genu, nec se adoráret ; irátus est valde, & pro níhilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas : audierat enim quòd esset gentis Judææ ; magísque vóluit omnem Judæórum, qui erant in regni Assuéri, pérdere natiónem.

℟. Dómine. 243.

Lectio iij. Cap. 4.

QUæ cùm audísset Mardochæus, scidit vestiménta sua, & indútus est sacco, spargens cinerem cápiti ; & in platéa médiæ civitátis, voce magnâ clamábat, ostendens amaritúdinem ánimi sui, & hoc ejulátu usque ad fores palátii grádiens. Non enim erat lícitum indútum sacco aulam regis intrare. In ómnibus quoque provínciis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle regis dogma pervénerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, & fletus, sacco & cínere multis prostrato uténtibus. Ingressæ autem sunt puellæ Esther & eunúchi, nuntiaveruntque ei. Quod áudiens consternáta est ; & vestem misit, ut abláto sacco induérent eum, quam accí-

pere nóluit. Accitóque Athac eunúcho, quem rex minístrum ei déderat, præcépit ei ut iret ad Mardochæum, & díceret ab eo cur hoc fáceret.

℟. Israël. 243.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 5.

DIe tértio indúta est Esther regálibus vestimentis, & stetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contra basílicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domûs. Cùmque vidísset Esther reginam stantem, plácuit óculis ejus, & extendit contra eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixitque ad eam rex: Quid vis, Esther regina? Quæ est petítio tua? Etiamsi dimidiam partem regni petiéris, dábitur tibi. At illa respondit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódiè, & Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statimque rex, Vocáte, inquit, citò Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

℟. Instábat. 243.

Lectio ij. Cap. 6.

CUm esset ingréssus Aman, ait illi rex: Quid debet fieri viro quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, & réputans quòd nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respondit: Homo quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, & impóni super equum qui de sella regis est, & accípere régium diadéma super caput suum; & primus de régiis princípibus ac tyrannis téneat equum ejus, & per pláteam civitátis incédens, clamet & dicat: Sic honorábitur, quemcumque volúerit rex honoráre. Dixitque ei rex: Festína, & sumptâ stolâ & equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo qui sedet ante fores palátii. Cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermittas.

℟. Dómine. 243.

Lectio iij.

TUlit ítaque Aman stolam & equum, indutumque Mardochæum in plátea civitátis, & impósitum equo præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condignus est, quemcumque rex volúerit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii: & Aman festinávit ire in domum suam, lugens & operto cápite; narravitque Zares uxóri suæ & amícis ómnia quæ evenísset sibi. Cui respondérunt sapientes quos habébat in consílio, & uxor ejus: Si de sémine Judæórum est Mardochæus, ante quem cádere cœpísti, non póteris ei resístere; sed cades in conspectu ejus.

℟. Israël. 243.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 7.

INtrávit rex & Aman, ut bíberent cum regina. Dixitque ei rex étiam secundâ die, postquàm vino incalúerat: Quæ est petítio tua, Esther, ut detur tibi? & quid

vis fieri ? Etiamsi dimidiam partem regni mei petieris, impetrábis. Ad quem illa respondit : Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, & si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, & pópulum meum pro quo obsecro : tráditi enim sumus ego & pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, & pereámus. Atque útinam in servos & famulas venderémur ; esset tolerábile malum, & gemens tacérem : nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redundat in regem. Respondensque rex Assuérus, ait : Quis est ille, & cujus poténtiæ, ut hæc áudeat facere ? Dixitque Esther : Hostis & inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, íllico obstúpuit, vultum regis ac regínæ ferre non sústinens.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è Feriâ quartâ præcedenti.*]

Lectio ij. Cap. 7. & 8.

DIxitque Harbóna, unus de eunúchis qui stabant in ministério regis : En lignum quod paráverat Mardochæo qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis quinquaginta cúbitos. Cui dixit rex : Appéndite eum in eo. Suspénsus est ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo ; & regis ira quiévit. Die illo dedit rex Assuérus Esther regínæ domum Aman adversárii Judæórum, & Mardochæus ingréssus est ante fáciem regis. Confessa est enim ei Esther, quòd esset pátruus suus. Tulitque rex ánnulum quem ab Aman récipi jússerat, & trádidit Mardochæo. Esther autem constítuit Mardochæum super domum suam.

Lectio iij. Cap. 9.

IGitur duodécimi mensis, quem Adar vocári ante jam diximus, tértiâ-décimâ die, quando cunctis Judæis interféctio parabátur, & hostes eórum inhiábant sánguini, versâ vice Judæi superióres esse cœpérunt, & se de adversáriis vindicáre. Congregatíque sunt per síngulas civitátes, óppida & loca, ut exténderent manum contra inimícos & persecutóres suos. Nullusque ausus est resístere, eò quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrárat. Nam & provinciárum júdices, & duces, & procuratóres, omnísque dignitas quæ síngulis locis ac opéribus præerat, extollébant Judæos timóre Mardochæi, quem princípem esse palátii, & plúrimùm posse cognóverant : fama quoque nóminis ejus crescébat quotídie, & per cunctórum ora volitábat.

DOMINICA XXI. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. In diébus Nehémiæ ducis, & Esdræ sacerdótis, in dedicatióne muri Jerúsalem, requisiérunt Levítas de ómnibus locis suis, ut addúcerent eos, & fácerent dedicatiónem & lætítiam in actióne gratiárum. 2. *Esd.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber primus Esdræ.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno primo Cyri regis Persárum, ut complerétur verbum Dómini ex ore Jeremiæ, suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis Persárum; & traduxit vocem in omni regno suo étiam per scriptúram, dicens: Hæc dicit Cyrus rex Persárum: Omnia regna terræ dedit mihi Dóminus Deus cœli, & ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis de universo pópulo ejus? Sit Deus illius cum ipso. Ascendat in Jerúsalem quæ est in Judæa, & ædificet domum Dómini Dei Israël; ipse est Deus qui est in Jerúsalem. Et omnes réliqui in cunctis locis ubicumque hábitant, ádjuvent eum viri de loco suo, argento & auro, & substántiâ, & pecóribus, excepto quod voluntáriè ófferunt templo Dei quod est in Jerúsalem. Et surrexérunt príncipes patrum de Juda & Bénjamin, & Sacerdótes & Levítæ, & omnis cujus Deus suscitávit spíritum, ut ascénderent ad ædificandum templum Dómini quod erat in Jerúsalem. Universíque qui erant in circúitu, adjuvérunt manus eórum in vasis argénteis & áureis, in substántia & jumentis, in suppellléctili, exceptis his quæ sponte obtúlerant. Rex quoque Cyrus prótulit vasa templi Dómini, quæ túlerat Nabuchodónosor de Jerúsalem, & posúerat in templo Dei sui. Prótulit autem ea Cyrus rex Persárum per manum Mithridátis filii Gázabar, & annumerávit ea Sassábasar príncipi Juda.

℟. Cùm cœperint impléri in Babylóne septuaginta anni, visitábo vos; * Et suscitábo super vos verbum meum bonum, & redúcam captivitátem vestram de universis géntibus. ℣. Implétum est tempus, & appropinquávit: pœnitémini, & crédite; * Et. *Jerem. 29. Marc. 1.*

Lectio ij. Cap. 3.

JAmque vénerat mensis séptimus, & erant filii Israël in civitátibus suis: congregátus est ergo pópulus quasi vir unus in Jerúsalem. Et surrexit Jósue filius Jósedec, & fratres ejus sacerdótes, & Zorobabel filius Salathiel, & fratres ejus; & ædificavérunt altáre Dei Israël, ut offérrent in eo holocautómata, sicut scriptum est in lege Móysi viri Dei. Collocavérunt autem altáre Dei super bases suas, deterréntibus eos per circúitum pópulis terrárum; & obtulérunt super illud holocaustum Dómino mane & vespere: feceruntque solemnitátem tabernaculórum, sicut scriptum est, & holocaustum diébus singulis per órdinem secundùm præceptum, opus diéi in die suo. Et post hæc holocaustum juge, tam in Calendis, quàm in universis solemnitátibus Dómini, quæ erant consecrátæ, & in ómnibus in quibus ultrò offerebátur munus Dómino. A primo die mensis séptimi cœpérunt offerre holocaustum Dómino;

porrò templum Dei nondum fundátum erat. Dedérunt autem pecúnias látomis & cæmentáriis; cibum quoque, & potum, & óleum Sydóniis Tyriisque, ut deferrent ligna cédrina de Líbano ad mare Joppe, juxta quod præcéperat Cyrus rex Persárum eis.

℟. Animæquióres estóte, fílii, & proclamáte ad Dóminum; erit enim memória vestra ab eo qui duxit vos. * Sicut enim fuit sensus vester, ut errarétis à Deo; décies tantum, íterum convertentes, requirétis eum. ℣. Numquid Deus répulit pópulum suum? Absit. * Sicut enim. *Baruch* 4. *Rom.* 11.

Lectio iij.

FUndáto ígitur à cæmentáriis templo Dómini, stetérunt Sacerdótes in ornátu suo cum tubis, & Levítæ fílii Asaph in cymbalis, ut laudárent Deum per manus David regis Israël. Et concinébant in hymnis & confessióne Dómino: Quóniam bonus, quóniam in ætérnum misericórdia ejus super Israël. Omnis quoque pópulus vociferabátur clamóre magno in laudando Dóminum, eò quòd fundátum esset templum Dómini. Plúrimi étiam de Sacerdótibus & Levítis, & príncipes patrum, & senióres qui víderant templum priùs cùm fundátum esset, & hoc templum in óculis eórum, flebant voce magnâ: & multi vociferantes in lætítia, elevábant vocem. Nec póterat quisquam agnóscere vocem clamóris lætántium, & vocem fletûs pópuli; commixtim enim pópulus vociferabátur clamóre magno, & vox audiebátur procul.

℟. Absque muro habitábitur Jerúsalem præ multitúdine hóminum in médio ejus: & ego * Ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu, & † In glória ero in médio ejus. ℣. Portæ ejus non claudentur, & áfferent glóriam & honórem géntium in illam: non intrábit in eam áliquod coinquinátum. * Ero. Glória Patri. † In glória. *Zach.* 2. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cyrilli Alexandrini.

Lib. 2. *Glaphyr. in Genes. C.* 4.

Lectio iv.

CYrus Cambysis filius, Medórum símul & Persárum cópiis conjunctis, bellum Assyriis finítimis ac vicínis íntulit: demum Babylóne ipsâ vi captâ, liberávit Judæos Assyriórum tyránnidem lamentantes, nec sine lácrymis accurrentes, affirmantesque prædictum esse à Deo per vocem sanctórum, quòd ventúrus esset opportúnè, & adversários debellatúrus, atque ipse liberáret è vínculis oppressos, quòdque rursum ædificáret templum in Jerosólymis, quod Assyrii ímpiè in Deum agentes incénderant. Porrò quòd nequáquam hâc in re mentíti sint Israelítæ, fácilè nobis constíterit, si sanctórum Prophetárum scripta inquirámus. Ait enim ita Deus per vocem

Iſaíæ : Hæc dicit Dóminus Deus chriſto meo Cyro, cujus apprehendi déxteram, ut ſubjíciam ante eum gentes. Propter ſervum meum Jacob, & Iſraël electum meum, ego vocábo te nómine tuo, & ſuſcípiam te : tu autem non cognoviſti me. Audis quo pacto manifeſtè, Non cognoviſti me, ait, neque inter eos qui Deum nôrunt collocáre dignátur ádeò præclárum, quem ipſe & régibus ſuperiórem & innumerárum géntium dóminum conſtitúerat. Quæ enim de ipſo dicuntur, typi erant óperum per Chriſtum edendórum.

℟. Ego Dóminus qui dico Cyro : Paſtor meus es, & omnem voluntátem meam complébis. * Ego ſuſcitávi eum ; & captivitátem meam dimittet, non in prétio, neque in munéribus. ℣. Non corruptibílibus auro vel argento redempti eſtis, ſed pretióſo ſánguine Chriſti. * Ego ſuſcitávi eum. *Iſai.* 44. & 45. 1. *Petr.* 1.

Lectio v.

ET quidem Cyrus dominátus eſt in innúmeris géntibus, atque omnis eum recépit cívitas. Accépit autem & theſauros in ténebris latentes, abſcónditos, & à ſéculo némini viſos, & diuturnâ ſervitúte Iſraélem exémit. At regnávit per univerſam terram Emmánuel, quem tanquam ómnium ſalvatórem ac redemptórem tota cívitas ſuſcípiens commóta eſt ; & totum genus humánum jam à ſervitúte ac tyránnide diabólica liberátum eſt, ipſíque ſúbditum. Deſcendens autem in infernum, ábſtulit theſauros tenebróſos, abſcónditos, invisíbiles ; portas æreas contrívit, & vectes férreos confrégit, iis qui in vínculis erant, dicens : Exíte ; & his qui in ténebris verſabantur : Revelámini. Idcirco étiam olim ad patientíſſimum atque invíctum athlétam Job ita ait : Veniſti ad fontem maris, in veſtígiis autem abyſſi ambulaſti, apertæque tibi ſunt timóre portæ mortis. Janitóres autem inferni vidéntes te, expavérunt. Légimus enim véluti per interrogatiónem hæc, demonſtrante nimírum ſermóne ea quæ per Chriſtum in ipſis inferni penetrálibus præclárè geſta ſunt. Ideò enim Chriſtus mórtuus eſt & vixit, ut & mortuórum & vivéntium dominétur.

℟. Dicit Dóminus chriſto meo Cyro, cujus apprehendi déxteram : * Subjíciam ante fáciem ejus gentes, & dorſa regum vertam ; portas æreas cónteram, & vectes férreos confringam. ℣. Oportet Chriſtum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos ſub pédibus ejus. * Subjíciam ante fáciem ejus gentes. *Iſ.* 45. 1. *Cor.* 15.

Lectio vj.

AT olim quidem Cyrus, datis pecúniis, templum Jeroſólymis reædificári juſſit. Fundávit autem Eccléſiam, ſanctam revérâ & celebérrimam civitátem Emmánuel, tanquam Babylóna quamdam evértens ſuperbam, & contu-

meliósam idololatríam. Quòd verò in typum glóriæ Christi ea quæ de Cyro dicuntur, pósita sint, ex iis quæ deinceps a Prophéta narrantur, manifestum fiet: Ego feci terram & hóminem super eam, ego manu meâ firmávi cœlum, ego suscitávi eum cum justitia; ipse ædificábit civitátem meam. Qui enim creávit terram, & hóminem super eam, quique cœlum stellis ornávit, excitávit nobis justítiam Jesum redimentem gratis, (justificári enim súmus per fidem in sánguine ejus) liberantem a vinculis & captivitáte, & ædificantem spirituáliter intellectuálem Jerúsalem, & fundantem Eccléſiam quæ ab ipsis inferni portis commovéri non possit, nec ab homínibus vinci. Hunc Deum cognoscentes qui olim erravérunt, dicunt: Tu es Deus noster, & nescívimus. Hunc adorábunt, & omne se flectet illi genu, & confitébitur omnis lingua. Huic quidam ex Israelitis obsístere conáti sunt; confúsi verò sunt, & concidérunt, & retrorsum iérunt juxta Prophétæ vocem. Cyrus itaque Cambysis filius fundávit templum Dei Jerosólymis, in typum Christi.

℟. Suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis, & traduxit vocem in omni regno suo, dicens: Deus cœli præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem: *Quis est in vobis de universo pópulo ejus? † Ascendat, & ædificet domum Dómini Dei Israël. ℣. In Christo Jesu omnis ædificátio constructa crescit in templum sanctum in Dómino, in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. * Quis. Glória. † Ascendat.

1. *Esdr.* 1. *Ephes.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Dixit Jesus: Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 27. in Genes.

UT discámus parábolam hanc ob animárum nostrárum salútem à Dómino adductam, audi quæ inferuntur: Sic & Pater vester cœléstis fáciet vobis, inquit, si non unusquísque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delícta illórum. Magnum parábolæ lucrum, modò attendere voluérimus. Quid enim tantum potérimus dimittere, quantum nobis à Dómino dimíttitur? Et nos quidem, si hoc voluérimus, conservis remittimus; ipsi verò a Dómino remissiónem accípimus. Et vide ut diligénter síngula sunt dicta. Non enim dixit simpliciter, Si non dimíseris homínibus peccáta; sed, Si non unusquísque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delícta illórum. Adverte quómodò vult cor nostrum in quiéte & tranquillitáte esse, & mentem nostram a perturbatiónibus aliénam, affectionibusque

ómnibus líberam, plurimumque nos erga próximum dilectiónis stúdium declaráre.

℟. Prócidens servus orábat dóminum: Patiéntiam habe in me. Misértus dóminus débitum dimísit ei. Egréssus autem * Servus unum de consérvis suffocábat, dicens: Redde quod debes. ℣. Homo hómini reservat iram, & à Deo quærit medélam? * Servus. *Matt.* 18. *Eccli.* 28.

Lectio viij.

ALio quoque loco írerum dicentem audíre licet: Si dimiséritis homínibus delícta illórum, dimittet & vobis Pater vester cœléstis. Ne ígitur putémus, dum hoc fácimus, non álteri gratificári, aut magnum quoddam benefícium apud illum depónere. Nam ipsi sumus qui benefício frúimur, & multùm lucri inde nobis conciliámus: sicut étiam si hoc non fecérimus, omníno nihil eos lædere potérimus, nobis ipsis autem intolerábilem gehennæ pœnam parámus. Idcirco óbsecro ut cogitantes hæc, nunquam admittámus, ut eórum qui nos contristârunt vel áliàs offendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur: sed considerantes quanta hoc nobis áfferat benefícia, & quantam apud Dóminum fidúciam; & ante ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriâ affecêre, peccatórum nostrórum assúmptio quædam sit: festinémus, & anhelémus ut parátum inde lucrum reputantes, tam officiósi in eos simus qui nos offendérunt, quàm sumus in eos qui verè nobis benefáciunt. Nam si sápimus, non ita nobis prodésse póterunt qui benévoli in nos sunt, & demeréri cúpiunt; ut istórum cultus & observátio divínum favórem nobis conciliábit, nosque sárcinâ peccatórum levábit.

℟. Prócidens conservus ejus rogábat eum: Patiéntiam habe in me, & ómnia reddam tibi. Ille nóluit, sed * Misit eum in cárcerem, donec rédderet débitum. ℣. In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam: quis exorábit pro delictis illíus? * Misit eum in cárcerem. *Matth.* 18. *Eccli.* 28.

Lectio ix.

COgita, óbsecro, dilecte, quanta sit hujus virtútis magnitúdo, & dísce vel ex præmiis quæ propter illam univérsi Dóminus promísit. Nam cùm dixísset: Dilígite inimícos vestros, benedícite eis qui persequuntur vos, oráte pro calumniántibus vos; quia sublímia sunt præcepta, summumque vérticem tangéntia, inquit: Ut efficiámini símiles Patri vestro qui in cœlis est; quia solem suum oríri facit super bonos & malos, & pluit super justos & injustos. Vidísti quantum facultas fert humána, cui símilis fiat qui non solùm non ulcíscitur eum qui offendit, sed & pro eo oráre studet? Ne ígitur negligéntiâ nostrâ tálibus nos fraudémus bonis & præmiis, quæ omnem sermónem transcendunt; sed modis ómnibus

boni hujus óperis nobis cura sit, cogaturque & erudiátur mens, ut páreat Dei præceptis. Nam propterea hanc admonitiónem & ego nunc feci, & parábolam in médium áttuli; & quanta sit hujus boni óperis magnitúdo, & quantum inde lucrum nobis accrescat, ostendi; ut cùm adhuc tempus est, si quis ex vobis est qui álium hábeat sibi infensum, óperam det ut officiósè reconciliétur.

℟. Nolíte condemnáre, & non condemnabímini: * Dimíttite, & dimittémini; eâdam quippe mensúrâ quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. ℣. Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam; & peccáta illíus servans servábit. * Dimíttite. Glória. * Dimíttite. *Luc. 6. Eccli.* 28.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Omne débitum dimísi tibi, serve nequam, quóniam rogásti me: nonne ergo opórtuit & te miseréri consérvi tui, sicut & ego tui misértus sum? *Matth.* 18.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut à cunctis adversitátibus, te protegente, sit líbera, & in bonis actibus tuo nómini sit devóta; Per Dóminum nostrum.

Ad Magnificat. *Ant.* 2. D. Irátus Dóminus trádidit servum tortóribus, quoadusque rédderet universum débitum: sic & Pater cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. *Matth.* 18.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 4.

AUdiérunt hostes Judæ & Bénjamin, quia fílii captivitátis ædificárent templum Dómino Deo Israël; & accedentes ad Zoróbabel & ad príncipes patrum, dixérunt eis: Ædificémus vobíscum, quia ita ut vos, quærimus Deum vestrum: ecce nos immolávimus víctimas à diébus Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos huc. Et dixit eis Zoróbabel, & Jósue, & réliqui príncipes patrum Israël: Non est vobis & nobis ut ædificémus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli ædificábimus Dómino Deo nostro, sicut præcépit nobis Cyrus rex Persárum. Factum est ígitur ut pópulus terræ impediret manus pópuli Judæ, & turbáret eos in ædificando. Conduxérunt autem adversùs eos consiliatóres, ut destrúerent consílium eórum ómnibus diébus Cyri regis Persárum, & usque ad regnum Darii regis Persárum.

℟. Cùm cœperint. 247.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

TUnc intermíssum est opus domûs Dómini in Jerúsalem, & non fiébat usque ad annum secundum regni Darii regis Persárum. Prophetavérunt autem Aggæus prophéta, & Zacharías fílius Addo, prophetantes ad Judæos qui erant in Judæa & Jerúsalem, in nómine Dei Israël. Tunc surrexérunt Zoróbabel fílius Saláthiel, & Jósue fílius Jósedec, & cœpérunt ædificáre

templum Dei in Jerúsalem, & cum eis Prophétæ Dei adjuvantes eos. In ipso autem témpore venit ad eos Thathánai, qui erat dux trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliárii eórum; sicque dixérunt eis: Quis dedit vobis consílium ut domum hanc ædificarétis, & muros ejus instaurarétis? Ad quod respóndimus eis quæ essent nómina hóminum auctórum ædificatiónis illius. Oculus autem Dei eórum factus est super senes Judæórum, & non potuérunt inhibére eos. Placuitque ut res ad Daríum referrétur, & tunc satisfácerent adversùs accusatiónem illam.

℟. Animæquióres. 248.

Lectio iij. Cap. 6.

TUnc Daríus rex præcépit: & recensuérunt in bibliothéca librórum qui erant repósiti in Babylóne, & inventum est in Ecbátanis, quod est castrum in Medéna província, volúmen unum; talisque scriptus erat in eo commentárius: Anno primo Cyri regis, Cyrus rex decrévit ut domus Dei ædificarétur, quæ est in Jerúsalem, in loco ubi ímmolent hóstias, & ut ponant fundamenta supportántia altitúdinem cubitórum sexaginta, & latitúdinem cubitórum sexaginta; órdines de lapídibus impolítis tres, & sic órdines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur. Sed & vasa templi Dei áurea & argéntea, quæ Nabuchodónosor túlerat de templo Jerúsalem, & attúlerat ea in Babylónem, reddantur, & referantur in templum in Jerúsalem in locum suum, quæ & pósita sunt in templo Dei. Nunc ergo, Thathánai dux regiónis quæ est trans flumen, Stharbuzánai, & consiliárii vestri Apharsachæi qui estis trans flumen, procul recédite ab illis; & dimittite fieri templum Dei illud à duce Judæórum, & à senióribus eórum, ut domum Dei illam ædificent in loco suo.

℟. Absque muro. 248.

FÉRIA TERTIA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 6.

IGitur Thathánai dux regiónis trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliárii ejus, secundùm quod præcéperat Darius rex, sic diligenter executi sunt. Senióres autem Judæórũ ædificábant, & prosperabantur juxta prophetíam Aggæi prophétæ, & Zachariæ filii Addo, & ædificavérunt, & construxérunt, jubente Deo Israël, & jubente Cyro, & Dario, & Artaxerxe régibus Persárum; & complevérunt domum Dei istam, usque ad diem tértium mensis Adar, qui est annus sextus regni Darii regis. Fecérunt autem filii Israël, Sacerdótes & Levítæ; & réliqui filiórum transmigratiónis, dedicatiónem domûs Dei in gáudio.

℟. Ego Dóminus. 249.

Lectio ij. Cap. 7.

FEcérunt solemnitátem azymórum septem diébus in lætítia, quóniam lætificáverat eos Dóminus, & convérterat cor regis Assur ad eos, ut adjuváret manus eórum in ópere

domûs Dómini Dei Israël. Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Persárum, Esdras filius Saráiæ, filii Azaríæ, filii Helciæ, filii Sellum, filii Sadoc, filii Achítob, filii Amaríæ, filii Azaríæ, filii Maráioth, filii Zarahíæ, filii Ozi, filii Bocci, filii Abisúe, filii Phinees, filii Eléazar, filii Aaron Sacerdótis ab inítio. Ipse Esdras ascendit de Babylóne, & ipse scriba velox in lege Móysi, quam Dóminus Deus dedit Israël: & dedit ei rex secundùm manum Dómini Dei ejus super eum, omnem petitiónem ejus. Et ascendérunt de filiis Israël, & de filiis Sacerdótum, & de filiis Levitárum, & de cantóribus, & de janitóribus, & de Nathinæis in Jerúsalem anno séptimo Artaxerxis regis. Et venérunt in Jerúsalem mense quinto, ipse est annus séptimus regis. Quia in primo die mensis primi cœpit ascéndere de Babylóne, & in primo die mensis quinti venit in Jerúsalem, juxta manum Dei sui bonam super se. Esdras enim parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret in Israël præceptum & judícium.

℟. Dicit Dóminus. 249.

Lectio iij. Cap. 9.

Postquàm autem hæc compléta sunt, accessérunt ad me (Esdram) príncipes, dicentes: Non est separátus pópulus Israël, Sacerdótes & Levítæ, à pópulis terrárum, & abominatiónibus eórum, Chananæi vidélicet, & Hethæi, & Pherezæi, & Jebusæi, & Ammonitárum, & Moabitárum, & Ægyptiórum, & Amorrhæórum: tulérunt enim de filiábus eórum sibi & filiis suis, & commiscuérunt semen sanctum cum pópulis terrárum: manus étiam príncipum & magistrátuum fuit in transgressióne hac prima. Cùmque audíssem sermónem istum, scidi pállium meum & túnicam, & evelli capillos cápitis mei & barbæ, & sedi mœrens. Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israël, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant, & ego sedébam tristis usque ad sacrifícium vespertínum; & in sacrifício vespertíno surrexi de afflictióne mea, & scisso pállio & túnicâ, curvávi génua mea, & expandi manus meas ad Dóminum Deum meum.

℟. Suscitávit. 250.

FERIA QUARTA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 10.

Sic orante Esdrâ, & implorante eo, & flente, & jacente ante templum Dei, collectus est ad eum de Israël cœtus grandis nimis virórum, & mulierum, & puerórum; & flevit pópulus fletu multo. Et respondit Sechénias filius Jéhiel de filiis Ælam, & dixit Esdræ: Nos prævaricáti sumus in Deum nostrum, & dúximus uxóres alienígenas de pópulis terræ: & nunc, si est pœniténtia in Israël super hoc, percutiámus fœdus cum Dómino Deo nostro, ut projiciámus universas uxóres, & eos qui de his nati sunt, juxta

voluntátem Dómini,& eórum qui timent præceptum Dómini Dei nostri ; secundùm legem fiat. Surge, tuum est decérnere ; nosque érimus tecum : confortáre, & fac. Surrexit ergo Esdras, & adjurávit príncipes Sacerdótum & Levitárum, & omnem Israël, ut fácerent secundùm verbum hoc : & juravérunt. Et surrexit Esdras ante domum Dei, & ábiit ad cubículum Jóhanan filii Eliasib ; & ingréssus est illuc, panem non comédit, & aquam non bibit : lugébat enim transgressiónem eórum qui vénerant de captivitáte.

℟. Cum cœperint. 247.

Lectio ij.

ET missa est vox in Juda & in Jerúsalem ómnibus filiis transmigratiónis,ut congregarentur in Jerúsalem ; & omnis qui non vénerit in tribus diébus juxta consílium príncipũ & seniórum, auferétur universa substántia ejus, & ipse abjiciétur de cœtu transmigratiónis.Convenérunt ígitur omnes viri Juda & Bénjamin in Jerúsalem tribus diébus, ipse est mensis nonus, vigésimo die mensis : & sedit omnis pópulus in plátea domûs Dei, trementes pro peccáto & plúviis. Et surrexit Esdras sacerdos, & dixit ad eos : Vos transgressi estis & duxístis uxóres alienígenas, ut adderétis super delíctum Israël. Et nunc date confessiónem Dómino Deo patrum vestrórum, & fácite plácitum ejus, & separámini à pópulis terræ, & ab uxóribus alienígenis.

℟. Animæquióres. 248.

Lectio iij.

ET respondit universa multitúdo, dixitque voce magnâ : Juxta verbum tuum ad nos, sic fiat. Verúmtamen quia pópulus multus est, & tempus plúviæ, & non sustinémus stare foris, & opus non est diéi unius, vel duórum, (vehementer quippe peccávimus in sermóne isto) constituantur príncipes in universa multitúdine : & omnes in civitátibus nostris qui duxérunt uxóres alienígenas, véniant in tempóribus statútis, & cum his senióres per civitátem & civitátem, & júdices ejus, donec avertátur ira Dei nostri à nobis super peccáto hoc. Igitur Jónathan filius Azahel, & Jaazia filius Thécue, stetérunt super hoc ; & Mesóllam, & Sebéthai Levítes adjuvérunt eos : feceruntque sic filii transmigratiónis. Et abiérunt Esdras sacerdos & viri príncipes familiárum in domos patrum suórum, & omnes per nómina sua ; & sedérunt in die primo mensis décimi, ut quærerent rem. Et consummáti sunt omnes viri qui dúxerant uxóres alienígenas, usque ad diem primam mensis primi.

℟. Absque muro. 248.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Nehémiæ, qui & Esdræ secundus dícitur.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Nehémiæ filii Hélchiæ. Et factum est in mense Casleu, anno vigésimo, & ego eram in Susis castro. Et venit Hánani unus de frátribus meis, ipse

& viri ex Juda: & interrogávi eos de Judæis qui remánserant & supérerant de captivitáte, & Jerúsalem. Et dixérunt mihi: Qui remanférunt, & relícti sunt de captivitáte ibi in provincia, in afflictióne magna sunt & in oppróbrio: & murus Jerúsalem dissipátus est, & portæ ejus combustæ sunt igni. Cùmque audíssem verba hujuscémodi, sedi & flevi, & luxi diébus multis: jejunábam, & orábam ante fáciem Dei cœli. Et dixi: Quæso, Dómine Deus cœli, fortis, magne atque terríbilis, qui custódis pactum & misericórdiam cum his qui te díligunt, & custódiunt mandáta tua; fiant aures tuæ auscultántes, & óculi tui aperti, ut áudias oratiónem servi tui, quam ego oro coram te hódie nocte & die pro fíliis Israël servis tuis: & confíteor pro peccátis filiórum Israël, quibus peccavérunt tibi.

℟. Ego Dóminus. 249.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

EGo enim eram pincerna regis. Factum est autem in mense Nisan, anno vigésimo Artaxerxis regis: & vinum erat ante eum, & levávi vinum, & dedi regi; & eram quasi lánguidus ante fáciem ejus. Dixitque mihi rex: Quare vultus tuus tristis est, cùm te ægrótum non vídeam? non est hoc frustrà, sed malum néscio quod in corde tuo est. Et tímui valde ac nimis; & dixi regi: Rex, in æternum vive; quare non mœreat vultus meus, quia cívitas domûs sepulcrórum patris mei deserta est, & portæ ejus combustæ sunt igni? Et ait mihi rex: Pro qua re póstulas? Et orávi Deum cœli, & dixi ad regem: Si vidétur regi bonum, & si placet servus tuus ante fáciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad civitátem sepulcri patris mei, & ædificábo eam. Dixitque mihi rex, & regina quæ sedébat juxta eum: Usque ad quod tempus erit iter tuum, & quando revertéris? Et plácuit ante vultum regis, & misit me: & constítui ei tempus.

℟. Dicit Dóminus. 249.

Lectio iij.

ET veni Jerúsalem, & eram ibi tribus diébus; & surrexi nocte ego, & viri pauci mecum; & non indicávi cuíquam quid Deus dedísset in corde meo ut fácerem in Jerúsalem; & jumentum non erat mecum, nisi ánimal cui sedébam. Et egressus sum per portam Vallis nocte, & ante fontem Dracónis, & ad portam Stércoris; & considerábam murum Jerúsalem dissipátum, & portas ejus consúmptas igni. Et transívi ad portam Fontis, & ad aquæductum regis: & non erat locus jumento cui sedébam, ut transíret. Et ascendi per torrentem nocte, & considerábam murũ; & reversus, veni ad portam Vallis, & rédii. Magistrátus autẽ nesciébant quò abiíssem, aut quid ego fácerem: sed & Judæis, & sacerdótibus, & optimátibus, & magistrátibus, & réliquis qui faciébant opus, usque ad id loci nihil indicáveram. Et dixi eos: Vos

nostis

hostis afflictiónem in qua sumus; quia Jerúsalem deserta est, & portæ ejus consúmptæ sunt igni: venite, & ædificémus muros Jerúsalem, & non simus ultrà oppróbrium. Et indicávi eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum, & verba regis quæ locútus esset mihi, & áio: Surgámus, & ædificémus. Et confortátæ sunt manus eórum in bono.

℟. Suscitávit. 250.

FERIA SEXTA.

De libro Nehémiæ.

Lectio j. Cap. 4.

FActum est, cùm audísset Sanaballat quòd ædificarémus murum, irátus est valde; & motus nimis, subsannávit Judæos, & dixit coram frátribus suis & frequéntia Samaritanórum: Quid Judæi fáciunt imbecilles? Num dimittent eos gentes? Num sacrificábunt, & complébunt in una die? Numquid ædificáre póterunt lápides de acervis púlveris, qui combústi sunt? Sed & Tobias Ammanítes próximus ejus, ait: Ædíficent; si ascénderit vulpes, transíliet murum eórum lapídeum. Audi, Deus noster, quia facti sumus despéctui: converte oppróbrium super caput eórum, & da eos in despectiónem in terra captivitátis. Ne opérias iniquitátem eórum; & peccátum eórum coram fácie tua non deleátur, quia irritavérunt ædificantes.

℟. Cùm cœperint. 247.

Lectio ij.

FActum est autem, cùm audísset Sanaballat, & Tobías, & Arabes, & Ammanítæ, & Azótii, quòd obducta esset cicátrix muri Jerúsalem, & quòd cœpíssent interrupta conclúdi, iráti sunt nimis, & congregáti sunt omnes páriter, ut venírent, & pugnárent contra Jerúsalem, & molirentur insídias. Et orávimus Deum nostrum, & posúimus custódes super murum die ac nocte contra eos. Dixit autem Judas: Debilitáta est fortitúdo portantis, & humus nímia est, & nos non potérimus ædificáre murum. Et dixérunt hostes nostri: Nésciant & ignórent, donec veniámus in médium eórum, & interficiámus eos, & cessáre faciámus opus.

℟. Animæquióres. 248.

Lectio iij.

ET perspexi atque surrexi; & áio ad optimátes, & magistrátus, & ad réliquam partem vulgi: Nolíte timére à fácie eórum. Dómini magni & terríbilis mementóte, & pugnátu pro frátribus vestris; filiis vestris, & filiábus vestris, & uxóribus vestris, & dómibus vestris. Factum est autem, cùm audíssent inimíci nostri nuntiátum esse nobis, dissipávit Deus consílium eórum. Et reversi sumus omnes ad muros, unusquísque ad opus suum. Et factum est à die illa, média pars júvenum eórum faciébat opus, & média parata erat ad bellum: & lánceæ, & scuta, & arcus, & loricæ, & príncipes post eos in omni domo Juda. Ædificántium in muro, & portántium ónera, & imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus, & álterâ

tenébat gládium ; ædificántium enim unusquísque gládio erat accinctus renes. Et ædificábant, & clangébant búccinâ juxta me.

℟. Absque muro. 248.

SABBATO.

De libro Nehémiæ.

Lectio j. Cap. 7. & 8.

HAbitavérunt Sacerdótes, & Levítæ, & janitóres, & cantóres, & réliquum vulgus, & Nathinæi, & omnis Israël in civitátibus suis. Et vénerat mensis séptimus, filii autem Israël erant in civitátibus suis. Congregatusque est omnis pópulus quasi vir unus ad pláteam quæ est ante portam Aquárum : & dixérunt Esdræ scribæ, ut afferret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israéli. Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram multitúdine virórum & mulíerum, cunctísque qui póterant intelligere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apertè in plátea quæ erat ante portam Aquárum, de mane usque ad médiam diem, in conspectu virórum & mulíerum, & sapiéntium ; & aures omnis pópuli erant erectæ ad librum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟.℟. *sumuntur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 13.

IN diébus illis, vidi in Juda calcantes torculária in Sábbato, portantes acervos, & onerantes super ásinos vinum, & uvas, & ficus, & omne onus, & inferentes in Jerúsalem die Sábbati. Et contestátus sum ut in die quâ vénderé licéret, vénderent. Et Tyrii habitavérunt in ea, inferentes pisces, & ómnia venália ; & vendébant in Sábbatis filiis Juda in Jerúsalem : & objurgávi optimátes Juda, & dixi eis : Quæ est hæc res mala quam vos fácitis, & profanátis diem Sábbati ? Numquid non hæc fecérunt patres nostri, & adduxit Deus noster super nos omne malum hoc, & super civitátem hanc ? Et vos ádditis iracúndiam super Israël, violando Sábbatum. Factum est autem, cùm quievíssent portæ Jerúsalem in die Sábbati, dixi : & clausérunt jánuas, & præcépi ut non aperírent eas usque post Sábbatum : & de púeris meis constítui super portas, ut nullus inferret onus in die Sábbati.

Lectio iij.

SEd & in diébus illis vidi Judæos ducentes uxóres Azótidas, Ammonítidas, & Moabítidas. Et filii eórum ex média parte loquebantur Azóticè, & nesciébant loqui Judáicè, & loquebantur juxta linguam pópuli & pópuli. Et objurgávi eos, & maledixi. Et cecidi ex eis viros, & decalvávi eos, & adjurávi in Deo, ut non darent filias suas filiis eórum, & non accíperent de filiábus eórum filiis suis & sibimetipsis, dicens : Numquid non in hujuscémodi re peccávit Sálomon rex Israël ? Et certè in géntibus multis non erat rex símilis ei, & dilectus Deo suo erat, & pósuit eum Deus regem super

omnem Israël: & ipsum ergo duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. Numquid & nos inobedientes faciémus omne malum grande hoc, ut prævaricémur in Deo nostro, & ducámus uxóres peregrínas? De filiis autem Joíada filii Elíasib Sacerdótis magni gener erat Sanaballat Horonítes, quem fugávi à me. Recordáre, Dómine Deus meus, adversùm eos qui pólluunt Sacerdótium, jusque Sacerdotále & Levíticum. Igitur mundávi eos ab ómnibus alienígenis, & constítui órdines Sacerdótum & Levitárum, unumquemque in ministério suo; & in oblatióne lignórum in tempóribus constitútis, & in primitívis. Memento meî, Deus meus, in bonum. Amen.

DOMINICA XXII. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, *Ad* Magníficat. *Ant.* 5. C. Multi de pópulo Israël definiérunt apud se, ut non manducárent immunda; & elegérunt magìs mori, quàm cibis coinquinári immundis. 1. *Mach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incípiunt libri Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 1.

ET factum est, postquàm percussit Alexander Phílippi Mácedo, (qui primus regnávit in Græcia, egressus de terra Cethim,) Daríum regem Persárum & Medórum; constítuit prælía multa, & obtínuit ómnium munitiónes, & interfécit reges terræ, & pertránsiit usque ad fines terræ, & accépit spólia multitúdinis géntium; & síluit terra in conspectu ejus. Et congregávit virtútem, & exércitum fortem nimis; & exaltátum est & elevátum cor ejus; & obtínuit regiónes géntium & tyrannos: & facti sunt illi in tribútum. Et post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles, qui secum erant nutríti à juventúte; & divísit illis regnum suum, cùm adhuc víveret. Et regnávit Alexander annis duódecim, & mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum, unusquisque in loco suo.

℟. Postquàm percussit Alexander Daríum regem Persárum, * Pertránsiit usque ad fines terræ: síluit terra in conspectu ejus, & post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. ℣. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? * Pertránsiit. 1. *Mach.* 1. *Matth.* 16.

Lectio ij. Lib. 1. C. 3.

IGitur cùm sancta cívitas habitarétur in omni pace, leges étiam adhuc óptimè custodírentur, propter Oníæ pontíficis pietátem, & ánimos ódio habentes mala, fiébat ut & ipsi reges & príncipes locum summo honóre dignum dúcerent, & templum máximis munéribus illustrárent; ita ut Seleucus Asiæ rex de redditibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrifi-

ciórum pertinentes. Simon autem de tribus Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsístente sibi príncipe Sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte móliri. Sed cùm víncere Oníam non posset, venit ad Appollónium Tharsæ filium, qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ & Phœnícis; & nuntiávit ei pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis, & commúnes cópias immensas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum, esse autem posíbile sub potestáte regis cádere univérsa.

℟. Cóntigit septem fratres cum matri compelli à rege Antíocho édere contra fas carnes pórcinas, flagris & táureis cruciátos. Primus sic ait: * Paráti sumus mori magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. ℣. Neque mors, neque vita, neque principátus, neque instántia, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei. * Paráti. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 8.

Lectio iij.

CUmque retulísset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædictam pecúniam transportáret. Statimque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam & Phœnicen civitátes esset peragratúrus, revérâ autem regis propósitum perfectúrus. Sed, cùm venisset Jerosólymam, & benignè à summo Sacerdóte in civitáte esset exceptus, narrávit de dato indício pecuniárum; & cujus rei grátiâ adesset, apéruit: interrogábat autem si verè hæc ita essent. Tunc summus Sacerdos ostendit depósita esse hæc, & victuália viduárum & pupillórum; quædam verò esse Hircáni Tobiæ viri valde eminentis, in his quæ detúlerat ímpius Simon: univérsa autem argenti talenta esse quadringenta, & auri ducenta; décipi verò eos qui credidíssent loco & templo quod per universum mundum honorátur pro suî veneratióne & sanctitáte, omníno impossíbile esse.

℟. In sartágine cùm primus diu cruciarétur, céteri fratres unà cum matre ínvicem se hortabantur mori fórtiter, dicentes: * Dóminus Deus aspíciet veritátem, & † Consolábitur in nobis. ℣. Per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. * Dóminus. Glória Patri. † Consolábitur. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 22. *Lectio iv.*

QUinam Machabæi fuérint, perspícuè liber ille declárat, qui ratiónem ánimi perturbatiónibus imperáre docet, in ejusque arbítrio esse, ut in utramque partem, hoc est, vel ad virtútem vel ad vítium propendeámus. Nam

libri illius auctor, cùm pléraqueália testimónia, tum horum quoque dimicatiónes in hujus argumenti confirmatiónem áttulit. Mihi verò hæc tantùm commemoráre sufficiet. Eleázarus primítiæ eórum qui ante Christum passi sunt, quemádmodùm post Christum Stéphanus, sacerdos, & senex, canus capillis, canus & prudéntiâ, priùs quidem pro pópulo sacrificábat & orábat. Tandem autem & semetipsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam, ac totíus pópuli expiatrícem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem & filios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, omni legáli sacrificio splendidiórem & puriórem: quæ sunt enim filiórum, ad patrem referri æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Supra modum mater mirábilis síngulos hortabátur voce pátriâ: * Mundi Creátor spíritum vobis cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus. ℣. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere: * Mundi. 2. *Mach.* 7. *Matth.* 10.

Lectio v.

IBi fortes & magnámini fílii, generósæ matris generósa sóboles, gloriósi veritátis propugnatóres, Antíochi tempóribus excelsióres, veri Mosáïcæ legis discípuli, paternórum rituum observantíssimi; números apud Hebræos laudábilis, & propter septenáriæ quiétis mystérium veneránbilis, unum spirantes, unum sectantes, unum illud ad vitam iter agnoscentes, ut mortem Dei causâ susciperent; non minùs ánimis fratres quàm corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli. O rem admirandam! tormenta quasi thesauros præripientes, pro magístra lege pericula subeuntes; illáta non magis formidantes, quàm quæ supérerant requirentes; unum illud vériti ne tyrannus à pœnis desísteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne invíti fratres álii ab álio sejungerentur, & ne in eo discrímine, cruciátibus erepti, malâ victóriâ superárent.

℟. Cùm mater adhuc díceret, ait adolescens: Quem sustinétis? Non obédio præcepto regis, sed præcepto legis: * Tu verò judício Dei justas súpérbiæ tuæ pœnas exolves. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. * Tu. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

Lectio vj.

ERat ibi fortis & generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus materna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabantur. Non enim filiórum qui in tormentis erant, miserebátur; sed timóre angebátur, ne non ea susciperent: neque magis eos qui è vita migráverant desiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjunge-

rentur; de quibus filiis magis quàm de mórtuis erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat; de his verò quómodò Deus eos susciperet, laborábat. O virilem ánimum in córpore muliebri! ô admirábile magni ánimi incrementum!

℟. Rex accensus irâ, in adolescentiórem super omnes crudéliùs desæviit, indignè ferens se derisum. * Novíssimè autem post filios & mater consúmpta est. ℣. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. * Novíssimè. Glória. * Novíssimè. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore; Abeuntes Pharisæi, consílium iniérunt ut cáperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Expósit. quarumd. Propósit. Epist ad Rom. Prop. 72.

CUm constémus ex ánima & córpore, & quámdiu in hac vita temporáli sumus, étiam rebus temporálibus ad subsídium degendæ hujus vitæ utámur; oportet nos ex ea parte quæ ad hanc vitam pértinet, súbditos esse potestátibus, id est, homínibus res humánas cum áliquo honóre administrántibus. Ex illa verò parte quâ crédimus Deo & in regnum ejus vocámur, non nos oportet esse súbditos cuíquam hómini, idipsum in nobis evértere cupienti quod Deus ad vitam æternam donáre dignátus est. Si quis ergo putat, quóniam Christiánus est, non sibi esse vectígal reddendum, aut tribútum, aut non esse exhibendum honórem débitum eis quæ hæc curant potestátibus, magno in errore versátur. Item si quis sic se putat esse subdendum, ut étiam in suam fidem habére potestátem arbitrétur eum qui temporálibus administrandis áliquâ sublimitáte præcellit, in majórem errórem lábitur. Sed modus iste servandus est, quem Dóminus ipse præscríbit, ut reddámus Cæsari quæ Cæsaris sunt, & Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocémur, ubi nulla erit potestas hujúsmodi; in hoc tamen itínere dum agimus, donec perveniámus ad illud séculum ubi sit evacuátio omnis principátûs & potestátis, conditiónem nostram pro ipso rerum humanárum órdine tolerémus, nihil simulátè facientes, & in eo ipso non tam homínibus quàm Deo qui hæc jubet, obtemperantes.

℟. Príncipes Sacerdótum & Scribæ * Misérunt insidiatóres qui se justos simulárent, ut cáperent Jesum in sermóne, ut tráderent illum potestáti Præsidis. ℣. Consília impiórum fraudulenta, verba impiórum insidiantur sánguini. * Misérunt insidiatóres. *Luc.* 20. *Prov.* 12.

Serm. 31. *Enarr. in Psal.* 118. *Lectio viij.*

NUmquid Christianórum Rex milites súos prohíbuit impéndere & exhibére quæ debentur régibus terræ? Nonne tribútum de ore piscis étiam ipse persólvit? Nonne præcúrsor ejus militibus regni hujus quid fácere debérent pro æterna salúte quæréntibus non ait: Cíngulum sólvite, arma projícite, regem vestrum deférite, ut posítis Dómino militáre; sed ait: Néminem concussériti, nulli calúmniam fecéritis, sufficiat vobis stipéndium vestrum? Nonne unus militum ejus, & dilectíssimus comes ejus, commilitónibus suis, & quodámmodò Christi provinciálibus dixit: Omnis ánima potestátibus súblimióribus súbdita sit? Et paulò pòst ait: Réddite ómnibus débita; cui tribútum, tribútum; cui vectígal, vectígal; cui timórem, timórem; cui honórem, honórem. Némini quidquam debeátis, nisi ut ínvicem diligátis. Nonne præcépit ut pro ipsis étiam régibus oráret Eccléfia?

℟. Mittunt quosdam ex Phariſæis & Herodiánis, qui * Dicunt ei: Magíster, scimus quia in veritáte viam Dei doces: licet dari tribútum Cæsari: an non dábimus? ℣. Loquuntur pacem cum próximo suo, mala autem in córdibus eórum.* Dicunt ei: Magíster, scimus quia in veritáte viam Dei doces: licet dari tribútum Cæsari, an non dábimus? *Marc.* 12. *Ps.* 27.

Serm. 62. *De verb. Ev.* C. 8. *Lectio ix.*

NUmquid in supérbiam vos erígimus, aut dicimus vobis ut adversùs potestátes ordinátas contemptóres sitis? Non hoc dicimus. Non est potestas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. Qui autem resístit potestáti, Dei ordinatióni resístit. Sed quid, si illud júbeat quod non debes fácere? Hìc sanè contemne potestátem, timendo potestátem. Ipsos humanárum rerum gradus advértite. Si áliquid jússerit Curátor, nonne faciendum est? Tamen si contra Procónsulem júbeat, non útique contemnis potestátem; sed éligis majóri servíre. Nec hinc debet minor iraſci, si major prælátus est. Rursum, si áliquid ipse Proconsul júbeat, & áliud júbeat Imperátor; numquid dubitátur, isto contempto, illi esse serviendum? Ergo si áliud Imperátor, & áliud Deus; quid judicátis? Solve tribútum, esto mihi in obséquium. Rectè; sed non in idólio. In idólio próhibet. Quis próhibet? Major potestas. Da véniam: tu cárcerem, ille gehennam minátur. Hinc jam tibi assúmenda est fides tua tanquam scutum, in quo possis ómnia ignita jácula inimíci extínguere.

℟. Abyssum & cor hóminum invéstigávit Deus; & in astútia eórum excogitávit. * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Cógnita Jesus nequítiâ eórum, ait

Quid me tentátis, hypócritæ? * Non præterit. Glória Patri. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Matth.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Obtulérunt ei denárium. Et ait illis Jesus: Cujus est imágo hæc, & superscríptio? Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Réddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. *Matth.* 22.

Oratio.

DEus, refúgium nostrum & virtus, adesto piis Eccléfiæ tuæ précibus, auctor ipse pietátis: & præsta, ut quod fidéliter pétimus, efficáciter consequámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Non potuérunt verbum ejus reprehéndere coram plebe; & miráti in respónso ejus, tacuérunt. *Luc.* 20.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Léctio j. Lib. 2. C. 3.

HEliodórus quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed Spíritus omnipotentis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam; ita ut omnes qui ausi fúerant patére ei, ruentes Dei virtúte, in dissolutiónem & formídinem converterentur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operimentis adornátus: isque cum ímpetu Heliodóro priores calces elísit; qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea. Alii étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glóriâ, speciosíque amíctu; qui circumstetérunt eum, & ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberantes.

℣. Postquam. 259.

Léctio ij.

SUbitò autem Heliodórus cóncidit in terram, eumque multâ calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is qui cum multis cursóribus & satellítibus prædictum ingressus est ærárium, portabátur, nullo sibi auxílium ferente, manifestâ Dei cógnitâ virtúte: & ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe & salúte privátus. Hi autem Dóminum benedicébant, quia magnificábat locum suum: & templum quod paulò antè timóre ac tumultu erat plenum, apparente omnípotente Dómino, gáudio & lætítiâ implétum est. Tunc verò ex amícis Heliodóri quidam rogábant confestim Oniam, ut invocáret Altíssimum, ut vitam donáret ei qui in suprémo spíritu erat constitútus.

℟. Contigit. 260.

Léctio iij.

COnsíderans autem summus Sacerdos, ne fortè rex suspicarétur malítiam aliquam ex Judæis circa Heliodórum consummátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cúmque summus Sacerdos exoráret, iídem júvenes eísdem véstibus amícti, astantes Heliodóro dixérunt: Oniæ sacerdóti grátias age;

nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit : tu autem à Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei & potestátem. Et his dictis, non comparuérunt. Heliodórus autem, hóstiâ Deo oblátâ, & votis magnis promíssis ei qui vívere illi concéssit, & Oniæ grátias agens, recepto exército, repedábat ad regem. Testabátur autem ómnibus ea quæ sub óculis suis víderat ópera magni Dei. Cùm autem rex interrogásset Heliodórum quis esset aptus adhuc semel Jerosólymam mitti, ait : Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatórem, mitte illuc ; & flagellátum eum recípies, si tamen evásérit ; eò quòd in loco sit verè Dei quædam virtus. Nam ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci illíus, & venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. Igitur de Heliodóro, & ærárii custódia, ita res se habet.

℟. In sartágine. 260.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 4.

POst Seleuci vitæ excessum, cùm suscepíisset regnum Antíochus qui Nóbilis appellabátur, ambiébat Jason frater Oniæ summum Sacerdótium : ádito rege, promittens ei argenti talenta trecenta sexaginta, & ex redditibus áliis talenta octoginta. Super hæc promittébat &ália centum quinquaginta, si potestáti ejus concederétur gymnásium & ephébiam sibi constitúere, & eos qui in Jerosólymis erant Antiochénos scríbere. Quod cùm rex annuísset, & obtinuísset principátum, statim ad gentílem ritum contríbules suos transferre cœpit. Et amótis his quæ humanitátis causâ Judæis à régibus fúerant constitúta, per Joannem patrem Eupolémi qui apud Romános de amicítiâ & societáte functus est legatióne legítimâ, cívium jura destítuens, prava institúta sanciébat. Etenim ausus est sub ipsa arce gymnásium constitúere, & óptimos quosque ephebórum in lupanáribus pónere. Erat autem hoc non initium, sed incrementum quoddam, & profectus gentílis, & alienígenæ conversatiónis, propter ímpii, & non sacerdótis Jasónis nefárium & inaudítum scelus.

℟. Supra modum. 261.

Lectio ij.

ET post triénnii tempus misit Jason Menelàum supradícti Simónis fratrem, portantem pecúnias regi, & de negótiis necessáriis respónsa perlatúrum. At ille commendátus regi, cùm magnificásset fáciem potestátis ejus, in semetipsum retorsit summum Sacerdótium, superponens Jasóni talenta argenti trecenta. Acceptísque à rege mandátis, venit, nihil quidem habens dignum Sacerdótio, ánimos verò crudélis tyranni & feræ bélluæ iram gerens. Et Jason quidem qui próprium fratrem captiváverat, ipse deceptus, prófugus in Ammanítem expulsus est regiónem. Menelàus autem principátum quidem

obtínuit: de pecúniis verò regi promíssis nihil agébat, cùm exactiónem fáceret Sóstratus qui arci erat præpósitus; nam ad hunc exáctio vectigálium pertinébat: quam ob causam utríque ad regem sunt evocáti. Et Menelàus amótus est à Sacerdótio, succedente Lysímacho fratre suo; Sóstratus autem prælátus est Cypriis.

℟. Cùm mater. 261.

Lectio iij.

RAtus autem Menelàus accepísse se tempus opportúnum, áurea quædam vasa è templo furátus, donávit Andronico, &ália vendíderat Tyri & per vicínas civitátes. Quòd cùm certíssimè cognovísset Onías, arguébat eum, ipse in loco tuto se cóntinens Antiochiæ secùs Daphnem. Unde Menelàus accédens ad Andronícum, rogábat ut Oníam interfíceret. Qui cùm venísset ad Oníam, & datis dextris cum jurejurando (quamvis esset ei suspectus) suasísset de ásylo procédere, státim eum perémit, non véritus justítiam. Ob quam causam non solùm Judæi, sed áliæ quoque natiónes indignabantur & molestè ferébant de nece tanti viri injustâ. Sed regressum regem de Cilíciæ locis adiérunt Judæi apud Antiochíam, símul & Græci, conquerentes de iníqua nece Oníæ. Contristátus ítaque ánimo Antíochus propter Oníam & flexus ad misericórdiam, lácrymas fudit, recordátus defuncti sobrietátem & modéstiam. Accensísque ánimis, Andronícum púrpurâ exútum per totam civitátem jubet circumdúci, & in eódem loco in quo in Oníam impietátem commíserat, sacrílegum vitâ privári, Dómino illi condignam retribuente pœnam.

℟. Rex accensus. 262.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 1.

PArátum est regnum in conspectu Antíochi, & cœpit regnáre in terra Ægypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, & elephantis, & equítibus, & copiósâ návium multitúdine: & constítuit bellum adversùs Ptolemæum regem Ægypti; & véritus est Ptolemæus à fácie ejus, & fugit, & cecidérunt vulnerári multi. Et comprehendit civitátes munítas in terra Ægypti, & accépit spólia terræ Ægypti. Et convertit Antíochus, postquàm percussit Ægyptum in centésimo & quadragésimo tértio anno; & ascendit ad Israël, & ascendit Jerosólymam in multitúdine gravi, & intrávit in sanctificatiónem cum supérbia.

℟. Postquàm. 259.

Lectio ij.

ET accépit altáre áureum, & candelábrum lúminis, & universa vasa ejus, & mensam propositiónis, & libatória, & phialas, & mortariola áurea, & velum, & corónas, & ornamentum áureum quod in fácie templi erat; & comminuit ómnia. Et accépit argentum & aurum, & vasa concupiscibília; & accépit

thesauros occultos quos invénit ; & , sublátis ómnibus , ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum , & locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israël , & in omni loco eórum. Et ingemuérunt príncipes & senióres : vírgines & júvenes infirmáti sunt ; & speciósitas mulíerum immutáta est. Omnis marítus sumpsit lamentum ; & quæ sedébant in thoro maritáli , lugébant : & commóta est terra super habitantes in ea , & universa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. Cóntigit. 260.

Lectio iij.

ET misit rex libros per manus nuntiórum in Jerúsalem , & in omnes civitátes Juda ; ut sequerentur reges géntium terræ, & prohibérent holocausta , & sacrificia , & placatiónes fieri in templo Dei ; & prohibérent celebrári Sábbatum , & dies solemnes : & jussit coinquinári sancta , & sanctum pópulum Israël. Et jussit ædificári aras , & templa , & idóla , & immolári carnes suillas , & pécora commúnia , & relínquere filios suos incircumcísos , & coinquinári ánimas eórum in ómnibus immundis & abominatiónibus , ita ut obliviscerentur legem , & immutárent omnes justificatiónes Dei ; & quicumque non feciſſent secundùm verbum regis Antíochi , morérentur. Secundùm omnia verba hæc scripsit omni regno suo : & præpósuit príncipes pópulo qui hæc fieri cógerent. Et jussérent civitátibus Juda sacrificáre.

℟. In sartágine. 260.

FÉRIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 6.

ELeázarus unus de primóribus Scribárum , vir ætáte provectus , & vultu decórus , aperto ore hians compellebátur carnem pórcinam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quàm odibilem vitam complectens , voluntáriè præibat ad supplícium. Intuens autem , quemádmodùm oportéret accédere , patienter sustinens , destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant , iníquâ miseratióne commóti, propter antíquam viri amicítiam, tollentes eum secrétò , rogábant afferri carnes , quibus vesci ei licébat , ut simularétur manducásse , sicut rex imperáverat , de sacrificii cárnibus , ut , hoc facto , à morte liberarétur : & propter véterem viri amicítiam , hanc in eo faciébant humanitátem.

℟. Supra modum. 261.

Lectio ij.

AT ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam , & ingénitæ nobilitátis canítiem , atque à púero óptimæ conversatiónis actus : & secundùm sanctæ & à Deo cónditæ legis constitúta , respondit citò , dicens , præmitti se velle in infernum. Non enim ætáti nostræ dignum est , inquit , fingere ; ut multi adolescéntium , arbitrantes Eleázarum

nonaginta annórum transísse ad vitam alienigenárum, & ipsi propter meam simulatiónem, & propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiantur, & per hoc máculam atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam, etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum eripiar, sed manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam: quamobrem fórtiter vitâ excedendo, senectúte quidem dignus apparébo; adolescéntibus autem exemplum forte relinquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. His dictis, confestim ad supplícium trahebátur.

℟. Cùm mater adhuc díceret. 261.

Lectio iij.

HI autem qui eum ducébant, & paulò antè fúerant mitióres, in iram conversi sunt propter sermónes ab eo dictos, quos illi per arrogántiam prolátos arbitrabantur. Sed cùm plagis perimerétur, ingémuit & dixit: Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia, cùm à morte possem liberári, duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò propter timórem tuum libenter hæc pátior. Et iste quidem hoc modo vitâ decessit, non solùm juvénibus, sed & universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens.

℟. Rex accensus. 262.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 7.

COntigit & septem fratres unà cum matre sua apprehensos, compelli à rege édere contra fas carnes porcinas, flagris & táureis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, sic ait: Quid quæris, & quid vis discere à nobis? Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus ítaque rex, jussit sartágines & ollas æneas succendi: quibus statim succensis, jussit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam; & cute cápitis abstractâ, summas quoque manus & pedes ei præscindi, céteris ejus frátribus & matre inspiciéntibus. Et cùm jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, & adhuc spirantem torréri in sartágine: in qua cùm diu cruciarétur, céteri unà cum matre ínvicem se hortabantur mori fórtiter, dicentes: Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis; quemádmodùm in protestatióne cántici declarávit Móyses: Et in servis suis consolábitur. Mórtuo ítaque illo primo hoc modo, sequentem deducébant ad illudendum; & cute cápitis ejus cum capillis abstractâ, interrogábant si manducáret, priusquam toto córpore per membra singula punirétur. At illi respondens pátriâ voce, dixit: Non fáciam. Propter quod & iste, sequenti lóco, primi tormenta suscépit; & in último spíritu constitútus,

sic ait: Tu quidem, scelestíssime, in præsenti vita nos perdis; sed Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit.

℟. Postquam percussit Alexander. 259.

Lectio ij.

POst hunc tértius illúditur, & linguam postulátus citò prótulit, & manus constanter extendit, & cum fidúcia ait: E cœlo ista possídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea recepturum spero; ita ut rex, & qui cum ipso erant, mirarentur adolescentis ánimum, quòd tanquam níhilum dúceret cruciátus. Et hoc ita defuncto, quartum vexábant símiliter torquentes. Et cùm jam esset ad mortem, sic ait: Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos; tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cùm admovíssent quintum, vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit: Potestátem inter hómines habens, cùm sis corruptíbilis, facis quod vis; noli autem putáre genus nostrum à Deo esse derelictum: tu autem patienter sústine, & vidébis magnam potestátem ipsíus, quáliter te & semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum; & is mori incípiens, sic ait: Noli frustrà erráre; nos enim propter nosmetipsos hæc pátimur, peccantes in Deum nostrum, & digna admiratióne facta sunt in nobis: tu autem ne exístimes tibi impúnè futúrum, quòd contra Deum pugnáre tentáveris.

℟. Contigit. 260.

Lectio iij.

SUpra modum autem mater mirábilis, & bonórum memóriâ digna, quæ pereuntes septem filios sub unius diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat propter spem quam in Deum habébat; síngulos illórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ; & femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínferens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuístis; neque enim ego spíritum & ánimam donávi vobis & vitam, & singulórum membra non ego ipsa compégi: sédenim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit orígenem, & spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus.

℟. In sartágine. 260.

SABBATO.

¶ *Si unica tantùm superst Dominica usque ad Adventum, (quod contingit quoties Pascha occurrit die* XXIV. *vel* XXV. *Aprilis,) prætermittitur Officium Hebdomadæ XXIII. sequentis, ejusque loco ponitur Officium Dominicæ & Hebdomadæ ultimæ post Pentecosten, ut infrà ante Proprium Sanctorum: hodiè verò, nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fit de Sabbato, ut in Psalterio, & pro tertiâ Lectione ponetur Homilia in Evangelium Dominicæ*

XXIII. cum ℟. Cùm venísset Jesus. *Ad Laudes autem ponitur Antiph. ad* Benedictus. Dicébat múlier. ℣. Deduc me. *de Sabbato in Psalterio, & Oratio,* Absólve. *de eádem Dominicâ, quæ Oratio dicitur etiam ad Horas diei usque ad Nonam inclusivè. Quod si occurrat hodiè Festum Semiduplex aut suprà, fit tantùm Commemor. Dominicæ XXIII. in Officio Nocturno per Homiliam prædictam cum* ℟. *de Festo occurrente, & ad Laudes per Antiph. ad* Benedictus. ℣. *&* Oratiónem Absólve. *ut suprà.*]

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 7.

ANtíochus contemni se arbitrátus, símul & exprobrántis voce despectâ, cùm adhuc adolescéntior supereſſet, non solùm verbis hortabátur, sed & cum juramento affirmábat se divítem & beátum factúrum, & translátum à pátriis légibus amícum habitúrum, & res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cùm adolescens nequáquam inclinarétur, vocávit rex matrem, & suadébat ei ut adolescénti fieret in salútem. Cùm autem multis eam verbis esset hortátus, promísit suasúram se fílio suo.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ITaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyrannum, ait pátriâ voce: Fili mi, miserére meî, quæ te in útero novem ménsibus portávi, & lac triénnio dedi & álui, & in ætátem istam perduxi. Peto, nate, ut aspícias ad cœlum & terram, & ad ómnia quæ in eis sunt; & intélligas quia ex nihilo fecit illa Deus, & hóminum genus: ita fiet ut non tímeas carnificem istum; sed dignus frátribus tuis effectus párticeps, súscipe mortem, ut in illa misericórdia cum frátribus tuis te recípiam.

Lectio iij.

CUm hæc illa adhuc díceret, ait adolescens: Quem sustinétis? non obédio præcepto regis, sed præcepto legis quæ data est nobis per Móysen. Tu verò qui inventor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur: & si nobis propter increpatiónem & correptiónem Dóminus Deus noster módicum irátus est, sed íterum reconciliábitur servis suis. Tu autem, ô scelerate, & ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustrà extolli vanis spebus in servos ejus inflammátus; nondum enim omnipotentis Dei, & ómnia inspicientis, judícium effugísti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exolves. Ego autem, sicut & fratres mei, ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus, ínvocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fieri, teque cum tormentis & verbéribus confitéri quòd ipse est Deus solus. In me verò &

in frátribus meis désinet Omnipotentis ira, quæ súper omne genus nostrum justè superducta est. Tunc rex accénsus irâ, in hunc súper omnes crudéliùs desævit, indigne ferens se derísum. Et hic itaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens. Novíssimè autem post filios & mater consúmpta est.

DOMINICA XXIII. post Pentecosten.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Simon Mathathíæ filius, & fratres ejus dedérunt se perículo, & restitérunt adversáriis gentis suæ, ut stárent sancta ipsórum, & lex: & glóriâ magnâ glorificavérunt gentem suam. 1. *Mach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 2.

IN diébus illis súrrexit Mathathías filius Joannis, fílii Simeónis, sacérdos ex fíliis Joarib ab Jerúsalem, & consédit in monte Modin. Et habébat fílios quinque; Joannem, qui cognominabátur Gaddis; & Simónem, qui cognominabátur Thassi.; & Judam, qui vocabátur Machabæus; & Eleázarum, qui cognominabátur Abaron; & Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda & in Jerúsalem. Et dixit Mathathías: Væ mihi! ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, & contritiónem civitátis sanctæ, & sedére illíc, cùm datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt; templum ejus sicut homo ignóbilis. Vasa glóriæ ejus captíva abducta sunt; trucidáti sunt senes ejus in plateis, & júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hæreditávit regnum ejus, & non obtínuit spólia ejus? Omnis compositio ejus ablata est. Quæ erat líbera, facta est ancilla. Et ecce sancta nostra, & pulcritúdo nostra; & claritas nostra desoláta est, & coinquinavérunt ea gentes. Quò ergo nobis adhuc vívere?

℟. Intrávit rex Antíochus in sanctificatiónem cum supérbia, accépit altáre áureum & universa vasa, & commínuit; * Et fecit cædem hóminum: & factus est planctus magnus in Israël. ℣. Datum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. * Et fecit. 1. *Mach.* 1. *Apoc.* 13.

Lectio ij.

ET scidit vestimenta sua Mathathías, & fílii ejus; & operuérunt se cilíciis, & planxérunt valde. Et venérunt illuc qui missi erant à rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre & accéndere thura, & à lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israël consentientes, accessérunt ad eos; sed Mathathías & fílii ejus constanter stetérunt. Et respondentes qui missi erant ab Antíocho, dixérunt Mathathíæ: Princeps, & clarissimus, & magnus es in hac civitáte, & ornátus fíliis & frátribus: ergo accéde prior, & fac jus-

sum regis, sicut fecérunt omnes gentes, & viri Juda, & qui remansérunt in Jerúsalem; & eris tu, & filii tui, inter amícos regis, & amplificátus auro, & argento, & munéribus multis.

℟. Ex gravi supérbia deductus Antíochus ad agnitiónem suî, ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. * Orábat hîc scelestus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus. ℣. Non invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisísset eam. * Orábat. 2. *Mach.* 9. *Hebr.* 12.

Lectio iij.

ET respondit Mathathías, & dixit magnâ voce: Etsi omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquísque à servitúte legis patrum suórum, & consentiat mandátis ejus; ego & filii mei, & fratres mei obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei; non audiémus verba regis Antíochi, nec sacrificábimus transgredientes legis nostræ mandáta, ut eámus álterâ viâ. Et ut cessávit loqui verba hæc, accessit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis super aram in civitáte Modin secundùm jussum regis: & vidit Mathathías, & dóluit, & contremuérunt renes ejus, & accensus est furor ejus secundùm judícium legis; & insíliens trucidávit eum super aram: sed & virum quem rex Antíochus miserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso tempore, & aram destruxit.

℟. Surrexit Machabæus, & adjuvábant eum fratres ejus, & * Præliabantur prælium Israël cum lætítia, & repulsi sunt inimíci ejus; & † Directa est salus in manu ejus. ℣. Operáti sunt justítiam, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. * Præliabantur. Glória Patri. † Directa est. 1. *Mach.* 3. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Psalm. 43.

Lectio iv.

MAchabæi, cùm invasísset Judæam Antíochus, qui dictus est Epíphanes, & ómnia devastásset, & multos qui tunc erant, à pátriis institútis resílire coëgísset, permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus. Et quando grave quidem bellum ingruébat, nec quidquam póterant facere quod prodesset, se abscondébant; nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper in média irruébant perícula; sed nonnunquam fugientes, & latentes cedébant. Postquàm autem parùm respiráverant, tanquam generósi quidam leúnculi ex antris exilientes, & è látebris emergentes, statuébant se non ámpliùs solos servâre, sed álios quoscumque possent: & civitátem & ómnem regiónem obeuntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos & íntegros; & multos étiam qui laborábant

&

& corrupti erant in statũ prístinum redegérunt, eis persuadentes redíre ad legem pátriã.

℟. Illi quidem armis confidunt, & audácià; * Nos in omnipotente Dómino, qui potest & venientes adversum nos, & universum mundum uno nutu delére, confidimus. ℣. Hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra: * Nos. 2. *Mach.* 8. 1. *Joan.* 5.

Lectio v.

DEum enim dicébant esse benignum & clementem, nec unquam adímere salútem quæ proficíscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicentes, habuérunt delectum virórum fórtium. Non enim pro uxóribus, líberis, & ancillis, patriæque everióne, & captivitáte, sed pro lege & pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cùm ergo áciem dirígerent, & próprias expónerent ánimas, fundébant adversários, non armis fidentes, sed loco omnis armatúræ pugnæ causam sufficere ducentes. Ad bellum autem euntes, non tragœdias excitábant; non pæána canébant, sicut nonnulli fáciunt: non adcíscébant tibícines, ut fit in áliis castris; sed Dei supernè auxílium invocábant, ut adésset, opem ferret, & manum præbéret, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℟. In áliis natiónibus Dóminus patienter expectat, ut eas in plenitúdine peccatórũ púniat; * Corrípiens verò in adversis pópulum suum non derelinquit. ℣. Novit Dóminus iníquos in diem judícii reservâre cruciandos. * Corrípiens. 2. *Mach.* 6. 2. *Petr.* 2.

Lectio vj.

VIdeámus ergo quid hæc castra Dei loquantur, quæ sunt spirituáli munita auxílio, cùm sunt hostes aggressúra. Deus, áuribus nostris audívimus. Quia enim nonnulli eórum qui cum ipsis stabant in ácie, Antíochi multitúdinem, instructam áciem, & victóriam vidéntes, quodque ómnia primo impetu cepísset, propriamque imbecillitátem & paucitátem considerántes, mollióres erant & imbecillióres; eórum ánimos spirituísque éxcitans, & ostendens in Dei ductu universum situm esse, & absque exército, si is opem ferat, posse parári victóriam, instar precatiónis compósitam suasiónem & exhortatiónem effert ad commilitónes, & Deum álloquens, eos promptióres reddit & alacrióres. Sed tanquam hæc eis deessent quæ jure afferre possent, nec fidúciam ex suis factis habérent, ad ea quæ Deus majóribus illórum fécerat, confúgiunt. Eos enim qui fidúciæ causam non habent, hæc fácere non est mirum, cùm eos ipsos trahat ad hoc necéssitas. Cùm autem illi qui quóniam rectè fecérunt, magníficè loqui possunt, nolunt ex iis servári, sed ex Dei benignitáte quâ in patres usus est, hoc est magnum argumentum eórum humilitátis: prompti autem & álacris ánimi sui non par-

vam hinc quoque causam státuunt.

℟. Pro peccátis nostris hæc pátimur: * Etsi nobis propter correptiónem Deus noster módicùm irátus est, † Iterùm reconciliábitur servis suis. ℣. Persecutiónem pátimur; sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus. * Etsi nobis. Glória. † Iterùm. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore; Loquente Jesu ad discípulos Joannis, ecce princeps unus accessit, & adorábat eum, dicens: Dómine, fília mea modò defuncta est; sed veni, impóne manum tuam super eam, & vivet. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 6. n. 60.

CONsiderémus quòd Christus suscitatúrus mórtuam, ad faciendam fidem, hemorrhoüsam antè curávit. Et ut scias exempli grátiâ stetísse sánguinis fluxum, dum illa pétitur, ista curátur. Sic & resurrectio temporális in Dómini passióne celebrátur, ut & perpétua illa credátur. Sic & Maríæ paritúra stérilis indicátur, ut conceptúra virgo credátur. Dénique audívit paritúram Elízabeth María, nec de sua generatióne dubitávit. Venérunt, inquit, servi dicentes príncipi: Noli vexáre illum. Adhuc & hi incréduli ad resurrectiónem quam Jesus in lege prædixit, in Evangélio complévit. Itaque cùm venísset in domum, paucos futúræ árbitros resurrectiónis ascívit; non enim à multis contínuò est crédita resurréctio.

℟. Quidam de Archisynagógis prócidit ad pedes Jesu, dicens: Fília mea in extrémis est: * Veni, impóne manum super eam, ut salva sit. ℣. Tu, Dómine, vitæ & mortis habes potestátem; dedúcis ad portas mortis, & redúcis. * Veni. *Marc. 6. Sap. 16.*

Lectio viij.

DIcente Dómino, Non est mórtua puella; sed dormit, deridébant eum. Quicumque enim non credit, irrídet. Fleant ígitur mórtuos suos, qui putant mórtuos: ubi resurrectiónis fides est, non mortis est spécies, sed quiétis. Nec abhorret illud Matthæi, quod ait tibícines fuísse in domo príncipis, & turbam tumultuantem; quia more veteri tibícines ad incendendos excitandosque luctus videbantur adhibéri.

℟. Véniunt ab Archisynagógo, dicentes: Fília tua mórtua est; quid ultrà vexas Magistrum? Jesus ait: * Noli timére; tantúmmodò crede. ℣. Dabit tibi Dóminus petitiónes cordis tui: spera in eo, & ipse fáciet. * Noli. *Marc. 5. Ps. 36.*

Lectio ix.

TEnens ergo manum puellæ Jesus, sanávit eam: & jussit ei dari manducáre; quod est testimónium vitæ, ut non phantasma, sed véritas crederétur. Beátus ille cui manum Sapiéntia tenet. Utinam meos

quoque téneat actus, téneat manum justítia, téneat Dei Verbum, indúcat in penetrália sua, spíritum avertat erróris, convertat salútis, dari mihi júbeat manducáre. Panis enim cœléstis, Dei Verbum est. Inde & illa Sapiéntia quæ divíni córporis & sánguinis sacrosáncta altária replévit alimentis: Veníte, inquit, édite panes meos, & bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Cùm venísset Jesus domum, tenens manum puellæ, * Clamávit, dicens: Puella, súrge: & † Reversus est spíritus ejus; & súrrexit continuò. ℣. In omni necessitáte ómnia obáudiunt ei, * Clamávit. Glória. † Reversus. *Luc.* 8. *Eccli.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. Dicébat múlier intrà se: Si tetígero tantùm vestimentum ejus, salva ero. *Matth.* 9.

Oratio.

ABsolve, quæsumus, Dómine, tuórum delicta populórum; ut à peccatórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus, tuâ benignitáte liberémur; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Jesus conversus, dixit: Confide, fília; fides tua te salvam fecit. Et salva facta est múlier ex illa hora. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 2.

EXclamávit Mathathías voce magnâ in civitáte, dicens: Omnis qui zelum habet legis, státuens testamentum, éxeat post me. Et fugit ipse, & fílii ejus in montes, & reliquérunt quæcumque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quærentes judícium & justítiam, in desértum: & sedérunt ibi ipsi, & fílii eórum; & mulíeres eórum, & pécora eórum; quóniam inundávérunt super eos mala. Et renuntiátum est viris regis, & exercitui quī erat in Jerúsalem civitáte David, quóniam discessíssent viri quidã qui dissipavérunt mandátum regis, in loca occulta in desérto, & abiíssent post illos multi. Et státim perrexérunt ad eos, & constituérunt adversùs eos prælium in die sábbatórum, & dixérunt ad eos: Resístitis & nunc ádhuc? Exíte, & fácite secundùm verbum regis Antíochi, & vivétis. Et dixérunt: Non exíbimus, neque faciémus verbum regis, ut polluámus diem sabbatórum. Et concitavérunt adversùs eos prælium. Et non respondérunt eis, nec lápidem misérunt in eos, nec oppilavérunt loca occulta, dicentes: Moriámur omnes in simplicitáte nostra; & testes erunt super nos cœlum & terra, quòd injustè pérditis nos.

℟. Intrávit. 271.

Lectio ij.

ET appropinquavérunt dies Mathathíæ moriendi, & dixit fíliis suis: Nunc confortáta est supérbia, & castigátio, & tempus eversiónis, & ira indignatiónis. Nunc ergo, ô fílii, æmulatóres estóte legis, & date ánimas vestras pro testamento patrum vestrórum, & mementóte óperum

patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; & accipiétis glóriam magnam & nomen æternum. Abraham nonne in tentatióne inventus est fidélis, & reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum, & factus est Dóminus Ægypti. Phínees pater noster, zelando zelum Dei, accépit testamentum sacerdótii æterni.

℟. Ex gravi. 272.

Lectio iij.

VOs ergo, filii, confortámini, & viríliter ágite in lege; quia in ipsa gloriósi éritis. Et ecce Simon frater vester, scio quòd vir consílii est: ipsum audíte semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus à juventúte sua sit vobis princeps militiæ; & ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis; & vindicáte vindictam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus, & inténdite in præceptum legis. Et benedixit eos, & appósitus est ad patres suos. Et defunctus est anno centésimo & quadragésimo-sexto; & sepultus est à fíliis suis in sepulcris patrum suórum in Modin: & planxérunt eum omnis Israël planctu magno.

℟. Surrexit. 272.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 3.

SUrrexit Judas qui vocabátur Machabæus, filius ejus pro eo; & adjuvábant eum omnes fratres ejus, & universi qui se conjúnxerant patri ejus, & præliabantur prælium Israël cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo tuo, & índuit se lorícam sicut gigas, & succínxit se arma bellica sua in præliis, & protegébat castra gládio suo. Símilis factus est leóni in opéribus suis, & sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne. Et persecútus est iníquos, perscrutans eos: & qui conturbábant pópulum suum, eos succendit flammis; & repulsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus, & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt; & directa est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos, & lætificábat Jacob in opéribus suis, & in séculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, & pérdidit ímpios ex eis, & avertit iram ab Israël. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, & congregávit pereuntes. Et congregávit Apollónius gentes, & à Samaría virtútem multam & magnam, ad bellandum contra Israël. Et cognóvit Judas, & éxiit óbviam illi, & percussit, & occídit illum; & cecidérunt vulneráti multi, & réliqui fugérunt; & accépit spólia eórum, & gládium Apollónii ábstulit Judas, & erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℟. Illi quidem. 273.

Lectio ij.

ET vidit Judas, & fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, & exércitus applicábant ad fines eórum: &

cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum & consummatiónem; & dixérunt unusquísque ad próximum suum : Erigámus dejectiónem pópuli nostri, & pugnémus pro pópulo nostro & sanctis nostris. Et congregátus est conventus, ut essent paráti in prælium, & ut orárent, & péterent miséricórdiam & miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desértum : non erat qui ingrederétur & egrederétur de natis ejus; & sanctum conculcabátur : & filii alienigenárum erant in arce, ibi erat habitátio géntium : & ablàta est voluptas à Jacob, & defécit ibi tíbia & cíthara. Et congregáti sunt, & venérunt in Maspha contra Jerúsalem ; quia locus oratiónis erat in Maspha antè in Israël. Et jejunavérunt illâ die, & induérunt se cilíciis, & cinerem imposuérunt cápiti suo; & discidérunt vestimenta sua : & expandérunt libros legis, de quibus scrutabantur gentes similitúdinem simulacrórum suórum.

℟. In áliis. 273.

Lectio iij.

ET post hæc constítuit Judas duces pópuli, tribúnos, & centuriónes, & pentacontarchos, & decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, & sponsábant uxóres, & plantábant víneas, & formidolósos, ut redírent unusquísque in domum suam secundùm legem. Et movérunt castra, & collocavérunt ad austrum Emmaüm. Et ait Judas : Accingímini, & estóte filii potentes; & estóte paráti in mane, ut pugnétis adversùs natiónes has quæ convenérunt adversùs nos dispérdere nos, & sancta nostra; quóniam mélius est nos mori in bello, quàm vidére mala gentis nostræ & sanctórum. Sicut autem fúerit voluntas in cœlo, sic fiat.

℟. Pro peccátis nostris hæc pátimur. 274.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1. C. 4.

COmmisérunt prælium : & cecidérunt de exércitu Lysiæ quinque míllia virórum. Videns autem Lysias fugam suórum, & Judæórum audáciam, & quòd paráti sunt aut vívere aut mori fórtiter, ábiit Anthiochíam, & elégit mílites, *ut* multiplicáti rursus venírent in Judæam. Dixit autem Judas, & fratres ejus : Ecce contríti sunt inimíci nostri; ascendámus nunc mundáre sancta, & renovàre. Et congregátus est omnis exércitus, & ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desértam, & altáre profanátum, & portas exustas, & in átriis virgulta nata sicut in saltu vel in móntibus, & pastophória díruta. Et scidérunt vestimenta sua, & planxérunt planctu magno, & imposuérunt cinerem super caput suum; & cecidérunt in fáciem super terram, & exclamavérunt tubis signórum, & clamavérunt in cœlum.

℟. Intrávit. 271.

Lectio ij.

TUnc ordinávit Judas viros ut pugnárent adversùs eos qui erant in arce, donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habentes in lege Dei: & mundavérunt sancta, & tulérunt lápides contaminatiónis in locum immundum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consilium bonum ut destrúerent illud, ne fortè illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes: & demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domûs in loco apto, quoadusque veníret Prophéta, & respondéret de eis. Et accepérunt lápides integros secundùm legem; & ædificavérunt altáre novum, secundùm illud quod fuit priùs: & ædificavérunt sancta, & quæ intrà domum erant intrínsecùs; & ædem & átria sanctificavérunt.

℟. Ex gravi. 272.

Lectio iij.

ET obtulérunt sacrifícium secundùm legem super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secundùm tempus & secundùm diem, in qua contaminavérunt illud gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, & cithàris, & cinyris, & in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, & adoravérunt, & benedixérunt in cœlum eum qui prosperávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, & obtulérunt holocausta cum lætítia, & sacrifícium salutáris & laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis & scútulis; & dedicavérunt portas & pastophória, & imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valde, & aversum est oppróbrium géntium. Et státuit Judas & fratres ejus, & universa eccléfia Israël, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis, ab anno in annum.

℟. Surrexit. 272.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 9.

EOdem témpore Antíochus inhonestè revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam quæ dícitur Persépolis, & tentávit expoliáre templum, & civitátem opprímere: sed multitúdine ad arma concurrente, in fugam versi sunt; & ita cóntigit ut Antíochus post fugam túrpiter rediret. Et cùm venísset circa Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem & Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére; ideòque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlesti eum judício perurgente, eò quòd ita superbè locútus est se ventúrum Jerosólymam, & congériem sepulcri Judæórum eam factúrum. Sed qui universa cónspicit Dóminus Deus Israël, percussit eum insanábili & invisíbili plagâ. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehendit eum

dolor dirus víscerum, & amára internórum tormenta, & quidem satis justè; quippe qui multis & novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licèt ille nullo modo à sua malitia cessáret. Super hoc autem supérbiâ replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, & præcípiens accelerári negótium, contigit illum ímpetu euntem de curru cádere, & gravi córporis collisióne membra vexári.

℟. Illi quidem armis confidunt. 273.

Lectio ij.

ISque qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbiâ replétus, & móntium altitúdines in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetipso contestans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent, ac viventis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus & fœtóre exércitus gravarétur; &, qui paulò antè sídera cœli contíngere sè arbitrabátur, eum nemo póterat propter intolerántiam fœtóris portáre. Hinc ígitur cœpit ex gravi supérbia deductus ad agnitiónem suî veníre, divínâ admónitus plagâ, per momenta síngula dolóribus suis augmenta capiéntibus. Et cùm nec ipse jam fœtórem suum ferre posset, ita ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. Orábat autem hic scelestus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus.

℟. In áliis. 273.

Lectio iij.

SEd non cessántibus dolóribus, (supervénerat enim in eum justum Dei judícium) desperans, scripsit ad Judæos in modum deprecatiónis epístolam hæc continentem: Optimis cívibus Judæis plúrimam salútem, & bene valére, & esse felíces, rex & princeps Antíochus. Si bene valétis & filii vestri, & ex sententia vobis cuncta sunt, máximas ágimus grátias. Et ego in infirmitáte constitútus, vestrî autem memor, benignè reversus de Pérsidis locis, & infirmitáte gravi apprehensus, necessárium duxi pro commúni utilitáte curam habére; non desperans memetipsum, sed spem multam habens effugiendi infirmitátem. Respíciens autem quòd & pater meus, quibus tempóribus in locis superióribus ducébat exércitum, ostendit qui post se susciperet principátum; ut si quid contrárium accíderet, aut difficile nuntiarétur, scientes hi qui in regiónibus erant, cui esset rerum summa derelicta, non turbarentur. Ad hæc considerans de próximo potentes quosque, & vicínos tempóribus insidiantes, & eventum expectantes, designávi filium meum Antíochum regem; quem sæpè recurrens in superióra regna multis vestrûm commendábam: & scripsi ad eum quæ subjecta sunt. Orátaque vos, & peto, mémo-

res beneficiórum públicè & privátim, ut unusquisque conservet fidem ad me & ad filium meum. Confído enim eum modestè & humánè actúrum, & sequentem propósitum meum, & commúnem vobis fore. Igitur homicída & blasphémus péssimè percussus, & ut ipse álios tractáverat, péregrè in móntibus miserábili óbitu vitâ functus est.

℟. Pro peccátis. 274.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 10.

AT Timótheus qui priùs à Judæis fúerat superátus, convocáto exército peregrínæ multitúdinis, & congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam capturus. Machabæus autem, & qui cum ipso erant appropinquante illo, deprecabantur Dóminum, caput terrâ aspergentes, lumbosque cilíciis præcincti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, & adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngiùs de civitáte procedentes, & próximi hóstibus effecti, resedérunt. Primo autem solis ortu utrique commiserunt: isti quidem victóriæ & prosperitátis sponsórum cum virtúte Dóminum habentes; illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed cùm véhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frænis áureis decóri, ducátum Judæis præstantes: ex quibus duo Machabæum médium habentes, armis suis circumseptum incólumem conservábant, in adversários autem tela & fúlmina jaciébant, ex quo & cæcitáte confúsi, & repléti perturbatióne cadébant. Interfecti sunt autem viginti míllia quingenti, & équites sexcenti. Timótheus verò confúgit in Gázaram præsídium munítum, cui præerat Chæreas.

℟. Intrávit. 271.

Lectio ij. Cap. 11.

LYsias autem ingressus Judæam, & appropians Bethsúræ quæ erat in angusto loco, ab Jerosólyma intervallo quinque stadiórum, illud præsídium expugnábat. Ut autem Machabæus, & qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia, cum fletu & lácrymis rogábant Dóminum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israël. Et ipse primus Machabæus, sumptis armis, céteros adhortátus est simul secum periculum subíre, & ferre auxílium frátribus suis. Cumque páriter prompto ánimo procéderent, Jerosólymis appáruit præcédens eos eques in veste cándida, armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixérunt misericórdem Dóminum, & convaluérunt ánimis, non solùm hómines, sed & béstias ferocíssimas, & muros férreos paráti penetráre. Ibant ígitur prompti, de cœlo habentes adjutórem, & miserántem super eos Dóminum. Leónum

autem more, ímpetu irruentes in hostes, prostravérunt ex eis úndecim míllia péditum, & équitum mille sexcentos: universos autem in fugam vertérunt; plures autem ex eis vulnerati, nudi evasérunt. Sed & ipse Lysias túrpiter fúgiens evásit.

℟. Ex gravi. 272.

Lectio iij. Cap. 15.

NIcánor quidem cum summa supérbia erectus, cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi à Deo affutúrum; & hortabátur suos, ne formidárent ad adventum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, & nunc sperárent ab Omnipotente sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege & Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptiores constítuit eos: & ita ánimis eórum erectis, simul ostendébat géntium fallácias, & juramentórum prævaricatiónem. Síngulos autem illórum armávit, non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis & exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod universos lætificávit. Erat autem hujuscémodi visus: Oníam qui fuerat summus sacerdos, virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum móribus, & elóquio decórum, & qui à púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendentem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Post hoc apparuísse & álium virum ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum; respondentem verò Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, & pópuli Israël: hic est qui multùm orat pro pópulo & universa sancta civitáte, Jeremías prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextrâ, & dedísse Judæ gládium áureum, dicentem: Accipe sanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israël. Exhortáti ítaque Judæ sermónibus bonis valdè, de quibus extolli posset ímpetus, & ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre.

℟. Surrexit. 272.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. C. 15.

NIcánor & qui cum ipso erant, cum tubis & cánticis admovébant. Judas verò, & qui cum eo erant, invocáto Deo, per oratiónes congressi sunt: manu quidem pugnantes, sed Dóminum córdibus orantes, prostravérunt non minùs triginta quinque míllia, præséntiâ Dei magnificè delectáti. Cùmque cessássent, & cum gáudio redírent, cognovérunt Nicánorem ruísse cum armis suis. Facto ítaque clamóre, & perturbatióne excitátâ, pátriâ voce omnipotentem Dóminum benedicébant. Præcépit autem Judas, qui per ómnia córpore & ánimo mori pro cívibus parátus erat, caput Nicánoris, & manum cum húmero abscíssam, Jerosóly-

mam perferri. Quò cùm perveníſſet, convocátis contribúlibus & ſacerdótibus ad altáre, accérſiit & eos qui in arce erant. Et oſtenſo cápite Nicánoris, & manu nefáriâ quam extendens contra domum ſanctam omnipotentis Dei, magníficè gloriátus eſt: linguam étiam ímpii Nicánoris præciſam juſſit particulátim ávibus ſtari, manum autem dementis contra templum ſuſpendi. Omnes ígitur cœli benedixérunt Dóminum, dicentes: Benedictus qui locum ſuum incontaminátum ſervávit. Suſpendit autem Nicánoris caput in ſumma arce, ut évidens eſſet & manifeſtum ſignum auxílii Dei.

[*Si fiat de Sabbato*, R.P.R.P. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Lib. 1. C. 9.

CEtera verba bellórum Judæ, & virtútum quas fecit, & magnitúdinis ejus, non ſunt deſcripta; multa enim erant valde. Et factum eſt, poſt óbitum Judæ emerſérunt iníqui in ómnibus fínibus Iſraël, & exorti ſunt omnes qui operabantur iniquitátem. In diébus illis facta eſt fames magna valde, & trádidit ſe Bácchidi omnis régio eórum cum ipſis. Et elégit Bácchides viros ímpios, & conſtítuit eos dóminos regiónis: & exquirébant, & perſcrutabantur amícos Judæ, & adducébant eos ad Bácchidem. Et vindicábat in illos, & illudébat. Et facta eſt tribulátio magna in Iſraël, qualis non fuit ex die quâ non eſt viſus Prophéta in Iſraël. Et congregáti ſunt omnes amíci Judæ, & dixérunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defunctus eſt, vir símilis ei non eſt qui éxeat contra inimícos noſtros, Bácchidem, & eos qui inimíci ſunt gentis noſtræ. Nunc ítaque te hódie elégimus eſſe pro eo nobis in príncipem & ducem ad bellandum bellum noſtrum. Et ſuſcépit Jónathas témpore illo principátum, & ſurrexit loco Judæ fratris ſui.

Lectio ij. Cap. 13.

ET audívit Simon quòd congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda, & attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus eſt & in timóre, aſcendit Jerúſalem, & congregávit pópulum, & adhortans, dixit: Vos ſcitis quanta ego, & fratres mei, & domus patris mei, fécimus pro légibus & pro ſanctis prælia, & angúſtias quales vídimus: horum grátiâ periérunt fratres mei omnes propter Iſraël, & relictus ſum ego ſolus. Et nunc non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis; non enim mélior ſum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam & ſancta, natos quoque noſtros & uxóres; quia congregátæ ſunt univerſæ gentes contérere nos inimicítiæ grátiâ. Et accenſus eſt ſpíritus pópuli ſimul ut audívit ſermónes iſtos; & reſpondérunt voce magnâ, dicentes: Tu es dux noſter loco Judæ & Jónathæ fratris tui: pugna prælium noſtrum; &

omnia quæcumque dixeris nobis, faciémus.

¶ *Dominicæ post Pentecosten non possunt esse pauciores viginti tribus, nec plures viginti octo. Si fuerint tantùm viginti tres, tunc Sabbato Hebdomadæ XXII. anticipatur Officium Dominicæ XXIII. ut dictum est suprà. 269.*

Si fuerint viginti quatuor, tunc post Hebdomadam XXIII. omissis Hebdomadibus quæ mox dicentur post Epiphaniam resumendæ, ponetur Officium Dominicæ quæ inscribitur Ultima post Pentecosten, ut infrà ante Proprium Sanctorum.

Quòd si Dominicæ illæ plures fuerint quam viginti quatuor, tunc post Hebdomadam vigesimam tertiam resumetur Officium unius aut plurium Hebdomadarum quæ eo anno superfuerint post Epiphaniam, incipiendo à Vesperis Sabbati, & ordine infrà posito.

Si igitur fuerint Dominicæ XXV. resumetur Officium Dominicæ VI. quæ superfuit post Epiphaniam.

Si XXVI. resumetur Officium Dominicarum V. & VI.

Si XXVII. resumetur Officium Dominicarum IV. V. & VI.

Si denique XXVIII. fuerint, resumetur Officium Dominicarum III. IV. V. & VI. ita ut ultimo semper loco ponatur ea quæ infrà dicitur Ultima post Pentecosten.

HEBDOMADÆ POST EPIPHANIAM RESUMENDÆ,

Quando post Pentecosten plures fuerint Dominicæ quàm viginti-quatuor.

DOMINICA TERTIA *quæ superfuit post Epiphaniam.*

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Scientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, & nos in Christo Jesu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli *Apóstoli ad Gálatas.*

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem qui suscitávit eum à mórtuis; & qui mecum sunt omnes fratres, Eccléstis Galátiæ: Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsenti século nequam, secundùm voluntátem Dei & Patris nostri, cui est glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Apud Dóminum misericórdia & copiósa apud eum redémptio. * Et ipse rédimet Israël ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte: * Et ipse. *Ps.* 129. *Tit* 2.

Lectio ij.

MIror quòd sic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium; quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos conturbant, & volunt convértere Evangéliũ Christi. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, & nunc íterum dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum; & humiliábit calumniatórem: * Oriétur in diébus ejus justítia. ℣. Christum propósuit Deus, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore, ut sit ipse justus, & justificans eum qui est ex fide Jesu Christi. * Oriétur. *Ps.* 71. *Rom.* 3.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est à me,

quia non est secundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquando in Judaísmo; quóniam supra modum persequébar Eccléſiã Dei, & expugnábam illam, & proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam, ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus, contínuò non acquiévi carni & sánguini.

℟. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide: * Díligit misericórdiam & judícium; † Misericórdiâ Dómini plena est terra. ℣. In Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium; sed fides quæ per caritátem operátur: * Díligit. Glória. † Misericórdiâ. *Ps.* 32. *Galat.* 5.

IN II. NOCTURNO.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas. *Præf. initio.*

Lectio iv.

CAusa propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: Ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenentes ipsum grátiæ benefícium, & adhuc volentes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto; justam scílicet legem injustis homínibus dando, ad demonstranda peccáta eórum, non auferenda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fídei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Adjuva me, Dómine Deus meus: salvum me fac secundùm misericórdiam tuam; & sciant * Quia manus tua hæc, & tu, Dómine, fecísti eam. ℣. Grátiâ estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est: non ex opéribus, ut ne quis gloriétur; * Quia. *Ps.* 108. *Ephes.* 2.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitúti illi volébant constitúere sub onéribus legis, asséverantes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumciderentur, & céteras carnáles Judáici ritûs observatiónes subírent. Et ídeò Paulum Apóstolum suspectum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat, tanquam non tenentem disciplinam ceterórum Apostolórum qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Super omnem terram glória tua, Deus; * Ut liberéntur dilecti tui, salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me. ℣. Grátia quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária, manifestáta est nunc per illuminatiónem salvatóris nostri Jesu Christi; * Ut. *Ps.* 107. 2. *Tim.* 1.

Lectio vj.

TAlis quidem quæſtio eſt & in Epiſtola ad Romanos. Verúmtamen vidétur áliquid intereſſe, quod ibi contentiónem ipſam dírimit, litemque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus credíderant, orta erat, cùm illi tanquam ex méritis óperum legis, ſibi rédditum Evangélii præmium arbitrarentur, quod præmium incircumcíſis tanquam imméritis nolébant dari; illi contrà Judæis ſe præferre geſtírent, tanquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epiſtola, ad eos ſcribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant, & ad obſervatiónes legis cogébant.

℟. Dóminus petra mea, & robur meum, ſperábo in eum: * Salvátor meus, † De iniquitáte liberábis me. ℣. Lex ſpíritûs vitæ in Chriſto Jeſu liberávit me à lege peccáti & mortis: * Salvátor. Glória. † De iniquitáte. 2. *Reg.* 22. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Cùm deſcendiſſet Jeſus de monte, ſecútæ ſunt eum turbæ multæ; & ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. lib. 5. num. 1.

SEcundùm Matthæum primus hic poſt benedictiónes à Dómino ſanátus indúcitur, ut quia díxerat Dóminus: Non veni ſólvere legem, ſed adimplére, ille qui excludebátur à lege, purgári ſe Dómini poteſtáte præſúmens, non ex lege, ſed ſupra legem eſſe grátiam judicáret, quæ leprósi máculam poſſet ablúere. Verùm ut in Dómino poteſtátis auctóritas, ita in illo fidei conſtántia declarátur. Ille in fáciem prócidit, quod humilitátis eſt & pudóris; ut unuſquiſque de ſuæ vitæ máculis erubeſcat: ſed confeſſiónem verecúndia non repreſſit. Oſtendit vulnus, remédium poſtulávit; & ipſa religiónis & fidei plena conféſſio eſt. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tríbuit poteſtátem: de voluntáte autem Dómini, non quaſi pietátis incrédulus dubitávit, ſed quaſi colluviónis ſuæ cónſcius, non præſumpſit.

℟. Cùm deſcendiſſet Jeſus de monte, ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum: * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

CUi moráli quâdam Dóminus ſanctitáte reſpondit: Volo; mundáre. Et contínuò lepra diſceſſit ab eo. Nihil enim médium eſt inter opus Dei, atque præceptum; quia in præcepto eſt opus. Dénique dixit, & facta ſunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non poteſt, quia voluntas Dei poteſtas eſt. Itaque ſtatim lepra diſceſſit, ut intélligas meden-

tis affectum qui veritátem óperi áddidit. Dénique secundum Marcum, miserátus est eum Dóminus: quod pulcrè est pósitum. Et pléraque tália posuérunt Evangelístæ, qui nos in utróque fundáre voluérunt, describentes signa virtútis ad fidem, exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Unde & tangit non dedignátus, & ímperat non diffísus; hoc enim est indícium potestátis, quia quasi habens potestátem sanandi & jubendi auctoritátem, operandi testimónium non réfugit. Volo, ergo dicit propter Photínum, ímperat propter Arium, tangit propter Manichæum.

℟. Jesus misértus ejus, extendit manum suam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: & statim mundátus est. ℣. Omne quod volúerit, fáciet; & sermo illíus potestáte plenus est. * Ait. *Marc.* 1. *Eccles.* 8.

Lectio ix.

SImul illud mirábile, quòd eo sanávit génere, quo fúerat obsecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit; mundáre. Habes voluntátem, habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum, tétigit illum. Lex tangi leprósos próhibet; sed qui Dóminus legis est, non obséquitur legi, sed legem facit. Non ergo tétigit, quia sine tactu mundáre non póterat; sed ut probáret quia subjectus non erat legi, nec contágium timébat ut hómines; sed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat: simul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur, quæ solébat contamináre tangentem. Osténdere autem se sacerdóti jubétur, ut intelligeret sacerdos non legis órdine, sed Dei grátiâ super legem esse curátum; & dum mandáto jubet offerre sacrificium præceptum Móysi, osténderet Dóminus quia legem non sólveret, sed implére t, qui secundùm legem grádiens, supra legem sanáre eos quos remédia legis non sanáverant, viderétur. Et bene áddidit, Sicut præcépit Móyses. Lex enim spiritális est, ideòque vidétur sacrificium spiritále mandásse.

℟. Ait Jesus: Vide, némini díxeris; sed vade, * Osténde te sacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundandus est: Adducétur ad sacerdótem, qui præcipiet ei ut ófferat. * Osténde. Glória Patri. † Offer munus. *Matth.* 2. *Levit.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, & curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, infirmitátem nostram propítius respice; atque, ad protegendum nos, déxteram tuæ majestátis extende; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Dixit Jesus Centurióni: Vade,

& sicut credidisti fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 2.

SCientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi; & nos in Christo Jesu crédimus, ut justificémur ex fide Christi, & non ex opéribus legis: propter quod ex opéribus legis non justificábitur omnis caro. Quòd si quæréntes justificári in Christo, inventi sumus & ipsi peccatóres, numquid Christus peccáti minister est? Absit. Si enim quæ destruxi, íterum hæc ædífico, prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem legi mórtuus sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei qui dilexit me, & trádidit semetipsum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia, ergo gratìs Christus mórtuus est.

℟. Apud Dóminum. 284.

Lectio ij. Cap. 3.

O Insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? Hoc solùm à vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex auditu fidei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex auditu fidei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, & reputátum est illi ad justítiam. Cognóscite ergo quia qui ex fide sunt, ii sunt filii Abrahæ.

℟. Judicábit. 284.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis sunt, sub maledícto sunt. Scriptum est enim: Maledíctus omnis qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, manifestum est quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide; sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum; quia scriptum est: Maledíctus omnis qui pendet in ligno; ut in géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum est. 285.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 5.

VOs in libertátem vocáti estis, fratres: tantùm ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicem

ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur : Díliges próximum tuum sicut teipsum. Quòd si ínvicem mordétis & comédítis, vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem : Spíritu ambuláte, & desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit adversùs spíritum ; spíritus autem adversùs carnem : hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcumque vultis, illa faciátis. Quòd si Spíritu ducímini, non estis sub lege. Manifésta sunt autem ópera carnis : quæ sunt fornicátio, immunditia, impudícitia, luxúria, idolórum sérvitus, veneficia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, & his símilia, quæ prædico vobis sicut prædixi ; quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spíritûs est cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas.

℟. Adjuva me, Dómine Deus. 285.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, etsi præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, considerans teipsum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, & sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, & sic in semetipso tantùm glóriam habébit, & non in áltero : unusquísque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat in ómnibus bonis. Nolíte erráre, Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem ; qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.

℟. Super omnem. 285.

Lectio iij.

VIdéte quálibus lítteris scripsi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Christi persecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custódiunt ; sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos & misericórdia, & super Israël Dei. De cétero nemo mihi molestus sit ; ego enim stigmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, fratres. Amen. Tu autem.

℟. Dóminus. 286.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Epheſi, & fidélibus in Christo Jesu: Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum. 284.

Lectio ij.

QUi prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia & prudéntia; ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntátis suæ, secundùm beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instaurâre ómnia in Christo, quæ in cœlis & quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Judicábit. 284.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos sorte vocáti sumus, prædestináti secundùm propósitum ejus, qui operátur ómnia secundùm consílium voluntátis suæ, ut simus in laudem glóriæ ejus, nos qui antè sperávimus in Christo; in quo & vos, cùm audissétis verbum veritátis, (Evangélium salútis vestræ,) in quo & credentes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsius.

℟. Rectum est. 285.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 2.

NOs omnes aliquando conversáti sumus in desidériis carnis nostræ, facientes voluntátem carnis & cogitatiónem; & erámus natúrâ filii iræ, sicut & céteri. Deus autem qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, & cùm essémus mórtui peccâtis, convivificávit nos in Christo, (cujus grátiâ estis salváti) & conresuscitávit, & consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet in séculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu. Grátiâ enim estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum est, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsius enim sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus.

℟. Adjuva me. 285.

Lectio ij.

PRopter quod mémores estóte, quòd aliquando vos Gentes in carne, qui dicímini præpútium, ab ea quæ dicitur circumcísio in carne, manu facta; quia erátis illo in témpore sine Christo, alienáti à conversatióne Israël, & hóspites testamentórum, promissiónis spem non habentes, & sine Deo, in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu vos, qui aliquando erátis longè, facti estis propè in sánguine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit útraque unum, & médium paríetè macériæ solvens, inimicítias in carne sua; legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hóminem, fáciens pacem, & reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens inimicítias in semetipso.

℟. Super omnem. 285.

Lectio iij.

ET véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuistis, & pacem iis qui propè; quóniam per ipsum habémus accessum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non estis hóspites & ádvenæ; sed estis cives sanctórum, & doméstici Dei, superædificáti super fundamentum Apostolórum & Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu: in quo omnis ædificátio constructa crescit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

℟. Dóminus. 286.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

OBsecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti estis, cum omni humilitáte & mansuetúdine, cum patiéntia, supportantes ínvicem in caritáte, sollíciti serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma. Unus Deus & Pater ómnium, qui est super omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis.

℟. Apud Dóminum. 284.

Lectio ij.

UNicuíque autem nostrûm data est grátia secundùm mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascendens in altum captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus. Quòd autem ascendit, quid est, nisi quia & descendit primùm in inferióres partes terræ? Qui descendit, ipse est & qui ascendit super omnes cœlos, ut implére ret ómnia.

℟. Judicábit. 284.

Lectio iij.

ET ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelístas, álios autem Pastóres & Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi; donec occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Filii Dei, in virum perfectum, in

mensúram ætátis plenitúdinis Christi ; ut jam non simus párvuli fluctuántes, & circumferámur omni vento doctrínæ , in nequítia hóminum , in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem facientes in caritáte , crescámus in illo per ómnia , qui est caput Christus.

℟. Rectum. 285.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 5.

ESTóte imitatóres Dei , sicut fílii carissimi : & ambuláte in dilectióne , sicut & Christus dilexit nos , & trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem , & omnis immundítia , aut avarítia , nec nominétur in vobis , sicut decet sanctos , aut turpitúdo , aut stultilóquium , aut scurrílitas quæ ad rem non pértinet ; sed magis gratiárum áctio. Hoc enim scitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor , aut immundus , aut avárus , (quod est idolórum sérvitus) non habet hæreditátem in regno Christi & Dei.

[*Si fiat de Sabbato* , ℟. ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NEmo vos sedúcat inánibus verbis ; propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolite ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquando ténebræ ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte, (fructus enim lucis est in omni bonitáte , & justítiâ , & veritáte :) probántes quid sit beneplácitum Deo : & nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum ; magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis , turpe est & dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifestántur ; omne enim quod manifestátur , lumen est. Propter quod dicit : Surge , qui dormis ; & exurge à mórtuis : & illumináb it te Christus.

Lectio iij. Cap. 6.

DE cétero, fratres, confortámini in Dómino , & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei , ut possítis stare adversùs insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio adversùs carnem & sánguinem , sed adversùs príncipes & potestátes, adversùs mundi rectóres tenebrárum harum , contra spirituália nequítiæ in cœléstibus. Proptérea accípite armatúram Dei , ut possítis resístere in die malo , & in ómnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritáte, & indúti lorícam justítiæ , & calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis : in ómnibus sumentes scutum fidei , in quo possítis ómnia tela nequíssimi ígnea extínguere.

DOMINICA QUARTA

quæ superfuit post Epiphaniam.

IN VESPERIS Sabbati , Ad Magnificat. *Ant.* 2. D. Omnia detrimentum feci , & árbitror ut stércora , ut Christum lucrifáciam. *Phil.* 3.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philippenſes.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Timótheus, ſervi Jeſu Chriſti, ómnibus ſanctis in Chriſto Jeſu, qui ſunt Philippis, cum Epíſcopis, & Diacónibus: Grátia vobis, & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo in omni memória veſtrî, ſemper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens ſuper communicatióne veſtra in Evangélio Chriſti, à prima die uſque nunc; confidens hoc ipſum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet uſque in diem Chriſti Jeſu: ſicut eſt mihi juſtum hoc ſentíre pro ómnibus vobis; eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defenſióne & confirmatióne Evangélii, ſócios gáudii mei omnes vos eſſe.

℟. Voluntátem timéntium ſe fáciet Dóminus, & deprecatiónem eórum exáudiet, & ſalvos fáciet eos. * Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe. ℣. Scimus quia omnis qui natus eſt ex Deo, non peccat: ſed generátio Dei conſervat eum. * Cuſtódit. *Pſ.* 144. 1. *Joan.* 5.

Lectio ij.

TEſtis enim mihi eſt Deus quómodò cúpiam omnes vos in viſcéribus Jeſu Chriſti. Et hoc oro, ut cáritas veſtra magìs ac magìs abundet in ſciéntia & in omni ſenſu; ut probétis potióra, ut ſitis ſincéri & ſine offenſa in diem Chriſti, repléti fructu juſtítiæ per Jeſum Chriſtum in glóriam & laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me ſunt, magìs ad profectum venérunt Evangélii: ita ut vincula mea manifeſta fierent in Chriſto in omni prætório, & in céteris ómnibus; & plures è frátribus in Dómino confidentes vínculis meis, abundántius audérent ſine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, víſita nos in ſalutári tuo, * Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; ut laudéris cum hæreditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiſcum ſortíti ſunt fidem in juſtítia Dei noſtri & Salvatóris Jeſu Chriſti, grátia & pax adimpleátur. * Ad videndum. *Pſ.* 105. 2. *Petr.* 1.

Lectio iij.

QUidam quidem & propter invídiam & contentiónem, quidam autem & propter bonam voluntátem Chriſtum prædicant; quidam ex caritáte, ſcientes quóniam in defenſiónem Evangélii póſitus ſum. Quidam autem ex contentióne Chriſtum annúntiant non ſincérè, exiſtimantes preſſúram ſe ſuſcitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, ſive per occaſiónem, ſive per veritátem Chriſtus annuntiétur, & in hoc gáudeo, ſed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad ſalútem per veſtram oratiónem, & ſubminiſtratiónem Spíritûs Jeſu Chriſti.

℟. Salvábis me, Dómine,

à contradictiónibus pópuli mei ; custódies me in caput géntium : pópulus quem ignóro, sérviet mihi : * Et exaltábitur Deus fortis salútis meæ. ℣. Sermo Dei currat & clarificétur. ; * Et exaltábitur. Glória Patri. * Et. 2. *Reg.* 22. 2. *Thess.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Philippenses.

In Præf. n. 2. *Lectio iv.*

PAulus testimónium Philippénsibus dat, non solùm fídei & periculórum nómine, sed étiam beneficéntiæ, ubi, inquit, quod & in princípio Evangélii, & semel & bis in usum mihi misístis, némine álio id præstante. Hæc ígitur & nos intelligentes, aggrediámur ipsi digni fieri hujusmodi exemplis, & primùm quidem promptos ac parátos nos ostendámus pro Christo pati. At enim hoc témpore non est qui Christiános insectétur & vexet. Ergo, ubi nihil áliud, saltèm efficácem & vehementem illórum beneficéntiam imitémur ; neque ubi semel atque íterum dedérimus, omni officio perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum est. Quemádmodùm dívitum fílii decus áureum circa collum gestant, illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis insigne circumferentes ; ita & eleemósynam nobis ipsis circumdémus oportet, declarantes nos esse misericórdis illíus filios, qui solem exoríri facit super malos & bonos. At non credunt infidéles ? Quinímò per hæc credent, si nos hæc præstitérimus. Nam si víderint nos ómnium miseréri, illumque repræsentáre præceptórem, ad illíus imitatiónem hoc à nobis fieri intélligent.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur ; & de necessitátibus eórum liberávit eos. * Misit verbum suum, & sanávit eos ; & erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Quóniam misericors Dóminus est & miserátor : * Misit verbum. *Ps.* 106. *Jac.* 5.

Lectio v.

NOstis profectò, nostis & vos ex pecúniis mala ómnia, ex pecúniis sexcenta bella solére exístere. Quamobrem qui illas contémnere dídicit, tranquillo in portu seipsum locávit, nec damnum posthàc métuit. Ad hanc enim disciplínam illum eleemósyna erudívit : non áppetit posthàc aliéna ; quómodò enim, cùm sua profundat ac donet ? Nullâ posthàc dívitis invídiâ tángitur ; quómodò enim, cùm pauper fieri velit ? Ipsumque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hîc : quorum verò ibi bonórum compos futúrus sit, nulla unquam orátio queat expónere. Non unà cum stultis virgínibus foris manébit, sed unà cum prudéntibus, unà cum sponso introíbit, splendidas habens lámpades. Tanta est eleemósynæ virtus ; magnâ cum libertáte alumnos suos introdúcit, ac nemo con-

tradícit, ſed omnes cedunt. Nam ſi Deum in terram adduxit, idque ipſi perſuáſit ut homo fíeret, multò magìs hóminem in cœlum intromíttere póterit: uſque ádeò magna eſt ipsíus poténtia.

℟. Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum; * Quia ſuſcépit eos de via iniquitátis eórum. ℣. Suſcípite infírmos, ſemper quod bonum eſt ſectámini in omnes: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu; * Quia ſuſcépit. *Pſ.* 106. 1. *Theſſ.* 5.

Lectio vj.

ITaque ſi ex miſericórdia atque hóminum amóre, Deus homo factus eſt, imò ſi eò adductus eſt ut ſervus fíeret; multò magìs propter eam ſervos in domum introdúcet ſuam. Hanc amémus, hanc colámus, non uno aut áltero die, ſed per omne tempus; ut ipſa nos bene notos hábeat. Nam ſi ea nos nóverit, & Dóminus noſcet; ſin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet, Néſcio vos. Verùm abſit ut hanc nos vocem audiámus, ſed beátam illam: Venite, benedícti Patris mei, poſſidéte parátum vobis regnum à conſtitutióne mundi; quod útinam nos omnes conſequámur in Chriſto Jeſu Dómino noſtro, cum quo Patri, unàque ſancto Spíritui glória, impérium, honos, nunc & ſemper, in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

℟. Miſericórdiam & veritátem díligit Deus: * Grátiam & glóriam dabit Dóminus; † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hilarem datórem díligit Deus; potèns eſt autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis. * Grátiam. Glória. † Non privábit. *Pſ.* 83. 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore; Aſcendente Jeſu in navículam, ſecúti ſunt eum diſcípuli ejus: & ecce motus magnus factus eſt in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; ipſe verò dormiébat. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Enarr. 2. in Pſalm. 25.

AUdíſtis in Evangélio: Periclitabátur navígium in ſtagno, & dormiébat Jeſus. Navigámus per quoddam ſtagnum, & ventus & procellæ non deſunt; tentatiónibus quotidiánis hujus ſéculi propè opplétur noſtrum navígium. Unde autem fit, niſi quia dormit Jeſus? Si non dormíret in te Jeſus, tempeſtátes iſtas non pateréris; ſed tranquillitátem habéres intériùs, convigilante tecum Jeſu.

℟. Ecce motus magnus factus eſt in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; Jeſus verò dormiébat. Et diſcípuli ejus ſuſcitavérunt eum, dicentes: * Dómine, ſalva nos, perímus. ℣. Exurge, quare obdormis, Dómine? ádjuva nos: * Dómine, ſalva. *Matth.* 8. *Pſ.* 43.

Lectio viij.

QUid est autem, Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procellæ stagni hujus; vides malos florére, bonos laboráre: tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua: O Deus, ipsa est justítia tua, ut mali floreant, boni labórent? Dicis Deo, Ipsa est justítia tua? & Deus tibi, Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? Unde hoc dicis? unde flúctibus stagni & tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tua, quæ est de Jesu, sopita est in corde tuo.

℟. Exurgens Jesus, ait discípulis: * Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Quid tímidi. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jesum, & dic: Magister, perímus. Movent enim incerta stagni, perímus. Evigiláb it ille, id est, rédiet ad te fides tua; &, ádjuvante illo, considerábis in ánima tua quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in æternum. Evigilante Christo, jam tempestas illa non quátiet cor tuum, non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis & flúctibus, & tránsiet periculum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum: * Et státuit procellam in auram; & † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus est Jesus vento, & dixit mari: Tace: obmutésce; * Et státuit. Glória Patri. † Siluérunt fluctus maris. *Ps.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Surgens Jesus, imperávit ventis & mari; & facta est tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvante vincámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Hómines miráti sunt, dicentes: Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei! *Matt.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 2.

SI qua consolátio in Christo, si quod solátium caritátis, si qua societas spíritus, si qua víscera miseratiónis; implére gáudium meum, ut idem sapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipsum sentientes, nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam; sed in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrantes, non quæ sua sunt sínguli considerantes, sed ea quæ aliórum.

℟. Voluntátem. 293.

Lectio ij.

ITaque, caríssimi mei, (sicut semper obedístis) non ut in præséntia meî tantùm, sed multò magìs nunc in abséntia mea, cum metu & tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim qui operátur in vobis & velle & perfícere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus & hæsitatiónibus; ut sitis sine queréla, & símplices fílii Dei, sine reprehensióne in médio natiónis pravæ & perversæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo.

℟. Dómine, vísita nos in salutári tuo. 293.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cétero, fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ; hæc cogitáte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite; & Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino vehementer, quóniam tandem aliquando refloruístis pro me sentíre, sicut & sentiebátis: occupáti autem erátis. Non quasi propter penúriam dico: ego enim dídici, in quibus sum, sufficiens esse. Scio & humiliári, scio & abundáre, (ubíque & in ómnibus institútus sum) & satiári, & esurire, & abundáre, & penúriam pati. Omnia possum in eo qui me confortat.

℟. Salvábis me, Dómine. 293.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Timotheus frater, eis qui sunt Colossis, sanctis & fidélibus frátribus in Christo Jesu: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis orantes: audientes fidem vestram in Christo Jesu, & dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis, quam audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut & in universo mundo est, & fructíficat, & créscit sicut in vobis ex ea die quâ audístis & cognovístis grátiam Dei in veritáte.

℟. Clamavérunt. 294.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orantes, & postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni sapiéntia & intellectu spirituáli; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti, secundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia, & longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lúmine; qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, & tránstulit in regnum Fílii

dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum.

℟. Confiteantur. 295.

Lectio iij. Cap. 2.

SIcut ergo accepístis Jesum Christum Dóminum, in ipso ambuláte, radicáti & superædificáti in ipso, & confirmáti fide, sicut & didicístis, abundántes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosophiã, & inánem fallácian, secundùm traditiónem hóminum, secundùm elementa mundi, & non secundùm Christum; quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter, & estis in illo repléti, qui est caput omnis principátûs & potestátis, in quo & circumcísi estis circumcisióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis, sed in circumcisióne Christi: consepulti ei in baptísmo, in quo & resurrexístis per fidem operatiónis Dei qui suscitávit illum à mórtuis.

℟. Misericórdiam. 295.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Colossénses,

Lectio j. Cap. 3.

INdúite vos, sicut electi Dei, sancti & dilecti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportántes ínvicem, & donántes vobísmetipsis, si quis adversùs áliquem habet querélam: sicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: & pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore; & grati estóte.

℟. Voluntátem. 293.

Lectio ij.

VErbum Christi hábitet in vobis abundánter in omni sapiéntia, docentes & commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis & cánticis spirituálibus, in grátia cantantes in córdibus vestris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agentes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. Viri, diligite uxóres vestras, & nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre filios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Dómine. 293.

Lectio iij. Cap. 3. & 4.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum servientes, quasi homínibus placentes, sed in simplicitáte cordis timentes Deũ. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, & non homínibus; scientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit; & non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est & æquum, servis præstáte; scientes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni in-

ſtáte, vigilantes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me. 293.

FERIA QUINTA.

Incipit Epiſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicenſes.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Eccléſiæ Theſſalonicénſium in Deo Patre, & Dómino Jeſu Chriſto: Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo ſemper pro ómnibus vobis, memóriam veſtrî facientes in oratiónibus noſtris ſine intermiſſióne, mémores óperis fídei veſtræ, & labóris, & caritátis, & ſuſtinéntiæ ſpei Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ante Deum & Patrem noſtrum: ſcientes, fratres dilecti à Deo, electiónem veſtram; quia Evangélium noſtrum non fuit ad vos in ſermóne tantùm, ſed & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa, ſicut ſcitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℟. Clamavérunt. 294.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim noſtra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo: ſed ſicut probáti ſumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quaſi homínibus placentes, ſed Deo qui probat corda noſtra. Neque enim aliquando fúimus in ſermóne adulatiónis, ſicut ſcitis; neque in occaſióne avarítiæ, Deus teſtis eſt; nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm poſſemus vobis óneri eſſe, ut Chriſti Apóſtoli; ſed facti ſumus párvuli in médio veſtrûm, tanquam ſi nutrix fóveat filios ſuos. Ita deſiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non ſolùm Evangélium Dei, ſed étiam ánimas noſtras; quóniam caríſſimi nobis facti eſtis.

℟. Confiteantur. 295.

Lectio iij.

MEmores enim eſtis, fratres, labóris noſtri & fatigatiónis: nocte ac die operántes, ne quem veſtrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos teſtes eſtis, & Deus, quàm ſanctè, & juſtè, & ſine queréla, vobis qui credidiſtis, fúimus, ſicut ſcitis quáliter unumquemque veſtrûm, (ſicut pater filios ſuos) deprecántes vos & conſolántes, teſtificáti ſumus ut ambularétis dignè Deo qui vocávit vos in ſuum regnum & glóriam. Ideò & nos grátias ágimus Deo ſine intermiſſióne; quóniam cùm accepiſſétis à nobis verbum audítûs Dei, accepiſtis illud, non ut verbum hóminum, ſed (ſicut eſt verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidiſtis.

℟. Miſericórdiam. 295.

FERIA SEXTA.

De Epiſtola prima ad Theſſalonicenſes.

Lectio j. Cap. 4.

DE cétero, fratres, rogámus vos, & obſecrámus in Dómino Jeſu, ut quemádmodùm accepiſtis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre & placére Deo, ſic & ambulétis, ut abundétis magìs. Scitis enim quæ præ-

cepta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificátio vestra; ut abstineátis vos à fornicatióne, ut sciat unusquisque vestrûm vas suum possidére in sanctificatióne & honóre, non in passióne desidérii, sicut & gentes quæ ignórant Deum; & ne quis supergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem suum; quóniam vindex est Dóminus de iis ómnibus, sicut prædíximus vobis, & testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificatiónem.

℟. Voluntátem. 293.

Lectio ij. Cap. 5.

DE tempóribus autem & momentis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligenter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cùm autem díxerint, Pax & secúritas; tunc repentinus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habentis, & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris, ut vos dies illa tanquam fur comprehendat. Omnes enim vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum. Igitur non dormiámus sicut & céteri, sed vigilémus, & sóbrii simus.

℟. Dómine. 293.

Lectio iij.

ROgámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præsunt vobis in Dómino, & monent vos, ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patientes estóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alícui reddat; sed semper quod bonum est sectámini in ínvicem, & in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophetías nolíte spérnere. Omnia autem probáte: quod bonum est tenéte: ab omni spécie mala abstinéte vos.

℟. Salvábis me. 293.

SABBATO.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Eccléstæ Thessalonicénsium, in Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercrescit fides vestra, & abundat cáritas uniuscujusque vestrûm in ínvicem; ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Eccléstis Dei, pro patiéntia vestra & fide, & in ómnibus persecutiónibus vestris, & tribulatiónibus quas sustinétis in exemplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini. Si tamen justum est apud Deum

retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant; & vobis qui tribulámini, réquiem nobíſcum in revelatióne Dómini Jeſu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabbato*, R.R.R. *ſumentur è* II. *Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 2.

ROgámus autem vos, fratres, per adventum Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & noſtræ congregatiónis in ipſum, ut non citò moveámini à veſtro ſenſu, neque terreámini, neque per ſpíritum, neque per ſermónem, neque per epiſtolam tanquam per nos miſſam, quaſi inſtet dies Dómini. Ne quis vos ſedúcat ullo modo; quóniam niſi vénerit diſcéſſio primùm, & revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis, qui adverſátur & extóllitur ſupra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei ſédeat, oſtendens ſe tanquam ſit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc eſſem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat ſcitis, ut revelétur in ſuo témpore. Nam myſtérium jam operátur iniquitátis: tantùm, ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jeſus interficiet ſpíritu oris ſui, & déſtruet illuſtratióne adventûs ſui eum.

Lectio iij. Cap. 3.

CUm eſſémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis; quóniam ſi quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quoſdam ambuláre inquiétè, nihil operantes, ſed curiósè agentes. Iis autem qui ejúſmodi ſunt, denuntiámus, & obſecrámus in Dómino Jeſu Chriſto, ut cum ſiléntio operantes ſuum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte deficere benefacientes. Quòd ſi quis non óbedit verbo noſtro per Epiſtolam, hunc notáte, & ne commiſceámini cum illo, ut confundátur: & nolíte quaſi inimícum exiſtimáre, ſed corrípite ut fratrem. Ipſe autem Dóminus pacis det vobis pacem ſempiternam in omni loco. Dóminus ſit cum ómnibus vobis. Salutátio meâ manu Pauli, quod eſt ſignum in omni Epiſtola: ita ſcribo. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

DOMINICA QUINTA *quæ ſuperfuit poſt Epiphaniam.*

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Chriſtus Jeſus dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus, teſtimónium tempóribus ſuis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epiſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti ſecundùm impérium Dei ſalvatóris noſtri, & Chriſti Jeſu ſpei noſtræ: Timótheo dilecto fílio in fide; Grátia, miſericórdia, & pax à Deo Patre, & Chriſto

Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi, cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibusdam ne áliter docérent, neque intenderent fábulis & genealógiis interminátis: quæ quæstiónes præstant magìs quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autem præcepti est cáritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ. A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. Díriget Dóminus mansuétos in judício: docébit mites vias suas. * Universæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, requiréntibus testamentum ejus. ℣. Sectáre justítiam, fidem, caritátem, & pacem; stultas autem & sine disciplína quæstiónes devíta. * Universæ viæ Dómini. *Psalm.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro; quia fidélem me exístimávit, ponens in ministério; qui prius blasphémus fui, & persecútor, & contumelióstus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide & dilectióne quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus; quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum: sed ídeò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi in vitam ætérnam.

℟. Usquequò, Deus, improperábit inimicus? irritat adversárius nomen tuum in finem? Deus autem rex noster ante sécula: * Operátus est salutem in médio terræ. ℣. Filius hóminis non venit ánimas pérdere, sed salváre: * Operátus. *Ps.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

OBsecro ígitur primùm ómnium fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt; ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & castitáte. Hoc enim bonum est, & acceptum coram salvatóre nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus testimónium tempóribus suis.

℟. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, & veritátis suæ dómui Israël. * Vidérunt omnes términi terræ salutáre Dei nostri. ℣. Deus erat in Christo mundum reconcílians sibi, non réputans illis delicta ipsórum. * Vidérunt. Glória Patri. * Vidérunt. *Psalm.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Augustíni Epíscopi. *De verb. Apost. Ser.* 175. *al.* 9.

Cap. 1. *Lectio iv.*

FIdélis sermo, & omni accéptióne dignus; quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Nulla causa fuit veniendi Christo Dómino, nisi peccatóres salvos fácere. Tolle morbos, tolle vúlnera, & nulla causa est medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus: ipse ægrótus genus humánum est.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino; & ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus: * Anima mea, noli obliviscí omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam. * Anima. *Psal.* 102. 1. *Tim.* 1.

Serm. 176. C. 4. *Lectio v.*

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de se volenti desperáre: Qui curávit me, misit me ad te, & dixit mihi: Illi desperanti vade, & dic quid habuísti, quid in te sanávi, quàm citò sanávi. De cælo vocávi; unâ voce percussi & dejéci, áliâ erexi & clégi, tértiâ implévi & misi, quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis, clama desperátis: Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere. Quid timétis? Quid trepidátis? Quorum primus ego sum. Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotántibus, stans jacéntibus, secúrus desperántibus. Ideò enim misericórdiam consecútus sum, ut in me osténderet Christus Jesus omnem longanimitátem.

℟. Quómodò miserétur pater filiórum, misertus est Dóminus timéntibus se; quóniam * Ipse cognóvit figmentum nostrum: recordátus est quóniam pulvis sumus. ℣. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit: * Ipse. *Ps.* 102. *Tit.* 3.

Cap. 5. *Lectio vj.*

NOlíte ergo desperáre. Ægróti estis, accédite ad eum, & sanámini: cæci estis, accédite ad eum, & illuminámini. Et qui sani estis, ei grátias ágite; & qui ægrotátis, ad eum sanandi cúrrite; dícite omnes: Veníte, adorémus, & prosternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos & hómines & salvos. Nam si ille nos fecit hómines, nos autem ipsi nos fécimus salvos; áliquid illo mélius fécimus: mélior est enim salvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, & tu te feciſti bonum hóminem; quod tu feciſti, mélius est. Noli te extóllere super Deum: subde te Deo, adóra, prostérnere, confitére illi qui fecit te; quia nemo récreat, nisi qui creat; nemo réficit, nisi qui fecit.

℟. Magnificáte Dóminum mecum: & exaltémus nomen

ejus in idipsum. * Accédite ad eum, & illumináminí; & † Fácies vestræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. * Accédite. Glória. † Fácies. *Psal.* 33. *Coloss.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens; Símile factum est regnum cœlórum hómini qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De verbis Evang. Serm. 88. *Cap.* 18.

HOc in mystério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, esse intùs in Ecclésia bonos & malos, quod sæpè dícimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus déserat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área: quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet Ventilátor qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális separátio, quam modò spiritális præcédit. A malis corde semper disjungímini, ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes sitis in corrigendis vestris, ad curam scílicet vestram quoquómodò pertinéntibus, monendo, docendo, hortando, terrendo.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum semen in agro suo: cùm autem dormírent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ℣. Ad imáginem símilitúdinis suæ Deus fecit hóminem; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus; si non consentias, & si redarguas: hoc est, non communicáre, non consentíre. Communicátur quippe, quando facto ejus consórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóstolus, ait: Nolite communicáre opéribus infructuósis tenebrárum. Et quia parùm erat non consentíre, si sequerétur negligéntia disciplínæ: Magìs autem, inquit, & redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus est: Nolíte communicáre; magìs autem & redargúite. Quid est, Nolíte communicáre? Nolíte consentíre, nolíte laudáre, nolíte approbáre. Quid est, Magìs autem & redargúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipsa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum est ne se extollat qui álterum córripit. Neque ergo consentientes sitis malis, ut approbétis; neque negligentes, ut non arguátis; neque superbientes, ut insultanter arguátis.

℟. Zizánia fílii sunt nequam; inimícus autem qui seminávit ea, est diábolus. * Sicut colliguntur zizánia & igni comburuntur, sic erit in consummatióne

consummatióne séculi. ℣. In diem perditiónis servátur malus, & ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matt.* 13. *Job.* 13.

Lectio ix.

QUi deseréerit unitátem, violat caritátem; & quisquis violat caritátem, quodlibet magnum hábeat, ipse nihil est. Si linguis hóminum loquátur & Angelórum, si sciat ómnia sacraménta, si hábeat ómnem fidem ut montes tránsferat, si distríbuat ómnia sua paupéribus, si corpus suum tradat ut árdeat, caritátem autem non hábeat; nihil est, nihil ei prodest. Universa inutíliter habet, qui unum illud quo universis utátur, non habet. Amplectámur itaque caritátem, stúdentes serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Non nos sedúcant qui carnáliter intélligunt, & corporálem separatiónem faciéntes, ab Eccléfiæ frumentis toto orbe diffúsis spirituáli sacrilégio separántur. Per totum enim mundum seminátum est bonum semen.

℟. Mittet Filius hóminis Angelos suos; & cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, & mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. ℣. Justum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. * Tunc. Glória Patri. † Justi. *Matt.* 13. *Eccles.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. g. Dómine, nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

MIR. *Pars Autum.*

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in fasciculos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non percussórem, sed modéstum; *non litigiósum*, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitũ, filios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodo Eccléfiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum & testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Diriget. 302.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

NEmo adolescéntiam tuã contemnat; sed exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Dum vé-

nio, attende lectióni, exhortatióni, & doctrínæ. Noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam cum impositióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his esto; ut profectus tuus manifestus sit ómnibus. Attende tibi, & doctrínæ: insta in illis. Hoc enim fáciens, & teipsum salvum fácies, & eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris, sed óbsecra ut patrem; júvenes, ut fratres; anus, ut matres; juvénculas, ut soróres in omni castitáte. Víduas honóra, quæ verè víduæ sunt.

℟. Usquequò. 302.

Lectio iij. Cap. 6.

EST autem quæstus magnus pietas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegámur, his contenti sumus. Nam qui volunt dívites fieri, incidunt in tentatiónem, & in láqueum diáboli, & desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. Radix enim ómnium malórũ est cupíditas: quam quidam appetentes, erravérunt à fide, & inseruérunt se dolóribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge: sectáre verò justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. Certa bonum certámen fidei, apprehende vitã æternam in qua vocátus es, & confessus bonam confessiónem coram multis téstibus.

℟. Recordátus. 302.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secundùm promissiónem vitæ quæ est in Christo Jesu: Timótheo carissimo fílio; grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio à progenitóribus in conscién tia pura, quòd sine intermissióne hábeam tuî memóriam in oratiónibus meis nocte ac die, desíderans te vidére; memor lacrymárum tuárum, ut gáudio implear; recordatiónem accípiens ejus fidei, quæ est in te non ficta, quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eunice, certus sum autem quòd & in te. Propter quam causam admóneo te ut resúscites grátiam Dei quæ est in te per impositiónem mánuum meárum.

℟. Bénedic. 303.

Lectio ij. Cap. 1.

TU ergo, fili mi, confortáre in grátia quæ est in Christo Jesu; & quæ audísti à me per multos testes, hæc commenda fidélibus homínibus, qui idónei erunt & álios docére. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo militans Deo, implicat se negótiis seculáribus; ut ei pláceat cui se probávit. Nam & qui certat in agóne, non coronátur nisi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intélligе

quæ dico ; dabit étenim tibi Dñs in ómnibus intellectum.

℟. Quómodò. 303.

Lectio iij.

JUvenília autem desidéria fuge : sectáre verò justítiã, fidem, caritátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem & sine disciplína quæstiónes devíta ; sciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes, docíbilem, patientem, cum modéstia corripientem eos qui resístunt veritáti ; nequando Deus det illis pœniténtiam ad cognoscendam veritátem, & resipiscant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátem.

℟. Magnificáte. 303.

FERIA QUARTA.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

HOc autem scito, quòd in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa : erunt hómines seipsos amantes, cúpidi, eláti superbi, blasphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, scelesti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinentes, immites, sine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei ; habentes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta : ex his enim sunt qui pénetrant domos, & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducuntur váriis desidériis ; semper discentes, & nunquam ad sciéntiam veritátis pervenientes.

℟. Díriget. 302.

Lectio ij.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes ; quália mihi facta sunt Antiochiæ, Icónii, & Lystris : quales persecutiónes sustínui, & ex ómnibus eripuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines & seductóres proficient in pejus, errantes, & in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didicísti, & crédita sunt tibi ; sciens à quo didiceris, & quia ab infántia sacras lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salútem, per fidem quæ est in Christo Jesu.

℟. Usquequò. 302.

Lectio iij. Cap. 4.

TEstíficor coram Deo, & Jesu Christo qui judicatúrus est vivos & mórtuos, per adventum ipsíus, & regnum ejus : prædica verbum, insta opportúnè, importúnè : árgue, óbsecra, increpa in omni patiéntia & doctrína. Erit enim tempus, cùm sanam doctrínam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magístros prurientes áuribus ; & à veritáte quidem audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelístæ, ministérium tuum imple. Sóbrius esto.

℟. Recordátus. 302.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secundùm fidem eléctórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ secundùm pietátem est, in spem vitæ æternæ quam promísit, qui non méntitur, Deus ante témpora seculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne quæ crédita est mihi secundùm præceptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilecto filio, secundùm commúnem fidem, grátia & pax à Deo Patre, & Christo Jesu salvatóre nostro.

℟. Bénedic. 303.

Lectio ij.

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, & constítuas per civitátes Presbyteros, sicut & ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, unius uxóris vir, filios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem; non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt, argúere.

℟. Quómodò miserétur pater. 303.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui & seductóres, máximè qui de circumcisióne sunt; quos oportet redárgui: qui universas domos súbvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipsórum prophéta: Cretenses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam increpa illos durè, ut sani sint in fide, non intendentes Judáïcis fábulis, & mandátis hóminum aversántium se à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil est mundum, sed inquinátæ sunt eórum & mens & consciéntia. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cùm sint abominati, & incredibiles, & ad omne opus bonum réprobi.

℟. Magnificáte. 303.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Lectio j. Cap. 2.

TU lóquere quæ decent sanam doctrínam; senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos diligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blaspheméter verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre

ut ſóbrii ſint. In ómnibus teipſum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum ſanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverſo eſt, vereátur nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Díriget. 302.

Lectio ij. Cap. 3.

ADmone illos princípibus & poteſtátibus ſúbditos eſſe, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos eſſe, néminem blaſphemáre, non litigiósos eſſe, ſed modeſtos, omnem oſtendentes manſuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquando & nos inſipientes, incréduli, errantes, ſervientes deſidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit ſalvatóris noſtri Dei, non ex opéribus juſtítiæ, quæ fécimus nos, ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs ſancti, quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtum ſalvatórem noſtrum; ut juſtificáti grátiâ ipſíus, hærédes ſimus ſecundùm ſpem vitæ æternæ.

℟. Uſquequò. 302.

Lectio iij.

FIdélis ſermo eſt; & de his volo te confirmáre. Ut curent bonis opéribus præeſſe, qui credunt Deo. Hæc ſunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæſtiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta, ſunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem, poſt unam & ſecundam correptiónem, devíta; ſciens quia ſubverſus eſt qui ejúſmodi eſt, & delinquit; cum ſit próprio judício condemnátus. Cùm miſero ad te Artemam aut Tychicum, feſtína ad me veníre Nicópolim; ibi enim ſtátui hiemáre. Zenam legiſperítum & Apollo ſollicitè præmitte, ut nihil illis deſit. Diſcant autem & noſtri bonis opéribus præeſſe ad uſus neceſsários, ut non ſint infructuóſi. Salútant te qui mecum ſunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

℟. Recordátus. 302.

SABBATO.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philémonem.

Lectio j.

PAulus vinctus Chriſti Jeſu, & Timótheus frater: Philémoni dilécto & adjutóri noſtro, & Appiæ ſoróri cariſſimæ, & Archippo commilitóni noſtro, & Eccléſiæ quæ in domo tua eſt: Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo, ſemper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jeſu, & in omnes ſanctos, ut communicátio fidei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni quod eſt in vobis in Chriſto Jeſu.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟.℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

GAudium enim magnum hábui, & conſolatiónem in caritáte tua, quia víſcera ſanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Chriſto Jeſu imperandi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátem magìs óbſecro, cùm ſis talis, ut Paulus ſenex, nunc autem & vinctus Jeſu Chriſti: óbſecro te pro meo filio, quem génui in vínculis, Onéſimo, qui tibi aliquando inútilis fuit, nunc autem & mihi & tibi útilis, quem remíſi tibi. Tu autem illum, ut mea víſcera, ſúſcipe. Quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi miniſtráret in vínculis Evangélii; ſine conſílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex neceſſitáte bonum tuum eſſet, ſed voluntárium.

Lectio iij.

FOrſitan enim ídeò diſceſſit ad horam à te, ut ætérnum illum recíperes; jam non ut ſervum, ſed pro ſervo caríſſimum fratrem, máximè mihi: quantò autem magìs tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me ſócium, ſúſcipe illum ſicut me: ſi autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus ſcripſi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi quòd & teipſum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino: réfice víſcera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua, ſcripſi tibi; ſciens quóniam & ſuper id quod dico fácies. Simul autem & para mihi hoſpítium; nam ſpero per oratiónes veſtras donári mi vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Chriſto Jeſu, Marcus, Ariſtarchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro. Amen. Tu autem.

DOMINICA SEXTA
quæ ſuperfuit poſt Epiphaniam.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magnificat. *Ant. 6.* Jeſus Chriſtus heri & hódie: ipſe & in ſécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 1.

MUltifáriàm multiſque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, noviſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio, quem conſtítuit hærédem univerſórum, per quem fecit & ſécula. Qui cùm ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ ejus, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens, ſedet ad déxteram majeſtátis in excelſis; tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum; diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi: virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos ſuos, ſpíritus; ad Fílium autem: * Sedes tua. *Pſ.* 44. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquando Angelórum: Filius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Fílium? Et cùm íterum introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos, spíritus; & minístros suos, flammam ignis. Ad Filium autem: Thronus tuus, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem; propterèà unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ partícipibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium seculórum: * Et dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepísti virtútem tuam magnam, & regnásti: * Et dominátio. *Ps.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

ET: Tu in princípio, Dómine, terram fundásti, & ópera mánuum tuárum sunt cœli: ipsi períbunt, tu autem permanébis, & omnes ut vestimentum veterascent: & velut amictum mutábis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos qui hæreditátem cápient salútis?

℟. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram; * Nimis exaltátus es super omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creásti ómnia: * Nimis exaltatus. Glória Patri. * Nimis. *Psal.* 69. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Athanásii Episcopi.

Orat. 2. *contra Arianos, num.* 24. *&* 26.

Lectio iv.

NEmo discéptantes audíre velit hæréticos, Deum non semper Patrem fuísse, sed póstea factum esse; ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitísse. Nemo, inquam, hæc disputantes patienter audíerit, cùm multæ sint adversùs illos refutatiónes; tum ex verbis Joannis qui dicit, Erat verbum; tum ex Pauli scriptis, cujus hæc sententia est, Qui est splendor glóriæ, & qui est super ómnia Deus benedictus in sécula: amen. Deus æternáliter est. Æternáliter ígitur exístente Patre, æternáliter quoque exístit ejus splendor, quod ipsum est Verbum ejus. Ac rursum Deus exístens, ex se exístens Verbum habet; neque Verbum supervénit, cùm priùs non esset; neque Pater unquam irrationális, hoc est, sine ratióne & Verbo fuit.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum princípium in die virtútis tuæ

In splendóribus sanctórum ; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquando : Sede à dextris meis , quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum ? * Tecum princípium. *Psalm.* 109. *Hebr.* 1.

n. 53. & 55. *Lectio v.*

SEd, inquiunt, in Epístola ad Hebræos ita Apóstolus loquitur : Tantò mélior Angelis factus, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram esse, & opus , & unam ex rebus cónditis. Si personam, rem, tempus Apostólici dicti cognóscerent hærétici, nunquam humána in deitátem transferentes , tam ímpiè & stultè adversùs Christum sese habuíssent. Id intuéri licébit, si inítium lectiónis probè excípias. Dicit enim Apóstolus : Multifáriàm multísque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas , últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulò pòst dicit, perfectâ ab eo nostrórum peccatórum purificatióne , ipsum sedére ad déxteram majestátis in excelsis , tantò meliórem Angelis factum, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus est , cùm peccatórum purgário fieret, Apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta est, aut quando natus est homo, nisi pòst Prophétas ; idque in últimis diébus ?

℟. Benedícite Dómino , omnes Angeli ejus, potentes virtúte , facientes verbum illíus , * Ad audiendam vocem sermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum , & Angelos Dei ascendentes & descendentes supra Fílium hóminis , * Ad audiendam vocem sermónum ejus. *Psalm.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cùm narrátio instituta esset de humána Verbi dispensatióne , deque últimis tempóribus ; consequenter commemorávit Deum neque superióribus ætátibus tacuísse , sed locútum esse per Prophétas. Et postquàm Prophétæ suo officio perfuncti sunt , & lex per Angelos pronuntiáta est ; & Fílius étiam ad nos descendit , & ad ministrandum accéssit ; tunc demum necessáriò subintulit : Tantò mélior Angelis factus ; osténdere volens , quantò Fílius præ servo excellit, tantò functióne officioque servórum Fílii administratiónem meliórem fuísse.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei ? Deus qui glorificátur in concílio sanctórum : * Magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Qui est de terra , de terra est , & de terra lóquitur : qui de cœlo venit , super omnes est : * Magnus & terríbilis. Glória Patri. * Magnus & terríbilis super. *Psal.* 88. *Joan.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore, Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, & de qua dícitur ad Judæos: Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti facienti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerisque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetipso, & in corde suo.

℟. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam: * Eructábo abscóndita à constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum; loquar propositiónes ab inítio: * Eructábo abscóndita. *Matth. 13. Psal. 77.*

Lectio viij.

QUis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, & fovens sementem humóre fidei, facit in agro sui péctoris pullulare. Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus discíplinis. Ad primam quippe doctrínam fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Deum mórtuum, & scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, & libris eórum, & splendóri eloquéntiæ, & compositióni sermónum; & vidébis quantò minor sit céteris seminibus sementis Evangélii.

℟. Dimíssis turbis, venit Jesus in domum; & * Accessérunt ad eum discípuli ejus, dicentes: Edíssere nobis parábolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrínam. * Accessérunt. *Matth. 13. Prov. 15.*

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonstrat: sed totum fláccidum marcidumque & mollítum ebullit in ólera, & in herbas quæ citò arescunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cùm vel in ánima credentis, vel in toto mundo sata fúerit, non exurgit in ólera, sed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas sentíre debémus) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto Evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiescit.

℟. Quæ seminàverit homo,

hæc & metet ; quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem : * Qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala : * Qui autem. Glória. * Qui autem. *Gal. 6. Prov. 22.*

Ad Benedictus. *Ant. 7. d.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus seminibus : cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. *Matth. 13.*

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequámur & factis ; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant. 1. a.* Símile est regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscondit in farinæ satis tribus , donec fermentátum est totum. *Matth. 15.*

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet observáre nos ea quæ audívimus , ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo , factus est firmus , & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem ; quómodò nos effugiémus , si tantam neglexérimus salútem ? Quæ cùm inítium accepísset enarrári per Dóminum , ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est , contestante Deo signis, & portentis , & váriis virtútibus , & Spíritûs sancti distributiónibus , secundùm suam voluntátem.

℟. Speciósus. 310.

Lectio ij.

EUm autem , qui módicò quàm Angeli minorátus est , vidémus Jesum , propter passiónem mortis , glóriâ & honóre coronátum ; ut grátiâ Dei pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum , propter quem ómnia , & per quem ómnia , qui multos fílios in glóriam addúxerat , auctórem salútis eórum per passiónem consummáre. Qui enim sanctíficat & qui sanctificantur , ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre , dicens : Nuntiábo nomen tuum frátribus meis ; in médio eccléfiæ laudábo te. Et íterùm : Ego ero fidens in eum. Et íterùm : Ecce ego , & púeri mei quos dedit mihi Deus.

℟. Regnum. 311.

Lectio iij.

QUia ergo púeri communicavérunt carni & sánguini, & ipse símiliter participávit eísdem ; ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium , id est , diábolum , & liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehendit , sed semen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus similári , ut misséricors fieret , & fidélis Póntifex ad Deum , ut repropitiáret delícta pópuli. In eo

enim, in quo passus est ipse & tentátus, potens est & eis qui tentantur auxiliári.

℟. Tu Dóminus. 311.

FÉRIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Léctio j. Cap. 3.

UNde, fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum & Pontíficem confessiónis nostræ Jesum, qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut & Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domus qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant; Christus verò tanquam Fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus.

℟. Domináre. 311.

Léctio ij.

VIdéte, fratres, ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis, discedendi à Deo vivo; sed adhortámini vosmetipsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácia peccáti. Partícipes enim Christi effécti sumus; si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. Dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, quemádmodùm in illa exacerbatióne. Quidam enim audientes, exacerbavérunt; sed non univérsi qui profécti sunt ex Ægypto per Móysen.

℟. Benedícite. 312.

Léctio iij. Cap. 4.

VIvus est enim sermo Dei, & éfficax, & penetrábilior omni gládio ancípiti; ac pertingens usque ad divisiónem ánimæ & spíritûs, compágum quoque ac medullárum, & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus; ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Filium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam consequámur, & grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

℟. Quis símilis. 312.

FÉRIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Léctio j. Cap. 6.

QUapropter intermittentes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jacientes fundamentum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, & fidei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, & judícii

æterni. Et hoc faciémus, ſíquidem permíſerit Deus. Impoſsíbile eſt enim eos qui ſemel ſunt illumináti, guſtavérunt étiam donum cœleſte, & partícipes facti ſunt Spirítûs ſancti, guſtavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtuteſque ſéculi ventúri, & prolapſi ſunt, rurſus renovári ad pœniténtiam, rurſum crucifigentes ſibimetipſis Fílium Dei, & oſténtui habentes.

℟. Speciósus. 310.

Lectio ij.

TErra enim ſæpè venientem ſuper ſe bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo: próferens autem ſpinas ac tríbulos réproba eſt, & maledícto próxima; cujus conſummátio in combuſtiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíſſimi, melióra & vicinióra ſalúti; tametſi ita lóquimur. Non enim injuſtus Deus, ut obliviſcátur óperis veſtri, & dilectiónis quam oſtendiſtis in nómine ipſíus, qui miniſtraſtis ſanctis, & miniſtrátis. Cúpimus autem unumquemque veſtrûm eamdem oſtentáre ſollicitúdinem ad expletiónem ſpei uſque in finem, ut non ſegnes efficiámini, verùm imitatóres eórum qui fide & patiéntiâ hæreditábunt promiſſiónes.

℟. Regnum tuum. 311.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

LEx hómines conſtítuit ſacerdótes infirmitátem habentes; ſermo autem jurisjurandi, qui poſt legem eſt, Fílium in æternum perfectum. Capítulum autem ſuper ea quæ dicuntur: Talem habémus Pontíficem, qui conſédit in déxtera ſedis magnitúdinis in cœlis, ſanctórum miniſter, & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera & hóſtias conſtitúitur; unde neceſſe eſt & hunc habére áliquid quod ófferat. Si ergo eſſet ſuper terram, nec eſſet ſacerdos, cùm eſſent qui offerrent ſecundùm legem múnera, qui exemplári & umbræ deſérviunt cœleſtiũ, ſicut reſponſum eſt Móyſi, cùm conſummáret tabernáculum: Vide, (inquit) ómnia fácito ſecundùm exemplar quod tibi oſtenſum eſt in monte. Nunc autem mélius ſortítus eſt miniſtérium, quantò & melióris teſtamenti mediátor eſt, quod in melióribus repromiſſiónibus ſancítum eſt. Nam ſi illud prius culpâ vacaſſet, non útique ſecundi locus inquirerétur.

℟. Tu Dóminus. 311.

FÉRIA QUINTA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 10.

VOluntáriè peccántibus nobis poſt acceptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóſtia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ conſumptúra eſt adversários. Irritam quis fáciens legem Móyſi, ſine ulla miſeratióne duóbus vel tribus téſtibus móritur: quantò magis putátis deterióra meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & sángui-

nem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, & Spíritui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindícta, & ego retríbuam. Et íterum: Quia judicábit Dóminus pópulum suum. Horréndum est incídere in manus Dei viventis.

℟. Domináre. 311.

Lectio ij. Cap. 11.

EST autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intelligimus aptáta esse sécula Verbo Dei; ut ex invisíbilibus visíbilia fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Enoch translátus est, ne vidéret mortem; & non invenicbátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia est, & inquiréntibus se remunerátor sit.

℣. Benedícite. 312.

Lectio iij.

FIde Noë, respónso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ, per quam damnávit mundum; & justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem; & éxiit, néscions quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitando cum Isaac & Jacob cohæ rédibus repromissiónis ejusdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus.

℟. Quis símilis. 312.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 12.

DEponentes omne pondus, & circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen: aspicientes in auctórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ; atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes. Nondum enim usque ad sánguinem restitístis, adversùs peccátum repugnantes; & obliti estis consolatiónis quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini; neque fatigéris, dum ab eo arguéris. Quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem filium quem récipit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis. 310.

Lectio ij.

IN disciplína perseveráte. Tanquam fíliis vobis offert se Deus: quis enim filius,

quem non córripit pater ? Quòd si extra disciplinam estis, cujus partícipes facti sunt omnes; ergo adúlteri, & non filii estis. Deinde patres quidem carnis nostræ eruditóres habúimus, & reverebámur eos : non multò magis obtemperábimus Patri spirituum, & vivémus ? Et illi quidem in témpore paucórum diérum, secundùm voluntátem suam erudiébant nos: hic autem ad id quod útile est, in recipiendo sanctificatiónem ejus. Omnis autem disciplina in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. Regnum tuum, Dómine. ɜ11.

Lectio iij.

PRopter quod remissas manus & solúta génua erígite, & gressus rectos fácite pédibus vestris; ut non cláudicans quis erret, magìs autem sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, & sanctimóniam sine qua nemo vidébit Deum : contemplantes ne quis desit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis sursum gérminans impédiat, & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicator aut profánus, ut Esaü qui propter unam escam véndidit primitíva sua. Scitóte enim quóniam & póstea cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus est; non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisísset eam.

℟. Tu Dóminus. ɜ11.

SABBATO.

De Epistola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblívisci; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam simul vincti; & laborántium, tanquam & ipsi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, contenti præséntibus; ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus : Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei : quorum intuentes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. Jesus Christus heri, & hódie : ipse & in sécula.

℟. Domináre. ɜ11.

Lectio ij.

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infertur sanguis pro peccáto in sancta per pontíficem, horum córpora cremantur extra castra. Propter quod & Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus ígitur ad

eum extra castra, improperium ejus portantes. Non enim habémus hîc manentem civitátem; sed futúram inquírimus. Per ipsum ergo offerámus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiórum confiténtium nómini ejus. Beneficéntiæ autem & communiónis nolíte oblivísci; tálibus enim hóstiis promerétur Deus.

℟. Benedícite. 312.

Lectio iij.

OBedíte Præpósitis vestris, & subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, & non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confídimus enim quia bonam consciéntiam habémus, in ómnibus bene volentes conversári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere, quò celériùs restítuar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mórtuis Pastórem magnum óvium in sánguine testamenti æterni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem; fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? 312.

DOMINICA ULTIMA

POST PENTECOSTEN.

IN VESPERIS Sabbati, Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Nunquid consideráfti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir símplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocéntiam? *Job* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Job.

Lectio j. Cap. 1.

VIr erat in terra Hus, nómine Job; & erat vir ille símplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo: natique sunt ei septem fílii & tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium, & tria míllia camelórum, quingenta quoque juga boum, & quingentæ ásinæ, ac família multa nimis; eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, & faciébant convívium per domos, unusquísque in die suo. Et mittentes vocábant tres soróres suas, ut coméderent & bíberent cum eis. Cúmque in orbem transíssent dies convívii, mittébat ad eos Job, & sanctificábat illos; consurgensque dilúculo, offerébat holocausta pro síngulis. Dicébat enim: Ne forte peccáverint fílii mei, & benedixerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Job córruens in terram adorávit, & dixit: * Nudus egréssus sum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sit nomen Dómini benedíctum. ℣. Nihil intúlimus in hunc mundum; haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus. * Nudus. *Job.* 1.

1. *Tim.* 6.

Lectio ij.

QUâdam autem die, cùm veníssent fílii Dei ut assísterent coram Dómino, áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dómino: Unde venis? Qui respóndens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum: Numquid consideráfti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, homo símplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo? Cui respóndens Satan, ait: Numquid Job frustrà timet Deum? Nonne tu vallásti eum, ac domum ejus, universámque substántiam per circúitum? Opéribus mánuum ejus benedixísti, & posséssio ejus crevit in terra. Sed extende páululùm manum tuam, & tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan: Ecce, univérsa quæ habet, in manu tua sunt; tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egressúsque

fúsque est Satan à fácie Dómini.

℟. Quis respondébit Deo? vel quis dícere potest: Cur ita facis? * Deus, cujus iræ nemo resístere potest, & sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus sum ego, ut respóndeam ei? ℣. Numquid dicit figméntum ei qui se finxit: Quid me fecísti sic? * Deus. *Job 9. Rom. 9.*

Lectio iij.

CUm autem quâdam die filii & filiæ ejus comé derent, & bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, & ásinæ pascebantur juxta eos, & irruérunt Sabæi, tuleruntque ómnia, & púeros percussérunt gládio, & evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cúmque adhuc ille loquerétur, venit alter, & dixit: Ignis Dei cécidit è cœlo, & tactas oves pueroscque consúmpsit, & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed & illo adhuc loquente, venit álius, & dixit: Chaldæi fecérunt tres turmas, & invasérunt camélos, & tulérunt eos, necnon & púeros percussérunt gládio, & ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, & ecce álius intrávit, & dixit: Filiis tuis, & filiábus vescéntibus & bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repentè ventus véhemens irruit à regióne desérti, & concussit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppréssit líberos tuos, & mórtui sunt; & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

MIR. *Pars Autum.*

℟. Benedíctio perítúri super me veniébat, & cor víduæ consolátus sum: justítiâ indútus sum;* Oculus fui cæco, & pes claudo; † Pater eram páuperum. ℣. Factus sum infírmis infírmus: ómnibus ómnia factus sum; * Oculus. Glória. †Pater. *Job 29. 1. Cor. 9.*

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 2. Cap. 18.

Lectio iv.

DOminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentante adversário, cuncta perdíderat; sed tamen sciens quia contra se Satan tentandi vires, nisi permittente Dómino, non habébat, non ait: Dóminus dedit, diábolus ábstulit; sed: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit. Fortasse enim fúerat dolendum, si quod Cónditor déderat, hostis ábstulisset: at postquàm non ábstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit, non nostra ábstulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur, cur doleámus quòd ipso judicante exígimur, quo largiente fœnerámur? Nec aliquando injustus est créditor, qui dum præfixo reddendi témpore non constríngitur, quando vult, éxigit quod fœnerátur. Ubi & bene subjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur, necesse est ut ad eum qui injustum velle nil potest, stúdia nostræ voluntatis inclinémus.

℟. Beátus homo qui corrípitur à Deo : increpatiónem ergo Dómini ne réprobes ; * Quia ipse vúlnerat, & medétur. ℣. Noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris ; * Quia ipse vúlnerat. *Job* 5. *Hebr.* 6.

Lectio v.

MAgna quippe est consolatio in eo quod displicet, quòd illo ordinante erga nos ágitur, cui non nisi justum placet. Si ígitur justa placére Dómino scimus, pati autem nulla, nisi quæ Dómino placúerint, possumus, justa sunt cuncta quæ pátimur ; & valde injustum est si de justa passióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodo assertiónem patris suæ contra adversárium allegávit, audivimus ; nunc quómodo in oratiónis suæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur : Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Dómini benedictióne conclúsit ; ut hinc adversárius inspíciat, & ad pœnam suam victus erubéscat : quia ipse Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit, cui homo hymnum glóriæ étiam percússus dicit.

℟. Addidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job duplícia, & fratres sui consoláti sunt eum. * Dóminus benedixit novíssimis Job magis quam princípio ejus. ℣. Tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò spem, spes autem non confundit. * Dóminus. *Job* 42. *Rom.* 5.

Lectio vj.

INtuendum verò est quia hostis noster tot nos jáculis pércutit, quot tentatiónibus affligit. Quotídie namque in ácie stamus, quotídie tentatiónum ejus tela excípimus. Sed & nos contra illum jácula míttimus, si confóssi tribulatiónibus humília respondémus. Beátus ígitur Job percússus damno rerum, percússus morte filiórum, quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens : Dóminus dedit, Dóminus ábstulit, sicut Dómino plácuit, ita factum est : sit nomen Dómini benedictum ; superbum hostem humilitáte pérculit, crudélem patiéntiâ stravit.

℟. Patientes estóte & vos, & confirmáte corda vestra : * Exemplum accípite labóris & patiéntiæ : † Sufferéntiam Job audístis, & finem Dómini vidístis. ℣. Sustinéte misericórdiam Dómini : respícite natiónes hóminum ; & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. * Exemplum. Glória. † Sufferéntiam. *Jac.* 5. *Eccli.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore ; Dixit Jesus discípulis suis : Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis quæ dicta est à Daniéle prophéta, stantem in loco sancto ; qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 77. in Matth.

CHristus nec principálliter, nec à seipso ad hunc sermónem dévenit; sed deflendo primùm civitátem, discípulos in quamdam véluti necessitátem ostendendi moles ædificiórum, & interrogandi cómpulit; ut quasi ad interrogáta respondens, futúra prænúntiet. Tu autem dispensatiónem Spíritûs considera. Nihil enim horum Joannes scripsit; ne, quóniam post Judæórum illas ærumnas longo témpore superstes fuit, ab eventu rerum, non à prædicatióne Christi scríbere videátur. Qui autem ante illam Hierosolymórum desolatiónem vivis excessérunt, quique nihil horum viderunt; ipsi, ut úndique prædictiónis véritas resplendéret, ista scripsérunt. Tunc si quis, inquit, vobis dixerit: Ecce hîc est Christus, aut illîc, nolíte crédere. Voce illâ, Tunc, non quæ statim póstea forent significat; sed tempus designat quo hæc ab illo prædicta futúra essent. Si quis vobis dixerit: Ecce hîc est Christus, aut illîc, nolíte crédere. A loco primùm ipsos cautióres facit, dum signa quædam secundi adventûs sui, & seductórum ostenta expónit. Non enim quemádmodùm in primo suo adventu in Béthleem apparúerat, & in parvo orbis ángulo, nec ullo hóminum & a princípio sciente, ita & tunc, inquit; sed apertè & cum splendóre, ita ut res núntio non égeat. Neque parvum illud signum est ipsum non latenter ventúrum esse.

℟. Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis quæ dicta est à Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. * Erit tunc tribulátio magna, qualis non fuit ab initio, neque fiet. ℣. Erit in templo abominátio desolatiónis, & usque ad consummatiónem & finem perseverábit desolátio. * Erit. *Matth. 24. Dan. 9.*

Lectio viij.

COnsídera autem quóniam non ámpliùs hîc de bello dísputat; sed cùm de adventu différat suo, de seductóribus verba facit. Multi enim quidem, Apostolórum étiam témpore, seductóres fuérunt: qui verò ante secundum adventum seducent, multò illis erunt deterióres. Tunc de seipso demùm expónit: Sicut fulgur exit ab oriente, & paret usque ad occidentem; sic erit adventus Filii hóminis, ubique simul majestátis splendóre claréscens. Tum áliud signum adjécit, dicens: Ubi corpus, ibi & áquilæ; Angelórum, Mártyrum, ceterorumque Sanctórum cœtum significans. Dénique signa terróris plena percénset. Quæ autem hæc signa sunt? Statim post tribulatiónem diérum illórum sol obtenebrábitur. Quorum diérum? Antichristi vidélicet, & falsórum prophetárum. Magna enim tunc tribulátio futúra, cùm sic multi futúri sunt seductóres, quanquam non in longa témpora producenda ea tribulátio est. Nam cùm bel-

lum illud Judáicum propter electos intrà brevióres moras coactum sit, ac dissolútum; quantò magìs propter eos ipsos tentátio illa contrahétur? Prætéreà non dixit, Post tribulatiónem; sed, Statim post tribulatiónem. Ita ferè símul ómnia peraguntur: tum nempe pseudoprophétæ & pseudochristi turbas cient, tum ipse confestim præstò venit.

℟. Ecce prædixi vobis ómnia; sed in illis diébus post tribulatiónem illam sol contenebrábitur, & luna non dabit splendórem suum: * Et stellæ cœli erunt decidentes; & virtútes quæ in cœlis sunt, movebuntur. ℣. Obtenebrátus est sol in ortu suo, & luna non splendébit in lúmine suo: & visitábo super orbis mala, & contra ímpios iniquitátem eórum: * Et. *Marc.* 13. *Is.* 13.

Lectio ix.

TUnc apparébit signum Filii hóminis in cœlo, crux nimírum sole fulgéntior: quippe cùm ille obscurétur, crux autem perspléndeat; quod fieri non posset, nisi lucis suæ fulgóribus solis rádios superáret. Cujus autem rei grátiâ signum illud appáret? Ut magno cúmulo Judæórum imprudéntia opprimátur. Crucem in suam justificatiónem secum habens, in judícium véniet; non vúlnera solùm, sed & acerbum ac ignominiósum mortis suæ genus ostendens. Tunc plangent se tribus. Non enim accusántibus opus erit, cùm crucem víderint. Plangent ígitur, quia ex morte ipsíus nihil profecérunt; quìa quem adoráre oportébat, cruci affixérunt. Vides quómodò terribiliter adventum suum descripsit? quómodò discípulórum suórum ánimos suscitávit? Idcircò priùs tristia póstuit; deinde jucunda commémorat, ut vel hoc modo eos consolétur. Quin & passiónis rursus ac resurrectiónis cómmonet, splendidiorique hábitu circumvestítæ crucis commémini; ut jam non púdeat eos, nec dolor invádat, cùm signi loco atque vexilli eam ostendens ventúrus sit.

℟. Plangent omnes tribus terræ; & vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus cœli cum virtúte multa & majestáte. * Et † Mittet Angelos suos cum tuba & voce magna, & congregábunt electos ejus. ℣. Pópule meus, stat ad judicandum Dóminus, & stat ad judicandos pópulos. * Et. Glória Patri. † Mittet. *Matth.* 24. *Is.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Sicut fulgur exit ab oriente, & paret usque in occidentem: ita erit & adventus Fílii hóminis. *Matth.* 24.

Oratio.

EXcita, quæsumus, Dómine, tuórum fidélium voluntátes; ut divíni óperis fructus propénsiùs exequentes, pietátis tuæ remédia majóra percípiant; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Amen dico vobis quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. Cœlum & terra transíbunt, verba

autem mea non præteríbunt. *Matth.* 24.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 1. & 2.

SUrrexit Job, & scidit vestimenta sua, & tonso cápite córruens in terram: adorávit, & dixit: Nudus egréssus sum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contra Deum locútus est. Factum est autem cùm quâdam die venissent filii Dei, & starent coram Dómino, venísset quoque Satan inter eos & staret in conspectu ejus; ut díceret Dóminus ad Satan: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam.

℟. Job córruens. 320.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad Satan: Numquid considerásti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir símplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocéntiam? Tu autẽ commovísti me adversùs eum, ut afflígerem eum frustrà. Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua, alióquin mitte manum tuam, & tange os ejus & carnem; & tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan: Ecce in manu tua est, verúmtamen ánimam illíus serva. Egréssus ígitur Satan à fácie Dómini, percussit Job úlcere péssimo, à planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testâ sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu pérmanes in simplicitáte tua? bénedic Deo, & mórere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis muliéribus locúta es: si bona suscépimus de manu Dei, mala quare non suscipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Quis respondébit, 321.

Lectio iij.

IGitur audientes tres amíci Job omne malum quod accidísset ei, venérunt sínguli de loco suo, Eliphaz Themanites, & Baldad Sunites, & Sophar Naamathites. Condixerant enim ut páriter venientes visitárent eum, & consolarentur. Cùmque elevássent procul óculos suos, non cognovérunt eum: & exclamantes ploravérunt; scissísque véstibus, sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus & septem nóctibus, & nemo loquebátur ei verbum; vidébant enim dolórem esse vehementem.

℟. Benedíctio. 321.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 3.

POst hæc apéruit Job os suum, & maledixit diéi suo, & locútus est: Péreat dies in qua natus sum; & nox in quo dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras; non requírat eum Deus désuper, & non

illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, & umbra mortis; óccupet eum caligo, & involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebrósus turbo possideat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: maledicant ei qui maledicunt diéi, qui páti sunt suscitáre Leviathan. Obtenebrentur stellæ calígine ejus: expectet lucem, & non videat, nec ortû surgentis auróræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ob óculis meis.

℟. Beátus homo. ℣. 22.

Lectio ij. Cap. 4.

RESpondens autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan molestè accípies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuísti multos, & manus lassas roborásti; vacillantes confirmavérunt sermónes tui, & génua treméntia confortásti: nunc autem venit super te plaga, & defecísti; tétigit te, & conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, & perfectio viárum tuárum? Recordáre, óbsecro te, quis unquam innocens périit? aut quando recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operantur iniquitátem, & séminant dolóres, & metunt eos, flante Deo, periísse, & spíritu iræ ejus esse consúmptos.

℟. Addidit. ℣. 22.

Lectio iij. Cap. 8.

RESpondens autem Job, dixit: Utinam appenderentur peccáta mea quibus iram mérui, & calámitas quam pátior, in statéra! quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde & verba mea dolóre sunt plena; quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum, & terróres Dómini mílitant contra me. Numquid rúgiet ónager, cùm habúerit herbam? aut múgiet bos, cùm ante præsépe plenum stéterit? aut póterit cómedi insúlsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea, nunc præ angústia cibi mei sunt. Quis det ut véniat petítio mea; & quod expecto, tribuat mihi Deus? & qui cœpit, ipse me cónterat? solvat manum suam, & succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut affligens me dolóre non parcat, nec contradicam sermónibus Sancti.

℟. Patientes. ℣. 22.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 8.

RESpondens Baldad Suhites, dixit: Usquequò loquéris tália, & spíritus múltiplex sermónes oris tui? Numquid Deus supplantat judícium? aut Omnipotens subvertit quod justum est? Etiamsi filii tui peccavérunt ei, & dimísit eos in manu iniquitátis suæ; tu tamen si dilúculo consurréxeris ad Deum, & Omnipotentem fúeris deprecátus, si mundus & rectus incéderis, statim evigilábit ad te, & pacátum

reddet habitáculum juſtitiæ tuæ ; in tantum ut ſi prióra tua fúerint parva, & noviſſima tua multiplicentur nimis.

℟. Job córruens. 320.

Lectio ij. Cap. 9.

ET reſpondens Job, ait : Verè ſcio quòd ita ſit, & quòd non juſtificétur homo compóſitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei reſpondére unum pro mille. Sápiens corde eſt, & fortis róbore : quis réſtitit ei, & pacem hábuit ? Qui tránſtulit montes, & neſciérunt hi quos ſubvertit in furóre ſuo. Qui cómmovet terram de loco ſuo, & columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit ſoli, & non óritur ; & ſtellas claudit quaſi ſub ſignáculo. Qui extendit cœlos ſolus, & gráditur ſuper fluctus maris. Qui facit Arctúrum, & Orióna, & Hyadas, & interióra Auſtri. Qui facit magna, & incomprehenſibília & mirabília, quorum non eſt número.

℟. Quis reſpondébit. 321.

Lectio iij.

SI vénerit ad me, non vidébo eum ; ſi abíerit, non intélligam. Si repentè interroget, quis reſpondébit ei ? vel quis dícere poteſt : Cur ita facis ? Deus, cujus iræ nemo reſíſtere poteſt, & ſub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo ſum ego, ut reſpóndeam ei, & loquar verbis meis cum eo ? Qui etiamſi habúero quídpiam juſtum, non reſpondébo, ſed meum judicem deprecábor. Et cùm invocantem exaudierit me, non credo quòd audierit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, & multiplicabit vúlnera mea étiam ſine cauſa. Non concédit requiéſcere ſpíritum meum, & implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robuſtíſſimus eſt : ſi æquitas judícii, nemo audet pro me teſtimónium dícere. Si juſtificáre me volúero, os meum condemnábit me : ſi innocentem oſténdero, pravum me comprobábit.

℟. Benedíctio. 321.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 11.

RESpondens autem Sophar Naamathites, dixit : Numquid qui multa lóquitur, non & áudiet ? aut vir verbóſus juſtificábitur ? Tibi ſoli tacébunt hómines ? & cùm céteros irríſeris, à nullo confutáberis ? Dixiſti enim : Purus eſt ſermo meus, & mundus ſum in conſpectu tuo. Atque útinam Deus loquerétur tecum, & aperíret lábia ſua tibi ; ut oſténderet tibi ſecréta ſapiéntiæ, & quòd múltiplex eſſet lex ejus ; & intelligeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua !

℟. Beátus homo. 322.

Lectio ij. Cap. 12.

RESpondens autem Job, dixit : Ergo vos eſtis ſoli hómines, & vobíſcum moriétur ſapiéntia ? Et mihi eſt cor ſicut & vobis, nec inférior veſtrî ſum : quis enim hæc quæ noſtis ignórat ? Qui deridétur ab amíco ſuo ſicut

ego, invocábit Deum, & exáudiet eum: deridétur enim justi simplicitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. Abundant tabernácula prædónum, & audacter próvocant Deum, cùm ipse déderit ómnia in manus eórum. Nimírum intérroga jumenta, & docébunt te; & volatília cœli, & indicábunt tibi. Lóquere terræ, & respondébit tibi; & narrábunt pisces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis, & spíritus universæ carnis hóminis.

℟. Addidit. 322.

Lectio iij. Cap. 13.

AUdite ergo correptiónem meam, & judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus indiget vestro mendácio, ut pro illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis, & pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil potest? aut decipiétur ut homo vestris fraudulentiis? Ipse vos árguet, quóniam in abscóndito fáciem ejus accípitis. Statim ut se commóverit, turbábit vos; & terror ejus írruet super vos. Memória vestra comparábitur cineri, & redigentur in lutum cervices vestræ. Tacéte pauliſper, ut loquar quodcumque mihi mens suggésserit. Quare lácero carnes meas déntibus meis, & ánimam meã porto in mánibus meis? Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo: verúmtamen vias meas in conspéctu ejus árguã. Et ipse erit salvátor meus: non enim véniet in conspéctu ejus omnis hypócrita.

℟. Patientes. 322.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 32.

OMiſérunt tres viri isti respondére Job, eò quòd justus sibi vidérétur. Et irátus, indignatúsque est Elíu filius Barachel Buzites, de cognatióne Ram: irátus est autem adversùm Job, eò quòd justum se esse díceret coram Deo. Porrò adversùm amícos ejus indignátus est, eò quòd non invenissent responsiónem rationábilem, sed tantúmmodò condemnassent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquentem, eò quòd senióres essent qui loquebantur. Cùm autem vidísset quòd tres respondére non potuíssent, irátus est veheménter. Respondensque Elíu filius Bárachel Buzites, dixit: Júnior sum témpore, vos autem antiquióres; idcirco demísso cápite, véritus sum vobis indicáre meam sententiam. Sperábam enim quòd ætas prolixior loquerétur, & annórum multitúdo docéret sapiéntiam. Sed, ut vídeo, spíritus est in homínibus, & inspirátio Omnipotentis dat intelligéntiam. Non sunt longævi sapientes, nec senes intélligunt judícium.

℟. Job córruens. 320.

Lectio ij. Cap. 36.

ADdens quoque Elíu, hæc locútus est; Sústine me páululùm, & indicábo tibi; adhuc enim hábeo quod pro

Deo loquar. Répetam sciéntiam meam à princípio, & operatórem meum probábo justum. Verè enim absque mendácio sermónes mei, & perfecta sciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit, cùm & ipse sit potens. Sed non salvat ímpios, & judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à justo óculos suos, & reges in sólio cóllocat in perpétuum; & illi eriguntur. Et si fúerint in caténis, & vinciantur fúnibus paupertátis, indicábit eis ópera eórum, & scélera eórum, quia violenti fuérunt.

℟. Quis respondébit. 321.

Lectio iij. Cap. 38.

REspondens autem Dominus Job de túrbine, dixit: Quis est iste involvens sententias sermónibus imperítis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, & respónde mihi. Ubi eras quando ponébam fundamenta terræ? Indica mihi, si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis tetendit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angulárem ejus; cùm me laudárent simul astra matutína, & jubilárent omnes filii Dei? Quis conclúsit óstiis mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens; cùm pónerem nubem vestimentum ejus, & calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, & pósui vectem & óstia. Et dixi: Usque huc vénies, & non procédes ámpliùs; & hîc confringes tumentes fluctus tuos.

℟. Benedíctio. 321.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 42.

REspondens Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, & nulla te latet cogitátio. Quis est iste qui celat consílium absque sciéntia? ídeò insipienter locútus sum, & quæ ultra modum excéderent sciéntiam meam. Audi, & ego loquar: interrogábo te, & respónde mihi. Auditu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcirco ipse me reprehendo, & ago pœniténtiam in favilla & cínere. Postquàm autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem: Irátus est furor meus in te, & in duos amícos tuos; quóniam non estis locúti coram me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergo vobis septem tauros & septem aríetes, & ite ad servum meum Job, & offerte holocaustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, ut non vobis imputétur stultítia; neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟.℟.℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ABiérunt ergo Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes, & fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos; &

ſuſcépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque converſus eſt ad pœniténtiam Job, cùm oráret ille pro amícis ſuis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres ſui, & univerſæ ſoróres ſuæ, & cuncti qui nóverant eum priùs; & comedérunt cum eo panem in domo ejus: & movérunt ſuper eum caput, & conſoláti ſunt eum ſuper omni malo quod intúlerat Dóminus ſuper eum; & dedérunt ei unuſquiſque ovem unam, & inaurem áuream unam.

Lectio iij.

DOminus autem benedixit novíſſimis Job magìs quàm princípio ejus: & facta ſunt ei quatuórdecim míllia óvium, & ſex míllia camelórum, & mille juga boum, & mille áſinæ. Et fuérunt ei ſeptem fílii & tres filiæ. Et vocávit nomen uníus Diem, & nomen ſecundæ Cáſſiam, & nomen tértiæ Cornuſtíbii. Non ſunt autem inventæ mulíeres ſpecióſæ, ſicut filiæ Job in univerſa terra: deditque eis pater ſuus hæreditátem inter fratres eárum. Vixit autem Job poſt hæc centum quadraginta annis, & vidit filios ſuos, & filios filiórum ſuórum uſque ad quartam generatiónem; & mórtuus eſt ſenex, & plenus diérum.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE I.

In Festo

SANCTI LUPI,

Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi SS. Pontificum, xvij. *additis quæ sequuntur.*

Oratio. Tríbue nobis, quæsumus. *ut infrà.*

Fit Commem. S. Ægidii, Abbatis. Ant. Sedébit. ℣. Abscondes. xxxiv. *Oratio.* Sancti Abbátis Ægídii. *ut infrà.*

AD NOCT. Lectio prima de Scriptura occurrente, è tribus fit una; & sic in omnibus Semiduplicibus.

Lectio ij.

LUpus in território Aurelianensi natus est ex nobilíssimis paréntibus, Bettóne, & Agiâ seu Austregilde. Ab avúnculis suis Austréno Aurelianensi & Aunachário Autissiodorensi Episcopis, propter déditos religióni mores, in Clerum cooptátus est. Crescéntibus cum ætáte méritis, Artémio in cáthedra Senonensi suffectus est, Clero & pópulo id apud regem agéntibus. Quo in múnere admirandis tum pietátis, tum sollicitúdinis pastorális, tum patiéntiæ opéribus eluxit, máximè sub Theodoríco Burgundiónum rege, apud quem váriis impetítus est calúmniis. Hujus filio Sigeberto servátâ post mortem ejus intemerátâ fide, missas à Clotário secundo contra Sénones cópias suis ad Deum précibus répulit. Unde Clotárius Burgundiónum regno potítus, invísum sibi Præsulem in Néustriam circa Vinemacensem pagum relegávit. Ibi cùm multos infidéles Lupus ad fidem adduxísset, innocéntiam ejus agnóvit tandem Clotárius ope sancti Vinebaldi Abbátis apud Trecas, eumque ab exílio revocávit, & ad ejus pedes advolútus véniam precátus est. In prædio Briennonensi suæ Diœcésis adversâ correptus valetúdine óbiit, plúrimis clarus miráculis; & sepultus est, ut ipse ijússerat, sub stillicídio Basílicæ sanctæ Columbæ Mártyris, quam singulári cultu semper fúerat prosecútus.

De sancto Ægidio.
Lectio iij.

ÆGídius Athénis natus, adolescens pátriam propter Christum reliquit ; & Massíliam appulsus, Arelátem ad beátum Cæsárium, auditâ sanctitátis ejus famâ, contendit. Per biénnium ejus magistério erudítus, cùm vitæ solitáriæ desidério æstuáret, secretiórem erémum, primùm ad ripam Wardónis amnis in agro Ucetiensi cum sancto Veredémio pétiit : mox, cùm illîc quoque frequentióri hóminum concursu gravarétur, ad oram Rhódani reversus, tandem qualem optábat locum in valle Flaviána, quâ Paróchia Nemausensis ad Arelatensis fines porrígitur, réperit. Illîc diútius solis ferè herbárum radícibus pastus, demum per magnátes quosdam de familia regis qui tunc Gothórum tenébat monárchiam, detectus est ; & céteris detrectátis munéribus, eò tandem adductus, ut in loco spelunceæ monastérium éxtrui paterétur. Hujus Abbas, jubente rege, factus, iter Romam aggréssus est. Redux in Septimániam Ægídius, Childeberto Francórum regi, cùm bellum illîc géreret, innotuísse, & Parísios ab eódem invitátus esse tráditur. Ubi in aula aliquámdiu detentus, tandem impetrátâ abeundi facultáte in monastério suo defunctus est die Dominicâ, anno quingentésimo quadragésimo séptimo. Corpus ejus, grassante Albigénsiũ furóre, Tolósam ad Basílicam sancti Saturníni delátum est.

Oratio.

TRíbue nobis, quæsumus: Dómine, misericórdiam tuam, intercedente beáto Lupo Pontifice ; & quæcumque præcipis ut agámus, ipse ádjuva ut implére possimus ; Per Dóminum.

Pro Commem. S. Ægidii. Ant. Perféctio. ℣. Clamávi. xxxviij.

Oratio.

SAncti Abbátis Ægídii supplicatiónibus tríbue nos, Deus, adjuvári ; ut quæ piè crédidit, appetámus, & quod juste sperávit, consequámur ; Per Dóminum.

IN VESP. fit Commemor. S. Antonini, Martyris. Ant. Nemo. ℣. Justus. *Oratio, ut infrà.*

DIE II.

In Festo
SANCTI ANTONINI,
Martyris.

Simplex.

AD NOCT. Lectio j. & ij. de Script. occurrente, è tribus duæ; & sic in aliis Simplicibus.
Lectio iij.

ANtoníni mártyris Gallicáni memória célebris est tam in Aquitánia, território Ruthenensi, quàm in Gállia Narbonensi ad illam agri Tolosáni partem, quæ diœcésis Apamiensis finibus hódie circumscribitur. In utróque loco insigne monastérium fuit ejus patrocínio consecrátum : & inter utrumque jam à plúribus séculis ipsius relíquiæ divísæ sunt. Nam cùm Pipínus bellum adversùs Waifrédum in Aquitánia géreret, ingréssus vallem nóbi-

lem territórii Ruthenénsis, státim venísse scríbitur in Eccléfiam, in qua beáti Antoníni caput cum córporis parte non módica servabátur, eamque, quòd mártyrem ipse cum exércitu suo protectórem expertus esset, copiósis redítibus & donáriis auxit. Eódem témpore Justínus Episcopus morbo labórans, ad eamdem eccléfiam véniens, ejusdem mártyris interventu liberátus est: quod post áliquot annos duódecim Episcopi, qui sub Cárolo magno & Ludovíco Cároli filio, plúrimos annos vixérunt, authéntico confirmárunt testimónio. Constat páriter ex certis instrumentis anno nongentésimo sexagésimo álterum in Tolosána paróchia, apud castrum Fredelácum, sancti Antoníni mártyris monastérium extitísse, in quo insignes ejus relíquiæ absque cápite, & áliis quibusdam membris, anno nongentésimo octogésimo séptimo repertæ sunt, & agente Rogério cómite Carcassonénsi, solémniter transláta in Eccléfia, quæ póstea novæ Apamiárum civitátis & diœcéfis cathedrális facta est.

Oratio.

BEáti Mártyris Antoníni, nobis, quæsumus, Dómine, adsit intercéssio, ut quem obséquio singulári venerámur, ejus júgiter experiámur auxílium; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

DIE III.

In Festo

S. GREGORII, PAPÆ, & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex II. Ordinis.

Omnia ut in Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

GRegórius magnus Gordiáni ex Senatório génere, & sanctæ Sylviæ filius, Urbánâ præfectúrâ functus, mórtuo patre, ex própriis facultátibus sex in Siciliæ monastéria, séptimum Romæ sancti Andréæ nómine in suis ædibus ad clivum Scauri extruxit; ubi sub Valentióne Abbáte mónachi vitam professus, póstea Abbas fuit; evocátus inde, Diáconus ordinátur. Nec multò pòst à Pelágio secundo Constantinópolim Apocrisiárius míttitur, sedis apostólicæ respónsa factúrus; ubi ne aulæ consuetúdine, & curis seculáribus pietas refrigésceret, Scripturárum meditatióni, & conscribendis Morálium libris ánimum adhíbuit. Eà in urbe Eutychium Patriarcham, qui contra veram & contrectábilem córporum resurrectiónem scripserat, ita convícit, ut & Imperátor ejus librum in ignem conjécerit, & ipse paulò pòst Eutychius inter morbi dolóres, instante morte, pellem manûs suæ contrectans, multis astántibus dixerit: Confiteor quia om-

nes in hac carne resurgémus.

Lectio v.

ROmam reversus Gregórius, Pelágio pestiléntiâ subláto, ómnium votis Póntifex elígitur, anno Christi quingentésimo nonagésimo. Totisque licèt víribus renítens, non sine multis lácrymis ordinátus est tértio Nonas Septembris, quæ dies pósteà in multis Ecclésiis ejus memóriæ celebrandæ consecráta est. In Epístola synódica, quam pro more tunc scripsit ad Patriarchas, professus est se sicut sancti Evangélii quátuor libros, sic suscípere quátuor Concília; Nicænum nempe, Constantinopolitánum, Ephesínum, & Chalcedonense: quintum quoque páriter venerári; quas illa Concília persónas réspuunt, se respúere; quasque venerantur, amplecti. Vétuit ne ullus in Sicília Subdiáconus fieret, nisi qui continéntiam se servatúrum pollicerétur. Joanni Patriarchæ Constantinopolitáno fórtiter óbstitit, qui sibi nomen universális Epíscopi arrogábat. Quâ de re ad Constantínam Augustam ita scripsit: Etsi peccáta Gregórii tanta sunt, ut pati tália débeat; Petri tamen peccáta nulla sunt, ut vestris tempóribus pati ista mereátur. Ipse verò præ modestia servum servórum Dei se, primus Romanórum Pontíficum, in suis Epístolis inscripsit.

Lectio vj.

DIvíni Offícii órdinem cantûsque Ecclesiástici méthodum melióri formæ restítuit. Scripsit ad Theodorícum & Theodebertum reges, ut synodum in Gálliis congregárent, in qua constituerétur, ne ullus pro Ecclesiástico órdine áliquid unquam daret, aut accíperet, nec quisquam de láïcis ad sacerdótium contínuò transíret; prohiberentque, ne Júdæi christiána mancípia possidérent. Donatistas repressit in Africa. Manichæos in possessiónibus suis in Sicília degentes ab erróre revocári curávit. Cénsuit ut Judæi prædicatióne, pótiùs quàm vi ac necessitáte, ad baptismum compellerentur. Anglórum gentem, missis in Británniam Augustíno & áliis mónachis, ad fidem adduxit; unde Anglórum Apóstolus à Beda vocátus est. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsertim infirmâ semper valetúdine. Dénique, multis éditis miráculis, Pontificátûs anno décimo-tértio, mense sexto, ad cœlestem beatitúdinem est evocátus. Corpus ejus máximâ ex parte in Gállias ad Suessionense sancti Medardi monastérium nono século translátum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, & conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 17. in Evangelium num. 16.

VOs estis sal terræ. Si cibus Dei est pópulus, condimentum cibi sacerdótes esse debuérunt. Pensémus ergo qui unquam per linguam nostram conversi, qui de perverso suo ópere nostrâ increpatióne correpti, pœniténtiam egérunt. Quis luxúriam ex nostra eruditióne deséruit? quis avarítiam, quis supérbiam declinávit? Pensémus quod lucrum Deo fécimus nos, qui, accepto talento, ab eo ad negótium missi sumus; étenim dicit: Negotiámini, dum vénio. Ecce jam venit, ecce de nostro negótio lucrum requírit. Quale ei animárum lucrum de nostra negotiatióne monstrábimus?

num. 17. Lectio viij.

PONámus ante óculos nostros illum tantæ districtiónis diem, quo Judex véniet, & rationem cum servis suis, quibus talenta crédidit, ponet. In illo tanto exámine, electórum ómnium, & reprobórum multitúdo deducétur; & unusquisque quid sit operátus, ostendétur. Ibi Petrus cum Judæa conversa, quam post se traxit, apparébit. Ibi Paulus conversum, ut ita díxerim, mundum ducens. Ibi Andreas post se Achaíam, ibi Joannes Asiam, Thomas Indiam in conspectu sui Regis conversam ducet. Ibi omnes Dominici gregis aríetes, cum animárum lucris apparébunt, qui sanctis suis prædicatiónibus Deo post se súbditum gregem trahent. Cùm igitur tot pastóres cum grégibus suis ante æterni Pastóris óculos vénerint, nos míseri quid dictúri sumus, qui ad Dóminum nostrum post negótium vácui redímus; qui pastórum nomen habúimus, & oves quas ex nutrimento nostro debeámus osténdere, non habémus? Hìc pastóres vocáti sumus, & ibi gregem non dúcimus.

num. 18. Lectio ix.

ET per nos quidem fidéles ad sanctum baptisma véniunt, nostris précibus benedicuntur, & per impositiónem nostrárum mánuum à Deo Spíritum sanctum percípiunt; atque ipsi ad regnum cœlórum pertingunt; & ecce nos per negligéntiam nostram deorsum téndimus. Ingrediuntur electi, sacerdótum mánibus expiáti, cœlestem pátriam: & sacerdótes ipsi per vitam réprobam ad inferni supplícia festínant. Cui ergo rei, cui símiles díxerim sacerdótes malos, nisi aquæ baptísmatis, quæ peccáta baptizatórum díluens, illos ad regnum cœleste mittit, & ipsa postèa in cloácas descendit? Timeámus hæc, fratres: convéniat actióni nostræ ipsum ministérium nostrum.

Oratio.

DEus, coróna Pontíficum & lucerna Doctórum, qui beátum Gregórium Eccléstæ tuæ providísti Pontíficem & Doctórem: quæsumus, ut ejus nos semper & documen-

tis erúdias, & exemplis informes; Qui vivis & regnas.

Die v.

In Festo
SANCTI LAURENTII
Justiniani,
Venetorum Patriarchæ.
Simplex.

Omnia ut in Communi SS. Pontificum, xvij. *Orat.* Deus, fidélium. xxj.

Lectio iij.

Lauréntius ex illustri Justiniánorum famíliâ Venétiis natus eximiam vel puer morum gravitátem præ se tulit, & ab adolescéntia máximè austéram vitam duxit. Canonicórum sancti Geórgii in Alga Congregatiónem ingressus, ácrius in seipsum veluti in hostem infensíssimum, desæviit. Par erat obediéntiæ, mansuetúdinis, ac præcípuè humilitátis stúdium. Assíduæ *oratióni* vocábar. Ab Eugénio quarto Pátriæ Epíscopus designátus, quem magna contentióne honórem detrectáverat, majóri gessit cum laude. Paupertátem quam semper colúerat rétinens, módicam domi alébat famíliam, quòd grandem álteram sibi esse díceret, páuperes Christi significans. Quálibet adirétur horâ, præsto erat ómnibus. Plura vírginum monastéria constrúxit; matrónis à séculi pompis & ornátûs vanitáte revocandis, Ecclesiásticæ disciplínæ ac móribus informandis máximè stúduit. Lacrymárum dono insignítus, omnipotenti Deo placatiónis hóstiam quotídie offerébat. A Nicoláo quinto summo Pontifice, transláto è Gradensi civitáte título, primus Venetiárum Patriarcha renuntiátus est. Anno milléfimo quadringentésimo quinquagésimo quarto die décima quinta Januárii obdormívit in Dómino. Hunc miráculis clarum Alexander octávus in Sanctórum número adscripsit.

Oratio. Deus, fidélium. xxj.

Die vii.

In Festo
SANCTI CLODOALDI,
Presbyteri.
Simplex.

Omnia de Communi SS. Presbyterorum. xxviij. *Oratio.* Dómine Deus. xxxj.

Lectio iij.

Ex Gregor. Turon. &c.

Clodoaldus, Clodovéi magni, regis Francórum, ex Clodomére Aurelianénsium rege nepos, cæso à Burgundiónibus patre, cum duóbus frátribus Theodovaldo, & Guntário, pupillus sub áviæ Clotildis tutéla relictus est: sed pátrui eórum Childebertus Parisiórum & Clotárius Suessiónum rex, ut regnum pupillórum invaderent, ex his duos álterum decennem, septennem álterum, vi & fraude occídere decrevérunt: quos manu Clotárii interfectos Clotildis magno luctu prosecúta, Parísiis in Basílica sancti Petri, nunc sanctæ Genovéfæ dicta, sepeliendos curávit. Tértius verò Clodoaldus, cùm ad símile exítium quæreretur, ope virórum fórtium, imò protegente Deo, servátus est. Itaque Clodoaldus fugâ elapsus, exhæres factus in terris,

ris, hæreditátem quæ de cœlo est, toto ánimo concupívit, neque tam spretus à mundo: quam mundum ipse spernens, sibi própriâ manu capillos in signum contempti regni incídit; & cléricus factus, divíno se cúltui mancipávit. Tum vitam egit duram & ásperam, humi substráto cilício decumbens, sacrórum librórum lectióni crebrisque oratiónibus intentus; & quod sibi réliquum erat facultátum paupéribus distríbuit. Ab Eusébio Episcopo Parisiensi présbyter consecrátus, monastérium cóndidit eo in loco qui dicebátur Novientum, quem morte, sepultúrâ, miráculis ac nómine suo illustrem fecit.

Oratio. Dómine, Deus. xxxj.

DIE VIII.

IN NATIVITATE

BEATÆ MARIÆ,

VIRGINIS,

SOLEMNE II. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. ECce dies véniunt dicit Dóminus, & suscitábo verbum bonum quod locútus sum ad domum Israël. *Jerem.* 33.

Ant. 3. a. Oriétur stella ex Jacob, & consúrget virga de Israël. *Num.* 24.

Ant. 1. f. Egrediétur virga de radice Jesse, & flos de radíce ejus ascendet. *Is.* 11.

Ant. 4. E. Erit radix Jesse, & qui exurget régere gentes: in eum gentes sperábunt *Rom.* 15.

Ant. 5. C. In diébus illis salvábitur Juda, & Israël habitábit confidenter. *Jer.* 23.

Capitulum. Jerem. 3.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus, & suscitábo David germen justum: & regnábit rex, & sapiens erit; & faciet judícium & justítiam in terra.

℟. Hæc dicit Dóminus: *Si irritum potest fieri pactum meum cum die & nocte; & pactum meum írritum esse póterit cum David, ut non sit ex eo filius qui regnet in throno ejus. ℣. Volens Deus osténdere pollicitatiónis hæredibus immobilitátem consílii sui, interpósuit jusjurandum. * Si írritum. Glória. * Si írritum. *Jerem.* 33. *Hebr.* 6.

Hymnus.

DEbitam morti sóbolem creárat
Eva peccátrix: nova destinátur,
Quæ sacro partu scelus atque mortem
Déstruat, Eva.
VIcta serpentis fuit illa fraude;
Intimis virus récipit medullis:
Vulnus hæc sanat, tumidíque colla
Cónterit anguis.
Quò dolus cessit? Dómitâ parente,
Tótius sperat sóbolis ruínam:

Omnibus reddet Sóboles parentis
Una salútem.
Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dum gratâ vice per Maríam
Delet antíquam nova vita mortem,
Grátia culpam.
Diceris mater quoque nostra, Virgo;
Te proba nostram, pia Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus sevérum
Fléctere Numen.
Laus sit æternæ suæ Trinitáti,
Quæ laborantem miserâta mundum,
Próximos Christi, præeunte matre,
Núntiat ortus. Amen.

℣. Usque in æternum præparábo semen tuum, ℟. Et ædificábo in generatiónem & generatiónem sedem tuam. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dómine, sermo quem locútus es David & super domum ejus, confirmétur in perpétuum, & magnificétur nomen tuum usque in sempiternum. 1. *Paral.* 17.

Oratio.

Deus, qui secundùm propósitum voluntátis tuæ mundum tibi reconciliáre voluísti: præsta, quæsumus, ut qui Nativitátem Vírginis Maríæ, de qua natus est nobis Christus Salvátor, cum gáudio celebrámus, ipsam quam Filius operátus est salútem, Matris intercessióne consequámur; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Nulla fit commemoratio.

AD COMPLETORIUM.

Super Psalmos de Feria.

Ant. 1. g. In splendóre ortûs tui, omnes vénient, laudem Dómino annuntiantes, allelúia. *Is.* 60.

Hymnus. Virgo Dei génitrix, *ut in Officio parvo.*

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Jesum de María natum * Veníte adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

Lætis terra sonet pláusibus; huic Dei
Mater virgo datur: múnere quo nova
Se rerum fácies prótinus éxerit,
Mundo pax redit áurea.
Hæc est illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus;
Templum grande, sibi quod propriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlserit úndique
Scintillans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ipsius
Arcam nobílitas decet.
Non hîc manna latet, légifer aut lapis,
Non ramus stérilis: flos viget hîc ferax
Virtútum; facer hîc panis, homo Deus;
Hîc legis résidet dator.

Sit laus summa Patri, súmmaque Filio:
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Christo præparat hóspiti.
Amen.

Psalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non comburerétur. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuísset Móyses coram Dómino, invénit germinásse virgam Aaron. *Num.* 17.

Ant. 5. a. Abscíssus est lapis de monte sine mánibus; lapis autem factus est mons magnus, & implévit universam terram. *Dan.* 2.

℣. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Ps.* 67.

De Cánticis Canticórum.

Lectio j. Cap. 2.

SUrge, amíca mea, speciósa mea, & veni: columba mea, in foramínibus petræ, in caverna macériæ; ostende mihi fáciem tuam: sonet vox tua in áuribus meis; vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra. Cápite nobis vulpes párvulas, quæ demoliuntur víneas; nam vínea nostra flóruit. Dilectus meus mihi, & ego illi qui páscitur inter lília, donec aspíret dies, & inclinentur umbræ. Revértere: Símilis esto, dilecte mi, cápreæ, hinnulóque cervórũ super montes Bether.

℟. Noli timére; quia redémi te, & vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus, sanctus Israël, salvátor tuus. ℣. Dóminus tecum: ne tímeas; invenísti enim grátiã apud Deum: * Ego. *Isai.* 43. *Luc.* 1.

Lectio ij. Cap. 4.

FAvus distillans lábia tua, sponsa: mel & lac sub lingua tua; & odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. Hortus conclúsus, soror mea sponsa; hortus conclúsus, fons signátus. Emissiónes tuæ paradísus malórum punicórum cum pomórum frúctibus. Cypri cum nardo, nardus & crocus, fístula & cinnamómum cum universis lignis Líbani, myrrha & alóe, cum ómnibus primis unguentis. Fons hortórum, púteus aquárum vivéntium quæ fluunt ímpetu de Líbano. Surge, Aquilo; & veni, Auster: perfla hortum meum, & fluant arómata illius.

℟. Hæc dicit Dóminus, fáciens & formans te ab útero: * Effundam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. ℣. Quod natétur ex te, Sanctum, vocábitur Fílius Dei. * Effundam. *Is.* 44. *Luc.* 1.

Lectio iij. Cap. 5.

VEniat dilectus meus in hortum suum, & cómedat fructum pomórum suórum. Veni in hortum meum, soror mea, sponsa; méssui myrrham meam cum aromátibus meis, comédi favum cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo: comé-

dite, amíci, & bíbite; & inebriámini, caríssimi. Ego dórmio, & cor meum vígilat. Vox dilecti mei pulsántis: Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculáta mea; quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei guttis nóctium. Expoliávi me túnicâ meâ, quómodò índuar illâ? lavi pedes meos, quómodò inquinábo illos?

℟. Benedícam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo: * Et † Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Benedícta tu inter mulieres, & benedíctus fructus ventris tui: * Et. Glória. † Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. *Genes.* 26. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO

Ant. 1. g. Ros in solo véllere fuit, & in omni terra sícitas. *Judic.* 6.

Ant. 8. G. Ecce nubécula parva quasi vestígiũ hóminis ascendébat de mari, & facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18.

Ant. 6. Fons parvus crevit in flúvium: lux & sol ortus est, & húmiles exaltáti sunt. *Esther* 11.

℣. Descendet Dóminus sicut plúvia in vellus, ℟. Et sicut stillicídia stillántia super terram. *Ps.* 71.

Benedictiones de B. Virgine.

Sermo sancti Joannis Damascéni.

In Nat. B. M. *Lectio iv.*

ADeste, gentes omnes, omne hóminum genus, omnes cujusvis linguæ, ætátis ac dignitátis orbis universi. Lætítiæ natálem lætis ánimis celebrémus: Dei Genitrícis natálem complectámur, per quam mortálium genus redintegrátum est, per quam primigéniæ matris Evæ mœror in lætítiam mutátus est. Etenim illa per divínam sententiam hoc audívit, In dolóre páries liberos; hæc, Ave, grátiâ plena: illa, Ad virum convérsio tua; hæc, Dóminus tecum.

℟. Exultáte in lætítia, Jacob: personáte, & cánite, quia creávit Dóminus novum super terram: * Fémina circúmdabit virum. ℣. Sacraméntum abscónditum à sæculis in Deo qui ómnia creávit: * Fémina circumdábit virum. *Jerem.* 31. *Ephes.* 3.

Lectio v.

QUid autem quòd Virgo mater orta sit ex stérili? Quia scílicet oportébat ut ad id quod solum sub sole novum futúrum erat, ac miraculórum caput, via per mirácula sternerétur, ac paulatim ab humilióribus ad sublimióra progréssus fieret; quanquamália quoque áltior ac divínior rátio à me afferri potest. Etenim natúra grátiæ cedit, statque subtrémula, non sústinens prógredi. Quóniam itaque futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna nascerétur, natúra grátiæ fœtum antevértere minimè ausa est; sed mansit infructuósa, dum grátia fructum edidísset.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; justítia & pax osculátæ sunt: * Etenim Dóminus dabit benignitátem,

& terra noſtra dabit fructum ſuum. ℣. Propóſuit Deus in diſpenſatióne plenitúdinis témporum, inſtauráre ómnia quæ in cœlis & quæ in terra ſunt : * Etenim Dóminus. *Pſ.* 84. *Epheſ.* 1.

Lectio vj.

HOdie ſtériles portæ aperiuntur, & virgínea ac divína jánua prodit, ex qua & per quam Deus, qui rebus ómnibus ſupérior eſt, in orbem terrárum corporáliter introívit. Hódie de radíce Jeſſe virga orta eſt, ex qua mundo flos divínitùs exiſtens aſcendit. Hódie ex terréna natúra cœlum in terra ille cóndidit, qui olim firmamentum ex aquis fínxerat, atque in altum extúlerat. Ac ſanè hoc illo longè divínius eſt. Nam qui in illo condíderat ſolem, ex hoc ipſe juſtítiæ Sol ortus eſt.

℟. Ego ſum, * Ego ſum quæ Dómino canam : Ceſſavérunt fortes, donec ſúrgeret mater in Iſraël. ℣. Ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Filium ſuum factum ex muliére, factum ſub lege, ut eos qui ſub lege erant, redímeret. * Ego ſum quæ. Glória Patri. * Ego ſum quæ. *Judic.* 5. *Gal.* 4.

IN IH. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Sicut lílium inter ſpinas, ſic amíca mea inter fílias. *Cantic.* 2.

Ant. 1. a. Sicut lux auróræ oriente ſole, mane abſque núbibus rútilat. 2. *Reg.* 23.

Ant. 4. E. Tota pulchra es, & mácula non eſt in te. *Cantic.* 4.

℣. Omnis glória fíliæ regis ab intus. ℟. In fímbris áureis circumamícta varietátibus.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

LIber generatiónis Jeſu Chriſti filii David, filii Abraham. Abraham génuit Iſaac, Iſaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília ſancti Bernardi Abbátis.

Serm. de 12. *Prærog. B. M. V. num.* 8.

QUid micat in generatióne Maríæ ? Planè quòd ex régibus orta, quòd ex ſémine Abrahæ, quòd generóſa ex ſtirpe David. Si id parum vidétur, adde quod generatióni illi ob ſinguláre privilégium ſanctitátis divínitùs nóſcitur eſſe conceſſa ; quòd longè antè eiſdem pátribus cœlitùs repromiſſa ; quòd myſticis præfiguráta miráculis ; quòd oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim ſacerdotális virga, dum ſine radíce flóruit ; hanc Gedeónis vellus, dum in médio ſiccæ áreæ máduit ; hanc in Ezechiélis viſióne orientális porta quæ nulli unquam pátuit, præſignábat.

℟. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo : * Quia índuit me veſtimentis ſalútis : & indumento juſtítiæ circúmdedit me. ℣. Exultábit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. * Quia índuit me. *Iſai.* 61. *Luc.* 1.

Lectio viij.

HAnc dénique præ céteris Isaías, nunc virgam de radice Jesse oritúram promittébat; nunc evidéntiùs vírginem paritúram. Méritò signũ hoc magnum in cœlo apparuísse scríbitur, quòd tantò antè de cœlo nóscitur fuísse promíssum. Dóminus ait: Ipse dabit vobis signum: Ecce virgo concípiet. Magnum profectò signum dedit, quia & magnus ipse qui dedit. Hujus ergo prærogativæ fulgor quorum non vehementer revérberat áciem oculórum?

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia * Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. ℣. Veníte, audíte, narrábo, omnes qui timétis Deum, quanta fecit ánimæ meæ. * Fecit. *Luc.* 1. *Ps.* 65.

num. 9. *Lectio ix.*

NIhilóminus fulget étiam novus ille conceptiónis modus, ut non in iniquitáte, quemádmodùm céteræ omnes, sed superveniente Spíritu sancto, sola, & de sola sanctificatióne María concíperet. Nam quòd verum Deum, & Dei Fílium génuit, ut idem ipse Dei atque hóminis Fílius, únus omníno Deus & homo prodíret ex María, abyssus est lúminis; nec fácilè díxerim quòd vel angélicus óculus ad hujus fulgóris veheméntiam non calíget. De cétero sanè & virginitátem carnis, & propósitum virginitátis, máximè & ipsíus quoque propósiti nóvitas evidenter illustrat; quòd vidélicet in libertáte spíritûs, legis Mosáïcæ decréta transcéndens, illíbátam Deo córporis símul & spíritûs sanctimóniam vovit.

℟. Missus est Angelus ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David; & * Nomen vírginis María. ℣. Tu ipse, Dómine Deus, qui elegísti, posuísti nomen ejus. * Nomen vírginis María. Glória Patri. * Nomen vírginis María. *Luc.* 1 2. *Esd.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. QUæ est ista, quæ prográditur quasi aurora consúrgens, pulchra ut luna, electa ut sol? *Cant.* 6.

Ant. 4. E. Una est columba mea, perfecta mea, una est matri suæ, electa genitrici suæ. *Cant.* 6.

Ant. 6. Vidérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt; regínæ, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Surge.

Canticum. Judicum 5.

AUdite, reges; áuribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israël.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * & transíres per regiónes Edom,

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis.

Montes fluxérunt à fácie Dómini, * & Sínaï à fácie Dómini Dei Israël.

Cessavérunt fortes in Israël & quievérunt, * donec súrgeret mater in Israël.

Nova bella elégit Dóminus, * & portas hóstium ipse subvertit.

Salvátæ sunt relíquiæ pópuli: * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Benedícta inter mulíeres; * benedícátur in tabernáculo suo.

Qui autem díligunt te, Dómine; * sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent.

Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.

Ant. Surge & veni, columba mea: ostende mihi fáciem tuam. *Cant.* 2.

Ant. 3.a. Quàm pulchra es, & quàm decóra carissima, in deliciis! *Cant.* 7.

Capitulum. Baruch. 5.

DEus ostendet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. Nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo: Pax justítiæ, & honor pietátis.

Hymnus.

MORTALE, cœlo tolle, genus, caput:
En noctis horror désiit; en jubar
Nascentis auróræ propinquum
Admónuit properáre Solem.
SACRO tumentes gérmine jam polus
Terras amícis imbribus írrigat:
De stirpe Jesse virga surgit
Conspícuum paritúra florem.
CŒLESTIS illum grátia Spíritûs
Inunget: illi Justítia & Fides,
Timorque castus, Veritasque
Et Pietas cómites præíbunt.
HUNC ergo, quem tot secla fidélibus
Votis anhélant; quem mísero Deus
Promísit orbi, spem salútis,
Accélera, pia Virgo, fructum.
SIT Trinitáti perpétuum decus,
Inflícta mundo quæ míserans mala,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℣. Deus in médio ejus *Ps.* 45.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Ex te egredíetur qui sit dominátor in Israël, & egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; & erit iste pax, allel. *Mich.* 5.

Oratio.

DEus, qui secundùm propósitum voluntátis tuæ mundum ti reconciliáre voluísti: præsta, quæsumus, ut qui Nativitátem Vírginis Maríæ, de qua natus est nobis Christus Salvátor, cum gáudio celebrámus, ipsam quam Fílius operátus est salútem, Matris intercessióne consequámur; Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum Doxologia:

QUI natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória, Cum Patre, cumque Spíritu: In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbol. Quicumque.

Ant. Quæ est ista.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de Maria Virgine.

CANON proprius ad calcem voluminis.

AD TERTIAM.

Ant. Una est.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi : in Jacob inhábita, & in Israël hæreditáre, & in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea ab ubéribus, * Allelúia. Glória. De ventre. *Ps.* 21.

℣. Dómine, spes mea à juventúte mea : ℟. In te cantátio mea semper. *Ps.* 90.

AD SEXTAM.

Ant. Vidérunt.

Capitulum. Judith 13.

LAudáte Dóminum Deum nostrum, qui non defécit sperantes in se, & in me ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israël.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum salutáre ipsius,* Allelúia, allelúia. Prope. ℣. Ut inhábitet glória in terra nostra. * Allelúia. Glória Patri. Prope.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Mir. *Pars Autum.*

AD NONAM.

Ant. Quàm pulchra es.

Capitulum. Is. 41.

ELégi te, & non abjéci te : ne tímeas, quia ego tecum sum.

℟. *br.* Pópuli confitebúntur tibi in æternum, * Allelúia, allelúia. Pópuli. ℣. Mémores erunt nóminis tui, * Allelúia. Glória. Pópuli.

℣. Concupíscet rex decórem tuum ; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 3. a. Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith.* 13.

Ant. 7. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Ibid.*

Ant. 6. Peccávimus Dómino : ne cessés pro nobis clamáre ad Dóminum Deum nostrum ut salvet nos. 1. *Reg.* 7.

Ant. 4. E. Invoca Dóminum, & lóquere regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Esther* 15.

Ant. 1. D. Propter angústias & tribulatiónem géneris tui, subvenísti ruínæ ante conspéctum Dei tui. *Judith* 13.

Capitulum. Apoc. 21.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis : & ipsi pópulus ejus erunt ; & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus.

UNus bonórum fons, Deus, ómnium,
Quàm liberáli fundis opes manu !

*

Non antè conceſſis Maríam
Quot próperas cumuláre donis!
INTER rigentes, ceu roſa, cláuditur
Spinas, & acres vincit acúleos;
Præſens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retundit.
QUANTUM pudícas ínclyta vírgines
Præſtat remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur, & Regis parentem
Sidereâ comitantur aulâ!
NEC Angelórum par decus: hi Deo
Adſtant ſedenti; fert hóminem Deum
Maria, nomen dulce matris
Virgíneo ſócians honóri.
REGINA mundi, Virgo cliéntium
Tutéla, mœſtis perfúgium reis,
Fer noſtra Nato vota: triſtem
Non pátitur génitrix repulſam.
SIT Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ miſérans mala,
In matre pignus naſcitúri
Non dúbium dat habére Chriſti.
Amen.

℣. Vultum tuum deprecabuntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Benedictus Dóminus qui creávit cœlum & terram, qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. *Judith* 13.

Oratio.

DEus, qui ſecundùm propóſitum voluntátis tuæ mundum tibi reconciliáre voluiſti: præſta, quæſumus, ut qui Nativitátem Vírginis Maríæ, de qua natus eſt nobis Chriſtus Salvátor, cum gáudio celebrámus; ipſam quam Filius operátus eſt ſalútem, Matris interceſſióne conſequámur; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Dominica. Reliqua ut heri.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
NATIVITATIS B. M.
Semiduplex.

Omnia dempto ritu ſolemni, ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. & ℟.℟.℟. ex Nocturno diei, ſecundùm Feriam, dempto ritu Solemni II. Ordinis.

Lectio prima de Scripturâ occurrente; tribus in unam junctis.

Lectio ij. & iij. habentur infrà, in qualibet die.

Dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. sola Surge. *quæ est quarta Laudum diei.*

AD HORAS, non dicitur Allelúia. *in* RRRR. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola Benedícta. *quæ est prima Vesperarum diei.*

COMPLETORIUM, ut in die.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commem. Nativitatis Beatæ Mariæ in utrísque Vesperis & Laudibus.

DIE IX.

DE OCTAVA NATIVITATIS B. MARIÆ.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 2. in Assumpt. B. M.

Lectio ij.

IN una & súmma María, & Marthæ negótium, & Maríæ non otiósum ótium invenítur. Omnis quidem glória filiæ Regis ab intus: nihilominus tamen in fimbriis áureis circumamícta est varietáte. Non est de número fatuárum vírginum: prudens est virgo; lampadem habet, sed in vase óleum portat. An fortè éxcidit vobis Evangélica illa parábola, quæ fátuas vírgines prohíbitas narrat ab introítu nuptiárum? Erat quidem domus eárum munda, vírgines enim erant: erat ornáta, quia simul omnes, id est fátuæ cum prudentibus, lámpades ornavérunt: sed erat vacans, quia in vasis suis óleum non accepérunt. Hinc est, quòd nec ab eis susci pi in domos suas, nec admittere eas dignátur sponsus cœléstis ad núptias.

Lectio iij.

NOn sic múlier illa fortis quæ serpentis caput contrívit. Habes enim post multa in láudibus ejus, quia non extinguétur in nocte lucerna ejus. In suggillatiónem hoc dicitur fatuárum, quæ veniente médiâ nocte sponso, conqueruntur serò, & dicunt: Quia lámpades nostræ extinguúntur. Processit ígitur gloriósa Virgo, cujus lampas ardentíssima ipsis quoque Angelis lucis miráculo fuit. Clárius enim céteris rutilábat, quam repléverat óleo grátiæ præ partícipibus suis Christus Jesus filius ejus Dóminus noster.

AD VESP. fit Commemor. sancti Salvii, Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

DIE X.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de fide ad Petrum.

Cap. 2. Lectio ij.

DEus factus est filius vírginis Maríæ, & María virgo facta est mater Unigéniti Dei; ut quem Pater génuit ex æternitáte, ipsum Virgo conceptum proferret in témpore. Illa útique est Virgo, quam Deus qui de ea fúerat nascitúrus, ita singulári grátiâ prævénit atque replévit, ut ipsum habéret ventris sui fructum quem ex ínitio hábuit univérsitas Dóminum, &

ipſum ſibi vidéret naſcendi ſolemnitáte súbditum, quem in unitáte paternæ ſubſtántiæ, non ſolùm humána, ſed étiam angélica creatúra cognoſcit & adórat Altíſſimum.

De S. Salvio, Epiſcopo.

Ex libro Hiſtoriárum ſancti Gregórii Turonenſis.

Lectio iij.

DE beáti Sálvii Epíſcopi óbitu expoſcit loqui devótio, qui hoc anno (quingentéſimo octogéſimo-quarto) obiiſſe probátur. Hic ut ipſe referre erat ſólitus, relictâ ſeculári militiâ, monaſtérium expetívit. Defuncto Abbáte alendi gregis ſuſcépit officium. Illicò ſibi ſecretiórem céllulam quærit: inclúditur. In quâ incluſióne in omni abſtinéntiâ commorátur. Poſt multum verò tempus céllulâ ſuâ extractus, ad Epiſcopátum electus, invítus eſt ordinátus. Invaleſcente apud Albigenſem urbem inguinário morbo, cum jam pauci de cívibus remanérent, nunquam recédere vóluit, ſed ſemper hortabátur eos qui relicti erant, oratióni incúmbere, ac vigíliis inſtanter inſíſtere. Cùm autem, ut credo, jam revelante Dómino, tempus ſuæ vocatiónis agnóſceret, ipſe ſibi Sarcophagum compóſuit, corpus ábluit, veſtem índuit: & ſic intentum ſemper cœlo ſpíritum exhalávit. Fuit autem magnæ ſanctitátis, minimæque cupiditátis, aurum nunquam habére volens. Nam ſi coactus accepiſſet, prótinus paupéribus erogábat. Cujus témpore cùm Múmmolus Patrícius multos captivos ab eâ urbe dúxiſſet, profecútus ille omnes redémit. Multa de hoc viro bona audívi, ſed plúrima prætermitto.

Pro Commem. S. Salvii, AD LAUDES. Ant. Ego ſum. ℣. Elégi. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

DIE XI.

DE OCTAVA.

Ex libro S. Auguſtini Epiſcopi, de ſancta Virginitáte.

Cap. 5. *Lectio ij.*

UNius ſanctæ Vírginis partus ómnium ſanctárum vírginũ eſt decus. Et ipſæ cum Maria matres Chriſti ſunt, ſi Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & Maria laudabíliùs atque beátiùs Chriſti mater eſt, ſecundùm ejus ſententiam: Quicumque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis eſt, ipſe mihi frater, & ſoror, & mater eſt. Has ſibi omnes propinquitátes in pópulo quem redémit, ſpiritáliter éxhibet: fratres & ſoróres habet ſanctos viros & ſanctas féminas, quóniam ſunt illi in cœleſti hæreditáte cohærédes. Mater ejus eſt tota Eccléſia, quia membra ejus per Dei grátiam parit. Item mater ejus eſt omnis ánima pia, fáciens voluntátem Patris ejus fœcundíſſimâ caritáte in iis quos párturit, donec in eis ipſe formétur.

Lectio iij.

MAría ergo fáciens voluntátem Dei corporáliter Chriſti tantúmmodò mater eſt, ſpiritáliter autem & ſoror & mater. Ac per hoc

illa una fémina, non solùm spíritu, verùm étiam córpore, & mater est & virgo. Et mater quidem spíritu, non cápitis nostri, quod est ipse Salvátor, ex quo magis illa spiritáliter nata est; quia omnes qui in eum crediderint, in quibus & ipsa est, rectè fílii sponsi appellantur: sed planè mater membrórum ejus quod nos sumus; quia cooperáta est caritáte, ut fidéles in Eccléfia nascerentur, qui illíus cápitis membra sunt. Córpore verò ipsíus cápitis mater. Oportébat enim caput nostrum, propter insigne miráculum, secundùm carnem nasci de Vírgine: quò significáret membra sua de virgine Eccléfia secundùm spíritum nascitúra.

DIE XII.

DE OCTAVA.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Serm. 143.

Lectio ij.

VIdétis quibus est Virgo oppignerata munéribus. Ave, grátiâ plena. Hæc est grátia quæ dedit cœlis glóriam, terris Deum, fidem Géntibus, finem vitiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam. Hanc grátiam détulit Angelus, accépit Virgo, salútem séculis redditúra. Ave, grátiâ plena. Quia síngulis grátia se est largíta per partes: Maríæ verò símul se totam dedit grátiæ plenitúdo. Omnes, inquit Evangélista, de plenitúdine ejus accépimus. Unde & David dicit: Descendit sicut plúvia in vellus. Vellus cùm sit de córpore, nescit córporis passiónes: sic vírginitas cùm sit in carne, vitia carnis ignórat.

Lectio iij.

BEnedícta tu inter mulíeres. Verè benedícta Virgo, quæ & virginitátis póssidet decus, matris & pértulit dignitátem. Verè benedícta, quæ & superni conceptûs méruit grátiam, & sustulit integritatis corónam. Verè benedícta, quæ & divíni gérminis suscépit glóriam, & regína totíus extítit castitátis. Verè benedícta, quæ fuit major cœlo, fórtior terrâ, orbe látior; nam Deum quem mundus non capit, sola cepit. Portávit eum qui portat orbem, génuit genitórem suum, nutrívit ómnium viéntium nutritórem.

DIE XIII.

DE OCTAVA.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evan. sec. Luc. Luc. 2. n. 26.

Lectio ij.

BEáta quæ credidísti. Vides non dubitasse Maríam, sed credidísse; & ideo fructum fidei consecútam. Beáta (inquit) quæ credidísti. Sed & vos beáti, qui audístis, & credidístis; quæcumque enim crediderit ánima, & concípit & génerat Dei Verbum; & ópera ejus agnóscit. Sit in singulis Maríæ ánima, ut magnificet Dóminum: sit in singulis spíritus Maríæ, ut exultet in Deo. Si secundùm carnem una mater est Christi; secundùm fidem tamen ómnium fructus est Christus. Omnis enim ánima áccipit Dei Ver-

bum, ſi tamen immaculáta & immúnis à vitiis, intemeráto caſtimóniâ pudóre cuſtódiat.

Lectio iij. *n.* 27.

QUæcumque ígitur talis eſſe potúerit ánima, magnificat Dóminum, ſicut ánima Maríæ magnificávit Dóminum, & exultávit ſpíritus ejus in Deo ſalutári. Magnificátur enim Dóminus, ſicut & álibi legis; Magnificáte Dóminum mecum; non quòd Dómino áliquid humánâ voce poſſit adjungi, ſed quia magnificátur in nobis. Imágo enim Dei Chriſtus eſt; & ídeo ſi quid juſtum fécerit in ánima aut religióſum, illam imáginem Dei, ad cujus eſt ſimilitúdinem creáta, magnificat. Et ídeo dum magnificat eum, magnitúdinis ejus quâdam participatióne ſublímior fit; ut illam imáginem ſpléndido bonórum colóre factórum, & quâdam æmulatióne virtútis in ſe videátur exprímere. Magnificat autem ánima Maríæ Dóminum, & exultat ſpíritus ejus in Deo; eo quòd & ánimâ & ſpíritu Patri Filióque dévota, unum Deum ex quo ómnia, & unum Dóminum per quem ómnia pio venéretur affectu.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XIV.

In Feſto

EXALTATIONIS

SANCTÆ CRUCIS.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 8. G. RAdix Jeſſe, qui ſtat in ſignum populórum, ipſum gentes deprecabuntur; & erit ſepulcrum ejus glorióſum. *Iſ.* 11.

Ant. 3. a. Aſcendet ſicut virgultum coram eo, & ſicut radix de terra ſitienti: non eſt ſpécies ei, neque decor. *Iſ.* 53.

Ant. 4. E. Sicut ovis ad occiſiónem ducétur; & quaſi agnus coram tondente ſe, non apériet os ſuum. *Iſ.* 53.

Ant. 1. D. Si poſuerit pro peccáto ánimam ſuam, vidébit ſemen longævum; & voluntas Dómini in manu ejus dirigétur. *Iſ.* 53.

Ant. 7. d. Juſtificábit ipſe juſtus multos, & iniquitátes eórum ipſe portábit. *Iſ.* 53.

Capitulum. Iſaïæ 11.

LEvábit Dóminum ſignum in natiónes & congregábit prófugos Iſraël, & diſperſos Juda cólliget à quátuor plagis terræ.

℟. Filius hóminis tradétur Princípibus Sacerdótum, & Scribis; & condemnábunt eum morte, & * Tradent eum géntibus, ad crucifigendum; & † Tértiâ die reſurget. ℣. Occidétur Chriſtus; & non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus eſt. * Tradent. Glória. † Tértia die. *Matth.* 20. *Dan.* 9.

Hymnus.

CRux alma, ſalve, Crux venerábilis,
Torrente Chriſti ſánguinis ébria;
Teſtis dolórum, tu ſupréma
Verba Dei morientis audis.
Tu celſa ſedes, unde ſuos docet;

Vitális, in quo nos péperit, thorus;
Currus triumphantis, tribúnal
Júdicis, atque litantis ara!
Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hîc arma fulgent; nec dómiti duces
Graves caténis hîc trahuntur:
Nobílior Crucis est triumphus.
Orbis redempti quália pígnora!
Crux tincta Christi sánguine adhuc madet:
Speráte, mortáles: salútem
Plena necis monumenta præstant.
Crux certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum petenti pandis iter Deo:
Nunc álterâ nobis nefas est
Ire viâ malè delicátos.
Laus summa Patri qui creat ómnia,
Natóque mundum qui réparat Cruce:
Qui cuncta replet, summa sancto
Spíritui: tribus una semper. Amen.

℣. Accípere ánimam meam consíliáti sunt: ℟. Ego autem in te sperávi, Dómine. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Ego quasi Agnus qui portátur ad victimam; cogitavérunt super me consília, dicentes: Eradámus eum de terra vivéntium, & nomen ejus non memorétur ámplius. *Jerem.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Nativitate B. Mariæ. Ant. Benedictus. ℣. Vultum. 346. *Oratio.* Deus. 344.

Deinde S. Cornelii, Papæ & Mart. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Orat.* Omnípotens. x.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria cum Antiph. ut in Psalterio.

Hymn. Grates. *cum Doxologia sequenti, quæ dicitur etiam cras ad Horas.*

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Jesum qui crucifixus est, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte 2.

Hymnus.

Lignum Crucis mirábile
Totum per orbem próminet,
In qua pependit ínnocens
Christus, Redemptor ómnium.
Hanc nulla cedrus árborem
Adæquat alto vértice,
Quæ poma nescit nóxia,
Sed ferre vitæ præmia.
Tu, Christe, Rex piíssime,
Hujus Crucis signáculo,
Diébus, horis ómnibus,
Munire nos non ábnuas,
Ut lingua cordi cónsona,
Comesque cordis púritas,
Laudis tibi perénniter
Munus rependat débitum.
Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Benedictum est lignum, per quod fit justítia. *Sap.* 14.

Ant. 3. *a.* Ab inítio cùm perírent superbi gigantes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit século semen nativitátis. *Sap.* 14.

Ant. 8. G. Cùm aqua deléret terram, sanávit iterùm sapiéntia, per contemptíbile lignum justum gubernans. *Sap.* 10.

℣. Laudábunt ligna saltûs coram Dómino; ℟. Quia venit judicáre terram. 1. *Par.* 16.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Quóniam potens es, Dómine, ex ómnibus salváre; transeuntes mare hómines, * Exíguo ligno liberáti sunt. ℣. Quem vos interemístis, suspendentes in ligno, hunc príncipem Deus exaltávit, ad dandam pœniténtiam Israéli, * Exíguo. *Sap.* 14. *Act.* 5.

Post ij. Lect. ℟. Duxit Abraham fílium suum secum, & ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus, ut immoláret eum: * Ligna quoque holocaústi impósuit, & pósuit eum in altáre. ℣. Próprio Fílio suo non pepercit Deus; sed pro nobis ómnibus trádidit illum: * Ligna. *Genes.* 22. *Rom.* 8.

Post iij. Lect. ℟. De sánguine agni ponent fílii Israël super utrumque postem, & in superliminaribus domórum: * Erit autem sanguis vobis in signum, † Nec erit in vobis plaga dispérdens. ℣. Redempti estis pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi: * Erit. Glória. † Nec. *Exod.* 12. 1. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO.

℣ *Ant.* 2. D. Dóminus ostendit Móysi lignum: quod cùm misísset in aquas, in dulcédinem versæ sunt. *Exod.* 15.

Ant. 7. ç. Nonne à ligno indulcáta est aqua amára? & dedit homínibus sciéntiam Altíssimus, honorári in mirabílibus suis. *Eccli.* 38.

Ant. 4. A. In hoc ostendísti inimícis nostris, quia tu es qui líberas ab omni malo. *Sap.* 16.

℣. In te speravérunt patres nostri, Dómine: ℟. Speravérunt, & liberásti eos. *Ps.* 21.

Lectio iv.

CHósroes Persárum rex, extrémis Phocæ impérii tempóribus, Ægypto & Africâ occupátis, ac Jerosólymâ captâ, multísque ibi Christianórum míllibus, partim cæsis, partim in captivitátem cum Zacharía Patriarcha abductis, Crucem étiam Dómini quam Hélena in monte Calvàriæ collocárat, post innúmeras distributiónes, tribus jam tum reliquis portiónibus conflátam, in Pérfidem asportávit, anno Christi sexcentésimo décimoquarto. Heráclius qui jam ab annis quátuor Phocæ succéssérat, étiam per sequentes annos multis belli incómmodis, & calamitátibus affectus, pacem bis à Chósroa pétiit: sed hanc ille pertináciter utrâque vice denegávit, nisi Crucifixo abnegáto, sol adorarétur

rarétur à Románis. Quam impietátem deteſtátus Heráclius, imploráto Dei auxílio, bellum quaſi ſacrum ſuſcépit, militeſque ad martyrium hortátus, ſigna cum hoſte cóntulit. Poſt diuturnum bellum, anno demum ſexcentéſimo vigéſimo ſéptimo exeunte, Perſas ingenti prælio ſuperávit.

℟. Pugnávit Jóſue contra Amalec: cúmque leváret Móyſes manus, vincébat Iſraël; Aaron autem & Hur ſuſtentábant manus ejus ex utráque parte. * Et dixit Dóminus: Delébo memóriam Amalec. ℣. Preces ſupplicationeſque cum lácrymis ófferens Chriſtus, exauditus eſt; & factus eſt obtemperántibus ſibi cauſa ſalútis æternæ. * Et. *Exod.* 17. *Hebr.* 5.

Lectio v.

VIctus ígitur Chóſroes, in fuga quâ trajícere Tigrim parábat, Medarſen fílium ſócium regni deſignat. Quam contuméliam cùm Síroes Chóſroæ major natu fílius ægrè ferret, patre ſimul & fratre interemptis, regno Persárum potítus eſt, pacemque cum Heráclio fecit, quibuſdam acceptis conditiónibus, quarum ea prima fuit, ut Crucem Dómini reſtitúeret. Captívos ítaque, in primis Zachariam patriarcham, dimíſit, reſtitútis étiam Crucis ſanctæ partículis, quarum thecam argénteam íntegram, illæſaque ſigilla ipſe Patriarcha agnóvit. Igitur Crux ſancta quatuórdecim poſt annos quàm vénerat in Persárum poteſtátem, recepta eſt: & deláta primùm Conſtantinópolim, & anno ſequenti Jeroſólymam, in locum priſtinum reſtitúta eſt; actæque Deo de victóriis grátiæ. Exinde Exaltatiónis ſanctæ Crucis feſtívitas, quæ hâc die quotannis agebátur, celébrior habéri cœpit.

℟. Fugávit Jóſue Amalec; ædificavitque Móyſes altáre, & vocávit nomen ejus, Dóminus exaltátio mea, dicens: * Quia manus ſólii Dómini erit contra Amalec, à generatióne in generatiónem. ℣. Oſtendit mihi Angelus in médio civitátis lignum vitæ: & omne maledictum non erit ámpliùs, ſed ſedes Dei & Agni in illa erunt; * Quia. *Exod.* 17. *Apoc.* 22.

Lectio vj.

HAc eâdem die ſanctus Ludovícus, Francórum rex, anno milléſimo ducentéſimo quadragéſimo primo, partem Domínicæ Crucis, quæ in Syria título pignoris apud Templários mílites remánſerat, à Balduíno Orientis Imperatóre acceptam cumália non módica portióne, ex qua Imperatóres Eccléſiis & amícis partículas dare conſuéverant, itemália multa Domínicæ Paſſiónis inſtrumenta, Paríſios, præcedente Clero, ſolémniter tránſtulit. Tunc rex piiſſimus magnum exhíbuit chriſtiánæ pietátis argumentum, cùm, abjectis veſtibus régiis, & pedes nudátus, in urbem íntulit inſtrumentum quo mundi prétium perſolútum eſt. Demum conſtructâ in régio palátio magnificâ Capellâ,

sacrosancta redemptiónis nostræ insígnia religiósè in ea asservári vóluit.

℟. Benedixit rex pópulo in nómine Dómini exercituum, dixitque : Ante Dóminum vílior fiam plusquàm factus sum, & ero húmilis in óculis meis, * Et glorióſior apparébo. ℣. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi ; * Et glorióſior. Glória Patri. * Et glorióſior. 2. *Reg.* 6. *Gal.* 6.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mórsibus colubrórum exterminabantur ; sed ad correptiónem in brevi turbáti sunt, signum habentes salútis. *Sap.* 16.

Ant. 6. Qui conversus est, non per hoc quod vidébat sanabátur, sed per te ómnium Salvatórem. *Sap.* 16.

Ant. 5. C. Misericórdia advéniens sanábat illos ; in memória enim sermónum tuórum examinabantur. *Sap.* 16.

℣. Tu es Deus qui mandas salútes Jacob; ℟. Salvasti enim nos de affligéntibus nos. *Ps.* 43. Léctio sancti Evangélii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore ; Dixit Jesus turbis Judæórum : Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras ; & ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 8. *de Pass. Domini.*

EXaltáto, dilectíssimi, per crucem Christo, non illa tantùm spécies aspéctui mentis occurrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Móysen dictum est : Et erit pendens vita tua ante óculos tuos, & timébis die ac nocte, & non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifixo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt, habentes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo conscién-tia iníqua torquétur. Noster verò intellectus, quem Spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terrâque radiantem, puro ac líbero corde suscípiat, & interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus, cùm de passiónis suæ loquerétur instántiâ, dixit : Nunc judícium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras ; & ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad me.

℟. Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras ; * Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen : Fac serpentem æneum, & pone eum pro signo : qui percússus aspéxerit eum, vivet. * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

C. 7. *Lectio viij.*

O Admirábilis poténtia Crucis ! ô ineffábilis glória passiónis ! in qua & tribúnal Dómini, & judícium mundi, & potestas est Crucifixi. Traxisti enim, Dómine, ómnia ad te ; & cùm expandísses totâ die manus tuas ad pópulum non credentem & contradicentem tibi, confitendæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxisti, Dómine, ómnia ad te ; cùm

in execratiónem Judáici scéleris, unam protulérunt ómnia elementa sententiam, cùm obscurátis luminaribus cœli, & conversa in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, universáque creatúra impiórum úsui se negáret. Traxísti, Dómine, ómnia ad te, quóniam, scísso templi velo, sancta sanctórum ab indignis pontificibus recessérunt; ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, & lex in Evangélium verterétur.

℟. Deus, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum pati Christum suum, sic implévit * Pœnitémini igitur, & convertímini, ut deleantur peccáta vestra. ℣. Ipse peccáta multórum tulit, & pro transgressóribus rogávit. * Pœnitémini. *Act.* 3. *Is.* 53.

[*Si alicubi celebratur hoc Festum sine Commemoratione S. Cornelii.*

Lectio ix.

TRaxísti, Dómine, ómnia ad te; ut quòd in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacramento, universárum ubíque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim & ordo clárior Levitárum, & dignitas ámplior Seniórum, & sacrátior est únctio Sacerdótum; quia Crux tua ómnium fons benedictiónum, ómnium est causa gratiárum; per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte, glória de oppróbrio, vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessante, omnes differéntias hostiárum una córporis & sánguinis tui implet oblátio; quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi; & ita in te universa pérficis mystéria, ut sicut unum est pro omni víctima sacrificium, ita unum de omni gente sit regnum.]

De S. Cornelio, Papa & Mart.

Lectio ix.

Ex Epístola sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, ad Antoniánum.

FActus est Cornélius Epíscopus de Dei & Christi ejus judício, de Clericórum penè ómnium testimónio, de plebis quæ tunc áffuit suffrágio, & de Sacerdótum antiquórum & bonórum virórum collégio, cùm nemo ante se factus esset, cùm Fabiáni locus, id est, cùm locus Petri & gradus cáthedræ sacerdotális vacáret: quo occupáto de Dei voluntáte, atque ómnium nostrûm consensióne firmáto, quisquis jam Episcopus fieri volúerit, foris fiat necesse est, nec hábeat ecclesiásticam ordinatiónem, qui Ecclésiæ non tenet unitátem. Quanta in ipso suscepto Episcopátu suo virtus! quantum robur ánimi! qualis firmitas fídei! quod nos símplici corde & perspícere pénitùs & laudáre debémus: sedísse intrépidum Romæ in sacerdotáli cáthedra, eo témpore cùm tyrannus infestus Sacerdótibus Dei fanda atque infanda comminarétur; cum multò patiéntiùs & tolerabíliùs audíret levári adversùs se æmulum Príncipem, quàm constítui Romæ

æmulum Sacerdótem. Nonne hic summo virtútis & fidei testimónio prædicandus est? Nonne inter glorióſos Confessóres & Mártyres deputandus, qui tantum témporis sedit expectans córporis sui carnífices & tyranni ferocientis ultóres? (Centumcellis óbiit anno Christi ducentésimo quinquagésimo secundo, die décimâ-quartâ Septembris.)

℟. Hóstiæ quæ secundùm legem offeruntur, nunquam possunt auferre peccáta: * Christus autem unam pro peccátis ófferens hóstiam, unâ oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos. ℣. Sacrifícium & oblatiónem noluísti, Deus; holocaustum & pro peccáto non postulasti: * Christus. Glória Patri. * Christus. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

Te Deum.

AD LAUDES,

Ant. 7. ç. CHristus mórtuus est pro peccátis nostris, & resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras. 1. *Cor.* 15.

Ant. 4. E. Humiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod & Deus exaltávit illum. *Phil.* 2.

Ant. 2. D. Cùm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est obediéntiam; & consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis æternæ. *Hebr.* 5.

Canticum in Festis, secundùm Feriam.

Ant. 3. a. Sic oportébat Christum pati & resúrgere, & prædicári in nómine ejus pœniténtiam, & remissiónem peccatórum in omnes gentes. *Luc.* 24.

Ant. 8. G. Verbum Crucis pereúntibus quidem stultítia est; iis autem qui salvi fiunt, nobis, Dei virtus est. 1. *Corinth.* 1.

Capitulum. 1. Cor. 1.

PRædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam; ipsis autem vocátis Judæis atque Græcis, Christum Dei virtútem, & Dei sapiéntiam.

Hymnus.

UNcta Crux Dei cruóre
Quàm potens & efficax!
Hujus attactu jacentes
Erigunt se mórtui:
Christus olim quâ pependit,
Tanta vis fuit Crucis.

Publici fontes salútis,
Sacra Christi vúlnera,
Vulnerátos illa sanant
Anguis instar ænei:
Quisquis æger speret, & spe
Non suâ fraudábitur.

Crux tribúnal, quo sedébit
Justus ultor críminum:
Sponte sed nos judicémus,
Cedet ira Júdicis;
Nosque primi puniámus,
Ne secundus púniat.

Totius fons sanctitátis,
Sancta quo sunt ómnia,
Qui tuo quodcumque crimen
Expiásti sánguine,
Labe puros, Christe, serves
Christiános móribus.

Sempiterna laus Parenti
Qui creávit ómnia,
Filióque qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par & illi cujus almo
Recreámur hálitu.

Amen.

℣. Omnis terra adóret te, & psállat tibi : ℟. Psálmum dicat nómini tuo, Dómine. *Ps.* 65.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. *Apoc.* 5.

Oratio.

DEus, qui nos hodiernâ die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnuâ solemnitáte lætíficas : præsta, quæsumus, ut cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur ; Per eumdem.

Fit Commemor. de Nativ. B. M. Ant. Exte. ℣. Sanctificávit. *Oratio.* Deus. 344.

Deinde S. Cornelii. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratió.* Omnípotens. x.

AD PRIMAM.

Ant. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es pro nobis. 1. *Petr.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. Humiliávit.

Capitulum. Act. 10.

NOs testes sumus ómnium quæ fecit in regióne Judæórum & Jerúsalem, quem occidérunt suspendentes in ligno : hunc Deus suscitávit tértiâ die.

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt ædificántes.*Hic factus est in caput ánguli. Lápidem. ℣. A Dómino factum est istud, & est mirábile in óculis nostris. * Hic. Glória. Lápidem. *Ps.* 117.

℣. Deus noster, Deus salvos faciendi, ℟. Et Dómini Dómini éxitus mortis. *Ps.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. Cùm esset.

Capitulum. Hebr. 2.

DEcébat eum propter quê ómnia, & per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem salútis eórum per passiónem consummáre.

℟. *br.* Deus rex noster * Operátus est salútem. Deus. ℣. In médio terræ * Operátus. Glória. Deus. *Ps.* 73.

℣. Apud Dóminum misericórdia, ℟. Et copiósa apud eum redémptio. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Ant. Verbum Crucis.

Capitulum. Ephes. 3.

DEus det vobis ut possítis comprehéndere cum ómnibus sanctis, quæ sit latitúdo, & longitúdo, & sublímitas, & profundum ; scire étiam supereminéntem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei.

℟. *br.* Magnus Dóminus noster, * Et magna virtus ejus. Magnus. ℣. Et sapiéntiæ ejus non est número, * Et. Glória. Magnus. *Ps.* 146.

℣. Notam fecísti in pópulis virtútem tuam : ℟. Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Ant. CHristus nos redémit 1. D. de maledícto legis, factus pro nobis maledictum ; quia scriptum est : Maledictus omnis qui pendet in ligno. *Gal.* 3.

Ant. 8. G. Eum qui non nóverat peccátum, pro nobis

peccátum fecit Deus ; ut nos efficerémur justitia Dei in ipso. 2. *Cor.* 5.

Ant. 6. Commendat caritátem suam Deus in nobis; quóniam justificáti in sánguine Christi, salvi érimus ab ira per ipsum. *Rom.* 5.

Ant. 5. C. Gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. *Rom.* 5.

Ant. 3. a. Semel oblátus est ad multórũ exhaurienda peccáta ; secundò sine peccáto apparébit expectántibus se, in salútem. *Hebr.* 9.

Capitulum. Act. 10.

PRæcépit nobis prædicáre pópulo, & testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum & mortuórum. Huic omnes Prophetæ testimónium pérhibent, remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum.

Hymnus. Crux alma. *ut in I. Vesperis.*

℣. In te confidit ánima mea, Deus; ℟. Et in umbra alárum tuárum sperábo. *Ps.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Parébit signum Fílii hóminis in cœlo ; & tunc plangent omnes tribus terræ, & vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus cœli cum virtúte multa & majestáte. *Matth.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

[*Si crastina dies sit Feria* IV. *fit Commemor. de Octavâ Nativitatis B. M. ut in diebus intrà Octavam, per Antiph.* Benedictus. *&* ℣. Vultum tuum. *pag.* 346.]

Si dies crastina non sit Feria Quatuor Temporum, fit Commem. de Octava Nativ. B. M. per Ant. Dómine. ℣. Usque. *Orat.* Deus, qui secundùm. 339.

COMPLETORIUM, ut herì, 351.

[*Quatuor Tempora Septembris celebrantur Feria quartâ, Feriâ sextâ & Sabbato post Festum Exaltationis sanctæ Crucis. Officium de his Feriis, habetur infrà,* pag. 361.

Si in his tribus Feriis occurrat Festum Duplex I. Ordinis, aut suprà, Officium fit de Festo, cum Commemor. de Feria ad Officium Noct. per Homiliam in Evangelium, quæ legitur pro ultimâ Lectione & ad Laudes per Ant. & ℣. de Psalterio, cum Oratione propria Feriæ.

Si occurrat Festum Duplex II. Ordinis transfertur, nisi sit dies Octava, de quâ nihil fit eo anno. De Semid. & Simpl. fit tantùm Commemoratio.

DIE XV.

[*Nisi sit Feria* IV.]

Octava

NATIVITATIS

B. MARIÆ VIRGINIS.

Duplex II. Ordinis.

Psalmi de Feria. Cetera ut in die, præter sequentia.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Nativit. B. Mariæ Virgin. Lectio iv.

ALtiùs intueámini quanto devotiónis affectu à nobis Maríam Dñus volúerit honorári, qui totius

boni plenitúdinem pósuit in Maria: ut proinde si quid spei in nobis est, si quid grátiæ, si quid salútis, ab eâ novérimus redundáre, quæ ascendit deliciis áffluens. Totis ergo medullis córdium, totis præcordiórum affféctibus, & votis ómnibus Maríam veneremur; quia sic est voluntas ejus qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, voluntas ejus est, sed pro nobis. In ómnibus siquidem, & per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiam ábigit, érigit pusillanimitátem.

Lectio v.

AD Patrem verebáris accédere, Jesum tibi dedit mediatórem, hunc tibi fratrem Maria dedit. Sed fórsitan & in ipso majestátem vereáre divínam, quòd licèt factus sit homo, mánserit tamen Deus, Advocátum habére vis & ad ipsum? Ad Maríam recúrre: pura síquidem humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed & pura singularitáte natúræ. Nec dúbius dixerim, exaudiétur & ipsa pro reveréntia sua. Exáudiet útique matrem Fílius, & exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ.

Lectio vj.

INvenísti, ait Angelus, grátiam apud Deum. Feliciter. Semper hæc invéniet grátiam, & sola est grátia quâ egémus. Prudens Virgo non sapiéntiâ, sicut Sálomon, non divítias, non honóres, non poténtiam, sed grátiam requirébat. Nimirum sola est grátia quâ salvámur. Quid nos ália concupíscimus, fratres? Quærámus grátiam, & per Maríam quæramus; quia quod quærit, ínvenit, & frustrári non potest. Quærámus grátiam, sed grátiam apud Deum; nam apud hómines grátia fallax. Quærant álii méritum; nos invenire grátiam studeámus. Quid enim? Num grátia est quòd hîc sumus? Profectò misericórdiæ Dómini est, quòd non sumus consúmpti nos. Qui nos? Nos perjúri, nos adúlteri, nos homicídæ, nos raptóres, purgamenta útique mundi hujus. Consúlite conscién-tias vestras, fratres, & vidéte quia ubi abundávit delictum, superabundat & grátia. Maria non prætendit méritum, sed grátiam quærit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore; Angelus Dómini dixit Joseph: Páriet María fílium, & vocábis nomen ejus Jesum; ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Episcopi.

De humana Christi gener. ac Nativit. Serm. 23.

QUò pacto cum Deo necessitúdinem íneas, eíque conciliéris, ratiónem quæris. Hanc áccipe, Proptérea Deus venit in carne, quóniam diris devótam &

contamináram carnem hanc noſtram, purgátam ſanctamque reddi oportébat, infirmam ac débilem corroborári, à Deo abalienátam ei conciliári, è paradíſo prolapſam in cœlum tolli. Quænam verò eſt diſpenſatiónis hujus officína? Sanctæ Vírginis corpus. Quæ autem generatiónis princípia? Spíritus ſanctus, & virtus Altíſſimi obumbrans. Sed pótiùs ipſa audi Evangélii verba. Inventa eſt, inquit, in útero habens de Spíritu ſancto. Et virgo erat, quantumvis deſponsáta viro; atque ad hujus myſtérii diſpenſatiónem idónea judicáta eſt, ut & virginitáti honor haberétur, & matrimónium non improbarétur. Virgínitas quidem electa eſt ut apta ad ſanctimóniam; per deſponſatiónem verò una aſſumpta ſunt conjúgii princípia. Simul autem ut & Joſeph domésticus teſtis Maríæ puritátis eſſet, ac ne illa obnóxia calúmniæ, velut quæ virginitátem commaculáſſet, cùm ſponſum habéret vitæ cuſtódem.

Lectio viij.

QUod in ea, inquit, génitum eſt, de Spíritu ſancto eſt. Hinc apertíſſimè liquet non ſecundùm commúnem carnis índolem, Dómino fuiſſe conſtitutiónem. Statim enim quod conceptum eſt carne, perfectum fuit, non per intervalla paulátim formátum, uti verba oſtendunt. Non enim dixit: Quod in ea conceptum eſt; ſed: Quod in ea natum ſeu génitum eſt. Ex ſanctitáte ígitur compacta caro digna erat quæ deitáti Unigéniti unirétur. Páriet autem filium, & vocábis nomen ejus Jeſum. In quo illud obſervandum quibus de indúſtria nómina imponuntur, ſubjectæ natúræ notas & indícia præferre, uti Abrahámo, Jacóbo, Iſraéli. Horum enim quódlibet non magìs córporis caractérem quàm virtútis ab eis implendæ proprietátem oſtendit. Hâc ratióne & unus Jeſus appellátur, ſalus ſcílicet pópuli. Jam verò quod & ante ſécula ordinátum fúerat myſtérium, & olim per Prophétas prædictum, hábuit éxitum: Ecce Virgo in útero accípiet, & páriet filium; & vocábunt nomen ejus Emmánuel, quod eſt interpretátum, Nobiſcum Deus. Hæc item appellátio omnis pénitùs myſtérii declaratiónem habet, quòd Deus inter hómines, quandóquidem ejus vocis interpretátio Emmánuel eſt nobiſcum Deus.

Lectio ix.

NEmo autem Judáïcis ſe fráudibus décipi patiátur, qui dicunt non virginem, ſed puellam à Prophétâ vocátam. Ecce enim, inquiunt, puella in útero accípiet. Nam primum quidem ómnium abſurdiſſimum eſt & ineptiſſimum, id à Dómino pro ſigno datum exiſtimáre quod commúne eſt & totíus manifeſtè natúræ. Quid enim ait Prophéta? Et adjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete ſignum à Dómino Deo tuo, ſive in profundum, ſive in excelſum. Et dixit Achaz:

Non petam, & non tentábo Dóminum. Tunc paucis interjectis, ait: Propter hóc dabit Dóminus Deus ipse vobis signum, Ecce virgo in útero accípiet. Quóniam enim non petierat Achaz signum, neque in profundum, neque in excelsum; ut scires quòd qui descendit in inferióres partes terræ, ipse est qui ascendit super omnes cœlos, ipse Dóminus dedit signum. Signum autem quoddam inauditum ac prodigiósum, valdéque à commúni natúra remótum, éadem scílicet múlier, & virgo, & mater; quæ & in virginitátis sanctimónia perseveráret, & sustollendæ prolis benedictiónem susceptúra esset,

VESP. de sancta Camella, Virgine & Martyre, ut in Communi Virgin. & Martyr. xliv.

Fit Commem. Octavæ Nativit. B. M. nisi omissum sit ejus Officium propter occurrentiam Feriæ Quatuor Temporum.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore; Respondens Jesu unus de turba; dixit: Magister, áttuli filium meum ad te, habentem spíritum mutum: qui ubicumque eum apprehénderit: allidit illum; & spumat, & stridet déntibus, & arescit: & dixi discípulis tuis ut ejícerent illum, & non potuérunt. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 57. aliàs 58. in Matth.

NOn mihi raro exemplo dicas, quosdam sine jejúnio dæmones ejéciísse. Nam si unus aut alter increpando sic expulísse narrétur, fieri nequit, ut si is qui id pátitur in delíciis vivat, ab hoc unquam furóre liberétur. Jejúnio enim & oratióne máximè opus est ei qui hoc morbo labórat. Sed si fide opus est, ínquies, cur opus est & jejúnio? Quia cum fide jejúnium non parvam addit fortitúdinem: philosóphiam quippe magnam indit, & ángelum ex hómine éfficit, ac cum incorpóreis virtútibus pugnat. Verum non súfficit illud; sed addi debet orátio, quæ étiam præeat oportet. Vide ergo quanta bona ex utróque gignantur.

℟. Quare non potúimus ejícere spíritum immundum? Dixit Jesus: * Hoc genus in nullo potest exíre, nisi † In oratióne & jejúnio. ℣. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si permanséritis in jejúniis & oratiónibus: * Hoc. Glória Patri. † In. *Marc. 9. Judith 4.*

℣. Auditam fac mihi manè misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps. 142.*

Ad Benedictus. *Ant. 7. d.* Increpávit Jesus spíritum immundum, & sanávit púerum, & réddidit illum patri ejus. Stupébant autem omnes in magnitúdine Dei. *Luc. 9.*

Preces flexis genibus.
Oratio.

MIsericórdiæ tuæ remédiis, quæsumus, Dómine, nostram ádjuva fragilitátem; ut quæ suâ conditióne attéritur, tuâ cleméntiâ reparétur; Per Dóminum.

Et dicitur ad Horas tantùm. Fiunt Suffragia de Cruce, &c. ADVESP. si sint de Feria, dicitur ad Magníficat, *Ant. ut in Psalterio, cum Precibus, flexis genibus, & Oratione de Dominica, & Suffragiis.*

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j. & ij. de Scripturæ occurrente; è tribus fiunt duæ.
Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Rogábat Jesum quidam de Phariséis, ut manducáret cum illo. Et ingréssus domum Phariséi, discúbuit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homiliâ 33. in Evang. habitâ in Basil. S. Clementis, Feriâ vj. IV. Temp. Sept.

SI recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Eccléfiam respergámus, quid in Dómini córpore nisi unguentum fúndimus? Sed secus pedes Jesu múlier stetit. Contra pedes enim Dómini stétimus, cùm in peccátis pósiti ejus itinéribus renitebámur, Sed si ad veram pœniténtiam post peccáta convertimur, jam retrò secus pedes stamus; quia ejus vestígia séquimur quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat. Quod nos quoque veráciter ágimus, si quibúslibet últimis membris Dómini per compassiónis affectum inclinámur, si sanctis ejus in tribulatióne compátimur, si eórum tristítiam nostram putámus.

℟. Conversus Jesus ad mulíerem, dixit Simóni: * Dico tibi; † Remittuntur ei peccáta multa, quóniam dilexit multum. ℣. Ego sum Dóminus Deus tuus fortis, zelótes, & fáciens misericórdiam in míllia his qui diligunt me: * Dico. Glória. † Remittuntur ei. *Luc. 7. Exod. 20.*

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis, *Ps. 58.*

Ad Benedictus. *Antiph. 6.* Dixit Jesus ad mulíerem: Fides tua te salvam fecit; vade in pace. *Luc. 7.*

Preces flexis genibus.
Oratio.

ADesto, quæsumus, omnípotens Deus; & in jejúnio corporáli mentem nostram opéribus tuórum réfice mandatórum; Per Dóminum.

Et dicitur ad Horas tantùm.

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j. & ij. de Scripturæ occurrente; è tribus fiunt duæ.
Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 13.

IN illo témpore; Dicébat Jesus & hanc similitúdinem: Arbórem fici habébat quidam plantátam in vínea sua, & venit quærens fructum in illa, & non invénit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 31. in Evang. habitâ Sabbat. IV. Temp. Sept.

TErtiò Dóminus víneæ ad ficúlneam venit ; quia natúram géneris humáni ante legem, sub lege, sub grátia, expectando, admonendo, visitando, requisivit. Dixit autem ad cultórem víneæ : Ecce anni tres sunt, ex quo vénio fructum quærens in ficúlnea hac, & non invénio. Venit ante legem ; quia per naturálem intellectum, quid unusquísque exemplo sui quáliter erga próximum ágere debuísset, innótuit. Venit in lege, quia præcipiendo dócuit. Venit post legem, per grátiam ; quia pietátis suæ præséntiam exhibendo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenísse conquéritur ; quia quorumdam pravórum mentes ; nec inspirata lex naturális córrigit, nec præcepta erúdiunt ; nec incarnatiónis ejus miracula convertunt. Quid verò per cultórem víneæ, nisi Præpositórum ordo exprímitur ; qui, dum præsunt Eccléfiæ, nimírum Domínicæ víneæ curam gerunt ?

℟. Ecce múlier habébat spíritum infirmitátis annis decem & octo ; & * Erat inclinata, nec omníno póterat súrsum respícere : quam † Cùm vidéret Jesus, erecta est, & glorificábat Deum. ℣. Anima quæ tristis est super magnitúdine mali, & incédit curva & infirma, dat tibi glóriam & justítiam, Dómine. * Erat. Glória Patri. † Cùm. *Luc.* 13. *Baruch* 2.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua : ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Hypócritæ, unusquísque vestrúm Sábbato non solvit bovem suum, & ducit adaquáre ? Hanc autem filiam Abrahæ non opórtuit solvi à vínculo isto, die Sábbati ? *Luc.* 13.

Preces flexis genibus.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne, Deus, qui per continéntiam salutárem corpóribus medéris & méntibus : majestátem tuam súpplices exorámus, ut piâ jejunántium deprecatióne placátus, & præséntia nobis subsídia tríbuas, & futúra ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum.

Et dicitur ad Horas tantùm.

DIE XVI.

In Festo

SANCTÆ CAMELLÆ, Virginis & Martyris.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi SS. Virginum, xlv.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Monumen. Eccles. Mirap. & regístris Eccles. Paroch. S. Camellæ.

CAmella Virgo & Martyr, tráditur præfuísse tráditur monastério Ordinis sancti Bernardi quod olim eo in loco éxtitit, in

quo ſitus eſt pagus diœcéſis Mirapicenſis ſanctæ hujus Mártyris nómine nobilitátus; cujus monaſtérii adhuc veſtígia ſuperſunt. Créditur ab Albigénſibus hæréticis in ódium fídei Cathólicæ verſus finem undécimi ſéculi neci data & in profundum fontem prope monaſtérium præceps acta. Certum eſt cultum religióſum ſanctæ Camellæ Vírgini & Mártyri jam dudum exhibéri. Ejus mentiónem fáciunt vetuſti omnes libri Eccléſiæ Mirapicenſis. Multæ cujuſlibet conditiónis mulíeres ejus patrócinium implorâre conſuevérunt, præſertim ut conceptórum in útero ſuo infántium incolumitátem & felíces partus à Deo obtíneant; quod complúres teſtátæ ſunt ſe ejus interventu felíciter obtinuiſſe.

Lectio v.

ANno milléſimo ſexcentéſimo ſexagéſimo ſecundo, vigéſima die Aprílis ſereníſſima princeps Cóntia ſacellum ſanctæ Camellæ in Eccléſia loci extructum, ipſa ádiit, ut votum quod emíſerat impléret. Eminentíſſimus verò Cardinális Bónzius, tum Archiepíſcopus Toloſánus ad idem ſacellum venit anno milléſimo ſexcentéſimo ſeptuagéſimo ſecundo, ibíque ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium celebrávit ſolvendi causâ voti quod auguſtíſſima Regína Maria Auſtríaca Ludovíci magni conjux emíſerat; quæ in ſingulis à ſe éditis pártibus ſanctam Camellam confidenter invocáverat.

Lectio vj.

SAnctæ Mártyris reliquiárum jam nihil ámplius ſúpereſt, præter duo calvæ ſeu cœli cápitis oſſa, ut appáret ex inſtrumento viſitatiónis ejúſmodi reliquiárum ab illuſtríſſimo Ludovíco Hércule de Levi de Ventadour Epíſcopo Mirapicenſi peractæ anno ſexcentéſimo ſexagéſimo primo ſuprà milléſimum. Ejúſmodi oſſórum magna pars relícta in capella ſanctæ Camellæ. Réliquum corpus à Calviniſtis olim combuſtum perhibétur.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 15.

IN illo témpore; Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipientes lámpades ſuas exiérunt óbviam ſponſo & ſponſæ. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

In Matth. Cap 27.

LAmpades, animárum ſplendéntium lumen eſt quæ ſacramento Baptiſmi ſplenduérunt. Oleum, boni óperis eſt fructus. Vaſa, humána ſunt córpora, intrà quorum víſcera theſaurus bonæ conſciéntiæ recondendus eſt. Vendentes, ſunt hi qui miſericórdia fidélium indigentes reddunt ex ſe petíta commércia, indigéntiæ ſuæ ſcílicet ſatietáte boni óperis noſtri conſciéntiâ væneuntes. Núptiæ, immortalitátis aſſúmptio eſt, & inter corruptiónem ar-

que incorruptiónem ex nova societáte conjúnctio. Mora sponsi, pœniténtiæ tempus est. Expectántium somnus, credéntium quies est, & in pœniténtiæ témpore mors temporária universórum.

Lectio viij.

NOcte média clamor cunctis ignorántibus, tubæ vox est Dómini præcedentis adventum, & universos ut óbviam sponso éxeant excitantis. Lámpadum assúmptio, animárum est réditus in córpora: earumque lux, consciéntia boni óperis elúcens, quæ vásculis córporum continétur. Prudentes Vírgines, hæ sunt, quæ opportúnum in corpóribus operandi tempus amplexæ, in primum se occursum adventûs Domínici præparáverint. Fátuæ autem, quæ dissolutæ ac negligentes, præséntium tantùm sollicitúdinem habúerint; & immémores promissórum Dei, in nullam se spem resurrectiónis exténderint.

Lectio ix.

ET quia prodíre óbviàm fátuæ, extinctis lampádibus, non possunt, deprecantur eas quæ prudentes erant, ut óleum mútuent. Quibus respondérunt non posse se dare, quia non sit fortè quod ómnibus satìs fit; aliénis scílicet opéribus ac méritis néminem adjuvandum, quia unicuíque lámpadi suæ émere óleum sit necesse. Quas hortantur ut rédeant ad emendum, si vel serò præceptis Dei obsequendo, cum lámpadum luce, sponsi dignæ efficiantur occursu. Quibus morántibus, sponsus ingressus est: atque unà cum eo in núptias, sapientes, quæ comparáto lámpadum lúmine opperiebantur, introéunt; id est, in cœlestem glóriam sub ipso statim adventu Domínicæ claritátis incédunt. Et quia jam pœniténtiæ nullum est tempus, fátuæ occurrunt, aperíri sibi áditum rogant; quibus respondétur à sponso quia Néscio vos: non enim in offício advenientis affúerant, neque ad vocem tubæ excitantis occúrrerant.¶

Oratio. Omnípotens.xlviij.

IN VESP. fit Commemor. S. Cypriani, Episc. & Mart. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Beáti. *ut infrà.*

DIE XVII.

In Festo

SANCTI CYPRIANI,

Episcopi & Martyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Epistolis sancti Cypriani, Eusebio, SS. Hieron. August. &c.

CYpriánus Afer, primùm cum laude Rhetóricam dócuit: exinde suadente Presbytero Cæcílio, à quo & cognomentum sortítus est, Christiánus factus, omnem substántiam suam páuperibus erogávit; ac post non multùm témporis, electus in Presbyterum, étiam Carthaginensis Epíscopus constitútus est. In persecutióne Décii proscriptus, & divíno mandáto secédere jussus, Ecclésiæ laboranti nec spíritu, nec actu, nec mó-

nitis défuit, & inter lapsórum importúnas petitiónes, & schismáticam Novatiáni severitátem, sic disciplínæ vigórem temperávit, ut ejus judícium vária dehinc Concília secúta sint. Grassánte póstmodùm sub Gallo & Volusiáno princípibus dirâ peste, ómnia pietátis officia non fidélibus tantùm: sed étiam infidélibus per Christiános exhibéri curávit.

Lectio iij.

Ab Eccléfia Romána sub Epíscopis Cornélio & Lúcio sæpè consúltus, de baptísmo hæreticórum cum Stéphano eórum succesfóre ácriter dispútavit; sed, Augustíno teste, vicit pax Christi in córdibus eórum, & jam sub Xysto Stéphani succesfóre externæ quoque concórdiæ reparandæ spes illúxerat, cùm súbitò recrudescente Valeriáni persecutióne, Xystus cápite damnátus, & Cypriánus jam ante annum Curúbim in exílium missus, à Galério Máximo procónsule Cartháginem, ut audirétur, vocátus est. Quem productum coram se in subúrbio Sexti, octávo-décimo die Calendárum Octóbrium, sic allocútus est: Tu es Cypriánus, qui te Papam sacrílegæ mentis homínibus præbuísti? Jussérunt te Imperatóres sacrificáre: cónsule tibi, ne péreas. Sanctus Martyr respondit: Ego sum Cypriánus: Christiánus sum, & diis sacrificáre non pótero. Irátus Procónsul dixit: Diu sacrílegâ mente vixísti, & inimícum te diis Románis constituísti: sánguine tuo sanciétur disciplína. Et his dictis, decrétum ex tabella recitátum est: Cypriánum gládio animadverti placet. Cypriánus respondit: Deo grátias. Et cùm ducerétur, pópulus plangens & éjulans dicébat: Et nos decollémur cum ipso. Productus autem in agrum extra subúrbiu, cùm se lacernâ, byrro, & dalmáticâ expoliásset, stans in línea, spiculatórem expectábat; qui cùm venísset, jussit suis ut ei viginti quinque áureos darent. Póstea verò manu suâ óculos sibi texit, & sic gládio percússus occúbuit.

Oratio.

Beáti Mártyris pariterque Pontíficis Cypriáni, nos quæsumus Dómine festum tueatur; & ejus commendet orátio veneranda; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per.

DIE XIX.

In Festo

S. JANUARII EPISCOPI, & Sociórum Mártyrum.

Simplex.

Lectio iij.

Sur. ad 23. Sept. Till. tom. 5. Bar. ad ann. 305. Ruin. Act. select. Mart.

Januárius Beneventi Epíscopus, sub Diocletiáno & Maximiáno, quod christiánæ religiónem palàm profiterétur, ad Timótheum Campániæ præsidem, Nolam perdúcitur. Ibi, jussu Præsidis, in ardentem fornácem conjectus, illæsus evásit. Hinc ímperat Præses, Mártyrem distrahi,

quoad nervórum artuumque compáges solvantur. Festus interea ejus Diáconus & Desidérius Lector comprehensi, una cum Episcopo, ante rhedam Præsidis, Putéolas pertrahuntur, & in eumdem cárcerem in quo Sósius, Misénas, Próculus, Puteolánus Diáconus, Eútyches & Acútius láici ad béstias damnáti detinebantur, simul conjiciuntur. Postera die omnes in amphitheátro feris objecti sunt; quæ naturális oblitæ feritátis, ad Januárii pedes se prostravére. Id Timotheus mágicis tribuens cantiónibus, cum sententiam cápitis in Christi Mártyres pronuntiásset, óculis repentè captus, Januárii précibus lumen recépit. Quo miráculo hóminum ferè quinque millia Christi fidem suscepérunt. Sed ingrátus judex tanti beneficii immemor, sanctum Episcopum cum sóciis, gládio percúti jussit. Januárii corpus Neápolim asportátum multis miráculis cláruit. Impr mis illud memorandum, quod ejus sánguis qui in ampulla vítrea concrétus asservátur, cùm in conspectu cápitis pónitur mirábili modo colliquefieri & ebullíre perinde atque effúsus, ad hæc usque témpora cérnitur.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammamtuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fidei caritatisque virtútem; ut Mártyris tui Januárii, & Sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per.

MIR. *Pars Autum.*

DIE XXI.

In Festo

SANCTI MATTHÆI,

Apostoli & Evangelistæ.

Duplex I. Ordinis.

De Communi Apostolorum, j.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Isai. 66.

HÆc dicit Dóminus: Mittam ex eis qui salváti fúerint, ad Gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam, in Itáliam & Græciam, ad Insúlas longè, ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam: & annuntiábunt glóriam meam Géntibus.

℟. Dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis, & * Scient in géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum. ℣. Scriptum est: Quàm speciósi pedes evangelizántiũ pacem, evangelizántium bona! * Scient. Glória. * Scient. *Is.* 61. *Rom.* 10.

Hymnus.

LÆTARE cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,

*

Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desideratam póscite
Ægris medélam móribus.

Sublimis ut cùm vénerit
Vobis símul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur: ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Vidit Jesus hóminem sedentem in telónio, Matthæum nómine; & ait illi: Séquere me. *Matth.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 3. *Lectio iv.*

MAtthæus, qui & Levi, ex publicáno Apóstolus, primus in Judæa propter eos qui ex circumcisióne crediderant, Evangélium Christi Hebráïcis lítteris verbísque compósuit: quod quis póstea in Græcum transtúlerit, non satis certum est. Porrò ipsum Hebraïcum habétur usque hódiè in Cæsarienси bibliothéca, quam Pámphylus martyr studiosíssimè confécit. Mihi quoque à Nazaræis, qui in Beroea, urbe Syriæ, hoc volúmine utuntur, describendi facultas fuit. In quo animadvertendum, quòd ubicumque Evangelista, sive ex persóna sua, sive ex persóna Dómini Salvatóris, véteris Scriptúræ testimóniis abútitur, non sequátur Septuaginta translatórum auctoritátem; sed Hebráïcam, è quibus illa duo sunt, Ex Ægypto vocávi Filium meum; &, Quóniam Nazaræus vocábitur.

Ex libro S. Epiphánii Episcopi, adversus hæreses.

Hæres. 51. *Lectio v.*

MAtthæus, primus Evangélium scríbere aggressus est: ei quippe initio prædicandi Euangélii munus est commíssum, idque méritò. Oportébat enim ut ille qui ad salútem humáni géneris advénerat, quique dixerat: Non veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam; ad exemplum eórum qui salvandi erant, ei hómini potíssimum prædicandæ salútis munus injúngeret, qui à peccátis conversus & à telónio suscitátus fúerat; ut ab illo quanta sibi esset adventu Christi benígnitas collàta hómines díscerent. Nam post remissiónem peccatórum, largítus est étiam ipsi suscitatiónem mortuórum, & mundatiónem lepræ, & virtútes sanatiónum, & fugatiónem dæmonum; ut non solùm verbo persuadéret auditóribus, sed facto étiam Evangélia pérditis homínibus prædicáret, quòd scílicet possent

sent per pœniténtiam recuperári.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Homil. 1.

Lectio vj.

IN véteri testamento cùm Móyses ascendísset in montem, descendit Deus: in novo verò cùm nostra in cœlum esset elevàta natúra, Spíritus sanctus descendit de cœlo. Non descendérunt Apóstoli de monte tábulas lapídeas afferentes in mánibus, sicut Móyses; sed sanctum Spíritum mente portantes, & thesaurum quemdam dógmatum donorumque gestantes. Sic innumerábiles pópulos attraxérunt, Deo per illórum linguã cunctis accedéntibus dissérente; à quo étiam Matthæus replétus Spíritu Evangélium conscripsit; Matthæus ille publicánus, non enim ab arte sua illum erubúerim nuncupáre, nec réliquos: hoc est enim quod máximè ostendit Spíritûs sancti grátiam, eorumque virtútem. Non abs re verò scriptiónem suam Evangélium vocávit: siquidem pœnárum sublatiónem, véniam peccatórum, sanctificatiónem, justitiam, redemptiónem, adoptiónem filiórum, cœlórum hæreditátem, & cum Dei Fílio fraternitátem, ómnibus nuntiávit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore; Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine, & ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 1.

CEteri Evangelístæ, propter verecúndiam & honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appellâre vulgáto; sed dixérunt, Levi: duplici quippe vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus (secundùm illud quod à Salomóne præcípitur, Justus accusátor est suî in princípio sermónis; & in álio loco, Dic tu peccáta tua, ut justificéris) Matthæum se & publicánum nóminat; ut ostendat legéntibus nullum debére salútem desperáre, si ad melióra convérsus sit; cùm ipse de publicáno in Apóstolum sit repente mutátus.

Lectio viij.

ARguit in hoc loco Porphyrius, & Juliánus Augustus, vel imperítiam históríci mentientis, vel stultítiam eórum qui statim secúti sint Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocántem hóminem sint secúti; cùm tantæ virtútes, tantaque signa præcésserint, quæ Apóstolos, ántequàm créderent, vidísse non dúbium est. Certè fulgor ipse, & majestas divinitátis occúltæ, quæ étiam in humána fácie relucébat, ex primo ad se vidéntes tráhere póterat aspectu. Si enim in magnéte lápide & succínis hæc esse vis dícitur, ut ánnulos, & stipulam, & festúcas sibi cópulent; quantò magìs Dóminus ómnium creatúrarum ad se

trahere póterat quos ¦volébat?

Lectio ix.

ET factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicáni & peccatóres venientes discumbébant cum Jesu. Vidébant Publicánum à peccátis ad melióra conversum, locum invenísse pœniténtiæ, & ob id étiam ipsi non desperant salútem. Neque verò in prístinis vítiis permanentes véniunt ad Jesum, ut Phariséi & Scribæ múrmurant; sed pœniténtiam agentes, ut sequens Dómini sermo significat, dicens: Misericórdiam volo, & non sacrifícium; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres. Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum, ut occasiónem habéret docendi, & spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Relictis ómnibus, Levi secútus est Jesum; & fecit ei convívium magnum in domo sua. *Luc.* 5.

Oratio.

DEus, qui ineffábili misericórdiâ, beátum Matthæum ex publicáno Apóstolum elígere dignátus es: da nobis, ejus exemplo & intercessióne, ut post te, relictis ómnibus, ambulántes, tibi firmiter adhærére valeámus; Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Misericórdiam volo, & non sacrifícium; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam. *Matth.* 9. *Luc.* 5.

DIE XXIII.
In Festo
SANCTÆ THECLÆ,
Semiduplex.

Pridiè VESP. de Psalt. A Capitulo de Communi unius Virginis & Martyris. Oratio. Præsta. *ut infrà.*

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus duæ.

Fit Commem. Sancti Lini, Papæ & Martyr. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Omnípotens. x.

Lectio ij.

Ex sancto Ambrósio libro secundo de Virginibus.

THecla cópulam fúgiens nuptiálem, & sponsi furóre damnáta, naturam étiam bestiárum virginitátis veneratióne mutávit. Namque paráta ad feras, cùm aspectus quoque declináret virórum, ac vitália ipsa sævo offerret leóni, fecit ut qui impudícos detúlerant óculos, pudícos referrent. Cérnere erat lingentem pedes béstiam cubitáre humi, muto testificántem sono, quòd sacrum vírginis corpus violáre non posset. Ergo adorábat prædam suam béstia, & própriæ oblíta naturæ, naturam indúerat quam hómines amíserant. Vidéres quâdam naturæ transfusióne, hómines feritátem indútos sævítiam imperáre béstiæ: béstiam exoscultántem pedes vírginis, docére quid hómines debérent. Non impastos cibus flexit, non citátos impetus rápuit, non stimulátos ira exasperávit, non usus decépit assuétos, non feros natúra

poſſédit. Docuérunt religiónem, dum adórant Mártyrem: docuérunt étiam caſtitátem, dum vírgini nihil áliud niſi plantas exoſculantur, demerſis in terram óculis, tanquam verecundántibus ne mas áliquis vel béſtia vírginem nudam vidéret.

De ſancto Lino.

Lectio iij.

S. Iren. lib. 3. adv. hær. Euſeb. Hiſt. Eccleſ.

LInus Póntifex Románus unus eſt ex ſanctis illúſtribus, qui in Cánone Miſſæ memorantur. Ejus mentiónem habet ſanctus Paulus in his quæ ſunt ad Timótheum epíſtolis. Hic Eccléſiam Románam ſecundus à ſancto Petro rexit téſtibus ſancto Irenæo & Euſébio, uſque ad annum Veſpaſiáni décimum, Chriſti ſeptuagéſimum octávum. Succeſſit autem ei Anaclétus.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut præclára virgo Thecla, ſicut in muliébri ſexu prima Domínicæ paſſiónis imitátrix enítuit, ita fragilitáti noſtræ promptam ſe adjutrícem exhíbeat; Per Dóminum noſtrum.

Pro Commem. ſancti Lini. Antiph. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio.* Omnípotens. x.

DIE XXV.

IN FESTO

SS. MAURICII,

ET SOCIORUM EJUS,

MARTYRUM,

ECCLESIÆ CATHEDRALIS, AC TOTIUS DIŒCESIS PATRONORUM.

SOLEMNE I. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. NAtus est homo, princeps fratrum, firmamentum gentis, Rector fratrum, stabilimentum pópuli. *Eccli.* 49.

Ant. 2. D. Omnia alienórum deórum idóla projecérunt, & serviérunt Dómino Deo. *Jud.* 10.

Ant. 3. a. Nos custódimus præcepta Dómini Dei nostri: in exército nostro Dux Deus noster est. 2. *Par.* 13.

Ant. 4. E. Vos hódie contra inimícos vestros pugnam committitis. *Deut.* 20.

Ant. 5. C. Dicit Dóminus vobis: Nolíte timére, nec paveátis; non est enim vestra pugna, sed Dei. 1. *Par.* 20.

Capitulum. 2. Par. 16.

OCuli Dómini contemplantur universam terram; & præbent fortitúdinem his, qui corde perfecto credunt in eum.

℟. Hortabátur suos ne formidárent, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo; * Síngulos autem illórum armávit, non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis, & exhortatiónibus. ℣. Accípite armatúram Dei, ut possitis resístere, & in ómnibus perfecti stare. * Síngulos. Glória. * Síngulos. 2. *Mach.* 15. *Ephes.* 6.

Hymnus.

MArtyrum virtus, validumque robur;
Palma victórum, decus, & coróna,
Christe Rex, tanti mémorum triumphi
Vócibus adsis.
Hæc dies ritu célebris perenni,
Mílitum cædes númerans decóras,

Intulit cœlo próprio rubentes
Sánguine palmas.
BELLICO cultu generósa turba,
Integrum celans fídei vigórem
Arma geſtábat mánibus, ſub imo
Péctore Chriſtum.
CRIMEN id cenſens jubet Imperátor
Thura vel pingues cúmulent ad aras,
Vel cadant læſis ánimi rebelles
Hóſtia Divis.
DANT manus ultrò, jugulumque cuncti,
Nec reſiſtendi ſubit ardor ullum.
Créditur teli, clípei, vel enſis
Dégener uſus.
SPARSA jam complent pia membra campum;
Jam ſacri tingunt flúvios cruóres;
Increpat tardum ferientis ictum
Turba ſuperſtes.
LAUS Deo, virtus, honor, & poteſtas,
Quem poli ſummo ſólio ſedentem
Mártyrum cœtus póſitis adórat
Ritè corónis.
Amen.

℣. Oculi Dómini ſuper metuentes eum, ℟. Et in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus. *Pſ.* 32.

Ad Magníficat. *Antiph. 6.* Fortis in bello, fuit máximus in ſalútem electórum Dei, expugnáre inſurgentes hoſtes, ut conſequerétur hæreditátem. *Eccli.* 46.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. d. Dóminus Deus illuminábit illos & regnábunt in ſécula ſeculórum. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Mirábilem Deum in Sanctis ſuis, qui dat virtútem & fortitúdinem plebi ſuæ, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 67. *Pſ.* 94. Veníte 2.

Hymnus.

CŒLUM triumphis pérſonet,
Junctiſque terra gáudiis,
Tot Mártyrum victórias
Dignis corónet láudibus.
ARMATA Chriſti róbore
Spernunt tyrannum péctora.
Hinc múnerum vis írrita,
Vis hinc minárum nil movet.
ULTRO datis cervícibus
Currunt fluenta ſánguinis;
Hîc victa vincit, & ſuo
Cohors triumphat fúnere.
O mira virtus mílitum!
O pugna cædis ínnocens!
Suſcépta ſpontè vúlnera,
Palmas perennes ínferunt.
VESTRO rogátu, Mártyres,
Culpis lavémur ómnibus:
Agnóque juncti júgiter,
Laudis canámus cánticum.
TE ſempiterna Trínitas,
Manens perennis únitas,
Virtus, honor, laus, glória
Decet per omne ſéculum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. State ſuccincti.

Psalmus 43.

DEus, áuribus nostris audívimus: * patres nostri annuntiavérunt nobis

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudísti.

Ant. State succincti lumbos vestros in veritáte, & indúti lorícam justítiæ. *Ephes.* 6.

Ant. 4. *D.* In ómnibus.

Divísio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulísti, & confudísti nos: * & non egredéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tamquam oves escárum, * & in Géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem & derísum his, qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem Géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci, & persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te; * & iniquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras à via tua.

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Ant. In ómnibus sumentes scutum fidei, in quo possítis ómnia tela nequíssimi ígnea extínguere. *Ephes.* 6.

Ant. 3. a. Gáleam.

Altera divísio Psalmi 43.

SI obliti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad Deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis

Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivíscéris inópiæ nostræ & tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Gáleam salútis assúmite; & gládium spíritûs, quod est verbum Dei. *Ephes. 6.*

℣. Confortámini, & viríliter ágite in lege, ℟. Quia in ipsa gloriósi éritis. 2. *Mach.* 2.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 2.

METuentes Dóminum sustinéte misericórdiam ejus: & non deflectátis ab illo ne cadátis. Qui timétis Dóminum crédite illi; & non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum sperâte in illum: & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum dilígite illum, & illuminabuntur corda vestra. Respícite fílii natiónes hóminum: & scitóte quia nullus sperávit in Dómino & confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus, & derelíctus est? Aut quis invocávit eum & despéxit illum?

℟. Dóminus Deus vester in médio vestrî est; * Et pro vobis contra adversários dimicábit, ut éruat vos de perículo. ℣. Quóniam estis fílii, misit Deus Spíritum Fílii sui in corda vestra. * Et pro vobis. Glória. * Et pro vobis. *Deut.* 20. *Galat.* 4.

Lectio ij.

QUóniam pius & miséricors est Deus; & remittet in die tribulatiónis peccáta: & protector est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde & lábiis scelestis, & mánibus malefaciéntibus, & peccatóri terram ingredienti dúabus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo; & ídeò non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam, & qui dereliquérunt vias rectas & divertérunt in vias pravas. Et quid fácient cùm inspícere cœperit Dóminus? Qui timent Dóminum non erunt incredíbiles verbo illíus, & qui dilígunt illum conservábunt viam illíus.

℟. Mundi creátor, qui formávit hóminis nativitátem, * Et † Spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus. ℣. Qui suscitávit Jesum Christum a mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra. * Et Spíritum. Glória. † Spíritum. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 8.

Lectio iij.

QUi timent Dóminum inquírent quæ beneplácita sunt ei: & qui díligunt eum replebúntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum præparábunt corda sua, & in conspéctu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum custódiunt mandáta illíus, & patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus: dicentes: Si pœniténtiam non

egérimus, incidémus in manus Dómini, & non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsius sic & misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Ecce nunc dies salútis: * Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, in plagis; per arma justítiæ à dextris & à sínistris. ℣. Unusquisque próximo suo auxiliábitur, & dicet fratri suo: Confortáre. * Exhibeámus. Glória Patri. * Exhibeámus. *Repetitur* ℟. Ecce nunc. *usque ad* ℣. 2. *Cor.* 6. *Isai.* 41.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Christus.

Psalmus 59.

DEus, repulisti nos, & destruxisti nos: * irátus es, & misertus es nobis.

Commovisti terram, & conturbasti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura: * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberéntur dilecti tui: * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, & partíbor Sichimam, & convállem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses: * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei.

Juda Rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipse ad nihilum dedúcet tribulántes nos.

Ant. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequámini vestígia ejus. 1. *Petr.* 2.

Ant. 8. c. Patiéntia.

Psalmus 79.

QUi Regis Israël, inténde; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manasse:

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúrâ.

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Ant. Patiéntia vobis necessária est, ut voluntátem Dei

facientes, reportétis promissiónem. *Hebr.* 10.

Ant. 4. A. Sicut fócii.

Divisio Psalmi 79.

[D]Omine,] víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti Gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opériut montes umbra ejus; * & arbústa ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macétiam ejus, * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de silvâ, * & singulâris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * & super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Incensa igni, & suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * & super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Et non discédimus à te, vivificábis nos; * & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Ant. Sicut fócii passiónum estis, sic éritis & consolatiónis. 2. *Cor.* 1.

℣. Salvábit eos Dóminus; ℟. Quia speravérunt in eo. *Ps.* 36.

Ex Epístolâ sancti Euchérii Episcopi, ad Sálvium Episcopum.

Lectio iv.

Apud Ruinardum in Actis sinceris Martyrum.

SAnctórum passiónem Mártyrum qui Acaunum glorióso sánguine illustrant pro honóre gestórum stilo explicámus, eâ útique fide quâ ad nos Martyrii ordo pervénit. Sub Maximiáno, qui Románæ Reipúblicæ cum Diocletiáno Colléga Impérium ténuit; per diversas ferè Provincias laniáti, aut interfecti sunt Mártyrum pópuli. Erat eódem témpore in exército Légio Militum, qui Thebæi appellabantur. Hi in auxílium Maximiáno ab Orientis pártibus ácciti vénerant, viri in béllicis rebus strénui, & virtúte nóbiles, sed nobilióres fide, erga Imperatórem fortitúdine, erga Christum devotióne certábant. Evangélici præcepti étiam sub armis non immémores; reddébant quæ Dei erant Deo; & quæ Cæsaris Cæsari restituébant. Itaque cùm hi sicut & céteri mílitum ad pertrahendam Christianórum multitúdinem destinarentur: soli crudelitátis ministérium detrectáre ausi sunt, atque hujúsmodi præceptis se obtemperatúros negant. Maximiánus non longè áberat, nam se circà Octodórum itinere fessus tenébat; ubi cùm ei per núntios relátum esset, Legiónem hanc adversùs mandáta

régia rebellem in Acaunénſibus angúſtiis ſubſtitiſſe, in furórem inſtinctu indignatiónis exarſit. Igitur cógnito Maximiánus Thebæórum reſponſo, præcípiti irâ férvidus ob neglecta impéria décimum quemque ex eádem Legióne gládio feríri jubet, quò facíliùs céteri régiis præceptis térriti metu céderent: redintegratiſque mandátis edicit ut réliqui in perſecutiónem Chriſtianórum cogantur.

℟. Non interficiátis, nec effundátis sánguinem: manus veſtras ſervâte innóxias. Quid nobis prodeſt ſi occidérimus? * Méliùs eſt ut † Manus noſtræ non polluantur. ℣. Levantes puras manus ſine ira & diſceptatióne. * Méliùs eſt. Glória. † Manus. *Geneſ.* 37. 1. *Tim.* 2.

Lectio v.

UBi verò ad Thebæos denuntiátio iterata pervénit, cognitumque ab eis eſt injungi ſibi rursùm executiónes profánas, vociferátio paſſim ac tumúltus in caſtris exóritur affirmántium, nunquàm ſe ulli in hæc tam ſacrílega miniſtéria ceſsúros: idolórum profána ſemper deteſtatúros, ſacræ & divínæ Religiónis cúltui inſtitútos: unum ſe æternitátis Deum cólere: extréma experíri fátiis eſſe, quàm adversùs Chriſtiánam fidem veníre. His deinde compertis Maximiánus ímperat, ut íterum décimus eórum morti detur. Quibus juſſis dénuò in caſtra perlátis ſegregátus eſt, atque percuſſus qui décimus ſorte obvénerat: réliqua verò ſe mílitum multitúdo mútuo ſermóne inſtigábat, ut in tam præcláro ópere persíſterent. Incitamentum tamen máximum fidei in illo témpore penes ſanctum Mauricium fuit primicérium tunc, ſicut tráditur Legiónis ejus, qui cum Exupério, ut in exércitu appellant, campi ductóre, & Cándido ſenatóre militum, accendébat, exhortando ſingulos & monendo fidem: commilitónum étiam Mártyrum exempla íngerens, pro Sacramento Chriſti, pro divinis Légibus, ſi ita neceſſitas ferret, ómnibus moriendum ſuadébat.

℟. Invicem ſe hortabantur mori fórtiter, dicentes: * Dóminus Deus aſpíciet veritátem & conſolábitur in nobis. ℣. In hoc laborámus & maledícimur, quia ſperámus in Deum vivum, qui eſt Salvátor ómnium hóminum, máximè fidélium. * Dóminus. Glória. * Dóminus Deus. 2. *Mach.* 7. 1. *Petr.* 5.

Lectio vj.

HIs ítaque primóribus ſuis, atque auctóribus animáti, Maximiáno insánia adhuc æſtuanti mandáta mittunt, ſicut pia, ita & fórtia; quæ feruntur fuiſſe in hunc modum: Mílites ſumus, Imperátor, tui: ſed tamen ſervi, quod liberè confitémur, Dei. Tibi militiam debémus, illi innocéntiam; à te ſtipéndium labóris accépimus; ab illo vitæ exórdium ſúmpſimus. Habes hìc nos confitentes Deum Patrem Auctórem ómnium; & Filium ejus Jeſum Chriſtũ

Deum crédimus. Cum hæc tália Maximiánus audísset, obstinatosque in fide Christi cérneret ánimos eórum, desperans gloriósam eórum constántiam posse revocári, unâ sententiâ intérfici omnes decrévit; & rem cónfici circumfúsis mílitum agmínibus jubet, qui cùm missi ad beatíssimam Legiónem venissent, stringunt in sanctos ímpii ferrum, mori non recusántes vitæ amóre. Cædebantur ítaque passim gládiis non reclamantes, saltem aut repugnantes. Hâc ígitur crudelitáte immanissimi tyránni confectus est ille Sanctórum Pópulus, qui contempsit rem præsentium ob spem futurórum. Sic interfecta est illa planè Angélica Légio, quæ, ut crédimus, cum illis Angelórum Legiónibus jam conlaudat semper in cœlis Dóminum Deum sábaoth.

℟. Dixérunt ad eos: Fácite secundùm verbum Regis & vivétis. Ex dixérunt: Moriámur omnes in simplicitáte nostrâ: * Et testes erunt super nos cœlum & terra, quòd injustè pérditis nos. ℣. Hæc est enim grátia, si propter Dei conscientiam sústinet quis, pátiens injustè. * Et. Glória. * Et. *Repetitur* ℟. Dixérunt ad eos. *usque ad* ℣. 1. *Mach.* 2. 1. *Petr.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Per fidem.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulísti in finem, * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in súperbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * & non cognovérunt sicut in éxitu super summum.

Quasi in silvâ lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum, * in secúri & ásciâ dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum, * in terrâ polluérunt tabernáculũ nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terrâ,

Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta; * & nos non cognoscet ámpliùs.

Ant. Per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, fortes facti sunt in bello. *Hebr.* 11.

Ant. 2. D. Non suscipientes.

Divisio Psalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus? * irritat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam, & déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem, Rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte

tua mare, * contribulasti cápita dracónum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis, * dedisti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes, & torrentes, * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecisti omnes términos terræ: * æstátem & ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino, * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; * & ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscurati sunt terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum; * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem: tentáti sunt: in occisióne gládii, mórtui sunt. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Exultábitis.

Psalmus 78.

DEus, venérunt Gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli, * carnes Sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in Gentes quæ te non novérunt, * & in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum:

Ne fortè dicant in Géntibus: Ubi est Deus eórum? * & innotéscat in natiónibus coram óculis nostris,

Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effusus est; * intróeat in conspectu tuo gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * possíde filios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: * im-

propérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Exultábitis lætítiâ inenarrábili, & glorificáta reportantes finem fídei vestræ, salútem animárum. 1. *Petr.* 1.

℣. In te, Dómine, speravérunt; ℟. Et liberásti eos. *Ps.* 21.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus ad Discípulos suos: Dico autem vobis amícis meis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámpliùs quid fáciant. Et réliqua.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Serm. 101.

AUdístis, Fratres, quemádmodùm mílites suos Christus régiâ exhortatióne compellat, ut despectu mortis interfectóres córporis non paveséant. Dénique eos in amicórum jura transcríbit, qui stúdio triumphi, qui amóre libertátis, sánguinem cum gáudio, & sine trepidatióne fúderint. Sic enim ait: Vobis dico amícis meis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámpliùs quid fáciant: Ostendam autem vobis quem timeátis: timéte eum, qui postquàm occíderit, habet potestátem míttere in gehennam. Vobis dico amícis meis ne terreámini: quia libertátem probat virtus; metus índicat servitútem: nam liber ad glóriam, servus natus est ad timórem; méritò ergò ad Dei amicítias sublimátur, qui propter Deum déspicit mortes, nescit timóres.

℟. Cápilli cápitis vestri omnes numeráti sunt. Nolite ergo timére, * Omnis quicumque confessus fúerit me coram homínibus: & † Fílius hóminis confitébitur illum coram Angelis Dei. ℣. Custódit Dóminus ánimas Sanctórum suórum: de manu peccatóris liberábit eos. * Omnis. Glória Patri. † Fílius. *Luc.* 12. *Ps.* 96.

Lectio viij.

SI amícos morum facit imitátio, morum símilitúdo conjungit; convenienter eos amícos vocat Christus, quos imitatióne suâ mundi jácula, & ipsam mortis formídinem, conspícit, & prævidet calcatúros. Vobis autem dico, id est, non ómnibus, sed amícis. Vobis dico, quos córporis resolútio promovet ad méliùs, non transdúcit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoátur, non finítur. Vobis dico, quorum mors pretiósa fit non sui qualitáte, sed causâ: dum vitæ magis lucra ínvenit quàm vitæ perdat usúram.

℟. Justi in perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum: * Accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dómini: quóniam déxterâ suâ teget eos, & bráchio sancto suo

defendit illos. ℣. Omnis qui confitébitur me coram homínibus, confitébor & ego eum coram patre meo, qui in cœlis est. * Accípient. Glória Patri. * Accípient. *Apoc.* 4. *Matth.* 10.

Lectio ix.

SEd audiámus quid dicat amícis suis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Audiant, qui de bono mortis véterum vetusta volúmina detrivérunt; nihil tamen inde cápere virtútis, aut consolatiónis áliquid invenire valuérunt; quia etsi totis eloquéntiæ víribus ad toleréntiam mortis armárunt ánimos, siccárunt lácrymas, suspíria sustulérunt, negavérunt gémitus, incluserunt dolóres: nihil tamen, aut de spe certâ, aut de perpétuâ vitâ, aut de verâ suis Lectóribus salúte conquisiérunt. Homo, quandò te Auctor tuus fecit ex púlvere, non vidisti. Propterèa Deus per natúram redégit te, permísit ex níhilo in púlverem revocári; ut quid fúeris sic vídeas: & resurrectúrus agas grátias, qui factus, qui creátus ingratíssimus extitísti. Non timeámus ergo, Fratres, sicut dixit Dóminus eos qui occídunt corpus; quia istam vitam non périmunt, sed déstruunt, dum de temporáli fáciunt sempiternam.

℟. Ostendam vobis quem timeátis: timéte eum, qui postquàm occíderit, habet potestátem míttere in gehennam * Ita dico vobis, hunc timéte. ℣. Sanctum & terríbile nomen ejus, inítium sapiéntiæ timor Dómini. * Ita. Glória Patri. * Ita. *Repetitur* ℟. Ostendam. *usque ad* ℣. *Luc.* 12. *Ps.* 110.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica, excepto Cantico.

Ant. 6. ECce beatificámus eos qui sustinuérunt; quóniam miséricors Dóminus est. *Jac.* 5.

Ant. 1. g. Magnum certámen sustinuístis passiónum, oppróbriis & tribulatiónibus spectáculum facti. *Hebr.* 10.

Ant. 3. g. Dilexit vos Dóminus, eduxitque vos in manu forti, & redémit de domo servitútis. *Deut.* 7.

Ant. 8. G. Qui sponte.

Canticum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, * & non tanget illos tormentum mortis.

Visi sunt óculis insipiéntium mori: * & æstimáta est afflíctio éxitus illórum:

Et quod à nobis est iter extermínium: * illi autem sunt in pace.

Et si coram homínibus tormenta passi sunt, * Spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti, in multis bene disponentur: * quóniam Deus tentávit eos, & invénit eos dignos se.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocausti hóstiam accépit illos * & in témpore erit respectus illórum.

Fulgébunt justi * & quasi stellæ in arundinéto discurrent.

Judicábunt natiónes & do-

minabuntur pópulis, * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Ant. Qui ſponte obtuliſtis ánimas veſtras ad periculum, benedícite Dóminum. *Jud.* 5.

Ant. 5. a. Decantavérunt, Dñe, nomen ſanctum tuum, & victrícem manum tuam laudavérunt páriter. *Sap.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 4.

CAriſſimi: communicantes Chriſti paſſiónibus gaudéte, ut in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultantes. Si exprobrámini in nómine Chriſti beáti éritis.

Hymnus.

OAgaunenſis ſeges alma campi,
Quam ſecat diri gládius Tyránni;
Uberi ſed quam cúmulo recondunt
Hórrea cœli.

Ipse torrentes Rhódanus cruéntos
Alveo jungi ſtupet, ac rubeſcens
Púrpuras regum pretióſus alto
Déſpicit amne.

Una ſi tantùm, ſuperis refundit
Gáudium laurus, ſubeunte tantâ
Meſſe palmárum coit in triumphos
Omnis Olympus.

Maurici Princeps, Sociíque cuncti
Alba gens agnum cómitans ubíque,
Noſtra fac agni cruor innocentis
Crímina mundet.

Fac ut Inferni láqueis ſolútis,
Nos greges inter númeret ſuórum,
Quem Deum Sanctum, Chérubim perenni
Voce ſalútant.
Amen.

℣. Speravérunt in Dómino ℟. Et protector eórum eſt. *Pſ.* 113.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Dico vobis amícis meis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus, & poſt hæc non habent ámpliùs quid fáciant. *Luc.* 12.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut Sanctórum Mártyrum tuórum Maurícii & Sociórum ejus, quorum patrocínio gloriámur, exemplis, & précibus adjúti, bonum certámen fidei legítimè certantes cum ipſis coronári mereámur; Per Dóminum noſtrum.

AD HORAS, Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Ecce beatificámus.

CANON proprius.

AD TERTIAM.

Ant. Magnum certámen.

Capitulum. 2. Tim. 2.

FIdélis ſermo: ſi commórtui ſumus, & convivémus; ſi ſuſtinébimus, & conregnábimus; ſi negavérimus, & ille negábit nos.

℟. *br.* Non diſcédimus à te vivificábis nos. * Allelúia, allelúia. Non diſcédimus. ℣. Et nomen tuum invocábimus, * Allelúia. Glória Patri. Non diſcédimus.

℣. Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ. ℟. Coronaſti nos. *Pſ.* 79. *Pſ.* 5.

AD SEXTAM.

Ant. Dilexit.

Capitulum. 1. Petr. 3.

QUis eſt qui vobis nóceat, ſi boni æmulatóres fuéritis? ſed & ſi quid patímini propter juſtítiam, beáti.

℟. *br.* Deus noſter refúgium & virtus. * Allelúia, all. Deus noſter. ℣. Adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis, * Allelúia. Glória. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Transívimus per ignem & aquam, ℟. Et eduxiſti nos in refrigérium. *Pſ.* 65.

AD NONAM.

Ant. Decantavérunt.

Capitulum. Dan. 3.

LAudáte, & ſuperexaltáte Dóminum in ſécula, quia éruit nos de inferno, & ſalvos fecit de manu mortis.

℟. *br.* Clamavérunt Juſti & Dóminus exaudívit eos. * Allelúia, allelúia. Clamavérunt. ℣. Et de ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos, * Allelúia. Glória. Clamavérunt. *Pſ.* 33.

℣. Próteges eos, Dómine, ℟. In tabernáculo tuo. *Pſ.* 30.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 7. a. DEus tentávit eos, & invénit illos dignos ſe. *Sap.* 3.

Ant. 6. Tradidérunt ánimas ſuas pro nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Act.* 15.

Ant. 5. C. In multo experimento tribulatiónis abundántia gáudii ipſórum fuit. 2. *Cor.* 8.

Ant. 3. a. Agnus reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

Ant. 4. E. Oblivióni tráditæ ſunt angúſtiæ priores, & non erunt in memória priora, & non aſcendent ſuper cor. *Iſai.* 65.

Capitulum. Apoc. 22.

VIdébunt fáciem agni, & nomen ejus in frontibus eórum, & nox ultrà non erit; & non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine ſolis, quóniam Dóminus Deus illuminābit illos.

Hymnus. Mártyrum. *ut in I. Veſperis.*

℣. Non derelinquet Dóminus ſanctos ſuos: ℟. In æternum conſervabuntur. *Pſ.* 36.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem: propterèa lætámini cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica. Ant. ut herì.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
SS. MAURICII,
& Sociorum ejus, Martyrum.
Semiduplex.

Omnia dempto ritu ſolemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. & ℟. ℟. ex Nocturno diei, ſecundùm Feriam.

Lectio prima de Scriptura occurrente; ex tribus fit una.

Lectio ij. & iij. ut infrà in qualibet die.

AD

AD LAUD. Antiph. unica ſuper Pſalmos, quæ quarta diei.

AD HORAS, bis Allelúia. *in* R.R.R. *br. (exceptâ primâ) dicitur etiam quando non fit de Octava.*

AD VESP. Antiph. prima Veſperarum diei.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Omnia dempto ritu Solemni I. Ordinis, ut in die, exceptis Lectionibus.

Pridiè in VESP. Sabbati, dictâ Antiphonâ ſuper Pſalmos, dicitur Capitulum, Hymnus ℣. & Ant. ad Magníficat. *ut in I. Veſperis cum Commemoratione Dominicæ occurrentis.*

Reſponſoria ut in die Feſti.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scripturâ occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Sermóne ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. in Sanctos Martyres.

Lectio iv.

NOs Mártyrum chorus aſſecútus eſt, vel Mártyrum caſtra pótiùs & exércitus níhilo minor illis Angelórum caſtris, quæ Patriarcha Jacob vidit, ſed æmulus illis & æquális. Mártyres enim & Angeli nómine tantùm diſtincti ſunt, factis autem júnguntur. Cœlum íncolunt Angeli; ítidem & Mártyres: ſenectútis expértes & immortáles ſunt illi, hóc & Mártyres obtinébunt. At incorpóream natúram illi ſortíti ſunt. Quid tum póſteà? licet enim Mártyres córpore circumſepti ſint, immortáli tamen: quin pótiùs étiam ante ipſam immortalitátem, Chriſti mors córpora multò plùs, quàm immortálitas condecórat. Non ita ſyderum exornátum choro cœlum illuſtre eſt, ac ſpléndidâ vúlnerum ſánie, Mártyrum córpora exornántur. Itaque quia mórtui ſunt, idcircò máximè ſúperant, & ante immortalitátem à morte coronáti præmia reportárunt.

Lectio v.

NE doleámus ergò, quòd mortáles facti ſumus: ſed grátias agámus, quòd martyrii ſtádium nobis ſit à morte reſerátum, & ab intéritu præmiórum matériam accepérimus, unde & certáminum occaſiónem nacti ſumus. Vides ſapiéntiam Dei, quo pacto máximum illud malórum caputque noſtræ calamitátis, quod invexit diábolus, mortem, inquam, eam in honórem gloriamque noſtram convértit, ac per hanc ipſam athlétas ad martyrii bravía deduxit? Chriſtus id arreptum immutávit, & in cœlum nos rursùs per ipſum introduxit. Nemo ígitur veſtrûm damnet, quòd chorum & exércitum, Mártyrum cœtum appellárim, uníque rei contrária duo nómina tribúerim: chorus enim & exércitus contrária ſunt, verùm hîc utrumque coáluit: étenim quaſi chóreas dúcerent, ad tormenta cum voluptáte perrexérunt, & tanquam bellatóres omnem fortitúdinem ac tolerántiam præ ſe tulérunt,

hoſteſque vicérunt. Ac ſi eórum quidem, quæ geruntur, ſpectes natúram, pugna & bellum & ácies ſunt, quæ geruntur: ſin autem eórum mentem conſideres quæ fiunt, chóreæ ſunt, & convívia, ac feſtivitátes, & voluptas máxima, quæ perficiuntur.

Lectio vj.

VIſne te dóceam hæc omni bello eſſe terribilióra, Mártyrum inquam res geſtas? quid eſt in bello formidábile? utrínque ſtant ácies communítæ, úndique armis fulgentes, terramque ſplendóre complentes: úndique jaculórum nubes emittuntur, quorum multitúdine aër occultátur: torrentes sánguinis in terram volvuntur: multæ úndique ſtrages ut ſégetum in meſſe, ita mílitum, qui à ſe ínvicem proſternuntur. Age ergò ab illórum pugnâ te ad hanc traducámus. Hîc binæ quoque ſunt ácies, una quidem Mártyrum, áltera verò tyrannórum. Ac tyranni quidem armáti ſunt; Mártyres autem nudo pugnant córpore: ſed à nudis tamen, non ab armátis victória reportátur.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jeſus Diſcípulis ſuis: Nolíte timére eos, qui occídunt corpus, ánimam autem non poſſunt occídere: ſed pótiùs timéte eum, qui poteſt & ánimam, & corpus pérdere in gehennam. Et réliqua.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 65. in ſolemn. Martyr.

ADmonent nos elóquia divína, quæ lecta ſunt, timendo non timére, & non timendo timére. Advertiſtis, cùm ſanctum Evangélium legerétur, Dóminum Deum noſtrum ántequàm pro nobis morerétur, firmos nos eſſe voluiſſe: ſed admonendo ne timerémus, & admonendo ut timerémus. Ait enim, Nolíte timére eos qui corpus occídunt, ánimam autem non poſſunt occídere. Ecce ubi mónuit ne timerémus. Vidéte ubi monúerit ut timerémus. Sed eum, inquit, timéte qui poteſtátem habet & corpus & ánimam occídere in gehennâ. Ergò timeámus, ut non timeámus. Timor vidétur ad ignáviam pertinére: timor infirmórum vidétur eſſe, non fórtium. Sed videte quid ait Scriptúra: Timor Dómini ſpes fortitúdinis. Timeámus, ne timeámus: hoc eſt, prudenter timeámus, ne inániter timeámus. Mártyres ſancti, propter quorum ſolemnitátem hoc ex Evangélio recitátum eſt, timendo non timuérunt: quia Deum timendo, hómines contempſérunt.

Lectio viij.

QUid enim ab homínibus hómini metuendum eſt? Et quid eſt unde álterum térreat, homo hóminem? Terret, & dicit, Occído te: & non timet, ne cùm minátur, priùs moriátur. Occído, inquit. Quis dicit? cui dicit? Duos áudio: unum terren-

tem, álterum metuentem: quorum unus est potens, alter infirmus, sed ambo mortáles. Quid se ergò extendit in honóre inflátior potestas, in carne æquális infirmitas? Secúrus minétur mortem, qui non net mortem. Si verò unde terret timet; attendat se, & ei cui minátur comparet se. Invéniat in eo cui minátur, parem conditiónem; & à Dómino simul cum illo petat miseratiónem. Homo est enim, & hómini minátur, creatúra creatúræ: sed una inflata sub Creatóre, áltera fúgiens ad Creatórem.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis. Cetera ut in die, cum Commemor. Dominicæ in Laudibus & Vesper.

DIE XXVI.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 333. *de Sanctis. Cap.* 1.

Lectio ij.

DOminus noster Jesus Christus téstibus, id est Martyribus suis pro humánâ fragilitáte sollícitis, ne fortè eum confitendo atque moriendo perírent, magnam securitátem dedit dicens: Capillus de cápite vestro non períbit. Times ergo ne péreas, cujus capillus non períbit? Si sic custodiuntur supérflua tua, in quanta tutéla est ánima tua? Non perit capillus, qui cum tondétur, non sentis; & perit ánima per quam sentis? Sanè multa dura eos passúros esse prædixit, ut prædicendo fáceret paratióres, dicerentque illi: Parátum cor meum.

Lectio iij.

QUid est, Parátum cor meum, nisi paráta voluntas mea? Parátam ergo habent Mártyres voluntátem in Martyrio: sed præparátur voluntas à Dómino. Illis autem malis duris atque ásperis futúris commemorátis adjécit: In vestra patiéntia possidébitis ánimas vestras. In vestra, inquit, patiéntia. Non enim esset patiéntia tua, si non ibi esset & voluntas tua. In vestra patiéntia, sed unde nostra? Nostrum est quod à nobis habétur, nostrum est & quod nobis donátur. Nam si non sit nostrum, non donátur. Quómodò enim áliquid donas, nisi ut ejus sit cui donas?

AD VESP. fit Commemor. SS. Cosmæ & Damiani, Martyrum, Ant. Cùm vos. *V.* Viríliter. xij. *Oratio.* Deus, invisíbilis. xv.

DIE XXVII.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni Episcopi.

Orat. 6. *Lectio ij.*

DEmus óperam ne sancta impúrè, & sublímia demissè, & honóre digna túrpiter, &, ut uno verbo complectar, spiritualia terrénè celebrémus. Festos quidem dies étiam Judæus ágitat, verùm secundùm litteram. Festos dies item gentiles, verùm ut dæmónibus placet. At nobis, quemádmodùm spiritualia ómnia sunt, actio, motus, voluntas, incessus dénique, & vestis, atque ádeò

ipse oculórum nutus, ratióne scílicet ad ómnia pertingente, atque hóminem cum qui secundum Deum est componente ac moderante, sic étiam spirituális est festórum celebrandórum, animorumque oblectandórum rátio. Non enim omnem ánimi relaxatiónem interdictam volo, sed intempériem coérceo. Si nos adhíbito quem expósui modo conveniámus ac festa celebrémus, magnum quidem fúerit affirmáre nos éadem præmia & ejusdem glóriæ hæreditátem percepturos, quam eos qui per cruórem purgáti fúerint, Christíque sacrifícium sibi imitandum proposúerint, manére judicámus. At illud certè nobis contínget, ut sanctórum Mártyrum splendórem cernámus, quod quidem meâ sententiâ leve censéri non debet, atque in ejusdem Dómini gáudium introeámus.

De SS. Cosma & Damiano. Lectio iij.

Ex Theodoret. Procop. &c.

COsmas & Damiánus, fratres, natióne Arabes, arte médici, Mártyres celebérrimi, antiquíssimo ritu colúntur, tum in Orientáli tum in Occidentáli Eccléfia. In Urbe Cyro célebrem sub eórum nómine erectam fuísse Basílicam testis est século quinto Theodorétus, ejusdem urbis Epíscopus. Póstea hanc ipsam urbem Justiniánus Imperátor, referente Procópio, auxit, munívit & decorávit, in memóriam recuperátæ divínitus, sanctórum Mártyrum benefício, valetúdinis. Idem Imperátor Constantinópoli Basílicam sub eórum nómine, & quidem magnificentíssimam, constrúxit, destructâ véteri quæ jam à tempóribus Theodósii junióris fúerat sub eórum invocatióne Deo dicáta. Hæc jamprídem erat clara miráculis; quorum, ut refert Marcellínus Comes, auxit famam & celebritátem sánitas Sanctórum ope restitúta Laurentio Epíscopo Lychnidis. In séptima Synodo œcuménica referuntur miracula quædam, sanctórum Cosmæ & Damiáni patrocínio à Deo impetráta; traditurque coli solére depictas in Basílicis & privátis in ædibus horum Mártyrum imágines, eorumque ope salútem ægris étiam desperátis plerumque fuísse restitútam. Romæ autem eórum cultum non minùs célebrem fuísse testátur, non solùm dicáta Deo sub illórum nómine in foro Románo à sancto Felíce, sancti Gregórii magni átavo, Eccléfia; sed étiam insértum jam ánteà Cánoni Missæ sanctórum Mártyrum nomen. Horum relíquias Joannes de Bellomonte eques, dum ab expeditióne sacra, témpore Alexandri Papæ tértii, reverterétur, asportávit in Gállias, & apud Lusarcam in Basílica sancti Æterni, Ebroicensis Epíscopi, sub custódia Canonicórum depósuit.

Pro Commemor. SS. Cosmæ & Damiani. Ant. Beáti. ℣. Eruet. *Oratio.* Deus, invisíbilis. xv.

Die xxviii.
In Festo
SANCTI EXUPERII,
Episcopi.
Duplex II. Ordinis.
Omnia de Communi unius Pontificis, xvij.
IN I. VESPERIS.
Ad Magnificat. *Ant.* 4. D. Ab infantia mea crevit mecum miserátio : & de útero matris meæ egressus est mecum. *Job.* 31.
Oratio. Dómine. *ut infrà.*
Fit Comm. Octav. Ant. Non dilexérunt. ℣. Non derelinquet. 384. *Orat.* Concéde. 383.
IN I. NOCTURNO.
Lectiones de Scriptura occurrente.
IN II. NOCTURNO.
De Epístola sancti Hierónymi ad Rústicum Mónachum.
Epist. 95. aliàs 4.
Lectio iv.

SAnctus Exupérius, Tolósæ Epíscopus, víduæ Sareptensis imitátor, esúriens pascit álios : & ore pallente jejúniis, fame torquétur aliéna : omnemque substántiam Christi viscéribus erogávit. Nihil illo dítius, qui corpus Dómini canístro vimíneo, sánguinem portat in vitro : qui avarítiam ejécit è templo : qui absque funículo & increpatióne, cáthedras vendéntium columbas, id est, dona sancti Spíritus, mensásque subvertit mammónæ, & numulariórum æra dispérsit : ut domus Dei domus vocétur oratiónis, & non latrónum spelunca. Hujus è vicino sectáre vestígia, & ceterórum qui virtútum illíus símiles sunt, quos sacerdótium & humiliores facit & páuperes.

Ex Prólogo sancti Hierónymi Presbyteri in primum Commentariórum Zachariæ, ad Exupérium Tolosánum Epíscopum.

Lectio v.

ULtimo jam autumni témpore frater noster, filius tuus Sisínnius Mónachus, tuæ mihi dignatiónis, Epístolam réddidit : quâ lectâ, gavísus sum esse te sóspitem, & mémorem meî, omniumque fratrum qui in sanctis locis Dómino sérviunt : in quorum refrigériis facis tibi amícos de iníquo mammóna, & præparas æterna tabernácula, ut possis cum David dícere : Quâ dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum ! concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. Si enim passer ínvenit sibi domum & turtur nidum ubi ponat pullos suos : cur tu qui Póntifex Dómini es, & calcas in fine mundi torculária, ut sitiéntibus pópulis sánguinis Christi vinum tríbuas, non líberè proclamábis ac dices : Cor meum & caro mea exultávit in Deum vivum : beáti qui hábitant in domo tua ?

Lectio vj.

AUdio te in valle lacrymárum, in loco quem Deus pósuit ad certámen, ut vincéntibus corónam daret, ascensiónes in tuo corde dispónere, & ire de virtúte in virtútem : & imitári Dómini paupertátem, ut cum illo dives fias, & in te reclínet caput, & per síngulos dies súscipiá-

tur, visitétur, alátur, vestiátur, & præcípuè in sanctárum scripturárum lectióne fervére. Cumque tibi cúperem ingenioli mei áliquod ófferre munúsculum, & cœpta in duódecim Prophétas explanátio perveníret ad calcem, suscéptum opus deférere nólui: sed quod & absque te dictatúrus eram, tuo potíssimum nómini consecrávi.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte thesaurisáre vobis thesauros in terra; ubi ærúgo & tínea demolítur; & ubi fures effódiunt & furantur. Thesaurisáte autem vobis thesauros in cœlo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Verbis Evangelii Matth. Serm. 60. n. 7.

NOlíte vobis cóndere thesaurum in terra. Sive experti quómodo péreat quod in terra recónditur, sive non experti, sed & vos saltem metuentes experíri. Quem non córrigunt verba, córrigant experimenta. Non súrgitur, non procéditur, nisi ut unâ voce dicátur ab ómnibus: Væ nobis, ruit mundus. Si ruit, quare non migras? Si tibi architectus diceret ruitúram domum tuam; nonne priùs migráres, quam murmuráres? Structor mundi dicit tibi ruitúrum mundum, & non credis? audi vocem prædicentis, audi consílium commonentis. Vox prædicentis est, Et cœlum & terra transíbunt. Vox commonentis est, Nolite vobis cóndere thesaurum in terra. Ergò si créditis Deo prædicenti, si non contémnitis commonentem, fiat quod dicit. Non enim ille te fallet qui tale consílium dedit.

Lectio viij.

NOn perdes quod dedísti, sed sequéris quod misísti. Consílium ergo do: da paupéribus, & habébis thesaurum in cœlo. Non sine thesauro remanébis: sed quod habes in terra sollícitus, habébis in cœlo secúrus. Frumentum ponis in terra; venit amícus tuus, qui novit frumenti & terræ natúram, docet tuam imperítiam, dicit tibi, quid feci̇sti? Frumentum in terra in inferióribus posuísti: húmidus locus est, putrescit quod posuísti, perdes labórem tuum. Respondes, quid ergo fáciam? Migra, inquit, in superióra. Audis ergo amícum consílium dantem de frumento tuo, & contemnis Deum consílium dantem de corde tuo? Frumentum tuum times pónere in terra, & cor tuum perdis in terra? Ecce Dóminus Deus tuus, cum dat tibi consílium de corde tuo, ubi enim, inquit, fúerit thesaurus tuus, ibi erit & cor tuum. Leva, inquit, cor in cœlum, ne computrescat in terra. Consílium est ejus qui vult serváre, non pérdere.

Lectio ix.

SI ergo ita est, quómodo pœnitet eos qui non fecérunt? Modò quid sibi dicunt?

In cœlo haberémus quod in terra perdidimus. Invásit hostis domum, numquid inváderet cœlum ? Occídit servum custódem, numquid occideret Dóminum servatórem, quo fur non accédit, neque tínea corrumpit ? Quàm multi dicunt, Ubi haberémus, ibi thesauros nostros reconderémus, quò eos secúri post paulùm sequerémur. Quare non audívimus Dóminum nostrũ ? Quare contémpsimus patrem monentem, & hostem sénsimus invadentem ? Ergo si consílium est hoc, non simus pigri in tam bono consílio : & si migranda sunt quæ habémus, in eum locum transferámus, unde non ea perdámus.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Quotídie pergébat & consolabátur, dividebatque unicuíque prout póterat, de facultátibus suis : esurientes alébat, nudísque vestimenta præbébat. *Tob.* 1.

Oratio.

DOmine Jesu Christe, qui cùm dives esses, propter nos egénus factus es, ut tuî inópiâ dívites essémus ; concéde propítius : ut eximii imitatóris tui Exupérii vestígiis inhærentes contemptis fallácibus mundi divítiis, consequámur æternas. Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Dico. ℣. Speravérunt. *Oratio.* Concéde. 383.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XXIX.

In Festo

SANCTI MICHAELIS,

& omnium Angelorum.

Solemne III. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; & sic in toto Officio.

Ant. 1. D. VIdi Dóminum sedem super sólium excelsum & elevátum : & ea quæ sub ipso erant, replébant templum. *Is.* 6.

Ant. 2. D. Séraphim stabant super illud, & clamábant alter ad álterum : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus exercítuum. *Is.* 6.

Ant. 3. *a.* Eleváta est glória Dómini désuper Cherub : & sónitus alárum Chérubim audiebátur, quasi vox Dei omnipotentis loquentis. *Ezech.* 10.

Ant. 5. C. De throno procedébant súlgura & voces, & tónitrua : & septem lámpades ardentes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. *Apoc.* 4.

Ant. 6. Thronus ejus flammæ ignis, míllia míllium ministrábant ei, & décies míllies centéna míllia assistébant ei. *Dan.* 7.

Capitulum. Coloss. 1.

IN Christo cóndita sunt universa in cœlis, & in terra ; visíbilia, & invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes : ómnia per ipsum & in ipso creáta sunt.

℟. Dómine exercítuum, Deus Israël, * Qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus ómnium regnórum terræ : † Tu fecísti cœlum & terram. ℣. Dó-

mine Deus noſter, tu creaſti ómnia; & propter voluntátem tuam erant, & creáta ſunt. * Qui. Glória. † Tu. *Iſ.* 37. *Apoc.* 4.

Hymnus.

CHRISTE, qui ſedes olympo,
Par Deo Patri Deus,
Quem tremiſcunt intuendo
Purióres Spíritus:
Da choris junctos ſupernis
Ore puro pſállere.

INTER omnes fulguranti
Enſe victor émicat,
Qui draconis inſolentem
Contúdit feróciam,
De polo truſit rebellem
In profunda tártara.

DUM ſuperbũ ſternis hoſtẽ,
Intonas: Quis ut Deus?
Obſtináta turba præceps
Clade commúni ruit:
Te triumphantem corónat
Qui tibi dat víncere.

TU decóre vincis omnes,
Alitûm pulchérrime:
Aſſides Deo propinquus,
Cónſilî tu particeps:
Aſtra claudis & reclúdis,
Noſque ſiſtis Júdici.

TE tremendo poſcat æger
Mortis in luctámine,
Advolantis efficácem
Séntiet præséntiam:
Córporis vinclis ſolútum
Mox ad aſtra tránsferes.

SIT ſupréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia;
Filióque qui redémit
Morte nos volens ſuâ:
Par & illi, cujus almo
Confovémur hálitu. Amen.

℣. Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: ℟. Benedícite, omnes Angeli Dómini, Dómino. *Dan.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Quis póſuit mensúras terræ? vel quis tetendit ſuper eam lineam, cùm me laudárent ſimul aſtra matutína, & jubilárent omnes fílii Dei? *Job* 38.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Exuperii. Ant. Ipſe eſt directus divínitùs in pœniténtiam gentis, & tulit abominatiónes impietátis, & in diébus peccatórum corroborávit pietátem. *Eccli.* 49.

℣. Salvum. xxij. *Oratio.* Dómine. *ut ſuprà.*

Deinde de Octav. Ant. Non dilexérunt. ℣. Non derelinquet. 384. *Orat.* Concéde. 383.

AD COMPL. ſuper Pſalmos, Ant. 6. Mittet Fílius hóminis Angelos ſuos cum tuba & voce magna, & congregábunt electos ejus à quátuor ventis. *Matth.* 24.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Deum cui miniſtrant Angeli, * Veníte, adorémus. *Matth.* 4.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Chriſte. *ut ſuprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Ecce Míchael unus de princípibus primis venit in adjutórium meum. *Dan.* 10.

Ant. 8. c. Miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo ad vírginem; & nomen vírginis, María. *Luc.* 1.

Ant. 3. *a.* Exaudítæ ſunt preces Tobíæ & Saræ: & miſſus eſt Angelus Dómini ſanctus Ráphael, ut curáret eos. *Tob.* 3.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Pſ.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post. j. Lect. ℟. Consúrget Míchael princeps magnus, qui stat pro fíliis pópuli tui; & in témpore illo * Salvábitur omnis qui inventus fúerit scriptus in libro. ℣. Vidi Angelum fortem, descendentem de cœlo: & jurávit per Vivéntem in sécula seculórum, Quia tempus non erit ámpliùs. * Salvábitur. *Dan.* 12. *Apoc.* 10.

Post. ij. Lect. ℟. Angelus dixit Zachariæ: Ego sum Gábriel, qui asto ante Deum; *Et missus sum hæc tibi evangelizáre, quæ implebuntur in témpore suo. ℣. Gábriel venit, & ait ad me: Intéllige: ego ostendam tibi quæ futúra sunt; * Et missus. *Luc.* 1. *Dan.* 8.

Post iij. Lect. ℟. Dixit Ráphael ad Tobíam: * Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, † Ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. ℣. Oratiónes tuæ, & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei: * Quando orábas. Glória Patri. † Ego. *Tob.* 12. *Act.* 10.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Nemo est adjútor meus, nisi Míchael princeps vester. *Dan.* 10.

Ant. 3. a. Ecce Gábriel locútus est mihi: Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt, ut impleátur vísio, & ungátur Sanctus sanctórum. *Dan.* 9.

Ant. 1. *f.* Dixit Tobíæ Ráphael Angelus: Ego sanum ducam, & sanum tibi redúcam fílium tuum. *Tob.* 5.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Homil. 34. *in Evang. n.* 7.

Lectio iv.

NOvem Angelórum órdines esse, testante sacro elóquio, scimus: Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim atque Séraphim. Esse namque Angelos & Archángelos penè omnes sacri elóquii páginæ testantur. Chérubim verò atque Séraphim sæpè, ut notum est, libri Prophetárum loquuntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: Supra omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem. Qui rursus ad Colossenses scribens, ait: Sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes. Dum ergo illis quátuor quæ ad Ephésios dixit, conjunguntur Throni, quinque sunt órdines, quibus dum Angeli & Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjuncta sunt, procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniuntur.

℟. Cùm Míchael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Móysi córpore, non est ausus judícium inferre blasphémiæ; sed dixit: *Imperet tibi Dóminus. ℣. Coram Angelo Dómini, Satan stabat ut adversarétur ei; & dixit Dóminus ad Satan: Increpet in te, Satan, qui elégit Jerúsalem: * Imperet. *Judæ* 9. *Zach.* 3.

n. 8. *&* 9. *Lectio v.*

SCiendum quoque quòd Angelórum vocábulum nomen est officii, non natúræ. Nam sancti illi cœléstis pátriæ Spíritus semper quidem sunt spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt; quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos áliqua nuntiantur; unde & per Psalmistam dicitur: Qui facit Angelos suos, spíritus. Ac si patenter dicat: Qui eos quos semper habet spíritus, étiam cùm volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli; qui verò súmma annúntiant, Archángeli vocantur. Hinc est enim quòd ad Maríam virginem non quílibet Angelus, sed Gábriel Archángelus míttitur. Ad hoc quippe minístérium, súmmum Angelum veníre dignum fúerat, qui súmmum ómnium nuntiábat. Qui idcircò étiam privátis nomínibus censentur, ut signétur per vocábula étiam in operatióne quid váleant. Míchael namque, Quis ut Deus? Gábriel autem, Fortitúdo Dei; Ráphael verò dícitur Medícina Dei.

℟. Docuit me, dixitque Gábriel: Intéllige visiónem: Post hebdómades sexaginta duas occidétur Christus; & * Non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est: civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro. ℣. Dictum est ab Angelo, quóniam átriũ templi datum est Géntibus; & civitátem calcábunt, ubi & Dominus crucifixus est: * Non. *Dan.* 9. *Apoc.* 11.

n. 9. *Lectio vj.*

ET quóties miræ virtútis áliquid ágitur, Michael mitti perhibétur; ut ex ipso actu & nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere quod fácere prævalet Deus. Unde & ille antíquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit, dicens: In cœlum conscendam, súper astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo; dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício perimendus, cum Michaéle Archángelo prœliatúrus esse perhibétur: sicut per Joannem dícitur: Factum est prœlium cum Michaéle Archángelo. Ad Maríam quoque Gábriel míttitur, qui Dei Fortitúdo nominátur. Illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellandas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, Medícina Dei; quia vidélicet dum Tobíæ óculos quasi per officium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras tersit.

℟. Misit me Dóminus ut curárem te, & Saram à dæmónio liberárem; ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum: * Pax vobis, nolite timére. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui est, & à septem Spirítibus qui in conspéctu throni ejus sunt: * Pax. Glória. * Pax. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Vidit Jósue virum, evaginátum tenentem gládium, & ait: Noster es,

an adversariórum ? Qui respondit : Sum princeps exércitûs Dómini, & nunc vénio. *Josue* 5.

Ant. 5. a. Dixit Gábriel : Vir desideriórum, pax tibi ; confortáre, & esto robustus. Et dixi : Lóquere, Dómine mi ; quia confortásti me. *Dan.* 10.

Ant. 4. E. Dixit Angelus Ráphael : Benedícite Deum cœli, & coram ómnibus viventibus confitémini ei ; quia fecit vobiscum misericórdiam suam. *Tob.* 12.

℣. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer : ℟. Qui facis Angelos tuos, spíritus. *Ps.* 103.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore : Accessérunt discípuli ad Jesum : dicentes : Quis, putas, major est in regno cœlórum ? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Civit. Lib. 11. *Cap.* 32. & 33.

ANgelos sanctos in sublimibus cœli sédibus, non quidem Deo coæternos, sed tamen de sua sempiterna & vera felicitáte secúros & certos esse, nemo ámbigat. Ad quorum societátem pertinére párvulos suos Dóminus, docens, non solùm illud ait : Erunt æquáles Angelis Dei ; verùm ipsi quoque Angeli quâ contemplatióne fruantur, ostendit, ubi ait : Vidéte, ne contemnátis unum ex pusillis istis ; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei qui in cœlis est. Peccásse autem quosdam ángelos, & in hujus mundi ima detrúsos, qui eis velut carcer est, usque ad futúram in die judícii últimam damnatiónem, Apóstolus Petrus apertíssimè ostendit, dicens : Quòd Deus ángelis peccántibus non pepércerit, sed carcéribus calíginis inferi retrúdens tradíderit in judício puniendos reservári.

℟. Factum est prælium magnum in cœlo : Michael, & Angeli ejus præliabantur cum dracóne ; & * Projectus est draco ille magnus, qui sedúcit universum orbem. ℣. Quómodò cecidísti de cœlo, Lúcifer ? qui dicébas : Super astra Dei exaltábo sólium meum : ad infernum detráheris in profundum laci. * Projectus est draco ille magnus. *Apoc.* 12. *Is.* 14.

Lectio viij.

INter hos ergo & illos, Deum vel præsciéntiâ vel ópere divisísse quis dúbitet ? Has duas angélicas societátes, unam fruentem Deo, álteram tumentem typho : unam cui dícitur, Adoráte eum, omnes Angeli ejus ; áliam cujus princeps dicit, Hæc ómnia tibi dabo, si prostrátus adoráveris me : unam Dei sancto amóre flagrantem ; álteram própriæ celsitúdinis immundo amóre fumantem ; & quóniam sicut scriptum est, Deus superbis resístit, humílibus autem dat grátiam : illam in cœlis cœlórum habitantem ; istam inde ejectam in hoc ínfimo aério

cœlo tumultuantem: illam luminósâ pietáte tranquillam? ístam tenebrósis cupiditátibus turbulentam: illam Dei nutu clementer súbvenientem, justè ulcíscentem; ístam suo fastu súbdendi & nocendi libídine exæstuantem: illam, ut quantùm vult, cónsulat, Dei bonitátis minístram; ístam, ne quantùm vult nóceat, Dei poteſtáte frænátam: illam huic illudentem, ut nolens prosit persecutiónibus suis; hanc illi invidentem, cùm peregrínos cólligit suos. Nos ergo has duas societátes angélicas, unam & natúra bonam, & voluntáte rectam; áliam verò naturâ bonam, sed voluntáte perversam, in libro cui nomen Génesis, lucis tenebrárumque vocábulis significátas exístimávimus.

℟. Ait Gábriel ad me: Noli metúere, ego veni propter sermónes tuos: princeps autem regni Persárum réstitit mihi, & * Ecce veni ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis. ℣. Dóminus Deus spirítuum Prophetárum misit Angelum suum, osténdere servis suis quæ oportet fieri. * Ecce veni. *Dan.* 10. *Apoc.* 22.

Lib. 10. C. 7. *Lectio ix.*

MEritò illi in cœléstibus sédibus constitúti, immortáles & beáti, qui Creatóris sui participatióne congaudent, cujus æternitáte firmi, cujus veritáte certi, cujus múnere sancti sunt; quóniam nos mortáles & míseros, ut immortáles beatíque simus, misericórditer díligunt: nolunt nos sibi sacrificáre, sed ei cujus & ipsi nobíscum sacrifícium se esse novérunt. Cum ipsis enim sumus una cívitas Dei, cui dicitur in Psalmo: Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei; cujus pars in nobis peregrinátur, pars in illis opitulátur. De illa quippe súperna civitáte, ubi Dei voluntas intelligíbilis atque incommutábilis lex est, de illa súperna quodámmodò cúria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos minístrata per Angelos sancta Scriptura descendit.

℟. Dixit Angelus Ráphael: Cùm essem vobíscum, per voluntátem Dei eram; tempus est ut revertar ad eum qui me misit; vos autem,* Benedícite Deum, & † Narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Timéte Dóminum, & date illi honórem, & adoráte eum: * Benedícite. Glória Patri. † Narráte ómnia mirabília ejus. *Tob.* 12. *Apoc.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. VIdi in médio throni agnum stantem tanquam occísum; & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni. *Apoc.* 5.

Ant. 1. a. Erat número eórum millia millium, dicéntium voce magnâ: Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem & divinitátem. *Apoc.* 5.

Ant. 2. D. Cecidérunt in conspectu throni in fácies suas, & adoravérunt Deum. *Apoc.* 7.

Ant. 6. Projectus est accu-

sátor fratrum nostrórum; & ipsi vicérunt eum: propterèa lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

Ant. 4. E. Omnes audívi, dicentes: Sedenti in throno, & Agno, benedíctio, & honor, & glória, & potestas in sécula seculórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. Daniel. 3.

BEnedíctus es, Dómine, in throno regni tui; & superlaudábilis, & superexaltátus in sécula. Benedíctus es, qui intuéris abyssos, & sedes super Chérubim.

Hymnus.

MIlle, quem stipant sólio sedentem
Córporis puræ sine mole mentes,
Christe, quos fuso tibi consecrásti
Sánguine, serva.

Quas tenent celsas super astra sedes
Spíritus, nobis quoque præparásti:
Ut viam monstrent, sócios fidéles
Próvidus addis.

Qui Dei nunquam temeranda jura
Vindicat sacris metuendus armis,
Prompta perdendos Míchael in hostes
Arma ministret.

Nuntius felix melióris ævi,
Fausta qui mundo Gábriel tulísti,
Creber è cœlo vénias, amíca
Núntia portans.

Corporis morbos, tenebrasque mentis
Pelle, divínas médicus per artes,
Qui seni cæco, Ráphael, dedísti
Cérnere solem.

Gratias Regi súperûm canámus,
Fonte de cujus bona cuncta manant:
Quem fides veri studiósa trinum
Credit & unum. Amen.

℣. Adoráte Dóminum, omnes Angeli ejus: ℟. Audívit, & lætáta est Sion. *Ps.* 96.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Poténtiam virtútis operátus est Deus in Christo, illum constítuens ad déxteram suã, super omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem. *Ephes.* 1.

Oratio.

DEus, qui miro órdine Angelórum ministéria hominumque dispensas: concéde propítius, ut à quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per.

Fit Commemorat. Octavæ.

Ant. Dico. ℣. Speravérunt. *Oratio.* Concéde. 383.

AD PRIMAM.

Ant. Vidi.

AD TERTIAM.

Ant. Erat.

Capitulum. Hebr. 12.

ACcessístis ad Sion montem & civitátem Dei, viventis, Jerúsalem cœléstem & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Eccle-

siam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis, & júdicem ómnium Deum, & spíritus justórum perfectórum, & testamenti novi mediatórem Jesum.

℟. br. Benedícite Dómino, omnes Virtútes ejus, * Allelúia, allelúia. Benedícite. ℣. Ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus, * Allelúia. Glória Patri. Benedícite Dómino.

℣. Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, ℟. In omni loco dominatiónis ejus. *Ps.* 102.

AD SEXTAM.

Ant. Cecidérunt.

Capitulum. Apoc. 22.

CEcidi ut adorárem ante pedes Angeli qui mihi hæc ostendébat; & dixit mihi: Vide ne féceris; conservus enim tuus sum, & fratrum tuórum Prophetárum, & eórum qui servant verba prophetiæ libri ejus: Deum adóra.

℟. br. In conspectu Angelórum psallam tibi, Dómine, * Allelúia, allelúia. In conspectu. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, * Allel. Glória. In conspectu. *Ps.* 137.

℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, ℟. In timóre tuo. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. Omnes.

Capitulum. Hebr. 1.

CUm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos, spíritus; & minístros suos, flammam ignis.

℟. br. Laudáte Dóminum, omnes Angeli ejus, * Allelúia, allel. Laudáte. ℣. Laudáte eum, omnes Virtútes ejus, * Allelúia. Glória Patri. Laudáte. *Ps.* 148.

℣. Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD II. VESPERAS.

Ant. VIdi septem Angelos 5. a. stantes in conspectu Dei; & datæ sunt illis septem tubæ. *Apoc.* 8.

Ant. 6. Mittet Fílius hóminis Angelos suos cum tuba, & voce magnâ; & congregábunt electos ejus a quátuor ventis. *Matth.* 24.

Ant. 8. c. Ipse Dóminus in jussu, & in voce Archángeli, & in tuba Dei descendet de cœlo; & mórtui qui in Christo sunt, resúrgent primi. 1. *Thess.* 4.

Ant. 2. D. Exíbunt Angeli, & separábunt malos de médio justórum. *Matth.* 13.

Ant. 7. ç. Angeli cólligent de regno Dei ómnia scándala, & eos qui fáciunt iniquitátem; & mittent eos in caminum ignis. *Matth.* 13.

Capitulum. 2. Thess. 1.

DIgni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini; si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant; & vobis, qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

Hymnus. Christe. 376.

℣. Qui sedes super Chérubim, manifestáre. ℟. Coram

Ephraim, Bénjamin, & Manasse. *Ps.* 79.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Qui digni habebuntur sæculo illo, & resurrectióne ex mórtuis, æquáles Angelis sunt, & fílii sunt Dei; cùm sint fílii resurrectiónis. *Luc.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Hieronymi, Ant. Beátus, qui. ℣. Beátus homo. xxiij. *Oratio.* Deus, qui Eccléſiæ. *infrà.*

Deinde Octavæ. Ant. Non dilexérunt. ℣. Non derelinquet. 384. *Orat.* Concéde. 383.

AD COMP. Ant. ut heri.

DIE XXX.

In Festo

SANCTI HIERONYMI,

Presb. & Eccles. Doct.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex operib. S. Hieronymi.

HIerónymus, Eusébii fílius, Stridóne in finibus Dalmátiæ & Pannóniæ natus, puer à Donáto liberálibus disciplínis Romæ est instítutus, ubi diébus Domínicis sepulcra Apostolórum & Mártyrum circuíre, crebróque cryptas íngredi cum æquálibus consuéverat. Suscepto ibi in adolescéntia baptísmo, ad sacras lítteras ánimum adjíciens, Gállias studiórum causâ peragrávit, Trevirísque librum sancti Hilárii de Synodis suâ manu descripsit. Perlustrátis deinde Thrâciâ, Ponto, Bithyniâ, Galátiâ, Cappadóciâ & Ciliciâ, in Chálcidis Syriæ solitúdinem se recépit, instructus bibliothécâ quam Romæ sibi magno stúdio confécerat. Ibi, ut importúnas cogitatiónes, quas jejúniis non vícerat, studiórum assíduitáte abigeret, Judæo ad Christum convérso, se in disciplínam dedit, ut linguam hebráicam addísceret. Aliquando interrogátus, unam an tres confiterétur hypóstases, incértus étiam ad quam se partem adjúngeret, exorto Antiochiæ inter Paulínum, Vitálem & Melétium dissídio, Dámasum Pontíficem Románum consúluit, an tres hypóstases dícere, & cui ex tribus Epíscopis communicáre debéret.

Lectio v.

EXacto in eo secéssu quadriénnio, vexátus ab ínvidis, & hæréseos postulátus, ex erémo discédens, Antiochíam venit; ubi à Paulíno cui adhæserat, eâ conditióne ordinári se presbyterum passus est, ut, quam amplexus fúerat mónachi vitam, non desereret. Cùm deinde Jerosólymis & Béthleem aliquándiu mansísset, Constantinópolim se cóntulit; ibíque Gregórium Nazianzénum, sacras lítteras explanántem, frequens audívit. Romam deinde, ob Antiochiæ aliarumque Eccleſiárum dissensiónes, cum Paulíno & Epiphánio profectum Dámasus retínuit, ut eo uterétur in conscribendis Epístolis ac reddendis ad synódicas Orien-

tis & Occidentis consultatiónes respónsis. Romæ per triénnium commorátus, post óbitum Dámasi, Béthleem ad incunábula Redemptóris, in extructo à Paula monastério, majórem vitæ partem exégit.

Lectio vj.

SAcros códices commentáriis illustrávit; & quò cértiùs genuínum illórum sensum assequerétur, síngula Palæstínæ loca sédulò invísit, adhíbitis Judæórum eruditíssimis. Alexandríam ætáte jam provectus pétiit, de difficilióribus Scriptúræ locis Dídymũ consultúrus. Novum testamentum Græcæ fídei réddidit; vetus juxta Hebráicam tránstulit: Psaltériũ quo deinceps Eccléfia Latína usa est, secundùm Septuagínta editiónem correxit. Multa doctórum virórum scripta Latinè réddidit. Luciferiános, Helvídium, Vigilántium, Joviniánum, & Pelágium scriptis ácriter insectátus est. Hujus sententiam sanctus Augustínus, & álii passim, de difficilióribus quæstiónibus rogábant. Captâ eversâque à Gothis Româ, nóbiles Romános, qui ad summam inópiam redacti fúerant, in monastério Bethleemitáno benignè excépit. In extréma senectúte febre correptus, migrávit ad Dóminum, Theodósio junióre & Honório imperántibus, anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Béthleem sepultum, póstea Romam translátum, in Basílica sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe cónditum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Cap. 2. Aggæi.

COnsídera Sacerdótum esse officii de lege interroganti respondére. Si Sacerdos est, sciat legem Dómini; si ignórat legem, ipse se árguit non esse Sacerdótem. Sacerdótis enim est scire legem, & ad interrogatiónem respondére de lege. Quod quidem & in Deuteronomio légimus; ut sícubi in úrbibus Israël quæstio fúerit exorta inter sánguinem & sánguinem, inter judícium & judícium, lepram & lepram, contradictiónem & contradictiónem, eant ad Sacerdótes atque Levítas, & ad Pontíficem qui in diébus illis fúerit constitútus, & quærant ab eo legem Dómini: quibus respondéntibus, fáciant quod jubentur. Quòd si non fécerint, exterminentur de pópulo suo.

Lectio viij.

ET ne fórsitan in véteri sólùm instrumento hæc præcepta videantur, lóquitur & Apóstolus ad Timótheum, Episcopum non sólùm irreprehensíbilem esse debére, & unius uxóris virum, & sapientem, & pudícum, & ornátum, & hospitálem, sed étiam doctórem. Hæc pósui, ut tam ex

ex véteri quàm ex novo Testamento, Sacerdótum esse officium novérimus, scirè legem Dei, & respondére ad quæ fúerint interrogáti; nec simplicitátem, & cibórum continéntiam in magístro sufficere, nisi quod ipse facit, possit & álios erudíre.

Lectio ix.

CErtè quia responsúros puto, hoc eórum esse qui se ab adolescéntia præparant ad docendum; frequenter autem judício Dómini, & populórum suffrágio, in Sacerdótium símplices éligi: saltèm illud hábeant, ut postquàm Sacerdótes fúerint ordináti, discant legem Dei, ut possint docére quod didícerint, & áugeant sciéntiam magis quàm opes, & non erubescant à Láicis díscere, qui nóverint ea quæ ad officium pértinent Sacerdótum; magìsque noctes & dies in Scripturárum tractátu, quàm in ratiocíniis & supputatióne consúmant.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiæ tuæ in exponendis sactis Scriptúris beátum Hierónymum Doctórem máximum providére dignátus es: præsta, quæsumus, ut ejus suffragántibus méritis, quod ore simul & ópere docuit, te adjuvante, exercére valeámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula secnlórum. ℟. Amen.

Fit Commemor. Octavæ in Laudibus & Vesperis.

FESTA OCTOBRIS.

Die I.

DE OCTAVA.

Ex Epístola sancti Cypriáni, Episcopi & Mártyris, ad Mártyres & Confessóres.

Epist. 8. Ed. Baluz. ann. 1726.

Lectio ij.

QUibus ego vos láudibus prædicem, fortíssimi fratres? Robur pectóris vestri, & perseveránti am fidei quo præcónio vobis exornem? Toleraftis usque ad consummatiónem glóriæ. Vidit admírans præséntium multitúdo cœleste certámen, certámen Dei, certámen spirituále, prælium Christi, stetisse servos ejus voce líberâ, mente incorruptâ, virtúte divinâ; armis fidei credentes armátos. Fluébat sanguis qui incéndium persecutiónis extínguere t, qui flammas & ignes gehennæ glorióso cruóre sopíret. Pretiósa mors hæc est, quæ emit immortalitátem prétio sui sánguinis, quæ áccipit corónam de consummatióne virtútis. Quàm lætus illîc Christus fuit, quàm libens in tálibus servis suis & pugnávit & vicit! Certámini suo áffuit, præliatóres atque assertóres sui nóminis erexit, corroborávit, animávit. O beátam

Eccléſiam noſtram, quam ſic honor divínæ dignatiónis illúminat, quam tempóribus noſtris glorióſus Mártyrum ſanguis illuſtrat!

Epiſtola 15. ad Moyſem & Maximum.

Lectio iij.

NUnc eſt, fratres caríſſimi, ut mémores mei ſitis, ut inter magnas atque divinas cogitatiónes veſtras, nos quoque ánimo ac mente volvátis, ſimque in précibus & oratiónibus veſtris; cùm vox illa purificatióne confeſſiónis illuſtris, & jugi honóris ſui tenóre laudábilis, ad Dei aures pénetrat, & aperto ſibi cœlo, de his ſubacti mundi pártibus ad ſuperna tranſmiſſa, aperto ſibi cœlo, ímpetrat de Dómini bonitáte quod póſtulat. Quid enim pétitis de indulgéntia Dómini quod non impetráre mereámini, qui ſic Dómini mandáta ſervaſtis, qui Evangélicam diſciplínam ſincéro fidei vigóre tenuiſtis, qui incorrupto honóre virtútis cum præceptis Dómini, & cum Apóſtolis ejus, fórtiter ſtantes, nutantem multórum fidem martyrii veſtri veritáte ſolidaſtis? Verè Evangélii teſtes, & verè Mártyres Chriſti, radicibus ejus inníxi, ſuper petram robuſtâ mole fundáti, diſciplínam cum virtúte junxiſtis, ad timórem Dei céteros provocaſtis; martyria veſtra, exempla feciſtis.

IN VESPERIS, Antiph. Capitul. &c. ut in primis Veſperis S. Mauricii.

DIE 11.
Octava
SS. MAURICII,
ET SOCIORUM EJUS,
Martyrum.

Duplex I. Ordinis.

Omnia dempto ritu ſolemni ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

Sermon. 139. in Martyres.

Lectio iv.

DE glória Mártyrum locutúros ádjuvent nos oratiónes Mártyrum. Hoc enim per iſtas ſolemnitátes commemoráre debet ſánctitas veſtra, primùm ne arbitrémur áliquid nos conferre Martyribus, quia eórum dies ſolemníſſimos celebrámus. Illi noſtris feſtivitátibus non egent, quia in cœlis cum Angelis gaudent. Congaudent autem nobis, non ſi honorémus, ſed ſi imitémur eos; quanquam quòd & honorámus, nobis prodeſt, non illis. Sed honoráre, & non imitári, nihil eſt áliud quàm mendáciter adulári. Ad hoc ergo iſtæ feſtivitátes in Eccléſia conſtitútæ ſunt Chriſti, ut per eas congregátio membrórum Chriſti admoneátur imitári Mártyres Chriſti. Hæc omníno hujus feſtivitátis utílitas, ália non eſt.

Lectio v.

SI enim nobis proponátur imitandus Deus, reſpondet humána fragílitas multùm

esse ad se imitári eum cui non potest comparári. Si deinde ipsius Dómini Jesu Christi ad imitatiónem nobis propónitur exemplum, qui propterèa, cùm Deus esset, mortáli carne vestítus est, ut homínibus mortálem carnem geréntibus insinuáret præceptum & demonstráret exemplum, de quo étiam scriptum est: Christus pro nobis passus est, relínquens nobis exemplum, ut sequámur vestígia ejus; tamen & hìc respondet humána fragilitas: Quid símile, ego & Christus? Ille etsi caro, tamen Verbum caro; Verbum enim caro factum est, ut habitáret in nobis: carnem assúmpsit, non Verbum pérdidit: quod non erat assúmpsit, non quod erat amísit. Quid ergo símile, ego & Christus?

Lectio vj.

AD tollendas ígitur omnes excusatiónes infidélis infirmitátis, Mártyres nobis stratum constrúxerunt. Lapídeis enim tábulis construenda erat, quâ secúri ambularémus. Ipsi fecérunt sánguine suo, confessiónibus suis. Dénique, contemptis corpóribus suis, venienti ad gentes lucrandas Christo, tanquam in jumento illo sedenti, córpora sua sicut vestimenta stravérunt. Petrus erat hoc quod tu; Paulus hoc erat quod tu. Si piget imitári Dóminum, imitáre conservum. Adhuc dicit infidélis infirmitas, Impar sum Petro, impar sum Paulo. Impar es veritáti? Coronátur rusticitas, non excusátur vánitas. Postrémò impar es púeris, impar es puellis? Vidéte ergo, fratres, sic celebráre passiónes Mártyrum, ut cogitétis imitári Mártyres.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Cùm audiéritis prælia & seditiónes, nolíte terréri: oportet primùm hæc fieri; sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 35. in Evang.

MOrs justórum bonis in adjutórium est, malis in testimónium; ut inde perversi sine excusatióne péreant, unde electi exemplum cápiunt ut vivant. Sed audítis tot terróribus, turbári póterant infirmórum corda; atque ídeò consolátio adjúngitur, cùm prótinus subinfertur: Pónite ergo in córdibus vestris non præmeditári quemádmodùm respondeátis; ego enim dabo vobis os & sapiéntiam, cui non póterunt resístere & contradícere omnes adversárii vestri. Ac si apertè membris suis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, nolíte pertiméscere; vos ad certámen accéditis, sed ego prælior; vos verba éditis, sed ego sum qui loquor.

Post pauca. Lectio viij.

QUia dura sunt quæ prædicuntur de afflictióne mortis, prótinùs consolátio súbditur de gáudio resurrectiónis, cùm dicitur: Capillus de cápite vestro non períbit. Sci-

mus, fratres, quia caro incísa dolet, capillus incísus non dolet. Ait ergo Martyribus suis: Capillus de cápite vestro non períbit; vidélicet apertè dicens: Cur timétis ne péreat quod incísum dolet, quando & illud in vobis perire non potest quod incísum non dolet? Séquitur: In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. Idcircò posséssio ánimæ in virtúte patiéntiæ pónitur; quia radix ómnium custosque virtútum patiéntia est. Per patiéntiam verò possidémus ánimas nostras; quia dum nobis ipsis dominári díscimus, hoc ipsum incípimus possidére quod sumus.

Lectio ix.

SErváte ergo, fratres in mente patiéntiam; eamque, cùm res éxigit, exercéte in operatióne. Nullum vestrûm ad ódium próximi contumelióſa verba commóveant, nulla perturárum rerum damna perturbent. Si enim fixâ mente manſúra damna pertiméſcitis, damna rerum transeúntium grávia non putátis: ſi æternæ retributiónis glóriam conſpícitis, de temporáli injúria non dolétis. Toleráte ergo adversários vestros; ſed ut fratres dilígite quos toleráti. Æterna præmia pro damnis temporálibus quærite. Nec quiſquam vestrûm ſuis ſe víribus hæc implére poſſe confídat; ſed obtinéte précibus, ut ipſe hanc qui ímperat præſtet. Et ſcimus quia petentes libenter audit, quando hoc pétitur largíri quod jubet. Cùm contínuò pulsátur in prece, cónscitè opitulátur in tentatióne per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum, qui cum eo vivit & regnat Deus in unitáte Spíritûs ſancti in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

VESPERÆ de ſequenti.

DIE III.

In Feſto

SS. ANGELORUM CUSTODUM.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Pſal. de Fer. & ſic in toto Offic.

Ant. ECce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, & cuſtódiat in via, & introdúcat in locum quem parávi. *Exod.* 23.

Ant. 4. D. Obſerva eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes; quia non dimittet cùm peccáveris, & eſt nomen meum in illo. *Exod.* 23.

Ant. 8. G. Si audíeris vocem Angeli mei, & féceris ómnia quæ loquor; inimícus ero inimícis tuis, præcedetque te Angelus meus. *Exod.* 23.

Ant. 5. a. Edúcam vos cum pace, dicit Dóminus; Angelus enim meus vobiſcum eſt, ipſe autem exquíram ánimas veſtras. *Baruch.* 6.

Ant. 6. Ne dicas coram Angelo: Non eſt providéntia; ne irátus Deus diſſipet cuncta ópera mánuum tuárum. *Eccleſ.* 5.

Capitulum. Iſ. 63.

DIxit Dóminus: Pópulus meus eſt, filii non negántes; & factus eſt eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non eſt tribulátus, & Angelus faciéi ejus ſalvávit

eos : in dilectióne sua & in indulgéntia sua ipse redémit eos, & portávit eos.

℟. Non accédet ad te malum; * Quóniam Angelis suis mandávit de te, ut conservent te: & † In mánibus tollent te ne unquam offendas ad lápidem pedem tuum. ℣. Dicit mihi Angelus : Conservus tuus sum, & fratrẽ tuórum : Deum adóra, * Quóniam. Glória. † In mánibus. *Ps.* 90. *Apoc.* 19.

Hymnus.

Custodes hóminum
psállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Pater
áddidit
Cœlestis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.
Nam quòd corrúerit próditor
Angelus,
Concéssis méritò pulsus honóribus,
Ardens invídiâ, péllere nítitur
Quos cœlo Deus ádvocat.
Huc Custos ígitur pérvigil
ádvola,
Avertens pátriâ de tibi créditâ
Tam morbos ánimi, quàm
requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.
Qui lucis Pater est, glória sit
Patri :
Qui lux ipsa Patris, glória
Filio :
Amborumque tibi, nexus
amábilis,
Compar glória, Spíritus.
Amen.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, ℟. In protectióne Dei cœli commorábitur. *Ps.* 90.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Deus viros instruit disciplinâ, ut avertat hóminem ab his quæ facit : si fúerit pro eo Angelus loquens, miserébitur ejus, & dicet : Líbera eum, & vidébit fáciem ejus. *Job.* 33.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Mauricii & Sociorum ejus. Ant. Non dilexérunt. ℣. Non derelinquet. 384. *Orat.* Concéde. 383.

Deinde S. Dionysii Areopagitæ, Episcop. & Martyris. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Illúmina. *ut infrà ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. In conspectu Angelórum, * Veníte, adorémus Dóminum. 137.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Custódes. *ut sup.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Cùm invenísset Angelus Dómini Agar in solitúdine, dixit ad illam : Ecce páries fílium, vocabísque nomen ejus Ismaël, eò quòd audíerit Dóminus afflictiónem tuam. *Genes.* 16.

Ant. 7. d. Venérunt duo Angeli; & eos qui vim faciébant Loth, percussérunt cæcitáte; eduxeruntque eum, dicentes: Salva ánimam tuam. *Genes.* 19.

Ant. 3. *à.* Dixit Abraham ad servum seniórem domûs suæ : Dóminus Deus cœli mittet Angelum suum tecum, & dirìget viam tuam. *Genes.* 24.

℣. Flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo : ℟. Angeli custódient te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Vidit Jacob in somnis scalam stantem super terram, & cacúmen illius tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes, & descendentes per eam; pavensque inquit: * Non est hîc áliud nisi domus Dei, & porta cœli. ℣. Amen, amen dico vobis; vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei ascendentes, & descendentes supra Fílium hóminis. * Non est. *Genes.* 28. *Joan.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Jacob ábiit itínere quò cœperat; fueruntque ei óbviàm Angeli Dei: quos cùm vidísset, ait: * Castra Dei sunt hæc. ℣. Erat Jesus in desérto, & tentabátur à sátana; eratque cum béstiis, & Angeli minístrábant illi. * Castra. *Genes.* 32. *Marc.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Jacob in fortitúdine sua directus est cum Angelo, & inváluit ad Angelum; * Et † Confortátus est, flevit & rogávit. ℣. esus factus in agónia, prolíxius orábat: appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum: * Et. Glória. † Confortátus est. *Osea* 12. *Luc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Benedixit Jacob fíliis Joseph, & ait: Angelus qui éruit me de cunctis malis, benedícat púeris istis. *Gen.* 48.

Ant. 8. G. Descendérunt patres nostri in Ægyptum; & clamávimus ad Dóminum, & exaudívit nos, misítque Angelum qui edúxit nos de Ægypto. *Num.* 20.

Ant. 5. C. Angelus Dei qui præcedébat Israël, stetit inter castra Ægyptiórum, & castra Israël. *Exod.* 14.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Ps. Qui hábitat. *Serm.* 12. *n.* 4.

Lectio iv.

ANgelis suis mandávit de te. Mira dignátio, & verè magna diléctio caritátis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandávit? Studiósè considerémus, fratres, diligenter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? Cujus sunt Angeli? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntati? Nempe Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis: nec cunctantur quin étiã in mánibus tollant te. Summa ergo Majestas mandávit Angelis, & Angelis suis mandávit; illis útique sublímibus, tam beátis, tam próximis, sibi cohæréntibus, tam familiáriter adhæréntibus, & verè domésticis Dei. Mandávit autem de te. Tu quis es? Dómine, quid est homo, quòd memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam réputas eum? quasi verò non sit homo putrédo, & filius hóminis vermis.

℟. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Vade in terram quam jurávi Abraham, Isaac & Jacob; & mittam præcursórem tuî Angelum, * Ut ejíciam Chananæum, & intres

in terram fluentem lacte & melle. ℣. Ego Jesus misi Angelum meum testificári in Eccléfiis : Etiam vénio citò, * Ut. *Exod.* 33. *Apoc.* 22.

n. 6. *Lectio v.*

UT custódiant te in ómnibus viis tuis. Quantam tibi debet hoc verbum inferre reveréntiam, afferre devotiónem, conferre fidúciam ! Reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Cautè ámbula, ut videlicet cui adsunt Angeli, sicut eis mandátum est, in ómnibus viis tuis. In quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tu ne áudeas illo præsente, quod vidente me non audéres ? An præséntem esse dúbitas quem non vides ? Adsunt ígitur, & adsunt tibi ; non modò tecum, sed étiam pro te. Adsunt ut prótegant, adsunt ut prosint.

℟. Apéruit Dóminus óculos Bálaam, & vidit Angelum stantem in viam, evagináto gládio; adoravitque eum pronus in terram. * Cui Angelus dixit : Ego veni ut adversárer tibi, quóniam perversa est via tua. ℣. Dicit qui habet romphæam utráque parte acútam : Hábeo adversùs te, quia habes tenentes doctrínam Bálaam. * Cui Angelus dixit. *Num.* 22. *Apoc.* 2.

Lectio vj.

IN mánibus portábunt te. In tuis quidem viis custódient te ; & dedúcent párvulum, qua potest párvulus ambuláre. Cæterum non te patiéntur tentári suprà quàm sustinére potes ; sed in mánibus tollent, ut pertránseas offendículum. Quàm fácilè transit, qui illis portátur in mánibus ! Quóties ergo gravíssima cérnitur urgére tentátio, & tribulátio véhemens imminére ; ínvoca Custódem tuum, ductórem tuum, adjutórem tuum in opportunitátibus, in tribulatióne. Inclama eum, & dic : Dómine, salva nos ; perímus. Non dormit neque dormítat, etsi ad tempus quandóque dissímulet ; ne fortè periculósius ab illius te mánibus ipse præcípites, si te eis ignoráveris sustentátum.

℟. Cùm vidíssent Angelum Dómini ascendéntem in flamma altáris Mánue & uxor ejus, dixit Mánue : Morte moriémur, quia vidimus Deum. Cui respondit múlier : * Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus nostris holocaustum non suscepísset. ℣. Habémus grátiam per quam serviámus placentes Deo cum metu & reveréntia : * Si Dóminus nos vellet occídere. Glória. * Si Dóminus. *Judic.* 13. *Hebr.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vidit David evaginátum gládium in manu Angeli, dixitque : Ego sum qui peccávi ; præcepitque Dóminus Angelo, & convertit gládium suum in vagínam. 1. *Paral.* 21.

Ant. 3. a. Minister Elisæi vidit exércitum in circúitu civitátis, nuntiavitque ei. At ille respondit : Noli timére ; plures enim nobiscum sunt, quàm cum illis. 4. *Reg.* 6.

Ant. 1. g. Qui missi erant à rege Sennácherib, quia blasphemavérunt te, Dómine, éxiit Angelus, & percussit ex eis centum octoginta quinque míllia. 1. *Machab.* 7.

℣. Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti; ℟. Et Angelus Dómini coarctans eos. *Ps.* 34.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vidéte ne contemnátis unum ex his pusíllis; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei, qui in cœlis est. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Lib. 3. *Comment. in Cap.* 8. *Matth.*

VIdéte ne contemnátis unum de pusíllis istis qui credunt in me. Arctíssimum vínculum mútui amóris impósuit, ad eos præcípuè qui verè in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident; quia Filius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergo & Fílius hóminis salvat; & Deum Angeli vident, & Angeli pusillórum sunt.

℟. Próferens Judith caput Holofernis, ostendit, dicens: Vivit ipse Dóminus, quóniam custodívit me Angelus ejus, & revocávit me vobis: * Confitémini illi, omnes; quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. ℣. Et Petrus dixit: Scio verè quia misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me de manu Heródis. * Confitémini. *Judith.* 13. *Act.* 12.

Lectio viij.

FIdélium oratiónibus præesse Angelos absólúta auctóritas est. Salvatórem ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deoófferunt. Ergo periculósè ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad æternum & invisíbilem Deum, ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehuntur. Atque ut ingentem esse in cœlis lætítiam réditu humánæ salútis osténderet, comparatiónis pósuit exemplum ejus qui oves nonaginta novem in móntibus reliquísset, & errantem unam requisísset; quâ inventâ, plus gáudii sit, quàm habebátur in nonaginta novem conservatióne lætitiæ.

℟. Angelus Dómini descendit cum Azária & sóciis ejus in fornácem: & excussit flammam de fornáce, & non tétigit eos omníno ignis. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudábant, * Et benedicébant Deum. ℣. Injecérunt manus in Apóstolos; Angelus autem Dómini eduxit eos, qui intravérunt in templum, & docébant, * Et benedicébant Deum. *Dan.* 3. *Act.* 5.

[*Si transferatur*

Lectio ix.

OVis una, homo intelligendus est; & sub hómine uno univérsitas sentienda est. Sed in uníus Adæ erróre omne hóminum genus aberrávit. Ergo nonaginta novem non errantes, multitúdo

Angelórum cœléstium opinanda est, quibus in cœlo est lætítia & cura salútis humánæ. Igitur, & quærens hóminem, Christus est; & nonaginta novem relícti, cœléstis glóriæ multitúdo est: cui cum máximo gáudio errans homo, in Dómini córpore est relátus.]

De S. Dionysio Areopagita.
Lectio ix.
Ex Act. Apost. & variis Monum.

Dionysius, civis Athenien-sis, cùm in médio Areópagi, ubi sedébat judex, Paulum concionantem audivísset, ei statim adhærens, Christi fidem amplexus est. Eum Athenienfis Eccléfiæ primum fuísse Epíscopum refert sanctus Dionysius Corinthiórum Epíscopus, in ea quam scripsit ad Athenienses Epístola. Tandem verò post claríssimam confessiónem fidei, & gravíssima tormentórum génera, glorióso martyrio coronátus est. Extat hujus martyrii ad tértium Octóbris diem Athénis memória, cùm in Martyrológio quod Románus Póntifex olim Aquiléiam transmísit, ac póstmodùm sanctus Ado Viennensis circa médium noni séculi apud Ravennam própriâ manu exscripsit; tum in réliquis Martyrológiis ferè ómnibus Latinórum. Caput beáti Mártyris in Constantinopolitánæ urbis Capella Imperiáli repósitum sub initium séculi décimi-tértii, Nivelóni Suessionensi Epíscopo à Balduíno, primo è Latínis Imperatóre donátum est, & in Longipontánum Ordinis Cisterciensis monastérium in Diœcési Suessionensi deportátum. Aliæ verò Areopagítæ relíquiæ ab Innocéntio Papa tértio ad monastérium sancti Dionysii in Fráncia transmíssæ sunt, ubi religióse colúntur.

℟. Dániel regi respóndens, ait: Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi: * Ipse est Deus vivens, & æternus in sécula. ℣. Paulus stans in navi, dixit: Astitit mihi Angelus Dei, cujus sum ego, dicens: Ecce donávit tibi Deus omnes qui návigant tecum: * Ipse est. Glória. * Ipse est. *Dan. 6. Act 17.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Angelus Dómini dixit: Dómine exercítuum, úsquequò tu non miseréberis Jerúsalem, & úrbium Juda, quibus irátus es? *Zach. 1.*

Ant. 6. Respondit Dóminus Angelo verba consolatória, dicens: Consolábitur adhuc Dóminus Sion, & éliget adhuc Jerúsalem. *Zach. 1.*

Ant. 1. a. Angelus egrediebátur, dicens: Absque muro habitábitur Jerúsalem; & ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu ejus. *Zach. 2.*

Ant. 7. d. Suscitávit me Angelus qui loquebátur in me, & ait: Sciétis quia Dóminus exercítuum misit me ad vos. *Zach. 4.*

Ant. 3. a. Próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem; & erit domus David quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspéctu eórum. *Zach. 12.*

Capitulum. Isaïæ, 62.

Super muros tuos, Jerúsalem, constítui custódes: totâ die & totâ nocte, in perpétuum non tacébunt. Qui reminíscimini Dómini, ne taceátis, & ne detis silétium ei, donec stabíliat, & donec ponat Jerúsalem laudem in terra.

Hymnus.

Regnator orbis súmmus & árbiter,
Cui prona servit cúria Cœlitum;
Quæ voce solâ tu creásti,
Perpétuâ regis ipse curâ.
Nobis fidéles próvidus Angelos
Missos olympo suppéditas duces,
Qui nos tot obsessos perículis
Incólumes sine labe servent;
Ne nos malignis fráudibus óccupet,
Incauta fallat péctora súbdolus
Suásor malórum; ne redemptam
Abrípiat lanietque prædam.
Laus súmma Patri, súmmaque Filio;
Tibíque compar glória, Spíritus,
Qui per salútis tot minístros
Dat pátrias remeáre sedes.
Amen.

℣. Inclinávit cœlos, & descendit Dóminus: ℟. Ascendit super Chérubim. *Ps.* 17.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Cùm páriter prompto ánimo procéderent Jerosólymis, appáruit præcédens eos eques in veste cándida; tunc omnes símul benedixérunt misericordem Dóminum.

Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris: largíre supplícibus tuis, & eórum semper protectióne defendi, & æternâ societáte gaudére; Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. S. Dionysii Areopag. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. x.

Oratio.

Illúmina, quæsumus, Dómine, mentis nostræ ténebras; qui ad beáti Pauli Apóstoli prædicatiónem Dionysium Areopagitam in admirábile lumen Evangélii transtulísti; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD PRIMAM.

Ant. Angelus.

AD TERTIAM.

Ant. Respondit.

Capitulum. Zach. 1.

Dixit ad me Angelus qui loquebátur in me: Clama, dicens: Zelátus sum Jerúsalem & Sion zelo magno: & irâ magnâ ego irascor super gentes opulentas; quia ego irátus sum parum, ipsi verò adjuvérunt in malum. Propterèa hæc dicit Dóminus: Revertar ad Jerúsalem in misericórdiis.

℟. *br.* Surge Dómine; * Et dissipentur inimíci tui. Surge. ℣. Et fúgiant qui odérunt te, à fácie tua, * Et dissipentur. Glória Patri. Surge, Dómine. *Cant. Moysi, Num.* 10.

℣. Fiat via illórum ténebræ, & lúbricum; ℟. Et Angelus Dómini pérsequens eos. *Ps.* 34.

AD SEXTAM.

Ant. Angelus.

Capitulum. Zach. 9.

CIrcúmdabo domum meam ex his qui mílitant mihi, euntes & revertentes: & non transíbit super eos ultrà exactor; quia nunc vidi in óculis meis.

℟. *br.* Dómine Deus meus, *Magnificátus es vehementer. Dómine. ℣. Qui facis Angelos tuos, spíritus; & minístros tuos, ignem urentem, * Magnificátus es. Glória Patri. Dómine Deus meus. *Ps.* 103.

℣. Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: ℟. Dóminus in eis. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. Próteget Dóminus.

Capitulum. 2. Mach 15.

DOminátor cœlórum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timóre & tremóre magnitúdinis bráchii tui; ut métuant qui cum blasphémia véniunt adversùs sanctum pópulum tuum.

℟. *br.* Qui sedes super Chérubim, * Dómine Deus virtútum. Qui sedes. ℣. Ostende fáciem tuam, & salvi érimus, * Dómine. Glória. Qui. *Ps.* 79.

℣. Dóminus virtútum nobíscum, ℟. Suscéptor noster Deus Jacob. *Ps.* 79.

AD II. VESPERAS.

Ant. VIdéte ne contemnátis 3. a. unum de pusíllis qui in me credunt; dico enim vobis quia Angeli eórum semper vident faciem Patris mei qui in cœlis est. *Matth.* 18.

Ant. 4. E. Dico vobis: Gáudium erit coram Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

Ant. 6. Mittet Dóminus Angelos suos: & congregábunt electos ejus. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Omnes sunt administratórii Spíritus; in minístérium missi propter eos qui hæreditátem cápient salútis. *Hebr.* 1.

Ant. 5. C. Cecidérunt coram Agno, habentes sínguli cítharas, & phíalas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. Apoc. 8.

ANgelus venit, & stetit ante altáre, habens thuríbulum áureum; & data sunt illi incénsa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre áureum quod est ante thronum Dei, & ascendit fumus incensórum de oratiónibus Sanctórum de manu Angeli coram Deo.

Hymnus. Custódes. 401.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus: ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo. *Ps.* 137.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Unus de Angelis ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem; & habébat murum habentem portas duódecim; & in portis Angelos duódecim. *Apoc.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Francisci Cœnobitæ. Ant. Sedébit. ℣. Abscondes. xxxix. *Orat.* Deus, qui te párvulis. *ut infrà*

Die iv.
In Feſto
SANCTI FRANCISCI
Aſſiſinatis.
Semiduplex.

Lectio ij.

FRanciſcus Aſsiſii in Umbria natus, à prima ætáte, patris exemplum ſecútus, mercatúram fecit. Quodam die, páuperem pro Chriſti amóre pecúniam flagitántem, cùm præter conſuetúdinem repulíſſet, repentè eo facto commótus, largè ei miſericórdiam impertívit. Quâ ex die Deo promiſit ſe némini unquam poſcenti eleemóſynam negatúrum. Cùm verò in gravem morbum incidíſſet, receptâ ſanitáte, cœpit ardéntiùs cólere officia caritátis. Quâ in exercitatióne tantùm profécit, ut Evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret paupéribus largirétur. Cùm autem illud ex Evangélio audíſſet: Nolíte poſſidére aurum, neque argentum in zonis veſtris, non peram in via, neque duas túnicas, neque calceamenta, ſibi eam régulam ſervandam propóſuit. Itaque detractis cálceis, & unâ contentus túnicâ, cùm duódecim sócios adhibuíſſet, Ordinem Minórum inſtítuit, conſcriptâ régulâ, quam anno milléſimo ducentéſimo nono Innocéntius tértius, ad quem Franciſcus ſupplex cum sóciis Romam accéſſerat, confirmávit. Inde reverſus, habitávit cum iis in tugúrio juxta Aſsíſium, ubi in labóre multo, magnâque inópiâ, piis meditatiónibus vacábant.

Lectio iij.

DOcébat eos honoráre præcípuâ reveréntiâ Sacerdótes, & fidei quam Romána tenet Eccléſia, firmiter adhæréſcere. Jubébat quoque mulíerum familiaritátes, colló quia & aſpectus ſollícitiùs evitári. Otium, ómnium malárum cogitatiónum ſentínam, ſummóperè fugiendum prædicábat; dicebatque: Volo fratres meos laboráre & exercitári; ne ótio déditi, per illícita corde aut linguâ vagentur. Eoſdem duxit póſteà ad ſanctam Maríam Angelórum, unde in finítimis locis regnum Dei annuntiábat, dícere sólitus, ſalúti animárum nihil eſſe anteponendum. Hinc cùm fratres in várias orbis partes dimítteret, ipſe iter Paríſios dirígere inſtítuit. Cùm verò id illi propter ſuborta quædam negótia non licéret, quoſdam ex sóciis Lutétiam miſit, quibus Cuſtódis nómine primus in hoſpítio præpóſitus eſt Agnellus, ántequam domum própriam habérent: quam tandem in território ſancti Germáni de Pratis, concedéntibus Mónachis, conſecúti ſunt. Franciſcus autem martyrii cúpidus in Syriam trajécit, ubi à Meledíno Babylónis Ægypti Soldáno liberáliter exceptus, cùm nihil proficeret, rédiit in Itáliam. Gráviter ægrótans deferri vóluit in Eccléſiam ſanctæ Maríæ Angelórum; ut ubi grátiæ ſpíritum accéperat, ibi ſpíritum vitæ rédderet. Eo in loco fratres ad paupertátem ac patiéntiam, & ſanctæ Románæ Eccléſiæ

fidem servandam cohortátus, Psalmum illum pronúntians, Voce meâ ad Dóminum clamávi; in eo versículo, Me expectant justi, donec retríbuas mihi, efflávit ánimam anno Christi milléfimo ducentéfimo vigéfimo fexto. Miráculis clarum Gregórius nonus paulò pòst Sanctis adscripfit.

Oratio.

DEus, qui te párvulis & homínibus revelâre non dedignáris: tríbue nobis, quæsumus, imitatióne beáti Francífci, & ftultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam, & solum edíscere Jesum Christum crucifixum; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs fancti Deus, per ómnia fécula feculórum. ℟. Amen.

IN VESPERIS fit Comm. de S. Remigio, ut in Communi SS. Pontificum, Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Deus, qui pópulo. *ut infrà.*

DIE V.

In Festo

SANCTI REMIGII,

Episcopi. *Semiduplex.*

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

AD NOCTUR. Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lectio ij.

REmígius, Laudúni natus est paréntibus Æmílio & fanctâ Celíniâ jam ætáte provectis. Ejus ortum prædíxerat fólitárius quidam cæcus, Montánus nómine; qui & vifum póstea recépit, admóto ad óculos lacte, quo infans Remígius alebátur. Annos natus duos & viginti, ob fenîles in adolescéntia mores ad Episcopátum Remensem præter voluntátem raptus est. Cùm autem Clodovéus Alamannos, Tolbíaci, invocáto Christi nómine, debellásset, & inftanti Remígio ut fidem profiterétur, respondísset veréri se ut per pópulum fibi licéret; ubi id refcívit pópulus, ftatim acclamávit: Mortáles deos abígimus, pie rex; & Deum quem Remígius prædicat immortálem, sequi paráti sumus. Tum Remígius Clodovéum quem fidei documentis imbúerat, baptizávit ipso die Natális Dómini, his eum verbis allocútus: Mitis depóne colla, Sicamber: adóra quod incendísti, incende quod adorásti. Baptizátum sacro inunxit chrísmate cum signáculo crucis Christi.

Lectio iij.

DE exércitu autem ejus ter mille & ámpliùs baptísmo initiáti sunt, símul & Alboflédis soror Clodovéi: quæ cùm paulò pòst decessísset, Remígius per lítteras regem est consolátus. Lanthildis quoque áltera ejus soror, ab Ariána hæresi revocáta, sacro chrísmate reconciliáta est Eccléfiæ. Clodovéum Gothis bellum parantem utilíssimis regno administrando consíliis per lítteras instruxit, eidemque auctor fuit ut Concílium Aurelianense indíceret. Cleméntiâ in pœnitentes erat fingulári: Neque enim, inquiébat, nos pósuit Dóminus ad iracúndiam, sed ad hóminum curam. Novos episcopátus instituit; Teruannæ, ubi san-

ctum Antimundum; Arrebátis, ubi sanctum Vedastum; Laudúni, ubi sanctum Genebaldum præfécit. Sub finem vitæ, oculórum usu orbátus est, quem tamen paulò ante mortem recuperávit. Sénio tandem confectus, óbiit die décimâ-tértiâ Januárii. Interália quæ édidit mirácula, mórtuum suscitávit, ut refert liber de ejus vita à Gregório Turonensi laudátus, qui & méminit festivitátis ejus quæ jam suo témpore initio mensis Octóbris celebrabátur.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Remígium ministrum tribuísti: præsta, ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

IN VESPERIS Fit Commemor. de sancto Brunone, ut in Comm. SS. Monachorum, Ant. Sedébit. ℣. Abscondes. xxxiv. *Orat.* Sancti Brunónis. *ut infrà.*

Deinde sancta Fidis, Virginis & Martyr. Ant. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *Orat.* Omnipotens. xlviij.

DIE VI.

In Festo

SANCTI BRUNONIS,

Monachi.

Semiduplex.

AD NOCTUR. Lectio j. de Script. occurr. è tribus fit una.

Lectio ij.

Ex Vita sancti Brunonis, à variis scripta.

BRuno Colóniæ Agrippínæ natus, post emensa Paríisiis Grammáticæ, Philosóphiæ, & Theológiæ stúdia, Remensis Eccléstæ Canónicus, ibidemque magnórum studiórum Rector effectus est. Solitúdinis amóre flagrans, cum sex áliis familiáribus mundo renuntiávit, ac sanctum Hugónem Episcopum Gratianopolitánum ádiit: qui, causâ eórum adventûs cógnitâ, eosque esse intélligens quos eádem nocte velut septem stellas, ad suos pedes corruentes in somnis víderat, montes suæ Diœcéseos aspérrimos, qui Carthusiáni dicebantur, incolendos concessit. Illîc ædificáto Oratório, ac céllulis separátim extructis, bini in singulis habitantes, siléntio, oratióni & lectióni vacábant. Hugónem Episcopum nímio solitúdinis amóre diútiùs in Carthúsia commorantem, his verbis admonébat: Redi ad oves tibi commissas; iisque quod debes, fidéliter exsólve. Post sex annos in secessu exactos, Bruno ab Urbáno secundo Romam accersítus, postquàm eum in Synodis celebrandis, gerendisque negótiis Eccleśiásticis, consílio suo per triénnium adjuvísset, ab eo demum facultátem obtínuit erémi repetendæ, recusáto Archiepiscopátu Rhegiensis Eccléstæ, quæ prima est Calábriæ Metrópolis.

Lectio iij.

CUm autem Urbánus post celebrátum Placéntiæ Concílium, in Gálliam profectúrus esset; métuens Bruno ne si ad optátam Carthúsiam reverterétur, aut Románam cúriam effúgere non posset,

aut eam sequi viderétur, secessit in erémum prope Scyláceum in Calábria, ubi monastérium ædificávit. Morti próximus, fidei suæ professiónem coram frátribus édidit; eamque contra errórem Berengárii conclúsit his verbis: Credo étiam Sacraménta quæ sancta credit & venerátur Eccléfia: & nominátim panem & vinum quæ consecrántur in Altári, post consecratiónem verum Corpus esse Dómini nostri Jesu Christi, veram Carnem & verum Sánguinem, quæ & nos recípimus in remissiónem peccatórum nostrórum & in spe salútis æternæ. Quiévit in Dómino anno millésimo centésimo primo. ¶ Hoc ipso die celebrátur martyrium sanctæ Fidis vírginis, quæ Aginni ad Garumnam nata, & Christi fidem professa, sub Daciáno Præfecto multis horrendísque probáta cruciátibus, amputáto cápite, martyrium complévit. Corpus ejus Conchas, Ruthenórum vicum, in monastérium ejus nómine célebre, póstea delátum est: ubi plúrima circa annum millésimum édita sunt mirácula, quæ scripta per Bernardum Andegavensem Scholásticum, & Fulberto Epíscopo Carnutensi transmissa, sanctæ Mártyris cultum & memóriam propagárunt.

In Laudibus Hymn. O pulcras ácies. xxxvj.

Oratio.

Sancti Brunónis, quæsumus, Dómine, intercessiónibus adjuvémur; ut qui majestátem tuam gráviter delinquendo offéndimus, ejus méritis & précibus, nostrórum delictórum véniam consequámur; Per.

AD LAUD. pro Commem. sanctæ Fidis, Ant. Exultávit. ℣. Sitívit. *Oratio.* Omnípotens. xlviij.

¶ *DOMINICA II. Octobris, fit Anniversarium DEDICATIONIS Ecclesiæ Cathedralis, & omnium Ecclesiarum*, Solemne II. Ordin. *cum* Octava *intrà quam fit de Semiduplici occurrente. Omnia ut in Officio Anniversarii Dedicationis post Commune Sanctorum, pag.* lxxxix.

Die ix.

In Festo

S. DIONYSII, EPISCOPI, et Sociorum, Martyrum.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi SS. Martyrum, xij. *additis quæ sequuntur.*

Oratio. Deus, qui hodiernâ, *ut infrà.*

Lectio ij.

Dionysius à Románo Pontífice Géntium Episcopus ordinátus, cum Tróphimo, Saturnino, & áliis quátuor, ad prædicandum in Gállias ante Deciórum impérium, missus est. Appulísse septem in provínciam Narbonensem, & christiáni nóminis reveréntiam Arelatensi primùm urbi exhibuísse, vetus Eccléfiæ Gallicánæ traditio est. Cívitas autem illa, quæ tunc témporis nostræ religiónis primítias, teste Papa Zózimo, prima suscépit, cùm res illîc commúni labóre constitútæ fuíssent, sanctum Tróphimum ex

illis septem primum habére méruit Sacerdótem, in illa Sede, ut ibi háctenùs refertur, collocátum à Dionysio; à quo idcirco vétera ejusdem Eccléſiæ diptyca Episcopórum suórum ducunt initium. Eódem modo divísis inter álios úrbibus, Saturnínus Tolósam, Turónos Gratiánus, uterque anno Décii Imperatóris primo ingressus est. Narbónam verò Paulus, Stremónius Arvernos, & Lemóvicas Martiális diversis síngulis temporibus pervenérunt: & sic paulátim áliis Galliárum regiónibus donum fidei & religiónis infúsum. Dionysius autem cùm majóre dilatandæ Eccléſiæ stúdio æstuáret, ad últimos Célticæ fines lóngiùs céteris progressus est. Itaque assúmptis è discipulórum número adjutóribus duódecim, eo in comitátu, ut Patres Synodi Parisiensis in causa Imáginum sub Ludovíco Pio Imperatóre celebrátæ réferunt, Lutétiam jam ante Christum coram tribunálibus confessus advénit. Tum patefacto sibi per vária mirácula prædicatiónis áditu, postquam cives non exíguo número Christo subjécit, adlégit ex eis ministros quibuscum curam pópuli partirétur, atque ita Eccléſiam quæ necdum illis in locis fúerat, ex Clero & pópulo secundùm formam Apostólicam instítuit, quam ipse auctoritáte Episcopáli primus administrávit.

Lectio iij.

TUnc verò ad providendum civitátibus Provinciísque vicínis ánimum libériùs adjungens, emísit in ulterióres Galliæ partes, tanquam ad novam expeditiónem, duódecim discípulos quorum operâ strénuâ fidelíque hactenùs usus fúerat, ut illas regiónes suis auspíciis suoque ductu Christo acquírerent; quas ferè omnes póstea sánguine suo consecrárunt in persecutióne Maximiáni Imperatóris. Nec ipse semper intrà Parisiórum fines se contínuit. Hildegárius enim Meldensis Episcopus, in vita sancti Farónis decessóris sui, multóties ingéminat Meldénsium Episcopórum órdinem, ut Parisiénsium, à sancto Dionysio primo Antístitum decúrrere; quòd Meldas véniens, illíc quoque Eccléſiam adunásse, eamque ipse aliquándiù rexísse crederétur, ántequam próprium illi præficeret Episcopum. Dénique & Rothómagi ipsum aliquando fuísse, & altáre illíc in subúrbio dedicásse testantur acta sanctæ Clotildis, ex título quodam insculpto petræ, quæ in altáris illius fundamentis, dum regina illíc monastérium novum cónderet, reperta est. Post tot labóres & itinera, Parísios reversum gravis súbitò in occídua præsertim orbis parte mota persécutio excépit; cujus minister in his partibus, Lugdunensis tunc Galliæ Præses Sisínnius Fescénnius extitísse scríbitur. Is Dionysium ad necem inquíri jussit, & Parísiis cum Rústico Presbýtero, & Eleuthério Diácono repertum cárceri mancipári, donec eum audíret. Tum quæstióne

ſtióne hábitâ, admotiſque tormentis, poſtquam ſe nihil proficere intellexit, & fide Mártyrum tormentórum vim & vérberum injúrias ſuperári, cápita illis amputári juſſit séptimo Idus Octóbris.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die beátum Dionyſium, Mártyrem tuum atque Pontificem, virtúte conſtántiæ in paſſióne roboraſti; quique illi, ad prædicandum Géntibus glóriam tuam, Rúſticum & Eleuthérium ſociáre dignátus es: tríbue nobis, quæſumus, ex eórum imitatióne, pro amóre tuo próſpera mundi deſpícere, & nulla ejus adverſa formidáre; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus; per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Die xiii.

In Feſto

SANCTI GERALDI,

Laïci. *Simplex.*

Orat. Deus, qui nobis. xlij.

Lectio iij.

Ex S. Odone Cluniac. Auct. Coæt.

GEraldus Aureliáci in Arvérnia comes, à paréntibus nobilitáte clariſſimis piè inſtitútus, ad ſtúdium ſacrárum litterárum ultrò ſe cóntulit. In quo ſtúdio eos progreſſus fecit, ut ſcriptúram ſacram totam teneret ferè memóriter. Orbátus paréntibus adoleſcens, amplo património potítus, ad pietátis & juſtítiæ officia divítiis & poteſtáte uſus eſt. Militiam aliquando profeſſus, cum militári fortitúdine ſummam vitæ innocéntiam & pietátem conjunxit. Nunquam duxit uxórem. Puellæ cujuſdam aſpectu, voluptátis acúleo aliquando pércitus, parum ábfuit quin in peccátum incíderet, ſed ad ſe ſtatim reverſus pœniténtiam egit. Nec mora cæcitáte percuſſus conceptæ ánimo libídinis pœnas luit. Mox vigilántior Deo militávit: recuperatóque póſtmodum oculórum uſu, nullas paſſus eſt unquam ad ſe diversári mulíeres. Jejúniis, oratióni, ſacræ lectióni, páuperum curæ, pupillórum & ſubditórum defenſióni totum ſe dedit. Romam ad Apoſtolórum límina viſitanda ſépties ſe cóntulit. Sanctè óbiit anno nongentéſimo nono ætátis quinquagéſimo quarto; ſepultuſque Aureliaci, in extructo à ſe ſancti Petri templo quieſcit. Miráculis ante & poſt óbitum multis cláruit, teſte ſancto Odóne Cluniacenſi.

Oratio. Deus, qui nobis. xlij.

Die xv.

In Feſto

SANCTÆ THERESIÆ,

Virginis. *Semiduplex.*

Pridiè VESP. de Pſalterio. A Capitulo de ſancta Thereſia, ut in Comm. Virg. xliv. *Oratio.* Deus, qui beátæ. 418.

Fit Commem. S. Bertrandi, Epiſcopi Convennarum. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Contínuum. *ut infrà.*

Lectio ij.

Ex Vita & operib. S. Thereſiæ.

THeréſia Abulæ in Hiſpánia nata, ex perlectis in ténera ætáte Mártyrum actis,

magnum hausit pietátis sensum; qui póstea tum equéstrium fabellárum lectióne, tum affinium consuetúdine, imminútus, ita Moniálium quarum disciplínæ commissa fúerat, institutióne, & Epistolárum beáti Hierónymi lectióne, revixit, ut vigésimo-secundo ætátis anno, in Abulensi Carmelitárum cœnóbio, vitæ religiósæ votum emíserit. Ibi humilitátis ac caritátis, máximè erga infirmas soróres, opéribus, patientiáque singulári in váriis tentatiónibus, gravibusque morbis per annos ferè viginti perferendis excélluit. Cùm tamen aliquámdiù seculárium familiaritáte, oratiónis intermissióne, & Confessariórum imperítia, áliquid de fervóre pietátis remisísset, tandem ex lectióne Confessiónum sancti Augustíni ad Deum pénitus reversa, ingentes in virtúte progréssus fecit. Multis exinde illustratiónibus à Deo donáta est; quas tamen superiórum arbítrio subjiciébat, dícere sólita, se in revelatiónibus décipi posse, in obediéntia néutiquam. Tanto patiendi tenebátur desidério, ut eos à quibus lædebátur, máximè dilígeret, ac sæpè exclamáret: Dómine, aut pati, aut mori.

Lectio iij.

Ordinis Carmelitárum reformatiónem aggréssa, multa virórum ac mulíerum monastéria instítuit, plúrimas ob id contumélias, ipsum étiam cárcerem passa. Soróribus suis oratiónem adversùs grassántes hæréses, labórem mánuum & paupertátis stúdium commendávit: nihilque cárius hábuit, quàm ut Vírgines sine dote admitteret. Libros scripsit cœléstem pietátem spirántes. Albæ ad Tormim decúmbens, Ecclésiæ sacramentis munita, ánimam Deo réddidit ipsâ nocte quæ inter quartum & décimum-quintum Octóbris diem, detractis in Calendárii reformatióne diébus decem, intercedébat, anno salútis millésimo quingentésimo octogésimo secundo, ætátis sexagésimo-octávo. Eam ante & post óbitum miráculis claram Gregórius décimus-quintus Sanctis adscripsit. ¶ Bertrandus patre Athóne Raymundo, matre Guillelmi Cómitis Tolosáni filiâ, circa médium undécimi séculi natus, Convenárum post mortem Oggéri creátus Episcopus, Clero & pópulo vitæ exemplis præluxit. Diœcésim assíduè perlustrávit, Ecclésiam Cathedrálem à plúribus séculis dirutam resarcívit, & ipsi urbi restaurandæ feliciter allaborávit suppeditátis étiam súmptibus ad domórum constructiónem. Sanctíssimè óbiit anno circiter centésimo vigésimo sexto supra millésimum. In Sanctórum album à Clemente quinto relátus est. Ecclésia Cathedrális Convenénsis cujus patrónus est, & ipsa cívitas ejus nómine insigniuntur.

Oratio.

Deus, qui beátæ vírginis Theresiæ mónitis & exemplo servos tibi & ancillas

ſuſcitaſti, in quos de Spíritu tuo effúnderes: da nobis, ejus ímitatióne ac précibus, & cœleſtis doctrínæ pábulo nutríri, & veræ perfectiónis deſidério accendi; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

AD LAUD. pro Commem. S. Bertrandi. Ant. Ego. ℣. Elégit. xxj.

Oratio.

COntínuum, Dómine, nobis, præſta auxílium, ut qui ſancti Bertrandi Epíſcopi memóriam recólimus, ipſo intercedente, & ejus veſtígiis inhærendo, te præmium æternum áſſequi mereámur; Per Dóminum noſtrum.

DIE XVI.

IN FESTO
S. GAUDERICI
LAÏCI, AGRICOLÆ.

SOLEMNE II. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. ERexit eum Deus ab 1. *D.* humilitáte ipsíus, & exaltávit caput ejus. *Eccli.* 11.

Ant. 5. a. Oculus Dei respexit illum in bono, miráti sunt in illo multi, & honoravérunt Deum. *Eccli.* 11.

Ant. 2. D. Exquisívit Dóminum; cumque requíreret Dóminum, direxit eum in ómnibus. 2. *Paral.* 26.

Ant. 6. Fecit quod rectum erat in conspectu Dómini. 3. *Reg.* 22.

Ant. 7. a. Pergébat ad templum Dómini, & ibi adorábat Dóminum Deum Israël. *Tob.* 1.

Capitulum. Tob. 4.

FIli mi, páuperem quidem vitam gérimus; sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto, & fecérimus benè.

℟. Si quæsíeris sapiéntiam quasi pecúniam, & sicut thesauros effóderis illam; * Tunc intélliges timórem Dómini, & sciéntiam Dei invénies. ℣. Si quis índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter & non impróperat, & dábitur ei. * Tunc intélliges. Glória. * Tunc intélliges. *Proverb.* 2. *Jac.* 2.

Hymnus.

HIc dies anno redeunte festus
Pérsonet laudes húmilis colóni
Clara quem virtus, pietásque cœli
Vexit ad aulam.
ILLE dum campis módicâ parentum
Sorte contentus vacat excolendis,
Cœlicam duxit sine labe vitam
Inter agréstes.
RAPTUS è sulcis ánimus frequenter,
Immemor terræ, super astra fertur;
Cœlites inter cúpidus beári
Messe perenni.
REBUS adversis simul & secundis,

Lætus ad numen réferens labóres,
Fértiles annos ſterileſque mente
Súſcipit æquâ.
Unicum meſſis potióris angit
Férvidum pectus ſtúdium : timetque
Frúctibus ne ſit vácuus ſupernis
Mentis agellus.
Dulcis ô cuſtos, columenque noſtræ
Præpotens gentis ! pater ô benigne !
Quas tibi ſupplex pópulus rependit
Súſcipe laudes.
Sit decus Patri, Genitæque Proli,
Et tibi compar, utriuſque virtus
Spíritus, ſemper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Méliùs eſt módicum juſto. ℟. Super divítias peccatórum multas. *Pſ.* 36.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Miſericórdia Dómini à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

ſuper Pſalmos.

Ant. 8. G. Scuto circúmdabit te véritas ejus, non timébis à timóre nocturno. *Pſ.* 90.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invitat. Dóminum, cujus óculi in páuperem reſpíciunt, * Veníte adorémus. *Pſ.* 10.

Pſ. 94. Veníte, exultémus Dómino. 2.

Hymnus.

Cordis insános cohibére motus,
Dexter & pacis renováre fœdus,
Arbiter prudens fera diſſidentum
Júrgia ſedat.
Providus ſemper Pater indigenti,
Blandus afflicto fócius labórum ;
Quàm libens cunctis pia caritátis
Viſcera pandit !
Efficax verbis, pariterque factis
Frátribus vitæ melióris author
Extat, & cordis pietátis almum
Afflat amórem.
Norma virtútum rúdibus colónis
Sémitam monſtrat fácilem ſalútis ;
Ruris & cordis ſociáre cultum
Edocet omnes.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar, utriuſque virtus
Spíritus, ſemper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amẽ.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Beátus vir.

Pſalmus 1.

Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit :
Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantátum est secùs decursus aquárum; * quod fructũ suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in via peccatórum non stetit; sed in lege Dómini voluntas ejus die ac nocte.

Ant. 2. D. Dómine.

Psalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine habitábit in tabernáculo tuo, qui ingréditur sine mácula, & operátur justítiam.

Ant. 3. a. Dóminus.

Psalmus 15.

CONserva me, Dómine, quóniam sperávi in te: * dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórũ de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum: * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper: * quòniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea; * ínsuper & caro mea requiescet in spe:

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Dóminus, pars hæreditátis meæ : hæréditas mea præclára est mihi.

℣. Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum. ℟. Quia exultátio cordis mei sunt. *Ps.* 118.

De Libro Proverbiórum.

Lectio j. Cap. 4.

POsside sapiéntiam, pósside prudéntiam : ne obliviscáris, neque declínes à verbis oris mei. Ne dimittas eam, & custódiet te : dílige eam, & conservábit te. Princípium sapiéntiæ, pósside sapiéntiam, & in omni possessióne tua acquíre prudéntiam : áccipe illam, & exaltábit te : gloriáberis ab ea, cùm eam fúeris amplexátus. Dabit cápiti tuo augmenta gratiárum, & coróna inclyta próteget te.

℟. Qui timent Dóminum, erunt in óculis illíus : * Glória dívitum, honoratórum, & páuperum, timor Dei est. ℣. Timéte Dóminum & date illi honórem, & adoráte eum qui fecit cœlum & terram. * Glória dívitum. *Eccli.* 10. *Apoc.* 14.

Lectio ij.

TEne disciplínam, ne dimittas eam : custódi illam, quia ipsa est vita tua. Ne delectéris in sémitis impiórum, nec tibi pláceat malórum via. Fuge ab ea, nec tránseas per illam : déclina, & désere eam. Non enim dórmiunt, nisi malefécerint : & rápitur somnus ab eis, nisi supplantáverint. Cómedunt panem impietátis, & vinum iniquitátis bibunt. Justórum autem sémita, quasi lux splendens procédit, & créscit usque ad perfectam diem.

℟. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, & hæredes regni * Quod repromísit Deus diligéntibus se. ℣. Sapiéntia justum non derelíquit, donec afferret illi sceptrum regni. * Quod repromísit. *Jac.* 2. *Sap.* 10.

Lectio iij.

OMni custódia serva cor tuum, quia ex ipso vita procédit. Rémove à te os pravum, & detrahéntia lábia sint procul à te. Oculi tui recta vídeant, & pálpebræ tuæ præcédant gressus tuos. Dírige sémitam pédibus tuis, & omnes viæ tuæ stabilientur. Ne declínes ad déxteram, neque ad sinístram : averte pedem tuum à malo. Vias enim, quæ à dextris tuis sunt, novit Dóminus : perversæ verò sunt, quæ à sinístris sunt. Ipse autem rectos fáciet cursus tuos, itínera autem tua in pace prodúcet.

℟. Simplícitas justórum dírigit eos : * Justítia simplícis dírigit viam ejus. ℣. Sitis sine queréla, & simplices filii Dei sine reprehensióne. * Justítia simplícis. Glória Patri. * Justítia simplícis dírigit viam ejus. *Proverb.* 11. *Philip.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Judícia Dómini.

Psalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole póstuit tabernáculum suum: * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intélligit? ab occultis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint dominàti tunc immaculátus ero, * & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Judícia Dómini vera, desiderabília super aurum: servus tuus custódit ea, in custodiendis illis retributio multa.

Ant. 5. C. Innocens.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & universi qui hábitant in eo:

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ; * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Ant. Innocens mánibus & mundo corde, hic accípiet

benedictiónem à Dómino, & misericórdiam à Deo salutári suo.

Ant. 6. Dóminus.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me, * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tribulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. Dóminus deduxit me super sémitas justítiæ, propter nomen suum.

℣. Pauper sum ego, ℟. Et in labóribus à juventúte mea. *Ps.* 87.

Lectio iv.

Partim ex Gall. Christ. T. 6. & ex Balus. in Miscell. T. 2. p. 309. partim ex Monum. Ecclesiæ Mirap.

GAudericus in vico diœcésis Mirapiscensis qui ipsius nómine insignítur, & cujus Ecclésia Parochiális sub ejus invocatióne dedicáta est, patre agresti natus est, ibíque vitam rusticánam egit. Licet síngula quæque ad ipsius vitam spectántia non satis comperta sint, eum tamen insigni pietáte ac sanctíssimis móribus illuxísse constat. Miráculis dum víveret & post ejus óbitum probátam fuísse ipsius sanctitátem úndique perhibétur. Non diœcésis Mirapiscensis tantùm, sed & vicinárum regiónum Fidéles magno concursu ipsius suffrágium tum in necessitátibus própriis, tum in públicis cum magna fidúcia requírunt. Vixit nono século juxta Martyrológium universále. Ipsius relíquiæ partim in Eccléfia Cathedráli Mirapiscensi asservantur, partim in Monastério Canigonensi propè Perpiniánum sito, quò anno millésimo décimo quarto è Tolósæ finibus delátæ sunt. Utróque in loco magnâ veneratióne coluntur.

℟. Vos estis corpus Christi, & membra de membro, numquid omnes Apóstoli? * Numquid omnes Prophétæ? Numquid omnes Doctóres? ℣. Non sum Prophéta: homo agrícola ego sum: quóniam Adam exemplum meum ab adolescéntia mea. * Numquid omnes Prophétæ. 1. *Corinth.* 12. *Zach.* 13.

Ex Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 50. *in Cantic. n. 6.*

Lectio v.

EST sapiéntia, per quam útique quæque res sápiunt, prout sunt: ut verbi

grátiâ, quæ pluris natúra habet, pluris quoque ipsa affectio séntiat, minóra minùs, mínima minimè. Tu ergo si díligas Dóminum Deum tuũ toto corde, totâ ánimâ, totâ virtúte tuâ, sapit tibi profecto Deus, & si non dignè omnino prout est, quod útique impossibile est omni creatúræ; certè prout tuum sápere est. Deinde sápies étiam ipse tibi prout es, cùm te sénseris nihil habére prorsus, unde te ames, nisi inquantùm Dei es: quippe qui totum unde amas in illum effúderis. Sápies, inquam, tibi prout es: cum ipso experimento amóris tui, & affectiónis, quam ad teipsum habébis, nihil dignum te esse invénies, quod vel à teipso amétur, nisi propter ipsum, sine quo ipse es nihil.

℟. Nihil dúlcius quàm respícere in mandátis Dómini: * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Imitatóres mei estóte sicut & ego Christi. * Glória magna. *Eccli.* 23. 1. *Cor.* 11.

Lectio vj. *n.* 8.

DA mihi hóminem, qui ante ómnia quidem ex toto se díligat Deum: se verò & próximum inquantùm díligunt ipsum, inimícum autem tanquàm aliquando fórsitan dilectúrum: porrò parentes carnis suæ germánius propter natúram, spirituáles verò eruditóres suos profúsiùs propter grátiam; atque in hunc modum ad cétera quæque Dei ordináto intendat amóre, despíciens terram, suspíciens cœlum, utens hoc mundo tanquam non utens, & inter utenda & fruenda íntimo quodam mentis sapóre discernens, ut transitória transitóriè, & ad id duntáxat, quod opus est, prout opus est, curet, æterna desidério amplectátur æterno. Talẽ, inquam, da mihi hóminem, & ego audacter illum sapientem pronúntio, cui nimírum quæque res revérâ sápiunt, prout sunt, & cui in veritáte, atque securitáte competit gloriári, & dícere: quia ordinávit in me caritátem.

℟. Firmum fundamentum Dei stat: cognóvit Dóminus, qui sunt ejus; & * Discédat ab iniquitáte omnis qui nóminat nomen Dómini. ℣. Quis est homo qui vult vitam, díligit dies vidére bonos? * Discédat. Glória Patri. * Discédat. 2. *Tim.* 2. *Ps.* 33.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Iste Pauper.

Psalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum: * & exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex ómnibus tribulatiónibus meis eripuit me.

Accédite ad eum, & illumináminí: * & fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum: * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus: * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Ant. Iſte pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum; ſuávis eſt Dóminus, beátus vir qui ſperat in eo.

Ant. 8. c. Oculi Dómini.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, filii, audite me, * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam; * díligit dies vidére bonos.

Próhibe linguam tuam à malo; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum; * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt juſti, & Dóminus exaudívit eos, * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxtà eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde, * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima; * & qui odérunt juſtum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum, * & non delinquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Oculi Dómini ſuper juſtos, & aures ejus in preces eórum.

Ant. 1. g. Cuſtódit Dóminus.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à facie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília, * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, & lætáta eſt Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Custódit Dóminus ánimas sanctórum: lux orta est justo, & rectis corde lætítia.

℣. Ne avertátur húmilis factus confúsus, ℟. Pauper & inops, laudábunt te, Dómine. *Ps.* 73.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abscondísti hæc à sapiéntibus, & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 68. de verbis Evangelii. cap. 1.

AUdívimus Fílium Dei dicentem: Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ. Quis ei confitétur? In quo eum laudat? Quia abscondísti, inquit, hæc à sapiéntibus, & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. Qui sunt sapientes & prudentes? Qui párvuli? Quæ ille occultávit sapiéntibus, & prudéntibus, & revelávit párvulis? Sapientes & prudentes illos significat, de quibus Paulus dicit: Ubi sápiens? Ubi scriba? Ubi conquisítor hujus séculi? Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi?

℟. Confúsi sunt sapientes, pertérriti, & capti sunt. * Verbum enim Dómini projecérunt, & sapiéntia nulla est in eis. ℣. Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia abscondísti hæc à sapiéntibus & prudéntibus. * Verbum enim Dómini projecérunt. *Jerem. 9. Matth. 26.*

Lectio viij. n. 2.

ARguit illos liber sapiéntiæ, ubi dicitur: Si enim tantùm potuérunt valére, ut possent æstimáre séculum, quómodò ejus Dóminum non faciliùs invenérunt? Accusáti sunt consumentes témpora sua, & occupatiónes disputatiónum suárum in perscrutandâ, & quodámmodo metiendâ creatúrâ: quæsiérunt meátus síderum, intervalla stellárum, itínera cœléstium córporum. Magna indústria, magna solértia; sed ibi creatórem scrutáti sunt pósitum non longè à se, & non invenérunt. Quem, si inveníssent, habérent apud se.

℟. Dómine cœli & terræ, * Abscondísti hæc à sapiéntibus, & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. ℣. Superbi ab initio non placuérunt tibi: sed humílium, & mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio. * Abscondísti hæc à sapiéntibus. *Matth.* 11. *Judith.* 9.

Lectio ix.

OPtime itaque & rectíssimè accusáti sunt, qui potuérunt investigáre números síderum, intervalla témpo-

rum, defectum lúminum cognóscere, & prædícere: rectè accusáti sunt, quóniam à quo ista facta, atque ordináta sunt, non invenérunt, quia quærere neglexérunt. Tu autem non valdè cura, si gyros síderum, & cœléstium, terrenorumve córporum números ignóres. Vide pulchritúdinem mundi, & lauda consílium creatóris. Vide, quod fecit, ama, qui fecit: tene hoc máximè. Ama, qui fecit; quia & teipsum amatórem suum ad imáginem suã fecit.

℟. Inter superbos semper júrgia sunt: * Qui agunt ómnia cum consílio, reguntur sapiéntiâ. ℣. Díscite à me quia mitis sum & húmilis corde; & inveniétis réquiem animábus vestris. * Qui agunt. Glória Patri. * Qui agunt. *Prov.* 13. *Matth.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. SApiens cor suum tradit ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum. *Eccli.* 39.

Ant. 4. E. Egénus & pauper sum, adjútor meus & liberátor meus es tu, Dómine. *Ps.* 69.

Ant. 7. *d.* Dóminus páuperem facit & ditat: humíliat & súblevat. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. a. Benedícite spíritus & ánimæ justórum, Dómino; benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Ant. 8. G. Benedícite, omnes religiósi, Dómino Deo Deórum; laudáte, & confitémini ei. *Dan.* 3.

Capitulum. Is. 66.

OMnia hæc manus mea fecit, & facta sunt universa ista, dicit Dóminus; ad quem autem respíciam, nisi ad paupérculum, & contrítum spíritu, & trementem sermónes meos.

Hymnus.

EMicat virtus tua, Gaudérice,
Vocis obtúsos réseras meátus,
Erigis claudos, óculos réclúdis
Luce carentes.

Eripis letho propè funerátos,
Pestis incursum cóhibes furentis;
Das frui cœlo plúvio, aut seréno,
Ut decet arvis.

Rite dum nostras véheris per urbes,
Rore mox largo recreantur agri:
Spes redit messis, madidísque turgent
Vítibus uvæ.

Sit decus Patri, Genitæque Proli,
Et tibi compar, utriusque virtus
Spíritus, semper, Deus unus omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. E. Fecit Dóminus redemptiónem plebis suæ ut serviámus illi: in sanctitáte & justítia coram ipso ómnibus diébus nostris. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, à quo bona cuncta procédunt, te súpplices exorámus, ut beáti Gaudérici Confessóris tui méritis & intercessióne, pópulus in te confidens & æternis proficiat instítutis, & temporálibus frugum terræ non destituátur auxíliis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD HORAS, Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Sápiens.

CANON occurrens.

AD TERTIAM.

Ant. Egénus.

Capitulum. Ad Tit. 2.

APpáruit grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus hominibus erúdiens nos; ut abnegántes impietátem, & seculária desidéria; sóbriè, & justè, & piè vivámus in hoc século.

℟. *br.* Meditábar in mandátis tuis, *Quæ dilexi, *Alleluia, allelúia. Meditábar. ℣. Et levávi manus meas ad mandáta tua, * Allelúia. Glória Patri. Meditábar.

℣. Pórtio mea, Dómine, ℟. Dixi custodíre legem tuam. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Dóminus.

Capitulum. 1. Petr. 1.

FRatres ánimas vestras castificántes in obediéntia caritátis, in fraternitátis amóre, símplici ex corde ínvicem dilígite atténtius.

℟. *br.* Quàm dúlcia fáucibus meis *Elóquia tua, *Alleluia, allelúia. Quàm dúlcia. ℣. Super mel ori meo, * Allelúia. Glória. Quàm dúlcia.

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar: ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Benedícite omnes.

Capitulum. 2. Petr. 1.

FRatres, satágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónẽ faciátis: hæc enim facientes, non peccábitis aliquando. Sic enim abundanter minístrábitur vobis intróitus in æternum regnum Dómini nostri, & salvatóris Jesu Christi.

℟. *br.* Expectábam salutáre tuum, Dómine, * Et mandáta tua dilexi, * Allelúia, allel. Expectábam. ℣. Custodívit ánima mea testimónia tua, * Allelúia. Glória. Expectábam.

℣. Servávi mandáta tua, & testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Quatuor primi Psalmi de Dominica.

Ant. 6. COgnoscétur manus Dómini servis ejus, & indignábitur inimícis suis. *Is.* 66.

Ant. 5. C. Inítium sapiéntiæ timor Dómini: intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum, laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. 4. E. In memória æterna erit justus, ab auditióne mala non timébit.

Ant. 3. a. Dóminus súscitans à terra ínopem, ut cóllo-

cet eum cum princípibus pópuli sui.

Ant. 1. *D.* Beátus.

Psalmus 145.

Lauda, ánima mea, Dóminum; laudábo Dóminum in vita mea: * psállam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illuminávit cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupillum & víduam suscípiet; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Ant. Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus qui fecit cœlum & terram.

Capitulum. Rom. 15.

Fratres, unusquísque vestrûm próximo suo pláceat in bonum ad ædificatiónem.

Hymnus. Hic dies, *ut in primis Vesperis.*

℣. Véspere, & mane, & meridie narrábo & annuntiábo: ℟. Et exáudiet vocem meam. *Ps.* 54.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Dispérsit Dóminus superbos mente cordis sui, depósuit potentes de sede, & exaltávit húmiles. *Luc* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Dominica. Ant. ut heri.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
S. GAUDERICI.
Semiduplex.

Omnia ut in Festo, dempto ritu solemni, exceptis quæ sequuntur.

Psal. de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurr. ex tribus una.

Lectio ij. & iij. ut assignantur infrà.

℟.℟.℟. *ex uno è Nocturnis, secundùm Feriam.*

AD LAUD. Antiph. unica quæ quarta Laudum diei.

AD HORAS, non dicitur bis Allelúia, *in* ℟.℟.℟. *br.*

AD VESP. unica Antiph. quæ prima II. Vesp. diei.

AD COMPL. Ant. ut in die.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Omnia de Dominica occurrente, cum Commemoratione Octavæ in Laudibus, & in utrisque Vesperis.

DIE XVII.
DE OCTAVA.
Sermo S. Augustíni Episcopi.
Serm. 36. de Prov.
Lectio ij.

Omnes dívites boni fidéles. Nemo se contemnat, pauper in cella, dives in con-

sciéntia. Dives quippe in consciéntia secúrior dormit in terra quàm dives in púrpura. Ibi non éxcitat sollicitúdo maligna, compuncto corde de scélere. Serva divítias in corde tuo, quas tibi cóntulit paupertas Dómini Dei tui. Immò ipsum ádhibe tibi custódem: ne péreat de corde quod dedit, sérvet ipse qui dedit.

Lectio iij.

OMnes ergo divites boni fidéles, sed non dívites hujus mundi. Dénique divítias suas nec ipsi séntiunt: séntient póstea. Vivit radix, sed hiemis témpore étiam víridis arbor áridæ símilis est. Témpore quippe hiemis, & arbor quæ aret, & arbor quæ viget, útraque nuda est honóre foliórum, útraque vácua honóre frúctuũ: véniet æstas & discérnet árbores: viva radix fólia prodúcit, implétur frúctibus; árida, inánis æstáte, sicuti hieme, remanébit.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XVIII.

In Festo

S. LUCÆ, EVANGELISTÆ.

Duplex I. Ordinis.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. *f.* QUàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! *Rom.* 10.

Ant. 7. *d.* Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dóminus pópulum suum. *Is.* 52.

Ant. 6. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt; & Jerúsalem Evangelístam dabo. *Is.* 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, & verba scripsit. *Deut.* 4.

Ant. 8. G. Consummábitur mystérium, sicut evangelizávit per servos suos. *Apoc.* 10.

Capitulum. Ephes 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelístas, álios autem Pastóres, & Doctóres, ad consummatiónem Sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. Implétum est tempus, & appropinquávit regnum Dei: * Pœnitémini, & † Crédite Evangélio. ℣. Ecce super montes pedes evangelizántis, & annuntiántis pacem. * Pœnitémini. Glória Patri. † Crédite. *Marc.* 1. *Nahum.* 1.

Hymnus.

CHristi perennes núntii,
Retecta qui cœléstibus
Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spárgitis;

Olim sub umbris cóndita
Vates sacri quæ víderant,
Umbris procul cedéntibus,
Vidístis hæc pleno die.

Humana quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legenda pósteris
Dictante scripsístis Deo.

Loco remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus:
Vestris adhuc in páginis
Nobis loqui non désinit.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ

Lumen

Lumen vocávit glóriæ.
Amen.
℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.
Ad Magnificat. *Ant.* 5. C. Exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem: exalta, noli timére. Ecce brachium Dómini dominábitur. *Is.* 40.
Oratio, ut infrà ad Laudes.
Fit Commem. Octavæ sancti Gauderici, Antiph. Dispersit. ℣. Vésperè. 431. *Orat.* Deus, à quo bona. 430.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Ut in Communi Apostolorum, additis quæ sequuntur.
Invit. Deum qui vocávit nos in fide veritátis per Evangélium, * Veníte, adorémus. 2. *Thess.* 2.
Ps. 94. Veníte. 2.
Hymnus. Christi. *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Eccleziásticis.

Cap. 7. *Lectio iv.*

LUcas, médicus Antiochensis, ut ejus scripta índicant, Græci sermónis non ignárus, fuit sectátor Apóstoli Pauli, & omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: Misimus, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias. Et ad Colossenses: Salútat vos Lucas médicus, carissimus. Et ad Timótheum: Lucas est mecum solus. Aliud quoque édidit volúmen egrégium, quod título Acta Apostolórum prænotátur: cujus história usque ad biénnium Romæ commorantis Pauli pervénit, id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intellígimus in eâdem urbe librum esse compósitum.

Lectio v.

IGitur peregrinatiónes Pauli & Theclæ, & totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut individuus comes Apóstoli, inter céteras ejus res, hoc solum ignoráverit? Sed & Tertulliánus vicínus eórum témporum; refert Presbyterum quemdam in Asia, amatórem Apóstoli Pauli, convictum apud Joannem quòd auctor esset libri, & confessum se hoc Pauli amóre feciísse, loco excidísse.

Lectio vj.

QUidam suspicantur, quotiescumque in Epistolis suis Paulus dicit, Juxta Evangélium meum, de Lucæ significáre volúmine; & Lucam non solùm ab Apóstolo Paulo didicísse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fuerat, sed & à céteris Apóstolis. Quod ipse quoque in princípio sui volúminis declárat, dicens: Sicut tradidérunt nobis qui à princípio ipsi vidérunt, & ministri fuérunt sermónis. Igitur Evangélium, sicut audierat, scripsit; Acta verò Apostolórum, sicut víderat, compósuit. Sepultus est Constantinópoli; ad quam urbem, vicésimo Constantini anno,

ossa ejus cum reliquiis Andréæ Apóstoli translata sunt.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

QUóniam quidem multi conáti sunt ordináre narratiónem, quæ in nobis complétæ sunt, rerum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Prœm. Comment. in Matth.

PLures fuísse qui Evangélia scripsérunt, & Lucas Evangelísta testátur, dicens: Quóniam quidem multi conáti sunt ordináre narratiónem rerum quæ in nobis complétæ sunt: & perseverántia usque in præsens tempus monimenta declárant, quæ à diversis auctóribus édita, diversárum hæréseon fuére princípia. Quibus jure potest illud prophéticum coaptári: Væ qui prophétant de corde suo; qui ámbulant post spíritum suum; qui dicunt, Hæc dicit Dóminus; & Dóminus non misit eos. Ecclésia autem, quæ supra petram, Dómini voce, fundáta est, quátuor flúmina paradísi instar eructans, quátuor & ángulos & ánnulos habet, per quos quasi arca testamenti, & custos legis Dómini, lignis immobílibus véhitur.

Lectio viij.

PRimus ómnium Matthæus est, publicánus, qui Evangélium in Judæa Hebræo sermóne édidit. Secundus, Marcus, interpres Apóstoli Petri, & Alexandrínæ Eccléfiæ primus Epíscopus. Tértius, Lucas, médicus, natióne Syrus, Antiochensis, cujus laus in Evangélio; qui & ipse discípulus Apóstoli Pauli, in Achaiæ Bœotiæque pártibus volúmen cóndidit, quædam áltius répetens; &, ut ipse in procœmio confitétur, audita magis, quàm visa descríbens. Ultimus, Joannes, Apóstolus & Evangelísta, qui supra pectus Dómini recumbens, purissima doctrinárum fluenta potávit.

Lectio ix.

HÆc ígitur quátuor Evangélia multò antè prædicta Ezechiélis quoque volúmen probat, in quo prima vísio ita contéxitur: Et in médio sicut similitúdo quátuor animálium; & vultus eórum, fácies hóminis, & fácies leónis, & fácies vituli, & fácies áquilæ. Prima hóminis fácies Matthæum significat, qui quasi de hómine exorsus est scribere: Liber generatiónis Jesu Christi Filii David. Secunda Marcum, in qua vox leónis in erémo rugientis audítur: Vox clamantis in desérto, Paráte viam Dómini. Tértia vituli, quæ Evangelístam Lucam à Zacharía Sacerdóte sumpsísse inítium præfigúrat. Quarta Joannem Evangelístam, qui, assumptis pennis áquilæ, & ad altióra festínans, de Verbo Dei dísputat.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. SErmónem feci de ómnibus quæ cœpit Jesus fácere & docére usque in diem quâ assumptus est. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi, assecúto ómnia à príncipio

diligenter, ex órdine scríbere. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Notum mihi factum est sacramentum, sicut scripsi; prout potestis legentes intelligere prudéntiam meam in mystério Christi. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. In fide veritátis Deus vocávit vos per evangélium nostrum, in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Thess.* 2.

Ant. 5. a. Evangélii factus sum minister, secundum donum grátiæ Dei. *Ephes.* 3.

Capitulum. Josue 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo; sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, & intélliges eam.

Hymnus.

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data:
Inter tubas & fúlgura
Præsens minabátur Deus.

Nunc, temperáto Númine,
Per vela carnis blándius
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.

Insculpta saxo lex vetus
Nil vírium per se dabat:
Inscripta cordi lex nova
Quidquid jubet dat éxequi.

Scripsistis hanc fidâ manu:
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicastis móribus:
Signastis hanc & sánguine.

Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis,
Hæc ille nostris ímprimat
Delenda nunquam córdibus.

Uni sit & trino Deo
Suprema laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Illíus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias; & ordinátus est ab Ecclésiis comes peregrinatiónis nostræ, in hanc grátiam quæ ministrátur à nobis. 2. *Cor.* 8.

Oratio.

INtervéniat pro nobis, quæsumus, Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelista, qui crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore pro tui nóminis honóre portávit; Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Fecit. ℣. Prævenérunt. 429. *Oratio.* Deus, à quo. 430.

AD PRIMAM.

Ant. Sermónem feci.

AD TERTIAM.

Ant. Visum est mihi.

Capitulum. Hebr. 2.

QUómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? quæ cùm inítium accepísset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs sancti distributiónibus.

℟. *br.* Quanta audívimus, * Et cognóvimus ea! Quanta. ℣. Et patres nostri narravérunt nobis! * Et. Glória. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiavérunt nobis ℟. Opus quod operátus es in diébus eórum. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. Notum.

Capitulum. 2. Cor. 2.

NOn sumus sicut plúrimi, adulterantes verbũ Dei; sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℟.*br.* Ecce lábia mea *Non prohibébo. Ecce. ℣. Dómine, tu scísti. * Non prohibébo. Glória. Ecce.

℣. Justítiam tuam non abscondi in corde meo: ℟. Veritátem tuam & salutáre tuum dixi. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Ant. Evangélii.

Capitulum. 1. Thess. 2.

SIcut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

℟. *br.* Elóquia Dómini, * Elóquia casta. Elóquia. ℣. Argentum igne examinátum, * Elóquia casta. Glória Patri. Elóquia. *Ps.* 11.

℣. Ignítum elóquium tuum vehementer; ℟. Et servus tuus dilexit illud. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. PErvénimus ad vos in 4. E. Evangélio Christi; spem habentes crescentis fídei vestræ in vobis magnificári. 2. *Cor.* 10.

Ant. 7, ç. Cúpidè volebámus trádere vobis, non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras. 1. *Thess.* 2.

Ant. 1. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis, audístis in verbo veritátis Evangélii quod pervénit ad vos. *Col.* 1.

Ant. 2. D. Dignè Evangélio conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis. *Phil.* 1.

Ant. 3. a. Glória, honor, & pax omni operanti bonum in die cùm judicábit Deum occulta hóminum, secundùm Evangélium meum. *Rom.* 2.

Capitulum. Baruch. 4.

HIc liber mandatórum Dei, & lex quæ est in ætérnum: omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam; qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Hymnus. Christi. 432.

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, ℟. Et legem pósuit in Israël. *Ps.* 77.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Lucas est mecum solus: omnes me dereliquérunt; Dóminus autem mihi ástitit, & confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, & áudiant omnes gentes. 2. *Tim.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemorat. Octava. Ant. Dispersit. ℣. Vésperè. 431. *Oratio.* Deus. 430.

DIE XIX.

DE OCTAVA.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. *C.* 10. *in Cap.* 23. *Job.*

Lectio ij.

ET in viis tuis splendébit lumen. In viis quippe justórum lumen splendére, est per mira ópera virtútum signa suæ claritátis aspérgere; ut quocumque per intentiónem pergunt, ab intuéntium córdibus peccáti noctem excú-

tiant, & exemplo sui óperis in eis justítiæ lumen fundant.

Lectio iij.

SEd quantálibet sit justítia óperis apud internum júdicem, nulla est si hanc élevat tumor mentis. Unde & súbditur: Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória: & qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur. Quæ nimirum sententia à veritátis ore non díscrepat, dícentis: Omnis qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. Unde & per Salomónem dícitur: Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis; & ántequàm gloriétur, humiliátur.

AD VESPER. Commem. S. Capraſii, Martyris. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Adesto. x.

Die xx.

DE OCTAVA.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. *C.* 10. *in Cap.* 23. *Job.*

Lectio ij.

RECtè dícitur: Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur; quia quantùm per membrórum minístérium deprehendi potest, prima supérbiæ ostensio esse in óculis solet. Hinc enim scriptum est: Et óculos superbórum humiliábis. Hinc de ipso superbiéntium cápite dícitur: Omne súblime videt. Hinc de illa, quæ ei per infidelitátem adhæsit, scriptum est: Generátio cujus excelsi sunt óculi, & pálpebræ ejus in altum subrectæ. Oculos ergo inclináre, est nullum respiciendo despícere, sed se minórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur ítaque qui óculos inclinat: quia qui falsum supérbiæ vérticem déserit, veritátis altitúdinem ascendit.

De S. Capraſio Martyre.

Ex Martyrológio S. Adónis Episcopi.

xiii. *Calend. Novemb.*

Lectio iij.

CAprásius cum rábiem persecutiónis declínans latéret in spelunca, áudiens beátam Fidem Vírginem pro Christo fórtiter agonisáre, animátus ad tolerántiam passiónum, orávit ad Dóminum, ut si pro certo eum dignum glóriâ martyrii judicáret, ex lápide spelunca illíus aqua limpidíssima emanáret. Quod cum Dóminus contínuò præstitísset, ille secúrus ad áream certáminis properávit, & palmam martyrii fórtiter dimicando proméruit.

AD LAUD. pro ejus Commem. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio.* Adesto. x.

IN VESP. fit Commemor. S. Hilarionis, Abbatis. Ant. Sedébit. ℣. Abscondes. xxxiv. *Oratio.* Deus, cujus. xxxvij.

Deinde S. Urſulæ & Sociarum Martyrum. Ant. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *Oratio.* Deus, qui. *ut infrà.*

Die xxi.

DE OCTAVA.

Ex Tractátu sancti Bernardi Abbátis, de Grádibus Humilitátis.

Lectio ij. *Cap.* 1.

PRopónit Dóminus nobis viæ labórem, labóris mercédem; Ego sum, inquit, via,

véritas, & vita. Viam dicit humilitátem, quæ ducit ad veritátem. Altera labor, áltera fructus labóris est. Unde sciam, inquis, quod ibi de humilitáte locútus sit, cùm indeterminátè díxerit, ego sum via? Audi apértiùs: Díscite à me, quia mitis sum & húmilis corde. Se ergo propónit humilitátis exemplum, mansuetúdinis formam. Si imitáris eum non ámbulas in ténebris, sed habébis lumen vitæ. Quid est lumen vitæ, nisi véritas? quæ illúminans omnem hóminem venientem in hunc mundum, ostendit ubi sit vera vita. Ideo cum dixisset, ego sum via & véritas, súbdidit & vita. Ac si díceret: *ego sum via, quæ ad veritátem duco*: ego sum véritas, quæ vitam promitto: ego sum vita quam do.

De S. Hilarione & S. Ursula.

Lectio iij.

Hilarion, Tábathæ in Palæstína ortus ex paréntibus infidélibus, Alexandríam missus studiórum causâ, ibi christiánam suscépit religiónem. Cùm autem Antónii nomen in Ægypto celebérrimum esset, ejus videndi stúdio in solitúdinem contendit: apud quem duórum ménsium spátio commorátus, omnem ejus dídicit vivendi ratiónem. Domum reversus, mórtuis parén-tibus, partem paupéribus dilargítus est. Necdum quintumdécimum annum egréssus, rédiit in solitúdinem: ubi constructâ casâ quæ vix ipsum cáperet, humi super strato júnco cubábat. Scriptúras sacras, quas tenébat memóriter, post oratiónes & Psalmos quasi Deo præsente recitábat. Paucas ficus & succum herbárum ad victum adhibébat: neque ante solis occásum étiam diébus festis, aut in gravíssima valetúdine, jejúnium solvébat. Labóre mánuum æmulabátur Ægyptiórum monachórum disciplínam. Váriè à dæmónibus vexátus, eos signo crucis, & nóminis Jesu invocatióne superávit. Tandem octogésimum annum agens, multis ædificátis monastériis, editísque miráculis, in morbum incidit; & morte imminente, sic trepidantem ánimam compellábat: Egrédere, ánima mea; quid dúbitas? septuaginta propè annis servísti Christo, & mortem times? Quibus in verbis spíritum exhalávit. ¶ Ista die étiam recoluntur sancta Ursula, & vírgines áliæ plures, quæ in excídio Británniæ, de quo Gildas sápiens scripsit, cùm plúrimi, eódem teste, transmarínas terras péterent, in adversum Germániæ littus delátæ sunt; & à Bárbaris, qui regiónem tunc vastábant, hostíliter abductæ, prope Colóniam Agrippínam ad ripam Rheni, pro Christi nómine occísæ sunt. Eárum córpora sepulta sunt Colóniæ, ubi plúrimis nobilitáta miráculis, magnâ fidélium veneratióne multis abhinc séculis colúntur.

AD LAUD. fit Commem. S. Hilarionis. Ant. Perfécto. ℣. Clamávi. *Oratio.* Deus, cujus. xxxvij.

Deinde S. Ursula & Sociar.

Antiph. Exultávit. ℣. Sitívit. xlviij.

Oratio.

DEus, qui singulári providéntiâ beátam Ursulam & sócias ejus ad virginitátis & martyrii palmam provexísti: da nobis eárum intercessióne, ita vários séculi æstus pertransíre, ut ad æternæ salútis portum felíciter pervenire meeámur; Per Dóminum.

Die xxii.

DE OCTAVA.

Sermo S. Augustíni Epíscopi. *Tract. de Virg. Cap.* 35.

Lectio ij.

QUid ergo ámplius de humilitáte præcípiam, quam quod ille qui ómnibus dicit, Díscite à me, quóniam mitis sum & húmilis corde? Ille, cui ómnia trádidit pater, & quem nemo agnoscit nisi pater, & qui patrem solus agnoscit, & cui volúerit revelâre; non dicit, Díscite à me mundum fabricâre aut mórtuos suscitâre, sed quia mitis sum & húmilis corde. O doctrínam salutárem, ô magístrum dominumque mortálium, quibus mors póculo supérbiæ propináta atque transfúsa est? Nóluit docére quòd ipse non esset, nóluit jubére quòd ipse non fáceret. Vídeo te, bone Jesu, óculis fidei, quos aperuísti mihi, tamquàm in concióne géneris humáni clamantem ac dicentem, Veníte ad me, & díscite à me. Quid óbsecro te per quem facta sunt ómnia, Fili Dei, & idem qui factus es inter ómnia, fili hóminis, quid, ut discámus à te, vénimus ad te? Quóniam mitis sum & húmilis corde.

Lectio iij.

HUccine redacti sunt omnes thesauri sapiéntiæ & sciéntiæ absconditi in te, ut hoc pro magno discámus à te quóniam mitis es & húmilis corde? Itanè magnum est esse parvum, ut nisi à te qui tam magnus es, fieret, disci omnínò non posset? Ita planè; non enim áliter invenítur réquies ánimæ, nisi inquiéto tumóre digesto, quo magna sibi erat, quando tibi sana non erat. Audiant te & véniant ad te, & mites atque húmiles esse discant à te, qui misericórdiam & veritátem requírunt, tibi vivendo, tibi, non sibi.

Die xxiii.

OCTAVA

ET TRANSLATIO

S. Gauderici.

Duplex II. Ordinis.

Omnia dempto ritu solemni, ut in die, exceptis quæ sequuntur

Pss. de Feria in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi. *In Martyr. Ægypt.*

Lectio iv.

SAnctórum córpora quovis adamantíno & inexpugnábili muro tútius nobis urbem múniunt, & tanquàm excelsi quidam scópuli úndique prominentes, non horum, qui sub sensus cadunt, & óculis cernuntur hóstium

ímpetus propulsant tantùm, sed étiam invisíbilium dæmonum insídias, omnesque diáboli fraudes subvertunt, ac dissípant, non minus fácile, quàm si fortis vir áliquis lúdicra puerórum subvérteret, ac prostérneret.

Lectio v.

AC cétera quidem quæ ab homínibus fiunt machinamenta, sicut muri, fossæ, arma, mílitum cópiæ, & quæcumque ad incolárum securitátem excogitantur, ab hóstibus possunt plúribus áliis multóque majóribus máchinis ipsórum repelli. Cùm verò sanctórum corpóribus fúerit cívitas communíta, licèt innúmeras illi pecúnias expendant, úrbibus, quæ ipsos possídeant, mínimè póterunt æquále quoddam machinamentum oppónere.

Lectio vj.

NEque verò tantùm adversùs hóminum insídias aut adversùs fallácias Dæmonum útilis nobis est hæc posséssio, dilectíssimi: sed & si nobis commúnis Dóminus ob peccatórum multitúdinem irascátur, his objectis corpóribus contínuò potérimus eum propítium rédere civitáti. Etenim si qui multa præclárè géssérant, majórum nostrórum ætáte Sanctórum virórum nómina præténdentes, atque ad Abraham, Isaac & Jacob appellatiónem confugientes, nonnihil solátii sunt assecúti, ac magnam ex horum nóminum commemoratióne utilitátem decerpsérunt: Multò magis nos non tantùm nómina, sed ipsa, quæ decertárunt, córpora prætendentes, Deum propítium, & benígnum habére potérimus ac placátum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Respondens Jesus dixit: Confíteor tibi, pater, Dómine cœli & terræ, quia abscondísti hæc à sapiéntibus & prudéntibus, & revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 38. in Matth.

ILlud confíteor tibi, hîc significat, grátias ago tibi: grátias ago, inquit, quia abscondísti hæc à sapiéntibus & prudéntibus. Quid ígitur? An de pernície gaudet, & quòd illi hæc non nóverint? mínimè. Sed hæc est salútis via óptima, ut qui réspuunt, & nolunt ea quæ dicuntur suscípere, nullo pacto cogantur. Ut quia vocáti non melióres facti sunt, sed recidérunt, & contempsérunt, quòd se rejectos vídeant, in horum desidérium adducantur. Ita enim ii qui ánimum adhibérent, studiosióres futúri erant. Nam quod ea ipsis revelentur, id jure gáudium páriat; quod verò abscondantur illis, non gáudio, sed lácrymis dignum est. Illud verò facit dum lacrymátur míserans civitátem.

Lectio viij.

NOn ígitur ídeò gaudet, sed quòd ea quæ sapientes non novérunt, ipsi nóve-

rint, ut cum dicit Paulus, grátias ago, Deo, quóniam fuístis servi peccáti: obedístis autem ex corde, in quam tráditi estis formam doctrínæ. Non ergo Paulus proptéreà gaudet, quòd essent servi peccáti, sed quòd tales cùm essent, tot bona tandem sint consecúti. Sapiéntes autem hîc vocat Scribas, & Phariſæos. Hæc porrò dicit, ut Discípulos alacrióres reddat, & ostendat, quanta consecúti sint piscatóres, à quibus illi omnes excidérunt.

Lectio ix.

DUm verò sapientes vocat illos, non de vera, & laudábili sapiéntiâ lóquitur, sed de illa, quam videbantur ex gravitáte consecúti. Idcircò non dixit, revelásti stultis, sed párvulis, sincéris scílicet ac simplícibus: ostenditque illos non solùm quòd digni non essent, sed jure étiã hæc non esse adeptos. Nosque per ómnia docet, ut à supérbia fugiámus, sed simplicitátem sectémur. Ideò Paulus hæc plúribus amplificat, ita scribens: Si quis in vobis vidétur in hoc sæculo sápiens esse, is fiat stultus, ut sápiens efficiátur. Sic enim grátia Dei demonstrátur.

Die xxv.
In Festo
SS. CRISPINI
et Crispiniani,
Martyrum. *Simplex.*

Lectio iij.

CRiſpínus & Crispiniánus cum beáto Quintíno & sóciis à Románo Pontífice in Gállias missi, Suessiónas venérunt; ubi, cùm multos ad Christi fidem convérterent, comprehensi, sub Rictióvaro præside post immánia tormenta cápite truncáti sunt. De his méntio fit in ómnibus ferè Martyrológiis Eccléſiæ occidentális. Extructa est Suessióne sæculo sexto sub eórum invocatióne Basílica, in qua Clodobertus Chilperici regis filius sepultus est. Horum córpora è crypta eduxit sanctus Eligius, eorumque túmulum mirâ arte decorávit. Sub eórum nómine & patrocínio idem Póntifex Eccléſiam monastérii Solemniacensis, à se in pago Lemovicensi cónditi, consecrandam curávit.

Oratio. Deus, invisíbilis. xv.

Die xxvi.
In Festo
REVELATIONIS
SS. MAURICII,
et Sociorum ejus,
Martyrum.

Duplex I. Ordinis.

Omnia dempto ritu solemni, ut in festo sancti Mauricii & Sociorum ejus, 372. exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Hymnus.

VIctrix jam légio post data prælia
Congaudet superis áddita cœtibus
Et convíva suprémi
Mensæ príncipis assídet.
Jam pro supplíciis longa per ótia,
Vos de fonte sacro numen inébriat;

Et pro sánguine fuso
Vestit lúmine glóriæ.
Quondam lethífero vúlnere sáucium
Palmæ purpúreæ nunc caput ámbiunt;
Divínis, toleráta
Mors, pensátur honóribus.
Pœnas quanta breves glória víndicat?
Dum vestros cíneres, sanctaque pignora,
Hìc nostras super aras
Christo júngimus hóstiæ.
Æternis légio spléndida dótibus,
Hæc sunt, templa tuo cógnita nómine:
Devótam tibi gentem
Blandis subsídiis fove.
Jugis, summa Trias, sit tibi glória,
Quæ te das méritis pródiga præmium,
Et pensas generósa
Summis péctora gáudiis
Amen.

Oratio, ut infrà.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Hymnus. Victrix. *ut in primis Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Epístola sancti Euchérii Lugdunensis Epíscopi ad Sálvium Epíscopum.

Apud Ruinart. & in Bibl. PP.

Lectio iv.

BEatissimórum Acaunénsium Mártyrum córpora post multos passiónis annos, sancto Theodóro ejusdem loci Epíscopo revelàta traduntur, in quorum honórem cùm exstruerétur Basílica, quæ vastæ nunc adjunctæ rupi, uno tantùm látere acclínis jacet, quid miráculi tunc apparúerit nequáquam tacendum putávi. Accidit ut inter réliquos artífices qui invitáti convenísse ad illud opus videbantur quidam adesset faber, quem adhuc gentílem esse constáret. Hic cùm Domínico die, quo céteri, ad expectanda diéi illíus festa discésserant, in fábrica solus subsstitísset, in illo secréto se súbitò clarâ luce manifestántibus Sanctis, hic idem faber rápitur, atque ad pœnam, vel supplícia distènditur; & visíbiliter turbam Mártyrum cernens, verberátus étiam ac increpátus, quòd vel die Domínico Eccléſiæ solus deesset, vel illud fábricæ opus sanctum suscípere Gentilis audéret. Quod ádeò misericórditer à sanctis factum constitit, ut faber ille consternátus & térritus salutáre sibi nomen popóscerit, statimque Christiánus effectus sit.

Lectio v.

NEque illud in Sanctórum miráculis prætermittam, quod perinde clarum atque ómnibus notum est. Mater famílias Quinti, egrégii atque honoráti viri, cùm ita paralýsi fuisset obstricta, ut ei étiam pedum usus negaretur, à viro suo, ut Acaunum per multùm itíneris spátium deferrétur popóscit. Quò cùm perveníssет, sanctórum Mártyrum Basílicæ famulántium mánibus inlata, pédibus ad diversórium rédiit, ac sanitáti de præmórtuis restitúta mem-

bris nunc miráculum suum ipsa circumfert. Hæc duo tantùm mira passióni sanctórum inserenda crédidi. Céterum satis multa sunt: quæ vel in purgatióne dæmonum, vel in réliquis curatiónibus quotídie illîc per suos Sanctos Dómini virtus operátur.

Lectio vj.

NE per incúriam tam gloriósi gesta Martyrii ab hóminum memória tempus aboléret, ab idóneis auctóribus rei ipsíus veritátem quæsívi. Itaque cum álii ex diversis locis atque provínciis in honórem officiumque Sanctórum auri atque argenti diversárumque rerum múnera ófferant, nos scripta hæc nostra, (de passióne & revelatióne sanctórum Mártyrum) si vobis suffragántibus dignantur, offérimus; expoſcens pro his intercessiónem ómnium delictórum atque in pósterum juge præsídium patronórum. Mementóte vos quoque nostrî, in conspectu Dómini, Sanctórum semper officiis inhærentes, Dómine sancte, & méritò beatíssime frater. Tu autem.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere; sed pótiùs timéte eum qui potest & corpus & ánimam pérdere in gehennam. Et réliqua.

Mir. *Pars Autum.*

Homília sancti Cypriáni, Episcopi & Martyris.

Epist. 56. ad Thiber. de Exhort. Martyrii.

GRassátur & sævit inimicus, sed státim séquitur Dóminus, passiónes nostras & súlnera vindicatúrus. Irásciturque adversárius & minátur, sed est qui possit de ejus mánibus liberáre. Ille metuendus est cujus iram nemo póterit evádere, ipso præmonente & dicente: Ne timuéritis eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Magis autem metúite eum, qui potest & ánimam & corpus occídere in gehennam. Ad agónem seculárem exercentur hómines & parantur; & magnam glóriam cómputant honóris sui, si illis spectante pópulo & imperatóre præsente, contígerit coronári. Ecce agon sublimis & magnus, & corónæ cœléstis præmio glorióſus, ut spectet nos certantes Deus: & super eos quos filios fácere dignátus est, óculos suos pandens, certáminis nostri spectáculo perfrúitur. Præliantes nos & fidei congressióne pugnantes spectat Deus, spectant ángeli ejus, spectat & Christus. Quanta est glóriæ dignitas, quanta felícitas, præsente Deo cóngredi, & Christo júdice coronári?

Lectio viij.

ARmémur, fratres dilectíssimi, víribus totis & parémur ad agónem mente incorruptâ, fide integrâ, virtúte devótâ. Ad áciem quæ nobis indícitur Dei castra

*

procédant. Armentur íntegri, ne perdat ínteger quod nuper ſtetit. Armentur & lapſi, ut & lapſus recípiat quod amíſit. Integros honor, lapſos dolor ad pugnam próvocet. Armat nos & præparat Apóſtolus dicens: Non eſt nobis colluctátio adversùs carnem & sánguinem, ſed adversùs poteſtátes & príncipes hujus mundi, harum tenebrárum, ádversùs ſpíritus nequítiæ in cœléſtibus. Propter quod indúite vos arma Dei, ut poſsítis reſíſtere in die nequíſſimo. Accipiámus ad tegumenta cápitis gáleam ſalutárem, ut muniantur aures, ne áudiant edícta ferália: muniantur óculi, ne vídeant deteſtanda ſimulácra: muniátur frons ut ſignum Dei incólume ſervétur: muniátur os, ut Dóminum ſuum Chriſtum victrix lingua fateátur. Armémus & déxteram gládio ſpirituáli, ut ſacrificia funeſta fórtiter réſpuat, & Eucharíſtiæ memor, quæ Dómini corpus ácipit, ipſum complectátur, poſteà à Dómino ſumptúra præmium cœléſtium coronárum.

Lectio ix.

O Dies ille qualis & quantus advéniet, fratres dilectíſſimi, cum cœperit pópulum ſuum Dóminus recensére, & divínæ cognitiónis exámine ſingulórum mérita recognóſcere, míttere in gehennam nocentes, & perſecutóres noſtros flammæ pœnális perpétuo ardóre damnáre, nobis verò mercédem fídei & devotiónis exsólvere! Hæc, fratres dilectíſſimi, hæreant córdibus veſtris. Hæc diuturna ac nocturna meditátio, ante óculos habére & cogitatióne ſemper ac ſénſibus vólvere iniquórum ſupplícia, & præmia ac mérita juſtórum: quid negántibus Dóminus comminétur ad pœnam, quid contra confiténtibus promittat ad glóriam. Si hæc cogitántibus ac meditántibus nobis ſupervénerit perſecutiónis dies, miles Chriſti, præceptis ejus & mónitis eruditus non expaveſcit ad pugnam, ſed páratus eſt ad corónam.

Oratio.

CConcéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut Sanctórum Mártyrum tuórum Maurícii & Sociórum ejus, quorum patrocínio gloriámur, exemplis, & précibus adjúti, bonum certámen fídei legítimè certantes cum ipſis coronári mereámur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus.

AD VESP. Hymn. Victrix. 441.

Die xxviii.

In Feſto

SS. SIMONIS ET JUDÆ, Apoſtolorum.

Duplex I. Ordinis.

De Communi Apoſtolorum. j.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. ECce ego mittam piſcatóres multos, dicit Dóminus, & piſcabuntur eos, & venatóres & venabuntur eos

de omni monte & de omni colle. *Jer.* 16.

Ant. 2. D. Vocabuntur fortes justitiæ, plantátio Dómini ad glorificandum, *Is.* 61.

Ant. 4. E. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Israël prædicábunt. *Is.* 29.

Ant. 3. a. Ædificábunt deserta à século, & ruínas antíquas érigent, & instaurábunt civitátes dissipátas. *Is.* 61.

Ant. 6. Ponent Dómino glóriam, & laudem ejus in Insulis nuntiábunt. *Is.* 42.

Capitulum. Isai. 66.

HÆc dicit Dóminus: Mittam ex eis qui salváti fúerint, ad Gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam, in Itáliam & Cræciam, ad Insulas longè, ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam: & annuntiábunt glóriam meam Géntibus.

℟. Dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis, & * Scient in géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum. ℣. Scriptum est: Quàm spécióſi pedes evangelizántiũ pacem, evangelizántium bona! * Scient. Glória. * Scient. *Is.* 61. *Rom.* 10.

Hymnus.

LÆtare cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instáurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus.

Sublimis ut cùm vénerit
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur: ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus locútus est: Ascendent salvatóres in montem Sion: & erit Dómino regnum. *Abd. v.* 21.

Oratio. Deus, qui nos. 447.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário sancti Hierónymi Presbyteri in Matthæum.

Lib. 1. C. 10 *Lectio iv.*

SImon Cananæus, ipse est qui in álio Evangelista scríbitur Zelótes; Cana quippe Zelus interpretátur: Thaddæum Apóstolum Ecclesiástica tradit história missum Edessam ad Abgarum regem Chosidénæ; qui ab Evangelista Luca Judas Jacóbi dicitur, & álibi appellátur Le-

bæus, quod interpretátur Córculus. Credendumque est eum fuísse trinómium : sicut Simon, Petrus ; & filii Zebedæi, Boanerges, ex firmitáte & magnitúdine fidei nominá-ti sunt.

Ex libro ejusdem, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 4. *Lectio v.*

JUdas frater Jacóbi parvam quidem quæ de septem Cathólicis est, Epístolam relíquit. Et quia de libro Enoch, qui apócryphus est, in ea assúmit testimónium, à pleríque rejicitur ; tamen auctoritátem vetustáte jam & usu méruit, & inter sanctas Scriptúras computátur.

Ex libello sancti Adónis Epíscopi, de festivitátibus Apostolórum.

Cap. 350. *Lectio vj.*

THaddæus apud Mesopotámiam, Simon verò apud Ægyptum tráditur prædicásse. Inde símul Pérfidem ingressi, cùm fidei Christi innúmeram gentis ipsíus multitúdinem subdidíssent, & Eccléstam Dómini latè jam fundátam vidérent, martyrium ibi, cursum témporis explentes, beáto certámine consummavérunt ; honorífice sepulti à pópulis Christiánis, quos Dómino ipsi genúerant. Quòd quidam putant Simónem Apóstolum unum de Duódecim, ipsum esse qui sub Trajáno crucem passus sit, omníno falsum est. Nam & Beda sanctus Présbyter, qui hoc super Acta Apostolórum sentit, Isidórum secútus, in libro Retractatiónum se hoc non bene sensísse reprehendit, Sed & história Ecclesiástica, non de Apóstolo, sed de álio Simóne gesta narrat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore ; Dixit Jesus discípulis suis : Adhuc módicum, & mundus me jam non videt ; vos autem vidétis me. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tractat. 76. num. 1.

QUia dixerat Dóminus, Adhuc módicum, & mundus me jam non videt ; vos autem vidébitis me : interrogávit eum de hoc ipso Judas, non ille tráditor ejus qui Iscarióte cognominátus est, sed cujus Epístola inter Scriptúras canónicas légitur : Dómine, quid factum est quia nobis manifestatúrus es teipsum, & non mundo ? Simus cum ipsis tanquam interrogántes discípuli, communemque magistrum audiámus & nos.

Lectio viij.

JUdas enim sanctus, non immundus, nec insectátor Dómini, sed sectátor, causam quæsívit quare se non mundo, sed suis manifestatúrus esset Jesus : quare adhuc módicum, & mundus non víderet eum, ipsi autem vidérent eum. Respondit Jesus, & dixit ei : Si quis díligit me, sermónem meum servábit ; & Pater meus díliget eum, & ad eum veniémus, & mansiónem apud eum faciémus.

Lectio ix.

QUi non díligit me, sermónes meos non servat. Ecce expósita est causa, quare se suis manifestatúrus est, non aliénis quos mundi nómine appellat; & ipsa est causa quòd hi díligant, illi non díligant. Ipsa causa est de qua sacer insonat Psalmus: Júdica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sanctâ. Qui enim díligunt, quia díligunt, eliguntur: qui verò non díligunt, si linguis hóminum loquantur & Angelórum, fiunt æramentum sonans & cymbalum tínniens.

Oratio.

DEus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis venire tribuísti: da nobis sanctórum tuórum Simónis & Judæ précibus, ut quod fides cognóscit, spes desíderet, & cáritas apprehendat; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

DIE XXX.

In Festo

SANCTI MARCELLI CENTURIONIS, Martyris.

Simplex.

Pridiè VESP. de Psalterio. A Capitulo de S. Marcello, ut in Communi Martyris, vij.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui Marcelli natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD NOCT. Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente; ex tribus duæ.

Ex Actis Passiónis S. Marcelli.

Lectio iij.

IN civitáte Tingitána (provínciæ Mauritániæ) procurante Fortunáto præside, advénit natális dies Imperatóris (Maximiáni). Ibi cum omnes epularentur, atque sacrificárent, Marcellus quidam ex Centuriónibus Legiónis Trajánæ, prophána repúdians illa convívia, rejecto étiam cíngulo militári coram signis legiónis, clarâ voce testátus est, dicens: Jesu Christo regi æterno mílito, ex hoc militáre Imperatóribus desísto, & deos vestros ligneos & lapídeos adoráre contemno. Stupefacti mílites tenuérunt eũ, & nuntiavérunt Fortunáto præsídi legiónis. Qui jussit eum cónjici in cárcerem. Finitis épulis, præcépit introdúci Marcellum. Introductóque Marcello, Fortunátus præses dixit: Temeritátem tuam dissimuláre non possum, referam hoc Imperatóribus & Cæsari: ipse transmittéris ad Agricolánum agentem vicem Præfectórum Prætório. (Ad quem cum Marcellus venisset,) Agricolánus dixit: Sin-

gula hæc locútus es, quæ in Actis Præsidiálibus continentur? Marcellus respondit: Locútus sum. Agricolánus ita dictávit sententiam: Marcellum gládio animadverti placet. Cùm ad supplícium ducerétur dixit Agricoláno: Deus tibi benefáciat: & his dictis cápite cæsus occúbuit pro nómine Dómini, tértio Kalendas Novembris, (circa annum ducentésimum nonagésimum octávum.)

AD LAUDES MATUTINAS.

Capitulum. Job. 23.

PRobávit me [Deus] quasi aurum quod per ignem transit: vestigia ejus secútus est pes meus: viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea.

Hymnus.

JAm non te lácerant carnifícum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros,
Nunc pro cárcere cœco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundísque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio. Adesto, Dómine. *ut suprà.*

VESP. de Feria. Commem. S. Quintini, Martyris. Ant. Nemo patiátur ut homicída, aut fur, aut alienórum appetítor: si autem ut Christiánus, non erubéscat, glorificet autem Deum in isto nómine. 1. *Petr.* 4.

℣. Justus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus suppónit manum suam. *Ps.* 36.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto Quintíno Mártyre tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

DIE XXXI.

In Vigilia OMNIUM SANCTORUM.

Simplex.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ

priores de Scriptura occurrente, è tribus fiunt duæ.

℟℟. *ex Proprio de Tempore.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore; Elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat: Beáti páuperes, quia vestrûm est regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. lib. 5. num. 62. & 63.

NUnc dicámus quemádmodùm in quátuor benedictiónibus sanctus Lucas benedictiónes sit octo complexus. Et quidem scimus virtútes esse quátuor cardináles: Temperántiam, Justítiam, Prudéntiam, Fortitúdinem. Qui pauper est spíritu, avárus non est. Qui flet, non superbit; sed mitis est, & pacátus. Qui luget, humiliátur. Qui justus est, non negat quod scit ómnibus ad usum commúniter datum. Qui miserétur, largítur de suo. Qui suum donat, non quærit aliénum, nec dolum próximo struit. Connexæ ígitur sibi sunt, concatenatæque virtútes; ut qui unam habet, plures habére videátur: & Sanctis una cómpetit virtus: sed ejus quæ fúerit ubérior, ubérius est præmium.

℟. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt: beáti pacífici, quóniam fílii Dei vocabuntur: * Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. ℣. Multæ tribulatiónes justórum, & de ómnibus his liberábit eos Dóminus; * Beáti. Glória Patri. * Beáti. *Matt. 5. Ps. 33.*

[*Quando anticipatur Vigilia legitur in Dominica de S. Quintino.*

Lectio ix.

Ex Act. app. Sur. Greg. Tur. & vita S. Eligii ab Audoeno scripta.

QUintínus Maximiáno & Diocletiáno Imperatóribus, cum sóciis áliquot Româ in Gállias venit Christi fidem prædicatúrus. Quod cùm magnâ constántiâ Ambiánis perficeret, à Rictiováro exquisitis tormentis cruciátus; deinde apud Augustam Veromanduórum duábus súdibus férreis à cervíce usque ad crura transfixus, postrémò cápite truncátus est. Corpus ejus in Súminam projectum Eusébia pia múlier post annos quinquaginta quinque, revelante Angelo, invénit; statimque oculórum usum, quo dudum fúerat orbáta, recuperávit. Illud in monte sepelívit propter urbem; sacellumque túmulo superstruxit. Ignorántibus pósteris quo in Ecclésiæ loco jacéret, Elígio Deus patefécit: qui de terra sublátum corpus piè osculátus, dentes è maxilla in languéntium medélam abstulit, tumque ex dentis radíce sánguinis gutta stillávit. Clavos etiam prægrandes córpori ejus quondam à tortóribus infixos, è cérebro ceterisque ártubus avulsos & capillos ejusdem, velut sacras relíquias sibi servávit. Deinde pállio holosé-

rico obvolútum corpus, ponè altáre cóndidit; tumulumque miro ópere désuper fabricávit ex auro, argento & gemmis: auctâ étiam basílicâ, in qua, ut in céteris locis quæ ditávit Eligius, signa & virtútes Dóminus operátus est.]

Preces flexis genibus.

Oratio.

DOmine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam: & quorum prævenímus glorióſa solémnia, tríbue subsequi in sancta professióne lætitiam; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

Pro Commem. S. Quintini.

Ant. Bonum. ℣. Adjútor. x. *Oratio.* Da nobis, quæsumus. *ut suprà.*

Fiunt Suffragia.



FESTA NOVEMBRIS.

DIE I.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM.

SOLEMNE II. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. FUi in spíritu; & ecce 3. a. sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem sedens. *Apoc.* 4.

Ant. 4. E. Vidi, & ecce in médio throni Agnum stantem tanquam occísum. *Apoc.* 5.

Ant. 7. a. Audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & seniórum; & erat número eórum míllia míllium. *Apoc.* 5.

Ant. 1. f. Vidi turbam magnam, quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, & tribubus, & pópulis, & linguis. *Apoc.* 7.

Ant. 5. C. Stabant ante thronum, & in conspectu Agni; & clamábant voce magnâ, dicentes: Salus Deo nostro qui sedet super thronum, & Agno. *Apoc.* 7.

Capitulum. Hebr. 12.

ACcessístis ad Sion montem, & civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœléstem, & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis, & júdicem ómnium Deum, & spíritus justórum perfectórum, & testamenti novi mediatórem Jesum.

℟. Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ, Dómine; * Et torrente voluptátis tuæ potábis eos; † Quóniam apud te est fons vitæ. ℣. Agnus qui in médio throni est, reget illos & dedúcet eos ad vitæ fontes; * Et. Glória Patri. † Quóniam. *Psal.* 35. *Apoc.* 7.

Hymnus.

CŒLO quos éadem glória cónsecrat,
Terris vos éadem concélebrat dies:
Læti vestra simul præmia pángimus,
Duris parta labóribus.
JAM vos pascit amor, núdaque Véritas:
De pleno bibitis gáudia flúmine:
Illíc perpétuam mens sátiat sitim
Sacris ébria fóntibus.

Altis *secum* hábitans in penetrálibus
Se Rex ipse suo contúitu beat;
Illabensque, suî pródigus, íntimis
Sese méntibus ínserit.
Altari médio, cui Deus ínsidet,
Agni fumat adhuc innócuus cruor:
Quæ mactáta Patri se semel óbtulit,
Se jugis litat hóstia.
Pronis turba senum cérnua fróntibus,
Inter tot rútili fúlgura lúminis,
Regnanti Dómino dévovet áurea,
Quæ ponit, diadémata.
Gentes innúmeræ, conspícuæ stolas
Agni purpúreo sánguine cándidas,
Palmis læta cohors, cántibus æmulis
Ter sanctum célebrant Deum.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit par sancte tibi laus quoque Spíritus,
Qui das pro méritis, óptimus árbiter,
Te totum simul ómnibus.
Amen.

℣. Dómine, in justítia tua exaltabuntur; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Quos Deus prædestinávit, hos & vocávit; & quos vocávit, hos & justificávit; quos autem justificávit, illos & glorificávit. *Rom.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Feria.

Ant. 8. G. Nox ultrà non erit, & non egébunt lúmine lucernæ, neque lúmine solis; quóniam Dóminus Deus illumináb it illos. *Apoc.* 22.

Hymnus. Grates, peracto jam die. 145.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Deum qui glorificátur in concílio Sanctórum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 88.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

VOs sancti próceres, vos Súperûm chori,
Cœli quotquot habet régia príncipes,
Nostros nunc date vestris
Cantus júngere cántibus.
Primis ante álios, glória cœlitûm,
Christi Virgo parens fulget honóribus;
Divinóque sevérum
Flectit pígnore Júdicem.
Astant Spírituum mille âcies throno;
Regi sancta ferunt vota cliéntium:
Hîc Baptísta profundo
Lucis flúmine mérgitur.
Quorum núntia vox, orbis ad últimas,
Christum vox résonans, intónuit plagas,
Præcónes duodéni
Sacris vátibus ássident.
Fuso purpúrei sánguine Mártyres,
Et puro níveæ péctore Vírgines,
Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosis.

Qui pavére suos Præpósiti
greges,
Pascuntur súpero Númine
pléniùs:
Qui flevére, serénus
Abstergit lácrymas Pater.
A Quo cuncta fluunt, máxima
laus Patri:
Qui mundum réparat, máxima Filio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima flámini.
Amen.

Psalmi de Dominica in toto hujus Festi Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Ecce servi mei, dicit Dóminus, lætabuntur, & laudábunt præ exultatióne cordis. *Is.* 65.

Ant. 6. Habitábunt in Jerúsalem, & anathema non erit ámpliùs; sed sedébit Jerúsalem secúra. *Zach.* 14.

Ant. 7. d. Gáudium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis; salus autem in sempiternum erit. *Is.* 51.

℣. Lætámini in Dño, & exultáte, justi; ℟. Et gloriámini, omnes recti corde. *Ps.* 31.

Ex libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

ECce sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis & sárdinis: & iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ: & in circúitu sedis sedília viginti quátuor; & super thronos viginti quátuor senióres sedentes, circumamicti vestimentis albis, & in capítibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, & voces, & tonítrua, & septem lámpades ardentes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspéctu sedis, tanquam mare vítreum símile crystallo; & in médio sedis, & in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis antè & retrò. Et ánimal primum símile leóni, & secundum ánimal símile vítulo, & tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, & quartum ánimal símile áquilæ volanti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas: & in circúitu & intùs plena sunt óculis; & réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dñus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est.

℟. Grátias ágimus tibi, Dómine Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es; * Quia regnásti, & ádvénit tempus réddere mercédem servis tuis, & Sanctis. ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, & Sancti tui benedícant tibi; * Quia. Glória. * Quia. *Apoc.* 11. *Ps.* 144.

Lectio ij. Cap. 5.

ET vidi in déxtera sedentis super thronum, librum scriptum intùs & foris, signátum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magnâ: Quis est dignus aperíre librum, & sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram, aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multum; quóniam nemo dignus inventus est aperíre librum,

nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi ? Ne fléveris ; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, & sólvere septem signácula ejus. Et vidi ; & ecce in médio throni & quátuor animálium, & in médio seniórum, Agnum stantem tanquam occísum, habentem córnua septem, & óculos septem, qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, & accépit de déxtera sedentis in throno librum. Et cùm aperuísset librum, quátuor animália, & viginti quátuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes sínguli cítharas, & phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Data sunt Angelo incensa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre quod est ante thronum Dei : * Et † Ascendit fumus incensórum de oratiónibus Sanctórum coram Deo. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. * Et. Glória. † Ascendit. *Apoc.* 8. *Ps.* 31.

Lectio iij.

ET cantábant cánticum novum ; dicentes : Dignus es, Dómine, accípere librum, & aperire signácula ejus ; quóniam occísus es, & redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne ; & fecísti nos Deo nostro regnum, & sacerdótes : & regnábimus super terram. Et vidi, & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & seniórum ; & erat número eórum míllia millium, dicéntium voce magnâ : Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo ; omnes audívi dicentes : Sedenti in throno, & Agno, benedictio, & honor, & glória : & potestas in sécula seculórum. Et quátuor animália dicébant : Amen. Et viginti quátuor seniores ceciderunt in fácies suas, & adoraverunt vivéntem in sécula seculórum. Tu autem.

℟. Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus, & qui timétis Deum, pusílli, & magni ; * Quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens : † Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei. ℣. Exultáte, justi, in Dómino : rectos decet collaudátio ; * Quóniam. Glória. † Gaudeámus. *Repetitur* ℟. Laudem. *usque ad* ℣. *Apoc.* 19. *Ps.* 32.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Omnes sancti in manu Dei sunt ; & qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illius. *Deut.* 33.

Ant. 1. D. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem ; quóniam donum & pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. Dátio Dei pérmanet justis, & profectus illius succéssus habébit in æternum. *Eccli.* 11.

℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus: ℟. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 5. in Festo Omnium SS. n. 1. & 2. *Lectio iv.*

FEstiva nobis est dies, & inter præcípuas solémnitates hodierna solémnitas numerátur. Nóvimus festivitátem Omnium Sanctórum dici & esse, quam hódie celebrámus; Omnium, inquam, sive cœléstium, sive terréstrium. Sunt enim Sancti de cœlo, & sunt Sancti de terra: itemque eórum qui de terra sunt, quidam adhuc in terra, áliqui jam in cœlo. Celebrátur ergo festivitas ómnium horum commúniter, sed fórsitan non uniformiter. Nec modò dico, quia álius álio sánctior, sed quòd áliter atque áliter Sanctos dici, & verè dici inveniámus. Et fortè inter Angelos atque hómines assignári possit ista divérsitas sanctitátis páriter & celebritátis. In Angelis enim honoranda benignitas Dei, non ad pœniténtiam addúcens, sed abdúcens ab ómnibus, quibus pœniténtia deberétur; non eripiens à tentatióne, sed à tentatióne conservans. Aliud sanè in his sanctitátis genus, & proprio modo vidébitur honorandum, qui venérunt ex magna tribulatióne; qui post multos agónes jam nunc triumphant in cœlis coronáti, quóniam legitimè certavérunt. Est-ne adhuc Sanctórum áliquod tértium genus? Est, sed occultum. Sunt enim Sancti qui adhuc militant, adhuc pugnant: currunt adhuc, necdum comprehendérunt. Hæc nimirum divérsitas appellatiónis in nómine sanctitátis; ut álii quidem jam secundùm consummatiónem Sancti vocentur, álii juxta solam adhuc prædestinatiónem.

℟. Hi omnes testimónio fidei probáti sunt: * Ideóque & nos tantam habentes impósitam nubem téstiũ, per patiéntiam † Currámus ad propósitum nobis certámen. ℣. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adepti, viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: * Ideóque. Glória. † Currámus. *Hebr. 11. & 12. Eccli. 44.*

n. 5. *Lectio v.*

AD quid Sanctis laus nostra? ad quid glorificatio nostra? ad quid nostra hæc, ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres, quos juxta verácem Filii promissiónem honorificat Pater cœléstis? Quò eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi: honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra devotióne præstátur. Planè, quòd eórum memóriam veneramur, nostrâ íntereſt, non ipsórum. Vultis scire quantùm íntereſt nostrâ? Ego in me, fáteor, ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, ut eórum tam optábili societáte fruámur, & mereámur concíves & contubernáles esse spirituum beatórum, miscéri cœtui Patriarchárum, cúneis

Prophetárum, senátui Apostolórum, Mártyrum exercítibus numerósis, Confessórum collégiis, Vírginum choris; in ómnium dénique cólligi & collætári communióne Sanctórum.

℟. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ, & dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum, * Donec compleantur conservi eórum & fratres eórum. ℣. Educ, Dómine, de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: me expectant justi, donec retríbuas mihi, * Donec. Glória. * Donec. *Apoc.* 6. *Ps.* 141.

n. 6. *Lectio vj.*

PRæstolátur nos Eccléfia illa primitivórum, & negligimus: desíderant nos Sancti, & parvipéndimus? expectant nos Justi, & dissimulámus. Excitémur aliquando, fratres: resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursum sunt: quæ sursum sunt sapiámus. Desiderémus desiderantes nos, properémus ad præstolantes nos; expectantes nos votis præoccupémus animórum. Ecce nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hîc quoque quàm bonum & quàm jucundum habitáre fratres in unum! Quidquid enim, sive intériùs, sive extériùs, molestum occurrit, ipso útique tam germanórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectabílior, quàm beátior únio, ubi nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, ubi omnes perfecta cáritas indissolúbili fœdere colligábit!

℟. Dóminus Deus servos suos vocábit nómine álio; * Quia † Oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres. ℣. Mors ultrà non erit: neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà; * Quia. Glória. † Oblivióni. *Rep.* ℟. Dóminus. *usque ad* ℣. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

Ritus quo ℟℟. I. *&* II. *Nocturni notata sunt dicenda, in* ℟℟. III. *Nocturni etiam adhibendus est.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Benedictus Deus qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in hæreditátem incorruptíbilem. 1. *Petr.* 1.

Ant. 8. G. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctórum in lúmine, & tránstulit in regnũ Filii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1.

Ant. 6. Nos omnes, revelátâ fácie, glóriam Dómini speculantes, in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem. 2. *Cor.* 3.

℣. Illúminans tu mirabíliter, Dómine, ℟. A móntibus æternis. *Ps.* 75.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Videns Jesus turbas, ascendit in montem: & cùm sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus; & apériens os suum, docébat eos, dicens: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Cap. 5. Matth.

BEáti páuperes spíritu, hoc est quod álibi légimus: Et húmiles spíritu salvábit. Ne quis autem putáret paupertátem quæ nonnunquam necessitáte portátur, à Dómino prædicári, adjunxit, spíritu; ut humilitátem intelligeres, non penúriam. Beáti páuperes spíritu, qui propter Spíritum sanctum voluntáte sunt páuperes. Unde super hujuscémodi paupéribus & Salvátor noster per Isaíam lóquitur: Dóminus unxit me; propter quod evangelizáre paupéribus misit me. Beáti mites, quóniam ipsi possidébunt terram: non terram Judæ, nec terram istíus mundi; non terram maledictam, spinas & tríbulos afferentem, quam crudelíssimus quisque & bellátor magis póssidet; sed terram quam Psalmista desíderat, dicens: Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℟. Deus qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, convivificávit nos, * Et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet abundantes divitias grátiæ suæ. ℣. Addent mites in Dómino lætítiam, & páuperes hómines in Sancto Israël exultábunt, dicit Dóminus qui redémit, * Et. *Eph. 2. Isai. 29.*

Lectio viij.

BEáti qui lugent, quóniam ipsi consolabuntur. Luctus hîc non mortuórum pónitur communi lege natúræ, sed peccátis & vítiis mortuórum. Sic flevit & Sámuel Saúlem; quia pœnitúerat Deum quòd unxísset eum regem super Israël. Sic & Paulus Apóstolus flere ac lugére se dicit eos qui post fornicatiónem & immunditiã non egérunt pœniténtiam. Beáti qui esúriunt & sítiunt justítiam. Non nobis súfficit velle justítiam, nisi justítiæ patiámur famem; ut sub hoc exemplo nunquam nos satis justos, sed semper esúrire justítiæ ópera intelligámus. Beáti misericordes. Misericórdia non solùm in eleemósynis intellígitur, sed in omni peccáto fratris, si alter altérius ónera portémus.

℟. Repléti sumus misericordiâ tuâ, Dómine; & exultávimus, & delectáti sumus: * Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, annis quibus vídimus mala. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis: * Lætáti sumus pro diébus. *Ps. 89. 2. Cor. 4.*

Lectio ix.

BEáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Quos non árguit consciéntia ulla peccáti. Mundus mundo corde conspícitur: Templum Dei non potest esse pollútum. Beáti pacífici, qui primùm in corde suo, deinde & inter fratres dissidentes pacem fáciunt. Quid enim prodest álios per te pacári, cùm in tuo ánimo sint bella vitiórum? Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam. Signanter áddidit,

Propter justítiam: multi enim persecutiónem propter sua peccáta patiuntur, & non sunt justi.

℟. Redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, & língua, & pópulo, & natióne; * Et † Feciſti nos Deo nostro regnum & sacerdótes: & regnábimus. ℣. Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemísti, & portásti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum; * Et. Glória Patri. † Feciſti. *Apoc.* 5. *Exod.* 15.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. AGnus Dóminus dominórum est, & Rex regum; & qui cum illo sunt, vocáti, electi, & fidéles. *Apoc.* 17. 1.D.

Ant. 2. D. Lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni; ideò sunt ante thronum Dei. *Apoc* 7.

Ant. 3. a. Qui sedet in throno, habitábit super illos: non esúrient neque sítient ámplius. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Benedícite.

Canticum. Sap. 10.

REddidit justis Sapiéntia mercédem labórum suórum, * & deduxit illos in via mirábili.

Et fuit illis in velamento diéi, * & in luce stellárum per noctem.

Tránstulit illos per mare rubrum, * & transvexit illos per aquam nímiam:

Inimícos autem illórum demersit in mare * & ab altitúdine inferórum eduxit illos.

Ideo justi tulérunt spólia impiórum; * & decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, & victricem manum tuam laudavérunt páriter:

Quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, * & linguas infántium fecit disertas.

[*Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.*]

Ant. Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: ágite dies lætítiæ, & confitémini illi. *Tob.* 13.

Ant. 7. *d.* Hymnus ómnibus Sanctis ejus, filiis Israël, pópulo appropinquanti sibi: glória hæc est ómnibus Sanctis ejus. *Psſ.* 148. & 149.

Capitulum. Ephes. 1.

DEus, Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det vobis spíritum sapiéntiæ & revelatiónis in agnitióne ejus; illuminátos óculos cordis vestri, ut sciátis quæ sit spes vocatiónis ejus, & quæ divítiæ glóriæ hæreditátis ejus in Sanctis.

Hymnus.

HYmnis dum résonat cúria Cœlitum,
Hîc flemus pátriis fínibus éxules:
Hîc suspensa tenémus
Mutis cántibus órgana.
QUando mens misero libera cárcere
Se vestris sóciam cœtibus ínseret;
Et calígine pulsâ,
Cœli lucem habitábimus!
OBSCURÆ fúgient mentis imágines,
Cùm stantes própiùs lúminis ad jubar,
Nos verum sine nube
Ipso in fonte vidébimus.

Nobis, sancta cohors, fis bona: fluctibus
Luctantes mediis quos modò respicis,
Da portus, duce Christo,
Da contingere prósperos.
A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri:
Qui mundum réparat, máxima Fílio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini.
Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória: ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus. *Antiph. 6.* Fulgébunt justi, judicábunt natiónes, & dominabuntur pópulis; & regnábit Dóminus illórum in perpétuum. *Sap.* 3.

Oratio.

Omnípotens, sempiterne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tríbuis celebráte venerári: quæsumus, ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris; Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. Agnus.

CANON proprius ad calcem voluminis.

AD TERTIAM.

Ant. Lavérunt.

Capitulum. Dan. 7.

Ecce cornu béstiæ faciébat bellum adversùs Sanctos, & prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum: & judícium dedit Sanctis Excelsi; & tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti.

℟. *br.* Sancti tui, Dómine, benedícent tibi, * Allelúia, allelúia. Sancti. ℣. Glóriam regni tui dicent, * Allelúia. Glória. Sancti.

℣. Notam fácient fíliis hóminum poténtiam tuam, ℟. Et glóriam magnificéntiæ regni tui. *Ps.* 144.

AD SEXTAM.

Ant. Qui sedet.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos; & ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Lætentur omnes qui sperant in te, Dómine, * Allelúia, allel. Lætentur. ℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis, *Allelúia. Glória. Lætentur.

℣. Gloriabuntur in te, Dómine, ℟. Omnes qui díligunt nomen tuum. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. Hymnus.

Capitulum. Isai. 65.

Ecce ego creo cælos novos & terram novam; & non erunt in memória prióra, & non ascéndent super cor; sed gaudébitis, & exultábitis usque in sempiternum.

℟. *br.* Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. Beáti. ℣. In sécula seculórum laudábunt te, * Allelúia. Glória Patri. Beáti. *Ps.* 83.

℣. Vox exultatiónis & salútis ℟. In tabernáculis justórum. *Ps.* 117.

AD II. VESPERAS.

Ant. Benedictus Deus, qui 4. E. elégit nos in Christo, ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte. *Ephes.* 1.

Ant. 1. D. Ipsíus sumus fáctúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus. *Ephes.* 2.

Ant. 3. a. Prædestinávit nos in adoptiónem filiórum, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. *Ephes.* 1.

Ant. 6. Filii Dei sumus, hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. *Rom.* 8.

Ant. 7. a. Filii sanctórum sumus; & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. *Tob.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 1.

SEcundùm eum qui vocávit vos, Sanctum; & ipsi in omni conversatióne sancti sítis, quóniam scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego sanctus sum.

Hymnus. Cœlo quos eádem. *ut in* I. *Vesperis.*

℣. In lúmine tuo vidébimus lumen: ℟. Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, Dómine. *Ps.* 35.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est, allelúia. 1. *Joan.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Post Benedicámus, &c. *nisi sit Sabbatum, dicuntur Vesperæ Defunctorum; & dictis Precibus cum Ps.* Lauda, ánima. *& ℣ ℣. ibi notatis, dicitur sola Oratio.* Fidélium, Deus, ómnium cónditor. *ut infrà* 463.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Dominica. Reliqua, ut heri.

DIE II.

In Commemoratione
OMNIUM FIDELIUM
DEFUNCTORUM.

Duplex I. Ordinis.

Omnia ut in Offic. Defunct. præter ea quæ hic sunt propria.

Invitat. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. 94. Veníte. 2. *in cujus fine, loco* Glória. *dicitur:* Réquiem æternam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

IN I. NOCTURNO.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuísti me contrárium tibi, & factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; & si mane me quæsíeris, non subsístam. *Nihil additur in fine Lectionum.*

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut créspium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Cap. 14.

HOmo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & conteritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui prætériri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat; donec optáta véniat, sicut mercenárii, dies ejus.

℟. Peccávi valde; sed *Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui; quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Cap. 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; & derelícta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltem vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo, & plumbi lámina, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum, & rursum circúmdabor pelle meâ, & in carne meâ vidébo Deum meum, quem vísurus sum ego ipse, & óculi mei conspecturi sunt, & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris: *Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: *Iram Dómini. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Augustíni Episcopi, de verbis Apóstoli.

Serm. 172. *Cap.* 1.

Lectio iv.

ADmonet nos beátus Apóstolus, ut de dormiéntibus, hoc est, mórtuis carissimis nostris, non contristémur sicut & céteri qui spem non habent, spem scilicet resurrectiónis & incorruptiónis æternæ. Nam ídeò & dormientes eos appellat Scriptúræ veracíssima consuetúdo, ut cùm dormientes audímus, evigilatúros minimè desperémus. Unde étiam cantátur in Psalmo: Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Est ergo de mórtuis, eis qui díligunt, quædã tristítia quodámmodò naturális. Mortem quippe horret, non opínio, sed natúra: nec mors hómini accíderet, nisi ex pœna quam præcésserat culpa. Quapropter si animália, quæ ita creáta sunt ut suo quæque témpore moriántur, mortem fúgiunt, díligunt vitam; quantò magis homo, qui sic fúerat creátus, ut si vivere sine peccáto vo-

luíſſet, ſine término víveret? Hinc ítaque neceſſe eſt ut triſtes ſimus, quando nos moriendo déſerunt quos amámus; quia etſi nóvimus eos non in æternum relínquere nos manſúros, ſed aliquantùm præcédere ſecutúros; tamen mors ipſa quam natúra réfugit, cùm óccupat dilectum, contriſtat in nobis ipsíus dilectiónis affectum. Ideò non admónuit Apóſtolus, ut non contriſtémur; ſed non ſicut céteri qui ſpem non habent.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamſi occíderit me, in ipſo ſperábo; & ipſe erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, ſive mórimur, Dómini ſumus: * Etiamſi. *Job* 13. *Rom.* 14.

Cap. 1. *&* 2. *Lectio v.*

COntriſtámur ergo nos in noſtrórum mórtibus, neceſſitáte amittendi, ſed cum ſpe recipiendi. Inde ángimur, hinc conſolámur. Inde infirmitas áfficit, hinc fides réficit. Inde dolet humána conditio, hinc ſanat divína promiſſio. Proínde pompæ fúneris, ágmina exequiárum, ſumptuóſa diligéntia ſepultúræ, monumentórum opulenta conſtrúctio, vivórum ſunt qualiacumque ſolátia, non adjutória mortuórum. Oratiónibus verò ſanctæ Eccléſiæ, & ſacrificio ſalutári, & eleemóſynis quæ pro eórum ſpirítibus erogantur, non eſt dubitandum mórtuos adjuvári, ut cum eis miſericórdius agátur à Dómino, quàm eórum peccáta meruérunt. Hoc enim à Pátribus tráditum univerſa obſervat Eccléſia; ut pro eis quì in córporis & ſánguinis Chriſti communióne defuncti ſunt, cùm ad ipſum ſacrificiũ loco ſuo commemorantur, orétur, ac pro illis quoque id offerri commemorétur. Cùm verò eórum commendandórum causâ ópera miſericórdiæ celebrantur, quis eis dúbitet ſuffragári, pro quibus oratiónes Deo non inániter allegantur? Non omníno ambigendum eſt iſta prodeſſe defunctis; ſed tálibus, qui ita víxerint ante mortem, ut poſſint eis hæc utília eſſe poſt mortem. Nam qui ſine fide quæ per dilectiónem operátur, ejuſque ſacramentis, de córporibus exiérunt; fruſtrà illis à ſuis hujúſmodi pietátis impenduntur officia, cujus, dum hìc eſſent, pignore caruérunt; vel non ſuſcipientes, vel in vácuum ſuſcipientes Dei grátiã, & ſibi non miſericórdiam theſaurizantes, ſed iram.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repóſitam grátiam. * Sancta ergo & ſalúbris eſt cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis ſolvantur. ℣. Si quis ſuperædificat ſuper fundamentum, & opus ejus árſerit, detrimentum patiétur; ipſe autem ſalvus erit, ſic tamen quaſi per ignem. * Sancta. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj.

NOn ergo mórtuis nova méritacomparantur, cùm pro eis boni áliquid operantur ſui; ſed eórum præcedéntibus conſequéntia iſta redduntur. Non enim actum eſt, niſi cùm hìc víverent, ut eos hæc ál-

quid adjuvárent, cùm hîc vívere destitíssent. Et ídeò ístam finiens quísque vitam, nisi quod méruit in ipsa, non póterit habére post ipsam. Permittantur ítaque pia corda carórum de suórum mórtibus contristári dolóre sanábili, & consolábiles lácrymas fundant conditióne mortáli; quas citò réprimat fidei gáudium, quâ creduntur fidéles, quando moriuntur, páululùm à nobis abíre, & ad melióra transíre. Consolentur eos étiam fraterna obséquia, sive quæ funéribus exhibentur, sive quæ doléntibus adhibentur, ne sit justa quérela dicéntium: Sustínui qui símul contristarétur, & non fuit; & consolantes, & non invéni. Sit pro víribus cura sepeliendi, & sepulcra construendi; quia & hæc in Scriptúris sanctis inter bona ópera deputáta sunt: nec solùm in corpóribus Patriarchárum aliorumque Sanctórum, & humánis cadavéribus quorumcumque jacéntium, verùm étiam in ipsius Dómini córpore, prædicáti atque collaudáti sunt, qui ista fecérunt. Impleant hæc hómines erga suos officia postrémi múneris: & sui humáni lenimenta mœróris. Verùm illa quæ ádjuvant spíritus defunctórum, oblatiónes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántiùs, instántiùs, abundántiùs impendant, qui suos carne, non spíritu mórtuos, non solùm carnáliter, sed étiam spiritáliter amant.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israël, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israël: noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio vij. Cap. 15.

SI Christus prædicátur quòd resurrexit à mórtuis, quómodò quidam dicunt in vobis quóniam resurréctio mortuórum non est? Si autem resurrectio mortuórum non est, neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inánis est ergo prædicátio nostra, inánis est & fides vestra: invenímur autem & falsi testes Dei; quóniam testimónium díximus adversùs Deum quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit si mórtui non resúrgunt: nam si mórtui non resúrgunt, neque Christus resurrexit. Quòd si Christus non resurrexit, vana est fides vestra, adhuc enim estis in peccátis vestris: ergo & qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperantes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus. Nunc autem Christus resurrexit à mórtuis, primítiæ dormiéntium; quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum: & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabúntur.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. *Et. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij.

SEd dicet áliquis: Quómodò resurgunt mórtui? qualíve córpore vénient? Insípiens, tu quod séminas non vivificátur, nisi priùs moriátur: & quod séminas, non corpus quod futurum est séminas, sed nudum granum, ut putà tritici, aut alicújus ceterórum; Deus autem dat illi corpus sicut vult, & unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro, éadem caro: sed ália quidem hóminum, ália verò pécorum, ália vólucrum, ália autem píscium. Et córpora cœléstia, & córpora terréstria; sed ália quidem cœléstium glória, ália autem terréstrium. Alia cláritas solis, ália cláritas lunæ, & ália cláritas stellárum; stella enim à stella differt in claritáte. Sic & resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, & álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix.

ECce mystérium vobis dico: Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur. In momento, in ictu óculi, in novíssima tuba: canet enim tuba, & mórtui resurgent incorrupti; & nos immutábimur. Oportet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est, Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus autem mortis peccátum est; virtus verò peccáti, lex. Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrũ Jesum Christum. Itaque, fratres mei dilecti, stábiles estóte & immóbiles; abundantes in ópere Dómini semper, scientes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius es: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: § Intende

ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, & libera eam. *Repetitur* ℟. Líbera me. *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

AD LAUDES.

Ut in Officio Defunctorum.

Dictis Precibus cum Ps. De profundis. *& ℣℣. ibi notatis, sola dicitur*

Oratio.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur; Qui vivis & regnas.

AD PRIMAM.

Inchoatur absolutè à Psalmo Confitémini. 13. *in cujus fine non dicitur* Glória Patri. *nec* Réquiem. *sed continuò Psal.* Beáti immaculáti. *ut ad Primam Dominicæ, & in fine tantùm ultimi Octonarii dicitur:* Réquiem æternam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Postèà Hebdomadarius inchoat ℟. Defecérunt, *Chorus prosequitur*, sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. *Hebdom.* ℣. Quæ est, *Chorus*, vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Iterùm Hebd. inchoat. ℟. Defecérunt, *Chorus*, sicut fumus. *usque ad* ℣. *exclusivè.*

MIR. *Pars Autum.*

Hebdomadarius absolutè dicit:

Orémus.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur; Qui vivis & regnas.

Deinde, Requiescant in pace. ℟. Amen. *Is ritus observatur ad ceteras diei Horas.*

AD TERTIAM.

Inchoatur absolutè ab Octon. Legem pone. 18. *cum reliquis; & in fine ultimi dicitur* Réquiem. *sicque ad Sextam & Nonam.*

Hebdom. ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum: consúrgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. *Hebd.* ℣. Flageliat Dóminus, *Chorus*, omnem filium quem récipit. * Iram Dñi. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

Hebdomadarius repetit. ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam.

Oratio. Fidélium. *ut suprà.*

AD SEXTAM.

Ps. Defécit, &c. 20.

Hebdom. ℟. Dómine. *Chorus*, omnípotens, Deus Israël, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israël: noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed memento manûs tuæ & nóminis tui. *Hebd.* ℣. Occísus es, Dómine, *Chorus*, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

*

Hebdom. repetit. ℟. Dómine, *Chorus*, omnípotens.

Oratio. Fidélium, Deus. *ut suprà.*

AD NONAM.

Pſ. Mirabília, &c. 22.

Hebdom. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor meus vivit, & in novíſſimo die de terra ſurrectúrus ſum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. *Hebdom.* ℣. Oportet, *Chorus*, corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem: * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Hebdom. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor.

Oratio. Fidélium, Deus. *ut suprà.*

VESPER. de Octava cum Commem. S. Papuli, Martyr, Antiph. Nemo. ℣. Juſtus. vij. *Oratio.* Da nobis, quæſumus. x.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Omnium Sanctorum.
Semiduplex.

Omnia, dempto ritu ſolemni, ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟. *ex Nocturno diei, juxta Feriam.*

Lectio prima de Scriptura occurrente; tribus in unam junctis.

Lectio ij. & iij. habentur infrà, in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. ſola 8. G. Benedicite Dóminum, omnes electi ejus: ágite dies lætítiæ, & confitémini illi. *Tob.* 13.

AD HORAS, ut in die Feſti, cum Allelúia. *in* ℟℟. *brevibus, etiam in Feſto ſancti Caroli, etſi fiat de eo, non de Octava.*

AD VESPERAS.

Ant. ſola 4. E. Benedictus Deus qui elégit nos in Chriſto, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte. *Epheſ.* 1.

COMPLETORIUM, ut in die.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Omnia, dempto ritu ſolemni, ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

IN VESPERIS Sabbati, Ant. ſola 4. E. Benedictus Deus qui elégit nos in Chriſto, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte. *Epheſ.* 1.

Capitulum,(omiſſo ℟.*)Hymnus,* ℣. *Ant. ad* Magníficat. *ut in I. Veſperis Feſti.* 449.

Oratio. Omnípotens, ſempiterne. *ut ſuprà* 457.

Fit Commemoratio Dominicæ occurr.

COMPLETORIUM, ut in die.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro ſancti Cypriáni Epíſcopi & Mártyris de Mortalitáte.

Lectio iv.

AMplectámur diem, qui aſſignat ſingulos domicílio ſuo; qui nos iſtine ereptos, & láqueis ſeculáribus

exsolútos, paradíso restítuit & regno cœlesti. Quis non péregrè constitútus properáret in pátriam régredi? Quis non ad suos navigáre festínans, ventum prósperum cupídiùs optáret, ut velóciter caros licéret amplecti? Pátriam nostram paradísum computámus; parentes Patriarchas habére jam cœpímus: quid non properámus & cúrrimus, ut pátriam nostram vidére, ut parentes salutáre possímus?

Lectio v.

MAgnus illìc nos carórum número expectat: parentum, fratrum, filiórum frequens nos & copiósa turba desíderat, jam de sua immortalitáte secúra, & adhuc de nostra salúte sollícita. Ad horum conspectum & complexú veníre quanta & illis & nobis in commúne lætítia est! Qualis illic cœléstium regnórum voluptas sine timóre moriendi! & cum æternitáte vivendi quàm summa & perpétua felícitas!

Lectio vj.

ILlìc Apostolórum glorióstus chorus: illìc Prophetárum exultántium número: illìc Mártyrum innumerábilis pópulus, ob certáminis & passiónis victóriam coronátus: triumphantes illìc Vírgines, quæ concupiscéntiam carnis & córporis, continéntiæ róbore subegérunt: remunerati misericordes, qui alimentis & largitiónibus páuperum, justítiæ ópera fecérunt; qui Domínica præcepta servantes, ad cœlestes thesáuros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hoc, fratres dilectíssimi, ávidâ cupiditáte properémus: ut cum his citò esse, ut citò ad Christum veníre contingat, optémus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Videns Jesus turbas, ascéndit in montem: & cùm sedísset accessérunt ad eum discípuli ejus; & apériens os suum docébat eos, dicens: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et relíqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 15. in Matth. num. 5.

ETsi non ad síngulas beatitúdines regnum dari áudias, ne ánimo defícias. Etiamsi enim præmia diverso appellet nómine, tamen omnes ad regnum introdúcit. Cùm dicit Christus lugentes consolatiónem, & misericórdes misericórdiam consequéntur, & mundi corde Deum vidébunt, & pacífici fílii Dei vocabúntur, nihil áliud per hæc ómnia índicat, quàm regnum cœlórum; qui enim his fruuntur, id consequéntur omníno. Ne ígitur putes mercédem illam ad solos páuperes spíritu pertinére, sed étiam ad esurientes justítiam, ad mites & ad álios omnes. Ideò enim in síngulis beatitúdinem appósuit, ut ne quid sensíbile expectes. Neque enim beátus erit ille qui iis

coronábitur quæ in præsenti vita dissolvuntur, & umbrâ celériùs prætercurrunt. Christus ad Apóstolos sermónem convertit dicens: Beáti estis cum vobis exprobráverint, & persecúti vos fúerint, & dixerint omne malum contra vos: ostendens hoc in illis esse præcípuum, & doctóribus áliis id esse próprium. Non dixit maledícent vobis & vos persequéntur, sed ego illud impédiam. Non enim quod male non áudiant, sed quod male audiendo fórtiter ferant, & per ópera ipsos árguant, vult eos in tuto versári: hoc quippe illo longè majus est.

Lectio viij.

Lucas ipsum & intènsiùs & cum majóri consolátiónis cúmulo hoc dixisse narrat. Neque enim tantùm eos qui propter Deum malè áudiunt, beátos prædicat, sed étiam eos qui ab ómnibus benè áudiunt, míseros dicit: Nam ait, Væ vobis cum bene vobis dixerint omnes hómines. Atqui Apóstolis bene dicébant, sed non omnes. Ideò non dixit cum bene vobis dixerint hómines; sed cùm omnes. Neque enim fieri potest ut ii qui virtútem colunt, apud omnes bene áudiant. Rursumque ait: cum ejécerint nomen vestrum tanquam malum gaudéte & exultáte. Neque enim tantùm perículis quæ subíbant, sed étiam maledíctis magnam státuit mercédem. Ideò non dixit: cùm vos expúlerint & occíderint, sed cum exprobráverint & dixerint omne malum. Nam maledícta acérbiùs mordent quam res ipsæ.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis, cujus fit Commemor. in Laudibus & utrisque Vesperis.

Die iii.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Clementis Papæ & Martyris.

Epist. 1. ad Cor. c. 35. sec. 1.

Lectio ij.

Quàm beáta sunt & mirabília dona Dei, dilecti! Vita in immortalitáte, splendor in justítia, véritas in libertáte, fides in confidéntia, continéntia in sanctitáte; & hæc ómnia sub intellectum nostrum cadunt. Quænam igitur sunt quæ præstolántibus apparantur? Sanctíssimus ópifex & Pater seculórum, quantitátem, & pulchritúdinem excellentiamque illórum cognóscit. Nos ígitur summo stúdio conténdimus in número expectántium eum reperíri, ut partícipes fiámus donórum repromissórum. Quómodò autem evéniet ístud, dilecti? Si mens nostra in Deum fide stabilita fúerit: si plácita illi, & accepta exquisivérimus: si perfecérimus quæ ad inculpátam ejus voluntátem pértinent, & secúti fuérimus viam veritátis; abjicéntes à nobis omnem injustítiam & iniquitátem, avarítiam, contentiónes, malignitátes & fraudes, susúrros & obtrectatiónes, ódium Dei, supérbiam & ostentatiónem, inánem glóriam atque

atque amórem vanitátis. Qui enim ista fáciunt, odiósi Deo sunt: neque solùm qui ea fáciunt; sed étiam qui conséntiunt illis.

Pro S. Papulo Martyre.

Lectio iij.

Ex Tillemontio.

PApulus sancti Saturníni primi Tolósæ Episcopi & Mártyris discípulus fuit. Habétur ejus vita scripta ab Anselmo mónacho Beccensi, juxta quam absente sancto Saturníno ob iter in Hispániam fídei propagandæ causa susceptum, ipse Ecclésiam Tolosánam sapientíssimè rexit; quod ex Actis sancti Firmíni primi Ambianensis Episcopi & Mártyris ante annum sexcentésimum octogésimum séptimum exarátis étiam confirmátur. In loco ubi hódie extat óppidum sancti Pápuli nómine insignítum, uníus diéi itínere à Tolósa dissitum, martyrium créditur subiisse. Ibídem constructum fuit monastérium olim sancti Pauli & sancti Pápuli nomínibus designátum, de quo méntio habétur tempóribus Ludovíci pii: quod deínde à Joanne vigésimo secundo in Ecclésiam Cathedrálem versum est. Ex Duchénio habétur sancti hujus Mártyris túmulum juxta túmulum sancti Saturníni Tolósæ repertum fuisse die séptima Octóbris anno milléssimo ducentésimo sexagésimo quarto.

AD LAUDES, pro ejus Commemorat. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio.* Da nobis. x.

MIR. *Pars Autum.*

DIE IV.

In Festo

S. CAROLI BORROMÆI, Episcopi.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi SS. Pontificum, xviij. *additis quæ sequuntur. Orat.* Multíplica. *ut infrà.*

IN I. VESP. fit Commem. Oct. omnium Sanctorum. Ant. Scimus. ℣. In lúmine. 458. *Oratio.* Omnípotens. 457.

Deinde S. Amantii, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Deus, qui pópulis. xxj.

AD COMPL. Ant. ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

CArolus, Arónæ in território Mediolanensi, nóbili Borromæórum gente natus, à puerítia Clero ascriptus est. Jam ab eo témpore patrem enixè rogávit, ne beneficiórum, quibus donátus fúerat, proventibus rem familiárem augéret, quorum ipse nactus administratiónem, quidquid ex necessáriis súmptibus supérerat, expendébat in páuperes. Vicésimum tértium ætátis annum agens, à Pio quarto avúnculo suo in Cardinálium collégium cooptátus, commissa sibi gravíssima Ecclésiæ negótia summâ fide ac religióne administrávit. Mediolanensis deinde Archiepíscopus creátus, plúrimam óperam adhíbuit, ut juxta Concílium Tridentínum quod ejus potíssimùm sollici-

túdine jam tum fúerat abſolútum, Eccléſiam ſibi commiſſam compóneret. Atque ut Eccleſiáſticam diſciplínam reſtitúeret, multas tum Diœcesánas, tum Provinciáles Synodos coégit. Hæréticos è pártibus Rhætórum ac Helvetiórum indefinenter inſectátus, multos eórum fidei cathólicæ reſtítuit.

Lectio v.

CAritátem ſuam in páuperes donis amplíſſimis teſtátam fecit. Eccleſiáſticos proventus, quibus ab avúnculo copiósè fúerat cumulátus, dimíſit, iis tantùm retentis qui ad quotidiános uſus & egenórum neceſſitátes ſufficerent. Quo témpore peſtis Medioláni graſſabátur, doméſticam ſupelléctilem, ne relicto ſibi quidem léctulo, in eoſdem alendos cóntulit; ſuper nuda in póſterum tábula decumbens: eóque morbo laborantes ſédulò invíſens, paterno reficiébat affectu; & Eccléſiæ ſacramenta própriis ipſe mánibus adminiſtrans, mirum in modum ſolabátur. Humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, públicâ ſupplicatióne indictâ, ſune ſibi ad collum alligáto, nudis pédibus, étiam ex offendículo cruentátis, crucem bájulans, ſemetipſum pro peccátis pópuli hóſtiam ófferens, divinam indignatiónem avértere ſatagébat.

Lectio vj.

ECcleſiáſticæ libertátis acérrimus propugnátor fuit. Diſciplínæ regulàris inter mónachos inſtaurandæ intentus, cùm ex more aliquando in priváto oratório véſpere cum família oráret, à perditiſſimo quodam mónacho, è Congregatióne Humiliatórum, ſclopo percuſſus, divínâ virtúte ſervátus eſt. Vitam duxit aſpérrimam, corpus domans flagellis, cilicio, vigíliis, ac jejúniis, pane tantùm & aquâ, & ſolis quandoque lupínis contentus: oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, graviſſimis licèt curis occupátus, nunquam intermíſit. Multas Eccléſias, Monaſtéria, Seminária, Collégia ædificávit. Plúrima ſcripſit præcepta, Epiſcopis potiſſimum utiliſſima; ejuſque óperâ Parochórum Catechiſmus pródiit. Demum in ſolitúdinem Varalli montis, ubi ſculptæ imágines Domínicæ paſſiónis myſtéria éxprimunt, ſeceſſit; ibíque diébus áliquot voluntária caſtigatióne, duram, ſed ſuávem ex Chriſti dolórũ meditatióne vitam agens, in febrem incidit. Mediolánum reverſus, ingraveſcente morbo cínere ac cilicio coopertus, & óculis in Chriſti imáginem defixis, migrávit in cœlum anno ætátis quadragéſimo-ſexto, Chriſti milléſimo quingentéſimo octogéſimo quarto. Quem miráculis conſpícuum Paulus quintus in Sanctórum número aſcripſit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jeſus Phariſæis: Qui intrat

per óſtium paſtor eſt óvium. Et réliqua.

Homília ſancti Cároli Epiſcopi.

Orat. in Concil. Mediol. 1.

IN delictis corrigendis illa nobis ineunda rátio eſt ut pro vi & modo morbórum, ægrorumque natúra medicínam accomodémus, nunc lévibus admonitiónis & objurgatiónis remédiis erráta caſtigantes; nunc acrióri curatióne utentes; dénique exulcerátis pártibus ferrum & ignem admoventes, quemádmodum mali rátio & contagiónis periculum poſtulábit; mémores ſemper nos eſſe patres, non dóminos. Morum autem diſciplínam fácilè reſtituémus, ſi quâ ratióne quibuſve factis primùm conſtitúta, diúque conſerváta eſt, eamdem nos in reſtituendâ adhibébimus; illórum veſtígia perſequentes, qui hanc bonórum amplitúdinem nobis, Deo auctóre, ſua virtúte peperérunt.

Lectio viij.

PRoponámus nobis, quæſo, illórum vitæ ſanctitátem & in adminiſtratióne officii ſui ſapiéntiam. Erant íntegri, caſti, símplices, modeſti, húmiles, bene moráti, in oratióne & lectióne aſsidui, ſuî deſpicientes, in aliénæ ſalútis cura & cogitatióne defixi, consílio & óperâ benigni, hoſpitáles, in doméſtico cultu & victu parci, in áliis benéfici & liberáles. Erant vigilantes ſuper grégibus ſuis, víneam Dómini ſummâ diligéntiâ & labóre colentes & cuſtodientes. Paſcébant aſsíduè oves ſibi commiſſas, tríplici ſalútis cibo; verbo, exemplo, ſacramentis. Mémores quoque & imitatóres ſummi Paſtóris Chriſti, qui pro univerſo grege ſuo sánguinem & vitam profúdit: ipſi quoque pro ſuárum incolumitáte óvium quemvis excípere labórem, ſubíre caſus, omnem vim atque injúriam perferre, dénique ut bonus ille Paſtor Evangélicus, ánimam ſuam pro óvibus pónere non dubitábant, nullum inde vitæ hujus fructum expectántes, ut máximos cœleſtis retributiónis fructus conſequerentur.

[*Si transferatur;*

Lectio ix.

HÆc ſi, ut debémus, ante óculos habébimus, fácilè intelligémus quid in reſtitutióne Eccleſiáſticæ diſciplínæ nobis ſit hoc témpore agendum. In quo étiam illud animadvertendũ erit, ut quemádmodum in conformanda & conſtituenda Eccleſiáſtica ratióne Chriſtus Dóminus ab ipſis Apóſtolis quos Chriſtiánæ vitæ magiſtros eſſe volúerat, inítium fecit; ſic nos à nobis ipſis paſtóribus, quæ vivendi exempla & præcepta áliis trádere oportet, in conſtituenda reſtituendáque morum diſciplína exordiámur.]

Pro S. Amantio, Epiſcopo.

Lectio ix.

Ex Gall. Chriſt.

AMántius ex urbe Ruthéna ortus, mundo ab adoleſcéntiâ valedícens, ita profécit in virtútum ómnium

exercitatióne, ut ad Episcopátum suæ civitátis electus sit. Primus in Ruthenénsium antístitem censu locus ipsi ab ómnibus scriptóribus adscríbitur. Perpétua est & constans apud Ruthénos traditio sanctum Præsulem témpore sancti Martiális Aquitanórum Apóstoli vixísse, & ab ipso in Pontíficem fuísse consecrátum. Suæ suorumque sanctitáti promovendæ óperam navans, feliciter vitam étiam plúrimis miráculis illustrem consummávit. Vária memorantur monastéria, & plures eccléſiæ in ejus honórem cónditæ; ex quibus collígere est cultum religiósum ipsi fuísse ab antíquis tempóribus concéssum.

Oratio.

MUltíplica, quæsumus, Dómine, in Eccléſia tua grátiæ spíritum, quo beátum Cárolum Pontíficem implevísti; ut & gregis tui proficiat ubique succéssus, & grati fiant nómini tuo, te gubernante, pastóres; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per.

AD LAUD. fit Comm. de omnibus Sanctis, Ant. Fulgébunt. ℣. Exultábunt. *Oratio.* Omnípotens. 457.

Deinde S. Amantii, Epísc. Antiph. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio.* Deus, qui pópulis.xxj.

AD VESP. fit Commemor. de omnibus Sanctis, ut in II. Vesperis Festi, 458.

AD COMPLET. Ant. de Psalterio.

DIE V.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 22. Cap. 30. num. 1.

Lectio ij.

VEra ibi glória erit, ubi laudántis nec erróre quísquam, nec adulatióne laudábitur. Verus honor, qui nulli negábitur digno, nulli deferétur indigno: sed nec ad eum ámbiet ullus indignus, ubi nullus permittétur esse nisi dignus. Vera pax, ubi nihil adversi, nec à seipso, nec ab álio quísquam patiétur. Præmium virtútis erit ipse qui virtútem dedit, eíque seipsum, quo méliùs & majus nihil possit esse, promísit. Quid est enim áliud quod per Prophétam dixit, Ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi plebs; nisi, Ego ero unde satientur, ego ero quæcumque ab homínibus honestè desiderantur, & vita, & salus, & victus, & cópia, & glória, & honor, & pax, & ómnia bona? Sic enim & illud rectè intellígitur quod ait Apóstolus: Ut sit Deus ómnia in ómnibus. Ipse finis erit desideriórum nostrórum, qui sine fine vidébitur, sine fastídio amábitur, sine fatigatióne laudábitur.

n. 1. & 2. Lectio iij.

HOc munus, hic affectus, hic actus profectò erit ómnibus, sicut ipsa vita æterna communis. Cæterum, qui futúri sunt pro méritis præmiórum étiam gradus honórum atque gloriárum, quis est idóneus cogitáre, quantò ma-

gis dícere ? Quòd tamen futúri sint, non est ambigendum. Atque id étiam beáta cívitas illa magnum in se bonum vidébit, quòd nulli superióri ullus inférior invidébit, sicut nunc non invident Archángelis Angeli céteri : tamque nolet esse unusquísque quod non accépit, quamvis sit pacatíssimo concórdiæ vínculo ei qui accépit obstrictus, quam nec in córpore vult óculus esse qui est dígitus, cùm membrum utrumque contíneat totíus carnis pacáta compágo. Sic ítaque habébit donum álius álio minus, ut hoc quoque donum hábeat, ne velit ámplius.

DIE VI.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Géneſi ad litteram.

Lib. 12. *Cap.* 26. *num.* 54.

Lectio ij.

IN cœlo virtútes ánimæ non sunt operósæ ac laboriósæ. Neque enim ópere temperántiæ libído frænátur, aut ópere fortitúdinis tolerantur adversa, aut ópere justítiæ iníqua puniuntur, aut ópere prudéntiæ mala devitantur. Una ibi & tota virtus est amáre quod vídeas, & summa felícitas habére quod amas. Ibi enim beáta vita in fonte suo bíbitur : unde aspérgitur áliquid huic humánæ vitæ ; ut in tentatiónibus hujus séculi, temperanter, fórtiter, justè, prudenterque vivátur. Propter illud quippe adipiscendum, ubi secúra quies erit, & ineffábilis vísio veritátis, labor suscípitur, & continendi à voluptáte, & sustinendi adversitates, & subveniendi indigéntibus, & resistendi decipiéntibus.

Lectio iij.

IBi vidétur cláritas Dómini, non per visiónem significántem sive corporálem, sicut visa est in monte Sina ; sive spiritálem, sicut vidit Isaías vel Joannes in Apocalypsi ; sed per spéciem, non per ænígmata, quantum eam cápere mens humána potest, secundùm assumentis Dei grátiam : ut os ad os loquátur ei quem dignum tali Deus colloquio fécerit ; non os córporis, sed mentis.

DIE VII.

DE OCTAVA.

Ex Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 76. *aliàs* 77. *in Matth.*

Lectio ij.

VIden quàm fácilè certámen. Quæ omnino passúrus es, inquit Christus, propter me pátere. Hoc solùm addátur, & id pro idónea obediéntia hábeo. Quod áliis mutuatúrus aurum es, mihi mutuáre cum majóri fœnore ac sécuritáte : quod corpus álteri militiæ vis adscríbere, mihi ádscribe : nam labóres tuos longè excédam mercédis magnitúdine. Tu verò in áliis cum semper præfers qui plura retríbuit, in mútuo, in emptióne, in militia : Christum solùm non admittis, qui plùs & infinítiès plùs tríbuit quàm céteri.

Lectio iij.

UNdenam demùm véniam & excusatiónem habébis, cum in iis in quibus hómines hominibus antepónis, ne Deum quidem vis hominibus antepónere ? Cur terræ thesaurum tradis ? In mánibus meis repóne, inquit; an non vidétur tibi Dóminus terræ esse tútior quam terra ? Illa depónium reddit, neque reddit semper : ille verò mercédem étiam pro custódiâ ab se hábitâ reddit. Valde quippe nos amat. Ideò si mútuo dare volúeris parátus est : si seminâre ipse semen éxcipit : si ædificia excitâre, te ad se pértrahit dicens, in meo fundo ædes cónstrue. Quid curris ad hómines ? Curre ad Deum qui pro módicis magna tibi datúrus est.

VESPER. de sequenti.

DIE VIII.

Octava

OMNIUM SANCTORUM, ET *VENERATIO* SS. RELIQUIARUM.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 4. E. JUsti quasi virens fólium germinábunt; radix justórum non commovébitur. *Prov.* 11. *&* 12.

Ant. 6. Sit memória illórum in benedictióne; & ossa eorum púllulent de loco suo. *Ecc*[illegible]

Ant. 5. a. Ossa eórum púllulent de loco suo; nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Ant. 2. D. Illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt; & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Ant. 1. f. Córpora ipsórum in pace sepulta sunt; & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44.

Capitulum. Rom. 8.

SI Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra, propter inhabitántem Spíritum ejus in vobis.

℟. Ego consolábor vos, vidébitis & gaudébit cor vestrum, * Et ossa vestra quasi herba germinábunt; & † Cognoscétur manus Dómini servis ejus. ℣. Absterget Deus omnem lácrymam & mors ultrà non erit, neque clamor, neque dolor erit ultrà. * Et ossa. Glória. † Cognoscétur. *Is.* 66. *Apoc.* 21.

Hymnus.

O Vos unánimes Christiádum chori,
Sanctórum túmulos & cíneres patrum,
Dulces exúvias, pignora Cœlitum,
Lætis dicite cántibus.
CŒLO quando piis æqua labóribus
Felices ánimæ gáudia póssident,
Pœnárum sóciis débita réddirur
Hîc laus & decus óssibus.
PASSIM sparsa Deus pollíciti memor,
Custos, ne péreant, pignora cólligit;
Electosque suis próvidus ággerit

Aptandos lápides locis.
Quin & relíquias & túmulos sibi
Aras ipse Deus cónsecrat hóstia;
Conjungensque suis se caput ártubus,
Hos secum símul immolat.
Vos, quorum cíneres supplícibus pia,
Tutum præsídium, plebs colit ósculis;
Si vos nostra movent, subsídium, boni,
Vestris ferte cliéntibus;
Ut cùm nostra novis spléndida dótibus,
Surget juncta choris spirítuum caro,
Indivísa Trias sit Deus ómnia
Nobis semper in ómnibus.
Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. a. Amodò jam dicit Spíritus, ut requiescant à labóribus suis; ópera enim illórum sequuntur illos. *Apoc.* 4.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris: & fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pignora venerámur; Per Dóminum nostrum.

AD COMPLET. Ant. ut in die, 450.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Mirábilem in Sanctis suis Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 94. Veníte. 2.

Hymnus. O vos unánimes. *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Dixit Deus: Ego sum qui sum, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob: hoc nomen mihi est in æternum. *Exod.* 3.

Ant. 3. *a.* De manu mortis liberábo eos: de morte rédimam eos. *Oseæ* 13.

Ant. 8. c. Fáciam propter servos meos, ut non dispérdam totum; adhuc illis loquéntibus, ego áudiam. *Is.* 65.

℣. Orábit ad te omnis sanctus ℟. In témpore opportúno. *Ps.* 31.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Abel testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo, * Et per fidem defunctus adhuc lóquitur. ℣. Dixit Dóminus ad Caïn: Quid fecísti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra; * Et. *Heb.* 11. *Gen.* 4.

Post ij. Lect. ℟. Cùm emisísset Phárao pópulum, tulit Móyses ossa Joseph secum, eò quòd adjurásset filios Israël, dicens: * Visitábit vos Deus, efferte ossa mea hinc vobíscum. ℣. Fide Joseph móriens, de profectióne filiórum Israël memorátus est, & de óssibus suis mandávit: * Visitábit. *Exod.* 13. *Hebr.* 11.

Post iij. Lect. ℟. Projecérunt cadáver in sepulcro Elisæi: quod * Cùm tetigísset ossa Elisæi, † Revixit homo, & stetit super pedes suos. ℣. Per fidem accepérunt de resurrectióne mórtuos. * Cùm. Gló-

ria. † Revixit. 4. *Reg.* 13. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Dico vobis amícis meis : Ne terreámini ab iis qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámplius quid fáciant. *Luc.* 12.

Ant. 7. *d.* Nonne quinque pásseres væneunt dipóndio ? & unus ex illis non est in oblivióne coram Deo. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Capilli cápitis vestri omnes numeráti sunt : nolíte timére, multis passéribus pluris estis vos. *Luc.* 12.

℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : ℟. Unum ex his non conterétur. *Ps.* 33.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 26. *in II. ad Cor. n.* 5.

Lectio iv.

SEpulcra sanctórum qui Crucifixo serviérunt, régias aulas splendóre vincunt, non magnitúdine aut pulcritúdine ædificiórum ; (nam hâc parte illa súperant) sed, quod multò majus est, coeúntium stúdio. Nam & ille qui púrpuram gestat, ad sepulcra illa se confert, ut ea exoscúletur ; abjectóque fastu supplex stat, Sanctosque óbsecrat, ut ipsi apud Deum sibi præsídio sint : atque, ut & tentoriórum opíficem, & piscatórem, & quidem fato functos patrónos hábeat, précibus is contendit qui diadémate cinctus est. Ergo-ne, dic, quæso, horum Dóminum mórtuum dícere audébis, cujus servi, étiam defuncti, eórum qui universo orbi ímperant, patróni sunt ? Atque id non Romæ solùm fieri quíspiam víderit ; sed étiam Constantinópoli. Nam & hìc quoque Constantínum Magnum filius ita demum ingenti honóre se affectúrum exístimávit ; si eum in piscatóris vestíbulo cónderet. Quodque Imperatóribus sunt in aulis janitóres, hoc in sepulcro piscatóribus sunt Imperatóres.

℟. Amen, amen dico vobis ; qui credit in me, ópera quæ ego fácio & ipse fáciet, & majóra horum fáciet : * Et quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciam. ℣. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis terræ : * Et quodcumque. *Joa.* 12. *Sophon.* 3.

Lectio v.

QUòd si cùm Imperatóriis aulis hæc sepulcra conferre líbeat, penès hæc rursus victória futúra est. Illìc enim multi sunt, qui turbam submóveant : hìc contrà multi qui invítent, atque & dívites, & páuperes, & viros, & féminas, & servos ac líberos átrahant. Illìc ingens terror : hìc lætítia quæ nullis verbis explicári queat. At dulce spectáculum est Imperatórem auro amictum, & coróna redimítum vidére, astantesque béllicos duces, præfectos, tribúnos, centuriónes, prætóres. Verùm hæc ádeò illis augustióra magisque tremenda sunt, ut præ istis illa scena quædam ac merus ludus censéri possint. Simul enim atque límina transílieris, locus ipse mentem ad cœlum, ad supernum Regem, ad Angelórum

exércitum, ad sublíme illud fólium, ad inacceſſam glóriam transmittit.

℟. Per manus Apostolórum fiébant prodigia, ita ut in platéas ejicerent infírmos; ut, veniente Petro, saltem umbra illíus obumbráret quemquam illórum: * Qui curabantur omnes. ℣. Misericórdia tua, Dómine, advéniens sanábat illos: * Qui curabantur omnes. *Act.* 5. *Sap.* 16.

Lectio vj.

SAnctórum ossa dæmones sistunt & excrúciant, acerbíssimisque illis vínculis eos qui astricti sunt, solvunt. Quid hoc tribunáli terribílius fingi potest? Cùm nemo cernátur, nemo dæmonis láteri incumbat, voces & dilaceratiónes, vérbera & cruciátus, linguæ conflagrantes audiuntur, dæmone admirábilem poténtiam mínimè ferente. Atque isti qui córpora gestárunt, virtútes córpore vacantes súperant: pulvísque, ossa & cinis natúras illas invisíbiles dilácerant. Ideò nemo est qui peregrinatiónem unquam inire sustíneat, ut Imperatórum aulas vídeat: contrà multi plerumquè Imperatóres péregrè profecti sunt, ut hoc spectáculo fruerentur. Siquidem sanctórum Mártyrum templa futúri judícii vestígia & signa éxhibent, dum dæmones flagris cæduntur, homineſque castigantur, ac liberantur. Viden quæ Sanctórum, étiam vitâ functórum, vis sit?

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli, ita ut súper lánguidos deferrentur à córpore ejus sudária & semicinctia; * Et † Recedébant ab eis languóres, & spíritus nequam egrediebantur. ℣. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília? Extendísti manum tuam; * Et. Glória Patri. † Recedébant. *Act.* 19. *Exod.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant 2. D. Ossa árida, audíte verbum Dómini. *Ezech.* 37.

Ant. 1. *a.* Dicit Dóminus Deus óssibus his: Ecce ego intromittam in vos spíritum, & vivétis. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Dabo super vos nervos, & succréscere fáciam súper vos carnes, & superextendam in vobis cutem; & dabo vobis spíritum, & vivétis. *Ezech.* 37.

℣. Exultábunt Dómino ℟. Ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore; Accessérunt quidam Sadducæórum, qui negant esse resurrectiónem. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Epist. 37. *aliàs* 75. *script. circa an.* 406 *adv. Vigilantium.*

DOlet Vigilántius Mártyrum Relíquias pretióso operíri velámine, & non vel pannis, vel cilício colligári, vel prójici in sterquilínium, ut solus Vigilántius adorétur. Ergo sacrílegi sumus, quando Apostolórum Basílicas ingrédimur? Sacrílegus fuit Constántius Imperátor, qui sanctas Reli-

quias Andréæ, Lucæ & Timóthei tránstulit Constantinópolim, apud quas dæmones rúgiunt, & illórum se sentíre præséntiam confitentur? Sacrílegus dicendus est & nunc Augustus Arcádius, qui ossa beáti Samuélis longo pòst témpore de Judæa tránstulit in Thráciam? Omnes Episcopi, non solùm sacrílegi, sed & fátui judícandi, qui rem vilíssimam, & cineres dissolútos, in sérico & vase áureo portavérunt? Mórtuum suspicáris; & idcirco blasphémas. Lege Evangélium: Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob non est Deus mortuórum, sed vivórum.

℟. Multi de his qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt in vitam æternam, & fulgébunt quasi splendor firmamenti & quasi stellæ in perpétuas æternitátes. ℣. Quia resúrgant mórtui, Móyses dicit, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob; Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. * Evigilábunt. *Dan.* 12. *Luc.* 20.

Lectio viij.

DIcis in libello tuo, quòd dum vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus; postquàm autem mórtui fuérimus; nullius sit pro álio exaudienda orátio; præsértim cùm Mártyres ultiónem sui sánguinis obsecrantes impetráre non quíverint. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti possunt oráre pro céteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti; quantò magìs post corónas, victórias & triumphos? Unus homo Móyses sexcentis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam; & Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquàm cum Christo esse cœperint, minùs valébunt? Paulus Apóstolus ducentas septuaginta sex sibi dicit in navi ánimas condonátas: & postquàm resolútus, esse cœperit cum Christo, tunc ora clausúrus est; & pro iis qui in toto orbe ad suum evangéliũ credidérunt, mutíre non póterit?

℟. Ecce ego apériam túmulos vestros, & edúcam vos de sepulcris vestris, pópulus meus; * Et sciétis quia ego Dóminus locútus sum, & feci. ℣. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; * Et. *Ezech.* 37. *Joan.* 11.

Lectio ix.

MAlè facit ergo Románus Epíscopus, qui super mortuórum hóminum Petri & Pauli, secundùm nos, ossa veneranda, secundùm te, vilem pulvísculum, offert Dómino sacrificia, & túmulos eórum Christi arbitrátur altária? Et non solùm unius urbis, sed totíus orbis errant Episcopi, qui Vigilántium contemnentes, ingrediuntur Basílicas mortuórum, in quibus pulvis vilíssimus, & favilla néscio quæ jacet linteámine convolúta, ut pollúta ómnia pólluat; & quasi sepulcra pharisáica foris dealbáta sint, eum intus immundo cínere juxta te immunda ómnia óleant atque

fordeant? O portentum in terras últimas deportandum!

℟. Mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit orígínem, & * Spíritum vobis cum misericórdia reddet & vitam. ℣. Deus qui vivíficat mórtuos, & vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, *Spíritum. Glória.*Spíritum. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 4.

Te Deum.

AD LAUDES,

Ant. 3. c. Vidi subtus áltare ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 7. *d.* Clamábant voce magnâ, dicentes: Usquequò, Dómine, sanctus & verus, non júdicas, & non víndicas sánguinem nostrum? *Apoc.* 6.

Ant. 2. D. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ, & dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum, donec compleantur conservi eórum. *Apoc.* 6.

Canticum. Réddidit justis. *ut in die*, 456.

Ant. 1. a. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Agnus qui in médio throni est, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum; & absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum. *Apoc.* 7.

Capitulum. Is. 26.

ECce Dóminus egrediétur de loco suo, ut vísitet iniquitátem habitatóris terræ contra eum; & revelábit terra sánguinem suum, & non opériet ultra interfectos suos.

Hymnus.

ADeste, Sancti, plúrimo
Dum thure, vestra dum piis
Coluntur ossa rítibus,
Votis favéte súpplicum.

Non illa, quanquàm trístibus
Imum redacta in púlverem
Dudum sepulcris squáleant,
Divína virtus déserit.

Sed sancta præsenti fovet
Impletque templa Número,
Sed & futúræ Spíritus
Post secla servat glóriæ.

Hinc ille qui nostris latet
Cinis sub aris cónditus,
Ægris medétur efficax,
Torquet fugatque dæmones.

Sit summa, Christe, laus tibi,
Ventúre judex séculi,
Cum Patre & almo Spíritu,
In seculórum sécula. Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória: ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vivent mórtui tui, Israël; interfecti mei resurgent: expergiscímini, & laudáte, qui habitátis in púlvere, allelúia. *Is.* 26.

Oratio.

AUge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Reliquiis mirabilia operátis: & fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pignora venerámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

AD PRIMAM.

Ant. Vidi.

AD TERTIAM.

Ant. Clamábant.

Capitulum. Rom. 8.

SCimus quòd omnis creatúra ingemíscit, & párturit usque adhuc; non solùm autem illa, sed & nos ipsi, primítias Spíritûs habentes: & ipsi intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectantes, redemptiónem córporis nostri.

℟. *br.* Posuérunt morticína servórum tuórum, * Escas volatílibus cœli. Posuérunt. ℣. Carnes sanctórum tuórum béstiis terræ, * Escas. Glória. Posuérunt.

℣. Secundùm magnitúdinem bráchii tui, Dómine, ℟. Pósside filios mortificatórum. *Ps.* 78.

AD SEXTAM.

Ant. Datæ sunt.

Capitulum. Coloss. 3.

MOrtui estis, & vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. Cùm Christus apparúerit, vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, * Quam abscondísti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfecísti eis qui sperant in te, * Quam. Glória. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Non discédimus à te: vivificábis nos, ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD NONAM.

Ant. Agnus.

Capitulum. Philipp. 3.

NOstra conversátio in cœlis est, unde étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ.

℟. *br.* Ambulábunt, Dómine, * In lúmine vultûs tui. Ambulábunt. ℣. In nómine tuo exultábunt, * In. Glória. Ambulábunt. *Ps.* 88.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Ant 1. D. FIdélis sermo: Si commórtui sumus Christo, & convivémus: si sustinébimus, & conregnábimus. 2. *Tim.* 2.

Ant. 6. In ómnibus tribulatiónem pátimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Habentes eumdem spíritum fidei, & nos crédimus; scientes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit. 2. *Cor.* 4.

Ant. 4. E. Vivificábit nos Dóminus, suscitábit nos; & vivémus in conspectu ejus. *Oseæ* 6.

Ant. 7. G. Cùm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 15.

SEminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spirituále.

Hymnus. O vos unánimes. *ut in I. Vesperis.*

℣. Qui séminant in lácrymis, ℟. In exultatióne metent. *Ps.* 125.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Cùm a mórtuis resúrréxerint, sunt sicut Angeli in cœlis; neque enim ultrà mori póterunt; & filii sunt Dei, cùm sint filii resurrectiónis, allel. *Marc.* 12. *Luc.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLET. Ant. super Psalmos, ut in die.

DIE X.

In Festo

SANCTI LEONIS, PAPÆ & Eccléfiæ Doctoris.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi sanctorum Doctorum, xxij. *Oratio.* Excita, Dómine. *ut infrà.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus vitâ in novâ ipsius Oper. edit.

LEo, Románus, factus Diáconus, Sixto Pontífici auctor fuit, ne recíperet Juliánum Pelagiánum in communiónem Eccléfiæ súbdolè irrepentem, ut sedem amissam recuperáret. Missus in Gálliam ut dissidentes inter se Albínum & Aétium Romános duces conciliáret, públicâ legatióne revocátur, ut Sixto succéderet. Quatiebátur ínterim totus penè orbis Christiánus váriis hæreticórum tempestátibus. Orientem Nestoriáni, Occidentem Pelagiánórum relíquiæ infestábant. Manichæos qui ex Africa à Vándalis devastáta Romam confluxerant, cùm cathólicæ communiónis spécie perfidiam suam tégerent, iis præsértim detexit indíciis, quòd Domínicâ die & Fériâ secundâ jejunarent in honórem solis & lunæ, & sánguinem redemptiónis nostræ haurire omninò declinárent.

Lectio v.

PElagianórum relíquias extinxit; & de iis ad Eccléfiam redeúntibus ita státuit: Damnent apertis professiónibus suis superbi erróris auctóres; & quidquid in doctrína eórum universális Eccléfia exhórruit, detestentur: omniaque Decréta synodália, quæ ad excisiónem hujus hæréseos Apostólicæ Sedis confirmávit auctóritas, amplecti se, & in ómnibus approbáre, plenis & apertis ac própriâ manu subscriptis protestatiónibus eloquentur. Priscillianistárum renascentem hæresim, congregátâ in Hispánia Synodo, proscripsit. Præfuit per Legátos Concílio quarto œcuménico apud Chalcédonem celebráto; in quo perlecta est illíus ad Flaviánum Epístola de Incarnatiónis mystério, quam ad se missam Galliárum Epíscopi summis láudibus accéperant; & ab ómnibus acclamátum: Petrus per Leónem ita locútus est.

Lectio vj.

CAnonum propugnátor fuit acérrimus; multaque sanctè & utiliter decrévit. Cléricum ab externo Epíscopo suum in Clerum ascríbi, ordinári bígamos, solemne bap-

tíſima, niſi pervigílio Paſchæ & Pentecoſtes, adminiſtrári prohibuit. Epiſcopum qui, relictâ ſuâ civitáte, majórem ſedem ambíret, utráque ſpoliándum eſſe cénſuit. Vóluit ut qui Diáconus aut Sacerdos eſſet ordinandus, per omnes Officii clericális órdines proveherétur; ut diuturno diſceret témpore, cujus & doctor eſſet futúrus. Plúrimis functus labóribus, multiſque luculenter ſcriptis; cùm Itáliam à Barbarórum vaſtatióne, & Eccléſiam ab hæreticórum labe vindicaſſet, explétis in Pontificátu viginti & ámpliùs annis, ábiit ad Dóminum, ut habent antiquióra martyológia ómnia, quarto Idus Novembris, anno quadringentéſimo ſexagéſimo-primo; propter pietátem, eruditiónem, & tot res præclárè geſtas, méritò Magni nómine commendátus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal evanúerit in quo ſaliétur? Ad níhilum valet ultrà, niſi ut mittátur foràs & conculcétur ab homínibus. Vos eſtis lux mundi. Et réliqua.

Homilia ſancti Leónis Papæ.

Serm. 2. in Anniverſ. die Aſſumpt. ſuæ. cap. 1.

QUóties nobis miſericórdia Dei donórum ſuórum dies renováre dignátur, juſta, dilectiſſimi, & rationábilis eſt cauſa lætandi, ſi officii origo ſuſcepti ad laudem ſui referátur auctóris. Hanc enim obſervántiam ómnibus quidem ſacerdótibus cóngruam, ſed mihi neceſsáriam máximè eſſe cognoſco, qui reſpíciens ad exiguitátis meæ tenuitátem, & ad ſuſcepti múneris magnitúdinem, étiam ego illud prophéticum débeo proclamáre: Dómine, audívi auditum tuum, & tímui: conſiderávi ópera tua & expávi. Quid enim tam inſolitum tam pavendum quam labor frágili, ſublímitas húmili, dignitas non merenti; & tamen non deſperámus, neque deficimus, quia non de nobis, ſed de illo præſúmimus, qui operátur in nobis.

Lectio viij.

UNde & Davídicum Pſalmum, dilectiſſimi, non ad noſtram elatiónem, ſed ad Chriſti Dómini glóriam cónſonâ voce cantávimus: Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchiſedech: hoc eſt, non ſecundùm Aaron, cujus ſacerdótium per propáginem ſui ſéminis currens, temporális miniſtérii fuit, & cum véteris teſtamenti lege ceſsávit; ſed ſecundùm órdinem Melchiſedech, in quo æterni Pontificis forma præceſſit. Et dum quibus paréntibus ſit éditus non refertur, in eo ille intellígitur oſtendi, cujus generátio non poteſt enarrári. Dénique cum hujus divíni ſacerdótii Sacramentum étiam ad humánas pérvenit functiónes, non per

generatiónum trámitem cúrritur, nec quod caro & sánguis curávit, elígitur; sed cessante privilégio patrum, & familiarum órdine prætermíssio, eos rectóres Eccléfia áccipit, quos Spíritus sanctus præparávit: ut in pópulo adoptiónis Dei non prærogatíva terrénæ originis obtíneat unctiónem, sed dignátio cœléstis grátiæ gignat Antístitem.

Lectio ix.

QUamvis ergo, dilectíssimi, nos ad explendam nostri officii servitútem & infirmi inveniámur & segnes, dum si quid devóte & strénue ágere cupimus, ipsius nostræ conditiónis fragilitáte tardámur; habentes tamen inceſsábilem propitiatiónem omnipotentis & perpétui Sacerdótis, qui similis nostrî, æquális Patri, divinitátem usque ad humána submísit, humanitátem usque ad divina provexit; dignè & piè de ipsius constitutióne gaudémus: quóniam etsi multis pastóribus curam suárum óvium delegávit, ipse tamen dilecti gregis custódiam non relíquit. De cujus principáli ætérnóque præsídio, étiam Apostólicæ opis munímen accépimus, quod útique ab ópere suo non vacat: & firmitas fundamenti, cui totíus Eccléfiæ superstrúitur altitúdo, nulla incumbentis sibi templi mole laceſsit. Solíditas enim illíus fidei, quæ in Apostolórum príncipe est laudáta, perpétua est: & sicut pérmanet quod in Christo Petrus crédidit, ita pérmanet quod in Petro Christus instítuit.

AD LAUDES.

Ant. 2. DOminus dedit mihi D. linguam eruditam; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. Sermo meus non in persuasíbilibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritus, & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quam ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. A. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixm. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mysstéria ómnia, & omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. *Sap.* 7.

MIhi dedit Deus dicere ex sententia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia & disciplina.

Hymnus. Vos succensa. *ut in Communi.* xxvj.

℣. Annuntiávi justítiam tuã in eccléfia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Sapiéntia & fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam & fortitúdinem dedisti mihi. *Dan.* 11.

Oratio.

EXcita, Dómine, in Eccléſia tua Spíritum, quo beátus Leo ſervívit; ut eódem nos replente ſtudeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod docuit; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

VESPERÆ de ſequenti.

DIE XI.

In Feſto

SANCTI MARTINI, Epiſcopi.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 3. a. NUdus eram, & coo-peruiſti me. Quámdiù feciſti uni ex frátribus meis mínimis, mihi feciſti. *Matth.* 25.

Ant. 4. E. Præordinávit te Deus, ut vidéres juſtum, & audíres vocem ex ore ejus, quia eris teſtis illius. *Act.* 22.

Ant. 6. Quid moráris? Exurge, & baptizáre, & áblue peccáta tua, invocáto nómine ipsíus. *Act.* 22.

Ant. 7. *d.* Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. Nemo mílitans Deo, ímplicat ſe negótiis ſeculáribus. 2. *Tim.* 2.

Ant. 8. G. Sollícitè cura te ipſum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. Jerem. 1.

AD ómnia quæ mittam te ibis, & univerſa quæcumque mandávero tibi loquéris. Ne tímeas à fácie eórum; quia tecum ego ſum ut éruam te, dicit Dóminus.

℟. Dóminus ſalus mea; quem timébo? Dóminus protector vitæ meæ, à quo trepidábo? * Si conſiſtant ádversum me caſtra, non timébit cor meum. ℣. Ipſe dixit: Non te déſeram neque derelinquam; ita ut confidenter dicámus: * Si conſiſtant. Glória Patri. * Si conſiſtant. *Pſ.* 26. *Hebr.* 13.

Hymnus.

ECQUIS ardentes rápitur per auras?
Iſte quis pauper petit aſtra dives?
Cœlites plaudunt: comitémur hymnis
Aſtra petentem.

FLORE ſub primo juvenílis ævi,
Cæſarum juſſu tulit arma miles:
Moxque depónet, tibi, Chriſte, nomen
Tiro profeſſus.

NON furor belli bene chriſtiánum
Pectus infrégit: pius inter arma
Integros ſervat, ſemel obligáto
Nómine, mores.

PAUPERI pauper malè membra nudo
Dívidit veſtem, mediâque Chriſtus
Obtulit ſeſe túnicâ micantem,
Nocte ſequenti.

FONTE luſtrátur; melióre teſtes
Se ſacramento vovet inter aras:
Induit Chriſtum, ſimul ac profána
Exuit arma.

Luminis ſplendor, Patris una Proles,
Chriſte, te pronus veneré-tur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Irritavérunt in caſtris Sanctum Dómini: ℟. Obliti ſunt Deum qui fecit magnália. *Pſ.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Conſtituam te miniſtrum eórum quibus apparébo tibi, erípiens te de pópulo, & géntibus in quas nunc ego mitto te aperíre óculos eórum, ut accípiant remiſſiónem peccatórum, & ſortem inter ſanctos, per fidem quæ eſt in me. *Act.* 26.

Oratio, ut infrà, ad Laudes.

Fit Commemor. S. Leonis, Papæ. Ant. Qui docti. ℣. Beátus homo. xxxij. *Oratio.* Excita. xxvij.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Quò fugis præceps? latitáre neſcit
Mille portentis manifeſta virtus:
Præſulem jam te feret in ſuprémum
Turo tribúnal.

Non tumet faſtu, neque ſplendet auro:
Sórdidam ſervat, velut antè, veſtem:
Ora deformi dabat una virtus
Unde nitéret.

Spreverit vili quis eum lacernâ,
Cujus ad nutus elementa parent?
Scílicet juſſi poſuêre, fractis
Víribus, ignes.

Redditur cæco ſua lux, & auris
Rédditur ſurdo, ſua lingua muto:
Impari qui vix pede claudus ibat,
Ambulat æquo.

Imperat morbis, ábigit malignos
Spíritus, divûm ſimulácra vertit:
Luce defunctos vocat ad prióris
Múnera vitæ.

Fertur immáni ruitúra mole
Arbor, excíſo trepidaſſe trunco:
Súſtinet lapſum, capitíque ſacro *a*-verſa pepercit.

Luminis ſplendor, Patris una Proles,
Chriſte, te pronus veneré-tur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Quid exiſtis in deſertum vidére? hóminem móllibus veſtimentis indútũ? Ecce qui in veſte pretióſa ſunt & deliciis, in dómibus regum ſunt. *Luc.* 7.

Ant. 8. G. Deus ſecundùm ſe veſtívit illum virtúte, & dedit illi poteſtátem eórum quæ ſunt ſuper terram. *Eccli.* 17.

Ant. 3. *a.* Certè vidétis quem elégit Dóminus : filii verò Bélial deſpexérunt eum. 1. *Reg.* 10.

℣. Póſui veſtimentum meũ cilicium, & factus ſum illis in parábolam : ℟. Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine. *Pſ.* 68.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Scitis quia per infirmitátem carnis evangelizávi vobis jampridem ; & tentatiónem veſtram in carne mea non ſpreviſtis, neque reſpuiſtis ; ſed * Sicut Angelum Dei excepiſtis me. ℣. Splendébat lucerna Dei ſuper caput meum, quando parábant cáthedram mihi, & ſenes aſſurgentes ſtabant. * Sicut Angelum Dei. *Galat.* 4. *Job* 29.

Poſt ij. Lect. ℟. A prima die quâ ingreſſus ſum, nocte & die non ceſsávi, cum lácrymis monens unumquemque veſtrûm. * Argentum & aurum, aut veſtem nullíus concupívi, ſicut ipſi ſcitis. ℣. Oculus fui cæco, & pes claudo : pater eram páuperum. * Argentum & aurum. *Act.* 20. *Job* 29.

Poſt iij. Lect. ℟. Die noctúque æſtu urébar & gelu, fugiebatque ſomnus ab óculis meis : * Afflictiónem meam, & labórem mánuum meárum reſpexit Deus. ℣. Fui in labóre & ærumna, in vigíliis multis, in fame & ſiti, in frigóre & nuditáte : * Afflictiónem meam. Glória Patri. * Afflictiónem meam. *Geneſ.* 31. 2. *Cor.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Amplificátus eſt in mirabílibus ſuis. Et quis poteſt ſimíliter ſic gloriári tibi, qui ſuſtuliſti mórtuum ab inferis in verbo Dómini Dei ? *Eccli.* 48.

Ant. 1. D. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in pláteas ejícerent infirmos, & pónerent in léctulis ; qui curabantur omnes. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Multi eórum qui habébant ſpíritus immundos, clamantes voce magnâ exíbant : multi autem paralytici & claudi curáti ſunt. *Act.* 8.

℣. Mementóte mirabílium Dei quæ fecit, ℟. Prodígia ejus, & judícia oris ejus. *Pſ.* 104.

Lectio iv.

MArtínus, Sabáriæ in Pannónia, patre Tribúno mílitum natus, Papiæ verò in Itália educátus, anno ætátis décimo, invítis paréntibus, ad Eccléſiam confúgiens, inter catechúmenos nomen dedit. Aſcriptus militiæ ex Imperatórum edicto, quo veteranórum filii ſua nómina profitéri cogebantur, ſub Conſtántio méruit. Ambiánis, ad portam urbis, páuperi nudo eleemóſynam petenti, cùm nihil habéret præter arma & veſtimentum, partem chlámydis dedit. Cui ſequenti nocte Chriſtus dimidiatâ illâ veſte indútus appáruit, circumſtantes Angelos ſic allocútus : Martínus adhuc catechúmenus hâc me veſte contexit. Cùm annum décimum

mum octávum attigísset, baptizátus est; ac relictâ milítiâ, sanctum Hilárium Pictavensem ádiit, à quo Exorcísta factus est, cùm priùs Diáconi órdinem præ humilitáte recusásset: nec multò pòst ad suos reversus, matrem ad Christum convertit. Ab Epíscopis Ariánis, quòd solus penè eórum perfídiam frángeret, públicè virgis cæsus, Illyrico pulsus est. Eâdem de causâ, Medioláno, ubi monastérium sibi constrúxerat, per Auxéntium ejectus, sedem in Pictónibus fixit, ibíque sub Hilário tum monachis apud Locociácum congregátis præfuit, tum prædicatiónis lumen per omnem vicíniam spárgere cœpit.

℟. Intendébant turbæ his quæ ab eo dicebantur, vidéntes signa quæ faciébat: * Cùm verò credidíssent evangelizanti, baptizabantur viri ac mulíeres. ℣. Deserentes cæremónias patrum suórum, quæ in multitúdine deórum erant, unum Deum cœli coluérunt: * Cùm. *Act.* 8. *Judith* 5.

Lectio v.

TUronensis Episcopus ordinátus, secundo ab urbe lápide monastérium condidit, in quo discípulos octoginta, nihil próprium habéntes, congregávit; ex quibus plures póstea Episcopi creáti sunt. Non procul ab eo loco altáre díruit, quod falsò putabátur erectum in memóriam Mártyris. Idolórum fana dejécit, & lucos succídit, non véritus aliquando vitæ adíre discrímen, ut eórum cultum pénitùs aboléret. Ad comitátum ob máxima negótia íre coactus, à Valentiniáno repulsam passus est; qui tamen séptimo post die, redeunti Martíno, è sólio divínitus excussus, assurrexit, ejusque postulátis ánnuit. Ithácium Episcopum ácriter reprehendit, quòd contra leges ecclesiásticas Priscillianum in causa cápitis insectarétur. Tréviros profectus, ut apud Máximum Imperatórem grávibus de causis ac præcípuè pro duórum nobiliórum virórum salúte ágeret; cùm nihil impetráre potuísset, nisi antè promitteret se cum Episcopis Ithaciánæ partis in comitátu degéntibus communicatúrum; id factúrum se pollícitus est, si his pro quibus rogáverat parcerétur, dúmmodo étiam Tribúni, quos in cædem Priscillianistárum ad Hispánias jam missos accéperat, revocarentur. Quare congregátis iis ad Ordinatiónem Felícis Episcopi, ingressus Synodum, illórum communiónem aliquátenus íniit; sátius exístimans ad horam cédere, quàm his non consúlere quorum cervícibus gládius imminébat: nec tamen addúci pótuit, ut communiónem illam suscriptióne firmáret. Exinde facti pœnitens, cavit ne in pósterum Ithaciánæ communiónis párticeps fieret. Cùmque energúmenos tárdiùs quàm solébat, & grátiâ minóre curáret, súbinde discípulis cum lácrymis fatebátur, se, propter communiónis illíus malum, detrimentum sentíre virtútis.

Sédecim póstea vixit annos, quibus ab omni Episcopórum conventu abstínuit.

℟. Pythónes, & aríolos, & figúras idolórum, & immunditias, & abominatiónes ábstulit; ut státueret verba legis quæ scripta sunt: * Símilis illi non fuit ante eum, neque post eum surrexit. ℣. Fuit gratus Deo, & erat potens in verbis, & in opéribus suis: * Símilis. 4. *Reg.* 23. *Act.* 7.

Lectio vj.

INjuriárum fuit patientíssimus, ádeò ut impúnè vel ab ínfimis cléricis læderétur, ac plerumquè sibi obtrectántium peccáta defléret. Quodam in convívio páterâ Presbytero priùs porrexit quàm Imperatóri, à quo honóris grátiâ ut prior bíberet accéperat. Innúmeris miráculis cláruit. Tréviris, paralyticam penè exánimem óleo a se benedícto sanávit. Parísiis, ad portam urbis, leprósum ósculo mundávit: próprii córporis óbice flammas aliquando représsit: tres mórtuos suscitávit. Annis demum gravis, dum Condatensis vici Eccléstam in sua diœcési visitáret, víribus defectum se séntiens, mortem sibi imminére discípulis indicávit. Ingravescente febre, in cínere & cilício decumbens, ne vile quidem stramen sibi súbjici passus est. Rogátus à Presbyteris ut corpus in álterum latus reclinando subleváret: Sínite me, inquit, cœlum pótiùs respícere quàm terram, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur. Instante jam morte, viso dæmone: Quid hîc astas, inquit, cruenta béstia? nihil in me, funeste, repéries; Abrahæ me sinus récipit. Eâ in voce anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo ánimam Deo réddidit.

℟. Dilatávit glóriam pópulo suo, persecútus est iníquos: & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt; * Et † Directa est salus in manu ejus. ℣. Dóminus augébat qui salvi fierent quotídie in idipsum; * Et. Glória Patri. † Directa. 1. *Matth.* 3. *Act.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Obtulit holocausta & pacífica, & invocávit Dóminum: & exaudívit eum in igne de cœlo super altáre. 1. *Paral.* 21.

Ant. 6. Glorificávit illum in conspéctu Regum, & ostendit illi glóriam suam: in fide & lenitáte ipsíus sanctum fecit illum. *Eccli.* 45.

Ant. 4. a. Sicut Angelus Dei, sic est, ut nec benedictióne, nec maledictióne moveátur. 2. *Reg.* 14.

℣. Parátum cor ejus sperárc in Dómino: ℟. Confirmátum est cor ejus, non commovébitur. *Ps.* 111.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Dixit Jesus turbis: Nemo lucernam accéndit, & in abscóndito ponit, neque sub módio, sed supra candelábrum; ut qui ingrediuntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília ſancti Bernardi Abbátis.

In Feſto S. Martini, num. 12.

MArtínus lucerna erat ardens & lucens: eum ſaltèm non pígeat imitári; ſed imitári in eo quod eſt imitábile, non autem quod mirábile exhibétur. Ad menſam divítis ſedes hódie: diligenter considera quæ tibi apponuntur; quænam vidélicet ad admiratiónem, quæ verò ad imitatiónem. Húmilis fuit & ſpíritu pauper iſte Martínus, ſicut evidentíſſimè probat effectus ipſe Divínæ grátiæ, quam profectò Deus tam multam niſi multum húmili non dediſſet. Tantam adversùs omnes injúrias patiéntiam aſſumpſerat, ut cum eſſet ſummus ſacerdos, impúnè étiam ab ínfimis cléricis læderétur. Ad Cœlum lácrymæ ejus à maxillâ aſcéndere conſuéverant; quibus ſic abundábat, ut ſoléret pro illórum quoque, qui obtrectatóres ſuî videbantur, flere, peccátis.

℟. Surrexit quaſi ignis, & verbum ipsíus quaſi fácula ardébat: *Irritantes illum pauci facti ſunt; non enim póterant ſuſtinére præcepta Dómini. ℣. De die in diem ánimam juſtam iniquis opéribus cruciábant: novit Dóminus pios de tentatióne erípere. * Irritantes illum pauci. *Eccli.* 48. 2. *Petr.* 2.

Lectio viij.

SAnè quantùm juſtítiam eſurierit, tum in céteris ejus áctibus, tum ſpeciáliter in idololatríæ perſecutióne probátum eſt, in templórum deſtructióne, in ſtatuárum dejectióne, in ſucciſióne lucórum. Ubi ſe quoque aliquandò non eſt véritus dare diſcrímini, ut occáſio tanti crímínis de médio tollerétur. Nam miſericordem eum in páupere ſe expertum Salvátor ipſe apud Angelos gloriabátur, datam ſibi medietátem veſtis oſtentans. Porrò mundítiam cordis ejus illud vel máximè índicat, quòd non eſt confúſus inimico loquens in porta. Nihil in me, funeſte, reperies, Abraham me ſinus recípiet. Céterùm perſecutiónes quas ſuſtínuit propter juſtítiam, longum eſt numeráre; pro quibus ómnibus dúbium non eſt multipliciter coronári eum, qui quidem etſi non ſemel effectu conſummátæ paſſiónis, ſed tóties martyr fuit affectu devotíſſimæ voluntátis.

℟. Nomen glóriæ ejus uſque ad extrémum terræ, eò quòd fécerat juſtítiam, & fidem conſervávit genti ſuæ; * Et in diébus ejus proſperátum eſt in mánibus ejus, ut tollerentur gentes de regióne. ℣. Propter opus Chriſti uſque ad mortem, acceſſit, tradens ánimám ſuam: * Et in diébus. 1. *Mach.* 14. *Philipp.* 2.

Lectio ix.

DOmine, inquit, ſi adhuc pópulo tuo ſum neceſſárius, non recúſo labórem; fiat voluntas tua. O verè ſanctíſſimam ánimam! O inæſtimábilem caritátem! O obediéntiam ſingulárem! Bonum certámen certaſti, curſum con-

summasti, fidem servasti; de réliquo súperest tibi coróna justítiæ, quam reddet tibi Dóminus hódie justus judex; & adhuc dicis: Non recúso labórem; fiat voluntas tua. Obtulisti planè Isaac: únicum illum quem díligis, quod in te est, jugulasti: immolasti singuláre gáudium tuum piâ devotióne, parátus redíre íterùm in perícula, innováre certámina, dénuò subíre labórem, sustinére tribulatiónem, prolongáre tentatiónem, deinde differri adhuc ab illa tanta felicitáte, & diù desideráta societáte spirítuum beatórum, atque in hujus mortalitátis ærumnas ab ipso intróitu glóriæ revocári; postrémo (quod máximum est) à Christo tuo peregrinári diútiùs, si modò ipse voluisset. Nec sanè dúbium quin ampliórem grátiam mereátur, qui parátum se éxhibet étiam ante mandátum, quàm qui obedíre sátagit post mandátum.

℟. Dedit Dóminus ipsi fortitúdinem, & usque in senectútem permansit illi virtus; ut vidérent omnes filii Israël, * Quia bonum est óbsequi sancto Deo. ℣. Dóminus mihi ástitit, & confortávit me; ut per me prædicátio impleátur, & áudiant omnes gentes, * Quia. Glória Patri. * Quia. *Eccli.* 46. 2. *Tim.* 4.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* EGo à vobis débui commendári: nihil enim minùs fui ab iis qui sunt supra modum Apóstoli; tametsi nihil sum. 2. *Cor.* 12.

Ant. 8. c. Signa Apostolátûs mei facta sunt super vos in omni patiéntia, in signis, & prodígiis, & virtútibus. 2. *Cor.* 12.

Ant. 2. D. Etsi imperítus sermóne, sed non sciéntiâ; in ómnibus autem manifestáti sumus vobis. 2. *Cor.* 11.

Ant. 7. a. Usque in hanc horam cædimur, & instábiles sumus: maledícimur, & benedícimus: persecutiónem pátimur, & sustinémus. 1. *Cor.* 4.

Ant. 6. Ego libentíssimè impendam, & superimpendar ipse pro animábus vestris. 2. *Cor.* 12.

Capitulum. Jerem. 1.

DIxit Dóminus ad me: Ego dedi te hódie in civitátem munítam, & in columnam férream, & in murum æreum super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, & sacerdótibus, & pópulo terræ: & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt.

Hymnus.

THURE fumantes quis hic inter aras,
Vérticem cujus sacra flamma lambit?
Intùs ardébat méliùs sacrátâ
Péctoris arâ.
REGIS accumbens épulis tuétur
Præsulum præsul bene par honórem:
Ipsa tunc vilem minor ante pannum
Púrpura pallet.
O Virum, qualem píetas petébat,

Quem fides nullis labefacta
seclis
Non semel sensit médios
per enses
Sacra tuentem!
LÆDITUR probris: sibi sem-
per idem
Nescit irasci: fera corda
placat;
Et suos tantùm cumulando
donis
Súbjicit hostes.
NEC truci quamvis caput im-
molandum
Pro Dei causa póstuit sub
ense,
Mártyris palmam rétulit,
vel isto
Dignus honóre.
LÆTUS æternum célebret Pa-
rentem
Orbis, æternum célebret
Parentis
Fílium: par sit tibi cultus
omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, ℟. Et non confundébar. *Psal.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam protector factus es mihi, & liberásti corpus meum à perditióne, & in conspectu astántium factus es mihi adjútor. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, qui in beáto Martíno Pontífice, sive per vitam, sive per mortem magnificátus es: ínnova éadem grátiæ tuæ mirácula in córdibus nostris; ut neque mors, neque vita separáre nos possit à caritáte Dómini nostri Jesu Christi; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Ego.

AD TERTIAM.

Ant. Signa.

Capitulum. Deut. 3.

DOmine Deus, tu cœpísti osténdere servo tuo magnitúdinem tuam, manumque fortíssimam; neque enim est álius Deus, vel in cœlo; vel in terra, qui possit fácere ópera tua, & comparári fortitúdini tuæ.

℟. *br.* Fílii hóminum, * Usquequò gravi corde? Fílii. ℣. Scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Usquequò. Glória. Fílii. *Ps.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo: ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

AD SEXTAM.

Ant. Etsi.

Capitulum. 1. Cor. 2.

CUm venissem ad vos, fratres, veni, non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi; non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum.

℟. *br.* Veníte, fílii, * Audíte me. Veníte. ℣. Timórem Dómini docébo vos, * Audíte me. Glória Veníte. *Ps.* 33.

℣. Intellígite, insipientes in pópulo: ℟. Et stulti, aliquando sápite. *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. Ego.

Capitulum. 2. Cor. 12.

PLáceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo: cùm enim infirmor, tunc potens sum.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * Sustínui oppróbrium. Propter. ℣. Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * Sustínui. Glória. Propter. *Ps.* 68.

℣. Paulò minùs consummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. CUm majóres natu 1. D. Ecclésiæ símul essent, dixit eis: Ecce ego scio quia ámpliùs non vidébitis fáciem meam. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Coarctor è duóbus: desidérium habens dissolvi, & esse cum Christo, multò magis mélius; permanére autem in carne, necessárium propter vos. *Philipp.* 1.

Ant. 4. a. Juxtà est qui justificat me: ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condemnet me? *Is.* 50.

Ant. 2. D. Opérui cinere carnem meam, ut detur locus voci meæ in cœlo; quia ibi est testis meus, & cónscius meus in excelsis. *Job* 16.

Ant. 6. Ego ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; áudiet me Deus meus: edúcet me, vidébo justítiam ejus. *Mich.* 7.

Capitulum. 2. Cor. 3.

NOs omnes revelátâ fácie glóriam Dómini speculántes, in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem, tanquam à Dómini spíritu.

Hymnus.

PERFUSUS ora lácrymis
Martínus astra súspicit;
Et in beáto pátriæ
Défixus obtútu gemit.

O Mors, ait, quid támdiu
Differs leváre víncula?
Amóre Christi saucium
Priváre vitâ munus est.

QUID tu mináci gútture,
Draco cruénte, sibilas?
Redi sub umbras tártari:
Me lucis aula dévocat.

ET vos flagrans quos cáritas
Mihi dat esse fílios,
Fletu molesto párcite
Tardáre patris gáudia.

QUÒD si tamen nostros adhuc
Tellus labóres éxigit,
Jam láuream prensans manu
Reddar libenter prælio.

SIC fortis & constans sibi
Martínus usque pérstitit,
Nec pro Deo timens mori,
Sed nec recúsans vívere.

SIT Trinitáti glória,
Sermónibus quam víndicans
Martínus & Miráculis
Adeptus est in præmium.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine; ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Mórtuus est servus Dómini, jubente Dómino: & non surréxit ultrà prophéta in ómnibus signis atque portentis quæ misit Dóminus per eum, ut fáceret in terra. *Deut.* 34.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Martini, Papæ & Martyr. Ant. Nemo. *V.* Justus. vij. *Oratio.* Omnipotens. x.

DIE XII.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Papæ & Martyris.

Simplex.

Lectio iij.

Tom. 6. Conc. Labb. &c.

MArtínus Theodóro in sede Romána succéssit anno Christi sexcentésimo quadragésimo nono. Eódem anno Concílium centum & quinque Episcopórum in Laterano coégit, in quo Monotheletárum príncipes, Theodórus Pharanitánus, Cyrus Alexandrínus, Sérgius Constantinopolitánus ejusque succesóres Pyrrhus & Paulus, qui in duábus Christi natúris únicam voluntátem & operatiónem admittébant, damnáti sunt: proscriptaque duo Imperatórum de hac quæstióne edicta, Ecthesis vidélicet Heráclii, & Typus Constantis. Quid in ea Synodo gestum esset, omnes Ecclésias per Epístolam encyclicam admónuit: ejusque acta ad sanctum Amandum Trajectensem Episcopum misit, eum hortátus, ut ipsíus ópera, & Episcopi Gálliæ in Synodo congregáti suo illa consensu confirmárent, & à Sigeberto Francórum in Austrásia Rege Episcopi mitterentur in Urbem, qui legatióne apostólicâ fungentes éadem acta ad Constantem Imperatórem deferrent. Interim Constans, ut suo typo ab ómnibus subscriberétur, silentiumque in eo de quæstióne Catholícos inter & Monothelétas agitátæ indictum observarétur, primum Olympium Exarchum Ravennátem Romam misit: tum Calliópam Olympii succesórem, à quo Martínus, cùm edicto ímpio juxta Lateranense Concílium resísteret, de Eccléfia raptus, ac perductus Constantinópolim, per tres menses in cárcere detentus est, & tandem Chérsonem relegátus, ubi ærumnis confectus cessit è vita décimo sexto Calendas Octóbris. Corpus ejus póstea Romam allátum, in Eccléfia sancti Martini in Móntibus, Turonensis Episcopi nómine dedicáta, conditum est. Exul scripsit duas Epístolas de calamitátibus suis.

Oratio. Omnipotens, sempiterne. x.

DIE XIII.

In Festo

SANCTI BRICTII,

Episcopi.

Simplex.

Lectio iij.

Ex História Ecclesiástica Francórum sancti Gregórii Turonensis Episcopi.

Lib. 2. Cap. 1. & Lib. 10. Cap. 31.

BRíctius civis Turónicus, cum esset primævæ ætátis júvenis, sancto Martino multas tendébat insídias. Quádam autem die Brictium Diáconum vir beátus allóquitur: En ego, Bricti, delírus tibi vídeor? Amen dico tibi quia obtínui apud Deum ut post meum tránsitum, ad Pontificátûs honórem accédas; sed

nóveris te in Episcopátu multa adversa passúrum. Adeptus ergo, consentiéntibus civibus, anno Arcádii & Honórii secundo, Pontificátûs officium, oratióni vacábat. Anno autem ordinatiónis ejus trigésimo tértio óritur contra eum lamentábilis causa pro crímine, illo viriliter negante. Illis verò non credéntibus, sed contradicéntibus, tráhitur, calumniátur, ejícitur, ut sermo Sancti adimplerétur. Hoc enim ejecto, Justiniánum in Episcopátu constituunt. At Brictius Episcopus Romam véniens, cuncta quæ pertúlerat Papæ refert: ibíque plerumque Missárum solémnia célebrans, quidquid in sanctum Martínum delíquerat, defiendo díluit. Séptimo ígitur anno, immúnis inventus à crímine, ad urbem suam redíre jussus est. Fueruntque omnes anni Episcopátûs ejus quadraginta septem; obiitque, & sepultus est in basílica quam super sanctum Martínum ædificávit.

Oratio. Deus, fidélium. xxj.

DIE XVI.

In Festo

SANCTI EUCHERII,

Episcopi. *Simplex.*

Lectio iij.

Ex S. Hyl. Arelat. in vita S. Honor. Salviano, &c.

EUchérius in século nobilitáte, ópibus, ingénio, & eloquéntia perillustris, in Eccléfia sacræ eruditiónis & miræ sanctitátis laude factus est illústrior. Is cum uxórem duxísset Gallam, & ipsam sanctitáte conspícuam, fílios ex eâ suscépit, qui magnos in litteris & omni virtútum género progréssus fecérunt, & ad Episcopátum meruérunt ássumi. Ipse vero amplíssimis quibus potiebátur ópibus abjectis, sese in monastérium Lirinense recépit. Deinde remotiórem quamdam ac secretiórem ínsulam pétiit, ubi solus coram Deo rerum cœléstium contemplatióne libériùs fungerétur. Eo loci mirábilem illum de mundi contemptu tractátum ad Valeriánum cognátum suum scripsit. Defuncto Senatóre Episcopo Lugdunensi, ad ejus sedem Euchérius unánimi & cleri & plebis suffrágio vocátus raptúsque est. Fidéliter ac strenuè omnes boni pastóris partes implévit, óvium sibi commissárum salúti invígilans, easque assíduè verbo & exemplo nútriens. Semipelagiánum errórem tunc témporis in Gálliis grassántem semper aversátus est. Interfuit Synodo Arausicánæ primæ, anno quadringentésimo quadragésimo primo, & anno abhinc circiter tértio in Dómino obdormívit.

Orat. Deus, qui pópulis. xxj.

DIE XVII.

In Festo

SANCTI GREGORII

THAUMATURGI,

Episc. & Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi SS. Doctorum, xxij. *Oratio.* Excita, quæsumus. xxvj.

Pridiè in VESP. fit Comm. S. Gregorii Turonensis Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

Ex libro sancti Basílii Magni, de Spíritu sancto.

Tom. 2. Cap. 29.

Lectio ij.

GRegórium Magnum, & illíus voces quo loco ponam? An non cum Apóstolis & Prophétis, virum qui eódem spíritu quo illi versátus sit, quique Sanctórum vestígiis per omnem vitam inhæserit, quique Evangélicæ conversatiónis vigórem quándiù vixit, præstíterit? Equidem illud díxerim, profectò injúria affecérimus veritátem, si non ánimam illam annumerémus iis qui Deo juncti sunt; qui velut insignis magnaque lucerna in Ecclésia Dei resplénduit, qui è Spíritûs ope terrórem hábuit adversùs dæmonum potestátem. Nam tantam accéperat grátiam ad obediéntiam fídei inter gentes, ut assumptis non plus septémdecim Christiánis universum pópulum, & urbánum, & rusticánum, per agnitiónem adjúnxerit Deo. Ille & flúminum cursus in diversum vertit, præcípiens illis in magno nómine Christi, & palúdem exsiccávit, belli causam præbentem frátribus aváris. Céterùm prædictiónes de futúris ejúsmodi sunt, ut níhilo sit inférior céteris Prophétis. Sed omnínò perlongum fúerit viri percensére mirácula, qui propter donórum excelléntiam quæ in ipso operabátur Spíritus in omni virtúte, signis ac prodígiis, ab ipsis étiam veritátis hóstibus alter Móses appellátus fuit.

De S. Gregorio Turonensi.

Lectio iij.

Ex Operib. ejus, Odone Abb. &c.

GRegórius, avítâ nobilitáte claríssimus, in urbe Arverna sexto século natus est. Ad sedem sancti Martíni Turonensis, cujus cultum promovére studébat, unánimi Cleri & plebis consensu vocátus, & ejusmodi suscípere dignitátem Brunichildis précibus ac Regis auctoritáte coactus, totum se gregis commíssi salúti devóvit. Chilperícum regem pastoráli fidúciâ corrípiens eum Sabelliáno erróre liberávit. Judáïcam atque hæréticam pravitátem, máximè Ariánam insectátus est, eâque laborantes ad sanam fidem revocávit. Prætextáto Rothomagensi Epíscopo malis Fredegundis Regínæ ártibus perduelliónis accusáto, solus palam & in Episcopórum Concílio patrocinátus, totíus Cleri causam fórtiter tutátus est. Bella civília inter Gálliæ reges imminéntia plúries compósuit, legatióne functus. A cómite Leudasto hómine pérdito, urbis Turonensis præfecto permulta constantíssimè passus est, horrendisque ab eo calúmniis fuit impetítus, quæ tamen nihil ipsi de sanctitátis famâ decerpsérunt. Sanctórum Apostolórum memóriam veneratúrus Romam pétiit jam senex, ubi amantíssimè eum suscépit Sanctus Gregórius magnus, donórum cœléstium in eo abundántiam admírans. Francórum variorumque sanctórum Mártyrum & Confes-

fórum hiſtórias aliaque perutília ópera ſcripſit. Obiit anno Chriſti quingentéſimo nonagéſimo quinto. In humillimo Baſilicæ ſancti Martíni loco ſepelíri vóluit, ſed præcláris ejus méritis poſcéntibus ad lævam túmulti hujuſce Sancti póſtea cónditus eſt.

Oratio. Excita, quæſumus. xxvj.

AD LAUD. pro Commem. S. Gregor. Turon. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

DIE XIX.

In Feſto

SANCTÆ ELIZABETH, Viduæ.

Simplex.

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Caniſ. & Sur.

ELízabeth Andréæ Hungarórum regis filia, Ludovíco Hermanni Thuríngiæ Lantgrávii filio adhuc lactens deſponsáta eſt; & tandem ab eo, cùm núbilis facta eſſet, ſolémniter ducta. Quo ex conjúgio tres filios duaſque filias ſuſcépit. Tantos verò in pietáte Chriſtiána progreſſus jam ánteà fécerat, ut nihil viro juncta de priſtino fervóre remítteret; præcípuo caritátis affectu, paupéribus compátiens, quibus, abſente viro, in magna annónæ inópia omne ditiónis ſuæ frumentum diſtríbuit: quorum étiam infirmitátibus cónſulens, noſocómium illis ad radícem montis, in cujus vértice ſitum erat palátium, extruxit. Ex Apúlia redux Ludovícus cónjugis pietátem ſummópere laudávit. Cùmque deinde cruce ſignátus, in Orientem proficiſcerétur, in itínere diem extrémum óbiit. Tunc qui fratri ejus Henríco nondum ad regendum idóneo à conſiliis erant, Elízabeth contumelióſè hábitam, ac bonis ſpoliátam, aulâ excédere coegérunt. Juſſit tamen Henrícus eam in dignitátes facultateſque ſuas reſtítui: ſed ipſa brevi póſtea, ne plebi óneri eſſe viderétur, relictâ aulâ, priſtinam paupertátem amplexa eſt: ab áulicis iterum ſpreta, laudáta verò à Gregório nono, qui eam in Apoſtólicæ ſedis tutélam recépit. Majóris autem paupertátis deſidério flagrans, in quodam Fratrum Minórum ſacello, die ſancto Paraſcéves, póſitis ſuper nudum altáre mánibus, ſolemni profeſſióne, ſéculi pompis, cognátis, ac ſibi ipſi renuntiávit; facultátes autem, quas juſſu Pontíficis retínuit, páuperum neceſſitátibus ſublevandis impendens, victum lanifício cómparans, mirâ humilitáte ac patiéntiâ réliquum vitæ currículum egit, abſolvitque anno milléſimo ducentéſimo trigéſimo primo, ætátis vigéſimo quarto. Eam poſt triénnium idem Gregórius Sanctis adſcripſit.

Oratio. Deus, in quem.

DIE XXI.

IN PRÆSENTATIONE

BEATÆ MARIÆ,

VIRGINIS,

SOLEMNE III. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 5. C. Filiæ Jerúsalem, nuntiáte Dilecto meo quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 6. Totus desiderábilis, talis est Dilectus meus; & ipse est amícus meus. *Cantic.* 5.

Ant. 2. D. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas. *Cant.* 1.

Ant. 4. a. Quis mihi det te, ut invéniam te? Apprehendam te, & me docébis. *Cant.* 8.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Capitulum. Is. 56.

Hæc dicit Dóminus: Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea, & in muris meis locum: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit.

℟. Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus; * Afferentur Regi vírgines post eam in lætítia & exultatióne: † Adducentur in templum Regis. ℣. Unus de Angelis locútus est mecum, dicens: Veni, & ostendam tibi sponsam: * Afferentur. Glória Patri. † Adducentur. *Psal.* 44. *Apocalyp.* 21.

Hymnus.

Quam pulchrè gráditur fília princípis,
Templi cùm próperat límina tángere!
Prælúdit melióri
Quam mox óffert hóstiam.
E Matris grémio núminis in sínum
Infans non dúbiis pássibus ádvolat;
Virgo núminis ara,
Aris víctima sístitur.
Sponso membra Deo móllia dévovet,
Cordis Virgínei dédicat íntima:
Verbo débita mater,
Verbo víscera cónsecrat.
Tecum cuncta Deo pródiga dum voves,
Numen, Virgo, tui péctoris íncola,
Quanto fœnore pensat
Terræ quæ bona déspicis!
Sit supréma tibi glória, Trínitas;
Quo Virgo téneram se vovet hóstiam,
Puri flamen amóris
Fac nos jam tibi vívere.
Amen.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram ; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Ad Magníf. *Ant.* 1. *D.* Circuíbam, quærens sapiéntiam, ut mihi illam asúmerem ; & ádii Dóminum. *Sap.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETOR. super Psalmos. Ant. 4. a. Ego dilecto meo, & ad me convérsio ejus. *Cantic.* 7.

Hymnus, Virgo. *hodie & cras.*

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invitat. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles ;
Sublímis résidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes !
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti :
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne ;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divinæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri :
Cujus Virgo parens, glória Nato :
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 1. *f.* Præcépit mihi qui creávit me ; & in habitatióne sancta coram ipso minístrávi. *Eccli.* 24.

Ant. 3. *a.* Quasi cypréssus exaltáta sum in monte Sion : & quasi terebinthus extendi ramos meos ; & rami mei hónóris & grátiæ. *Eccli.* 24.

Ant. 6. Quasi vitis fructificávi suavitátem odóris ; & flores mei fructus honóris & honestátis. *Eccli.* 24.

℣. Ego sicut oliva fructífera in domo Dei : ℟. Sperávi in misericórdia Dei. *Ps.* 51.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. En dilectus meus loquitur mihi : * Surge, própera, amica mea, columba mea, formósa mea ; & veni. ℣. Ecce sto ad óstium, & pulso : si quis aperúerit mihi, intrábo ad illum. * Surge. *Cant.* 2. *Apoc.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Surgam, & quæram quem díligit anima mea : * Donec aspíret dies, vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris. ℣. Dicit mihi : Tempus prope est. Etiam vénio citò. * Donec aspíret dies. *Cant.* 3. & 4. *Apoc.* 22.

Post iij. Lect. ℟. Gaudens

gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; * Quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. ℣. Magnificat ánima mea Dóminum, & exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Isai.* 61. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Quàm pulcra es, amíca mea, quàm pulcra es! Oculi tui columbárum. *Cantic.* 4.

Ant. 8. c. Ostende mihi fáciem tuam, sonet vox tua in áuribus meis; vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra. *Cant.* 2.

Ant 2. D. Favus distillans, lábia tua: mel & lac sub lingua tua; & odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. *Cant.* 4.

℣. Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis: ℟. Ex quibus delectavérunt te filiæ regum. *Ps.* 44.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Hom. 2. *de Laud. Virg. matr. num.* 1.

Lectio iv.

DEo hujúsmodi decébat natívitas, quâ non nisi de Vírgine nascerétur: talis congruébat & Vírgini partus, ut non páreret nisi Deum. Proindè Factor hóminum, ut homo fieret, nascitúrus de hómine, talem sibi ex ómnibus débuit delígere, imò cóndere matrem, qualem & se decére sciébat, & sibi nóverat placitúram. Vóluit ítaque esse vírginem, de qua immaculáta immaculátus procéderet, ómnium máculas purgatúrus: vóluit & húmilem, de qua mitis & húmilis corde prodíret, harum in se virtútum necessárium ómnibus saluberrimumque exemplum ostensúrus. Dedit ergo Vírgini partum, qui ei jam antè & virginitátis inspiráverat votum, & humilitátis prærogáverat méritum.

℟. Audi, fília; & inclína aurem tuam, & * Oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui: & concupíscet rex decórem tuum, quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Dóminus tecum, María; ne tímeas. * Oblivíscere. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Homil. 3. *n.* 3. *Lectio v.*

MEritò autem concupívit Rex decórem Vírginis. Fécerat enim quidquid longè ánteà prænónita fúerat à patre suo David, dicente sibi: Audi, fília, & vide; & inclína aurem tuam, & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui: & si hoc féceris, concupíscet Rex decórem tuum. Audívit quippe, & vidit, non ut quidam qui audientes non áudiunt, & vidéntes non intélligunt: sed audívit & crédidit, vidit & intellexit; & inclinávit aurem suam ad obediéntiam, & cor suum ad disciplínam: & oblíta est pópulum suum, & domum patris sui: quia nec pópulum suum augére prolis succéssióne, nec dómui patris sui relínquere curávit hærédem.

℟. Quòd relíqueris paréntes tuos, reddet tibi Dóminus pro ópere tuo; & * Plenam

mercédem recípias à Dómino Deo tuo, ad quem veníſti, & ſub cujus confugíſti alas. ℣. Benedícta tu, & beáta quæ credidíſti: * Plenam mercédem. *Ruth.* 2. *Luc.* 1.

n. 7. *Lectio vj.*

O Virgo prudens! quis te dócuit Deo placére virginitátem? Ubi audieras, Volo vos omnes eſſe, ſicut & meipſum? &, Bonum eſt hómini, ſi ſic permáneat ſecundùm meum conſilium: De virginibus, inquit, præceptum non hábeo, conſilium autem do. Tu verò, non dicam præceptum, ſed nec conſilium, nec exemplum: niſi quod únctio docébat te de ómnibus, ac ſermo Dei vivus & éfficax, ante tibi factus magiſter quam fílius, priùs inſtrúxerit mentem, quàm indúerit carnem. Chriſto ergo dévoves te exhibére vírginem; & neſcis quòd ipſi exhibéri te opórteat étiam matrem. Eligis in Iſraël eſſe contemptíbilis, & ut illi pláceas cui te probaſti, maledíctum incúrrere ſterilitátis: & ecce maledíctio benedictióne commutátur, ſterílitas fœcunditáte recompensátur.

℟. Cuſtódiet Dóminus Deus pactum tibi, * Et miſericórdiam quam jurávit pátribus tuis; † Benedicetque frúctui ventris tui. ℣. Inveníſti grátiam apud Deum, * Et. Glória. † Benedicetque. *Deut.* 7. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 7. ç. Introduxit me Rex in cellária ſua: ordinávit in me caritátem. *Cantic.* 1. & 2.

Ant. 4. E. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páſcitur inter lília. *Cant.* 6.

℣. Defécit caro mea & cor meum: ℟. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. *Pſ.* 72.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Loquente Jeſu ad turbas, extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De ſancta Virg. Cap. 3. & 4.

BEátior María percipiendo fidem Chriſti, quàm concipiendo carnẽ Chriſti. Nam & dicenti cuídam, Beátus venter qui te portávit, ipſe reſpondit: Imò beáti qui audiunt verbum Dei, & cuſtódiunt. Dénique frátribus ejus, id eſt, ſecundùm carnem cognátis, qui non in eum credidérunt, quid prófuit illa cognátio? Sic & materna propínquitas nihil Mariæ profuiſſet, niſi feliciùs Chriſtum corde quàm carne geſtaſſet.

℟. Dictum eſt a Dómino per Prophétam: Ecce Virgo in útero habébit, & páriet fílium: * Et vocábunt nomen ejus, Emmánuel, quod eſt interpretátum, Nobiſcum Deus. ℣. Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: * Et vocábunt nomen ejus. *Matt.* 1. *Iſai.* 62.

Lectio viij.

IPsa quoque virginitas ejus ideò grátior & accéptior, quia Christus priúsquàm conciperétur, jam Deo dicátam de qua nascerétur, elégit. Hoc índicant verba quæ sibi fœtum annuntianti Angelo María réddidit. Quómodò, inquit, fiet istud, quóniam virum non cognósco? quod profectò non díceret, nisi Deo Vírginem se antè vovísset. Póterat & jubéri virgo permanére, in qua Dei Fílius formam servi congruenti miráculo accíperet: sed exemplo sanctis futúra virgínibus, ne putarétur sola virgo esse debuísse, quæ prolem étiam sine concúbitu concípere meruísset, virginitátem Deo dicávit, cùm adhuc quid esset conceptúra nescíret, ut in terréno mortalíque córpore cœléstis vitæ imitátio voto fieret, non præcépto; amóre eligendi, non necessitáte serviendi.

℟. Dixit Deus: Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium, * Et ait Deus: Páriet Fílium, & constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Dixit María; Virum non cognósco. * Et ait. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Cap. 5. *Lectio ix.*

NOn est ergo cur Dei Vírgines contristentur, quòd étiam ipsæ, virginitáte servátâ, matres carnis esse non possunt. Illum enim solum virgínitas decenter párere posset, qui in sua nativitáte parem habére non posset. Verùmtamen ille unius sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum Vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt, si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secundùm supra memorátam ejus sententiam: Quicumque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, & soror, & mater est.

℟. Múlier de turba dixit Jesu: Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxísti. At ille dixit: Quinímò, * Beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt illud. ℣. Immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, & præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus: * Beáti. Glória. * Beáti. *Luc.* 1. *Sap.* 8.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. a. PArs mea Dóminus, dixit ánima mea: bonus est ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Ant. 2. D. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea: ante templum postulábam pro illa. *Eccli.* 51.

Ant. 4. E. A juventúte mea investigábam eam: inclinávi módicè aurem meam, & excépi illam. *Eccli.* 51.

Ant. 7. d. Multam invéni.

Canticum. Lauda & lætáre. *ut in Officio parvo.*

Ant. Multam invéni in me sapiéntiam, & multum proféci in ea: danti mihi sapiéntiam dabo glóriam. *Eccli.* 51.

Ant. 6. In voce laudis immolábo tibi; quæcumque vo-

vi, reddam Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. Eccles. 4.

CUstódi pedem tuum ingrédiens domum Dei, & appropinqua ut áudias.

Hymnus.

NUNC aurora, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O Quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
INTER perpétuos Núminis haustus,
O Regina, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória Flamen.
Amen.

℣. Dóminus abscondit me in tabernáculo suo: ℟. Protexit me in abscóndito tabernáculi sui. *Ps.* 26

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Dábitur illi fidei donum electum, & sors in templo Dei acceptíssima; bonórum enim labórum glorióstus est fructus; & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. *Sap.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátam Maríam semper vírginem, Spíritus sancti habitáculum, in templo præsentári voluisti: præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejusdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD HORAS, in fine Hymnorum Doxologia:

QUI natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória, Cum Patre, cumque Spíritu; In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Pars mea.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Quæsívi.

Capitulum. Sap. 6.

CUra disciplínæ diléctio est, & diléctio custódia legum illíus est: custoditio autem legum consummátio incorruptiónis est: incorrúptio autem facit esse próximum Deo.

℟. *br.* Propter innocéntiam * Suscepisti me, Deus. Propter. ℣. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. * Suscepisti. Glória. Propter. *Ps.* 40.

℣. Adhæsit ánima mea post te;

te ; ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

AD SEXTAM.

Ant. A juventúte mea.

Capitulum. Eccli. 17.

COgnósce justítias & judícia Dei, & sta in sorte propositiónis & oratiónis altíssimi Dei. In partes vade séculi sancti, cum vivis & dántibus confessiónem Deo.

℟. *br.* Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, * Dum oro ad te. Exaudi. ℣. Dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum, * Dum. Glória. Exaudi. *Ps.* 27. ℣. Circúmdabo altáre tuum, Dómine; ℟. Ut áudiam vocem laudis, & enarrem universa mirabília tua. *Ps.* 25.

AD NONAM.

Ant. In voce.

Capitulum. Judith 10.

DEus patrum nostrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret; ut gloriétur super te Jerúsalem, & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum.

℟. *br.* Apud te laus mea * In Ecclésia magna. Apud te. ℣. Vota mea reddam in conspéctu timéntium eum, * In ecclésia magna. Glória Patri. Apud te. *Ps.* 21.

℣. Innocentes & recti adhæsérunt mihi; ℟. Quia sustínui te. *Ps.* 24.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. LAuda & lætáre, filia Sion; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tui, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Ant. 8. G. Rex Israël Dómir. *Pars Autum.*

minus in médio tui; non timébis malum ultrà. *Soph.* 3.

Ant. 1. D. Dóminus Deus tuus in médio tui fortis, ipse salvábit. *Soph.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te in lætítia: silébit in dilectióne sua: exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tui. *Zach.* 2.

Capitulum. Apoc. 21.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis: & ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus. Quam pulchrè. *ut in I. Vesperis.*

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Manus Dómini confortávit te; & ídeo eris benedícta in æternum. *Judith.* 15.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Cæciliæ, Virginis & Martyris. Antiph. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *Orat.* Deus, qui nos. *ut infrà.*

AD COMPL. Psal. de Domin. Ant. & Hymnus ut herì.

DIE XXII.

In Festo

SANCTÆ CÆCILIÆ, Virginis & Maryris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Greg. Magn. Fort. Anast. Bar.

CÆcília in virginitátis propósito, & in fidei confessióne, Dei múnere sic roboráta est, inquit sanctus

Gregórius Magnus in Sacramentário, ut nec ætátis lúbrico ab intentióne mutarétur, nec blandimentis carnálibus demulcerétur, nec sexûs fragilitáte deterrerétur, nec tormentórum immanitáte vincerétur; sed servando córporis ac mentis integritátem, cum virginitátis & martyrii palma ætérnam mererétur adipísci beatitúdinem. Hæc una est ex quátuor celebérrimis Ecclésiæ Occidentális Virgínibus martyrio coronátis, quarum nomen antiquitùs insértum est in Cánone Missæ. Corpus ejus in cœmetério Prætextáti, extra urbem viâ Appiâ, vel initio sepultum est, vel illuc translátum. Cùm autem rumor increbuísset sanctæ Vírginis corpus, Astulfo Longobardórum rege Romam obsidente, ab hóstibus furto fuísse ablátum; Paschâli Pontífici pro more Vigílias celebranti, & ante Confessiónem sancti Petri Dei laudes canenti, anno octingentésimo vigésimo primo, Cæciliam apparuísse scribit Anastásius, & quo in loco sepulta esset indicásse. Is, cum sanctæ Mártyris corpus in sepulcro áureis indumentis velátum, & ad ejus pedes linteámina ejusdem sánguine aspersa reperísset; illud magno cùm honóre intra muros transtulit in Ecclésiam quam sub ejus nómine Gregórius Magnus extrúxerat. Ibi Cæciliæ corpus, unà cum sanctórum Valeriáni, Tibúrtii & Máximi, Urbáni quoque ac Lúcii Pontíficum corpóribus, sub altári collocávit.

Lectio iij.

EAm Ecclésiam Paulo Sfondráto Cardinále exornante, vetus excavátum fórámen detectum est, pérvium ad corpus sanctæ Mártyris, per quod fidéles sudariola solébant demittere, quæ è sepulcri contactu vim restituendæ sanitátis haurírent. Marmóreum itaque ibi monumentum inventum est; & in eo arca cypréssina pénitùs illæsa, dúctili clausa opérculo, in qua sanctum jacébat Cæciliæ corpus sóricis pannis involútum, qui cùm essent depressi, situm córporis ostendébant. Sérica quoque fila auro intertexta, circa corpus ejus reperta sunt: & ad pedes, vela sánguine mádida. Visúmque est, non, ut ássolet in sepulcro, resupínum corpus; sed ut in lecto, jacens supra dextrum latus. Tum Clemens octávus, die ipsâ sanctæ Mártyri sacrâ, post oblátum ritu solemni Missæ sacrifícium, ministério Diaconórum adjútus, thecam argénteam détulit in Confessiónem; in eâque cypréssinam arcam, quæ venerándum vírginis corpus continebat, collocávit; & in lapídeo monumento utramque ita simul compósitam inclúsit, anno Dómini milléssimo quingentésimo nonagésimo nono.

Oratio.

DEus, qui nos beátæ Cæciliæ Virginis & Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas: da ut cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur; Per Dóminum nostrum.

AD VESP. fit Commemor. S. Clementis, Papæ & Mart.
Ant. Clemens adjútor meus laborávit mecum in Evangélio; cujus nomen est in libro vitæ. *Phil.* 4.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid faciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio. Omnípotens. x.

DIE XXIII.

In Festo
SANCTI CLEMENTIS,
Papæ & Martyris.
Semiduplex.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris, adversùs Hæreses.

Lib. 3. *Cap.* 3.
Lectio ij.

POst Anaclétum, tértio loco ab Apóstolis episcopátum sortítur Clemens, qui & vidit ipsos Apóstolos, & cóntulit cum eis, cùm adhuc insonantem prædicatiónem Apostolórum, & traditiónem ante óculos habéret. Non solus; adhuc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc ígitur Clemente, dissensióne non módicâ inter eos qui Corinthi essent fratres, factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclésia potentíssimas litteras Corínthiis, ad pacem eos cóngregans, & réparans fidem eórum, & annúntians quam in recenti ab Apóstolis recéperant traditiónem. Huic Clementi succédit Evaristus. [Obiit autem, juxta Hierónymum, tértio Trajáni anno; & nóminis ejus memóriam jam tum exstructa Romæ ejus témpore Eccléfia usque hódie conservat.]

Ex Epístola sancti Clementis ad Corínthios.

Epistola 1.
Lectio iij.

HÆc, dilecti, non tantùm ut vos moneámus scríbimus; sed étiam ut nos ipsi commonefaciámus: in eódem enim stúdio versámur, & certámen idem nobis impósitum est. Quocirca relinquámus inánes ac vanas curas, atque veniámus ad glorióssam & venerábilem sanctæ vocatiónis nostræ régulam. Dóminum Jesum Christum cujus sanguis pro nobis datus est, venerémur. Præpósitos nostros revereámur; senióres nostros honorémus; júvenes doceámus disciplínam timóris Dei. Fortis ne contumélia afficiat imbecillem; imbecillis verò fortem revereátur. Dives páuperi largiátur; pauper verò grátias agat Deo, quòd ei déderit per quem inópia ejus suppleatur. Sápiens ostendat sapiéntiam suam, non in verbis, sed in bonis opéribus. Húmilis non sibi testimónium ferat; sed sinat ut alter ipsi perhibeat testimónium: qui carne castus est, ne insolescat, sciens álium esse qui ei continéntiam donat. Quis inter vos generósus? dicat, Si propter me discórdia & schísmata, discédo, solùm ovile Christi in pace degat cum constitútis presbyteris. Qui divínam, ac cujus numquam pœnitet, vitam vivunt, hæc fecérunt & fáciunt.

Oratio. Omnípotens sempiterne. x.

DIE XXV.

In Festo

SANCTÆ CATHARINÆ,

Virginis & Martyris.

Semiduplex.

Pridiè in VESP. fit Commemor. S. Chrysogoni, Mart. Antiph. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Ad defensiónem. *ut infrà.*

Lectio ij.

Boll. Febr. T. 17. Maii T. 3.

CAtharinæ seu Ætatherínes vírginis & mártyris memóriam singulári cultu jampridem venerátur Orientális Eccléfia ; ejusque corpus in Sina Arábiæ monte religiósè servátur. Paulus Latrensis nóbilis Anachoréta, qui médio século décimo óbiit, ejus festum diem summâ imprímis solemnitáte celebrábat. Sequenti século, Simeon in monte Sina mónachus, consuétam Richardi Normánniæ ducis eleemósynam quæsitúrus, Rothómagum venit ; ac secum allátas beátæ Catharínæ relíquias in monastério supra montem urbi vicinum ædificáto depósuit. Inde cœpit beátæ Mártyris cultus per Gállias propagári. Obiit Símeon anno millésimo tricésimo quinto, apud Tréviros reclúsus, & inter Sanctos cólitur.

De sancto Chrysogono.

Lectio iij.

Ex Tillem. T. 5.

CHrysógonus post longa víncula & cárceres Romæ pro Christi confessióne tolerátos, jubente Diocletiáno, Aquiléiam perductus, postquàm ejusdem nec blanditiis, nec minis à propósito deterréri pótuit, ad Aquas gradátas secúri percussus est. Corpus ejus projectum in mare, paulò post inventum, Zóilus présbyter sepelivit in ædibus suis. Verus est Romæ títulus sancti Chrysógoni, cujus méntio fit in Concílio Románo sub Symmacho, & à Gregório Magno in Epístolas. Hanc ædem Gregorius Papa tértius adornávit, & munéribus auxit. Ejus autem nomen quod per Illyricum, & in Africa etiam celebre fuit, Canóni Missæ quo tota jam Eccléfia Occidentális útitur, à primis tempóribus insertum est.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne, Deus, cujus múnere beáta Catharína Virginitátis & Martyrii palmam adepta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blanditiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur ; Per Dóminum nostrum.

AD LAUD. pro Commem. S. Chrysogoni, Ant. Bonum. ℣. Adjútor. x.

Oratio.

AD defensiónem fidélium, quæsumus, Dómine, déxteram tuæ majestátis extende ; & ut perpétuâ pietátis tuæ protectióne muniantur, sancti mártyris tui Chrysógoni contínua pro his non desit intercéssio ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

AD VESP. fit Commemor. S. Petri, Epiſcopi & Martyris.
Antiph. Nemo. ℣. Juſtus. vij.
Oratio. Deus, cujus grátia. x.

DIE XXVI.

In Feſto
S. PETRI ALEXANDRINI,
Epiſcopi & Martyris.
Simplex.

Ex Apológia ſecunda ſancti Athanáſii Epiſcopi, contra Ariános.

n. 59. *Lectio iij.*

PEtrus apud nos ante perſecutiónem Epiſcopus, in perſecutióne Martyr occúbuit. Hic Melétium qui Epiſcopus in Ægypto erat, plurimórum convictum ſcélerum, ac potíſſimum quod immolaſſet idólis, in commúni Epiſcopórum Synodo depóſuit. Melétius verò neque ad áliam confúgit Synodum, neque curávit apud póſteros ſeſe purgáre: ſed ſchíſmatis auctor fuit. Hincque factum, ut ejus ſectatóres háctenus, pro chriſtiánis Meletiánis áudiant. Statimque ille Epiſcopos maledictis cœpit incéſſere; primò quidem ipſum Petrum, dehinc Achillam calumniátus eſt, & poſt Achillam Alexandrum. Hoc autem, Abſalónis imitátus exemplum, cállide eſt agreſſus, eo nempe ánimo ut quandóquidem depoſitio ignomíniam inurébat, calúmniis ſaltem quis ſimplicióres, poſſet circumvenire.

Oratio. Deus, cujus. x.

DIE XXIX.

IN FESTO
S. SATURNINI,
EPISCOPI ET MARTYRIS.

SOLEMNE III. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 1. D. HÆc dicit Dóminus Deus : Ecce levábo ad gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo signum meum. *Is.* 49.

Ant. 2. D. Mittam ex eis qui salváti fuérint, ad gentes : ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meã. *Is.* 66.

Ant. 3. a. Audívi vocem Dómini, dicentis : Quem mittam ? Et quis ibit nobis ? Et dixi : Ecce ego, mitte me. *Is.* 6.

Ant. 4. E. Mitto ego te ad gentes apostatrices, quæ recessérunt à me, ipsi & patres eórum usque ad diem hanc. *Ezech.* 2.

Ant. 5. C. Bellábunt adversùm te & non prævalébunt : quia ego tecum sum, dicit Dóminus. *Jer.* 15.

Capitulum. Ezech. 14.

HÆc dicit Dóminus Deus : convertímini & recédite ab idólis vestris, & ab universis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras.

℟. Robur mánuum suárum idolórum poténtiæ deputántes * Volunt cláudere ora laudántium te, Dómine, ut apériant ora géntium & laudent idolórum fortitúdinem. ℣. Commutavérunt veritátem Dei in mendácium ; & coluérunt & serviérunt creatúræ pótiùs quam creatóri, qui est benedíctus in sécula. * Volunt cláudere. Glória Patri. * Volunt cláudere ora. *Esther* 14. *Rom.* 1.

Hymus.

QUAM juvat festo celebráre plausu
Præsulem, cœlo miserante missum,
Ut Tolosánis quasi sidus almum
Fúlgeat oris.

IBAT ex antris érebi profundis
Atra nox, cæcans pópulos, tetróque
Dæmonum cultu rétinens sepultos
Mortis in umbra.

PANDE jam solis rádios latentis,
Præsul, increscens fúgiat caligo:
Lux micet, lux hæc, hominumque vita,
Fonsque salútis.
LUCE dum purâ ténebras fugáre
Níteris, luci ténebræ resístunt;
Signa nec cœcas radiáre possunt
Spléndida gentes.
CIVITAS miris tremefacta monstris
Stridet, & caris métuens ruínam
Próximam divis, volat ad nefandi
Límina templi.
HOSTIIS aras ónerat, Deosque
Invocat, dæmon silet, aut fatétur
Jam Saturnini dómitum suprémis
Légibus orcum.
SUMMA sit Patri, sit & æquanato,
Flámini par laus utriusque vinclo:
Sint pares uni, similesque trino
Laudis honóres. Amen.

℣. Omnes Dii géntium dæmónia: ℟. Dóminus autem cœlos fecit. *Ps.* 95.

Ad Magnific. *Ant.* 6. Idóla pénitus conterentur, projiciet homo símulácra quæ fécerat sibi ut adoráret. *Is.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Super Psalmos,

Ant. 4. a. Non timébis à sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris. *Ps.* 90.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Deum magnum Dóminum, & Regem magnum super omnes Deos, * Veníte, adorémus.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Quam juvat festo. *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Factum est verbum Dñi ad me, dicens: Prophétam in géntibus dedi te. *Jer.* 1.

Ant. 8. G. Ad ómnia quæ mittam te ibis: & universa quæcumque mandávero tibi loquéris. *Ibid.*

Ant. 2. D. Dóminus dixit mihi: in gentes nunc ego mitto te, aperire óculos eórum, ut convertantur à ténebris ad lucem. *Act.* 26.

℣. Dóminus misit me, ℟. Ut prædicárem captívis indulgéntiam. *Is.* 61.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Factum est verbum Dómini, dicens: Surge, & vade in civitátem magnam; & prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te: & surrexit, & ábiit juxta verbum Dómini: * Et cœpit introíre in civitátem. ℣. Fide obedívit in locum exíre quem acceptúrus erat in hæreditátem. * Et. *Jon.* 3. *Hebr.* 11.

Post ij. Lect. ℟. Dixit Dóminus illi: Lóquere, & ne táceas; propter quod ego sum tecum, * Quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. ℣. Verbum Dómini non revertétur ad me vácuum; sed fáciet quæcumque vólui, & prosperábitur. * Quóniam. *Act.* 18. *Is.* 55.

Post iij. Lect. ℟. Excelsa demolientur, & dissipabuntur: & interíbunt aræ vestræ, & confringentur. * Cesábunt idóla vestra, & conterentur delúbra vestra, & delebuntur ópera vestra. ℣. Usque ad vos pervénimus in Evangélio Christi. * Cesábunt. Glória Patri. * Cesábunt. *Ezech. 6. 2. Cor. 10.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Incitabátur Spíritus ejus in ipso, videns idololatríæ déditam civitátem. *Act. 17.*

Ant. 1. a. Cor meum conturbátum est in me; quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte. *Ps. 54.*

Ant. 3. g. Impii dixérunt: Circumveniámus justum, quóniam contrárius est opéribus nostris: morte turpíssimâ condemnémus eum. Nesciérunt sacramenta Dei. *Sap. 2.*

℣. Circumdedérunt me vítuli multi, ℟. Tauri pingues obsedérunt me. *Ps. 11.*

Ex Passióne sancti Saturnini Epíscopi Tolosáni & Mártyris.

Lectio iv.

Apud Ruinardum.

TEmpore illo quo post corpóreum salvatóris Dómini nostri Jesu Christi adventum, exortus in ténebris sol justítiæ, splendóre fidei illumináre occidentálem plagam cœperat, Décio & Grato consúlibus, primum & summum Christi Tolósa cívitas sanctum Saturnínum habére cœperat Sacerdótem. Cumque dicto Epíscopo ad Eccléstam id témporis párvulam juxtà Capitólium, quod inter domum suam & domum Dei erat, frequens itus esset ac réditus; sancti viri præsentiam sustinére fallax dæmonum turba non potuit: & ut erant muta simulácra nonnullis adumbráta phantásiis, ad sacrílega obséquia, & sollícita consuléntium vota cœpérunt in siléntio permanére. Cuncti ítaque sacrílegæ superstitiónis antístites consulentes undè in númina sua venisset inusitáta tacitúrnitas; áudiunt à quodam religiónis nostræ inimíco, novam néscio quam surrexisse sectam, superstitióni gentilitátis inimícam, quæ christiána appellátur, & in deórum suórum excídium niterétur. Hujus fídei esse Epíscopum Saturnínum cujus ad conspectum deórum suórum ora siluíssent.

℟. Dixérunt: Moriátur, quia destruxit aram Baal, qui adversárius ejus est, * Moriátur ántequam lux crástina véniat. ℣. Deus nos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos. * Moriátur. *Jud. 6. 1. Cor. 4.*

Lectio v.

INter hæc cum magna fuísset hóminum multitúdo congregáta, & paráto ad víctimam tauro deos suos litatióne tam ingentis hóstiæ vel redúcere cúperent, vel propitiáre; ecce ipsum Saturnínum, ad officium solemne vénientem, unus è turba éminus agnóscit, & dicit: En ipsum adversárium cúltibus nostris; nostram páriter, deorumque nostrórum vindicémus injú-

riam, quos jam nunc aut sacrificando placet, aut moriendo lætificet. Ad tam sacrílegæ vocis impulsum omnis sanctum virum insaniéntium turba circumdat, ac Presbytero uno, ac duóbus Diacónibus per fugam lapsis, ad Capitólium solus attráhitur; & cum immoláre dœmóniis cogerétur, clarâ voce testátur: Unum & verum Deum novi; Deos vestros dœmones scio. Quómodò vultis ut ego eos tímeam, à quibus, ut áudio, dícitis me timéri.

℟. Concitavérunt omnem pópulum & injecérunt ei manus, clamantes; commotaque est cívitas tota, * Et apprehendentes trahébant eum. ℣. Cùm vidíssent eum ántequàm accéderet ad eos, cogitavérunt illum occídere; & mútuò loquebantur: Venite, occidámus eum. * Et apprehendentes. *Act.* 21. *Gen.* 37.

Lectio vj.

AD hanc sancti Epíscopi vocem, tauro illo, qui fuerat víctimæ præparátus, fune circumacto, & post terga demísso, Sancti viri pedes inligant, actumque stímulis acrióribus taurum de superióri Capitólii parte in plana præcípitant. Nec mora: Inter primos descensus ipsíus gradus, cápite collíso, cerebróque excusso, & omni córpore lacerato, dignam Deo ánimam Christus excépit. Exánime corpus usque ad eum locum, tauro furente, perductum est, ubi duæ muliércula, sexûs infirmitátem fidei virtúte vincentes, & viris ómnibus fortióres, beáti viri corpus condidérunt. Mansit aliquándiu sub vili cæspite, donec sanctus Hilárius, in Tolosána urbe Epíscopus ordinátus, diligenter extraxit Basilículam párvulam ad locum tantum oratiónis. Procedente dehinc témpore, sanctus Sylvius Epíscopátum supradictæ urbis indeptus, pulcram & specióssam Basílicam parans ad venerandi Mártyris transferendas illûc relíquias, ante consummatiónem cœpti óperis receséit è século. Post cujus óbitum sanctus Exsupérius Basílicam quam decessor suus inchoáverat, consummávit & felíciter dedicávit.

℟. Móysi dicit Deus: Miserébor cujus misséreor: & misericórdiam præstábo cujus miserébor: * Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. ℣. Dicit Dóminus: Miserébor ejus quæ fuit absque misericórdia, & dicam non pópulo meo: Pópulus meus es tu; & ipse dicet: Deus meus es tu. * Igitur. Glória. * Igitur. *Rom.* 9. *Oseæ* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Abjíciet vir idóla argenti sui, & idóla auri sui, quæ fecérunt vobis manus vestræ in peccátum. *Is.* 31.

Ant. 5. a. Clamantes ad Dóminum dixérunt: Peccávimus tibi quia derelíquimus Dóminum Deum nostrum. *Jud.* 10.

Ant. 6. Relinquent gentes idóla sua, & vénient Jerúsalem, & inhabitábunt in ea. *Tob.* 14.

℣. Elevábitur Dóminus solus in die illa : ℟. Et idóla pénitùs conterentur. *Is.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore ; Dixit Jesus Discípulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homilia sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 280 *de Divin. cap.* 4. *num.* 5. *&* 6.

ALia est animárum sine ullis corpóribus réquies, ália cum corpóribus cœléstibus cláritas, & felícitas Angelórum, quibus æquábitur resurgéntium multitúdo fidélium: in qua gloriosíssimi Mártyres præcípua sui honóris luce fulgébunt, ipsaque córpora in quibus indigna tormenta perpessi sunt, eis digna in ornamenta vertentur. Unde solemnitátes eórum, sicut fácimus, devotíssimè celebrémus, sóbriâ hilaritáte, castâ congregatióne, fidei cogitatióne, fidenti prædicatióne. Non parva pars imitatiónis est meliórum congaudére virtútibus.

℟. Scient gentes quia ego Dóminus : * Ecce venit, & factum est, ait Dóminus Deus : hæc est dies de qua locútus sum. ℣. Nisi granum frumenti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet : si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. * Ecce venit, & factum est. *Ezech.* 39. *Joan.* 12.

Lectio viij.

ILli magni, nos parvi : sed benedixit Dóminus pusíllos cum magnis. Præcessérunt, præminuérunt. Si eos sequi non valémus actu, sequámur affectu : si non glóriâ, certè lætitiâ : si non méritis, votis : si non passióne, compassióne : si non excelléntia, connexióne. Non nobis parum videátur quod ejus córporis membra sumus, cujus & illi, quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra. Glória cápiti, unde consúlitur & superióribus mánibus & ínfimis pédibus.

℟. Quæsiérunt me qui ante non interrogábant, invenérunt qui non quæsiérunt me. * Dixi : Ecce ego, ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. ℣. In loco ubi dictum est eis : Non plebs mea vos : ibi vocabuntur filii Dei vivi. * Dixi *Is.* 65. *Rom.* 9.

Lectio ix.

SIcut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & incitáti sunt mártyres, & ánimas suas pro frátribus posuérunt ; atque ut ista populórum, tanquam gérminum, copiosíssima felícitas súrgeret, terram suo sánguine irrigavérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserántur nos. Gratulámur eis, precántur pro nobis. Omnes eídem Dómino parémus, eumdem magistrum séquimur, eumdem príncipem comitámur, eídem cápiti subjúngimur, ad eamdem Jerúsalem

téndimus, eamdem sectámur caritátem, eamdemque ampléctimur unitátem.

℟. Gentes glorificábant verbum Dómini, & credidérunt quotquot erant præordináti ad vitam æternam. * Disseminabátur autem verbum Dómini per universam regiónem. ℣. Sacerdótes docébant pópulum, & circuíbant civitátes, atque erudiébant pópulum. * Disseminabátur. Glória Patri. * Disseminabátur. *Act.* 13. 2. *Par.* 17.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. *d.* POpulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis lux orta est eis. *Is.* 9.

Ant. 6. Vénient, & apponentur ad Dóminum fœdere sempitérno, quod nulla oblivióne delébitur. *Jer.* 50.

Ant. 2. D. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secúndum suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs sancti. *Tit.* 3.

Ant. 5. C. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus: pósuit desértum in stagna aquárum, & terram sine aqua in éxitus aquárum. *Ps.* 106.

Ant. 1. g. Laudáte, cœli, quóniam misericórdiam fecit Dóminus: jubiláte extréma terræ, resonáte montes laudationem. *Is.* 44.

Capitulum. 1. Joan. 4.

CArissimi: In hoc est cáritas (Dei:) Non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior dilexit nos, & misit Filium suum propitiatiónem pro peccátis nostris.

MIR. *Pars Autum.*

Hymnus.

JAm fortes ánimos índue, Póntifex:
Demens impíetas mille parat neces;
Sed vitam cúpidus pro grege pónere
Tortórum scelus increpas.
TE delúbra cohors raptat ad ímpia:
Distorquet válidis brachia fúnibus:
Tauro crura fremens álligat éffero:
Hinc fis víctima sánctior.
EN taurus stímulis púngitur, aufugit
Spumans ore; gradus per capitólii
Præceps dejíceris, mirífícus polo,
Terris hórridus áspici.
COMPAGO cápitis saxa per áspera
Tabo tríste fluit, frángitur: ávolant
Excussi cérebri, fructáque córporis:
Fumant ómnia sánguine.
IRAS pone truces, barbárior feris
O gens! fictítiis hunc tua cœcitas
Mactat numínibus, quem sua cáritas
Pro tortóribus immolat.
DIGNUM morte reis fit scelus útile,
Exórat véniam pontíficis cruor;
Æternamque tuo, non méritis licet
Vitam fúnere párturit.
MERCES Pontíficum laus tibi sit Pater:

*

Laus sit, nate, tibi láurea mílitum:
Laus sit Spirítui, flámine qui suo
Firmat péctora mártyrum.
Amen.

℣. Non secundùm peccáta nostra fecit nobis Deus; ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retribuit nobis. *Ps.* 102

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Benedictus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericórdiam suâ regenerávit nos in spem vivam per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis. 1. *Petr.* 1.

Oratio.

DEus, qui per beátum Saturninum Mártyrem tuum atque Pontificem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuísti: da nobis ejus intercessióne, in fide stábiles, & à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

AD PRIMAM.

Ant. Pópulus.

AD TERTIAM.

Ant. Vénient.

Capitulum. 1. Petr. 2.

CArissimi: qui non consecúti misericórdiam, nunc autem misericórdiam consecúti, óbsecro vos tanquam ádvenas & peregrínos abstinére vos à carnálibus desidériis, quæ militant adversus ánimam.

℟. *br.* Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ, * Allelúia, allelúia. Repléti. ℣. Exultávimus & delectáti sumus. * Allelúia. Glória. Repléti.

℣. Redémit nos ab inimícis nostris; ℟. Quóniam in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

AD SEXTAM.

Ant. Non ex opéribus.

Capitulum. 2. Thess. 2.

VOcávit vos Deus per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi: itaque state, & tenéte traditiónes, quas didicístis.

℟. *br.* Eduxit eos de ténebris & umbra mortis, * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et víncula eórum dirúpit, * Allelúia. Glória. Eduxit.

℣. Contrívit portas æreas, ℟. Et vectes férreos confrégit. *Ps.* 106.

AD NONAM.

Ant Laudáte cœli.

Capitulum. 1. Cor. 4.

IN Christo Jesu per Evangélium ego vos génui; rogo ergo vos, imitatóres mei estóte, sicut & ego Christi.

℟. *br.* Judícium patris audíte filii, * Allelúia, allelúia. Judícium. ℣. Et sic fácite ut salvi sitis. * Allelúia. Glória. Judícium. *Eccli.* 3.

℣. Bonum facientes non deficiámus; ℟. Témpore enim suo metémus non deficientes. *Gal.* 6.

AD II. VESPERAS.

Ant. EVangélium nostrum 7. a. non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa. 1. *Thess.* 1.

Ant. 6. Ego plantávi, sed Deus incrementum dedit: Dei agricultúra estis, Dei ædificátio estis. 1. *Cor.* 3.

Ant. 3. a. Secundùm grátiam, quæ data est mihi, ut sápiens architectus fundamentum pósui. *Ibid.*

Ant. 4. E. Et si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum; nam signáculum apostolátus mei vos estis. 1. *Cor.* 9.

Ant. 1. D. Hoc oro ut cáritas vestra magis, ac magis abundet. *Phil.* 1.

Capitulum. Hebr. 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuentes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

Hymnus.

CŒLO triúmpha débitus
Invícte martyr, jam tuo
Rorára tellus sánguine
Fundit salútis gérmina.

Sic mártyrem decet mori
Fructus daturum divites,
Ut trítici granum sinu
Tellúris almæ cónditum.

Si manet semel íntegrum,
Se prole nullâ récreat:
At mórtuum se múltiplex
In mille culmos éxplicat.

Tuo superstes fúneri
Sic falsa pellis númina;
Deóque victor único
Christo Tolósam súbjicis.

Spurcæ procul sunt hostiæ:
Aris litátur sánctius:
Solus sacerdos fit Deus,
Solus Deus fit víctima.

Destructor acer núminum
Aras supervéheris:
Corpusque tritum per vias
Piis micat honoribus.

Laus sit Patri, laus Fílio,
Laus sit tibi par, Spíritus:
Uni Deo, trino simul,
Par sit decus in sécula.
Amen.

℣. Glória vestra sumus sicut & vos nostra, ℟. In die Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Cor.* 1.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Benedictus Dóminus; quia hódie nomen suum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ. *Judith* 13.

Oratio.

DEus, qui per beátum Saturnínum Mártyrem tuum atque Pontificem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis venire tribuísti: da nobis ejus intercessióne, in fide stábiles, & à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Fit Commemor. sancti Andreæ. Antiph. Invenit Andréas fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messiam; & adduxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur: ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

DIE XXX.

In Festo

S. ANDREÆ, APOSTOLI.

Duplex I. Ordinis.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evangel. Eusebio Lib. 9. Histor. Gregor. Nazianz. Paulino, &c.

ANdréas Bethsáïdæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joannis Baptistæ, cùm eum de Christo dicentem audísset, Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eumdem perduxit. Cùm póstea unà cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo à prætereunte Christo vocáti illis verbis, Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum; nullam interponentes moram, & relictis rétibus, secúti sunt eum. Inter duódecim Apóstolos quos Christus elégit, Evangelistæ Matthæus & Lucas Andréam secundum recensent. Post Christi resurrectiónem & ascensiónem, Andréas in Scythia prædicávit. Cùmque in Græciam pervenísset, multis ab idolórum cultu ad Christum colendum adductis, urbem Patras in Acháia, suâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Constántius Imperátor, ex voto Constantíni patris, anno vigésimo regni sui Constantinópolim transferri, & in augustíssimo Apostolórum templo collocári curávit; unde póstea decerpta pignora diversis locis quasi vitæ sémina dispersa sunt.

Sermo sancti Petri Chrysologi Episcopi.

Serm. 133.

Lectio v.

BEátus Andréas hódie moriendo pro Dómino, toto virtútis gradu Dominicis incumbit hærére vestígiis. Nec eum cursus fáciat dísparem fratri, quem natúra similem, vocátio sócium, parem grátia ipsa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, sicut ille, patrem, pátriam, censum relíquit. Solum est quòd témpore Dominicæ passiónis fugit; sed neque hoc impar, quia non est grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia, quos sic discréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, póstea conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum súmpserant, inde conscénderent cœlum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque crucem, arbórem conscendit Andréas; ut qui Christo cómpati gestiébant, in semetipsis figúram, formamque ipsius exprímerent passiónis, & redempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andréas noster, etsi cedit órdini, præmio tamen non cedit & labóri.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 2. de S. Andrea, n. 1.

Lectio vj.

BEáti Andréæ Apóstoli solémnitas hódie celebrátur. Quam si piâ sollicitúdine

perscrutémur, multa invénimus in ea, quæ ædificent ánimas nostras. In ipso siquidem conversiónis suæ initio, magnum nobis perfectæ obediéntiæ præstat exemplum, quod quidem Christiánis omnibus necessárium. Sola enim est cáritas quæ obediéntiam gratam facit & acceptábilem Deo; hílarem quippe datórem díligit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam spirituális mens fuit, tam fervens cáritas, ánimus tam robustus? Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus, per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors, imò & fórtior morte. Cujus ô si & nos partícipes inveniámur! Et sicut beáto Andréæ crucem & mortem ipsam, sic nobis quoque labórem, & pœniténtiam nostram fáceret, non solùm non molestam, sed étiam desiderábilem atque omníno delectábilem esse.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

1. in Ev. hab. in Bas. S. Andreæ, die nat. ejus, n. 1.

AUdistis, fratres caríssimi, quia ad unius jussiónis vocem Petrus & Andréas, relictis rétibus, secúti sunt Redemptórem; & ad unum Dómini præceptum, hoc quod possidére videbantur, obliti sunt. In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet: jam jugo fidei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit, jam ruínis ejus crebrescéntibus, districti sui judícii diem propinquantem denúntiat: & tamen superba mens nostra non vult hoc sponte deserere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præsentis séculi, nec præceptis flectimur, nec verbéribus emendámur?

n. 2. *Lectio viij.*

SEd fortasse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicit: Ad vocem Domínicam uterque iste piscátor quid ait quantùm dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hac in re, fratres caríssimi, affectum debémus pótiùs pensáre quàm censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit: multum relíquit, qui quantúmlibet parùm, totum deséruit. Certè nos & hábita cum amóre possidémus, & ea quæ mínimè habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus, & Andréas, dimísit, quando uterque étiam desidéria habendi derelíquit.

n. 4. *Lectio ix.*

QUia ergo, fratres caríssimi, beáti Andréæ Apóstoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Ostendat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciá-

mus quæ terréna sunt : relictis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdum póssumus relínquere própria, saltem non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne caritátis, in ambitióne sua hábeat frænum timóris ; ut profectûs sui pássibus vegetáta, dum ab alienórum appetítu compéscitur, quandóque ad própria contemnenda perducátur, adjuvante Dómino nostro Jesu Christo.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Erant Petrus & Andréas piscatóres, & ait illis Jesus : Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Omnia detrimentum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum, & virtútem resurrectiónis ejus, & societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Eligii, Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

FESTA

FESTA DECEMBRIS.

Die I.
In Festo
S. ELIGII, EPISCOPI.
Simplex.
Lectio iij.
Ex ejus vita à S. Audoeno scripta.

ELígius Lémovix, aurífaber indústrius, Parísios se cóntulit, ubi perítiæ suæ famâ Clotário secundo innótuit. Sanctióris vitæ desidério accénsus, ómniũ ab adolescéntia delictórum exomológesim fecit coram Sacerdóte, & exinde in ópera pietátis omni stúdio incúbuit. Quidquid arte suâ comparábat, id totum fovendis egénis & captívis, rerum étiam sibi necessariárum dispéndio, redimendis erogábat. Non minùs acceptus Dagoberto quàm Clotário patri, & ab illo ad Aremoricórum regem pacis componendæ causâ missus, reges ambos felíci fœdere sociávit. Solemniacense in Lemovícibus cœnóbium cóndidit. Plúrima diversis temporibus auro, argento & gemmis ornávit sepulcra Sanctórum. Mausoléum imprímis Mártyris Dionysii miro artificio decorávit. De Eccléstæ disciplína sollícitus, simoníacam labem, quæ altas in Gállia rádices égerat, extirpávit. Tandem ad Noviomensem Episcopátum assúmptus, non modò salúti gregis sibi commíssi invigilávit, sed & Flandros & Frísios, aliosque ad Septentriónem pópulos, non sine magno labóre ac vitæ discrímine, ad Christum adduxit. Sedit in Concílio Cabilonensi sub Clodovéo secundo. Multa præclárè scripsit, ejécit dæmones, futúra divínitus prædixit, aliísque miráculis illustris, óbiit septuagenárius, desinente die últimâ Novembris, anno sexcentésimo quinquagésimo nono, horâ primâ noctis, & Noviómi sepultus est.

Oratio. Deus, fidélium. xxj.

Excerpta quædam ex Rubricis usum Communis Sanctorum contingentia.

¶ *Officium Duplex & suprà habet I. & II. Vesperas integras.*

Officium Semiduplex incipit à Capitulo I. Vesperarum, quinque habet Antiphonas ad Laudes, & II. Vesperas integras. Unico vero ad Matutinum constat Nocturno, in quo dicuntur tres Antiphonæ, cum suo Versiculo, tres Lectiones & tria Responsoria. Lectio j. semper est de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis: ij. & iij. habentur in Proprio Sanctorum. Tres autem Antiphonæ V. *&* R.R.R. *de uno Nocturnorum unicuique Communi assignatorum sumenda sunt secundùm Feriarum ordinem, id est Feria II. & V. de primo Nocturno; Feria III. & VI. de secundo; Feria IV. & Sabbato de tertio.*

Officium Simplex incipit etiam à Capitulo I. Vesperarum; habet unicam Antiphonam ad Laudes, quæ semper est quarta ex assignatis: & desinit ad Nonam inclusivè, seu non habet II. Vesperas: idem Officium unico ad Matutinum constat Nocturno quod ordinatur ut in Officio Semiduplici. Excipienda Lectiones j. & ij. quæ erunt de Scriptura occurrente, è tribus duæ: iij. ut assignatur in Proprio.

Modus dicendi Invitatorii in quolibet Officio, ordinandique Officii Duplicis & suprà, cæteraque ad Officium Simplex & Semiduplex attinentia suo loco commodiùs inserta habentur in ipso Communi, præsertim in Communi Apostolorum, & in Communi unius Martyris.

COMMUNE SANCTORUM:

PARS AUTUMNALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi , & in cæteris , ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. ECce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, & piscabúntur eos, & venatóres & venabúntur eos de omni monte & de omni colle. *Jer. 16.*

Ant. 2. D. Vocabúntur fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. *Isai. 61.*

Ant. 4. E. Sanctificábunt Sanctum Jacob & Deum Israël prædicábunt. *Isai. 29.*

Ant. 3. a. Ædificábunt deserta à sæculo , & ruínas antíquas érigent , & instaurábunt civitátes dissipátas. *Isai. 61.*

Ant. 6. Ponent Dómino glóriam , & laudem ejus in Insúlis nuntiábunt. *Isai. 42.*

Capitulum. Isai. *66.*

HÆc dicit Dóminus: Mittam ex eis qui salváti fuérint, ad Gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam , in Itáliam & Græciam , ad Insúlas longè, ad eos qui non audiérunt de me , & non vidérunt glóriam meam : & annuntiábunt glóriam meam Géntibus.

℟. Dabo opus eórum in veritáte , & fœdus perpétuum fériam eis , & * Scient in géntibus semen eórum , & germen eórum in médio populórum. ℣. Scriptum est : Quam speciósi pedes evangelisántium pacem , evangelisántium bona ! * Scient. Glória. * Scient. *Isai 61. Rom. 10.*

Hymnus.

LÆTARE cœlum; pláusibus
Tellus resúltet æmulis :
Apostolórum glóriam
Solemnis instáurat dies.

Vos , ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui , dante Christo , pánditis ,
Qui cláuditis cœli fores ,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum ,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus.

Sublimis ut cùm vénerit
Vobis simul sedéntibus ,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit & trino Deo
Suprema laus, summum decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur: ℟. Et mirabilia tua narrábunt. *Ps.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus locútus est: Ascendent salvatóres in montem Sion: & erit Dómino regnum. *Abd. v.* 21.

[*Ad Completorium Psalmi feriales, & cætera ut in Psalterio.*

In Solemnibus super Psalmos dicitur

Ant. 4. a. Vos estis lux mundi: lúceat lux vestra coram homínibus. *Matth.* 5.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

[*In Solemnibus Invit. ante Ps.* Veníte *bis dicitur, & post singulos ejus versus repetitur integrum: post* Glória, *cum* Sicut erat. *repetitur à medio, ac postea integrè adhuc dicitur. In Duplicibus idem servatur ritus, nisi quòd post* 2. *&* 4. *versum repetitur duntaxat à medio.*]

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SUPREME, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas committere!

HÆC nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scísså, fúlgura.

TOTUM per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.

CHRISTUM sonant: versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum.
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

FAC, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

[*In Solemnibus primi & secundi ordinis ad Officium Nocturnum, itemque ad II. Vesperas, Psalmi sunt proprii, prout designantur in Proprio Ecclesiarum; vel, si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica: ad Laudes verò, ad Horas, & ad Completorium, dicuntur de Dominica; & sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus tertii ordinis & infrà, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Vocávit Jesus discípulos suos, & elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 8. G. Dedit illis virtútem & potestátem super ómnia dæmónia, & misit illos prædicáre regnum Dei. *Ibid.*

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infírmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepístis, gratis date. *Matth.* 10.

℣. Constitues eos príncipes super omnem terram: ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. *Ps.* 44.

Pater noster. *Benedictiones*

habentur post Psalterium.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, nisi aliæ assignentur, & sic in omni alio Communi.

℟. *i.* Non vos me elegístis, sed ego elégi vos, & * Pósui vos ut eátis & fructum afferátis, & fructus vester máneat. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, faciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet istud. * Pósui. *Joan.* 15. *Isai.* 37.

℟. *ij.* Ite ad oves quæ periérunt domus Israel; euntes autem prædicáte, dicentes: * Quia appropinquávit regnum cœlórum. ℣. Hæc dicit Dóminus: Revertátur unusquísque à viâ suâ malâ & dirigite vias vestras, & stúdia vestra. * Quia. *Matth.* 10. *Jer.* 18.

℟. *iij.* Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimici: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis: * Verúmtamen. Glória Patri. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. D. In quamcumque domum intravéritis, dicite: Pax huic dómui; & si ibi fúerit filius pacis, requiéscet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. Dabo vobis os & sapiéntiam, cui non póterunt resístere & contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia: & próteget gradientes símpliciter: * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos: vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini: ecce ego fácio nova, & nunc orientur: útique cognoscétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

℟. *vj.* Nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére: * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Non est discípulus super Magístrum: Si Patremfamílias Beélzebub vocavérunt, quantò magis domésticos ejus? *Matth.* 10.

Ant. 8. c. Tradent vos in Concíliis, & in Synagógis suis flagellábunt vos. *ibid.*

Ant. 3. c. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usque in

finem, hic salvus erit. *ibid.*

℣. Multæ tribulatiónes Justórum: ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus major dómino suo: si me persecúti sunt, & vos persequéntur. ℣. Locúti sunt adversum me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me: * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte afficient ex vobis, & capíllus de cápite vestro non períbit: * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos: * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *ix.* Vos estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis. * Et ego dispóno vobis. Glória Patri. * Et ego. *Luc* 22. *Ps.* 88.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. JEsus locútus est úndecim discípulis; dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. Prædicáte Evangélium omni creatúræ: qui crediderit & baptisátus fúerit, salvus erit. *Matth.* 15.

Ant. 3. a. Docére eos serváre ómnia quæcúmque mandávi vobis. Et ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Ant. 4. E. Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs Sancti in vos, & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittúntur eis; & quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm initium accepísset salus enarrári per Dóminum, ab eis, qui audiérunt, in nos confirmáta est, contestánte Deo signis & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs Sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

Hymnus.

CŒlestis aulæ príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bissêna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

Mersis gravi caligine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

Non vi, nec armis mílitum,
Fandi nec úllis artibus,
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

Quibus gemébat súbditus,
Rumpúntur orbis víncula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

Vulgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

Uni sit & trino Deo
Suprema laus, summum decus;

De nocte qui nos ad suæ Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Glóriam regni tui dicent: ℟. Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam. *Ps.* 144.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Prædicavérunt ubique, Dómino cooperante, & sermónem confirmante, sequentibus signis. *Marc.* 16.

Oratio ut in Proprio.

AD HORAS. Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ; quod semper observatur, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. Jesus.

Capitulum & cætera inde sumuntur unde sumpti sunt Psalmi.

AD TERTIAM.

Ant. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, & odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum * Exívit. Glória Patri. In omnem.

[*In Solemnibus cujuscumque ordinis, & per Octavas Solemnium* 1. *ordinis* (*nisi aliter notetur*) *ad* ℟℟℟. *brevia Tertiæ, Sextæ & Nonæ additur:* Alelúia, Allelúia; *hoc ritu:*

℟. *br.* In omnem terram exívit sonus eórum, * Allelúia, Allelúia. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. * Allelúia, Allelúia. Glória. In omnem terram exívit sonus eórum, Alleluia, Allelúia.

Isque ritus servatur in quolibet Communi.]

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

AD SEXTAM.

Ant. Docéte.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem Pastóres, & Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus mirabília tua: * Invocábimus. Glória Patri. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Ant. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis hæreditátem suam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. LOquebantur verbum Dei cum fi-

dúcia, & virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 7. *d.* Erat manus Dómini cum eis; multúsque número credéntium convérsus est ad Dóminum. *Act.* 11.

Ant. 6. Injecérunt manus in Apóstolos, & posuérunt eos in custódia, & cæsis denuntiavérunt ne omnino loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *ibid.*

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum 1. Cor. 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Hymnus.

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ;
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

OCCISUS Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

QUÆ victimárum cædibus
Tellus madébat impiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pinguior,
Quor illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.

QUAM si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Principes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis & vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

[In Solemnibus ad Completorium super Psalmos Antiphona propria, quæ ad Completorium habetur post I. Vesperas.

Capitulum & cætera inde sumuntur unde sumpti sunt Psalmi.]

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. a. JUstus quasi leo confidens, absque terróre erit. *Prov.* 28.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 6. Probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus, & firmábit illum, & lætificábit. *Eccli.* 4.

Ant. 5. a. In tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit à malis; & non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

Ant. 4. a. Usque in tempus sustinébit pátiens, & pósteà redditio jucunditátis. *Eccli.* 1.

Capitulum. Josue 1.

Ecce præcípio tibi: Confortáre, & esto robustus. Noli metúere, & noli timére; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

In Duplicibus 1. *ordinis, & supra:*

℟. Benedictus vir, qui confídit in Dómino; * Erit Dóminus fidúcia ejus; † Non timébit, cùm vénerit æstus. ℣. Hæc est grátia si propter Dei conscién̄tiam sustinet quis tristítias pátiens injustè. * Erit Dóminus. Glória. † Non timébit. *Jer.* 17. 1. *Petr.* 2.

Hymnus.

Felix mórte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam;
Et signáre cruóre,
Quam Christo, déderas fidem.
Poenis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas;
Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sustinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus Anvii:
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Sit par, Sancte, tibi glória, Spíritus,
Quo donante, corónam
Invictus pugil óbtinet.
Amen.

℣. Justus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus suppónit manum suam. *Ps.* 36.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Nemo patiátur ut homicída, aut fur, aut alienórum appetítor: si autem ut Christiánus, non erubéscat, glorificet autem Deum in isto nómine. 1. *Petr.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus super Psalmos ad Completorium*

Ant. 1. a. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte. 2.

[*In Solemnibus & Duplicibus Invit. dicitur ut notatum est suprà ad Commune Apostolorum. In Semidupl. autem & Simpl. semel tantùm dicitur ante Psalmum* Veníte. *repetitur verò integrum post* 1. *versum: à medio post alios versus: & integrum post* Glória. *cum* sicut erat. *Et sic in omni alio Communi.*]

Hymnus.

Ex quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet:
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,

Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, militat.

Parata ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armáras manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum nómine.

Æterne, tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Ant. 1. a. Fili, ſta in juſtítia & timóre, & præpara ánimã tuam ad tentatiónem. *Eccli.* 2.

Ant. 8. G. Confortáre, & eſto robuſtus: Dóminus ipſe erit tecum: non dimittet: nec derelinquet te. *Deut.* 31.

Ant. 3. a. Qui vícerit, veſtiétur veſtimentis albis; & non delébo nomen ejus de libro vitæ: & confitébor nomen ejus coram Patre meo, & coram Angelis ejus. *Apoc.* 3.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Pſ.* 49.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Qui volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam ſuam propter me & Evangélium, ſalvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in ſalútem, quia in me habuiſti fidúciam, ait Dóminus? * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *ij.* Eſto fidélis uſque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte ſecunda. ℣. Uſque ad mortem certa pro juſtitia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *iij.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foràs non egrediétur ámpliùs: & † Scribam ſuper eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jerúſalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ámpliùs; nec addent filii iniquitátis, ut afflígant eum ſicut príus, * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 2. D. Non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis. 1. *Mach.* 13.

Ant. 7. d. Prompto ánimo pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus honeſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra iſta poſſideo; ſed propter Dei leges hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea recepturum ſpero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Lectiones ut in Proprio.

℟. *iv.* Ego non ſolum alligári, ſed * Et mori parátus ſum propter nomen Dómini Jeſu. ℣. Ego ánimam meam & corpus meum trado pro pátriis légibus: * Et mori. *Act.* 21. 2. *Mach.* 7.

℟. *v.* Etsi in præsenti témpore súppliciis hóminum erípiar, manum Omnípotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; * Quamóbrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. ℣. Exístimo quòd non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam: * Quamóbrem. 2. *Mach.* 6. *Rom.* 8.

℟. *vj.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberári,* Duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum, libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, & adimpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea: * Duros. Glória Patri. * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quod vita ejus, si in probatióne fuerit, coronábitur. *Tob.* 3

Ant. 5. a. Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum, & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum. *Ps.* 33.

Ant. 6. In fraude circumveniéntium illum áffuit illi, custodívit illum ab inimícis, & à seductóribus tutávit illum. *Sap.* 10.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me. ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

Evangelium & Homilia ut in Proprio.

℟. *vij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *viij.* A peccatóribus liberávit eum Dóminus: * Descendit cum illo in fóveam, & in vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * Descendit. *Sap.* 10. *Act.* 7.

℟. *ix.* Hanc tentatiónem ídeo permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ: nam * Non est contristátus contra Deum quòd plaga ei acciderit, sed † Immóbilis in Dei timóre permansit. ℣. Magis éligens affligi cum pópulo Dei, quàm temporális peccári habére jucunditátem. * Non est. Glória Patri. † Immóbilis. *Tob.* 2. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. *a.* Dóminus mecum est, quasi bellátor fortis: idcircò qui persequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & sciens sperantes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jer.* 20.

Ant. 7. d. Eripuísti me de témpore iníquo; propterèa confitébor, & laudem dicam tibi, & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

*

Capitulum. Job. 23.

PRobávit me [Deus] quasi aurum quod per ignem transit : vestígia ejus secútus est pes meus : viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea.

Hymnus.

JAM non te lácerant carnífícum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros,
Nunc pro cárcere cœco
Fulgentes hábitas domos.
NON jam vincla manus, non cóhibent pedes ;
Tu liber súperûm regna perámbulas :
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
NEC te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas :
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.
SIC tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet ;
Confundísque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
SEMPER máxima laus ingénito Patri :
Semper laus génito máxima Fílio :
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam ; ℟. Quia Deus súsceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi : in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Timoth.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis ; Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam ; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur ; Per.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis : da nobis in festivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit ; & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo ; Per eumdem.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótiũ elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit : da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum & instrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo ; Per.

Si sit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, & virtútem súmit infirmitas : quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus, quidquid in persecutiónibus sævũ est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre ; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Circumdedérunt.

Capitulum. Is. 41.

ERunt quasi non sint, & véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est, * Et. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & sperábo in eum: ℟. Protéctor meus, & cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, sed non confundor: scio enim cui crédidi; & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consístant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si consístant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, in hoc ego sperábo: * Non. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. Eripuísti me.

Capitulum. Tob. 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine; & post lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedíctum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suscéptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum in die tribulatiónis, * Suscéptor. Glória Patri. Factus. *Ps.* 58.

℣. In die tribulationis meæ clamavi ad te: ℟. Quia exaudísti me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sustinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. a. Hoc modo vitâ decéssit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelínquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus, FELIX, *ut in I. Vesperis* vij.

℣. Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. D. Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui interficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injicient vobis manus suas, & persequentur, trahentes ad reges & præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. E. Tradet autem frater fratrem in mortem; & insurgent filii in Parentes, & morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 6. Cum tradent vos, nolíte cogitáre quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini. *Matth.* 10.

Ant. 5. a. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. *Ibid.*

Capitulum. I. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beati éritis: quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est ejus Spíritus, super vos requiéscit.

In Dupl. 1. ordinis, & supra:

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, & non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro: * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philipp.* 1. 2. *Paral.* 15.

Hymnus.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cantica;
Quos nec blanditiis, nec pótuit minis
Fallax vincere séculum.
Cœléstis Pátriæ mens inhians bonis,
Mundi spernit opes, fluxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
NON vultus métuunt carnifícum truces:
Fœtas supplíciis despíciunt manus:
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O INCREDIBILEM vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mitibus élicit.
ERGO nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorumque gerens præmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
SIT laus summa Patri, summaque Fílio:
Sit par, Sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia ústinent,
Contemptâ nece Mártyres.
Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, &

exprobráverint propter Filium hóminis, gaudéte & exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cælo. *Luc. 6.*

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Complectorium*

Ant. 7. b. *super Psalmos*: Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non occidet ultra sol tuus, pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certántes coronántem, * Venite, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

FORTES cadendo Mártyres, Quos empta fuso sánguine Cœléstis ornat púrpura, Junctis canámus vócibus.

ACTI procellis ómnibus, Sui cruóris flúmine Vehuntur, & Christo duce, Portus beátos occupant.

SÆVIT tyrannus, állicit: Temnunt minas, temnunt préces, Deum minántem dum timent, Dum munerántem díligunt.

QUEM lictor insánus sitit, Quem cæcus effúndit furor, Amor sacérdos pródigum Christo cruórem cónsecrat.

ET ille mixtus sánguini Quem fudit in ligno Deus, Fundéntibus placábilem Oráre non cessat Deum.

IMPLÉRE vos omnes decet Passo Deo quod défuit: Per tot neces læso Patri Fit plena Christus hóstia.

ÆTERNE tu Verbi Pater, Æterne Fili par Patri, Et par utrique Spíritus, Tibi, Deus, sit glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversum nos ut nos dispérdant: quómodo potérimus subsístere, nisi tu Deus, adjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde; & timémus te; & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundántur in omnipoténtia tua; & sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum: maledícimur, & benedícimus: * Persecutiónem pátimur, & sustinémus: blasphemámur, & obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis; * Persecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita poterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te, Dómine; * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicum passos ipse perficiet: ipsi glória & impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex

mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit : * Módicum. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. In mortem trádimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortali. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. Propítius sit nobis Deus : non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem : ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Abíit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis : * Dómino Deo nostro serviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus : * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritatem, & consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, iterúm ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolátio nostra : * Pótius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes tranuérunt fidéles; * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Jud.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitate; ut conflentur, & dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenirent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, & inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino, ℟. Et protéctor eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera experti, insuper & víncula & cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, & ne adorárent omnem Deum, excepto Deo suo. * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui, & non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem : * Propterea lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt : * Propterea. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória.

℣. Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. G. DAtum est béstiæ bellum facere cum sanctis, & vincere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, & noluérunt infríngere legem Dei sanctam; & trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis bene disponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocausti hóstiam accépit illos; & in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium exístimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUAM, Christe, signásti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.

FOSSUS manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

AUDIRE si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat:
Audi tuos, qui sánguinem
Fudêre pro te, Mártyres.

FAC, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo móllius
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

℣. Eruet eos & liberábit eos Dóminus, ℟. Quia speravérunt in eo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adésto, quæsumus, nobis supplicántibus, ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* glorióssum triumphum recólimus, eórum méritis & précibus contra spirituália nequítiæ muniámur; Per.

Alia Oratio.

OMnipotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fidei caritatisque virtútem; ut Mártyris tui *N.* & sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Datum est béstiæ.

AD TERTIAM.

Ant. Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, &

æstimáta est afflíctio éxitus illórum; & quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Custódit Dóminus * Animas sanctórum suórum. Custódit. ℣. De manu peccatóris liberábit * Animas. Glória. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália sunt, quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probásti nos, Deus, * Et eduxísti nos in refrigérium. Probásti. ℣. Igne nos examinásti sicut examinátur argentum, * Et eduxísti. Glória. Probásti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. Tanquam aurum.

Capitulum. Isaiæ. 9.

LÆtabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dividunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant & flebant, mittentes sémina sua; * In exultatióne. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc. cap.* 6.

Ant. 4. D. Stábant ante thronum in conspéctu Agni; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt stolas suas & dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. f. Ante thronum Dei sunt, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámplius; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABsterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; & mors ultrà non erit: neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, CHRISTI Martyribus. *ut in I. Vesperis*, xij.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Datæ sunt illis singulæ stolæ albæ; & dictum est illis ut requiéscerent, donec compleántur conservi eórum, qui interficiéndi sunt sicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. DAbo vobis Pastóres 1. f. juxta cor meum, & pascent vos scientiâ & doctrinâ. *Jer.* 3.

Ant. 2. D. Pópulum meum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immundum ostendent eis. *Ezech.* 44.

Ant. 3. g. Cùm fúerit controvérsia, stabunt in judiciis meis, & judicábunt. *Ezech.* 44.

Ant. 4. E. Holocaústa eórũ, & victímæ eórũ placébunt mihi super altári meo. *Isa.* 56.

Ant. 5. a. Invocábunt nomen meum super fílios Israel, & ego benedícam eis. *Num.* 6.

Capitulum. Heb. 5.

OMnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, utófferat dona & sacrifícia pro peccátis. Nec quisquam súmit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo tanquam Aaron.

In Dupl. 1. ordinis, & supra.

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, & dixísti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℟. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secúndum cor meum: * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.

Hymnus.

CHRISTE, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.

ILLE non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu:
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Súmpsit honórem.

STRENUUM bello púgilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intus
Spíritus cornu, posuítque sanctam
Páscere gentem.

FIT gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibúsque
Omnia factus.

PRO reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

FAC ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Elégit ipsum Dóminus ab

omni vivente offerre sacrificium Deo, incensum & bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus ad Completorium super Psalmos. Ant.* 3. *a.* Die noctuque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros.
HUNC juvat festo celebráre cantu,
Qui licet magnis méritis abundans,
Flens & invitus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
NOVERAT quantis páteat perículis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
FECERAT fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
DUX iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam bene olente Christi
Implet odóre.
LUX erat cœco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam & edúcam fílios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Perge ígitur & ego ero in ore tuo: tu autem eris in his quæ ad Deum pértinent. *Exod.* 4.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Script. occurr.

℟. *j.* Rectórem te posuérunt? noli extolli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, & ómnium minister: * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel: * Audiens ergo

ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audiéris, & serva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocaustum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccátis: * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levitic.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide sua probátus est prophéta; & cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. *a.* Dedit illis legem, ne oblivíscerentur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Invocávit Dóminum omnipotentem in oppugnando hostes circumstantes úndique, in oblatióne Agni invioláti. *Eccli.* 46.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus; ℟. Ipse exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Hic erat edoctus viam Dómini, * Et fervens spíritu loquebátur ea quæ sunt Jesu. ℣. Unxit illum óleo sancto, & dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, & in lege suâ lucem dare Israel: * Et fervens. *Act.* 13. *Eccli.* 45.

℟. *v.* Lex veritátis fuit in ore ejus, & iniquitas non est inventa in lábiis ejus: in pace & in æquitáte ambulávit, * Et multos avertit ab iniquitáte. ℣. Hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino: quia erat vir bonus & plenus Spíritu sancto. * Et multos. *Malach.* 2. *Act.* 11.

℟. *vj.* Obtulit holocaustum Dómino: & * Clamávit ad Dóminum pro Israel, & exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória. * Clamávit. 1. *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto & Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: justitiam & fidem conservávit genti suæ; & exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. a. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis est fidélis servus & prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem cùm vénerit dómi-

nus ejus, invénerit sic faciéntem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum : * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Sacerdos magnus in vita sua suffulsit domum, & corroborávit templum : * Curávit gentem suam, & liberávit eam à perditióne, adeptus est glóriam in conversatióne gentis. ℣. Exemplum fidélium in verbo, in conversatióne, in charitáte, in fide. * Curávit gentem. *Eccli.* 50. 1. *Tim.* 4.

℟. *ix.* Euge, serve bone & fidélis ; quia super pauca fuísti fidélis, super multa te constítuam : * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te : sapiéntia & sciéntia data sunt tibi ; & glóriam dabo tibi. * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium : huic ostiárius áperit ; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus : aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam ; & cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat ; mercenárius videt lupum, & fugit : bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

Capitulum. Tit. 1.

OPortet Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem ; hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundùm doctrinâ est, fidélem sermónem : ut potens sit exhortári in doctrinâ sanâ, & eos qui contradícunt, arguere.

Hymnus.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.

Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet : áudiunt,
Sequuntur, & vivunt oves.

Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die ;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.

Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

Offert frequentem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens ;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.

Supreme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps* 77.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Ego sum óstium : per me si quis introíerit, salvábitur, & ingrediétur, & egrediétur, & páscua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, & amóre domináris; quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros : da, quæsumus, intercedente beáto N. Pontifice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedísti Eccléſiæ tuæ; ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna Pastórum; Per Dóminum. . . . in unitáte ejusdem Spíritûs, &c.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & Pastor animárum, qui beátum N. Episcopum in Eccléſia posuísti, ut oves tuas verbo pásceret, & informáret exemplo : da nobis ejus intercessióne, & fidem servâre quã docuit, & viam sequi quam exemplo monstrávit; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Qui intrat per óstium.

AD TERTIAM.

Ant. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnósce vultũ pécoris tui, tuosque greges considera; non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me. * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodiérit civitátem; ℟. Frustra vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. Oves.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontaneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * In civitátem habitatiónis, * In viam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos régere Eccléſiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intellectibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléſiæ factus sum ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium,

quóminùs annuntiárem vobis. & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meũ, & minístérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NÓcte & die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, & dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum. *ut in I. Vesperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Státuit ei Dóminus testamentum æternum; dedit illi sacerdótium gentis, & beatificávit illum in glória. *Eccli.* 45.

Oratio, ut supra in Laudibus, nisi sit propria.

COMMUNE SS. DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. A Deo profecta est 4. E. sapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. a. Denudábit abscónsa sua illi, & thesaurizábit super illum sciéntiam & intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 3. a. Cibábit illum Deus pane vitæ & intellectus, & aquâ sapiéntiæ salutáris potábit. *Eccli.* 15.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ vestiet illum; & nómine æterno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 37.

VIr sapiens plebem suam érudit, & fructus sensûs illíus fidéles sunt. Vir sapiens implébitur benedictiónibus, & vidéntes illum laudábunt. Sápiens in pópulo hæreditábit honórem, & nomen illíus erit vivens in æternum.

In Dupl. 1. ordinis & supra.

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam: * Ipse revélat profunda & abscóndita, & † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei: * Ipse. Glória Patri. †. Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, Vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm bene fúppetis!
Hi ſemper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.
Infames ábolent rellíquias deûm:
Erróres ábigunt, crímina dédocent:
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent, quæ nova ſúbruunt:
Servant depóſitum Dei.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris. Am.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor: protegétur ſub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus, ad Completorium ſuper Pſalmos Ant.* 6. Qui vigiláverit propter ſapiéntiam; citò ſecúrus erit; quóniam dignos ſe ipſa circuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Fontem ſapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Jam nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer ſidéreum, Relligio, caput:
Quot ſunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cum per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæreſis,
Doctóres tibi ſuſcitas.
Quando ſpárſa lues úndique críminum,
Hi gliſcens vítium prótinus ámputant:
Quando plúrima nox méntibus incubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant inſtábiles, & dúbios regunt:
Monſtrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui vèhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónſona ſénſibus,
Noſtris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos ſéquimur duces,

Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifésta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectũ Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in Eccléſia, & verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant 5. a. Sciéntia sapientis tanquam inundátio abundábit, & consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* In médio Eccléſiæ apériet Dóminus os ejus, * Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ & intellectûs. ℣. Si quis índiget sapiéntia, póstulet a Deo, qui dat ómnibus affluenter, & non impróperat. * Et adimplébit. *Eccli.* 15. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ: * Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum. * Ipse. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum * Símilis est hómini patrifamílias qui † Profert de thesáuro suo nova & vétera. ℣. In corde prúdentis requiéscit sapiéntia, & indoctos quosque erúdiet. * Símilis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constítui te ut evellas, & déstruas, & dispérdas, & ædífices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; & sensus, & sciéntia, & doctrína in verbo sensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuísti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet sermónem meum, loquátur sermónem meum veré. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, & quasi málleus conterens petram? ℣. Si quis voluérit voluntátem fácere ejus qui misit me, cognoscet de doctrína, utrum ex Deo sit. * Numquid. *Jerem.* 23 *Joan.* 7.

℟. *v.* Confortáre in grátia quæ est in Christo Jesu, & * Quæ audísti, hæc commenda fidélibus homínibus qui idónei erunt & álios docére. ℣. Erudítus es in juventúte tua; & implétus es quasi flumen, sapiéntia. * Quæ audísti. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 47.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dó-

minus, in murum æreum, fortem: * Et bellábunt adversùm te, & † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se: * Et bellábunt. Glória Patri † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. D. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palam in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine; & comédi eos: & factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine, * Et custódiam illâ in toto corde meo. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super salútem & spéciem dilexi sapiéntiam: * Et propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa.

℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudica est, pacífica, plena misericórdiâ & frúctibus bonis; * Et propósui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me Spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et divítias. *Sap.* 1. *Philip.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne didici, & sine invídia commúnico: infinítus enim thesáurus est; * Quo qui usi sunt, † Participes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono thesáuro cordis sui profert bonum; * Quo qui usi sunt. Glória Patri. † Participes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dominus dedit mihi linguam erudítam; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. Sermo meus non in persuasíbilibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritûs, & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei sto, testificans minóri atque majóri, nihil extra dicens quam ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. A. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifíxum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

Mihi dedit Deus dícere ex sententia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & sermónes nostri,

& omnis sapiéntia, & óperum sciéntia & disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
PER vos Relligio, tutaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
VESTRIS unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.
HI sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
VICISTIS stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites:
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in eccléfia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scísti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Sapiéntia & fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confiteor, teque laudo; quia sapiéntiam & fortitúdinem dedísti mihi. *Dan.* 11.

Oratio.

OMnípotens, ætérne Deus, qui Eccléfiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non définis adjuváre: da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis minístrum tribuísti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi; Per.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Eccléfia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit; ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod dócuit; Per... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

UNicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquiéscit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, & ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi testimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuísti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti est cáritas de corde puro, & conscién tiâ bonâ, & fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, & veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. FUit gratus Deo, erúditus omni sapién-tiâ; & erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis & Prophetárum, vóluit & ipse scríbere quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, & conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 7. a. Collaudábant multi sapiéntiam ejus, & usque in séculum non delébitur. *Eccli.* 39.

Capitulum. Eccli. 39.

NOn recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem; sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Eccléfia.

Hymnus, O qui perpétuus. *ut in I. Vesperis.*

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício: ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Qui docti fuérint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; & qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas ætérnitates. *Dan.* 12.

Oratio, ut supra ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE SS. PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimã meam fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. c. Ecce do ei pacem fœderis mei, & erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum. *Num.* 25.

Ant. 1. D. Lábia Sacerdótis custódient sciéntiam, & legem requírent ex ore ejus. *Malach.* 2.

Ant. 7. *d.* Apériet os suum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipse dirigét consílium ejus & disciplinam. *Eccli.* 39.

Capitulum. Num. 16.

NOtum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi, & quos elégerit appropinquábunt ei.

In Duplicibus 1. *ordinis*, & *supra.*

℟. Sacerdótes qui custodiérunt cæremónias sanctuárii mei, qui ingrediéntur sanctuárium meum. Et * ipsi accédent ad mensam meam, ut ministrent mihi. ℣. Hi probentur primùm, & sic ministrent, nullum crimen habentes. * Ipsi. Glória. * Ipsi. *Ezech.* 44. 1. *Tim.* 3

Hymnus.

JAm satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocaustæ legis;
Christe, quos formas melióra líbant
Sacra ministri.

PINGUE libámen novus & Sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur;
Se lubens aris litat incruento
Fúnere Christus.

TALE nil prísci Pátribu stribútum:
Angelis nusquam data par potestas;
Per Sacerdótes Deus ipse jugem
Se dat in escam.

FAC, Sacerdótes tua sacra tractent
Péctore intégro manibusque puris,
Christe, fac ardor sacer ut ministros
Applicet aris.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ad Magnificat. *Ant.* 6. De Sacerdótibus non interíbit vir à fácie meâ, qui óffert holocautómata, & incendat sacrificium. *Jer.* 33

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus, ad Com-*

plétorium super Psalmos Ant. 2. D. Qui státis in domo Dómini, in nóctibus extóllite manus vestras in sancta, & benedícite Dóminum. *Psal.* 133.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Sacerdótem in ætérnum Jesum Christum. * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Jam satis fluxit, *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Designávit Dóminus septuagínta duos, & misit illos ante fáciem suam in omnem civitátem & locum, quò erat ipse ventúrus. *Luc.* 10.

Ant. 2. D. Accépit Jesus panem, & grátias agens frégit, & dixit: Accípite & manducáte: hoc est corpus meum. Simíliter & cálicem, dicens: Hic calix novum testamentum est in sánguine meo: hoc fácite in meam commemoratiónem. 1. *Cor.* 11.

Ant. 8. c. Insufflávit & dixit eis: Accípite Spíritum sanctum: quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

℣. Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino. ℟. Laudáte, & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

Lectiones de Script. occurrente.

℟. *j.* Vos genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis: * Ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum. ℣. Si custodiéritis pactum meum, ait Dóminus, éritis mihi in pecúlium, & in regnum sacerdotále, & gens sancta. *Ut virtútes. 1. *Petr.* 2. *Exod.* 19.

℟. *ij.* Implestis manus vestras Dómino: * Accédite, & offérte víctimas, & laudes in domo Dómini. ℣. Superædificámini domus spirituális, sacerdótium sanctum, offérre spirituáles hostias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. *Accédite. 2. *Par.* 29. 1. *Petr.* 2.

℟. *iij.* Vidéte quid faciátis: * Non enim hóminis exercétis judícium, sed Dómini; & quodcumque judicavéritis, in vos redundábit. ℣. Nolíte judicáre secundùm fáciem, sed justum judícium judicáte. *Non enim. Glória. * Non enim. 2. *Par.* 19. *Joan.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Sanctificámini & estóte sancti: custódite præcepta mea, & fácite ea: Ego Dóminus qui sanctífico vos. *Levit.* 20.

Ant. 1. f. Ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificántes, & creséentes in sciéntia Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 3. *a.* Erit hoc vobis legítimum sempitérnum, ut orétis pro filiis Israel, & pro cunctis peccátis eórum. *Levit.* 16.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo: ℟. Qui ingréditur sine mácula. *Ps.* 14.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Secundùm eum qui vocávit vos, sanctum. * Et

ipſi in omni converſatióne ſancti ſitis: quóniam ſcriptū eſt: Sancti éritis, quia ego ſanctus ſum. ℣. Ego ſum Dóminus Deus veſter: ſancti eſtóte, quia ego ſanctus ſum. * Et ipſi. 1. *Petr.* 1. *Levit.* 11.

℟. *v.* Vos eſtis lux mundi. * Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, ut vídeant ópera veſtra bona, & glorificent Patrem veſtrum, qui in cœlis eſt. ℣. Juſtórum ſémita quaſi lux ſplendens, procédit & creſcit uſque ad perfectum diem. * Sic lúceat. *Matt.* 5. *Prov.* 4.

℟. *vj.* Miniſtráte in ſanctuário, & * Sanctificáti immoláte: Fratres etiam veſtros, ut poſſint juxta verba quæ locútus eſt Dóminus fácere, præparáte. ℣. Dignè Evangélio Chriſti converſámini, collaborantes fidei Evangélii. * Sanctificáti. Glória. * Sanctificáti. 2. *Par.* 35. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Præceptum ſempiternum eſt, ut habeátis ſciéntiam diſcernendi inter ſanctum & prophánum, doceatiſque filios Iſrael ómnia legítima mea. *Levit.* 10.

Ant. 4. D. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto, vos qui ſpirituáles eſtis, inſtrúite in ſpíritu lenitátis. *Gal.* 6.

Ant. 1. g. Cùm apparúerit Princeps Paſtórum, percipiétis immarceſsibilem glóriæ corónam. 1. *Petr.* 5.

℣. Vidi prævaricantes, & tabeſcébam; ℟. Quia elóquia tua non cuſtodiérunt. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia ut in Proprio.

℟. *vij.* Ubicumque quæſtio eſt de lege, de mandáto, de cæremóniis, de juſtificatiónibus, * Oſténdite frátribus veſtris, ut non peccent in Dóminum, & ne véniat ira ſuper vos, & ſuper fratres veſtros. Sic agentes non peccábitis. ℣. Unuſquiſque ſicut accépit grátiam, in altérutrum illam adminiſtrantes, ſicut boni diſpenſatóres multiformis grátiæ Chriſti. * Oſténdite. 2. *Par.* 19. 1. *Petr.* 4.

℟. *viij.* Quóniam vos eſtis Presbyteri in pópulo Dei, & ex vobis pendet ánima illórum, * Ad elóquium veſtrum corda eórum erígite. ℣. Corrípite inquiétos, conſolámini puſillánimes, ſuſcipite infirmos, patientes eſtóte ad omnes. * Ad elóquium. *Judith.* 8. 1. *Theſſ.* 5.

℟. *ix.* Beáti ſervi illi, quos cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilantes, * Præcinget ſe, & fáciet illos diſcúmbere, & tránſiens miniſtrábit illis. ℣. Accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini. * Præcinget ſe. Glória. * Præcinget ſe. *Luc.* 12. *Sap.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. O Homo Dei, ſectáre juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem. 1. *Tim.* 6.

Ant. 7. a Præcipe hæc, & doce. Exemplum eſto fidélium in verbo, in converſatióne, in charitáte, in fide, in caſtitáte. 1. *Tim.* 4

Ant. 6. Noli negligere grá-

tiam quæ in te est, quæ data est tibi cum impositióne mánuum presbytérii. *ibid.*

Ant. 1. a. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelísta, minisférium tuum imple, sóbrius esto 2. *Tim.* 4.

Ant. 2. D. Sollícitè cura teipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. 2. Tim. 2.

SEctáre justítiam, fidem, charitátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro: stultas autem & sine disciplína quæstiones devíta, sciens quia génerant lites: servus autem Dei non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes.

Hymnus.

QUantis nites honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cum præmiórum pródigus
Tibi Deus se dégerit.

PArtis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot emicantem glória
Ornant corónæ vérticem.

QUos parturísti núminis
Te fílii nunc ámbiunt,
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.

CHristus tuum fit præmiũ:
Quem consecrásti víctimã
Dehinc aperto númine
Te pascet esca cœlitum.

ADhuc Sacerdos hóstiam
Gratam, Deo nos dévove:
Undísque mersos náufragis
Duc ad salútis líttora.

SUpreme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári; ℟. & sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ubi sum ego & minister meus erit. Si quis mihi minístráverit, honorificábit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio.

DOmine, Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur à pópulo segregásti; ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut secundùm vocatiónem nostram gens sancta & regále sacerdótium efficiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Eccléstæ tuæ decus & subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii minístério decorásti; præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Dominici Córporis sacramentum súscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. O homo Dei.

AD TERTIAM.

Ant. Præcipe.

Capitulum. Tit. 2.

IN ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrínã, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile: ut is qui ex adverso est, vereátur nihil habens malum dícere de nobis.

℟. *br.* Dómine, dilexi * Decórem domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. * Decórem. Glória. Dómine. *Ps.* 25.

℣. Ego in innocéntiâ meâ ingréssus sum. ℟. Rédime me & miserére mei. *ibid.*

AD SEXTAM.

Ant. Noli.

Capitulum. 2. Tim. 1.

ADmóneo te ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositionem mánuum meárum.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid. ℣. Cálicem salutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo. * Pro ómnibus. Glória. Quid. *Ps.* 115.

℣. Vota mea Dómino reddam, ℟. Coram omni pópulo ejus. *ibid.*

AD NONAM.

Ant. Sollicitè.

Capitulum. 1. Tim. 5.

QUi bene præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo & doctrína.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam à Deo salutári suo. * Benedictiónem à Dómino. Glória. Hic accípiet. *Ps.* 23.

℣. Exáltent eum in Ecclésia plebis; ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum. *Psal.* 106.

AD II. VESPERAS.

Ant. FUit Dóminus cum eo, & gubernábat créditam sibi domum, & universa quæ ei trádita fúerant. *Gen.* 39.

Ant. 5. a. De omni corde suo laudávit Dominum, & dilexit Deum qui fecit illum; & dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 3. g. Porrexit manum suam in libatióne, & libávit de sánguine uvæ. Effúdit in fundamento altáris odórem divinum excelso principi. *Eccli* 50.

Ant. 7. c. Obtulit holocaústa & pacífica, & invocávit Dóminum, & exaudívit eum de cœlo. 1. *Par.* 21.

Ant. 8. G. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, & legem exquisívit, & abstúlit omne iniquum & malum. 1. *Macch.* 14.

Capitulum. 2. Par 31.

OPerátus est bonum & rectum & verum coram Dómino Deo suo in universâ cultúrâ domus Dómini juxta legem & cæremónias, volens requírere Deum suum in toto corde suo: fecitque & prosperátus est.

Hymnus.

O SACERDOTUM veneranda jura!
Ceu vices Christi téneant salútis
Arbitri, claudunt réserantque nobis
Atria cœli.

OMNE pendentes scelus in statéra,
Cum reum solvunt, Deus ipse solvit:
Cum ligant sontem, Deus ipse sontis
Vincula nectit.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus doceri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.

Dum

Dum Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicásti
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.

Luminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronásti eum: ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum *Ps.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Induit eum Deus stolam glóriæ, & coronávit eum in vásis virtútis. *Eccli.* 45.

Oratio, ut supra ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITARUM ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. Dominus ponet desertum quasi delítias, & solitúdinẽ quasi hortum Dómini. *Is.* 51.

Ant. 5. C. Exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætabunda & laudans. *Is.* 35.

Ant. 6. Gáudiũ & lætítia inveniétur in solitúdine; gratiárũ áctio & vox laudis. *Is.* 51.

Ant. 8. c. In cubílibus in quibus príùs draconés habitábant oriétur viror cálami & junci; & erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur. *Is.* 35.

Ant. 4. E. Habitábit in solitúdine judícium, & erit opus justítiæ pax, & cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Exíte de médio eórum, & separámini, dicit Dóminus, & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in fílios.

In Dupl. I. ordinis, & supra.

℟. Fúgite de médio Babylónis, & salvet unusquísque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

Hymnus.

Felices némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros:
Ut te possideant, quem sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,

Ad luctam púgiles ócius ádvolant:
Ut vastum mare tranent;
Prudentes onus éxuunt.
ÆTERNAS ut opes, certaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
ILLIS summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
FAC nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
ÆTERNUS sit honos ingénito Patri:
Sit par unígenæ glória filio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ, ℟. A conturbatióne hóminum. *Ps.* 30.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulentâ. *Is.* 32.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus, ad Completorium super Psalmos:*

Ant. 1. D. Qui hábitant in desérto secúri dórmient in saltibus: & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Remuneratórem inquiréntibus se, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, FELICES. *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 1. f. Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, adhuc autem & ánimam suam, non potest meus esse discípulus. *Ibid.*

Ant. 2. D. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

℣. Beáta gens cujus Dóminus Deus ejus. ℟. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Si vis perfectus esse, * Vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis thesaurum in cœlo, & veni séquere me. ℣. Bona est orátio cum jejúnio, & eleemósina magis quàm thesauros auri recóndere *Vade. *Matth.* 19. *Tob.* 12.

℟. *ij.* Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui; * Et veni in terram quam monstrábo tibi: & benedicam tibi. ℣. Séquere me, & dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. * Et veni *Gen.* 12. *Matth.* 8.

℟. *iij.* Surge ne péreas in scélere civitátis, salva ánimam tuam; * Noli respícere post tergum; sed in monte † Salvum te fac, ne péreas. ℣. Nemo mittens manum suam ad arátrum, & respíciens retrò, aptus est regno Dei. * Noli

respícere. Glória. † Salvum te fac. *Gen.* 19. *Luc.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dóminus Deus apéruit mihi aurem: Ego autem non contradico; retrorsum non ábii. *Is.* 50.

Ant. 4. a. Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. *Philipp* 3.

Ant. 3. c. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

℣. Propter verba labiórum tuórum, ℟. Ego custodívi vias duras. *Ps.* 16.

Lectiones, ut in proprio.

℟. *iv.* Ecce elongávi fúgiens, & * Mansi in solitúdine, quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte. ℣. Omne quod est in mundo concupiscéntia carnis est, & concupiscéntia oculórum, & supérbia vitæ.*Mansi. *Ps.* 54. 1. *Joan.* 2.

℟. *v.* Propter Christum * Omnia detrimentum feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciã, & invéniar in illo; ad cognoscendum illíi, & societátem passiónum illíus configurátus morti ejus. ℣ Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum. * Omnia. *Philip.* 3. *Ps.* 83.

℟. *vj.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meũ, & in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiã: colluctáta est ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus sum. * Ego ígitur. Glória. * Ego ígitur. 1. *ad Cor.* 9. *Eccli.* 51.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Sapiéntia deduxit illos in via mirábili, & fuit illis in velamento diéi, & in luce stellárum per noctem. *Sap.* 10.

Ant 4. E. Omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. a. Possessiónes & substántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuique opus erat. *Act.* 11.

℣. Perduxit eos Deus támquam gregem in deserto, ℟. Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ. *Ps.* 77.

Evangelium & Homilia, ut ut Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum: * Iter fecérunt per desérta quæ non habitabantur; & in locis desértis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflícti; quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errantes, & in cavernis terræ.* Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* A mínimo usque ad máximum eórum, * Plorábant & jejunábant, & orábant in conspectu Dómini. ℣. Confitentes quia peregríni & hóspites sunt super terram. * Plorábant. *Baruch.* 1. *Heb.* 11.

℟. *ix.* Multitúdinis erat cor unum, & ánima una: nec quisquam áliquid suum esse dicébat; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce

quàm bonum & quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant. Glória. * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132. Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. EXístimo ómnia detrimentum esse propter eminentẽ sciéntiã Jesu Christi Dñi mei. *Philip.* 3.

Ant. 1. a. Non sedi in concílio ludéntium: solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 8. G. Pósui fáciem meã ad Dñum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis, sacco & cínere. *Dan.* 9.

Ant. 4. E. Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. *Gal.* 6.

Ant. 7. *d.* Gáudeo in passiónibus, & adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea. *Coloss.* 1.

Capitulum. Philip. 3.

FRatres, quæ retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt prióra extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum súpernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu.

PRO S. ABBATE, Monacho, & Cœnobita.

Hymnus.

O PULCHRAS ácies, castraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
HEU! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
VOTIS unánimes, vi quoque flétuum
Instant, & sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
HÆC vis grata Deo: sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
FERVENT quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet: cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
EXERCET vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
QUIN regína sui mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi:
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
ÆTERNUS sit honor ingénito Patri:
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

PRO S. ANACHORETA, & Solitario.

Hymnus.

QUID tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Solusque tecum cógitas?
MENTIS volátu líbero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
PRÆSENS choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,

Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.

QUAM pura, qui te díligunt,
O Christe, líbant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et Par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea: ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Bened. *Ant.* 7 G. Perféctio tua, Dômine, & doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo, & matri suæ: Néscio vos; & frátribus suis: Ignóro vos. *Deut.* 33.

Si sit Abbas.
Oratio.

DEus, cujus múnere beátus N. Abbas Christum páuperem sequi, & húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingréssis, ut nec retrò aspíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne currentes, vitam æternam apprehendant; Per eumdem.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis N. intercessiónibus sublevári; ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donásti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas; Per Dóminum.

Si non sit Abbas.
Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, terréna pro te cáncntium merces magna nimis: da nobis exemplo & intercessióne beáti N. cujus hódie tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, & ad æterna totâ mentis intentióne festináre; Per

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor & custos, qui beátò N. ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre século, & sub alas tuas confúgere tribuísti: ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, & te solum Dóminum purâ mente sectári; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. Exístimo.

AD TERTIAM.

Ant. Non sedi.

Capitulum. 2. Macch. 5.

SEcéssérat in desértum locum, ibíque inter feras vitam in móntibus cum suis agébat, ne partícipes essent coinquinatiónis.

℟. *br.* Extráneus factus sum * Frátribus meis. Extráneus. ℣. Et peregrínus filiis matris meæ.* Frátribus meis. Glória. Extráneus. *Ps.* 68.

℣. Similis factus sum Pellicáno solitúdinis. ℟. Factus sum sicut passer solitárius in tecto. *Ps.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. Pósui.

Capitulum. Is. 26.

NOmen tuum & memoriále tuũ, Dñe, in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

℟. *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia justítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties. ℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Gáudeo.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris, póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Cùm mihi molesti essent, * Induébar cilício. Cùm mihi. ℣. Humiliábā in jejúnio ánimā meā. * Induébar. Glória. Cùm mihi. *Ps.* 34.

℣. Cogitávi dies antíquos, ℟. Et annos æternos in mente hábui. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUmus húmiles in 2. D. universa terra, Dómine: sed in ánimo contrito & spíritu humilitátis suscipiámur; quóniā non est confúsio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelinquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. Quasi morientes, & ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, & ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. E. Ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superindui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipse est fortis & fidélis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, FELICES.

℣. Justus ut palma florébit: ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificationem ex Deo habémus æternā in cœlis. 2. *Cor.* 4.

Oratio, ut supra ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE JUSTORUM.

INI. VESPERIS.

Ant. DIcébat Jesus ad 7. a. omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, & tollat crucem suam quotídie, & sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum & Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. Nisi converti fuéritis, & efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dñe,

intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 1. D. Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; & non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, sperate in illum; & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; & illuminabuntur corda vestra.

In Duplicibus majoribus, & supra.

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; &* Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis est dilécti. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Hymnus

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite,
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, & viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio:
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit & spargit sinu.

Sapore verbi páscitur;
Totoque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.

Hac surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te venire sémitâ. Amen.

℣. Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: ℟. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39.

Ad Magn. *Ant.* 5. C. Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. 1. *Cor.* 2.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Completorium super Psalmos:*

Ant. 3. *a.* Qui séquitur me non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. *Joan.* 8.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis & durus sibi
Se morte lentâ cónfecit.

Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc súpplet omne cáritas.

Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides:
Amor supérnis ignibus
Totam litávit hóstiam.

Venis ápertis ómnibus
Qui vellet ultrò erúmpere,

Fraudátus optá â viâ,
Ít fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
Æterne tu verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Vosmetipsos in dilectióne Dei servâte, expectantes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitâ æternam. *Jud.*

Ant. 2. D. Vigiláte & estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Filius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Stábiles estóte & immóbiles, abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quod labor vester non est inánis in Dómino. 1. *Cor.* 15.

℣. Dilígite Dóminum omnes Sancti ejus: ℟. Quóniam veritátem requíret Dóminus. *Ps.* 30.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meum super vos, & díscite à me quia mitis sum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, & onus meu levę. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, & ambuláte in ea: * Et inveniétis. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Sint lumbi vestri præcincti, & lúcernæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum; ut cùm vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accéndent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit sermónes meos, & facit eos, osténdam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, & pósuit fundamentum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? *Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Timenti Dóminum benè erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur. *Eccli.* 1.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat; & in hora veloci processus illíus fructificat. *Eccli.* 11.

Ant. 2. D. Tenébit justus viâ suam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedices justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam & sciéntiam! sed * Non est super timentem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis & spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei: * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Qui ámbulat in justítiis & lóquitur veritátem, & claudit óculos suos ne videat malum, * Iste in excelsis ha-

bitábit; regem in decóre suo vidébunt óculi ejus. ℣. Si quis emundáverit se, erit vas in honórem sanctificátum Dño. * Iste in. *Is.* 33. 2.*Tim.* 2.

℟. *vj.* Beátus qui inventus est sine mácula, & * Qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia & thesauris: Quis est hic, & laudábimus eum? † Erit illi glória ætérna. ℣. Quàm difficile qui pecúnias habent, in regnum Dei intrábunt. * Qui post. Glória. † Erit illi. *Eccli.* 31. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* In géntibus multis non erat símilis illi, & dilectus Deo suo erat. 2. *Esdr.* 13.

Ant. 7. ç. Nunquam contaminátus est: pergébat ad omnes, & mónita salútis dabat eis. *Tob.* 1.

Ant. 4. E. Consolabátur eos, dividebatque unicuíque, prout póterat, de facultátibus suis. *ibid.*

℣. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem; ℟. In die malâ liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Non est inventus símilis illi in glória: * Conservávit legem Excelsi, & in tentatióne inventus est fidélis: ideò jurejurando dedit illi glóriam in gente suâ. ℣. Qui servat verbum Christi, verè in hoc cháritas Dei perfecta est. * Conservávit. *Eccli.* 44. 1. *Joan.* 2.

℟. *viij.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei; & * Dedit illi sciéntiam sanctórum: Honestávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est, & pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

℟. *ix.* Probátus & perfectus est; pótuit tránsgredi & non est tránsgressus; fácere mala & non fecit: * Ideò stabilíta sunt bona illíus in Dómino, & † Eleemósinas illíus, enarrábit omnis Ecclésia sanctórum. ℣. Erat vir religiósus ac timens Deum, fáciens eleemósinas multas plebi, & déprecans Deum semper. * Ideò. Glória. † Eleemósinas. *Eccli.* 31. *Act.* 10.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum quî elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum; & ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus timui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. a. A mandátis labiórum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a.* Donec supersit hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis & sinceritáte Dei, & non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conserváti sumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUI te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámplius
Suspírat, oblítus suî.

QUID ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

HINC fervet in dies amor;
In vota toti dísfluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

VIX iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo; ℟. Satiábor cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Bened. *Ant.* 4. D. Propter Christum ómnia detrimentum feci, ad cognoscendum illum, si quo modo occurram ad resurrectiónem, quæ est ex mórtuis. *Philip.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre, quia perpétua est & plena felícitas, si bonórum ómnium servíamus auctóri; Per Dóminum nostrũ Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit.

Alia Oratio.

DEus, qui nobis festivitátem beáti *N.* concédis cum gáudio celebráre; præsta, quæsumus, sic ipsíus nos sequi vestígia sanctitátis, ut per viã virtútum, ad te qui verum es virtútis præmium veniámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit....

AD PRIMAM.

Ant. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Semper.

Capitulum. Eccli. 1.

TImor Domini glória, & gloriátio, & lætítia, & coróna exultatiónis: timor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam & gáudium, & longitúdinem diérum.

℟. *br.* Beátus vir * Qui timet Dóminum. Beátus. ℣. In mandátis ejus volet nimis. * Qui. Glória Patri. Beátus. *Ps.* 111.

℣. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, ℟. Et in eis, qui sperant super misericórdia ejus. *Ps.* 146.

AD SEXTAM.

Ant. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi persévexerit in legem perfectam libertátis, & permánserit in ea, non auditor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum Dómine. Lucerna pédibus meis. ℣. Et lumen sémitis meis, *

Verbum tuum, Dómine. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Donec supereſt.

Capitulum. Eccli. 15.

JUstitia longè abeſt à supérbia & dolo: viri mendáces non erunt illius mémores; & viri veráces invenientur in illa, & succeſſum habébunt usque ad inſpectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * Justítia in ætérnum. Justítia. ℣. Et lex tua, véritas. * Justítia in ætérnum. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis superſperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. ERat vir ille ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 7. c. In omni ópere dedit confeſſiónem Sancto: de omni corde ſuo laudávit Dóminum, & dilexit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam ſuam, & memor fuit Dñi in toto corde ſuo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de univerſis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Joſ.* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permanſit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Gal. 6.

FRatres, quæ ſemináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui séminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem: qui autem sémínat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus. SUMMI puſillus. *ut in I. Veſperis.*

℣. In memória ætérna erit justus; ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Dilectus Deo & homínibus, cujus memória in benedictióne eſt. Símilem illum fecit in glória Sanctórum, & ostendit illi glóriam ſuam. *Eccli.* 45.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes, niſi ſit propria.

COMMUNE SS. VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum eſt, & quid pulchrum ejus, niſi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines. *Zach.* 9.

Ant. 4. E. Hæc dicit qui habet ſeptem ſpíritus Dei, & ſeptem ſtellas: Qui non inquinavérunt veſtimenta ſua, ambulábunt mecum in albis. *Apoc.* 3.

Ant. 5. a. Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum; dabo eis in domo mea locum. *Iſ.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à filiis & filiábus: nomen sempiternum dabo eis: quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNusquísque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

In Duplicib. maj. & supra.

℟. Dilectus meus electus ex míllibus, lábia ejus lília distillántia myrrham primam, * Totus desiderábilis, & † Ipse est amicus meus, fíliæ Jerúsalem. ℣. Vivo, jam non ego; vivit verò in me Christus. * Totus. Glória Patri. † Ipse est. *Cant.* 5. *Gal.* 2.

Si sit Martyr.

Hymnus.

FEstis læta sonent sídera cántibus:
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici: dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
VEstris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedícit genus,
Virgo córporis ímmemor.
SED quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem:
Obliti méminit tunc bene córporis,
Præcláræ sítiens necis.
SIc quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

Si non sit Martyr.

Hymnus.

VOs ô vírginei cum cítharis chori,
Agni deliciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
HÆc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
SOLO digna Deo cónjuge réspuit
Mortáles thálamos: ut semel óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
PURUM ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident;
Surdis nil sonat áuribus.
ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,

Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit;
Unus fit Deus ómnia.
FAC, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
DA te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum:
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini: ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148. *Ad* Magníficat. *Ant.* 3. E. Córpora vestra membra sunt Christi, templũ Spíritûs sancti. Glorificáte & portáte Deum in córpore vestro. 1. *Cor.* 6.

Oratio, ut infra ad Laudes.

In Solemnibus ad Completorium super Psalmos:

Ant. 1. f. In resurrectióne neque nubent neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte. 2.

Si sit Martyr.

Hymnus.

VIRGINUM robur, Deus, atque custos:
Sexus imbellis, médios per enses,
Dum faves, quas non superat vitíli
Péctore mortes!
PRO tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis lacerare corpus:
Non suos sentit, memor ô! tuórum,
Christe, dolórum.
NON graves plagæ, válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem:
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.
SPONSA dilecto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:
Est suus truncis honor & venustas
Est sua membris.
OMNIS à Recto fluit ille splendor:
Christe, sic olim cruce tensus altâ,
Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.
SUMMA laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr.

Hymnus.

COelestis aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso Vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.
Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam pléniùs frui Deo.
Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dicite;

Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?
HUNC propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus,
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
SIT laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera,
Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Ant. 6. Inclína aurem tuã, & ſúſcipe verba intellectûs: conjúngere Deo & ſuſtine, ut creſcat in novíſſimo vita tua. *Eccli.* 2.

Ant. 2. D. Sponſábo te mihi in fide: & ſcies quia ego Dóminus. *Oſee.* 2.

Ant. 7. *d.* Cave nequando obliviſcáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Deus corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus: ℟. Replet in bonis deſidérium tuum. *Pſ.* 102.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Audi, filia, & vide, inclína aurem tuam: * Obliviſcere pópulum tuum & domum patris tui, & concupiſcet rex decórem tuum; quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. ℣. Virgo cógitat quæ Dómini ſunt, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu. * Obliviſcere. *Pſ.* 44. 1. *Cor.* 7.

℟. *ij.* Sponſábo te mihi in ſempiternum; * Et ſponſábo te in juſtítia & judício, & in miſericórdia, & in miſeratiónibus. ℣. Sectáre juſtitiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem, * Et ſponſábo. *Oſee.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *iij.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo: & profeciſti in regnum, quia perfecta eras in decóre meo. * Tene. Glória Patri. * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 4. E. Tu ſcis, Dómine, quia nunquam concupívi virum, & mundam ſervávi ánimam meam ab omni concupiſcéntia. *Tob.* 3.

Ant. 5. a. In velamento alárum tuárum exultábo; adhæſit ánima mea poſt te, me ſuſcépit déxtera tua. *Pſ.* 62.

Ant. 1. f. Quia complácui Dómino, ſecundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

℣. Deus meus, impollúta via ejus, ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Súſcipe me, Dómine, ſecundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. In fide vivo Fílii Dei qui dilexit me. * Non. *Pſ.* 118. *Galat.* 2.

℟. *v.* Deus, in voluntáte tua deduxiſti me, & cum glóriâ ſuſcepiſti me. * Mihi adhærére Deo bonum eſt, pónere in Dómino Deo ſpem

meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

℟. *vj.* Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & ſrem meam, magnificábitur Christus in córpore meo. * Fiat. Glória. Fiat. *Ps.* 118. *Philip.* 1.

IN III. NOCTVRNO.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 3. *a.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 8. G. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum habébit amicum regem. *Prov.* 22.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulcra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam & apud Deum nota est, & apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum & Patrem hæc est, Immaculátum se custodíre ab hoc sæculo. * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam æternam; * Et incoinquináta. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum glorióſus est fructus, & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ, ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipſi Deum vidébunt. * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum enim. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. Dilectus meus descendit in hortum ſuum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. Dilectus meus ordinávit in me caritátem: fulcíte me flóribus, ſtipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. *a.* Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

Sicut quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; & hoc ipſum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr.

Hymnus.

Quid sacram, Virgo, generóſa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoſte triumphum.
Mollior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus;

Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.
Liliis Sponsus récubat, rosísque:
Tu, tuo semper bene fida Sponso,
Et rosas Martyr, simul & dedísti
Lília Virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr.

Hymnus.

Non vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
Sed hæc tuárum próprias
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, & tecum tuis
In te potíri gáudiis.
Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum strues;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.
Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio!
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea;
℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exultávit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

Si sit Martyr.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur; Per.

Alia Oratio

Omnípotens, sempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis & martyrii palmam adepta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blanditiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per.

Si non sit Martyr.

Oratio.

Deus, qui habitáculum tuum in corde pudico constituísti: concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ conversatiónis sequámur exemplo; Per.

Alia Oratio.

Fidéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore & mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre prævàleant; atque ut earum non capti illécebris, tuâ semper suavitáte pascántur; Per.

AD

AD PRIMAM.

Ant. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. Invéni.

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * Exúltent filiæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, Dñe. * Exúltent filiæ Judæ. Glória. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, & lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt filiæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, & Virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu: quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo placeat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne: despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur in templum Regis, * In lætítia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te filiæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. VIrgines accipientes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso & sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus; & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quócumque íerit: sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dóminus Deus noster omnípotens: gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni, & uxor ejus præparávit se.

Hymnus, ut in I. Vesperis.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut supra ad Laudes.

COMMUNE SS. MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. Sicut sol óriens mundo 1. a. Sin altíssimis Dei sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli* 26.

Ant. 2. D. Pars bona, múlier bona; in parte timéntium Deum dábitur viro pro factis bonis. *Ibid.*

Ant. 3. g. Grátia super grátiam, múlier sancta & pudoráta. *Ibid.*

Ant. 4. E. Mulíeris bonæ beátus vir; número enim annórum illius duplex. *Ibid.*

Ant. 5. C. Fallax grátia & vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. *Prov.* 31.

Capitulum. Ephes. 5.

RElinquet homo patrem, & matrem suam, & adhærébit uxóri suæ; & erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo & in Eccléfia. Verúmtamen & vos sínguli unusquísque uxórem suam sicut seipsum diligat; uxor autem tímeat virũ suum.

In Dupl. 1. ordinis & suprà.

℟. Mulíerem fortem quis invéniet? Procul & de últimis finibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui: reddet ei bonum, & non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo & glória Dei est: múlier autẽ glória viri est. * Confídit in ea. Glória. * Confídit in ea. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

Hymnus, ut infra ad Officium Nocturnum.

℣. Anima ejus in bonis demorábitur, ℟. Et semen ejus hæreditábit terram. *Ps.* 24.

Ad Magnificat. *Ant.* 6. Domus & divítiæ dantur à paréntibus; à Dómino autem própriè uxor prudens. *Prov.* 19.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Completorium super Psalmos.*

Ant. 3. *g.* Múlier sensáta, & tácita: non est immutátio eruditæ ánimæ. *Eccli.* 26.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ muliéres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeste, sanctæ Cónjuges;
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœléstis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Glíscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus occúlit:
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.

Pascenda cœlesti cibo,

Sacris stúdebat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.
ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Ant. 7. *d.* Mulíeres súbditæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. *Coloss.* 3.

Ant. 8. *c.* Oportet mulíeres esse pudícas, non detrahentes, sóbrias, fidéles in ómnibus. 1. *Tim.* 3.

Ant. 1. *f.* Prudéntiam dóceant adolescéntulas, viros suos ament, filios suos díligant. *Tit.* 2.

℣. Deus habitáre facit in domo, ℟. Matrem filiórum lætantem. *Ps.* 112.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *i.* Mulíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino: * Quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Eccléfiæ, ipse salvátor córporis ejus. ℣. Múlier si primátum hábeat, contrária est viro suo. * Quóniam. *Eph.* 5. *Eccli.* 25.

℟. *ij.* Fílii sanctórum sumus, & * Non póssumus ita conjungi, sicut gentes, quæ ignórant Deum. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatióne. * Non póssumus. *Tob.* 8. 1. *Thess.* 4.

℟. *iij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum: * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ filios aut nepótes habet, discat domum suã régere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplína. Glória. * Disciplína. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noster est solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther* 14.

Ant. 5. a. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Ibid.*

Ant. 6. Tu scis quòd nunquam lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Ibid.*

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar. ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 110.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* In oratióne perfístens cum lácrymis deprecabátur Deum: * Ad te, Dómine, fáciem meam converto, ad te óculos meos dírigo. ℣. Omne datum optimum, & omne donum perfectum desúrsum est, descéndens à Patre lúminum. * Ad te. *Tob.* 3. *Jac.* 1.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum & topázion; * Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte? * Propterèa. *Ps.* 118. 2. *Cor* 6.

℟. *vj.* Tu scis, Dómine, * Quia † Nunquam cum ludéntibus míscui me, neque cum his, qui in levitáte ámbulant partícipem me præbui: virum autem cum timóre tuo, non cum libídine

mea consensi suscípere. ℣. Grátias ago Deo cui sérvio in consciéntia pura. * Quia. † Glória. †. Nunquam. *Tob.* 3. 2. *Tim.* 1.

IN III. NOCTVRNO.

Ant. 2. D. Manum suam misit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fusum. *Proverb.* 31.

Ant. 7. c. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. *Ibid.*

Ant. 8. G. Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. *Ibid.*

℣. Dispersit dedit paupéribus; ℟. justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Roborávit bráchium suum, * Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. ℣. Túnicas & vestes faciébat illis. * Non timébit. *Prov.* 31. *Act.* 9.

℟. *viij.* Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus: * Considerávit sémitas domus suæ, & panem otiósa non comédit. ℣. Quod decet mulíeres promittentes pietátem per ópera bona: * Considerávit. *Prov.* 31. 1. *Tim.* 2.

℟. *ix.* Non extinguétur lúcerna ejus; * Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas extendit ad páuperem; ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemósynis quas faciébat. * Manum. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Manum. *Prov.* 31. *Act.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. ERat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 1. a. Magna facta est, erat etiam virtúti cástitas adjuncta. *Judith.* 16.

Ant. 3. *a.* Induens se cilício pósuit cinerem super caput suum; & prosternens se Dómino clamábat ad Dóminum. *Judith.* 9.

Ant. 6. Cónfitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Israel. *Luc.* 2.

Ant. 1. f. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subminístrávit, omne opus bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, & dilectióne, & sanctificatióne cum sobrietáte.

Hymnus.

ARDET Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.

PANNIS latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.

PACEM domi, pacem foris
Alto colit siléntio;

Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri;
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: Date ei de fructu mánuum suárum, & laudent eam in portis ópera ejus. *Proverb.* 31.

Si sit Martyr.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perficitur, largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recolléntibus; ut quæ à te acépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat; Per.

Si non sit Martyr.

Oratio.

TUórum corda fidélium, miserátor illústra, & beáta *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere & amáre cœléstia; Per.

Si sit Vidua.

Oratio.

DEus in quem sperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris se verè víduam sentit ac desolátam: tríbue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus & oratiónibus instántes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Erat.

AD TERTIAM.

Ant. Magna.

Capitulum. Eccli. 40.

FIlii, & ædificátio civitátis confirmábit nomen; & super hæc múlier immaculáta computábitur.

℟. *br.* Perambulábam * In innocéntia cordis mei. Perambulábam. ℣. In médio domus meæ. * In innocéntia. Glória. Perambulábam. *Ps.* 100.

℣. Iniquitátem ódio hábui, ℟. Legem autem tuam dilexi. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Induens.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornántes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. ℣. Expectávi. ℣. Et exaudívit preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi Dóminum. *Ps.* 39.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dei, ℟. Qui póstuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD NONAM.

Ant. Fílios.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis; ut & si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifíant, considerántes in timóre castam conversatiónem vestram.

℟. *br.* Párticeps ego sum * Omnium timéntium te. Partíceps. ℣. Custodiéntium mandáta tua; * Omnium. Gló-

ria. Párticeps. *Pſ.* 118.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum: ℟. Ambulans in via immaculáta hic mihi miniſtrábat. *Pſ.* 100.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUrrexérunt filii ejus, 1. g. & beatíſſimam prædicavérunt; vir ejus & laudávit eam. *Prov.* 31.

Ant 5. a. Benedixérunt eam omnes unâ voce dicentes: Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15.

Ant. 3. a. Benedícta es à Dómino: ſcit enim omnis pópulus mulíerem te eſſe virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 6. Feciſti viríliter & confortátum eſt cor tuum: eò quod caſtitátem amáveris, ideò éris benedícta in ætérnum. *Judith.* 15.

Ant. 7. a. Non eſt in ſermónibus tuis ulla reprehénſio: nunc ergo ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es, & timens Deum. *Judith.* 8.

Capitulum. Judith. 13.

BEnedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob, quóniam in omni gente, quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te, Deus Iſrael.

Hymnus.

O JAM beáta, quæ ſuo
Tandẽ ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

PER quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ Cónjuges.

INSIGNIS & nos Féminæ
Sequi decet veſtígia,
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

QUEIS arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus,
Eoque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Exue te ſtolâ luctûs, & índue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi eſt, ſempiternæ glóriæ. *Baruch.* 5.

Oratio, ut ſupra ad Laudes.

COMMUNE

LECTIONUM

PATRONI VEL PATRONÆ,

AUT ETIAM PLURIUM PATRONORUM

ECCLESIÆ ALICUJUS PRIVATÆ.

IN Ecclesiis ubi Officium proprium de Patronis non habetur, eorum Festa ad eum modum celebrantur, qui in Rubricis Breviarii generalibus præscribitur; nempe ritu solemni primi ordinis, omnia sumendo in Breviario, primùm de Proprio, si quid in eo habeatur, deinde de Communi cujusque Sancti, secundùm titulum ejus & dignitatem, id est, vel Apostoli, vel Martyris, & aliorum similiter.

Lectiones I. Nocturni dicuntur ut sequitur pro unoquoque Communi.

In II. Nocturno, si nihil omnino habetur in Breviario de Sancto cujus fit Officium, tres Lectiones pariter dicentur ut hic notantur pro unoquoque Communi. Si verò vel una vel duæ Lectiones in Breviario de illo Sancto habentur, præferentur his quæ hic notantur; quibus proinde locus non erit, nisi quando vel nullæ propriæ aderunt, vel non sufficient, aut dividi commodè non poterunt. Ubi verò una vel duæ habebuntur, pro secunda vel tertia ritè sumentur quæ prima vel secunda in unoquoque Communi hic ponuntur.

In III. Nocturno, tres Lectiones hic appositæ pro unoquoque Communi adhibebuntur.

Nullæ hic in secundo & tertio Nocturno appositæ sunt Lectiones pro Patrono Apostolo; quia nullus est cujus Festum non habeat Lectiones utrique Nocturno proprias in Breviario.

Circa Officium dierum intra Octavam servabuntur pariter quæ præscribuntur in Rubricis generalibus, Parte 1. *cap.* 11. *n.* 3. *de Octavis Festorum Solemnium* 1. *ordinis ad secundum ordinem pertinentibus: cujusmodi declarantur ibidem Octavæ Festorum Patroni; ideòque Dominicâ intra Octavas hujusmodi occurrente (modò aliàs privilegiata non sit) totum Officium fiet de Octava, cum Commemoratione Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis & Laudibus, & ix. Lectione. Lectiones verò I. Nocturni de Scriptura occurente sumentur, adhibitis in II. & III. Nocturno quæ hic communes Patronis cujuscumque tituli & dignitatis notantur.*

Diei Octavæ Officium erit duplex 1. *Ordinis cum Lectionibus pro II. & III. Nocturno pariter Communibus.*

Diebus infra Octavam Patronorum, Officium est semiduplex. Sunt etiam Lectiones communes, singulis ejusmodi diebus assignatæ.

Si nihil in Breviario habetur de aliquo Sancto non Patrono, cujus Festum alicubi forte celebrari debeat, vel si Festum aliquod celebrandum occurrat solemniori ritu, quam in Breviario notetur; quæ ad ejusmodi Festum peragendum in Proprio deerunt, supplenda erunt ex hoc Communi.

DIE FESTO.

PRO APOSTOLO.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 4.

SIc nos exístimet homo ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriórum Dei. Hìc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut à vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum; sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus, qui & illuminābit abscóndita tenebrárum, & manifestábit consília córdium; & tunc laus erit unicuíque à Deo.

Lectio ij.

HÆc autem, Fratres, transfigurávi in me & Apollo, propter vos; ut in nobis discátis, ne súprà quàm scriptum est, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autẽ habes quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non acceperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobíscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, & Angelis, & homínibus.

Lectio iij.

NOs stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam & esurímus, & sitímus, & nudi sumus, & cólaphis cædimur, & instábiles sumus; & laborámus operántes mánibus nostris. Maledícimur, & benedícimus: persecutiónem pátimur, & sustinémus: blasphemámur, & obsecrámus: tanquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómniũ perípsema usque

adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo; sed ut filios meos carissimos moneo. Nam si decem millia pædagogórũ habeátis in Christo, sed non multos patres: nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

IN II. & III. NOCTUR.

Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

DIE FESTO.

PRO UNO MARTYRE.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola secunda B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 4.

DEus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fictílibus; ut sublímitas sit virtútis Dei, & non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur: aporiámur, sed non destitúimur: persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus; semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes, ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris.

Lectio ij.

SEmper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habentes autem eumdem spíritum fidei, sicut scriptum est: Crédidi, propter quod locútus sum; & nos crédimus propter quod & lóquimur: scientes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit, & constítuet vobíscum. Omnia enim propter vos; ut grátia abundans, per multos in gratiárum actióne abundet in glóriam Dei. Propter quod non deficimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur, tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem.

Lectio iij.

ID enim quod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis; non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt; quæ autem non vidéntur, ætérna sunt. Scimus enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domũ non manufactam, ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostrã quæ de cœlo est superíndui cupientes; si tamen vestíti,

non nudi inveniámur. Nam & qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus gravári, eò quòd nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo S. Augustíni Epíscopi. *Serm.* 311. *in nat. S. Cypriani Martyris.*

Léctio iv.

ISTum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in istum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótiùs diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris? Quia usque ad mortem pro veritáte certávit, & ídeò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit; ídeò victor ad Deum accessit.

Léctio v.

ABundant in isto século errónes & terróres: beatíssimus Mártyr errónes sapiéntiâ, terróres patiéntiâ superávit. Magnum est quod fecit: secútus Agnum, leónem vicit. Quando persecútor sæviébat, leo fremébat; sed quia Agnus sursùm attendebátur, leo deorsùm calcabátur. Cogitáte, fratres, quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexísse, in cœlum ascendísse, & pro ista prædicatióne pérpeti ómnia quæ insániens mundus inferret, damna, exília, víncula, tormenta, flammas, béstias, cruces, mortes.

Léctio vj.

ALius moriebátur, ut álius honorarétur; álius occidebátur, ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent, nisi flagrántia caritátis de cõsciéntia veritátis? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémnerent vitã: sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem, pro quibus præmiis ista damna contémnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audíerant: Quid prodest hómini, si totum mundum lucrétur, ánimæ autem suæ detrimentum patiátur?

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Léctio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non est discípulus super magistrũ, nec servus super dóminum suum. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris. *Epístola 56. qua est de exhortatione ad martyrium ad Thibaritanos.*

GAudére nos in persecutiónibus vóluit Dóminus; quia tunc dantur corónæ fidei, tunc probantur mílites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen militiæ dédimus, ut pacem tantúmmodò cogitáre, & recusáre militiam debeámus, quando in ipsa milítia primus

ambulavérit Dóminus, humilitátis & tolerántiæ passiónis magister; ut quod fieri dócuit, prior fáceret; & quod pati hortátur, prior pro nobis ipso paterétur. Sit ante óculos, Fratres dilectíssimi, quòd qui omne judícium à Patre solus accépit, & qui ventúrus est & judicatúrus, jam judícii sui & cognitiónis futúræ senténtiam protúlerit, prænúntians & contestans confessúrum se coram Patre suo confitentes, & negatúrum negantes.

Longè post præc. Lectio viij.

NEque áliquis persecutiónis metu sic terreátur, ut non evangélicis exhortatiónibus & præceptis, ac mónitis cœléstibus, ad ómnia inveniátur armátus. Iráscitur adversárius & minátur, sed est qui possit de ejus mánibus liberáre. Ille metuendus est, cujus iram nemo potest evádere, ipso præmonente & dicente: Ne timuéritis eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere: magìs autem métuite eum qui potest & corpus & ánimam occídere in géhennam. Et íterùm: Qui amat ánimã suã, perdet illã; & qui odit ánimã suam in isto século, in vitam æternam conservábit illam. Ecce agon sublímis & magnus, & corónæ cœlestis præmio gloriósus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat & Christus. Quanta est glóriæ dígnitas, quanta felícitas, præsente Deo cóngredi, & Christo júdice coronári!

Lectio ix.

ARmémur víribus totis, & parémur ad agónem mente incorruptâ, fide íntegrâ, virtúte devótâ. Armat nos Apóstolus, dicens: Indúite arma Dei, ut possítis resístere in die nequíssimo. Induámus lorícam justítiæ, ut contra inimíci jácula munítum sit pectus & tutum. Calceáti sint evangélico magistério, & armáti pedes; ut cùm serpens calcári à nobis cœperit, mordére & supplantáre non possit. Portémus scutum fidei, quo protegente, quidquid jaculátur inimícus possit extingui. Accipiámus ad tegumentum cápitis gáleam salutárem, ut muniantur aures, ne áudiant edicta ferália. Muniantur óculi, ne vídeant detestanda simulácra: muniátur frons, ut signum Dei incólume servétur: muniátur os, ut Dóminum suum Christum victrix lingua fateátur. Armémus & déxteram gládio spiritáli, ut sacrifícia funesta fórtiter réspuat, & Eucharístiæ mémor, quæ Dómini corpus accépit, ipsum complectátur, pósteà à Dómino sumptúra præmiũ cœléstium coronárũ.

DIE FESTO

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

FRatres; Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis iterum in timóre; sed accepístis spíritum adoptiónis filiórũ, in quo clamámus: Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium reddit spíritui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, & hæréides: hæréides quidem Dei, cohæréides autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. Exístimo enì quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat.

Lectio ij.

SCimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cóoperantur in bonum, iis qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, & prædestinávit conformes fieri imáginis fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos & vocávit: & quos vocávit, hos & justificávit; quos autem justificávit, illos & glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodò non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit adversus electos Dei? Deus qui justificat. quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imò qui & resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis.

Lectio iij.

QUis ergo nos separábit à caritáte Christi? Tribulatio, an angústia, an fames, an núditas, an períc'lum, an persecútio, an gládius? Sicut scriptũ est: Quia propter te mortificámur totâ die, æstimáti sumus sicut oves occisiónis. Sed in his ómnibus superámus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principátus, neque virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profundum, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 335. in nat. Mart.

Lectio iv.

QUóniam dies sanctórum Mártyrum est, unde potiùs áliquid delectet nos dícere, nisi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audívimus paulò antè beátum Paulum Apóstolum prædicantem: Quis nos separábit à caritáte Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an períc'ulum, an gládius? sicut scriptum est: Propter te morte afficimur totâ die, deputáti sumus ut oves occisiónis: sed in his ómnibus superámus per eum qui dilexit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, & de se nihil præsúmere; illum dilígere qui glorificátur in suis: ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

Lectio v.

NOvérunt & illud quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi. Si justi in Dómino lætantur, injusti non novérunt lætári nisi in século. Sed ipsa est prima ácies debellanda. Primò vincendæ sunt delectatiónes, & póstea dolóres. Quómodò potest superáre mundum sævientem, qui non potest superáre blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mundus intentando dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicétur, quómodò superáre potest quod minátur?

Lectio vj.

HAbent delectatiónem suæ divitiæ, quis nesciat? Sed plus habet delectatiónis justítia. Delectáre divítiis cum justítia. Ubi autem talis articulus tentatiónis incíderit, ut duo hæc véniant in tentátionem, divítiæ & justítia; & non possis hábere utrumque: sed si míseris manum ad divítias, necesse est ut amittas justítiam; si míseris manum ad justítiam, péreant divítiæ. Modò élige, modò pugna; modò videámus si non sine causa cantásti: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; modò videámus si non sine causa audísti: Quis nos separábit à caritáte Christi? Et quidem prætermísit ómnia quibus blanditur mundus, & te vóluit commemoráre cui blanditur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: illa útique certámina, ubi vicérunt persecutiónem, famem, sitim, egestátem, ignóminiam; ad extrémum timórem mortis, & hostem sævíssimum.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri; & turba discipulórum ejus, & multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, & Jerusalē, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 1. Off. Cap. 15. & 16.

NOn potest quis præmiũ accípere, nisi legítimè certáverit: nec est gloriósa victória, nisi ubi fúerint laboriósa certámina. Nonne injustus est, qui antè quærat præmium, quàm certámen fúerit absolútum? Ideóque Dóminus in Evangélio ait: Beáti qui persecutiónem pátiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: beáti estis, cùm vos maledícent hómines, & persequéntur, & dicent omne malum adversùm vos propter justítiam; gaudéte, & exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlo. Futúram, non præséntem, in cœlo, non in terra, mercédem promísit esse reddendam. Quid álibi póscis quod álibi debétur? Quid præpróperè corónam éxigis, ante quàm vincas? Quid detérgere púlverem, Quid requiéscere cupis? Quid epulári gestis, ántequàm stádium solvátur? Adhuc pópulus spectat, adhuc athlétæ in scámmate sunt; & tu jam ótium petis?

Lectio viij.

SEd fortè dicas: Cur ímpii lætantur? cur luxuriantur? cur étiam ipsi non mécum lábórant? Quóniam qui non subscripserint ad corónam, non tenentur ad labórem certáminis: qui in stádium non descénderint, non se perfúndunt óleo, non obliniunt púlvere. Quos manet glória, expectat injúria. Unguentáti spectáre solent, non decertáre, non solem, æstus, púlverem, imbresque pérpeti. Dicant ergo & ipsis athlétæ: Veníte, nobiscum laboráte. Sed respondébunt spectatóres: Nos hîc ínterim de vobis judicámus; vos autem sine nobis corónæ, si vicéritis, glóriam vindicábitis.

Lectio ix.

ISti ígitur qui in delíciis, qui in luxúria, rapínis, quæstibus, honóribus, stúdia posuérunt sua, spectatóres magis sunt quam prælatóres. Habent lucrum labóris, fructum virtútis non habent. Fovent ótium, astútiâ & improbitáte ággerant divitiárum acervos; sed exolvent, feram licèt, nequítiæ suæ pœnam. Perfectórum est coróna. Expecta ut véniat quod perfectũ est, quando non per spéciem in ænigmate, sed fácie ad fáciem formam ipsam redopertæ veritátis possis agnóscere.

DIE FESTO
PRO SS. PONTIFICIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonũ opus desíderat. Oportet ergo Episcopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, púdicum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non

percussórem, sed modestum; non litigiósum, non cúpidũ, sed suæ dómui bene præpósitum, filios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non néophytum; ne in supérbiam elátus, in judícium incidat diáboli. Oportet autem illum & testimónium habére bonũ ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium incidat, & in láqueum diáboli.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. Cap. 1.

OPortet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt argúere. Sunt enim multi étiam inobedientes, vaniloqui, & seductóres, máximè qui de circumcisióne sunt, quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ.

Lectio iij. Cap. 2.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam. Senes, ut sóbrii sint, púdici, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter, in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes, ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos diligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre, ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dicere de nobis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 20. in Epist. 1. ad Tim.

Lectio iv.

SI quis Episcopátum áppetit, non principátûs ac dominatiónis fastu, sed pro cura regiminis & caritátis affectu, non ímprobo: bonum quippe desíderat opus. Quippe & Móyses eamdem rem appetivísse cognóscitur. Verùm ille hujúsmodi poténtiam ambitumque dominandi nequáquam quæsívit; sed eam rem ita cupívit, ut nec contuméliam audíre refúgeret, cùm illi dicerétur: Quis te constítuit príncipem & júdicem super nos? Si quis ígitur ita desíderat, desíderat bene. Episcopátus enim ex eo dícitur, quód omnes inspíciat cunctaque speculétur. Oportet ígitur Episcopum irreprehensíbilem esse. Hoc único verbo genus omne virtútum expressit. Itaque qui sibi vel levis culpæ cónscius est, malè profectò facit eam rem áppe-

tens, quâ indignum se per ópera facit. Non enim décet hujúsmodi régere, sed pótiùs regi. Eum quippe qui regendos álios súscipit, tantâ decet glóriâ virtútis excéllere, ut instar solis, céteros véluti stellárum ignículos in suo fulgóre obscúret. Debet hujúsmodi vitam habére immaculátam atque compósitam; ut omnes in illum & in ejus vitam, véluti in exemplum áliquod excellens, intueantur.

Léctio v.

OPortet Epíscopum vigilantem esse, hoc est, claríssimâ mentis ácie prædítum, innumerosque habentem omni ex parte óculos, quibus acutíssimè cuncta prospíciat. Sunt quippe plura quæ incídant, & mentis hébetent áciem, putà concupiscéntiæ desidéria, curæ quotidiánæ, rerumque perturbátio; & plúrima id genus úndique imminent. Vigilantem igitur esse nécesse est eum, qui non tantùm suî curam habet, verùm étiam reliquórum. Decet esse pervígilem eum qui ejúsmodi est, ac spíritu vívere, & affectûs sui flammam opéribus ipsis osténdere, sollicitúdine atque indústriâ præcéllere; ut die noctuque exércitum & castra perlustret, labóret, & sui officii munus diligentíssimè impleat, atque ómnium curam & sollicitúdinem gerat. Pudícum, addit, ornátum, & hospitalitátis amatórem. Ista & in súbditis plerumque vídeas. Verùm quóniam oportet eum & ea quæ sunt rectóris habére, idcircò subjunxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à súbditis nequáquam exígitur: cæterùm illi ante ómnia adesse debet, qui hujúsmodi suscépit officium.

Léctio vj.

IDcircò nos elégit Deus, ut simus quasi luminária, ut véluti fermentum evadámus, ut magístri cæterórum efficiámur, ut véluti Angeli cum homínibus versémur in terris, ut tanquam viri cum infántibus & púeris, quasi spirituáles cum animálibus, ut ex contubérnio nostro ingéntia lucra conquírant; ut sémina simus, ut fructum lætíssimum afferámus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitátis luce fulgéret. Nihil magístris opus esset, si virtútis probos actus præferrémus. Nemo profectò Gentílis esset, si ipsi ut oportet Christiáni esse curaremus, si Dei mónitis ac scitis obtemperarémus, si injúrias perpessi vicè non referrémus, si malédictis lacessíti benedicerémus, si pro malis bona redderémus. Nemo esset ita fera béllua, ut non statim ad cultum veræ religiónis accúrreret, si vidéret hæc ab ómnibus fieri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot pópulos attraxit ad Dei notítiam. Si omnes essémus hujúsmodi, quot terrárum orbes & ipsi attrahere possémus?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo tempore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus

Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília S. Fulgéntii Epíscopi.

DOminicus sermo quem debémus omnes, non solùm studiósè, verùm étiam sapienter audíre, cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis suæ tenens ubíque tempériem, ut nec óvibus desint pábula, nec pastóribus alimenta; quædam speciáliter solis præcípit nobis, quædam verò generáliter & nobis & vobis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille famílias, rerum ómnium Dóminus, ad hoc in sua magna domo constítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ ministrémus) speciáliter adjúngitur sanctæ prædicatiónis officium; generáliter verò & nobis & vobis salutáris indícitur obsérvántia mandatórum.

Lectio viij.

SErvórum igitur, quos pópulo suo præpósuit Dóminus, speciáliter volens officiũ demonstráre, ait: Quis putas est fidélis dispensátor & prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Beátus ille servus, quem cùm vénerit Dóminus, invénerit ita facientem. Quis est iste Dóminus, Fratres? Christus sine dúbio, qui suis discípulis ait: Vos vocátis me, Magíster & Dómine; & bene dícitis: sum étenim. Quæ est étiam hujus Dómini família? Nimírùm illa est, quam ipse Dóminus de manu inimíci redémit, & suo domínio mancipávit. Hæc autem família sancta est Eccléśia cathólica, quæ per orbem terræ copiósâ fertilitáte diffúnditur, & redemptam se pretióso sui Dómini sánguine gloriátur.

Lectio ix.

DIspensátor verò quis sit, quem oportet esse fidélem páriter ac prudentem, Paulus nobis ostendit Apóstolus, qui de se suísque sóciis loquens, ait: Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quærítur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Ne quis autem nostrûm solos Apóstolos dispensatóres factos exístimet; neglectoque militiæ spiritális officio, servus piger infidéliter imprudenterque dormíret, ipse beátus Apóstolus Epíscopos esse dispensatóres ostendens, ait: *Oportet* ergo Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. Servi Patrisfamílias sumus, dispensatóres Dómini sumus; mensúram trítici quam vobis erogémus, accépimus. Quæ vera sit ista mensúra trítici si quærámus, ipsam quoque vobis beátus Paulus Apóstolus ostendet, dicens: Unicuíque sicut Deus divísit mensúram fidei. Hujus trítici mensúram vobis in nómine Dómini damus, quóties illumináti dono grátiæ spiritális, secundùm régulam veræ fidei disputámus; & eamdem trítici mensúram per Domínicos dispensatóres accípitis, cùm quotídie per Dei fámulos verbum veritátis auditis.

DIE FESTO

PRO SS. DOCTORIBUS.

IN I. NOCTURNO.
De Libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 39.

SApiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, & in Prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, & in versútias parabolárum símul introíbit. Occulta proverbiórũ exquíret, & in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, & in conspéctu præsídis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bóna enim & mala in homínibus tentábit.

Lectio ij.

COr suum tradet ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, & pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum, & ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ: & in oratióne confitébitur Dómino: & ipse dirigét consílium ejus & disciplinam, & in abscónditis suis consiliábitur.

Lectio iij.

IPse palàm fáciet disciplinam doctrínæ suæ, & in lege testamenti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, & usque in séculum non delébitur. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

IN II. NOCTURNO.
Ex Libro S. Augustíni Episcopi contra Juliánum.

Lib. 2. *Cap.* 10. *Lectio iv.*

SAnctos & in sancta Ecclésia illustres Antistites Dei, non Platónicis, & Aristotélicis, & Zenónicis, aliísque hujuscémodi, vel Græcis, vel Latínis, quanquam ex istis áliquos eórum, verùm omnes sacris lítteris eruditos, nominátim, sicut oportébat, expressi; eorumque sententias, quantùm sufficere videbátur, sine ulla éditas ambiguitáte digessi; ut in eis tímeas non ipsos, sed illum qui sibi eos utília vasa formávit, & sancta templa construxit: qui tunc de ista causa judicavérunt, quando eos nemo potest dícere pérperàm cuíquam vel adversári, vel favére potuísse. Nullas nobíscum vel vobíscum amicítias attendérunt, vel inimicítias exercuérunt: neque nobis, neque vobis irâti sunt; neque nos, neque vos miseráti sunt. Quod invenérunt in Ecclésia, tenuérunt: quod didicérunt, docuérunt: quod à Pátribus accepérunt, hoc filiis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectio v.

ISti Epíscopi sunt docti, graves, sancti, veritátis acérrimi defensóres adversùs gárrulas vanitátes: in quorũ ratióne, eruditióne, libertáte, quæ tria bona júdici tribuísti, non potes invenire quod spernas. Si Epíscopális Synodus ex toto orbe congregarétur, mirum si tales possent illíc fácilè tot sedére, quia nec ísti uno témpore fuérunt: sed fidéles, & multis excellentióres paucos dispensatóres suos Deus per diversas ætátes témpórum, locórumque distántias, sicut ei placet atque expedire júdicat, ipse dispensat. Hos ítaque de áliis atque áliis tempóribus atque regiónibus ab Oriente & Occidente congregátos vides, non in locum quo navigáre cogantur hómines, sed in librum qui navigáre possit ad hómines.

Lectio vj.

QUantò tibi essent ísti júdices optabilióres, si teneres cathólicam fidem; tantò tibi sunt terribilióres, quia oppugnas catholicam fidem, quam in lacte suxérunt, quam in cibo sumpsérunt, cujus lac & cibum parvis magnísque minístravérunt, quam contra inimícos, étiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelámini, apertíssimè ac fortíssimè defendérunt. Tálibus post Apóstolos sancta Eccléfia plantatóribus, rigatóribus, ædificatóribus, pastóribus, nutritóribus crevit. Ideò profánas voces vestræ novitátis expávit; & cauta ac sóbria, ex admonitióne Apostólica, ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, sic & mens ejus corrumperétur à castitáte quæ est in Christo, cathólicæ fidei virginitáte, insídias vestri dógmatis surrepentis exhórruit, & tanquã caput cólubri calcávit, obtrívit, abjécit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in Monte. C. 6.

OStendit Dóminus fátuos esse judicandos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectantes, vel inópiã metuentes, amittunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est, si vos per quos condiendi sunt quodámmodò pópuli, metu persecutiónum temporálium amitéritis regna cœlórum; qui erunt hómines per quos à vobis error auferátur, cùm vos elégerit Deus per quos errórem áuferat ceterórum?

Lectio viij.

ERgo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foràs, & calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem, sed qui per-

secutiónem timendo insatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quómodò dixit supérius Sal terræ, sic nunc dicit Lumen mundi. Nam neque supériùs ista terra accipienda est, quam pédibus corpóreis calcámus; sed hómines qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiendis & extinguendis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit in mundum. Et hîc mundum, non cœlum & terram, sed hómines qui sunt in mundo vel díligunt mundum, oportet intélligi, quibus illuminandis Apóstoli missi sunt.

DIE FESTO

PRO SS. PRESBYTERIS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola Beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

MElchísedech, Rex Salem, Sacerdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regresso à cæde regum, & benedixit ei: cui & décimas ómnium divísit Abraham: primùm quidem qui interpretátur rex justítiæ: deinde autem & Rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealógia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpétuum.

Lectio ij.

INtuémini autem quantus sit hic, cui & décimas dedit de præcípuis Abraham Patriarcha: & quidem de filiis Levi sacerdótium accipiéntes, mandátum habent, décimas súmere, à pópulo secundùm Legem, id est, à fratribus suis: quanquam & ipsi exierint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham, & hunc qui habébat repromissiónes, benedixit; sine ulla autem contradictióne, quod minus est, à melióre benedicitur.

Lectio iij.

MAnifestum est: si secundùm similitúdinẽ Melchísedech exurgat álius Sacerdos, qui non secundùm legem mandáti carnális factus est, sed secundùm virtútem vitæ insolúbilis. Contestátur enim: Quóniam tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Reprobátio quidem fit præcedentis mandáti, propter infirmitátem ejus & inutilitátem; nihil enim ad perfectum adduxit Lex: introdúctio verò melióris spei per quam proximámus ad Deum. Et quantum est non sine jurejurando

(álii quidem sine jurejurando Sacerdótes facti sunt ; hic autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad illum : jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : Tu es Sacerdos in æternum :) in tantum melióris testamenti sponsor factus est Jesus.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro S. Joannis Chrysóstomi de Sacerdótio.

Lib. 3. C. 2. Lectio iv.

SAcerdótium in terra quidem perágitur, sed in rerum cœléstium classem ordinemque referendũ est. Atque id per quam méritò : quippe non mortális quisquam, non Angelus, non Archángelus, non ália quævis creáta poténtia, sed ipse Paraclétus órdinem hujusmodi dispósuit : qui mortálibus homínibus etiamnùm in carne manéntibus author fuit, ut Angelórum ministérium ánimo concíperent. Idcircò necesse est Sacerdótem sic esse purum, ut si in ipsis cœlis collocátus inter cœlestes illas virtútes médius staret. Nam dum cónspicis Dóminum immolátum, & illic situm, Sacerdótem sacrificio incumbentem, ac preces fundentem ; tum verò turbam circumfúsam pretióso illo sánguine intingi ac rubefieri, etiamne te inter mortáles versári atque in terra consístere censes ? An non pótius è vestígio in cœlos transferri ? An non cogitatiõnẽ omnem carnis abjíciens, nudo ánimo, mente purâ, circúmspicis quæ in cœlo sunt ? O miráculum ! ô Dei benignitátem ! qui cum Patre sursùm sedet, in illo ipso témporis artículo ómnium mánibus pertractátur, ac se ipse tradit voléntibus ipsum excípere ac complecti.

Lectio v.

NAm si quis consideret quantum id sit mystérium, ut is scilicet qui homo ipse sit carne ac sánguine étiamnum constans, iisque involútus, beátæ atque immortáli natúræ illi fieri própior queat : tum probè intélliget quanto Sacerdótis honóre, quantâ dignitáte Spíritûs sancti grátia dignata fuerit : opéribus enim illis tum sacra hæc quæ dico initiantur, perficiunturque, tum étiam ália his níhilò inferióra, quæ ipsa ad dignitátem, salútisque nostræ ratiõnem spectant. Etenim qui terram íncolunt atque in ea versántur, iis commíssum est ut ea quæ in cœlis sunt dispensent : iis datum est ut potestátem hábeant quam Deus óptimus, neque Angelis, neque Archángelis datam esse vóluit : neque enim ad illos dictum est : Quæcumque alligavéritis in terra, erunt alligáta in cœlo ; & quæcumque solvéritis in terra, erunt solúta & in cœlo.

Lectio vj.

HAbent quidem & terréstres príncipes vínculi potestátem, verùm córporum solùm. Id autem quod dico Sacerdótum vínculum, ipsam étiam ánimam contingit, atque ad cœlos usque pervádit : usque adeò ut quæcumque infernè sacerdótes confécerint, illa éadem Deus súpernè rata

hábeat, ac servórum sententiam confirmet. Etenim quidnam hoc áliud esse dicas, nisi omnem rerum cœléstium potestátem illis à Deo concessam? Quorumcunque enim, ait, peccáta remiséritis, remittuntur eis, & quorumcumque retinuéritis, retenta sunt. Quænam, obsecro, potestas, hâc unâ major esse queat? Pater omne judicium Filio dedit: cæterum vídeo ipsum omne judícium à Deo Filio illis tráditum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, designávit Dóminus & álios septuaginta duos: & misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem & locum, quò erat ipse ventúrus. Et dicébat illis: Messis quidem multa, operárii autem pauci. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang.

AD messem multam operárii pauci sunt quod sine gravi merore loqui non possumus, quia etsi sunt qui bona áudiant, desunt qui dicant: Ecce mundus Sacerdótibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valde invenítur operátor: quia officium quidem sacerdotále suscépimus, sed opus officii non implémus. Sed pensáte, fratres mei, pensáte quod dícitur: Rogáte ergo Dñum messis ut mittat operários in messem suam. Vos pro nobis pétite ut digna vobis operári váleámus, ne ab exhortatióne lingua tórpeat, ne postquam prædicatiónis locum suscépimus apud justum júdicem, tacitúrnitas nostra nos addicat.

Lectio viij.

SEd útinam si ad prædicatiónem virtútis non sufficimus loci nostri officium innocéntiâ vitæ teneámus; nam súbditur. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cùm regíminis curam suscípiunt ad lacerandos súbditos inardescunt, terrórem potestátis éxhibent & quibus prodesse, debúerant nocent. Et quia charitátis víscera non habent dómini videri áppetunt, patres se esse minimè recognoscunt. Humilitátis locum in elatiónem dominatiónis immutant: etsi quando extrinsecus blandiuntur, intrínsecus sæviunt. De quibus álias véritas dicit: Véniunt ad vos in vestimentis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces.

Lectio ix.

COntra quæ ómnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos míttimur, ut sensû servantes innocéntiæ morsum malítiæ non habeámus. Qui enim locum prædicatiónis súscipit, mala inferre non debet, sed tolerâre; ut ex ipsâ suâ mansuetúdine iram sævientem mitiget, & peccatórum vúlnera in áliis ipse afflictiónibus vulnerátus sanet. Quod tunc bene rector éxhibet cùm seipsum díligere per amórem privátum nescit;

cùm nulla quæ mundi sunt appetit: cùm terréndo cupiditátis onéribus nequáquā mentis colla supponit.

DIE FESTO

PRO SS. ABBATIBUS, MONACHIS ET SOLITARIIS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 3.

FRatres; Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. Verúmtamen exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detrimentū feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam, & invéniar in illo, non habens meam justítiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi Jesu: quæ ex Deo est justítia in fide ad cognoscendum illum, & virtútem resurrectiónis ejus, & societátem passiónum illíus; configurátus morti ejus, si quo modo occurram ad resurrectiónem quæ est ex mórtuis, non quod jam accéperim, aut jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo & comprehensus sum à Christo Jesu.

Lectio ij.

FRatres, ego me non árbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retrò sunt oblivíscens, ad ea verò quæ sunt priora extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergo perfecti sumus, hoc sentiámus: & si quid áliter sápitis, & hoc vobis Deus revelábit. Verúmtamen ad quod pervénimus, ut idem sapiámus, & in eádem permaneámus régula.

Lectio iij.

IMitatóres mei estóte, fratres; & obsérváte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpè dicébam vobis (nunc autem & flens dico) inimícos crucis Christi; quorum finis intéritus, quorum Deus venter est, & glória in confusióne ipsórum, qui terréna sápiunt. Nostra autem conversátio in cœlis est.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 69. in Matth.

Lectio iv.

IN mentem véniat memória Sanctórum, qui cilicio induuntur, erémum hábitant, qui nunquam oblátas púrpuras acceptárent; sed quemádmodum rex, si quis pannósa in-

dumenta páuperis induenda offerret, abominarétur atque repélleret, non áliter illi régiam púrpuram contemnunt. Hæc illis institúta ciliciórum usu confirmáta sunt; unde régibus ipsis excellentióres sunt atque præstantióres. Nam si posses mentis eórum atque ánimi jánuas reseráre, & nudas cogitatiónes eórum, & omnẽ interiórem ornátum conspícere, fulgóre perculsus in terram concideres; nec illárum véstium splendórem, nec conscientiæ lucem perferre posses.

Lectio v.

NIhil ergo in tabernáculis eórum triste inveniétis; sed tanquam in cœlo tugúria fabricáti, sic longè à sæculi perturbatiónibus hábitant, adversùs diábolum militantes, & cum lætítia eum expugnantes. Idcircò enim in solitúdine domicílium constituérunt, civitátibus & célebri habitatióne hóminum omninò relictâ; quóniam qui bellum gerit, non potest domi sedére; sed necesse est quasi súbitò migratúrus, præparáto in diem domicílio hábitet. Quis unquam in exércitu domûs fundamenta jecit? Quis ædes ædificat, cùm inde paulò pòst descessúrus sit? Quis in castris agri júgera emit? Nullus certè. In pátria hæc, non in castris, facienda sunt.

Lectio vj.

HÆc tibi à me símiliter dicuntur. Cùm in supérnam civitátem pervéneris, tunc ista fácito: imò verò nullo tibi labóre opus ibi est, cùm universa hæc à Rege tibi præparáta sint. Hìc ígitur satìs nobis est fossam fácere, vallum figere: ædificiórum constructióne opus non est. Christiános adversùs diábolum pugnantes; captívos à mánibus ejus rapientes, ómnibus temporálibus neglectis, vívere oportet. Cur ítaque magníficas ædes strúis, ô homo? An ut te ipsum magis víncias? Cur thesaurum óbruis? Ut diábolum adversùs ánimam tuam invítes? Cur mœnia condis? An ad cárceres tibi construendos: Quòd si hæc tibi difficília neglectu videántur, ad tabernácula Monachórum proficíscámur, ut reipsâ fácilè ista contemni posse perdíscas. Tugúria sibi constituunt; quæ si relinquere oportébit, ita fácilè fáciunt, sicut mílites castra.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Cœpit Petrus dícere ad Jesum: Ecce nos dimísimus ómnia, & secúti sumus te. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni Episcopi.

Epist. 24. ad Sulpit. Sever. alìas 2. §. 5. 6.

BOna quæ nobíscum non intulerámus in hunc mundum, nec poterámus efferre, quasi mutuáta reddidimus; nec ut cutem à carne distráximus, sed ut vestem à córpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependámus Deo, hoc est, cor & ánimam, & córpora nostra exhibéntes in hóstiam vivam,

ut scriptum est, Dómino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lápide angulári, qui nobis sanctificatiónis nostræ formulam in semetipso dedit, & ait: Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ igitur nobis grátia, si in aliéno tantùm fidéles fuérimus, nisi de próprio serviámus, id est, de libero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, ex totis ánimæ nostræ, ut scriptum est, víribus diligentes Deum?

§. 7. 8. *Lectio viij.*

QUamobrem temporáliũ quæ in hoc século habentur bonórum relictio, sive distráctio; non decursus stádii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tùm vincit, cùm exúitur; qui ideò nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legitimè certáverit coronandus. Et natátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur; nec tamen hoc tanto apparátu quòd se despoliáverit, transnatábit, nisi totius córporis nisu torrentis ímpetum scindat, & labórem natatiónis exhauriat. Vídeo & in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusísse; cùm illum lego, posteáquàm torrente transmisso, præmissis curárum suárum onéribus, id est, facultátum & necessitúdinum impedimentis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

Lectio ix.

ITaque ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei verbum, & prævalendum in regnum cœlórum, quod à diébus Joannis vim patitur, & à diripiéntibus obtinétur, idónei esse non póssumus, nisi ómnia quæ vel amóre, vel curâ, si in itínere istius séculi nobis adhæreant, impédiunt & retardant, ante óbitûs nostri vésperam præmittámus, & inde per totam hujus séculi noctem apprehéndere, & ténere Christum sollícitâ spiritálium óperum ac studiórum contentióne luctémur: nec divellámur à charitáte Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueámus benedictiónem. Atque útinam ad salutáris insigne luctáminis, nervum fémoris nostri majestátis suæ timóre percútiat; quo obstupescente, infirmabitur virtus carnis, & spiritális grátia convalescet.

DIE FESTO
PRO JUSTIS.

IN I. NOCTURNO.
De Libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 4.

JUstus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta. Cani autem sunt sensus hóminis, & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, & vivens

inter peccatóres translátus est. Raptus est, ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa: placita enim erat Deo ánima illíus; propter hoc properávit educere illum de médio iniquitátum.

Lectio ii.

POpuli autem vidéntes, & non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei, & misericórdia est in sanctos ejus, & respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, & juventus celériùs consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapiéntis, & non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, & quare munierit illum Dóminus. Vidébunt, & contemnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre & in contumélia, inter mórtuos in perpétuum; quóniam dirumpet illos inflátos sine voce, & commovébit illos à fundaméntis: & usque ad suprémum desolabúntur.

Lectio iii. Cap. 4. & 5.

ET erunt gementes, & memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, & traducent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia adversús eos qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horribili, & mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intrà se, pœniténtiam agéntes, & præ angústia spíritûs gemèntes: Hi sunt quos habúimus aliquando in derísum, & in similitúdinẽ impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, & finem illórum sine honóre. Ecce quómodò computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illórum est!

IN II. NOCTURNO.
Ex Libro Morálium sancti Gregórii Papæ.
Lib. 10. *Cap.* 16.
Lectio iv.

DEridétur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinatiónibus tégere, sensum verbis velare; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimirùm prudéntia usu à juvénibus scitur: hæc à púeris prétio discitur: hanc qui sciunt, céteros despiciendo supérbiunt: hanc qui néscIunt, subjecti & tímidi in áliis mirantur; quia ab eis hæc éadem duplícitas iniquitátis nómine palliáta diligitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórũ cúlmina quærere, adeptâ temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplíciùs réddere; cùm vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere; cùm virtútis possíbilitas déest, quidquid explére per malítiam non va-

ent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

Lectio v.

AT contrà, sapiéntia justórum est nihil per ostensiónem fingere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntiùs toleráre quàm tácere, nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplicitas deridétur; quia ab hujus mundi sapiéntibus puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocenter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur; & quidquid in ópere véritas approbat, carnáli sapiéntiæ fatuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quàm mentem verbis osténdere, nil cállidâ machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, possessa relinquere rapiénti non resístere, percutiénti maxillam álterâ præbére.

Post pauca. Lectio vj.

QUæ nimirùm justi simplicitas bréviter sed sufficiénter exprímitur, cùm prótinus subinfertur, Lampas contempta apud cogitatiónes divítum. Sæpè namque contingit, ut electus quisque qui ad externam felicitátem dúcitur, continuâ hîc adversitáte deprimátur, non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem ostendat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat. A cunctis verò despicábilis cérnitur, & hujus mundi glóriâ indignus æstimátur; sed tamen ante occulti Júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat. Honorári métuit, désipici non réfugit: corpus continéntiâ áfficit, solâ in ánimo dilectióne pingúescit: mentem semper ad patiéntiam præparat, & erectus pro justítia de perceptis contuméliis exultat: afflictis ex corde compátitur; de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur: sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat; & inquísitus quódlibet éloqui dupliciter, ignórat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 13.

DOminus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcíngimus, cùm carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat & bonis opéribus insúdare, prótinus áddidit: Et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Lucernas quippe ardentes in mánibus tenémus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exempla monstrámus. De quibus profectò opéribus Dóminus

dicit: Lúceat lex vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubentur, & lumbos restringere, & lucernas tenére; ut & munditia sit castitátis in córpore, & lumen veritátis in operatióne. Redemptóri etenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest; si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinamenta non déserit; aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exercet.

Lectio viij.

NEc cástitas ergo magna est sine bono ópere; nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed & si utrumque ágitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam pátriam tendat, & nequáquam se à vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat. Qui etsi quædam bona aliquando pro honestáte inchoat, in ejus tamen intentióne non debet permanére, nec per bona ópera præsentis mundi glóriã quærere; sed totam spem in redemptóris sui adventum constituat. Unde & prótinùs súbditur: Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur à núptiis. Ad núptias quippe Dóminus ábiit; quia resúrgens à mórtuis, ascéndens in cœlum, supernam sibi Angelórũ multitúdinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cùm nobis jam per judícium manifestátur.

Lectio ix.

BEne autem de servis exspectántibus súbditur: Ut cùm vénerit & pulsáverit, confestim apériant ei. Venit Dñus, cùm ad judícium próperat: pulsat verò, cùm jam per ægritúdinis molléstias mortem vicínam esse designat. Cui confestim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsanti non vult, qui exíre de córpore trépidat; & vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe & operatióne secúrus est, pulsanti confestim áperit, quia lætus júdicem súscipere; & cùm tempus propinquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilarescit.

DIE FESTO

PRO SS. VIRGINIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem.

Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti: & si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut & qui habent uxóres tanquam non habentes sint: & qui flent, tanquam non flentes: & qui gaudent, tanquam non gaudentes: & qui emunt, tanquam non possidentes: & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur; præterit enim figúra hujus mundi.

Lectio ij.

VOlo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodò pláceat uxóri; & divísus est. Et múlier innupta & virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro. Porrò hoc ad utilitátem vestram dico; non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id quod honestum est, & quod facultátem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrandi.

Lectio iij.

SI quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quòd sit superadulta, & ita oportet fieri: quod vult fáciat; non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, & hoc judicávit in corde suo servare vírginem suam, bene facit. Igitur & qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit; & qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi, quanto témpore vir ejus vivit. Quòd si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantùm in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secundùm meum consílium. Puto autem quòd & ego Spíritum Dei hábeam.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro sancti Cypriani Episcopi & Martyris, de disciplína & hábitu Vírginum.

Paulò post initium.

Lectio iv.

NUnc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major & cura est. Flos est ille Ecclesiástici gérminis, decus atque ornamentum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis & honóris opus íntegrum atque incorruptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis largiter floret Eccléfiæ matris gloriósa fœcúnditas: quantòque plùs copiósa virginitas número suo addit, tantò plùs gáudium matris augéscit.

Lectio v.

AD has lóquimur, has adhortámur affectióne pórius quàm potestáte: non quòd extrémi & mínimi, & humilitátis nostræ ádmodùm

cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quòd ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus. Neque inánis hæc cáutio est, & vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica & vitália præcepta custódit; ut quæ se Christo dicáverint, & à carnáli concupiscéntia recedentes, tam carne quàm mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant; à quo & mercédem virginitátis expectant, dicente ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vj.

DEnuò quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virginitas prædicátur. Hi sunt, inquit, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt; virgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quòcumque íerit. Neque enim tantùm másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromittit, & féminas præterit, sed quóniam fémina viri pórtio est, & ex eo súmpta atque formáta est; in Scriptúris ferè ómnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, & in másculo símul significátur & fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, & regno Dei virginitas destinátur; quid est illis cum terréno cultu & cum ornamentis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offendunt?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolá hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso & sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerumquè bona in se ópera cum electis & réprobi osténdunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniunt; quia de his quæ foris égerint, intùs glóriá requírunt. Unde per Psalmístam quoque de sancta Electórum Eccléfia dícitur: Omnis glória ejus filiæ Regis ab intùs. Moram autem faciente sponso, dormitavérunt omnes & dormiérunt; quia dum veníre Judex ad extrémum judícium díffert, electi & réprobi in mortis somno sopiúntur.

Post pauca. Lectio viij.

DE adventu sponsi clamor in média nocte fit; quia sic dies judícii surrépit, ut prævidéri non váleat quando venit. Unde scriptum est: Dies Dñi sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes virgines surgunt; quia & electi & réprobi à somno suæ mortis excitantur. Lámpades ornant; quia sua secum ópera número rant, pro quibus æternam recípere beatitúdinem expectant. Sed lámpades fatuárum

Vírginum extinguuntur; quia eárum ópera quæ clara homínibus foris apparuérunt, in adventu Júdicis intùs obscurantur; & à Deo retributiónem non invéniunt, quia pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

QUid est autem quòd tunc à prudéntibus óleum petunt, nisi quòd in adventu Júdicis, cùm se intùs vácuas invénerint, testimónium foris quærunt? Sed prudentes Vírgines respondent, dicentes: Ne fortè non sufficiat nobis & vobis, ite pótiùs ad vendentes, & émite vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus; quæ autem parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias: & clausa est jánua. O! si sápere in cordis palato possis, quid admiratiónis habet quod dicitur, Venit sponsus? quid dulcédinis, Intravérunt cum eo ad núptias? quid amaritúdinis, Et clausa est jánua? Tunc regni jánua lugéntibus claudétur, quæ modò quotídie pœniténtibus aperitur: erit namque & tunc pœniténtia; sed fructuósa jam non erit, quia nequàquam tunc véniam invenit, qui modò aptum véniæ tempus perdit.

DIE FESTO.

PRO SANCTIS MULIERIBUS.

IN I. NOCTURNO.
De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 31.

MUlierem fortem quis invéniet? Procul & de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, & non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam doméstticis suis, & cibária ancillis suis. Considerávit agrum, & emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accinxit fortitúdine lumbos suos, & roborávit brachium suum.

Lectio ij.

GUstávit & vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fórtia, & digiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas extendit ad páuperem. Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus & púrpura indumentum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Sindonem fecit, & véndidit; & cíngulum trádidit Chananæo.

Lectio iij.

FOrtitúdo & decor indumentum ejus, & ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domûs suæ, & panem otiósa non comédit. Surrexérunt filii ejus, & beatíssimam prædicavérunt; vir ejus & laudávit eam. Multæ filiæ congregáverunt divítias; tu supergréssa es universas. Fallax grátia, & vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum, & laudent eam in portis ópera ejus.

IN II. NOCTVRNO.
Sermo sancti Augustíni Episcopi.
Lib. de ver. Relig. Cap. 41.

Lectio iv.

VIncámus cupiditátis, vel blandítias, vel moléstias, si viri sumus. Nobis dúcibus & ipsa erit mélior; nec jam cupíditas, sed temperántia nominábitur. Nam cùm ipsa ducit, nos autem séquimur, cupíditas illa & libído, nos verò temeritas & stultítia nuncupámur. Hoc & féminis præcipi potest, non maritáli, sed fraterno jure; quo jure in Christo, nec másculus, nec fémina sumus. Habent enim illæ viríle quiddam unde femíneas súbjugent voluptátes, unde Christo sérviant, & ímperent cupiditáti.

Sermo 59. de Div.

Lectio v.

TRes vitæ sunt in Eccléfia membrórũ Christi: conjugális, viduális, virginális. Quia ipsæ vitæ, ipsæ pudicítiæ futúræ erant in sanctis membris Christi, omnes istæ vitæ tres attestátæ sunt Christum. Prima conjugális. Quando María virgo concípit, Elizabeth uxor Zachariæ & ipsa concéperat. Hujus Júdicis præcónem ferébat in útero. Venit ad eam sancta María tanquam ad cognátam suam salutandam. Exultávit infans in útero Elizabeth. Ille exultávit, illa prophetávit. Habes attestántem pudicítiam conjugálem. Ubi viduális? In Anna. Audístis quòd esset sancta Prophetissa, vídua octoginta & quátuor annórum, quæ septem annis víxerat cum viro suo, frequentans templum Dómini, sérviens in oratiónibus nocte & die. Et ipsa vídua agnóvit Christum: vidit parvum, agnóvit magnum, & ipsa attestáta est. Habes & in ista vitam viduálem, in María virginálem.

Lectio vj.

ELigat sibi quisque de istis tribus quam volúerit. Qui præter istas esse volúerit, in membris Christi esse non dispónit. Non dicant conjugátæ: Nos ad Christum non pertinémus: habuérunt maritos sanctæ féminæ. Non se extollnt Vírgines. Quantò magnæ sunt, humílient se in ómnibus: ómnia exempla salútis propósita sunt ante óculos nostros. Nemo exórbitet: si pudicítiam conjugálem quæris, habes Susannam; si viduálem, habes Annam; si virginálem, habes Maríam.

IN

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore ; Intrávit Jesus in quoddam castéllum: & múlier quædam, Martha nómine , excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 1. *Comment. in Luc. n.* 9.

ESt nonnunquam in intentióne plusquàm in actióne , aut plus in actióne quàm in intentióne , ut in Evangélio cérnimus inter sanctam Maríam & Martham fuísse distántiam. Alia enim verbum audiébat : ália festinábat circa ministérium. Quæ stetit , & ait : Dómine , non est tibi curæ quòd dereliquit me soror mea solam ministráre ? Dic ergo illi ut me ádjuvet. Et dixit illi Dóminus : Martha , Martha , María óptimam partem elégit , quæ non auferétur ab ea. Ergo in áltera intentiónis stúdium , in áltera actiónis ministérium redundábat. Utríque tamen utríusque virtútis stúdium suppetébat ; siquidem & Martha , nisi audísset verbum , ministérium non subiísset : & María tantum grátiæ de utríusque rétulit perfectióne virtútis , ut úngeret pedes Jesu , & térgeret cápillis , & totam domum suæ fidei odóre compléret. Ideò ergo utríusque virtútis plenitúdo quærenda est.

Lib. 7. *num.* 84.

Lectio viij.

RElegiósa mentis inténtio Dei verbo , si cum fide cóngruat , étiam ipsis opéribus antefertur , juxta quod & hìc scriptum est : Maria óptimam sibi partem elégit , quæ non auferétur illi. Studeámus & nos habére quod nemo nobis possit auferre ; non ut perfunctória , sed díligens audiéntia deferátur. Solent enim étiam ipsíus sémina verbi cœléstis auferri , si secùs viam sint seminàta. Agat te , sicut Maríam , desidérium sapiéntiæ ; hoc enim majus , hoc perfectiónis opus ; nec ministérii cura cognitiónem verbi cœléstis avertat ; nec árguas eos , aut otiósos júdices quos vídeas studére sapiéntiæ. Hanc enim sibi cohabitántem Sálomon ille pacíficus adscívit.

n. 86. *Lectio ix.*

NEc Martha tamen in bono ministério reprehénditur ; sed María quòd meliórem partem sibi elégerit , antefertur. Jesus enim multis abundat , & multa largítur : & ideò sapiéntior quis judicátur , quia quod principále advertit , elégit. Dénique & Apóstoli óptimum non putavérunt relínquere Dei verbum , & ministráre mensis. Sed utrumque munus sapiéntiæ est : nam & Stéphanus plenus sapiéntiâ minister eléctus est. Et ideò qui ministrat , doctóri déferat ; & ministrantem doctor invítet & próvocet. Unum enim est corpus Eccléſiæ , etsi diversa

membra, & álterum áltero eget. Non potest dícere óculus mánui: Opera tua non desídero; aut íterùm caput pédibus, aut auricula se negáre esse de córpore. Nam etsiália principália, tamenália necessária. Sapiéntia in cápite, actus in mánibus. Oculi enim sapiéntis in cápite ejus; quia ille verè sapit, cujus ánimus in Christo est, & cujus intérior óculus erígitur ad superna. Et ideò sapiéntis óculi in cápite ipsius; stulti autem in calcáneo.

LECTIONES
INTRA OCTAVAM
ET
IN DIE OCTAVA
PATRONI VEL PATRONÆ.

DIE DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Dicentur primùm duæ Lectiones diei intra Octavam in quem incidit Dominica. Vide infra. Deinde dicenda erit sequens.

Sermo sancti Hierónymi Presbyteri.

Contra Vigilantium.

Lectio vj.

DIcis in Libello tuo, quòd dùm vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus: postquam autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudienda orátio. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti, possunt oráre pro céteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti; quantò magis post corónas, victórias, & triumphos? Unus homo Móyses sexcentis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam; &, Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquam cum Christo esse cœpérunt, minus valebunt?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum &

bit ad illum médiâ nocte & dicet illi : Amíce , cómmoda mihi tres panes. Et réliqua.

Homilia ſancti Basílii Epíſcopi.

Conſtit. Monaſt. Cap. 1.

HOc exemplum idcircò nobis à Dómino propónitur , ut dóceat nos in fide firmos eſſe & pertináces. Exemplum enim ſumit ab hómine ad hóminẽ, ut diſcas nunquã deſperáre ; ut cùm petiéris nec accéperis , non deſiſtas tamen , quoad accípias , ſi modò Deus vult póſtules : neque díxeris, peccátor ſum & ídeò non exáudior. Verùm enimverò ne ſpem abjíceres, idcircò ait : Et ſi non propterèa quod amícus ejus ſit , dabit illi : propter improbitátem tamen ejus dabit illi quotquot habet neceſsários.

Lectio viij.

FLagrandum autem eſt non ségniter, neque mente huc & illuc divagante : síquidem quiſquis eſt ejúſmodi , non ſolum non conſecutúrus eſt quæ petet : immo verò Dóminum magìs exacerbábit. Si enim cum áliquis coram príncipe ſtat , ac lóquitur , ſtat cum multo timóre , atque tum externum tum internum ánimæ óculum nequáquam vagum , ſed intentum habet , quantò magís coram Deo cum timóre & tremóre ſtandum eſt in mente torâ, illum ſolum, nuſquam verò áliò intenta. Nam ipſe non externum hóminem modò videt ut hómines , ſed internum étiam intuétur.

Lectio ix.

QUod ſi à peccáto debilitátus non potes citra mentis aberratiónem precári , quantùm potes vim tibi ínferas , ac conſtanter ſta coram Deo , mente in illum defixâ , eáque ad ſeipſam advocátâ , ſicque ignoſcet Deus , quóniã non ex contemptu , ſed ex infirmitáte , ut convenit ſtare coram Deo non potes. Si ſic vi tibi illátâ , omne opus bonum perficias ; ne ſupersédeas , quoad petíta conſequáre : ſed pariénter fores ejus pulſa cum petis. Vis díſcere , ô dilecte , quómodò parientes fuérint ſancti , nec ſpem abjécerint ? Imitáre fidem Abrahæ , áccipe exempla.

DIE II.

Sermo ſancti Basílii Epíſcopi.

Oratio in 40. *Mart.*

Lectio ij.

HI ſunt qui acceptam à Deo noſtram regiónem, quaſi turres quædam contra adverſariórum incurſum munientes , refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíſſimi , grátiam hanc mínimè ceſſantem à Deo obtinémus. Parátum eſt hic Chriſtiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angúſtiâ , ad hos cónfugit ; qui rursùs lætátur , ad hos recurrit : hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro filiis auditur , peregrinanti viro réditũ incólumem, ægrotanti verò ſalútem implorat & óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô sacrũ órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii, precum ac votórum ínvicem suffragatóres! legáti apud Deum potentíssimi! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra cóntexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis & Justis ómnibus spectáculum.

DIE III.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 1. in C. 2. Ep. Joan.

Lectio ij.

JOannes quid dixit: Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christũ justũ. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo & Epíscopi & Præpósiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras, & vidéte quia & Præpósiti commendant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi: Orantes simul & pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres; sed & vos, oráte pro nobis. Invicem pro se ómnia membra orent. Caput pro ómnibus interpellet.

Sermo 280. Lectio iij.

BEnedixit Dóminus pusíllos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra sumus, cujus & illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra, ita, cùm glorificátur unum membrum, congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur, & superióribus mánibus, & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & imitáti sunt Mártyres, & ánimas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórũ étiam nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis.

DIE IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter considerâre debémus: auxílium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxilium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hîc víveret, misértus est peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ámpliùs, quantò vériùs agnoscit miserias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassíbilis omníno, ideò & incompassíbilis factus est.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus; quia quámdiu in terris vísus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit neque

ad déxteram, neque ad sinístram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus, & tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines: quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulandum.

DIE V.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

DIligentióri intúitu, in festivitátibus Sanctórũ, confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex eódem luto formátus, ex quo & nos. Quid ergo est quòd non solùm difficile, sed & impossíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuísse credámus. Sic ergo & gaudére, & confundi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus; confundi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio iij.

ITa semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed & prima gáudii luctus óccupet; quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in secula. Amen. Tu autem.

DIE VI.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Epist. 22. ad Marcellinam sororem.

Lectio ij.

GRátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales nobis Sanctórum spíritus excitásti, quo Eccléstia tua sancta majóra præsídia desíderat. Agnoscant omnes quales ego propugnatóres requíram. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant: tales ego ámbio defensóres: tales mílites hábeo; hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi.

Lectio iij.

NUllam ego de tálibus invídiam tímeo, quorum quò majóra, eò tutióra patrocínia sunt. Horum étiam illis ipsis qui mihi ínvident, opto præsídia. Véniant ergo, & vídeant stipatóres meos: tálibus me armis ambíri non nego. Nos etsi eos vidére non póssumus, sentímus tamen.

DIE VII.

De Sermóne Sancti Cæsárii Episcopi.

Serm. 230. *in App. apud Aug.*

Lectio ij.

QUando festivitátes cólimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, & totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cujus ánimâ multis vítiis occupátâ magis diábolus probátur habitáre quàm Christus? Nos verò, fratres caríssimi, etiamsi nobis áliqua, ut solet fieri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus, cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offendat.

Sermo 265. *Lectio iij.*

FIlios & omnes familias vestras admonéte, fratres, semper ut castè & justè ac salúbriter vivant: nec solùm eos verbis, sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itinere, sive in convivio, sive in concessu, verba túrpia & luxuriósa nolite ex ore vestro proferre; sed magis vicínos & próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonũ est & honéstum, loqui stúdeant; ne fortè detrahendo, mala loquendo, & in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa & túrpia proferendo, de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre, inde sibi vúlnera videantur infligere. Isti enim infelíces & míseri hómines, qui balatiónes & saltatiónes ante ipsas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt: etsi Christiáni ad Eccléstam vénerint, Pagáni de Eccléstia révertuntur; quia ista consuetúdo balandi de Paganórum observatióne remansit.

DIE OCTAVA.

Duplex 1. *ordinis.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Lectio iv.

ILlórum lauda virtútẽ quorum jam certa victória est: illos devótis extolle præcóniis quorum secúrè potes adgaudére corónis. Secúrè laudantur hómines qui non suâ jam vivunt vitâ, sed Dei. Non enim est quò vánitas intret, ubi véritas jam totum occupávit. Sed quænam est, inquit, glória Sanctis? Ad quid ergo Sanctis laus nostra? Ad quid glorificátio nostra? Ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres quos juxta verácem Filii promissiónem honorificat Pa-

rer cœléstis? Quo eis præcónia nostra? pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi; honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostrâ devotióne præstátur, plenè quòd eórum memóriam veneramur, nostrâ íntersest, non ipsórum. Vultis scire quantùm íntersest nostrâ? Ego in me fáteor ex hâc recordátione séntio desidérium véhemens inflammári. Quando & nos addémur ad patres nostros? Quando essentiáliter præsentábimur eis? Hoc enim primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memória éxcitat, ut eórum tam optábili societáte fruámur.

Lectio v.

UT eam glóriam nobis speráre liceat, & ad tantam beatitúdinem adspirare, summópere nobis desideranda sunt suffrágia Sanctórum, ut quod possibílitas nostra non óbtinet eórum nobis intercessióne donétur. Miserémini mei, miserémini mei saltem vos amici mei. Nostis ipsi periculum nostrum: nostis figmentum nostrum: nostis ignorántiam nostram, & dolos adversariórum: nostis eórum ímpetus & nostram fragilitátem. Vobis enim loquor qui in eádem tentatióne fuistis; qui eosdem superastis conflictus; qui eosdem láqueos evasistis; qui didicistis ex his quæ passi estis, compassiónem.

Lectio vj.

ETsi de Angelis mihi árbitror præsumendũ ob spirituális substántiæ & rationális formæ similitúdinem; ampliori tamen fidúciâ ad eos mihi reor vertendum, quos habére me nóverim, & in ipsâ humanitáte consortes; ut opórteat eos familiáriùs & speciálius miseréri ossi de óssibus meis, & carni de carne meâ. Absit, absit à vobis, ánimæ sanctæ, Ægyptia illa crudélitas píncernæ Pharaónis, qui in gradum pristínum restitútus státim oblítus est Joseph sancti, qui in cárcere tenebátur. Non enim érant unius cápitis membra, vel áliqua pars, fideli cum infideli, aut ulla societas Israelitæ ad Ægyptium. Nos quoque si non sumus ipsíus cápitis membra, cujus & sancti, unde eis tam solémnibus votis & tanto gratulámur affectu? Hæc ígitur nostra & eórum cohæréntia est, ut nos gratulémur eis, ipsi compatiantur nobis; nos devótâ meditatióne regnémus in eis, ipsi in nobis & pro nobis militent piâ interventióne.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo témpore; dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrùm habébit amicum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amice, cómmoda mihi tres panes. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 7. in Luc. n. 87.

ALius præcepti locus est, ut in ómnibus momentis, non solùm diébus, sed étiam nóctibus orátio deferátur. Vides enim quod iste qui

médiâ nocte perrexit, tres panes ab amico suo póstulans, & in ipsa petendi intentióne perfistens, non defraudátur orátis. Qui sunt isti tres panes, nisi mystérii cœléstis alimentum? Quód si díligas Dóminum Deum tuum, non solùm tibi, sed étiam áliis póteris emeréri. Quis autem amícior nobis, quàm qui pro nobis corpús suum trádidit? Ab hac médiâ nocte panes David pétiit & accépit. Pétiit quando dicébat: Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. Neque enim timuit ne excitáret dormientem quem scit semper vigilantem.

Lectio viij.

ET ídeò scriptórum mémores nóctibus ac diébus oratióni instantes, peccátis nostris véniam postulémus. Nam si ille tam sanctus & qui regni erat necessitátibus occupátus, sépties in die laudem Dómino dicébat matutínis & vespertínis sacrificiis semper intentus, quid nos fácere oportet, qui eò ámpliùs rogáre debémus quò frequéntiùs carnis fragilitáte delínquimus; ut de viâ lassis & istíus ævi cursu, ac vitæ humánæ anfractu gráviter fatigátis, panis refectiónis déesse non possit, qui hóminis corda confirmet? Nec solùm médiâ nocte Dóminus, sed ómnibus propè docet vigilandum esse momentis: venit enim & vespertínâ, & secundâ, & tértiâ vigíliâ & pulsáre consuévit. Beáti ítaque servi illi, quos cùm vénerit Dóminus invénerit vigilantes.

Lectio ix.

SI ergo desíderas ut virtus Dei præcingat te, & ministret tibi, vigilandum est semper: multæ enim insídiæ sunt bonis, & gravis córporis somnus; quia si dormíre mens cœperit, vigórem suæ virtútis amittit. Excíta ígitur somnũ tuũ ut pulses óstiũ Christi. Quod aperíri sibi étiam Paulus expóscit, non solùm suis, sed étiam pópuli oratiónibus óbsecrans se juvári, ut aperiátur óstium sibi ad loquendum mystérium Christi. Ergo præceptívus locus frequenter orandi, spes impetrandi, rátio persuadendi; priùs in præcepto, pòst in exemplo. Qui enim promittit áliquid, spem debet afferre promissi; ut mónitis obediéntia deferátur, promissis fides.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.
SOLEMNE II. ORDINIS.

(*Ipso die Dedicationis*, SOLEMNE I. ORDINIS.)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobíscum sit : præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum ; & consúrgite, & ædificáte sanctuárium Dómino. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur : præparábo ergo ei necessária. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos : quis ergo póterit prævalére, ut ædificet dignam Deo domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 6. Si cœlum & cœli cœlórũ cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum. 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum. 1. *Esdr.* 1.

Capitulum. Agg. 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum ; & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt & in terra, tua sunt ; & quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi : * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est. ℣. Quis prior Dómino dedit, & retribuétur ei ? Ex ipso sunt ómnia : ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. † Omnis. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

Hymnus.

URBS Jerúsalem beáta,
Dicta pacis vísio,
Quæ constrúitur in cœlis
Vivis ex lapídibus,
Et ovantûm coronáta
Angelórum ágmine.

NOVA véniens è cœlo
Nuptiáli thálamo,
Præparáta ut sponsáta
Copulétur Dómino :
Pláteæ & muri ejus
Ex auro puríssimo.

PORTÆ nitent margarítis,
Adytis patentibus ;
Et virtúte meritórum

Illuc introdúcitur
Omnis qui ob Christi nomen
Hic in mundo premitur.

TUNSIONIBUS, prelsúris
Expolíti lápides,
Suis coaptantur locis
Per manus Artíficis:
Disponuntur permansúri
Sacris ædificiis.

SIT perennis laus Parénti;
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrísma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat. Am.

℣. Fundátur exultatione universæ terræ mons Sion: ℟. Deus in domibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem; & consolábitur adhuc Dóminus Sion, & éliget adhuc Jerúsalem. *Zach.* 1.

[*Ipso die Dedicationis, & per Octavam.*

Oratio.

DEus, qui invisíbiliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visíbiliter ostendis: Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra, & concéde ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ beneficia consequantur; Per Dóminum.]

In Anniversário Dedicationis, & per Octavam.

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, & præsta ut quisquis hoc Templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrísque Vesperis & Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. *super Psalmos.* Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui. 3. *Reg.* 8.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Venite, adorémus. *Habac.* 2.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

ANGULARIS fundamentum
Lapis Christus missus est,
Qui parietum compáge
In utróque néctitur,
Quem Sion sancta suscépit,
In quo credens pérmanet.

OMNIS illa Deo sacra
Et dilecta cívitas,
Plena módulis, in laude
Et canóre jubilo,
Trinum Deum unicumque
Cum fervóre prædicat.

Hoc in templo, summe Deus,
Exorátus ádveni,
Et clementi bonitáte
Precum vota súscipe:
Largam benedictiónem
Hic infunde júgiter.

HIC promereantur omnes
Petita acquírere,
Et adepta possidére
Cum Sanctis perénniter.

Paradísum introíre,
Transláti in réquiem.

Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrísma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Salvábit.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * manè exáudies vocē meam.

Manè astábo tibi, & vídebo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus; * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operantur iniquitátem; * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam; * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimicos meos dírige in conspéctu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórū expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Salvábit Dñus Deus gregem pópuli sui, quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. *Zach.* 9.

Ant. 7. *d.* Glória.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & universi qui hábitant in eo:

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes

vestras ; & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Glória Líbani véniet ad ornandum locum sanctificatiónis meæ, & locum pedum meórum glorificábo. *Is.* 60.

Ant. 2. D. Dabo.

Psalmus 25.

JUdica me, Dómine, quóniã ego in innocéntia mea ingressus sum, * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me ; * ure renes meos & cor meum ;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * & cum iníqua gerántibus non introíbo.

Odívi eccléstam malignántium, * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine ;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meã, * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum ; * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in directo ; * in eccléstis benedicam te, Dómine.

Ant. Dabo sanctificatiónẽ meam in médio eórum, & erit tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37.

℣. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: ℟. In domum Dómini íbimus. *Ps.* 121.

De Libro secundo Paralipómenon.

Lectio 1. Cap. 7.

CUm complesset Sálomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, & devorávit holocaústa & víctimas : & majestas Dómini implévit domum ; nec póterant Sacerdótes ingredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dñi. Sed & omnes filii Israel vidébant descendentem ignem, & glóriam Dómini super domum : & corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum : quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem & omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur Rex Sálomon hóstias, boum viginti duo míllia, ariétum centum viginti míllia : & dedicávit domum Dei Rex, & universus pópulus.

℟. Non mansi in domo usque ad diem hanc, dicit Dóminus ; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel : * Nunc ígitur dedi locum pópulo meo ; plantábitur, & ultrà non commovébitur. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus in

deserto usque in diébus David: Sálomon autem ædificávit Dómino domum: * Nunc. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7.

Lectio ij.

SAcerdótes autem stabant in officiis suis: & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum: Quóniam in æternum misericórdia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porrò Sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocaústa & ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinére holocaústa & sacrificia & ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus; & omnis Israel cum eo, eccléfia magna valde, ab introítu Emath usque ad torrentem Ægypti. Fecitque die octávo collectam, eò quòd dedicásset altáre septem diébus, & solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. In templo hoc ponam nomen meum in sempiternum, & ultrà non faciam commovéri pedem Israel, * Si tamen custodierint ómnia ópera quæ præcépi eis. ℣. Vos estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos; * Si. 4. *Reg.* 2. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

COmplevitque Sálomon domum Dómini, & domum regis, & ómnia quæ disposúerat in corde suo ut fáceret in domo Dómini, & in domo sua, & prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte & ait: Audívi oratiónem tuam, & elégi locum istum mihi in domum sacrificii. Si cláusero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locustæ ut dévoret terram, & mísero pestiléntiam in pópulum meũ: conversus autẽ pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquisíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis, & ego exáudiã de cœlo, & propítius ero peccátis eórum, & sanábo terram eórum: óculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad oratiónẽ ejus qui in loco isto oráverit. Elégi enim & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Elégi locum istum mihĩ in domum sacrificii: * Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ † Ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. ℣. De omni re quamcumque petierint fiet; ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum. * Oculi. Glória. † Ad oratiónem. 2. *Paralipom.* 7. *Matth.* 18.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 1. f. Sanctificávi.

Psalmus 28.

AFferte Dómino, filii Dei; * afferte Dómino filios arietum.

Afferte Dómino glóriam & honórem ; afferte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas ; Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dñi in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros ; * & confringet Dóminus cedros Líbani,

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani ; * & dilectus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis : vox Dómini concutientis desertum ; * & commovébit Dóminus desertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condensa ; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit ; * & sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Ant. Sanctificávi domum hanc, quam ædificásti, ut pónerem nomen meum ibi in sempiternum. 3. *Reg.* 9.

Ant. 5. a. Sanctificábitur.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus ; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodigia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & scuta comburet igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Sanctificábitur altáre in glóriâ meâ : sanctificábo & tabernáculum cum altári, & habitábo in médio filiórum Israel. *Exod.* 29.

Ant. 4 E. Scient.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirâti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehendit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion & exultent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * & distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sécula.

Ant. Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fuerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione.*

Lectio iv.

Festívitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidem Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus communes: hæc verò sic nobis est própria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrâri. Nostra est, quia de Ecclésia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan, & erubéscitis celebrâri festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbiter, quæ templum sancti Spíritus sunt; ut sciat unusquísque vas suum possidére in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitántem Spíritum Dei in vobis: sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Mactávit hóstias, & dedicávit domum Dei rex, & universus pópulus; Sacerdótes autem stabant & Levítæ ad laudándum Dóminum: * Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. ℣. Christus dilexit Ecclésiam, & seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret: * Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. 2. *Paral.* 7. *Ephes.* 5.

Lectio v.

QUando domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis proinde spirituáliter implèri necesse est, quæ in parietibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt; aspérsio, inscriptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio: hæc quidem in hac visíbili domo fecêre Pontífices; hæc Christus assístens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídie operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magìs autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solum autem, sed inscribit dígito Dei in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, & cárneum cor esse datúrum, id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, & de lege tua docúeris eum.

℟. Móyses tabernáculum & ómnia vasa ministérii aspérsit; & ómnia in sánguine secundùm legem mundantur: * Necesse est ergo exemplária quidem cœléstium his mundári; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàm istis. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cum omni supelléctili sua: óbtulit & vítulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr. 9. Levit. 8.*

Lectio vj.

BEáti, inquam, qui docti & mémores sunt mandatórum ejus, sed ad faciendum ea: alióquin sciénti bonum & non faciénti, peccátum est illi; & servus sciens voluntátem dómini sui & non faciens, plagis vapulábit multis. Unde necesse est únctio spirituális grátiæ ádjuvet infirmitátem nostram, obsérvantiárum & multímodæ pœniténtiæ cruces devotiónis suæ grátiâ líniens: quia nec est sine cruce sequi Christum; & sine unctióne, crucis asperitátem ferre quis posset? Hinc est quód multi abominantur & fugiunt pœniténtiam, crucem quidem vidéntes, sed non étiam unctiónem. Vos qui experti estis, ecce scitis quia verè crux nostra inuncta est, & per grátiam Spíritûs adjuvántis, suávis & delectábilis est pœniténtia nostra, & ut ita dicam, amaritúdo nostra dulcíssima. At postquàm únctio grátiæ hujus præcésserit, jam lucernam suam Christus non ponit sub módio, sed super candelábrum: quia tempus est ut líceat lux nostra coram homínibus. Jam verò benedictiónem quidem expectámus in fine, quando apériet manum suam, & implébit omne ánimal

mal benedictióne. Nam in quátuor præmíssis mérita constant, in benedictióne sunt præmia. In benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis, quando jam in domum transíbimus non manufactam, ætérnam in cœlis. Ipsa est quæ constrúitur vivis ex lapidibus, ángelis scílicet & homínibus. Simul enim ædificátio & dedicátio ipsa complébitur.

℟. Cùm intulísset Móyses arcam in tabernáculum, pósuit & mensam, & candelábrum è regióne mensæ,* Juxta præceptum Dómini. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum, ut lúceat ómnibus qui in domo sunt: sic lúceat lux vestra coram homínibus. * Juxta. Glória Patri. * Juxta. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Majestas Dómini.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & vésperè delectábis.

Visitásti terram & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum; * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt arietes óvium, & valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Antiph. Majestas Dómini implévit domum, nec póterant Sacerdótes ingredi domum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. 2. *Paral.* 7.

Ant. 6. Verè Dóminus.

Psalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum; * Rex meus & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo

tuâ, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te; * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meá; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus; * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus; * grátiam & glóriam dabit Dnus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Verè Dóminus est in loco isto: quàm terríbilis est locus iste! non est hîc áliud nisi domus Dei, & porta cœli. *Genes.* 28.

Ant. 3. g. Ipse.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea; * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum, * horúm qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci; & venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur sine mácula, & operátur justítiam. *Ps.* 14.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Cùm intrásset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Gallilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Episcopi.

In Psal. 28.

Ed. Ben. 1721. *n.* 3.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extra Eccléstam, sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privátas aulas aut eccléstas excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum prius aula erat: sed post admíssum in Christum peccátum, facta est habitátio eórum deserta. Quapropter & Dóminus: Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præor-

dinàti sunt, aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non igitur extra hanc aulam adoráre oportet, sed intra ipsam; ne quis extra ipsam constitútus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidem precatiónis; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, & ánimi eórum aberratiónem, ex vanis ac inutílibus curis nascéntem. Qui ventrem, aut glóriam, aut argéntum, aut quidvis áliud quod réliquis ómnibus pluris æstímat, deum fécerit, is neque adórat Dóminum, neque in aula sancta est; etiamsi videátur esse dignus, qui ad sensíbiles conventus admittátur.

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, quóniam sanctum est: adoráte in monte sancto ejus, * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu & veritáte; nam & Pater tales quærit qui adórent eum; * Quóniam. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

n. 7. *Lectio viij.*

IN templo adstant sancti Angeli: adest Dóminus, qui ánimum ingrediéntium intuétur. Preces uniuscujusque manifestæ Deo sunt, quis ex affectu, quis scitè exquírat cœléstia; quis perfunctóriè & extrémis labris verba pronúntiet, cor verò ipsius procul à Deo sit. Quòd si orat; carnis sanitátem, opesque terréstres, & humánam glóriam únicè efflágitat. Horum autem nihil sic petendum est, ut Scriptúra docet: sed in templo ejus unusquisque dicit glóriam. Creatúra omnis tum síleus, tum loquens, tum cœléstis, tum terréna, dat glóriam Conditóri: miserábiles verò hómines, postquàm, ædibus suis relictis, ad templum concurrérunt, quasi quidpiã consecutúri emolumenti, tamen Dei verbis aures non præbent, suam ipsórum natúram non sentiunt: præoccupáti peccáto, non affliguntur: non mœrent, dum reminiscuntur peccatórum: non timent judícium; sed arridentes, & inter se jungentes dextras, precatiónis domum in locum immódicæ loquacitátis vertunt.

℟. Qui adhærent Dómino ut colant eum, & diligant nomen ejus, lætificábo eos in domo oratiónis meæ; * Quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. ℣. Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis; * Quia. *Is.* 56. *Joan.* 2.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium & Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

CAve ne quando ábeas unà cum iis qui ímpia & contumeliósa verba in Dei nomen évomunt, condemnátus, cùm debuísses mercédem pro rerum divinárum celebratióne recípere. Habes Psalmum, habes Prophétiam, præcepta Evangélica, Apostolórum prædicatiónes. Lingua psállat: mens eórum quæ dicta sunt,

scrutétur intelligéntiam ; ut psállas spíritu , psállas item & mente. Deus enim mínimè índiget glóriâ : sed te vult esse dignum , qui glóriam consequáre. Quapropter quod séminat homo , hoc & metet. Sémina glorificatiónem , ut corónas , honoresque , & laudes in regno cœlórum metas. Hæc à nobis ídeò dicta sunt , quòd sunt qui loquendi finem in Dei templo numquam fáciant , ac inutíliter ingrediantur. Utinam inutíliter , non cum detrimento !

℟. Tu , Dómine universórum , qui nullíus índiges , voluísti templum habitatiónis tuæ fieri in nobis : * Et nunc Sancte Sanctórum , Dómine, † Conserva in æternum impollútam domum istam. ℣. Si quis templum Dei violáverit , dispérdet illum Deus : Templum enim Dei sanctum est. * Et nunc Sancte Sanctórum , Dómine. Glória. † Conserva. 2. *Mach.* 14. 1. *Cor.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. *a.* DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi , columna & firmamentum veritátis. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos , si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes , lápidem vivum & electum ; & ipsi tanquam lápides vivi superædificámini, domus spirituális. 1. *Petr* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio. *Canticum.* Tob. 13.

JErúsalem cívitas Dei , luce splendidâ fulgébis , * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient : & múnera deferentes adorábunt in te Dóminum , * & terram tuam in sanctificatiónem habébunt ;

Nomen enim magnum * invocábunt in te :

Maledícti erunt qui contémpserint te ; & condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te , * benedíctique erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis ; * quóniam omnes benedicentur & congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea , bénedic Dóminum ; * quóniam liberávit Jerúsalem cívitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro & smaragdo ædificabuntur ; * & ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus sternentur : * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam ; * & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dó-

mino ; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in spíritu. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui : unusquisque vídeat quómodo superædificet ; fundamentum enim Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 6.

AN nescítis quóniã membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, & non estis vestri ? Empti enim estis prétio magno : glorificáte & portáte Deum in córpore vestro.

Hymnus.

PATRIS ætérni Sóboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.
Hic sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs :
Hîc & infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.
Hic suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, & fusi prétium cruóris
Ipse propínat.
Hic salus ægris ánimis parátur :
Hîc reos Judex fácilis relaxat,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus ædem :
Hîc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.
Nollus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidive fluctûs :
Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, virtus, honor, & potestas
Una sit Patri, parilique Proli :
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat ; & omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith.* 9.

[*Ipso die Dedicationis, & per Octavam.*

Oratio.

DEus, qui invisíbiliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visíbiliter osténdis : templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra, & concéde ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamavérint, consolatiónis tuæ beneficia consequántur ; Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, & per Octavam.

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui confecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, & præsta ut quisquis hoc Templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Psalmi de Dominica, & sic ad alias Horas.

Ant. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis locum tuum & Templum. 2. *Mach.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. Christi domus.

Capitulum. Hebr. 10.

HAbentes, Fratres, fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam & viventem per velámen, (id est, carnem suam,) & Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fidei.

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * Introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuã in holocaustis: ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

[*Per Octavam Anniversarii, omisso* Allelúia. *resumptio fit ad primum asteriscum* *; *& sic ad alias Horas.*]

AD SEXTAM.

Ant. Ad Dóminum.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, & foràs non egrediétur ámpliùs: & scribam super eum nomen Dei mei, & nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, & nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegísti & assumpsísti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit in átriis tuis, * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. Dei.

Capitulum. 2. Cor. 5.

SCimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * In bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte, * Allel. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. Unus.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

Ant. 8. G. Erat structúra.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vigilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite, postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum : ecce hæréditas Dómini, filii : * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide ; ipsa verò cívitas aurum mundum, simile vitro mundo. *Apoc.* 21.

Ant. 1. D. Templum.

Psalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus :

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in requiẽ tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiâ, * & sancti tui exultent.

Propter David servum tuũ, * non avertas fáciem christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur

eum : * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum , * & testimónia mea hæc quæ docébo eos.

Et filii eórum usque in séculum,* sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi ; * hîc habitábo , quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári : * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David : * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Templum non vidi in eâ ; Dóminus enim Deus omnipotens templum illius est, & Agnus. *Apoc.* 21.

Ant. 3. a. Civitas.

Psalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illic sédimus & flévimus, * cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra:

Quia illic interrogavérunt nos , qui captívos duxérunt nos , * verba cantiónum :

Et qui abduxérunt nos, * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dñi * in terra aliéna ?

Si oblítus fúero tui, Jerúsalem , * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis , * si non memínero tuî ,

Si non proposúero Jerúsalẽ * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto , Dómine , fiiórum Edom , * in die Jerúsalem ;

Qui dicunt : Exinaníte, exinanite * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera , * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam ; quam retribuísti nobis.

Beátus qui ténebit,* & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Cívitas non eget sole neque luna ut lúceant in ea ; nam cláritas Dei illumináit eam, & lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Ant. 6. Non intrábit.

Psalmus 147.

LAuda , Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum, Sion ;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum , * benedixit fíliis tuis in te ;

Qui póstuit fines tuos pacem , * & ádipe frumenti sátiat te ;

Qui emittit elóquium tuum terræ , * velóciter currit sermo ejus ;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit ;

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum & liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónē fáciens & mendácium; nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21.

Capitulum. Isaïæ 33.

RESpice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquam transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, & omnes funículi ejus non rumpentur; quia sollúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Hymnus.

ECce sedes hîc tonantis,
Ecce cœli jánua:
Hîc sacerdos, ara, templum,
Hîc Deus fit hóstia:
Incruentâ morte jugis
Hîc amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta sedes
Ipsíus capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans,
Hîc latére sústinet.

QUAM libenter hîc pudícis
Inserit se córdibus!
Hîc amantis tota Christi
Exerit se cáritas:
Hîc Pater caros sedére
Gestit inter fílios.

HINC facesse quem profána
Pólluit contágio,
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus áudeas:
Ultor astat cum flagellis
Púniens sontes Deus.

SIT perennis laus Parenti,
Sit perennis Filio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei: ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Gressus rectos fácite pédibus vestris; accessístis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœléstem: ítaque regnum immóbile suscipientes, serviámus Deo cum metu & reveréntia. *Hebr.* 12.

Oratio, ut supra ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capitulum de Dominica, cætera ut heri, &c.

¶ *De Dominica (si occurrat intra Octavam Anniversárii Dedicatiónis), fit Officium ut in Psalterio, & Proprio de Tempore, cum commemoratione Octávæ in utrísque Vesperis & Laudibus.*]

DIEBUS
INTRA OCTAVAM.
Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. & ℟℟℟. ex Nocturno Festi, juxta Feriam.

Lectio j. de Scriptura occurrente; ij. & iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola. 5. a. Omnis ædi-

ficátio constructa in Christo Jesu, creścit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Canticum, Jerúsalem. c.

AD HORAS, omittitur Allelúia. *in* ℟ℛ℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Antiph. sola. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

SECUNDA DIE.

Sermo S. Augustíni Episcopi. *Serm.* 336. *in Dedic. Tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. Ædificium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quòd hîc fiébat, quando ista surgébant; hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & móntibus ligna & lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquam inter manus fabrórum & opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista & lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicem cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides & ligna bene sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, & in nobis habitáre, tanquam ædificando dicébat: Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

TERTIA DIE.

Sermo S. Cæsárii Episcopi, *Sermo* 229 *qui est in Dedic. Ecclesiæ.*

Lectio ij.

QUotiescumque, Fratres carissimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, & sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentitus est ille qui dixit: Templum Dei sanctum est, quod estis vos; & ítem: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsius adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri eva-

cuétur vítiis, & virtútibus repleátur; claudátur diábolo, & aperiátur Chriſto.

Serm. 230. *Lectio iij.*

QUia, Fratres, habitáre desiderat in nobis Deus, cum ipsíus adjutório ita cor noſtrum ſtudeámus bonis ſemper cogitatiónibus occupáre, & córpora noſtra ab omni ſorde luxúriæ munda cuſtodíre, ut Deum in nobis delectet habitáre. In templo enim à Salomóne ædificato légimus duo altária fuiſſe conſtitúta, unum foris, áliud intùs: in illo quod foris erat, animálium celebrabátur ſacrifícium; in illo verò quod intùs erat, thymiámatis offerebátur incenſum. Videámus ergo ne fortè in nobis duo ſint altária conſtitúta; córporis ſcílicet, & cordis noſtri. Dénique duplex à nobis ſacrifícium quærit Deus: unum, ut ſimus caſto córpore; áliud, ut mundo corde eſſe debeámus.

QUARTA DIE.

De Sermóne ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 337. *de Dedic. Eccleſia. C. 1. Lectio ij.*

BOna ópera fidélium de ſuâ temporáli terrenâque ſubſtántiâ cùm in theſauris cœléſtibus reconduntur; fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Unde & iſta ædificia, quæ congregandis religioſis cœtibus extruuntur, cùm óculo carnis inſpéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs; & visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta eſt fides inſpícere quàm pulchra ſint membra hujus habitatiónis, ſed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

RETríbuet ergo Dóminus fidélibus ſuis tam piè, tam hiláriter, tam devótè iſta operántibus, ut eos quoque ipſos in ſuæ fábricæ conſtructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, ſpe ſolidáti, caritáte compacti: ubi ſápiens ille architectus Apóſtolus fundamentum póſuit Chriſtum Jeſum, ſummum ipſum lápidē angulárē; ſicut & Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem electum & honorificátum. Huic adhærendo, pacámur; huic incumbendo, firmámur.

QUINTA DIE.

De Sermóne ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Unde ſuprà. Lectio ij.

CHriſtus ſimul eſt & lapis fundamentális, quia ipſe nos regit; & angularis, quia ipſe conjungit. Ipſa eſt petra ſupra quam vir ſápiens ædíficans domum ſuam, contra omnes hujus séculi tentatiónes tutiſſimus perſevérat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante ſubvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipſe eſt & pax noſtra, qui fecit útraque unum: in ipſo enim neque circumcíſio quidquam valet, neque præpútium, ſed nova creatúra. Hi enim duo tanquam parietes ex diverſo venientes,

longè ab ínvicem fúerant; donec ad illum, tanquam ad ángulum ducti, étiam in illo sibimet copulári sunt.

Cap. 2. Lectio iij.

ITaque sicut hoc ædificium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis; ita illud ædificium, quod nos ipsi sumus, Deo spiritáliter habitatúro constrúitur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus constrúimus, sic illud bene compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quando corruptibile hoc nostrum índuet incorruptiónem, & mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 32. in Matth.

Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Eccléſia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes: ideòque commúniter ómnibus, statim atque ingressi fúerimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat, nemo sæculáribus rebus suspensum ánimum hábeat, cùm jam ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei imminet pœna. Equidem míllies pótiùs malim in domum alicujus vestrûm ingressus destítui, quàm hîc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidem hæc magìs propriè domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hîc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est & admirandũ? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; & lucerna hæc quàm illa, ut nôrunt qui cum fide óleo perúncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magisque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hîc & léctulus est valde illo præstántior; divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut qui non frustrà sementem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Unde ígitur hoc lucrum conjício, unde perspício sermónes ad opus proficere? Nimírum, ex hoc concursu; ex eo quòd Eccléſiam ómnium matrẽ studiósè amplectímini; ex hac pernocte perpétuâque statióne; ex eo quòd angelicórum órdinum statiónem imitantes, sine ces-

sátióne laudes & hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris, hómines in Eccléstis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantum affert gáudii vitæ nostræ, quantum hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Eccléstia congregári. In Eccléstia gaudéntiũ conservátur gáudiũ. In Eccléstia, ánimo dejectórum est recreátio. In Eccléstia, doléntium est voluptas. In Eccléstia, defatigatórum est respirátio. In Eccléstia, laborántium est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis & onerati estis; & ego reficiam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Eccléstiam te vocat.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Vesperis Festi.

OCTAVA DEDICATIONIS.

Duplex 2. ordinis.

Officium, dempto ritu solemni, ut in die, præter Lectiones.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 133. in Dedic.

Lectio iv.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Eccléstiæ libenter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus; invénimus à nobis debéri, & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ congruum de divínæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster congruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, proficiat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus: & quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificante grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

Lectio v.

PRincipáliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, & omne donum perfectum: & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus; quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis & velle & perficere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit.

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conſpectu ſuo nunquam eſſe permittit inánia; fidélibus ſuis, quibus operántibus præbuit virtútis ſuæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agendæ ſunt grátiæ Deo noſtro: hanc enim Eccléſiam, quam fecit nómini ſuo cónſtrui, fecit étiam ſanctórũ Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Facta ſunt Encænia in Jerosólymis; & hyems erat: & ambulábat Jeſus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Preſbyteri.

Expoſ. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur ſolémnitas Dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre conſuéverat. Sed notandum eſt quòd hæc Encænia quæ hîc leguntur, non ad primam templi Dedicatiónem, ſed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur, quia hyeme facta referuntur. Prima ſiquidem ejuſdem templi Dedicátio à Salomóne, témpore autumni; ſecunda autem à Zorobabel & Jeſu Sacerdóte, témpore veris; tértia à Juda Machabæo, témpore hyemis eſt facta; quando ſpeciáliter conſtitútum eſſe légitur, ut éadem Dedicátio per omnes annos in memóriam ſolémnibus renovarétur officiis: quæ étiam ad tempus uſque Dominicæ Incarnatiónis obſervàta fuit, ſicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio ſalúbri conſuetúdine in Eccléſiis Chriſti moderno témpore dignóſcitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jeſus in pórticu Salomónis. Si Dei Fílius ambuláre vóluit in templo, in quo caro & ſanguis brutórum animálium offerebátur; multò magìs noſtram oratiónis domum, ubi carnis ipsíus ac ſánguinis ſacramenta celebrantur, viſitáre gaudébit. Si perambuláre non deſpexit pórticum in qua rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentíſſimus ac ſapientíſſimus, ad orandum ſtare ſolébat; quantò magìs penetrália córdium noſtrórum invíſere atque illuſtráre deſíderat: ſi tamen ea pórticum eſſe Salomónis, hoc eſt, ſi ea timórem ſuum, qui eſt inítium ſapiéntiæ, habére perſpéxerit

[*Si Octava Dedicationis in Dominicam inciderit, loco ſequentis Lectionis, legitur Evangelium cum Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum eſt, quia domus ſolúmmodò in quâ ad orandum vel ad myſtéria celebranda convénimus, templum ſit Dómini; & non ipſi qui in nómine Dómini convénimus, multò

ámpliùs templum ejus appellémur & simus ; cùm mánifestè dicat Apóstolus : Vos estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus : Inhabitábo in eis, & inter illos ambulábo.

OFFICIUM

BEATÆ MARIÆ,

IN SABBATO.

SIMPLEX.

[*Omnibus Sabbatis, præterquam in Adventu, Quadragesíma, Vigiliis cujuscumque Festi, intrà Octávas, & nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà, ac nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Quatuor Tempora, fit Officium de Sancta Maria, ritu Simplici.*]

IN VESPERIS Feria sexta præcedentis.

Capitulum. Genes. 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem : Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus : ipsa cónteret caput tuum.

Hymnus.

AVE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

VIRGO singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

VITAM præsta puram
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spíritui sancto ;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus : ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ejus ascéndet, & requiéscet super

*

eum Spíritus Dómini. *Isa.* 11.

Oratio.

CONcéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Mariæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristitiâ & æternâ pérfrui lætitiâ; Per Dóminum nostrum.

Fiunt Suffragia de Patrono, (nisi ipsa B. V. sit Patrona) de Sanctis & pro Pace.

COMPLETORIUM, ut in Psalterio.

Hymnus.

VIRGO Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
HINC mérito dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
SUSCIPE quos pia plebs tibi péndere certat honóres:
Annue, sollícitâ quam prece póscit, opem.
GLORIA magna Patri: compar sit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Cùm in Vesperis Feriæ sextæ facta est commemoratio de B. & in sequenti Sabbato potest fieri de eâ Officium; tunc ad Completorium dictæ Feriæ sextæ in fine Hymni dicitur Doxologia:

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória:
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD NOCTURNUM.

Invitat. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte 2.

Hymnus.

O QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davidicæ régia proles;
Sublimis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
TU cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti:
Humános Deus hinc índuit artus.
QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus; ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Pater noster.

Absolutio, Deus memínerit. *& Benedictiones de B. V. ut ordinantur post Psalterium.* 151.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente.

Post j. Lectionem, ℟. Audite Domus David: Dabit Dóminus ipse vobis signum; * Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Christi generátio sic erat: Mater ejus María inventa est in útero habens de Spíritu Sancto. Hoc autem totum factum est, ut implerétur quod dictum est à Dómino. * Ecce Virgo. *Is.* 7. *Matth.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem Fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Creávit Dóminus novum super terram: fémina circumdábit virum. * Ipse salvum. *Matth.* 1. *Jerem.* 31.

Pro tertia Lectione legitur una è modò assignandis secundùm diversitatem mensium.

Post iij. Lectionem, ℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi. * Véritas de terra orta est, & justítia de cœlo prospexit. ℣ De María natus est Jesus qui vocátur Christus. * Véritas. Glória. * Véritas. *Ps.* 84. *Matth.* 1.

Te Deum.

Br. Mir. Pars Autumnalis.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus frúctus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut Luna, elécta ut Sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

Hymnus.

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissípat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O QUÆ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
INTER perpétuos núminis haustus,
O Regina, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus: nostra fuísti,
Summi facta parens, Virgo, tonantis.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória Flamen. Amen.

℣. Deus in médio ejus, ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. C. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ & æternâ pérfrui lætítiâ; Per.

Suffragia de Patrono, (nisi B. V. sit Patrona) de Sanctis & pro Pace.

AD HORAS.

Doxologia, QUI natus es, &c. *Psal. de Sabbato.*

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

In ℟. *br.* Qui natus es de María Vírgine. *Matth.* 1.

Cætera, ut ad calcem Psalterii.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Benedictus Dóminus, qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret; ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Recordátus est Dóminus * Misericórdiæ suæ. Recordátus. ℣. Et veritátis suæ dómui Israel. * Misericórdiæ. Glória. Recordátus. *Ps.* 97.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ. ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Beáta quæ credidisti quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Capitulum. Eccli. 24.

PRæcépit & dixit mihi Creátor ómnium: & qui creávit me requiévit in tabernáculo meo.

℟. *br.* Homo * Natus est in eâ. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Natus. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elégit eam Dñus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Domini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis * Deprecabuntur. Glória. Vultum. *Ps.* 44

℣. Memores erunt nóminis tui, ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Ps.* 44.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE SEPTEMBRI.

Sermo sancti Leónis Papæ.

De Nativ. Domini. Lectio ij.

HUmano usu & consuetúdine quod crédimus caret, sed divínâ potestáte

ſubnixum eſt, quòd virgo concéperit, virgo perpérerit, virgo remánſerit. Non hîc cogitétur parientis conditio, ſed naſcentis arbítrium; qui ſic homo natus eſt, ut volébat, & póterat. Si veritátem quæris humánæ natúræ, cognoſce matériam: ſi ratiónem ſcrutáris originis, virtútem confitére divinam. Venit enim Dóminus Jeſus Chriſtus contágia noſtra auferre, non pérpeti; nec ſuccúmbere vitiis, ſed medéri. Venit ut omnem languórem corruptiónis, & univerſa vúlnera ſordéntium curáret animárum: propter quod opórtuit ut novo naſcerétur órdine, qui novam impollútæ ſinceritátis grátiam humánis corpóribus inferébat.

MENSE OCTOBRI.

Ex Epiſtola ſancti ambróſii Epiſcopi ad Syricium Papam.

Epiſt. Lib. 1. Epiſt. 7.

Lectio iij.

DEvii à via veritátis produntur dícere: Virgo concépit, ſed non virgo generávit. Pótuit ergo Virgo concípere, non pótuit Virgo generáre; cùm ſemper conceptus præcédat, partus ſequátur? Sed ſi doctrínis non créditur Sacerdótum, credátur oráculis Chriſti, credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non eſt impoſsibile Deo omne verbum; credátur ſymbolo Apoſtolórum quod Eccléſia Româna intemerátum cuſtódit & ſervat. Audivit María vocem Angeli; & quæ antè dixerat: Quómodò fiet iſtud, non de fide generatiónis intérrogans; reſpondit póſtea: Ecce ancílla Dómini, contingat mihi ſecundùm verbum tuum. Hæc eſt virgo quæ in útero concépit; virgoque péperit illum. Sic enim ſcriptum eſt: Ecce virgo in útero accípiet, & páriet fílium. Non enim conceptúram tantùmmodò vírginem, ſed & pariturám vírginem dixit. Quæ autem eſt illa porta Sanctuárii, porta illa extérior ad orientem, quæ manet clauſa; & nemo, inquit, pertránsibit per eam, niſi ſolus Deus Iſrael? Nonne hæc porta María eſt, per quam in hunc mundum Redemptor intrávit?

MENSE NOVEMBRI.

De Expoſitióne ſancti Baſilii Epiſcopi in Iſaíam Prophétam.

In Cap. 8. Lectio iij.

ACceſſi ad Prophetiſſam, & in útero accépit & péperit fílium. Quid eſt: Acceſſi ad Prophetiſſam: Hoc eſt, Appropinquávi ſpíritu & prænotióne futurórum; & perſpexi ejus conceptiónem à longínquo, óculis in prophetíæ grátiam attentis. Péperit fíliũ, de quo dixit Dñus: Vocábis nomen ejus: Velóciter détrahe ſpólia, citò prædáre. Quòd María prophetiſſa fúerit ad quam próximè per cognitiónẽ acceſſit Iſaías, nemo contradíxerit, qui ſit memor verbórum Maríæ, quæ prophéticè elocúta eſt. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo: quia reſpexit humilitátem ancíllæ ſuæ; ecce enim ex hoc

beátam me dicent omnes generatiónes. Quòd si ánimũ accommodáveris universis ejus verbis, non dubitábis dicere eam fuísse prophetissam, quòd Dómini Spíritus in eam supervénerit, & virtus Altíssimi obumbráverit ei.

MENSE DECEMBRI.

Ex Diálogo S. Justíni Mártyris cum Tryphóne.

Lectio iij.

SI non è vírgine íste de quo Isaías dicébat, nascitúrus erat, de quo Spíritus sanctus exclamábat: Ecce Dóminus dabit signum: Ecce virgo in útero concípiet & páriet filium; si perinde atque álii omnes primogéniti, íste quoque ex concúbitu gignendus erat, quodnam signum non cunctis primogénitis commúne fácere se dixit? Enim verò quod verè signum est & humáno géneri credibile futúrum erat, hoc est, ut ex vírgináli útero primogénitus creatúrarum ómnium caro factus vérè puer fieret; óccupans id per prophéticum spíritum, álio atque álio modo pronuntiávit, ut cùm factum esset virtúte & consílio rerum universárum conditóris, factum esse agnoscerétur, haud áliter quàm ex uno látere Adæ Eva éxtitit, atqueália animántia ómnia verbo Dei ortum suum cepêre.

OFFICIUM PARVUM
BEATÆ MARIÆ.

[*Dicitur in Choro secundùm consuetudinem locorum & juxta Rubricam parte* 3. *Rubricarum generalium præscriptam.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti:
Humános Deus hinc índuit artus.
QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu flèctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato;

Quo fœcunda, tibi glória,
Flamen. Amen.

[*In Officio parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm Feriarum ordinem, ut infrà notatur.*]

IN I. NOCTVRNO.
Feria II. & V.

Ant. sola. 1. a. Ave.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam elevàta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? *aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronasti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjeciísti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, ínsuper & pécora campi.

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes; * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * a summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculàta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificàta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, *& dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuérint dominàti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Glória Patri, &c.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * propterèa benedíxit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ, * intende, prósperè procéde, & regna.

Propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi ; * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem : * propterèa unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intus, * in fimbriis aureis, circumamicta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam ; * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne, * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Propterèa pópuli confitebúntur tibi in æternum, * & in séculum séculi.

Ant. Ave, grátiâ plena, Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi filia, & vide, inclína aurem ; ℟. Et concupíscet rex decórem tuũ *Ps.* 44.

IN II. NOCTURNO.

Feria III. & VI.

Ant. sola 8. c. Ecce concípies.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórũ : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suũ Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna: * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dñs virtútum nobiſcum, * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodigia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma: * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dñs virtútum nobiſcum, * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis,

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperũ, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera offérent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes ſérvient ei.

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; * & ánimas páuperũ ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum: * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedíctum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuã, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis ? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem ?

Deus, tu conversus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suã.

Et super sanctos suos; * & in eos qui converténtur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi : * justítia & pax oscúlatæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit ; * & ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries Fílium ; & vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

IN III. NOCTURNO.

Feria IV. & Sabbato.

Ant. sola, 2. D. Quod nascétur.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, & homo natus est in ea, * & ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipũ; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus ; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ, * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audívit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ, * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspectu regis Dómini, moveátur mare & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descéndet sicut plúvia in vellus. ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster.

Absolutio. Judith. 13.

Nobíscum sit Deus, qui in Ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israel.

Bened. Deus, à quo missus est Angelus Gábriel ad Virginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

Lectio j. Is. 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parum vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, & páriet Fílium; & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Audíte Domus David: dabit Dóminus ipse vobis signum; * Ecce Virgo concípiet, & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Christi generátio sic erat: Mater ejus María inventa est in útero habens de Spíritu sancto. Hoc autem totum factum est ut implerétur quod dictum est à Domino: * Ecce Virgo. *Is.* 7. *Matt.* 1.

Bened. Filius Altíssimi quæ Virgo concépit, & péperit, det nobis fílios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan* 1.

Lectio ij. Ad Gal. 4.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit Dóminus ómnium; sed sub tutóribus & actóribus est, usque ad præfinitum tempus à patre: ita & nos cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suũ, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in eâ natum est de Spíritu sancto est, páriet autem Filium: * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Creávit Dóminus novum super terram, fémina circúmdabit virũ. * Ipse. *Matth.* 1. *Jerem.* 32.

Bened. Spíritus sanctus de quo est quod in María natum est, sanctificet nos per ómnia. *Matth.* 1. 1. *Thess.* 5.

Lectio iij. Apoc. 11. & 12.

APértum est templum Dei in cœlo, & visa est arca testamenti ejus in templo ejus: & facta sunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárũ duódecim. Tu.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * Véritas de terra orta est, & justítia de cœlo prospexit. ℣. De Maríâ natus est Jesus qui vocátur Christus. * Véritas. Glória. Véritas. *Ps.* 84. *Matth.* 1.

Non dicitur, Te Deum. *Si Laudes non sequantur, dicitur hic Oratio*, Concéde. *ut ad Sextam.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c. *Ant. sola*, 4. A. Benedicta.

Psalmus 66.

DEus miseréatur nostri, & benedícat nobis; * illúminet vultum suum super nos, & miseréatur nostri;

Ut cognoscámus in terra viam tuã, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dñus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Parata sedes tua ex tunc: * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília

facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra, * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suavis est Dóminus, in æternum miséricórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, filia Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabúntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * & éliget adhuc Jerúsalem.

Sileat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério & cithara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Hymnus.

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo refúlges!
O QUÆ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis :
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor redídet olympus?
INTER perpétuos Núminis haustus,
O Regina, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus : nostra fuísti,
Summi facta parens, Virgo, tonántis.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem

In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Deus in médio ejus, ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Oratio.

DEus, qui de Beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur; Per eumdem Dóminum.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEMENTO, de Deo Deus,
Quòd matre natus Virgine,
Nostri misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

ET nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réspice:
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ant. 7. d. In omni.

Psalmus 53.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspectum suum:

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dísperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despexit óculus meus.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspectu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dño glóriam & honórem; * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, & * pópulos in veritáte sua.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus; * & véritas Dómini manet in æternum.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

Capitulum. Eccli. 24.

IN Sion firmáta sum, & in civitáte sanctificátâ simíliter requiévi, & in Jerúsalem potestas mea, & in parte Dei mei hæréditas illíus, & in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Spécie tuâ, * Et pulchritúdine tuâ intende. Spécie. ℣. Prósper procéde, & regna: * Et pulchritúdine. Glória. Spécie tuâ, & pulchritúdine tuâ.

℣. Omnis glória filiæ Regis ab intus; ℟. In fimbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Oratio.

PRótege, Domine, fámulos tuos subsídiis pacis, & Beátæ Maríæ semper Vírginis patrocíniis confidentes à cunctis hóstibus & periculis redde secúros; Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam.*

Ant. 1. f. Benedictus.

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habívi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacẽ, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dó-

minus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dñi Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptiónem filiórum recipémus.

℟. *br.* Recordátus est Dñus * Misericórdiæ suæ. Recordátus. ℣. Et veritátis suæ dómui Israel. * Misericórdiæ. Glória. Recordátus.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ. ℟. Tu confregísti cápita dracónis.

Ps. 73. *Oratio.*

DEus, qui salútis æternæ, Beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum.

AD SEXTAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam.*

Ant. 3. *a.* Beáta.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum:

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec miserétur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri; * quia multum repléti sumus despectióne.

Quia multum repléta est ánima nostra, * oppróbrium abundántibus, & despéctio superbis.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * Nisi quia Dñus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos;

Cùm iraſcerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua abſorbuíſſet nos.

Torrentem pertransívit ánima noſtra, * fórsitan pertranſíſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Pſalmus 124.

QUi confídunt in Dómino ſicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem:

Montes in circúitu ejus; * & Dñus in circúitu pópuli ſui ex hoc nunc, & uſque in ſéculum:

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum, * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem; * pax ſuper Iſrael.

Ant. Beáta, quæ credidíſti quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Capitulum. Eccli. 24.

PRæcépit & dixit mihi Creátor ómnium: & qui creávit me requiévit in tabernáculo meo.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. * Natus. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónē ſibi. *Pſ.* 131.

Oratio.

CONcéde, miſéricors Deus, fragilitáti noſtræ præſídium: ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, interceſſiónis ejus auxílio, à noſtris iniquitátibus reſurgámus; Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam. Ant.* 1. a. Tu glória.

Pſalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gáudio os noſtrum, & * lingua noſtra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: * facti ſumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem noſtram, * ſicut torrens in auſtro.

Qui ſéminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manipulos ſuos.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eã.

Nisi Dóminus custodierit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vóbis ante lucem súrgere: * súrgite postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis; * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedicat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalẽ ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórũ tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith. 15.*

Capitulum. Judith. 13.

NOmen túum Dñus ita magnificávit ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fuérint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuũ * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes divites plebis * Deprecabuntur. Glória. Vultum. *Ps. 44.*

℣. Mémores erunt nóminis tui. ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Ps. 44.*

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

AD VESPERAS.

℣. Deus in adjutórium meũ intende, &c.

Ant. Jola, 5. a. Benedicta.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponã inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * dominãre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquassábit cápita in terra multórum,

De torrente in via bibet; * propterèa exaltábit caput.

Psalmus

Psalmus 112.

Laudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens paupérem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui;

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem;

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini:

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit dilectis suis somnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 147.

Lauda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum; * benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas; * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, & li-

quefáciet ea; * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith.* 13.

Capitulum. Apoc. 12.

SIgnum magnum appáruit in cœlo, múlier amícta ſole, & luna ſub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim.

Hymnus.

AVE, maris ſtella,
Dei mater alma,
Atque ſemper Virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.

MONSTRA te eſſe matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

VIRGO ſinguláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

VITAM præſta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jeſum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Aſtitit Regína à dextris tuis, ℟. In veſtítu deauráto circúmdata varietáte. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. 3. a. Fecit mihi magna qui potens eſt; ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Oratio.

COrdibus noſtris, quæſumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde; & intercedente ſanctiſſimâ Dei genitríce Maríâ, córpora noſtra caſtitáte, & mentes noſtras humilitáte & caritáte ſanctífica; Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, Deus.
℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 8. c. Ait Angelus ei.

Pſalmus 128.

SÆpe expugnavérunt me à juventúte meâ, * dicat nunc Iſrael.

Sæpe expugnavérunt me à juventúte meâ: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem ſuam.

Dóminus juſtus concídit cervíces peccatórum: * confundantur & convertantur retrorſum, omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum, * quod priuſquam evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum ſuam qui metit: * & ſinum ſuum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant: Benedíctio Dómini ſuper vos, * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocē deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dñe, * Dñe, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eùm redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Psalmus 120.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc, nunc, & usque in séculū.

Ant. Ait Angelus ei: Ne tímeas, María: invenísti enim grátiam apud Deum. *Luc.* 1.

Hymnus.

VIRGO Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.

HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te domínamque colunt,

SUSCIPE, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, sollícitâ quam prece póscit, opem.

GLORIA magna Patri: compar sit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus álme, decus.
Amen.

Capitulum. Eccli. 24.

EGo mater pulchræ dilectiónis, & timóris, & agnitiónis, & sanctæ spei. ℟. *br.* Invoca Dóminum, * Lóquere Regi pro nobis. Invoca. ℣. Et líbera nos de morte. * Lóquere. Glória Patri. Invoca. *Esther.* 15.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Propterèa benedixit te Deus in ætérnū. *Ps.* 45.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 7. d. Sub tuum præsídium confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus; sed à periculis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa & benedícta.

Oratio.

BEátæ & gloriósæ semperque Virginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos próregat, & ad vitam perdúcat ætérnam; Per.

PROSA DE BEATA.

INVIOLATA, íntegra & casta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.

O MATER alma Christi carissima,
Súscipe pia laudum præcónia.

NOSTRA ut pura péctora
sint & córpora,
Te nunc flágitant devóta
corda & ora.
TUA per precáta dulcísona,
Nobis concédas véniam per
sécula.
O BENIGNA! O Regína! O
Maria!
Quæ sola inviolâta permansísti.

℣. Post partum, Virgo, inviolâta permansísti: ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Filii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia, &c.

ANTIPHONA ad devotionem.

BEáta Dei Génitrix María, Virgo perpétua: templum Dómini, sacrárium Spíritûs sancti: sola sine exemplo, placuísti Dómino nostro Jesu Christo: succurre miséris, réfove flébiles, juva pusillánimes: ora pro pópulo, interveni pro Clero, intercéde pro devóto fæmíneo sexu: sentiant omnes tuum juvámen, quicumque célebrant tuam sanctam commemoratiónem.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Oratio.

COncéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus; Per.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu Dñe, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac, propter misericórdiam tuam,

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem, * quóniam exaudívit Dominus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur & erubescant valdè velóciter.

Psalmus 31.

BEáti quorúm remíssæ sunt iniquitátes, * & quorúm tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui inveterávérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua, * conversus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, * & injustítiam meâ non abscóndi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meâ Dómino; * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac quâ grádiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte justi; * & gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum; * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * & non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliátus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum; * & gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Amici mei & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & stetérunt,

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam:

Et qui inquirébant mala mi-

hi, locúti sunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine, Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * &, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meã annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me; * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discéderis à me.

Intende in adjutórium meũ, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 50.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium & lætitiam; * & exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus; * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua: * & Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * & exultábit lingua mea justítiã tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses, sacrifícium dedíssem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut

ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificiũ justítiæ, oblatiónes & holocaústa; * tunc impónent súper altáre tuum vítulos.

Psalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, & áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * & ego sicut fœnum árui.

Tu autẽ, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Initio tu, Dómine, terram fundásti: * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; tu autem pérmanes: * & omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur: * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filii servórum tuórum habitábunt ; * & semen eórum in séculum dirigétur.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocé deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dñe ; * Dñe, quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína úsque ad noctem, * speret Israel in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio ;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; * exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi, & anxiátus est super me spíritus meus : * in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avértas faciem tuam à me, * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam, * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confugi : * doce me facere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terra rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam : * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, ménior esto mei, & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserére nobis.

Spíritus sancte Deus, miserére nobis.

Sancta Trínitas unus Deus, miserére nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Génitrix, ora

Sancta Virgo virginum, ora.
Sancte Michael, ora.
Sancte Gabriel, ora.
Sancte Raphael, ora.
Omnes sancti Angeli & Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Jacobe, (*Zebed.*) ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacobe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthia, ora.
Sancte Barnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ, orate.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Maurici, cum sociis tuis, ora pro nobis.
Sancte Saturnine, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Sebastiane, ora.
Sancte Victor, ora.
Sancte Irenæe, cum sociis tuis, pro nobis.

Sancti Joannes & Paule, orate.
Sancti Cosma & Damiane, orate pro nobis.
Sancti Gervasi & Protasi, orate pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Ambrosi, ora.
Sancte Augustine, ora.
Sancte Hieronyme, ora.
Sancte Hilari, ora.
Sancte Anastasi, ora.
Sancte Basili, ora.
Sancte Gregori Nazianzene, ora pro nobis.
Sancte Joannes Chrysostome, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora.
Sancte Nicolae, ora.
Sancte Remigi, ora.
Sancte Exuperi, ora.
Sancte Carole, ora.
Sancte Francisce Salesi, ora.
Omnes sancti Pontifices & Confessores, orate.
Omnes sancti Doctores, orate.
Sancte Antoni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Dominice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Ludovice, ora.
Sancte Roche, ora.
Sancte Gaudentice, ora.
Sancte Guillelme, ora.
Omnes sancti Sacerdotes & Levitæ, orate.
Omnes sancti Monachi & Eremitæ, orate.
Sancta Anna, ora.
Sancta Maria Magdalena, ora.
Sancta Tecla, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lucia, ora.
Sancta Agnes, ora.

Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Camilla, ora.
Sancta Theréſia, ora.
Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes ſancti & ſanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius eſto, Parce nobis, Dómine.
Propítius eſto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera nos.
Ab ira tua, líbera.
A ſubitánea & improvíſa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab ira & ódio, & omni mala voluntáte, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A fúlgure & tempeſtáte, lib.
A morte perpétua, líbera.
Per myſtérium ſanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Adventum tuum, líbera.
Per Nativitátem tuam, líb.
Per Baptiſmum & ſanctum Jejúnium tuum, libera.
Per Crucem & Paſſiónem tuã, líbera nos, Dómine.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per ſanctam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs ſancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te roſ.
Ut remiſſiónem peccatórum nobis dones, te rogámus.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te rog.
Ut fidem, ſpem & caritátem nobis largíri digneris, te rogámus, audi nos.
Ut Eccléſiam tuam ſanctam régere & conſerváre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut inimícos ſanctæ Eccléſiæ humiliáre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut domnum Apoſtólicum, & omnes gradus Eccléſiæ in ſancta Religióne conſerváre dignéris, te rogámus.
Ut Antiſtiti noſtro, Clero, & pópulo illi commiſſo cœléſtis grátiæ abundántiam largíri digneris, te rog.
Ut Regem noſtrum incólumem ſerváre, & in ſancto religiónis obséquio ſtabilíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut Régibus & Princípibus Chriſtiánis pacem & verá concórdiam donáre dignéris, te rogámus.
Ut cuncto pópulo Chriſtiáno pacem & unitátem largíri dignéris, te rog.
Ut noſmetipſos in tuo ſancto ſervítio confortáre & conſerváre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut mentes noſtras ad cœléſtia deſidéria érigas, te rogámus, audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus noſtris ſempiterna bona retríbuas, te rogámus, audi nos.
Ut ánimas noſtras, fratrum,

propinquórum, & benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne erípias, te rogámus, audi nos.

Ut fructus terræ dare & conservâre dignéris, te rogámus, audi nos.

Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te rog.

Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.

Fili Dei, te rog.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater. *Secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum. ℟. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ quia páuperes facti sumus nimis. *Ps.* 78.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos. ℟. Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

℣. Orémus pro infírmis, afflíctis, & captívis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam:

℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, & omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat.

EXaudi, quæsumus, Dñe, súpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut símul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis quas pro iis merémur, erípias.

DEus, qui culpâ offénderis, pœniténtiâ placáris, preces pópuli tui súpplicantis propítius réspice; & flagella tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, averte.

DEus, ómnium fidélium pastor & rector, fámulum tuum *N.* quem Pastórem Eccléfiæ tuæ præésse voluísti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unâ cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

OMnípotens sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* & dírige eum secundùm tuam cle-

mentiam in viam salútis æternæ; ut, te donante, tibi placita cúpiat, & totâ virtúte perficiat.

QUæsumus omnípotens Deus, ut famulus tuus Rex noster N. qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, & ad te, qui via, véritas & vita es, gratiósus valeat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublátâ formidine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, & adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium conditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissióne cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

OMnípotens sempiterne Deus, qui vivórum dominátur simul & mortuórum, omniumque miserétur, quos tuos fide & ópere futúros esse præscis: te supplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exúros córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ clementiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequántur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Exáudiat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

ORDO

COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primùm dicúntur Litaniæ brèves in hunc modum:

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta Maria, Ora pro * eo, [*vel* ea.]
Omnes sancti Angeli & Archángeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.

Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ, orate.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelistæ, orate.
Omnes sancti discípuli Dómini, orate.
Omnes sancti Innocentes, or.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Mártyres, orate.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, orate.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, orate.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, orate.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro eo [*vel* ea.] Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Ab ira tua, libera.
A perículo mortis, libera.
A mala morte, libera.
A pœnis inferni, libera.
Ab omni malo, libera.
A potestáte diáboli, libera.
Per Nativitátem tuam, lib.
Per Crucem & Passiónem tuam, libera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, libera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, libera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, libera.
Per grátiam Spíritûs sancti Paracléti, libera.
In die judícii, libera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRofícíscere, ánima Christiána, de hoc mundo, In Nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est: In nómine Angelórum & Archangelórum: In nómine Thronórum & Dominatiónum: In nómine Principátuum & Potestátum: In nómine Chérubim & Séraphim: In nómine Patriarchárum & Prophetárum: In nómine sanctórum Apostolórum & Evangelistárum: In nómine sanctórum Mártyrum & Confessórum: In nómine sanctórum Monachórum & Eremitárum: In nómine sanctárum Vírginum, & ómnium Sanctórum & Sanctárum Dei. Hódie fit in pace locus tuus, & habitátio tua in sancta Sion; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœ-

niténtium deles, & præteritórum críminum culpas véniâ remissiónis evácuas: réspice propítius super * hunc fámulum tuum *N.* [*vel* hanc fámulam tuam *N.*] & remissiónem ómnium peccatórũ suórum totâ cordis confessióne poscentem, deprecátus exaudi. Rénova in * eo [*vel* ea] piíssime Pater, quidquid terrénâ fragilitáte corruptum, vel quidquid diabólicâ fraude violátum est: & unitáti córporis Eccléſiæ membrum redemptiónis annecte. Miserére, Dómine, gemítuũ, miserére lacrymárum ejus; & non habentem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacramentum reconciliatiónis admitte; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

COmmendo te omnipotenti Deo, * caríssime frater [*vel* caríssima soror;] & ei cujus es creatúra committo: ut cùm humanitátis débitum persólveris, ad eum qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egredienti ítaque ánimæ tuæ de córpore, spléndidus Angelórum cœtus occurrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórũ tibi Mártyrũ triumphátor exércitus óbviet: liliáta rutilántiũ te Confessórum turma circumdet: jubilántiũ te Vírginum chorus excípiat: beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te complexus astringat: mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspectus appáreat, qui te inter assistentes sibi júgiter interesse decernat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in tormentis. Cedat tibi terríssimus sátanas cum satellitibus suis: in adventu tuo, te comitántibus Angelis, contremíscat, atque in æternæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus. Sicut déficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: & justi epulentur, & exultent in conspéctu Dei. Confundantur ígitur & erubescant omnes tartáreæ legiónes: & ministri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucífixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui sempet amœna viréntia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Remdemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; & præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátẽ. * Constitútus [*vel* constitúta] ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sécula seculórum. ℟. Amen.

SUscípe, Dómine, * servum tuum [*vel* fámulam tuam] in locum sperandæ sibi salvatiónis à misericórdia tua, ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam

* ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ex ómnibus períeulis inferni, & de láqueis pœnárum, & ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Enoch & Elíam de communi morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Noë de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Job de paſſiónibus ſuis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Iſaac de hóſtia, & de manu patris ſui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Lot de Sódomis, & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Móyſen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti tres púeros de camino ignis ardentis, & de manu regis iniqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Suſannam de falſo crímine. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti David de manu regis Saül, & de manu Góliæ. ℟. Amen.

Líbera; Dómine, ánimam * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] ſicut liberaſti Petrum & Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et ſicut beatíſſimam Theclam, vírginem & mártyrem tuam, de tribus atrocíſſimis tormentis liberaſti, ſic liberáre dignéris ánimam hujus * ſervi tui [*vel* fámulæ tuæ] & tecum fácias in bonis cœléſtibus congaudére. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] precámurque te, Dñe Jeſu Chriſte, Salvátor mundi, ut eam propter quam ad terram deſcendiſti, Patriarchárum tuórum ſinibus inſinuáre non rénuas. Agnoſce, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, ſed à te ſolo Deo vivo & vero; quia non eſt álius Deus præter te, & non eſt ſecundùm ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimã ejus in conſpectu tuo, & ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas ſuſcitávit furor mali deſidérii. Licèt enim peccavérit, tamen Patrem, & Filium, & Spíritum ſanctum non negávit, ſed crédidit; & zelum Dei in ſe hábuit; & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit. ℟. Amen.

Orémus.

DElicta juventútis, & ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris, Dómine: sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli; collætentur illi Angeli. In regnũ tuum, Dómine, * servum tuum [*vel* famulam tuam] súscipe. Suscípiat * eum [*vel* eam] sanctus Michael Archángelus Dei, qui militiæ cœléstis méruit princípatum. Véniant illi obviam sancti Angeli Dei, & perdúcant * eũ [*vel* eam] in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat * eum [*vel* eam] beátus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjúvet *eum [*vel* eam] beátus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro * eo [*vel* ea] sanctus Joannes, electus Dei Apóstolus, cui revelata sunt secréta cœléstia. Orent pro * eo [*vel* ea] omnes sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercédant pro * eo [*vel* ea] omnes Sancti & Electi Dei, qui pro Christi nómine tormenta in hoc sæculo sustinuérunt; ut vínculis carnis exúti [*vel* exúta], pervenire mereántur ad glóriam regni cœléstis, præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc Anima, legi poterit super ægrotum cum signis Crucis consuetis sequens Evangelium secundum Joannem.

Joan. 17.

SUblevátis óculis in cœlũ Jesus dixit: Pater, Venit hora, clarifica Fílium tuum, ut Filius tuus clarificet te: sicut dedísti ei potestátem omnis carnis, ut omne quod dedísti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te, solum Deum verum, & quem misísti Jesum Christum. Ego te clarificávi super terram: opus consummávi, quod dedísti mihi ut fáciam: Et nunc clarifica me tu Pater apud temetipsum, claritáte, quam hábui prius quàm mundus esset, apud te. Manifestávi nomen tuum homínibus, quos dedísti mihi de mundo: Tui erant, & mihi eos dedísti: & sermónem tuum servavérunt. Nunc cognovérunt, quia omnia quæ dedísti mihi, abs te sunt. Quia verba, quæ dedísti mihi, dedi eis: & ipsi accepérunt, & cognovérunt vere quia à te exívi, & credidérunt quia tu me misísti. Ego pro eis rogo: Non pro mundo rogo, sed pro his quos dedísti mihi: quia tui sunt: Et mea ómnia tua sunt, & tua mea sunt: & clarificátus sum in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt: & ego ad te vénio. Pater sancte, serva eos in nómine tuo, quos dedísti mihi: ut sint unum, sicut & nos. Cùm essem cum eis, ego servábam eos in nómine tuo. Quos dedísti mihi, custodívi; & nemo ex eis périit, nisi fílius perditiónis, ut Scriptúra

ptúra impleátur. Nunc autem ad te vénio: & hæc loquor in mundo, ut hábeant gáudium meum implétum in semetipsis. Ego dedi eis sermónem tuum, & mundus eos ódio hábuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. Sanctífica eos in veritáte. Sermo tuus véritas est. Sicut tu me misísti in mundum, & ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctífico meipsum: ut sint & ipsi sanctificáti in veritáte. Non pro eis autem rogo tantùm, sed & pro eis qui creditúri sunt per verbũ eórũ in me. Ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me misísti. Et ego claritátem, quam dedísti mihi, dedi eis: ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me: ut sint consummáti in unum & cognoscat mundus quia tu me misísti, & dilexísti eos, sicut & me dilexísti. Pater, quos dedísti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum: ut vídeant claritátem meam, quam dedísti mihi: quia dilexísti me ante constitutiónem mundi. Pater juste, mundus te non cognóvit, ego autem te cognóvi: & hi cognovérunt, quia tu me misísti. Et notum feci eis nomen tuũ, & notum fáciam: ut diléctio, quâ dilexísti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

Deinde Sacerdos Passionem legere poterit, stans & aperto capite, & ad ægrotum conversus.

PASSIO
Dómini nostri Jesu Christi secundùm Joannem.
Cap. 18. & 19.

IN illo témpore; Egressus est Jesus cum discípulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introívit ipse & discípuli ejus. Sciébat autem & Judas, qui tradébat eum, locum; quia frequenter Jesus convénerat illuc cum discípulis suis. Judas ergo cùm accepísset cohortem, & à Pontíficibus & Pharisæis minístros, venit illuc cum laternis, & fácibus, & armis. Jesus ítaque sciens ómnia quæ ventúra erant súpra eum, processit & dixit eis: Quem quæritis? Respondérunt ei: Jesum Nazarénum. Dixit eis Jesus: Ego sum. Stabat autem & Judas qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum; abiérunt retrorsùm, & cecidérunt in terram. Iterùm ergo interrogávit eos: Quem quæritis? Illi autem dixérunt: Jesum Nazarénum. Respondit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis sínite hos abíre. Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium eduxit eum: & percussit Pontíficis servum: & abscídit aurículam ejus déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte ergo gládium tuum in vagi-

nam. Cálicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, & tribúnus & minístri Judæórum comprehendérunt Jesum & ligavérunt eum: & adduxérunt eum ad Annam primùm; erat enim socer Cáïphæ, qui erat Póntifex anni illíus. Erat autem Cáïphas, qui consílium déderat Judæis: Quia éxpedit unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Jesũ Simon Petrus & álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus Pontífici & introívit cum Jesu in átrium Pontíficis. Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípulus álius qui erat notus Pontífici, & dixit ostiáriæ: & introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla ostiária: Numquid & tu ex discípulis es hóminis istíus? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi & minístri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciébant se: erat autem cum eis & Petrus stans, & calefáciens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de discípulis suis, & de doctrína ejus. Respondit ei Jesus: Ego palàm locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga, & in templo, quò omnes Judæi convéniunt: & in occulto locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos, qui audiérunt quid locútus sim ipsis: ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cùm dixísset, unus assístens minístrórum dedit álapam Jesu, dicens: Sic respondes Pontífici. Respondit ei Jesus: Si malè locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene; quid me cædis? Et misit eum Annas ligátum ad Cáïpham Pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans & calefáciens se. Dixérunt ergo ei: Numquid & tu ex discípulis ejus es? Negávit ille, & dixit: Non sum. Dicit ei unus ex servis Pontíficis, cognátus ejus, cujus abscídit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? Iterùm ergo negávit Petrus: & statim gallus cantávit. Adducunt ergo Jesum à Cáipha in prætórium. Erat autem manè: & ipsi non introiérunt in prætórium, ut non contaminarentur, sed ut manducárent Pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foràs, & dixit: Quam accusatiónem affertis adversùs hóminem hunc? Respondérunt, & dixérunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradidíssémus eum. Dixit ergo eis Pilátus: Accípite eum vos, & secundùm legem vestram judicáte eum. Dixérunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo Jesu implerétur, quem dixit, significans quâ morte esset moritúrus. Introívit ergo iterùm in prætórium Pilátus & vocávit Jesum, & dixit ei: Tu es rex Judæórum? Respondit Jesus: A temetipso hoc dicis, an álii dixérunt tibi de me? Respondit Pilátus: Numquid ego Judæus sum? Gens tua & Pontífices tradidérunt te mihi: quid feci̇sti? Respondit Jesus: Regnum meum non est de hoc mundo; si ex hoc mundo esset

règnum meum, miníſtri mei útique decertárent ut non tráderer Judæis : nunc autem règnum meum non eſt hinc. Dixit ítaque ei Pilátus : Ergo rex es tu ? Reſpondit Jeſus : Tu dicis quia rex ſum ego. Ego in hoc natus ſum, & ad hoc veni in mundum, ut teſtimónium perhíbeam veritáti : omnis qui eſt ex veritáte, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus : Quid eſt véritas ? Et cùm hoc dixiſſet, íterùm exívit ad Judæos, & dicit eis : Ego nullam invénio in eo cauſam. Eſt autem conſuetúdo vobis ut unum dimittam vobis in Paſcha : vultis ergo dimittam vobis regem Judæórum ? Clamavérunt ergo rurſum omnes, dicentes : Non hunc, ſed Bárrabbam. Erat autem Bárrabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilátus Jeſum, & flagellávit. Et mílites plectentes corónam de ſpinis, impoſuérunt cápiti ejus : & veſte purpúrea circumdedérunt eum. Et veniébant ad eum, & dicébant : Ave Rex Judæórum : & dabant ei álapas. Exívit ergo íterùm Pilátus foràs ; & dicit eis : Ecce addúco vobis eum foràs, ut cognoſcátis quia nullã invénio in eo cauſam. (Exívit ergo Jeſus portans corónam ſpíneam, & purpúreũ veſtimentũ.) Et dicit eis : Ecce homo. Cùm ergo vidiſſent eum Pontífices & miníſtri, clamábant, dicentes : Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilátus : Accípite eum vos, & crucifigite : ego enim non invénio in eo cauſam. Reſpondérunt ei Judæi : Nos legem habémus, & ſecundùm legem debet mori, quia filium Dei ſe fecit. Cùm ergo audiſſet Pilátus hunc ſermónẽ, magis tímuit. Et ingreſſus eſt prætórium íterùm : & dixit ad Jeſum : Unde es tu ? Jeſus autem reſponſum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus : Mihi non lóqueris ? neſcis quia poteſtátem hábeo crucifigere te, & poteſtátem hábeo dimíttere te ? Reſpondit Jeſus : Non habéres poteſtátem adversùm me ullam, niſi tibi datum eſſet déſuper. Propterèa qui me trádidit tibi, majus peccátum habet. Et exínde quærébat Pilátus dimíttere eum. Judæi autem clamábant, dicentes : Si hunc dimittis, non es amícus Cæſaris ; omnis enim, qui ſe regem facit, contradícit Cæſari. Pilátus autem cùm audiſſet hos ſermónes, adduxit foràs Jeſum : & ſedit pro tribunáli, in loco qui dícitur Lithóſtrotos, Hebráicè autem Gábbatha. Erat autem paraſcéve Paſchæ, hora quaſi ſexta : & dixit Judæis : Ecce rex veſter. Illi autem clamábant : Tolle, tolle : crucifige eum. Dicit eis Pilátus : Regem veſtrum crucifígam ? Reſpondérunt Pontífices : Non habémus Regem niſi Cæſarem. Tunc ergo trádidit eis illum ut crucifigerétur. Suſcepérunt autẽ Jeſum, & edúxerunt. Et bájulans ſibi crucem, exívit in eum, qui dícitur Calváriæ locum, Hebráicè autem Gólgotha : ubi crucifixérunt eum ; & cum eo álios duos, hinc & hinc, médium autem Jeſum. Scripſit

autem & títulum Pilátus: & pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo titulum multi Judæórum legérunt: quia prope civitátem erat locus ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum Hebráicè, Græcè, & Latínè. Dicébant ergo Piláto Pontífices Judæórum: Noli scíbere, Rex Judæórum: sed quia ipse dixit: Rex sum Judæórum. Respondit Pilátus: Quod scripsi, scripsi. Milites ergo, cùm crucifixíssent eum, accepérunt vestimenta ejus (& fecérunt quátuor partes: unicuíque míliti partem) & túnicam. Erat autem túnica inconsútilis désuper contexta per totum. Dixérunt ergo ad ínvicem: Non scindámus eam, sed sortiámur de illa cujus sit. Ut Scriptúra implerétur, dicens: Partíti sunt vestimenta mea sibi: & in vestem meã misérunt sortem. Et milites quidem hæc fecérunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus María Cléophæ, & Maria Magdaléne. Cùm vidísset ergo Jesus matrem & discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce filius tuus. Deinde dicit discípulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accépit eam discípulus in sua. Póstea sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sitio. Vas ergo erat pósitũ acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam acéto, hyssopo circumponentes, obtulérunt ori ejus. Cùm ergo accepísset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et inclináto cápite trádidit spíritum. Judæi ergo, (quóniam parascéve erat) ut non remanérent in cruce córpora Sábbato, [erat enim magnus dies ille Sábbati] rogavérunt Pilátum ut frangerentur eórum crura, & tollerentur. Venérunt ergo mílites: & primi quidem fregérunt crura, & altérius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura. Sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, & contínuò exívit sanguis, & aqua. Et qui vidit, testimónium perhibuit: & verum est testimónium ejus. Et ille scit quia vera dicit: ut & vos credátis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptúra implerétur: Os non comminuétis ex eo. Et ítetum ália Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixérunt. Post hæc autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa [eò quód esset discípulus Jesu, occultus autem propter metum Judæórum] ut tólleret corpus Jesu. Et permísit Pilátus. Venit ergo, & tulit corpus Jesu. Venit autem & Nicodémus, qui vénerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixtúram myrrhæ & áloës, quasi libras centum. Accepérunt ergo corpus Jesu, & ligavérunt illud línteis cum arómatibus sicut mos est Judæis sepelíre. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: & in horto monumentum novum, in quo nondum quis-

quam pósitus erat. Ibi ergo propter paraſcéven Judæórum quia juxta erat monumentum, poſuérunt Jeſum.

Lectâ Paſſione, dicitur, ℣. Adorámus te, Chriſte, & benedícimus tibi; ℟. Quia per crucem tuam redemiſti mundum.

Orémus.

DEus, qui pro redemptióne mundi voluiſti naſci, circumcídi, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, ſicut agnus ínnocens ad víctimam duci, atque conſpectibus Annæ, Cáiphæ, Piláti, & Heródis indecenter offerri; à falſis téſtibus accusári, flágellis & oppróbriis vexári, ſputis cónſpui, ſpinis coronári, cólaphis cædi, arúndine percuti, fácie velári, & véſtibus éxui, cruci clavis affigi, in cruce levári, inter latrónes deputári, felle & acéto potári, & lánceâ vulnerári: Tu, Dómine, per has ſanctíſſimas pœnas tuas, quas ego indignus récolo, & per ſanctam crucem & mortem tuam líbera * fámulum tuum *N.* [*vel* fámulam tuam *N.*] à pœnis inferni, & perdúcere dignéris, quò perduxiſti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Deinde dici poterunt Pſalmus Confitémini Dómino, quóniam..... Dicat nunc. *& duo prima Octonaria Pſalmi*, Beáti immaculáti, *quæ habentur ad Primam Dominicæ.* 13. *&* 14.

Tres ſequentes Orationes, ſingulæ cum Pater. *&* Ave. *à Sacerdote ſtante & aperto capite dicendæ ſunt, quando ægrotus in ultimis poſitus eſt.*

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò*, Pater. *&* Ave.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, per tuam ſanctíſſimam Agóniam, & oratiónem quâ oraſti pro nobis in monte Olivéti, quando factus eſt ſudor tuus ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terram; óbſecro te ut multitúdinem ſudóris tui ſanguínei, quem præ timóris angúſtia copioſíſſimè pro nobis effudiſti, offerre & oſténdere dignéris Deo Patri omnipotenti contra multitúdinem ómnium peccatórum hujus * fámuli tui *N.* [*vel* fámulæ tuæ *N.*] & líbera * eum [*vel* eam] in hac hora mortis ab ómnibus pœnis & angúſtiis, quas pro peccátis ſuis ſe timet meruiſſe; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis, & regnas Deus in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Rurſus dicet Sacerdos, Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò*, Pater. *&* Ave.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, qui pro nobis mori dignátus es in cruce, óbſecro te, ut omnes amaritúdines paſſiónum & pœnárum tuárum, quas pro nobis míſeris peccatóribus ſuſtinuiſti in cruce, máximè in illa hora, quando ſanctíſſima Anima tua egreſſa eſt de ſanctíſſimo

córpore tuo, offerre & ostendere dignéris Deo Patri omnipotenti pro ánima hujus * fámuli tui N. [*vel* fámulæ tuæ N.] & líbera * eum [*vel* eam] in hac hora mortis ab ómnibus pœnis & passiónibus quas pro peccátis suis se timet meruísse; Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis, & regnas Deus in sécula seculórum. ℟. Amen.

Tertiò dicet: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. & Ave.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixísti: In charitáte perpétua diléxi te, ídeò attráxi te miserans, obsecro te, ut eamdem charitátem tuam, quæ te de cœlis in terram, ad tolerandas ómnium passiónũ tuárum amaritúdines, attráxit, offerre & osténdere dignéris Deo Patri omnipotenti pro ánima hujus * fámuli tui N. [*vel* fámulæ tuæ N.] & líbera * eum [*vel* eam] ab ómnibus passiónibus & pœnis, quas pro peccátis suis timet se meruísse; & salva ánimã ejus in hac hora éxitûs sui. Aperi ei jánuam vitæ, & fac * eum [*vel* eam] congaudére cum Sanctis tuis in glória æterna. Tu, piíssime Dómine Jesu Christe, qui redemísti nos pretiosíssimo sánguine tuo, miserére ánimæ hujus * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] & eam introdúcere dignéris ad semper viréntia & amœna loca paradísi, ut vivat tibi amóre indivisíbili, qui à te & ab electis tuis nunquam separári potest; Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus in sécula seculórum. ℟. Amen.

Curabit Sacerdos ut moribundus, si possit, ter sanctíssimum Jesu *nomen pronuntiet; quod si moribundus nequeat, illud ejus loco ipse pronuntiabit, & sæpe hæc verba repetere sataget.*

In manus tuas, Dómine, commendo spíritum meum. *Ps.* 30.

Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act.* 7.

Sancta María, ora pro me.

MARIA, Mater grátiæ,
Mater misericórdiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis horâ súscipe.

Egressâ animâ, dicitur:

℟. Subveníte, Sancti Dei, * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimam ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, & in sinum Abrahæ Angeli deducant te. * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimã ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi

Réquiem æternam dona ei, Dómine, & lux perpétua lúceat ei. * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimã ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater noster. *Altâ voce.* Et ne nos indúcas in tenta-

tiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. A porta inferi

℟. Erúe, Dómine, ánimam ejus. *Pſ.* 88.

℣. Requieſcat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum,

℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

TIbi, Dómine, commendámus ánimã * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defúnctus [*vel* defuncta] ſéculo, tibi vivat : & quæ per fragilitátem humánæ converſatiónis commíſit, tu véniâ miſericordíſſimæ pietátis abſterge ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

FORMULA
Abſolutionis Sacramenti Pœnitentiæ.

DOminus noſter Jeſus Chriſtus qui eſt ſummus Póntifex, te abſolvat. Et ego auctoritáte ipsíus abſolvo te ab omni vínculo excommunicatiónis (ſuſpenſiónis), & interdicti in quantùm poſſum, & tu índiges : Deinde, Ego te abſolvo à peccátis tuis, in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs Sancti. Amen.

Si Pœnitens ſit Laïcus, omittitur vox, Suſpenſiónis.

Páſſio Dómini noſtri Jeſu Chriſti, mérita beátæ Maríæ Vírginis, & ómnium Sanctórum, & quidquid boni féceris & mali ſuſtinúeris, ſint tibi in remiſſiónem peccatórum, augmentum grátiæ, & præmium vitæ æternæ. Amen.

OFFICIUM
DEFUNCTORUM.

Qualibet Hora ſequentis Officii incipitur abſolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Pſalmus 114.

DIlexi quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem ſuã mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni ; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam : miſéricors Dóminus, & juſtus * & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus ; * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meã de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum & Canticorum dicitur:

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

Psalmus 119.

AD Dóminum cùm tribulárer clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est.

Ant. 8. c. Auxílium.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimã tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocẽ deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dómine: * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Si iniquitátes obser-

váveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit.

Ant. 2. D. Opera.

Psalmus 137.

CONfitébor tibi, Dñe, in toto corde meo, * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me, * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dñe, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retribuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; & eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*,

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne malâ non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi, ℟. Erue, Dñe, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

Psalmus 145.

LAuda ánima mea, Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea; * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revértur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupillum & víduam suscípiet; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratió-

nem meã ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

In depoſitione Defuncti.

Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces noſtras, quibus miſericórdiam tuam ſúpplices deprecámur; ut ánimã fámuli tui *N.* quam de hoc ſéculo migráre juſſiſti, in pacis ac lucis regióne conſtítuas, & ſanctórum tuórum júbeas eſſe conſortem.

Pro Diacono, poſt litteram N. *additur* Diáconi.

In depoſitione Defuncti.

Oratio.

QUæſumus, Dómine, pro tua pietáte miſerére ánimæ fámulæ tuæ *N.* & à contágiis mortalitátis exútam, in æternæ ſalvatiónis partem reſtítue.

In depoſitione Sacerdotis.

Oratio.

DEus, qui inter Apoſtóli-cos Sacerdótes fámulum tuum *N.* Sacerdotáli feciſti dignitáte vigére: præſta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio; Per Dóminum noſtrum.

Pro Epiſcopo, loco Sacerdotáli, *dicitur* Pontificáli.

In Anniverſariis dicuntur tres ſequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [Sacerdótis, *vel* Pontificis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* & *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* & *N.* quarum] anniverſárium depoſitiónis diem commemorámus, refrigérii ſedem, quiétis beatitúdinem, & lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, & humánæ ſalútis amátor: quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiónis fratres, propinquos, & benefactóres, qui ex hoc ſéculo tranſiérunt, beátâ Maríâ ſemper Vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concedas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómniũ conditor & redemptor, animábus famulórũ famularumque tuárum remiſſiõnẽ cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequantur; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Si aliud Officium non ſequatur, dicitur:

Requieſcant in pace.

℟. Amen.

[*Privatim pro patre & matre.*

Oratio.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepiſti: miſerére cleménter animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuũ.]

AD VIGILIAS.

Invit. Deum cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Pſalmus, Veníte. *in cujus fine, loco* Glória Patri, *dicitur*

Réquiem æternam dona eis, Dómine; & lux perpétua lúceat eis.

Dicitur in Commemoratione omnium Fidelium, & quando recitantur tria Nocturna.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in depositione corporis, & in omnibus Anniversariis ritu duplici celebrandis. In iis verò quæ ritu simplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II. & V. dicitur primum; Feriâ III. & VI. secundum; Feriâ IV. & Sabbato, tertium.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

Psalmus 5.

VErba me áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dóminus; * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas; * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátũ eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt; & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meũ, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátē, * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur & erubescant valde velóciter.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniá non est in morte, qui memor sit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivíceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem.

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne úmquam obdórmiam in morte, * nequando dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo, cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi; * & psállam nómini Dómini Altíssimi.

Ant. Illúmina óculos meos, ne úmquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus & sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuísti me contrárium tibi, & factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; & si manè me quæsíeris, non subsístam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

TÆdet ánimam meā vitæ meæ: dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bo-

num tibi vidétur, si calumniéris me, & ópprimas me opus mánuũ tuárum, & consílium impiórũ ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, & tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, & anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, & peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me totum in circúitu; & sic repentè præcípitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, & sicut cáseum me coagulásti? Pelle & cárnibus vestitísti me; óssibus & nervis compegísti me. Vitam & misericórdiam tribuísti mihi, & visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valde; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis? ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUare de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem, ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad súmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meũ, ántequam vadam, & non revertar, ad terram tenebrósam & opertam mortis calígine, terram misériæ & tenebrárum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; consúrgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem filium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* In médio.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consolàta sunt.

Parasti in conspéctu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum; * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delicta.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delícta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via:

Díriget mansuétos in judício, * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * & testamentum ipsius ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis meî multiplicátæ sunt, * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte universa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me:

Custódi ánimam meam, & érue me; * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant. Delícta juventútis, & ignorántias ne memíneris, Dómine.

Ant. 7. b. Miserére meî.

Psalmus 26.

DÓminus illumínatio mea, & salus mea; * quem timébo?

Dñus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declines in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto; ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Ant. Miserére meî, & exaudi me, Dómine; ne avertas fáciem tuam à me.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram, ℟. Ut inhábitem in domo Dñi. *Ps.* 26.

Lectio iv. Job. 13.

QUantas hábeo iniquitátes & peccáta, scélera mea & delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, & stípulam siccã persequeris. Scribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, & observásti omnes sémitas meas, & vestígia pedum meórum considerásti; qui quasi putrédo consumendus sum, & quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, & ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job 14.

HOmo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de im-

mundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est; constituísti términos ejus, qui prætériri non poterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædificat super fundamentum, & opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Machab.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, & abscondas me, donec pertránseat furor tuus, & constítuas mihi tempus in quo recordéris mei? Putasne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti: sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnipotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: nóli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc oratiónem. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

Psalmus 38.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui & humiliátus sum, & sílui à bonis; * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in língua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum.

Et número diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos; * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo, * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * & substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove à me plagas tuas.

A fortitúdine manûs tuæ ego defléci in increpatiónibus, * propter iniquitátem corripuísti hóminem;

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen

tamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam, * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam; * & ámpliùs non ero.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine: áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid qui dormit.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, & vivíficet eum; & beátum fáciat eum in terra, & * non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versásti in infirmitate ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me: * numquid qui dormit non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî, & resúscita me; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti; * & confirmásti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à sæculo, & usque in sæculum: * fiat, fiat.

Ant. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Dómine, miserére meî, & resúscita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

Psalmus 41.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei;

In voce exultatiónis & confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est; * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ: * dicam Deo: Suscéptor meus es;

Quare oblítus es meî, * & quare contristátus incédo, dum affligit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs meî, & Deus meus.

Réquiem æternam dona eis, Dñe, * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortē, vivum: quando véniam & apparébo ante fáciem Dei!

℣. Quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Lectio vij. Job. 16. & 17.

BReves anni tránseunt; & sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, & solum mihi supérest sepulchrum. Non peccávi, & in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dñe, & pone me juxta te; & cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job. 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; & in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea & soror mea vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? & patiéntiam meam quis considerat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, & álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job. 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; & derelícta sunt tantúmmodò

lábia circa dentes meos. Miserémini meî miserémini meî, saltèm vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo & plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quod Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum: & rursùm circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meũ; quem visúrus sum ego ipse, & óculi mei conspectúri sunt, & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, Rex seculórum, solus pius es: *Chorus.* Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: *Chorus.* Benigna est misericórdia tua: Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónẽ delictórum: *Chorus.* Intende ánimæ meæ, & líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera. *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsólve, quæsumus, Dómine, ánimam * famuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum *N.* & *N.* *vel* famulárum tuárum *N.* & *N.*] & ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter sanctos & electos tuos resúscitári respírent; Per eum qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & séculum per ignem. ℟. Amen. ℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

AD LAUDES.

In Psal. Miserére. 135.

Ant. 7. ç. Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ant. 8. G. Exaudi, Deus.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion, * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, &

assumpsisti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes omnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis : * éxitus matutíni & vésperè delectábis.

Visitasti terram, & inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; parasti cibum illórum, * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam : ad te omnis caro véniet.

Ant. 3. b. Propter.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam : áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; * exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sáculi; & anxiátus est super me spíritus meus : * in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas faciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuá, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam; * quó-

niam ego servus tuus sum.

Ant. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 4. *E.* Miserére.

Canticum. Baruch. 3.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, & spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, & miserére, quia Deus es misércors; * & miserére nostrî, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempiternum, * & nos perîbimus in ævum?

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, & non audiérunt vocem Dómini Dei sui, * & agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ & nóminis tui in témpore isto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * & laudábimus te, Dómine.

Ant. Miserére, quia Deus es misércors.

Ant. 7. b. Omnis spíritus.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in Sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; & omnis qui vivit & credit in me, non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater. *& extera ut suprà in Vesperis*, cliij. *excepto quòd loco Psalmi* Lauda. *dicitur Ps.* De profundis. cxxxvj.

COMMENDATIONES

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℟. DOmine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel. Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce.* Et ne nos indúcas, &c.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * famuli tui *N.* ut defunctus [*vel* famulæ tuæ *N.* ut defuncta] século, tibi vivat: & quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus.

MIsericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, æterne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquam suffícimus, tamen de tua confisi gratúita pietáte & inólita benignitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte suscípias: adsit ei Angelus testamenti tui Míchael, & per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos & electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac & Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris: quátenus liberáta de princípibus tenebrárum & de locis pœnárum nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut própriæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus; sed agnoscátur à Sanctis tuis & beatitúdinis réquie perfruátur: atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos & electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

In Psal. In éxitu. 25. *in cujus fine dicitur*, Réquiem. *Ant.* 7. ç. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; adjútor eórum & protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es: dum, te jubente, pulvis in púlverem revértitur; tu imáginem tuam cum sanctis & electis tuis æternis sédibus præcípias sociári; eamque ad te revertentem de Ægypti pártibus blandè leniterque suscípias, & Angelos tuos sanctos ei óbviam mittas; viamque illi justítiæ demonstra, & portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, & agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te, Dómine, & non est secundùm ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, & clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárũ quas suscitávit furor mali desidérii: licèt enim peccáverit, tamen te non negávit; sed signo fidei insigníta, te qui ómnia, & eam inter ómnia fecisti, fidéliter adorávit; Qui vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

In Psalm. Dilexi. 45. Crédidi. 97. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 126. Confitémini. 13. *&* Beáti immaculáti. 14. *integré. Ant. sola.* 8. c. Circumdedérunt me dolóres mortis, & perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meã. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi, & quodámmodò córdibus sauciáti, misericórdiam tuam, mundi Redem-

ptor, flebílibus vócibus implorámus; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimã ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, revertentem blandè leniterque susçípias; & quas ex carnáli commoratióne contraxit máculas, tu Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas. *Chorus*, Amen: Piè indúlgeas, *Chor.* Amen: Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen: Atque hanc laudem tibi cum céteris redditúram, & ad corpus próprium quandóquè reversúrã, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias; Qui cum Deo Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Pater, &c. ℣. Et ne nos indúcas, &c. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dñe, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine, ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem: præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Requiescat in pace.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante Prandium.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, &c. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per

Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℟. Amen.

In fine Lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO *post Prandium.*

CONfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; & Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. Glória Patri, &c.

Qui benedixit mensam, dicit:

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis beneficiis tuis; Qui vivis & regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Psal. Miserére. 135. *Si verò non procedatur, dicitur Psal.* Laudáte Dóminum, *omnes gentes.* 126. *Qui Psalmus semper dicitur, quando absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Psalmi dicitur, Glória Patri. *deinde* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem: ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, & lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum; ℟. Ex hoc nunc, & usque in séculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò, Et fidélium ánimæ per misericórdiã Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, & saturabuntur; & laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce.* Et ne nos, &c.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO *post Cœnam.*

MEmóriam fecit mirabílium suórũ miséricors & miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, & Filio, & Spirítui Sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen.

Qui benedixit mensam, dicit:

BEnedictus Deus in donis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit & regnat in sécula seculórum.

Psalmi & reliqua ut suprà.

[IN JEJUNIIS, *ad refectionem fit Benedictio Mensæ & Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*]

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari: si cum sociis in pluráli, ut sequitur.

In Cantic. Benedictus. 12. *Ant.* 5. C. In viam pacis & prosperitátis dirigat nos omnípotens & misericors Dóminus: & Angelus Ráphaël comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salute & gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò* Pater. *usque ad.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídie: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas éduce me. *Ps.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ nostræ ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi, &c.

Orémus.

DEus, qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandísti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquillum; ut, Angelo sancto tuo cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demum ad æternæ salútis portum perveníre feliciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti; quæsumus, ut nos famulos tuos custodire dignéris: esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia & frígore tegumentum, in lassitúdine

vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus; & demum incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris: & viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo sèper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; & beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra perveniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini. ℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta. 94. Benedixísti 53. Inclína, Dómine. *cum sua divis.* 136. Crédidi. 97. De profundis clamávi. 81.

Ant. Dómine, memor esto meî; & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delícta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, &c.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine; úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, & grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque ærnâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis voluntas lóquitur, & quem nullum latet secrétum: purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto

córpore ſerviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes noſtras, quæſumus, Dómine, Paracletus qui à te procédit illúminet, & indúcat in omnem, ſicut tuus promiſit Filius, veritátem.

ADſit nobis, quæſumus, Dómine, virtus Spíritûs ſancti; quæ & corda noſtra clementer expurget, & ab ómnibus tueátur adverſis.

DEus, qui corda fidélium ſancti Spíritûs illuſtratióne docuiſti: da nobis in eódem Spíritu recta ſápere, & de ejus ſemper conſolatióne gaudére.

CONſciéntias noſtras, quæſumus, Dómine, viſitando purífica; ut véniens Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Fílius tuus, parátam ſibi in nobis invéniat manſiónem; Qui tecum vivit & regnat.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Pſalmi, Dóminus regit me. 94. Benedícam Dóminum. *cum ſua diviſione*, 95. Benedic, ánima mea, Dómino, & ómnia. *cum ſua diviſ.* 78.

Ant. O quàm ſuávis eſt, Dómine, Spíritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in filios demonſtráres, pane ſuaviſſimo de cœlo præſtito, eſurientes reples bonis, divites dimittens inánes. *Sap.* 11. *&* 16 *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. Pater noſter, &c.

℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Memóriam fecit mirabílium ſuórum miſéricors & miſerátor Dóminus: ℟. Eſcam dedit timéntibus ſe. *Pſ.* 110.

℣. Quid eſt homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut filius hóminis, quóniã viſitas eum? *Pſ.* 8.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Pſ.* 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Pſ.* 113.

℣. Nunc dimittis ſervum tuum, Dómine, ſecundùm verbum tuum, in pace; ℟. Quia vidérunt óculi mei ſalutáre tuum. *Luc.* 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Orémus.

VIſita, quæſumus, Dómine, famíliam tuam: & corda ſacris dicáta myſtériis pervígili tuére pietáte; ut remédia ſalútis æternæ, quæ te miſerante percípiunt, te protegente cuſtódiant.

QUæſumus, Dómine Deus noſter, ut quos divinâ tríbuis participatióne gaudére,

humánis non sinas subjacére periculis.

COgnóscimus, Dómine, tuæ circa nos cleméntiæ largitátem: & ídeò fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis immérítos, & dignè tibi servíre perficias, & donis uberióribus persequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, suppliciter exorámus, ne perire patiáris quibus tanta remédia providísti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, & adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus; ut qui officium Sacerdotále suscépimus, dignè ac devotè tibi in omni puritáte & conscién-tia bona famulári valeámus: & si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, & in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de céte-ro deservíre; Per Christum Dñum nostrum. ℟. Amen.

CANONES
PER HEBDOMADAM LEGENDI
AD PRIMAM,
IN OFFICIO CAPITULI.
PARS AUTUMNALIS.

¶ *Sequentes Canones in unaquaque Hebdomada leguntur singulis diebus quibus assignantur, nisi ubi notatur aliter in Proprio Sanctorum. Ubi autem Festum occurrit in quo Canon diversus ab eo qui Officio de Tempore competit, legendus est, is reperietur suo loco inter Canones secundum ordinem mensium exhibitos & ordinatos.*]

De Officiis Parochorum, &c.

FERIA QUARTA
HEBDOMADÆ XI.
post Pentecosten.

Ex Concílio Aquisgranensi.
Anno 816. *L.* 1. *Cap.* 23.

PRima prudéntiæ virtus est, eam quam docére opórteat, exístimáre personam: rúdibus pópulis, seu carnálibus plana atque commúnia, non súmma, atque árdua, prædicanda sunt, ne immensitáte doctrínæ opprimantur pótiùs quàm erudiantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.
Anno 816. *Lib.* 1. *Cap.* 26.

HOc dicat Sacerdos quod ex divína lectióne didícerit, non quod præsumptióne humáni sensus invénerit. Audies, inquit Prophéta, sermónem ex ore meo, & annuntiábis eis ex me. Ex me, & non ex te verba loquéris.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Colonienſi primo.
Anno 1536. *Part.* 16. *Cap.* 13.

INter concionandũ à scómmatis, maledictis, ac convítiis omninò abstinendum est. Prædicétur purè ac sincérè Dei verbum, juxta Ecclesiásticam Traditiónem, & Patrum ab Eccléfia Cathólica approbatórum interpretatiónem.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi.
Anno 1565. *P.* 1.

PArochi síngulis Domínicis, & áliis festis diébus, púeris sínguli in suis Paróchiis inítia fidei tradant; ac

*

proptéreà à prándio, ſtatâ horâ, próprio cámpánæ ſono ad Eccléſiam convocandos curábunt.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

DOMINICA XII. *poſt Pentecoſten.*

Ex Concílio Rotómagenſi. *Anno* 1581.

ADmonére debent Sacerdótes plebes súbditas ſibi, ut paſtóres vel aratóres qui in agro aſsiduè commorantur, vel in ſylvis, & ideò more pécudum vivunt, in Domínicis & áliis diébus feſtis ſaltèm ad Miſſam fáciant vel permittant venire; nam & hos Chriſtus pretióſo ſánguine ſuo redémit.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Narbonenſi. *Anno* 1609. *Cap.* 32.

INvigilentPárochi ſuper gregem, & paráti ſemper ſint, ne per illórum negligéntiam, aut párvuli ſine Baptiſmo, aut ádulti ſine Sacramentis Pœniténtiæ, Communiónis & Extremæ-Unctiónis moriantur; infirmos ſæpiùs viſitent, & conſolentur, ac de ſalúte ánimæ móneant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Oxonienſi. *Anno* 1222. *Cap.* 29.

FIrmiter inhibémus ne pro áliqua pecúnia denegétur ſepultúra, vel Baptiſmus, vel áliquod Sacramentum, vel Matrimónium contrahendum impediátur.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Remenſi. *An.* 1583. *Tit. de Simonia, n.* 9.

SAcerdótes qui de prétio paciſcuntur ut Miſſas célebrent, & Párochi qui pro Sacramentórum adminiſtratióne, vel fúnere, vel ſepultúris áliquid éxigunt præter ea quæ de jure, lege, vel conſuetúdine laudábili conferuntur, habeantur Simoniaci: non autem ſi ſpontè oblàta recipiant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Narbonenſi. *An.* 1609. *Cap.* 32.

PEr ſeipſos Párochi Sacramenta miniſtrent, & múnera atque officia ſuárum Eccleſiárum præſtent; neque ab ipſis étiam ſecundáriis, niſi juſtâ causâ detenti, miniſtrári permittant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno. *Seſſ.* 23. *Cap.* 1. *de Reform.*

CHriſtiána cáritas, urgens necéſſitas, débita obediéntia, ac évidens Eccléſiæ vel reipúblicæ utilitas áliquos (paſtóres) nonnunquam abeſſe póſtulant & éxigunt. Decernit ſacro-ſancta Synodus has legitímæ abſéntiæ cauſas.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno. *Seſſ.* 23. *Cap.* 1. *de Reform.*

QUandocumque eos (*qui* beneficium Eccleſiáſticum curam animárum habens óbtinent) abeſſe contígerit, Vicárium idóneum ab Ordinário approbandum, cum débita mercédis aſſignatióne relínquant.

DOMINICA XIII. *post Pentecosten.*

Ex Concilio Tolosáno.

An. 1229. *Cap.* 25.

STatúimus, ut.... dóminus & dómina cujúslibet domûs, Domínicis & festívis diébus teneantur ad Ecclésiam veníre auditurí ibídem ex íntegro prædicatiónem & divínum Offícium, nec inde recessúri, donec Missa compleátur omnínò: quòd si alter ipsórum absens fúerit, alter saltèm teneátur veníre.

Tu autem.

De usu Bonorum Ecclesiæ, ubi de Beneficiis, &c.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Lateranensi tértio Œcuménico.

An. 1179. *Cap.* 8.

NUlla Ecclesiástica ministéria, seu étiam beneficia, vel Ecclésiæ alícui tribuantur vel promittantur ántequàm vacent, ne desideráre quis mortem próximi videátur, in cujus locum & benefícium se crediderit succesúrum.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 24. *Cap.* 1. *de Ref.*

SAncta Synodus, omnes & síngulos, qui ad promotiónem præficiendórũ quodcumque jus.... habent,... hortátur, & monet, ut inprímis memínerint nihil se ad Dei glóriam & populórum salútem utílius posse fácere, quàm si bonos pastóres, & Ecclésiæ gubernandæ idóneos promovéri stúdeant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Albiensi.

An. 1254. *Cap.* 56. *de Collat. Benef.*

CÙm in Collatióne Bonórum Ecclesiasticórum habéri débeat principáliter antè óculos solus Deus: districtè præcípimus & mandámus, ut ómnia Ecclesiástica bona persónis idóneis, & statúto à Canónibus témpore conferantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Auscitáno.

An. 1300. *Cap.* 4.

SI quis Beneficium cui cura ímminet animárum vi occupáverit, seu scienter intrúserit in eódem; ipso jure privátus existat beneficio, quod cura símili primitùs obtinébat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Auscitáno.

An. 1300. *Cap.* 6.

STatúimus ut nullus Patrónus áliquem præsentet ad régimen animárum, áliquo dato, promisso, retento; vel instítuens, eumdem sic præsentátum scienter admittat, nisi fúerit sufficiens & sciéntiâ & móribus & ætáte.

SABBATO.

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. *Tit.* 41. *de Simoniacis. Can.* 2.

BEneficia prétio obtenta, & in confidéntiam seu custódiam, occultè aut apertè trádita ipso jure vacent: qui percípiunt eórum fructus, suos non fáciant, sed ad restitutiónem teneantur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

DOMINICA XIV.
Post Pentecostes.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. *Part.* 2. *Tit.* 5.

MOneant Párochi frequenter patres-famílias ut filios & fámulos, quos in béstiis pascendis occúpant, saltèm diébus festis Missæ júbeant interesse.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi.

An. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 18.

COnvenit Pastóribus Ecclesiárum res Ecclésiæ possidére, non ab his possideri: & ut Prosper scribit, eas possidendo debent contémnere; & non sibi, sed áliis possidére.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *cap.* 116.

REs Ecclésiæ, sicut à sanctis Pátribus tráditur, ... vota sunt fidélium, prétia péccatórum, & patrimónia páuperum.... quapropter vigilanti ac solerti curâ providendum est, his qui ejus facultátes administrant, ne eas in suos solúmmodò usus convertant, sed magis juxta possibilitátem rerum, Christo famulántium, imò eórum in quibus Christus páscitur & vestítur, curam gérere pénitus non négligant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 25. *cap.* 1. *de Refor.*

OMnínò Pastóribus & Cléricis sancta Synodus interdícit, ne ex reditibus Ecclésiæ consanguíneos familiáresve suos augére stúdeant; cùm & Apostolórum Cánones prohíbeant, ne res Ecclesiásticas, quæ Dei sunt, consanguíneis donent, sed, si páuperes sint; iis ut paupéribus distribuant; eas autem non distrahant, nec dissípent illórum causâ.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Moguntino.

An. 1549. *cap.* 72.

CUm Apóstolus, victu, adeóque ipsâ vitâ, indignos júdicet hómines otiósos, qui panem non labóre suo partum, cum gravámine aliórum edunt; quantò gravióri indignatióni divínæ eos subjacére putandum est, qui Census Ecclésiæ sanctórum Mártyrum patrimónia & donária piæ plebis ad Divini ministérii sustentatiónem collàta, otiósè absúmunt!

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *Lib.* 1. *cap.* 116.

FIdéles fidei ardóre, & Christi amóre succensi ob animárum suárum remédium, & cœléstis pátriæ desidérium, suis própriis facultátibus, sanctam locúpletem fecérunt Ecclésiam, ut his & milites Christi alerentur, & Ecclésiæ exornarentur, páuperes recreárentur, & captívi pro témporum opportunitáte redimerentur.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *Lib.* 1. *cap.* 12.

APóstolus dixit sic Dóminum dispósuisse, ut qui Evangélium annúntiant, de Evangélio vivant... Unde ergo vívitur, necessitátis est accípere,

accipere, caritátis est præbére.... Accípiant sustentatiónem necessitátis à pópulo, mercédem dispensatiónis à Dómino.

Tu autem.

DOMINICA XV.

post Pentecosten.

Ex Concílio Aquensi.

An. 1585. *Tit. de Fest. cultu.*

DOceantur pópuli, ut, præter Missam quæ diébus Domínicis & festívis sine graviſſimi peccáti culpa prætermitti, non potest, præter Vésperas, item, quibus fidélem quemque, nisi impedítum, interesse máximè convenit, in doctrínæ Christiánæ rudimentis omnes, tàm mares quàm féminæ, tàm viri quàm púeri, vel perdiscendis si ignórent, vel álios perdocendis, versentur.

De recitatione privata & publica Breviarii, ubi de Ceremoniis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalensi.

An. 1583. *Tit.* 3.

OMnes *ipso jure* obligantur (ad Breviárii recitatiónem) quicumque vel beneficiis Eccleſiásticis potiuntur, vel sacris initiáti sunt..... Qui autem pensiónem ex iis frúctibus aut res Eccleſiasticas ut Cléricus pércipit, is pari modo se ad Officium beátæ Maríæ Vírginis obligátum esse sciat.

Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Basileensi.

An. 1431. *Sess.* 21. *Cap.* 5.

QUoscumque Beneficiátos seu in sacris constitútos, cùm ad Horas Canónicas teneantur, ádmonet hæc sancta Synodus, si oratiónes suas Deo acceptas fore cúpiunt, ut non in gúttur, vel inter dentes, seu deglutiendo, aut syncopando dictiónes, diurnum nocturnumque Officium revérenter verbisque distinctis péragant.

Tu autem, Dómine.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Trevirensi.

An. 1549. *C.* 6.

CAveant, qui áliis occupáti negótiis, extrà chorum Horas privátim legunt, ne somnolentè, aut truncátis verbis, aut intrà fauces compresso spíritu preces demurmuráre videantur; sed articulátè, distinctè, disertè, & cum attentióne íntegrè ómnia pronúntient.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

An. 1576. *Part.* 3. *cap.* 2. *de vita & honest. Clerici.*

SAcerdos, Clericúsve Sacris initiatus, aut Eccleſiásticum beneficium óbtinens, Horárum Canonicárum Officio cùm astrictus sit..... Si quando córporis infirmitáte affectus est, ipse, pro sua conscientia, rectè vídeat quid præstáre possit, ac ne omittendo gráviter peccet, & beneficii quod habet, fructus suos non fáciat.

Tu autem, Dómine.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo.

An. 1565. *Part.* 2. *Tit.* 21.

QUi Sacris initiáti, beneficium Ecclesiásticum non habent, si divínũ prætermíserint Officiũ, præter grave peccátum quod committunt, gráviter étiam ab Episcopis in eos animadvertátur.

SABBATO.

Ex Concílio Trevirensi.

An. 1547. *C.* 6.

NOn clamans sed amans cantat in aure Dei: audit enim ille vocem cordis, sine qua sonum auris contemnit. Quare videndum est, ut qui spíritu psállunt, & mente psállant.

DOMINICA XVI.

post Pentecosten.

Ex Concílio Remensi.

An. 1583. *Tit. de diebus Fest. num.* 2. *&* 3.

DIébus Domínicis ac Festívis pópulus in suas paræcias conveniat, & Missæ, Concióni ac Vésperis intersit. Iisdem diébus nemo lúdibus aut chóreis det óperam, máximè dum divínum celebrátur Officium. Monebiturque ab Ordinário vel Párocho Magistratus, ut id nequáquam fieri pérmittat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto.

An. 1579. *Part.* 3. *cap.* 6.

CHori disciplina .... plena pietátis est: ac proptérea sanctè ab iis observanda est, qui in eum locum convéniunt, ad Dei laudes concelebrandas.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Rhemensi.

Anno 1119. *C.* 4.

NUllus omninò de clero Ecclesiásticas dignitátes vel beneficia cuílibet quasi hereditário jure derelinquat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 22. *de Sacrif. Missæ cap.* 5.

CUm natúra hóminum ea sit, ut non facilè queat sine adminículis exterióribus ad rerum Divinárum meditatiónẽ sustólli; proptérea pia mater Eccléſia.... Ceremónias.... adhíbuit ut mysticas Benedictiónes, lúmina, thymiámata, vestes, aliaque id genus multa ex Apostólica disciplína & traditióne, quò .... mentes fidélium per hæc visíbilia religiónis & pietátis signa ad rerum atlissimárum quæ in sacrificio Missæ latent, contemplatiónem excitarentur.

FERIA QUINTA.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 7. *Decret. de Sacram. Eccl. Can.* 13.

SI quis díxerit, receptos & approbátos Ecclésiæ Cathólicæ ritus in solemni Sacramentórum administratióne adhibéri consuétos, aut contemni, aut sine peccáto à Ministris pro líbito omitti, aut in novos álios per quemcumque Ecclésiæ Pastórem mutári posse; anáthema sit.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cameracensi.

An. 1565. *de Carem. cap.* 6.

CÆremóniæ omnes quæ signácula sunt pietátis & Religiónis Christiánæ, qual-

que vel ab Apóstolis, vel ab Ecclésiæ Cathólicæ traditióne, quasi per manum accépimus: ut sanctè & piè sunt invectæ, sic religiósè conserventur in Ecclésiis..... novæ autem nullæ recipiantur..... sine Epíscopi judício.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

SABBATO.

Ex Concílio Coloniensi primo.

An. 1536. *Part.* 9 *cap.* 16.

QUidquid, in Cæremóniis ad abúsum & superstitiónem spectat, & quo pópulus à Deo, ad collocandum in externis istis áliquam fidúciã abdúci possit, prohibémus.

De præcepto Parochiali Missæ assistendi, Cantu Ecclesiastico, Cantoribus, &c. ubi de Organis & Campanis.

DOMINICA XVII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Burdigalensi.

An. 1583. *Tit.* 45.

PArochi vetus illud decrétum idéntidem denúntient quo propósita excommunicatiónis pœna, præcípitur, ne quis tribus contínuis Domínicis, à Parochiális Missæ celebratióne absit. Quod ut accurátiùs adhuc observétur, sciscitentur Confessárii à pœniténtibus, an huic offício satisfécerint; & peccáti gravitátem, ut ab eo in pósterum arceantur, ipsis propónant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. *Decret. morum Cap.* 17.

IN Ecclésiis sint Músici cantus distincti ac discréti, moventes cor ad devotiónem compunctiónẽque. Porrò..... prætextu Músici cantûs non sunt audiendæ públicæ cantilénæ & lascívæ..... Curent ergo Sacerdótes & Clérici sic suos cantus institúere,... ut próvocent excitentque ad devotiónẽ compunctiónemque, non ad lascíviam, cordisve, aut ánimi titillatiónem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *cap.* 137.

STudendum summóperè cantóribus est ne donum sibi divinitùs collátum vítiis fœdent; sed pótiùs illud humilitáte, & céteris sanctárum virtútum ornamentis exornent: quorum melódia ánimos pópuli circumstantis ad memóriam amoremque cœléstium, non solùm sublimitáte verbórum, sed étiam suavitáte sonórum, érigat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. *Tit.* 14. *de Pueris Choristis.*

CAthólica Ecclésia cœlestem & triumphantem imitáta, choros Angelórum réferens, rectè & sanctè púeros Choristas in Templis & Ecclésiis constítuit, qui assíduis cántibus chorum Ecclésiæ éxcitent. Et non tantùm voce, sed étiam compósitis móribus & hábitu & littérulis pro captu ætátis ornátos esse oportet.

FERIA QUINTA.

Ex Concilio Bituricensi.

An. 1584. *Tit.* 14. *de Pueris Choristarum. Can.* 2.

SIt Puerórum Choristárum rector aut præceptor bonæ & probátæ vitæ & fidei, ... qui Músicam & ritum Ecclésiæ ritè cálleat : qui sedulò eos dóceat, ... qui ... cum illis cibum sumat, nec álio divertat : curam eórum gerat, tùm ánimi, tùm córporis ... eos ad Ecclésiâ ducat & redúcat; & nunquàm, nisi eo duce, extrà domum incédere sinat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cameracensi.

An. 1565. *Tit.* 6. *cap.* 4.

QUæ in Choro cani debent ad instructiónem, eâ canantur voce, ut intelligantur mente, non autem órganis, quæ sic ædificáre néqueant ut viva vox, piæ mentis interpres & núncia.

SABBATO.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. *in Decret. mor. cap.* 17.

ORganórum usum Ecclésia à pátribus ad cultum servitiumque divínum recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis instrumentis résonet, in Ecclésia, impudíca aut lascíva melódia, sed sonus omninò dulcis qui nihil præter Hymnos divínos, & cántica spirituália repræsentet.

DOMINICA XVIII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. *Tit.* 6. *Can.* 4.

DOmínico die cessent ópera seculária, sit sacrum institútum, cessent lictóres, sileat præcónis tuba; vectúræ, omnes negociatiónes, contractus, Notariórum instrumenta ... cessent. Sit quies ánimi & córporis sancta, & ad Deum levàta mens, & à terrénis abstracta : satis sint Christiáno ópera caritátis, oratiónes piæ, Psalmi, Hymni & Cántica.

Tu autem.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Colonienſi.

An. 1536. *Part.* 9. *cap.* 14.

BEnedicentur campánæ, ut sint tubæ Ecclésiæ militantis, quibus vocétur pópulus ad conveniendum in Templum, & audiendum verbum Dei.

Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Cameracensi.

An. 1565. *Tit.* 6. *cap.* 15.

QUi tintinnábula & campánulas ad harmóniam quandam pulsáre solent, cáveant omninò, ne hujúsmodi pulsatióne cantiónes turpes, inhonestas, & vulgò jactátas imitentur; sed pótiùs Hymnórum & Canticórum Ecclésiæ modulatiónes.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

An. 1590. *Part.* 3. *cap.* 1.

IN nullos Ecclésiæ usus campánæ priùs admittantur quàm illis benedictióne Epíscopus fúerit elargítus; his postquám consecrátæ fúerint, leves inhonestæque cantiúnculæ non pulsentur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Reformatione Breviarii & aliorum Librorum ad usum Ecclesiæ : ubi de Fundationibus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. *in Decret. morum. Cap.* 21.

DIœcesáni diligenter vísitent Breviária, Missália, Antiphonária, ac Sanctórum Legendas : & quæ deprehénderint supérflua aut non satìs pro Ecclésiæ dignitáte conveniéntia, ipsi contínuò tollent, & resecábunt ; & quæ víderint esse necessária, adjícient.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Colonienſi.

An. 1536. *Part.* 2. *cap.* 6.

MUlto jam ex témpore pio ánimo desiderámus repurgári Breviária : nam cùm olim à sanctíssimis Pátribus instituítum sit, ut solæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitarentur ; nescímus quâ incúriâ accíderit, ut in eárum locum succésserintália cum iis néutiquam comparanda, atque ínterìm históriæ Sanctórum tàm incultæ & tàm negligenti judício conscriptæ, ut nec autoritátem habére videantur, nec gravitátem.

SABBATO.

Ex Concílio Rhemensi.

An. 1583. *Tit.* 3.

NE cui precum multitúdo aut prolixitas tædium géneret..... poterunt Epíscopi adhibíto Canonicórum & aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere, ut & Ecclésiæ dignitáti respóndeant, & facilè ab ómnibus exolvi piéque decantári possint.

DOMINICA XIX.

post Pentecosten.

Ex Concílio Turonensi.

An. 1583, *Tit.* 11.

DIébus Domínicis præsertim & áliis Festis, commessatiónes, convívia pública, tripúdia, saltatiónes, strépitus & chóreas fieri : venátu tempus térere : in hospítiis seu caupónis, áliis quàm peregrínis cibária & vinum minístrári : ludos.. máximè dum sacra conficiuntur, laudesque Deo decantantur, aperíri : Comœdias.... &ália ejus géneris irreligiósa spectácula agi, sub anathématis pœna próhibet hæc sancta Synodus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Rhemensi.

An. 1564. *Congr.* 3.

APrimæva Breviárii institutióne, id antíqui Patres voluísse vidéntur, ut síngulis hebdómadis totum Psaltérium recitarétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Narbonensi.

An. 589. *Can.* 2.

HOc definítum est, ut in psallendi ordínibus, per quémlibet Psalmum glória dicátur omnipotenti Deo, per majóres verò Psalmos, prout fuerint prolíxiùs, pausatiónes fiant, & per quámlibet pausatiónem, glória Trinitátis, Dómino decantétur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 25. de Purgatorio.

CUrent Epíscopi, ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicèt sacrificia, oratiónes, Eleemósinæ, aliáque pietátis ópera, quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fieri consuevérunt, secundùm Ecclésiæ institúta piè & devótè fiant: & quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus, vel áliâ ratióne debentur, non perfunctóriè, sed à Sacerdótibus & Ecclésiæ Ministris, & áliis qui hoc præstáre tenentur, diligenter & accurátè persolvantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cabilonensi secundo

An. 813. Can. 6.

IMputátur quibusdam frátribus eò quòd avarítiæ causâ hominibus persuadeant ut abrenuntiantes século, res suas Ecclésiæ cónferant; quod pénitùs ab ómnium méntibus eradicandum est. Animárum quippè salútem inquírere Sacerdos, non lucra terréna debet: quóniam fidéles ad res suas dandas non sunt cogendi, neque circumveniendi. Oblátio quippè spontánea esse debet.

Tu autem, Dómine, &c.

De reverentia in Ecclesiis, de Altarium, Vasorum sacrorum, Ornamentorum, &c. decentia. De Confraternitatibus.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Marciacensi.

An. 1326. cap. 46.

CUm Ecclésia Dómini, domus oratiónis esse débeat, non altérius negociatiónis, ut cum pace & quiéte intentis præcórdiis devótæ oratiónes & sacra solémnia in ea váleant celebrári;.... prohibémus.... ne de cétero causas in Ecclésiis vel Cemetériis áudeant agitáre, statúta, parlamenta facere.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi tértio.

An. 813. Can. 38.

SAcerdótes debent fidéles admonére, ut quando ad Ecclésiam convéniunt, sine strépitu ac tumultu eam ingrediantur: in qua étiam quámdiù oratiónis causa morantur, nequáquam inánes inter se próferant confabulatiónes, sed & témpore quo Missárum solémnia celebrantur, non solùm ab otiósis & inutílibus verbis, verúm etiá & à perniciósis cogitatiónibus fúnditùs abstinendum.

DOMINICA XX.

post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 829. L. 1. cap. 50.

NE in sancta venerábili die Domínica, mercátus, plácita & rurália quæque ópera, necnon & quáslibet carrigatiónes ullíus conditiónis hómines fácere præsúmant; quóniam dum hæc agunt, & decus Christia-

ultátis offuscant, & nomen Christi blasphemántibus locum ámplius attribuunt.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. *cap.* 15. *Decret. morum.*

CEssent in Eccléſiis quæcumque divínum possunt perturbáre Officium, aut óculos divinæ Majestátis offéndere: ne ubi peccatórum est vénia postulanda, ibi peccándi detur occásio, aut deprehendantur peccáta committi.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Turonensi secundo.

An. 567. *Can.* 4.

LAïci secùs altáre quo sancta Mystéria celebrantur, inter Cléricos, tàm ad Vigílias quàm ad Missas, stare pénitùs non præsúmant; sed pars illa, quæ à cáncellis versus altáre dividitur, choris tantùm psallántium páteat Clericórum.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Lateranensi quarto Œcumenico.

An. 1215. *cap.* 19.

PRæcípimus ut oratória, vasa, corporália & vestimenta Eccléſiæ, munda & nítida conserventur; nimis enim vidétur absúrdum, in sacris sordes negligere, quæ dedecérent étiã in prophánis.

FERIA QUINTA

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

An. 1573. *Part.* 2. *Tit.* 4.

DUas píxides unaquæque parochiális Eccléſia saltèm hábeat: álteram formâ majóri ad usum sacræ Communiónis pópulo in Eccléſia ministrandæ: álteram minóri, quâ sanctíſſimum Sacramentum ad infírmos deferátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tolosáno.

An. 1590. *cap.* 1. *num.* 3.

QUæ sacris rerum divinárum úsibus erunt comparata, nunquàm prophánis úsibus inservienda mútuò concedantur, nec promíscuâ secularium attrectatióne polluantur.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi.

An. 1583. *Tit.* 8.

PRohibémus Missis parœciálibus durántibus, ne in eádem Eccléſia Missæ altâ aut submíssâ voce, cujusvis Fundatiónis aut Confraternitátis colóre celebrentur; contemptóres Episcopórum arbítrio puniendos decernentes.

De Benedictione aquæ & de Sacellis domesticis.

DOMINICA XXI.

post Pentecosten.

Ex Concílio Frignigensi.

An. 1440. *cap.* 15.

VOlumus omnes Sacerdótes qui Paróchiis præsunt, síngulis diébus Dominícis aquam & sal benedícere; ac eósdem unà cum Clero ad ipsas Eccléſias spectante, horis consuétis antè Missárum solémnia processionáliter circumíre.

Tu autem.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi.

Anno 1566. Part. 2. Tit. 5.

ORatoriórum ædificatiónem aut usum ne facilè, sed magna de causa permittant Episcopi.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Senonensi.

Anno 1528. Decret. 13.

INhibémus Capellas de novo érigi, cónstrui, étiam omninò dirutas reædificári sine Diœcesanórum licéntia & permissu..... Si quæ sint Missæ quæ in Capellis privátis dici débeant die Domínico, non dicantur nisi post Missam Parochiálem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Agathensi.

Anno 506. Can. 21.

SI quis étiam extra Paróchias in quibus legítimus est ordinariúsque Conventus, Oratórium in agro habére volúerit; réliquis festivitátibus, ut ibi Missas téneat propter fatigatiónē famíliæ justâ ordinatióne permíttimus. Pascha verò, Natále Dómini, Epiphániam, Ascensiónem Dómini, Pentecosten & Natálem sancti Joannis Baptistæ, vel si qui máximi dies in festivitátibus habentur, non nisi in civitátibus aut in Paróchiis téneant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Moguntino.

Anno 1549. cap. 2. Can. 95.

SAcellâni nobílium in Sacéllis Missas celebrare, aut ália Sacramenta conferre, aut étiam prædicáre non præsúmant, nisi super eo autoritátem & consensum ordinariórum obtinúerint: salvis étiam júribus Parochiárum ad quas tália castra nobílium pertinére noscuntur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi.

Anno 1565. Part. 2.

ORatória ne sint in interiórum ædium pártibus, in quibus dómini vel família frequéntius versentur: sed cómmodo & honesto loco, à cubículis, triclíniis & ab aula separáto, ad templi formam própius accédant.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi.

An. 1576. Part. 1. Tit. 17.

NE Oratória à parte superióri vel cœnáculum, vel cubículum, vel omninò locum hábeant, ubi aut dormiátur, aut habitétur, aut quidquam profáni fiat.

Tu autem.

De diebus Festis sanctè agendis.

DOMINICA XXII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Aquensi.

An. 1585. Tit. de fest. cultu.

CUm Festi dies potíssimùm ad celebrandas Dei & Sanctórum laudes salutáriter fuerint instituti, curandū est diligenter, ut piè sanctéque ab ómnibus observentur, &, ne iis ipsis hómines ad divínam offensiónem & animárum perníciem aburantur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Cœmeteriis, Sepultura & Exequiis Defunctorum.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. *Part.* 1. *Tit.* 1.

CŒmetéria ut muro vel áliàs tutè úndique sepiantur, & eórum ingressus béstiis occludátur, curet Episcopus diligenter. In eórum médio crux firmiter erecta sit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. *Part.* 1. *Tit.* 17.

ECclésiæ óstia, Cœmetéria item, aut Rectóri, aut étiam áliis úsui ne sint, res profánas, onerave asportántibus hàcque & illac per Ecclésiam sacraque loca, quasi per viam públicam transeúntibus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nugarolienſi.

Anno 1303. *Can.* 8.

QUicumque extrà suâ Parochiálem Ecclésiam in quâ decessit elégerit sepultúram matrici Ecclésiæ solémniter præsentétur & eidem reddátur de funerálibus débitum, prout de jure vel in Paróchia fieri consuétum est.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Marciacensi.

Anno 1326. *cap.* 23.

CUm in Exéquiis in Ecclésia mórtuis impendendis, impedimenta compléta provéniunt per amícos, cognátos, aliosve domésticos, lamentatiónes, ululátus & altos clamóres vociferando, emittendo; statúimus, quod cessétur à divínis in dictis obséquiis quamdiù duráverit impedimentum prædictum.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *Part.* 2. *Cap.* 10.

MOrtuos intrà Ecclésiam, multò minùs propè Altáre sepelíri non ita fácilè permittátur, nisi eos quos Ecclesiástica dignitas, aut géneris prærogatíva, aut ómnibus perspecta virtus illustrióres reddíderit, ita tamen ut supra soli planitiem sépulchri moles non attollátur.

SABBATO.

Ex Concílio Rhemensi.

An. 1583. *Cap.* 15. *de Sepult.*

PAuperes, quibus ádeò ténues fuére facultátes, ut própriis impensis humári néqueant; gratis, ac honestè tamen sepéliant Párochi: alióqui pœnas arbitrárias exolutúri.

Tu autem.

[*Quando post Pentecosten sunt Dominicæ tantùm vigenti tres, tunc Dominicâ & Hebdamadâ XXIII. omissis Canonibus immediatè sequentibus, leguntur ad Primam Canones Dominicæ & Hebdom. ultimæ post Pentecosten, infrà*, cxcj.]

De Sanctorum invocatione, Reliquiis & Imaginibus, de Miraculis & Indulgentiis.

DOMINICA XXIII.
post Pentecosten.

Ex Concílio Mogunt́ino.
Anno 1549. cap. 61.

SAnctórum celebritátes in diem Dominicam incidentes, censémus submovendas, & in Fériam áliquam præcedentem vel sequentem transferendas, quò Sanctórum ómnium Dómino, sua conservétur solémnitas, exceptis beátæ Mariæ, Apostolórum & áliis summis Festivitátibus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. Decret de Invoc. SS.

QUi docendi munus curamque sústinent, fidéles dóceant, Sanctos una cum Christo regnantes, oratiónes suas pro homínibus Deo offerre, bonum atque útile esse suppliciter eos invocáre, & ob beneficia impetranda à Deo per Fílium ejus Jesum Christum Dñum nostrum ad eórum oratiónes, opem auxiliumque confúgere.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. de Invoc. ven. & Reliq. Sanct. & sac. Imag.

OMnis superstítio in Sanctórum invocatióne, Reliquiárum veneratióne, & imáginum sacro usu tollátur; omnis turpis quæstus eliminétur: omnis dénique lascívia vitétur, ita ut procáci venustáte imágines non pingantur nec ornentur.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. de Invoc. ven. & Reliq. Sanct. & sac. Imag.

STatuit sancta Synodus nulla admittenda esse nova miracula nec novas Reliquias recipiendas, nisi recognoscente & approbante Episcopo.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. Decret. de sac. Imag.

IMágines Christi, Deíparæ, Vírginis & aliórũ Sanctórũ, in templis præsertim habendæ & retinendæ, eísque débitus honor impertiendus: non quòd credátur inesse áliqua in iis divínitas, vel virtus, propter quam sint colendæ; vel quòd fidúcia in Imagínibus sit figenda; sed quóniam honos qui eis exhibétur, refertur ad prototypa quæ illæ repræsentant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. Decret. de Indulg.

SAcro-sancta Synodus Indulgentiárum usum Christiáno Pópulo máximè salutárem, & sacrórum Conciliórum autoritáte probátum, in Eccléfia retinendum esse docet & præcipit..... in iis tamen concedendis moderatiónem juxta véterem & probátam in Eccléfia consuetúdinem adhibéri cupit.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Tolosáno.

An. 1590. *Part.* 2. *cap.* 12.

PRovidébunt Epíscopi ne Indulgéntiæ ad quæstum convertantur, sed ad quiétis fideíque propagatiónem dirigantur.

Tu autem.

[*Quando post Pentecosten sunt plures Hebdomades quàm vigenti-quatuor, observatur Rubrica præscripta in Proprio de Tempore* 283. *totque ex Hebdomadibus quæ post Epiphaniam superfuerunt, resumuntur quot necesse est resumi, in iis autem leguntur ad Primam Canones convenientes ut sequuntur.*]

CANONES

HEBDOMADARUM *POST EPIPHANIAM* RESUMENDARUM.

De sacris Ordinibus.

DOMINICA III.

Quæ superfuit post Epiphan.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 23. *de Ord. Can.* 4.

SI quis díxerit per sacram Ordinatiónem non dari Spíritum sanctum, ac proinde frustrà Epíscopos dícere: Accipe Spíritum sanctum; aut per eam non ímprimi caractérem; vel eum qui Sacerdos semel fuit, láicum rursùs fieri pósse; anáthema sit.

Tu autem.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Rothomagensi.

Anno 1445. *cap.* 16.

AD sacros Ordines promovendi hábeant benefícium seu patrimónium, vel títulum verum & non fictum, à suis paréntibus & propínquis sine fraude: in quo si qui suos datóres aut promotóres circumvénerint, suórum sint Ordinum executióne suspénsi.

Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib. cap.* 16.

SUbdiáconi..... in Esdra inveniuntur, appellantúrque ibi Nathinæi, id est, inhumilitáte Dómino servientes... Isti oblatiónes in templo Dñi suscípiunt à pópulis; isti obédiunt officiis Levitárum: isti quoque vasa córporis & sánguinis Christi Diacónibus ad altária Dómini ófferunt. De quibus quidem plácuit Pátribus, ut quia sacra mystéria contrectant, casti & continentes sint ab uxóribus.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 7.

DEcrevérunt Apóstoli, Apostolórumque succeſsóres per omnes Eccléſias ſeptem Diáconos ordinandos eſſe qui ſublimióri gradu próximè circà aram Chriſti quaſi columnæ altáris aſsísterent.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *Lib.* 1. *cap.* 7.

SIne Diáconis Sacerdos nomen habet, Officium non habet. Nam ſicut in Sacerdóte conſecrátio, ita & in Miniſtro diſpenſátio Sacramenti eſt. Ille oráre, hic pſállere mandat; ille oblàta ſanctíficat, hic ſanctificáta diſpenſat.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℣. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentino.

Seſſ. 23. *de Ord. cap.* 1.

NOvum, viſíbile & externum ſacerdótium, in quod vetus tranſlátum eſt à Dómino Salvatóre noſtro inſtitútum eſſe, atque Apóſtolis, eorumque ſucceſsóribus in ſacerdótio, poteſtátem tráditam conſecrandi, offerendi & miniſtrandi Corpus & Sánguinem ejus, necnon & peccáta dimittendi & retinendi, ſacræ Litteræ oſtendunt, & Cathólicæ Eccléſiæ traditio ſemper docuit.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 15.

QUi régimen Sacerdótii contendit appétere, antè in ſe diſcútiat ſi vita honóri ſit cóngrua. Quòd ſi non diſcrepat, humíliter ad id, ad quod vocátur, accédat.

De Virtutibus in Clero requiſitis.

DOMINICA QUARTA

Qua ſuperfuit poſt Epiphan.

Ex Concílio Tridentino.

Seſſ. cap. 1. *Decr. de Refor.*

MOnébunt Epíſcopi ſuos Cléricos in quocumque Ordine fúerint, ut converſatióne, ſermóne & ſciéntia, commiſſo ſibi Dei pópulo præeant, mémores ejus quod ſcriptum eſt: Sancti eſtóte, quia & ego ſanctus ſum. Et juxta Apóſtoli vocem; Némini dent ullam offenſiónem, ut non vituperétur miniſtérium eórum.

Tu autem.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalensi.

An. 1583. *Tit.* 21.

CLérici qui in ſortem Dómini vocáti ſunt, omni virtútum génere ornári debent ſpectáculum facti, ut ait Apóſtolus, mundo, Angelis & homínibus: némini dantes ullam offenſiónem, ne vituperétur ipsórum miniſtérium, ſed in ómnibus exhibentes ſemetípſos ſicut Dei Miniſtros.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℣. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Anno 633. cap. 22.

QUamvis consciéntiam puram apud Deum nos habére opórteat, tamen apud hómines famam óptimam custodíre cónvenit, ut, juxta præceptum Apostólicum, non tantùm coram Deo, sed étiam coram homínibus, vitæ sanctæ testimónium habeámus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. Lib. 1. cap. 34.

NUllum omnipotenti Deo tale est sacrificiũ, quale est zelus animárum: sicut Psalmista ait: zelus domûs tuæ comédit me.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. Lib. 1. cap. 34.

QUi zelo rectitúdinis movétur, sic culpas delinquéntium córrigat, ut antè ipse qui córrigit, per patiéntiam crescat, ut fervórem suũ transcendendo dijúdicet; ne intemperanter excitátus, ipso zelo rectitúdinis, longè à rectitúdine aberret.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Valentino.

Anno 855. C. 15.

SAcerdos maturitáte morum, & repudiatióne ómnium levitátum ac vanitátum, ómnibus sibi adhæréntibus & intuéntibus formam disciplínæ & verecúndiæ, ac modéstiæ infundat.

SABBATO.

Ex Concílio Toletáno.

Anno 633. cap. 21.

INoffensos & immaculátos decet Dei Sacerdótes exístere, nec ullo eos fornicatiónis contágio póllui: sed castè viventes, mundos semetipsos celebrandis exhibeant Sacramentis.

DOMINICA QUINTA.

Quæ superfuit post Epiphan.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 22. cap. 1. de Refor.

SIc decet omninò Clércos, in sortem Dómini vocátos vitam moresque suos omnes compónere, ut hábitu, gestu, incessu, sermóne, aliísque ómnibus rebus nil nisi grave, moderátum ac religióne plenum præ se ferant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. cap. 4.

MElius satiúsque fúerat Sacerdótibus negligéntibus non subsístere, quàm acceptis divínis Officiis, per réprobam vitam praváque exempla, his quibus prodésse debuérunt, offendículum iniquitátis & láqueum perpétuæ damnatiónis exístere.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. Part. 3. Tit. Monitiones.

PAupertátem dilexit & docuit Cœléstis Magístet Christus, qui nascens in præsépio pónitur, & nudus in Cruce móritur. Scitóte paupertáti sócias adjungi sobrietátem, abstinéntiam & réliquas virtútes quibus prælucére oportet Minístros Dei.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. *Cap.* 3. *Tit. Monitiones.*

EXemplo Sanctórum, vos paupertáte, sobrietáte, ac parcimóniâ ita ágite; ut non modò a supervacaneárum rerum úsibus abstinentes, sed vestro étiam defraudantes victu, Ecclésias vestras & altária exornétis..... aliénis item necessitátibus subveniátis & paupéribus opitulémini.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 18.

VIr Ecclesiásticus & crucifigi mundo per mortificatiónem própriæ carnis debet; & dispensatiónem Ecclesiásticí Ordinis, si ex Dei voluntáte provénerit, nolens quidem, sed húmilis, gubernandam suscípiat.

Tu autem.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1 *cap.* 22.

HÆc est in Dei Sacerdótibus vera discrétio, quâ nec per libertátem superbi, nec per humilitátem fiunt remissi.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 95.

HAbéto simplicitátem columbæ, ne cuíquam machinéris dolos; & serpentis astútiam, ne aliórum supplantéris insídiis.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

DOMINICA SEXTA

Quæ fuit post Epiphan.

Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816 *Lib.* 1. *cap.* 96.

VOlo, ut sine intermissióne orátio, & vigil tibi sit sensus... Fácito áliquid óperis, ut semper te Diábolus invéniat occupátum.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 9.

TEnébit Sacerdos illam supereminentem donis ómnibus caritátem sine qua omnis virtus nihil est; custos enim sanctitátis, caritas est.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Turonensi primo.

Anno 461. *Can.* 1.

SI universis fidélibus, secundùm Apostólicam doctrinam, cástitas custodienda indícitur; ut qui habent uxóres, ita sint quasi non habentes: quantò magis Sacerdótes Dei ac Levítæ, divino mancipáti altári custodíre debent, ut non solùm cordis, verùm étiam córporis puritátem servantes, pro plebe supplicatúri... ad divinum introíre mereantur auditum.

FERIA QUARTA

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *Part.* 1. *cap.* 4.

CUm ea sit Sacerdotális Ordinis dignitas ut áliis videátur dignitátibus prælucére, summâ ope niti debent Sacerdótes, ut effictam ómnium ánimis tanti múneris dignitátem exempli raritáte sustineant, illudque perpétuò réputent se non sibi solos vivere, sed præcláræ vitæ do-

cumenta áliis homínibus debére.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cabillonensi.

Anno 813. *C.* 4.

HUmilitátem atque religiónem, & in vultu, & in ópere, & in hábitu & in sermóne demonstrent Sacerdótes.

FERIA SEXTA

Ex Concílio Moguntino.

Anno 813. *Can.* 10.

TAles debent esse qui divínis cúltibus se mancipandos student exhibére; ut dum sciéntiæ óperam dant, doctrínæ grátiam pópulis administrent.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi.

Anno 813. *Can.* 3.

IN Canónibus & in Libro Pastoráli à beáto Gregório Papa édito se debet unusquisque (Pastor) quasi in quodam spéculo assíduè considerâre.

HEBDOMADA ULTIMA POST PENTECOSTEN.

De tenenda à Clericis erga Laïcos in variis agendi ratione, de conversatione ab ipsis cum Monialibus fugienda; deque ingressu intra Sanctimonialium septa prohibito.

DOMINICA ULTIMA *post Pentecosten.*

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. *Tit.* 23. *de Missa, Can.* 8. *& 9.*

NOn celebrétur Missa Parochiális ad nutum Nobílium & Laïcórum, sed consuétâ & opportúnâ horâ. Prováideant Episcopi & Rectóres, ne simul & tumultuárie plures Missæ privátæ, sed certo órdine, & váriis horis celebrentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Senonensi.

Anno. 1528. *in Decret. morum cap.* 25.

IN conversatióne cum Laïcis, ita se hábeant Clérici, ut neque ex nímia familiaritáte, aut conversatióne æquáli, reddátur contemptus dignitátis; neque ex nímia austeritáte, fastu, aut pompa, superbi, aut plus æquo eláti judicentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Rhemensi.

Anno 1583. *Tit. de Clericis, num.* 2.

NE Clérici Sacris initiáti, aut beneficiáti, se suamque óperam Laïcis quantumvis Nobílibus addicant, ad rerum domesticárum dispensatiónem, negotiórum procuratiónem, cellæ vináriæ, vel annónæ régimen, aut áliquod áliud vile, indecorumque suo Ordini ministérium; . . . alióquin severíssimè coerceantur.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquileiénsi.

Anno 1596. *cap.* 11.

CONvívia & nímiam Laïcórum familiaritátem, multárum offensiónum, & scandalórum originem, debent Clérici in quocumque gradu constitúti, declináre ac fúgere.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Lateranénsi tértio Œcuménico

Anno 1179. *cap.* 11.

MOnastéria Sanctimoniálium si quísquam Cléricus, sine manifésta & necessária causa frequentáre præsúmpserit, per Epíscopum arceátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Epaonénsi.

Anno 517. *Can.* 38.

MOnastéria puellárum non nisi probátæ vitæ & ætátis provectæ, ad quascumque eárum necessitátes vel ministratiónes permittantur intráre. Ad faciendas verò Missas qui ingressi fúerint, statim exacto ministério régredi festinábunt.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. *cap.* 5.

INgredi intrà septa Monastérii Sanctimoniálium némini líceat, cujuscumque géneris aut conditiónis, sexus, vel ætátis fúerit, sine Epíscopi vel Superióris licéntia in scriptis obtenta sub excommunicatiónis pœna ipso facto incurrenda. Dare autem tantùm Epíscopus vel Súperior licéntiam debet in cásibus necessáriis.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℣. Deo grátias.

CANONES PROPRII,

IN ALIQUIBUS FESTIS,

OMISSO CANONE OCCURRENTE,

LEGENDI

AD PRIMAM.

DIE VIII. SEPTEMBRIS.

In Festo

NATIVITATIS

BEATÆ MARIÆ

VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1547. *Sess. de Justif. Can.* 23.

SI quis hóminem semel justificátum dixerit posse in tota vita peccáta ómnia étiam veniália, vitáre, nisi ex speciáli Dei privilégio, quemádmodum de beáta Vírgine tenet Eccléfia; anathema fit.

DIE XXV. SEPTEMBRIS.

In Festo

SANCTI MAURICII

ET SOCIORUM EJUS,

Martyrum.

Ex antíquis Constitutiónibus Eccléfiæ Orientális.

T. 2. Conc. Labb. p. 350.

SAnctórum Mártyrum fiat quotannis Commemorátio ab univerfa Chriftiána plebe: nec reputentur ut réliqui mórtui; fed máximus deferátur illis honor: quóniam amici Dei & Eccléfiæ diadéma & coróna: fuo quippe pretiófo sánguine cornu Chriftiánæ Religiónis extulérunt præ cunctis géntibus & pópulis.

Tu autem, Dómine, miferére noftri.

℟. Deo grátias.

DIE I. NOVEMBRIS.

In Festo

OMNIUM SANCTORUM.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Sess.* 25. *Decret. de Invocat. Sanctorum.*

MAndat fancta Synodus ómnibus docendi munus curamque fuftinéntibus, ut..... fidéles diligenter inftruant, docentes eos, Sanctos una cum Chrifto regnantes, oratiónes fuas pro homínibus Deo offerre: bonum atque útile effe fupplíciter eos invocáre: & ob beneficia impetranda à Deo per Fílium ejus Jefum Chriftum, qui folus noster Salvátor & Redemptor eft, ad eórum oratiónes, opem, auxíliumque confúgere.

Tu autem, Dómine, miferére noftri.

Deo grátias.

Die II.
IN COMMEMORATIONE Fidelium Defunctorum.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 25. in Decret. de Purg.

PRæcipit sancta Synodus Epíscopis, ut sanam de Purgatório Doctrínam à Sanctis Pátribus & sacris Concíliis tráditam, à Christi fidélibus credi, tenéri, docéri, & ubíque prædicári diligenter stúdeant. Apud rudem verò plebem difficilióres ac subtilióres quæstiónes, quæque ad ædificatiónem non faciunt, à populáribus conciónibus secludantur. Incerta item, vel quæ spécie falsi labórant, evulgári & tractári non permittant. Ea verò quæ ad curiositátem quamdam aut superstitiónem spectant, vel turpe lucrum sápiunt, tanquam scándala & fidélium offendícula prohíbeant.

Tu autem, Dómine.

In Festo Solemni SS. PATRONORUM, *Ubi non habetur Canon proprius.*

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

Anno 1573. *Tit.* 1.

QUò religiosius ínco læ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illius Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Eccléfia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes; quárum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ Patrónus est & custos, quò ad illius imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet: cùm frequéntior in Eccléfia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet.

IN FESTO DEDICATIONIS *Ecclesiæ.*

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *Lib.* 2. *cap.* 11.

QUia Pontífices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illuc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus beneficia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujusmodi loca ad Deum exorándum, ubique propítium faciendum, frequenter ac devóte ádeant (Christiáni); dignosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus minimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant.

Tu autem, Dómine.

INDEX
PSALMORUM.

Psalmi.		*Pagina.*
119	AD Dóminum cùm tribulárer.	65
27	Ad te, Dómine, clamábo.	6
24	Ad te, Dómine, levávi.	40
122	Ad te levávi óculos meos.	81
28	Afferte Dómino, filii Dei.	128
77	Atténdite, pópule meus.	69
48	Audíte hæc, omnes gentes.	119
118	BEáti immaculáti in via.	14
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	133
31	Beáti quorum remissæ sunt.	65
40	Beátus qui intélligit.	118
1	Beátus vir qui non ábiit.	2
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	25
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	95
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus.	30
102	Bénedic, ánima mea, Dómino, & ómnia.	78
143	Benedictus Dóminus Deus meus.	134
84	Benedixísti, Dómine, terram tuam.	53
91	Bonum est confitéri Dómino.	35
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte.	41
149	Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus.	129
97	Cantáte Dómino cánticum novum, quia.	42
18	Cœli enarrant glóriam Dei.	49
74	Confitébimur tibi, Deus.	121
110	Confitébor tibi, Dómine..... in concílio.	24
9	Confitébor tibi, Dómine..... narrábo.	67
137	Confitébor tibi, Dómine....quóniam audísti.	97
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	31
135	Confitémini Dómino quóniam....Confitémini.	35
106	Confitémini Dómino quóniam...Dicant qui.	51
117	Confitémini Dómino quóniam....Dicat nunc.	15
105	Confitémini Dómino quóniam..... quis loquétur.	33
15	Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te.	85

Psalmi.		*Paginæ.*
115	Crédidi, propter quod locutus sum.	97
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	27
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine.	81
43	Deus, áuribus nostris audívimus.	109
49	Deus deórum Dóminus locútus est.	58
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	9
21	Deus, Deus meus, réspice in me.	113
69	Deus, in adjutórium meum intende.	9
53	Deus, in nómine tuo salvum me fac.	105
71	Deus, judícium tuum Regi da.	51
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	61
66	Deus, misereátur nostrî.	92
45	Deus noster refúgium & virtus.	130
82	Deus, quis símilis erit tibi?	122
59	Deus, repulísti nos.	131
81	Deus stetit in synagóga deórum.	79
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam.	66
93	Deus ultiónum Dóminus.	79
114	Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	45
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea.	4
38	Dixi: Custódiam vias meas.	99
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	24
35	Dixit injustus, ut delinquat.	72
52	Dixit insípiens....in iniquitátibus.	43
13	Dixit insipiens.../in stúdiis suis.	83
140	Dómine, clamávi ad te.	63
7	Dómine, Deus meus, in te sperávi.	48
87	Dómine Deus salútis meæ.	127
8	Dómine, Dóminus noster.	39
142	Dómine, exaudi oratiónem meam áuribus.	128
101	Dómine, exaudi oratiónem meam, & clamor.	111
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	77
6	Dómine, ne in furóre tuo....Miserére.	47
37	Dómine, ne in furóre tuo....Quóniam.	117
130	Dómine, non est exaltátum cor meum.	82
138	Dómine, probásti me.	115
3	Dómine, quid multiplicáti sunt.	5
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo?	49
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	92
23	Dómini est terra, & plenitúdo ejus.	53
26	Dóminus illuminátio mea.	93
22	Dóminus regit me.	94
92	Dóminus regnávit, decórem indútus est.	96
96	Dóminus regnávit, exúltet terra.	54
98	Dóminus regnávit, irascántur pópuli.	42

Psalmi.		*Paginæ.*
133	ECce nunc benedícite Dóminum.	28
132	Ecce quàm bonum.	63
58	Eripe me de inimícis meis.	102
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	116
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	129
144	Exaltábo te, Deus meus rex.	98
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	7
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.	84
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam.	103
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	120
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, & ne.	101
16	Exaudi, Dómine, justítiam meam.	122
39	Expectans expectávi Dóminum.	110
80	Exultáte Deo adjutóri nostro.	89
32	Exultáte, justi, in Dómino.	85
67	Exurgat Deus, & dissipentur.	85
86	FUndamenta ejus in móntibus sanctis.	131
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	136
125	In convertendo, Dóminus.	46
10	In Dómino confído.	82
113	In éxitu Israel de Ægypto.	25
70	In te, Dómine, sperávi.... & éripe me.	105
30	In te, Dómine, sperávi.... in justítia.	75
65	JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum.	7
99	Jubiláte Deo, omnis terra, servíte.	10
34	Júdica, Dómine, nocentes me.	56
42	Júdica me, Deus, & discérne.	77
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	58
121	LÆtátus sum in his.	63
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	108
147	Lauda, Jerúsalem, Dóminum.	91
148	Laudáte Dóminum, de cœlis.	11
150	Laudáte Dóminum in Sanctis ejus.	56
116	Laudáte Dóminum omnes gentes.	126
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	74
134	Laudáte nomen Dómini.	38
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	25
120	Levávi óculos meos in montes.	45
47	MAgnus Dóminus, & laudábilis.	130
131	Memento, Dómine, David.	133

Psalmi.		*Pagina.*
56	Miserére meî, Deus, miserére meî.	123
55	Miserére meî, Deus, quóniam.	118
50	Miserére meî, Deus, secundùm.	135
100	Misericórdiam & judícium.	51
88	Misericórdias Dómini in æternum.	87
126	NIsi Dóminus ædificáverit domum.	81
123	Nisi quia Dóminus erat in nobis.	45
36	Noli æmulári in malignántibus.	59
61	Nonne Deo subjecta erit.	120
75	Notus in Judæa Deus.	121
46	OMnes gentes, pláudite mânibus.	42
107	PArátum cor meum, Deus.	90
72	QUàm bonus Israel Deus.	44
83	Quàm dilecta tabernácula tua.	94
2	Quare fremuérunt gentes.	3
41	Quemádmodum desíderat cervus.	76
124	Qui confidunt in Dómino.	81
51	Quid gloriáris in malítia.	191
90	Qui hábitat in adjutório Altíssimi.	28
79	Qui regis Israel, intende.	96
128	SÆpè expugnavérunt me.	114
68	Salvum me fac, Deus.	103
11	Salvum me fac, Dómine.	99
57	Si verè útique justítiam.	111
136	Super flúmina Babylónis.	46
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	73
94	VEníte, exultémus Dómino.	2
5	Verba mea áuribus pércipe, Dómine.	71
76	Voce meâ ad Dóminum.....voce meâ ad Deum.	39
141	Voce meâ ad Dóminum....voce meâ ad Dóminum.	64
12	USquequò, Dómine.	65
73	Ut quid, Deus, repulísti.	132

Index Canticorum Psalterii.

A	Udite, cœli, quæ loquor.	124
Benedícite, ómnia ópera.		10
Benedictus Dóminus.		12

Cantica.	*Pagina.*
Benedictus es, Dómine.	91
Cantémus Dómino.	36
Collaudáte cánticum.	37
Confitébor tibi.	73
Dómine, audívi.	106
Ego dixi: In dimídio.	54
Exultávit cor meum.	90
Incípite Domino in tympanis.	126
Magníficat ánima mea.	27
Magnus es, Domine.	74
Miserére nostrî, Deus.	55
Nunc dimittis.	29
Urbs fortitúdinis nostræ.	107

FINIS.

TABULA MODORUM CANTUS,

Reſpondens numeris ac litteris Alphabeticis in hoc Breviario diſtributis ante ſingulas Antiphonas.

Non tantùm quiſque modus pſallendi quem vulgò ſed impropriè tonum vocant, ſuo numero notatur ad Antiphonas, ſed etiam uniuſcujuſque Modi terminationes litteris propriis deſignantur; quia variatio terminationum in cantu Gregoriano fit juxta initium cantûs Antiphonæ, quod huic terminationi reſpondet, ſicut vice versâ initium cantûs Antiphonæ reſpondere debet terminationi pſalmodicæ ſecundùm varietates in ſyſtemate S. Gregorii Papæ admiſſas.

Terminationes verò in verſibus Pſalmorum aliæ ſunt completæ, aliæ incompletæ. Terminatio completa ea eſt cujus ultimus ſonus idem eſt ac ultimus ſonus totius Antiphonæ quæ præceſſit; verbi gratiâ, in primo & ſecundo Modo terminatio in re *vel in* la *; in tertio Modo terminatio in* mi, *& ſic de ceteris. Terminatio autem incompleta ſeu ſuſpenſa ea eſt cujus ultimus ſonus alius eſt ac ultimus ſonus Antiphonæ ejuſdem modi; exempli gratiâ, in primo Modo cujus Antiphonæ terminantur in chorda* re, *terminationes in* la, *in* ſol, *in* fa.

Terminationes completæ deſignantur litterâ majuſculâ, incompletæ verò litterâ minuſculâ.

Notandum eſt etiam, quod loco ſyllabarum, ut, re, mi, fa, ſol, la, ſi, *hæ terminationes, compendii causa, per unam è ſeptem primis litteris Alphabeti in hocce Libro fuerunt deſignatæ; ita ut more Veterum* a *deſignet chordam* la; b *chordam* ſi; c *chordam* ut; d *chordam* re; e *chordam* mi; f *chordam* fa; g *chordam* ſol.

I.

PRIMUS MODUS DICTUS IN D.

Id est cujus Antiphonæ desinunt in chorda D, *aliter dicta chorda* re.

Terminationes Psalmorum completæ.

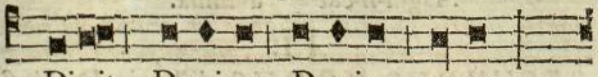

Di-xit Dominus Domino meo:

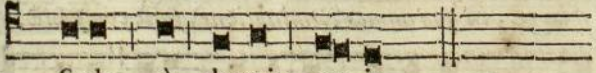

Sede à dextris me-is.



sæculorum a-men. Magni-ficat.

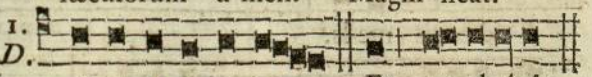

e u o u. a e. Et ex-ul-távit,

Terminationes incompletæ.

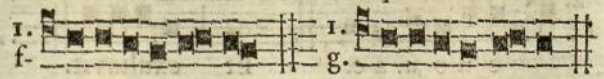

e u o u. a e. e u o u. a e.

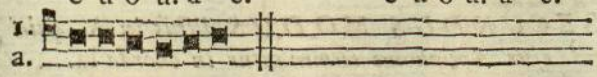

e u o u. a e.

PRIMUS MODUS in A.

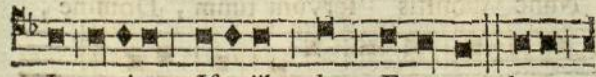

In ex-itu Is-raël de Ægypto, domus

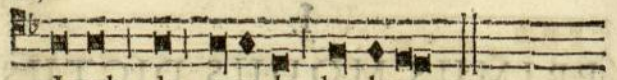

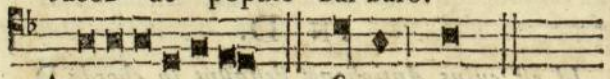



II.

SECUNDUS MODUS dictus in D. *id est in* re, *in quo omnes terminationes sunt completæ.*

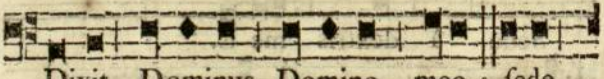

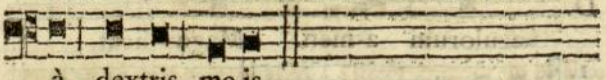

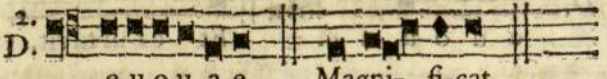

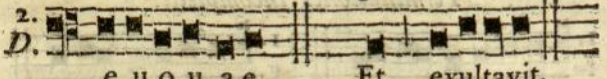

SECUNDUS MODUS dictus in A, *quia ejus Antiphonæ terminantur in chorda* la.

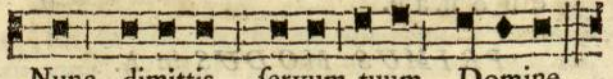

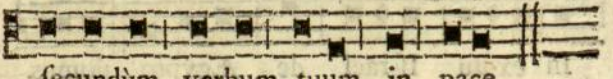

2. A.

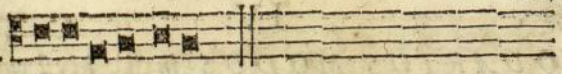

e u o u. a e.

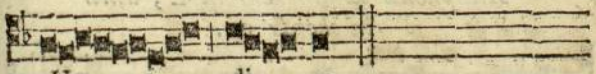

Hæc di- es.

III.

TERTIUS MODUS, in quo Antiphonæ desinunt semper in chorda E, *aliter dicta* mi.

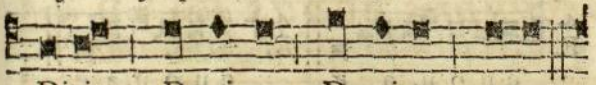

Dixit Domi-nus Do-mi-no meo:

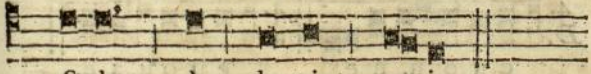

Sede à dextris me-is.

3. E.



e u o u. a e.

Hæc terminatio in E *non annotata est in usu, nisi in Canticis Evangelicis.*

3. a.



e u o u. a e.

3. *a.*

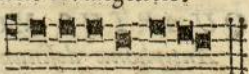

e u o u. a e.

3. b.



e u o u. a e.

3. g.



e u o u. a e.

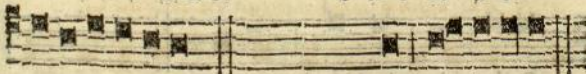

e u o u. a e. *In Cant.* Et exultavit.

IV.

QUARTUS MODUS in E, *id est cujus Antiphonæ terminantur in* E, *aliter in chorda* mi.

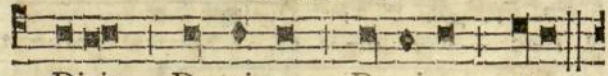

Dixit Do-mi-nus Domino meo:



Sede à dextris me-is.

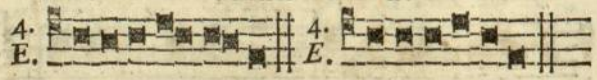

e u o u. a e. e u o u. a e.

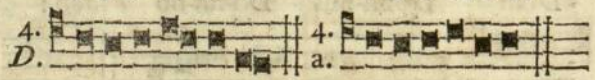

e u o u. a e. e u o u. a e.



Magni- fi-cat. Et ex-ul-távit.

QUARTUS MODUS in A, *id est cujus Antiphonæ desinunt in chorda* A. *id est in* la *prævio* b *molli.*

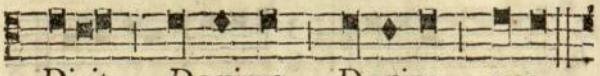

Dixit Dominus Domino meo:



Sede à dextris meis.

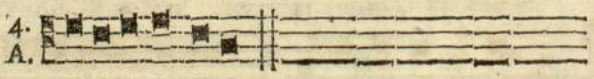

e u o u. a e.

V.

QUINTUS MODUS in C, *id est cujus Antiphonæ desinunt in chorda* c *aliter dicta* ut.

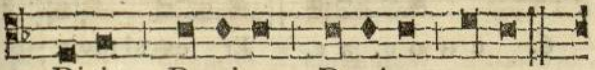

Dixit Dominus Domino me-o:

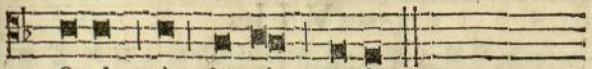

Se-de à dextris me-is.

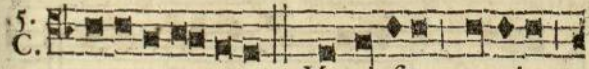

5. C.

e u o u. a e. Magni- ficat, a- nima

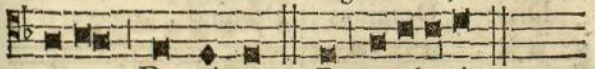

me-a Do-minum. Et ex-ultavit.

QUINTUS MODUS in F, *id est cujus Antiphonæ terminantur in chorda* F *aliter dicta* fa.

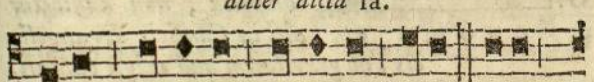

Dixit Dominus Domino meo: Sede

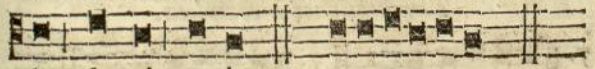

à dextris me-is. 5. a. e u o u. a e.

VI.

SEXTUS MODUS. In eo omnes Antiphonæ terminantur in fa, *sive in chorda* F. *& non est nisi unica terminatio psalmodica.*

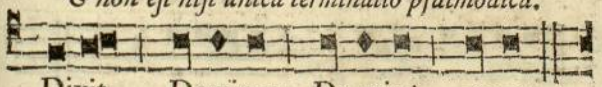

Dixit Dominus Do-mino me-o:



Sede à dex-tris me-is.



6. e u o u. a e. Et ex-ul-tavit.

VII.

SEPTIMUS MODUS.

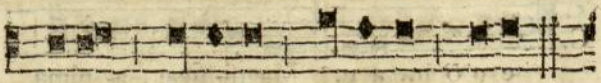

Dixit Dominus Domino meo:

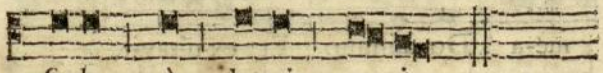

Sede à dextris me-is.

7. G. 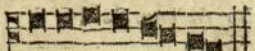

e u o u. a e.

Hæc terminatio quæ eſt completa, non adhibetur niſi in Canticis Evangelicis, ob gravitatem quâ exigit cantari.

Terminationes incompletæ.

7. a. 

e u o u. a e.

7. b. 

e u o u. a e.

7. ç. 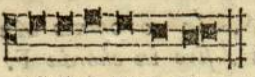

e u o u. a e.

7. c. 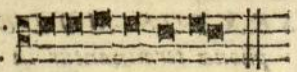

e u o u. a e.

7. d. 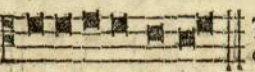

e u o u. a e.

7. d. 

e u o u. a e.

VIII.

OCTAVUS MODUS.

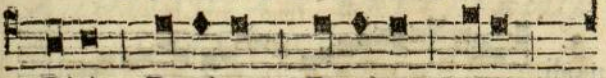

Dixit Dominus Domino meo:



Sede à dextris meis.

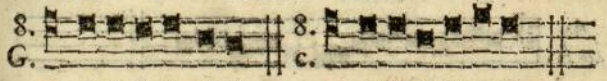

8. G. e u o u. a e. 8. c. e u o u. a e.

MODUS pſallendi ad Horas minores & Completorium intra hebdom. integram Paſchæ.

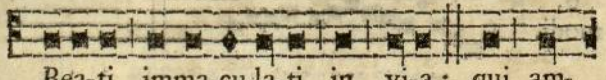

Bea-ti imma-cu-la-ti in vi-a: qui am-

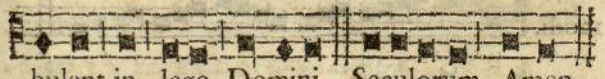

bulant in lege Domini. Seculorum. Amen.

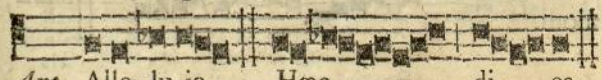

Ant. Alle-lu-ia. Hæc di- es.

Neumata (ſeu jubili) ut ex antiquis Eccleſ. libris colligere eſt, inſtituta ſunt ut cantentur in fine ultimæ Antiphonæ cujuſque Nocturni, Laudum & Veſperarum, & poſt Antiphonas Canticorum Evangelicorum.

Jubilus ad Antiphonas 1. modi.

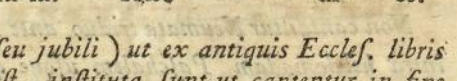

2. modi.



3. modi.



4. modi.



4. *in* A.

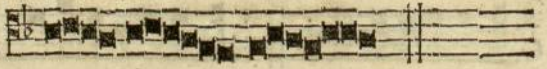

5. modi.

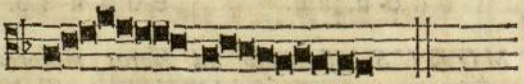

6. modi.



7. modi.

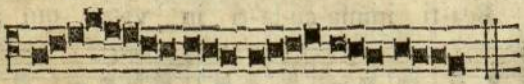

8. modi.

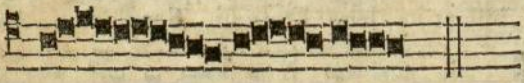

Non cantantur Neumata triduo ante Paſcha, nec intra hebdomadam Paſchalem uſque ad Veſperas Sabbati excluſivè, neque in Officiis Defunctorum.

ADDITIO AD BREVIARIUM MIRAPISCENSE.

Psalmi selecti dicendi ad omnes, vel ad aliquas Horas quorumdam Festorum, loco Psalmorum qui in Breviario assignantur.

Pars Autumnalis.

IN NATIVITATE B. MARIÆ VIRGINIS.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà, nisi Festum occurrat Feriâ secundâ: tunc enim in I. Vesperis dicuntur Psalmi, qui infrà pro II. Vesperis assignantur, & sic in Festis sequentibus.
AD COMPLETOR. Psalmi & Capitulum de Dominica.
AD LAUDES. Psalmi ut infrà. Canticum ut in Proprio.
AD II. VESPERAS. Psalmi ut infrà.

IN FESTO EXALTATIONIS SANCTÆ CRUCIS.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETOR. Psalmi & Capitulum de Dominica.
AD OFFICIUM NOCTURNUM & AD LAUDES. Psalmi cum Cantico ut infrà.
AD HORAS. Psalmi de Dominica.
AD II. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETORIUM. Psalmi & Capitulum de Dominica.

IN FESTO S. MICHAELIS ARCHANGELI, &c. ET IN FESTO SANCTORUM ANGELORUM CUSTODUM.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETOR. Psalmi & Capitulum de Dominica.
AD OFFICIUM NOCTURNUM & AD LAUDES. Psalmi cum Cantico ut infrà.
AD HORAS. Psalmi de Dominica.
AD II. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETOR. Psalmi & Capitulum de Dominica.

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETORIUM. Psalmi & Capitulum de Dominica.
AD LAUDES. Psalmi ut infrà. Canticum ut in Proprio.

IN PRÆSENTATIONE B. MARIÆ VIRGINIS.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà.
AD COMPLETORIUM. Psalmi & Capitulum de Dominica.
AD LAUDES. Psalmi ut infrà. Canticum ut in officio parvo.
AD II. VESPERAS. Psalmi ut infrà.

AD I. VESPERAS.

Psalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua; * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * & mirabilia tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítia tua exultábunt.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor & miséricors Dóminus; * patiens & multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis,* & miserationes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, * & sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus ópéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum; laudábo Dóminum in vita mea: * psállam Deo meo quámdiu fúero.

Nolite confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupillum & víduam suscípiet; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Psalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decoráque laudátio

Ædíficans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; * & sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam;

Qui producit in móntibus fœnum, * & herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

IN I. NOCTURNO.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino, cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspectu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem; * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & intróite in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum ; * in conspectu géntium revelávit justitiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi ; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspectu regis Dómini : * moveátur mare, & plenitúdo ejus ; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

IN II. NOCTURNO.

Psalmus 103.

BEnedic ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem & decórem induísti, * amictus lúmine sicut vestimento.

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum ;

Qui facis Angelos tuos, spíritus, * & ministros tuos ignem urentem ;

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus ; * super montes stabunt aquæ ;

Ab increpatióne tua fúgient ; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, & descendunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgredientur ; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ :

Potábunt omnes béstiæ agri ; * expectábunt ónagri in síti sua :

Super ea vólucres cœli habitábunt ; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis ; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra :

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam servitúti hóminum :

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, & cedri Líbani quas plantávit ; * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum ; * montes excelsi cervis,

petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras & facta est nox : * in ipsa pertransibunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt ; * & in cubílibus suis collocabuntur.

Exibit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vé perum.

Divísio Psalmi 103.

QUam magnificáta sunt ópera tua, Dómine ! * ómnia in sapiéntia fecísti : impléta est terra possessióne tuâ :

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus ; * illic reptília, quorum non est número rus.

Animália pusilla cum magnis ; * illic naves pertransibunt.

Draco iste quem formásti ad illudendum ei ; * ómnia à te expectant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent ; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte :

Avertente autem te fáciem, turbabuntur ; * áuferes spíritum eórum, & deficient, & in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, & creabuntur ; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divísio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in sæculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis ;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere ; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * psállam Deo meo quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum : * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non sint ; * bénedic, ánima mea, Dómino.

IN III. NOCTURNO.

Psalmus 32.

EXultáte, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara, * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum, * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdiâ Dómini, plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus dissípat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet; * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus, * vidit omnes fílios hóminum;

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram;

Qui finxit singillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus:

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dóminum; * quóniam adjútor & protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 92.

DOminus regnávit decórem indútus est; * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ; * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc, * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine, * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina, fluctus suos, * à vócibus aquárum *multárum.*

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra; * servite Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus; * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in æternum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol & luna: *

laudáte eum , omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum , cœli cœlórum ; * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt , laudent nomen Dómini ;

Quia ipſe dixit , & facta ſunt ; * ipſe mandávit , & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum , & in ſéculum ſéculi : * præceptum póſuit , & non prætería bit.

Laudáte Dóminum , de terra : * dracónes , & omnes abyſſi ;

Ignis , grando , nix , glácies , ſpíritus procellárum , * quæ fáciunt verbum ejus ;

Montes , & omnes colles , * ligna fructífera , & omnes cedri :

Béſtiæ , & univerſa pécora , * ſerpentes , & vólucres pennátæ :

Reges terræ , & omnes pópuli ; * príncipes , & omnes júdices terræ :

Júvenes & vírgines , ſenes cum junióribus , laudent nomen Dómini : * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Confeſſio ejus ſuper cœlum & terram : * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus , * fíliis Iſraël , pópulo appropinquanti ſibi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſraël in eo qui fecit eum , * & fílii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro , * in tympano & pſaltério pſallant ei ;

Quia beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo ; * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória : * lætabuntur in cubílibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gúttur eórum , * & gládii ancipites in mánibus eórum.

Ad faciendam vindictam in natiónibus , * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus , * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conſcriptum : * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Canticum , (*niſi proprium aſſignetur.*) 1. Paral. 29.

BEnedictus es , Dómine , Deus Iſraël patris noſtri , * ab æterno in æternum.

Tua eſt , Dómine , magnificéntia , & poténtia , & glória , atque victória ; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo ſunt & in terra , * tua ſunt :

Tuum , Dómine , regnum , * & tu es ſuper omnes príncipes.

Tuæ divítiæ , & tua eſt glória : * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia : * in manu tua magnitúdo , & impérium ómnium.

Nunc ígitur , Deus noſter , confitémur tibi , * & laudámus nomen tuum ínclytum.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dñm.

AD II. VESPERAS.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion :* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus , & non pœnitébit eum , * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus , implébit ruínas ; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltábit caput.

Psalmus 110.

COnfitébor tibi , Dómine , in toto corde meo , * in consílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini ; * exquisita in omnes voluntátes ejus.

Confessio & magnificéntia opus ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum , miséricors & miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo,

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus , véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi , * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus : * initium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Psalmus 112.

LAudáte , púeri , Dóminum , * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum , * ex hoc nunc , & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum , * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gen-

tes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperẽ:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui.

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum; * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit éloquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus.

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cinerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas, * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea; * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſraël;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Pſalmus 116.

LAudate Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in æternum.

Intrà Octavas ſupradictorum Feſtorum, quando ſit de Octavâ, iidem in toto Officio dicuntur Pſalmi, qui dicti ſunt in die. Ad I. Veſperas diei Octavæ iidem dicuntur Pſalmi, qui dicti ſunt in I. Veſperis Feſti.

Addenda & corrigenda in parte Autumnali.

IN CALENDARIO.

17 Januar. Antonii Ægypt. Abb. *Semiduplex*, lege *Duplex II. Ordinis.*

24 Maii 1642. *lege* 1640.

10 Jul. Septem Fratrum ac S. Felicitatis eorum Matris, *Simplex*, lege *Semiduplex.*

30 Jul. Germani Autiſſiodor. Epiſc. *Simplex*, lege *Semidupl.*

23 Auguſti. Helenæ Imperatoris, *lege* Imperatricis.

23 Septemb. Theclæ Virg. & Mart. *Simplex*, lege *Semidupl.*

15 Octob. Thereſiæ Virg. *Semiduplex*, *ſed propter occurrentiam Octavæ Dedicationis ſit tantum Commemoratio duab. Lect. in unam coactis.*

IN PSALTERIO.

Pag. 9. *col.* 1. ad Laudes, *adde* Matutinas, *& ſic ubique.*

p. 28. *c.* 1. *lin.* 16. ſub pennis, *lege* & ſub pennis.

p. 29. *c.* 2. *l.* 14. adde [*qui ſolus recitat loco* ómnibus vobis *dicat* ómnibus nobis.]

p. 39. *c.* 2. *l.* 12. conſtituiſti, *lege* & conſtituiſti.

p. 44. *c.* 2. *l.* 21. ego, *lege* & ego.

Ibid. l. 32. à te, *lege* & a te.

p. 52. *c.* 2. *l.* 19. mirabilia, *lege* & mirabília.

p. 67. *c.* 2. *l.* 1. civitates, *lege* & civitátes.

p. 74. *c.* 1. *l.* 45. poſt hæc verba *in populum ſuum providentia*, adde *laudatur.*

p. 119. *c.* 1. *l.* 36. retribuam, *lege* & retríbuam.

p. 128. *c.* 1. *l.* 20. in terram, *lege* in terra.

p. 129. *c.* 1. *l.* 29. tua * intende, *lege* tua intende *.

p. 142. *c.* 1. *l.* 34. ad adjutorium, *lege* in adjutórium.

p. 147. *c.* 2. *l.* 11. adde [*qui ſolus recitat loco* ómnibus vobis *dicat* ómnibus nobis.]

IN PROPRIO DE TEMPORE.

Pag. 161. *c.* 1. *l.* 13. & ſuperveniat, *lege* ut ſupervéniat.

p. 162. *c.* 1. *l.* 24. acidè ſeras, *lege* ácidè feras.

p. 205. *c.* 1. *l.* 28. cribrabit, *lege* cribrávit.

p. 206. *c.* 2. *l.* 47. facti, *lege* fracti.

Ibid. l. 47. permanſerin, *lege* permanſerint.

p. 208. *c.* 2. *l.* 44. ſanguine, *lege* ſánguinis.

p. 244. *c.* 2. *l.* 21. regni, *lege* regno.

p. 251. *c.* 1. *l.* 20. non alteri, *lege* nos álteri.

p. 256. *c.* 2. *l. ult.* dixi eos, *lege* dixi eis.

p. 257. *c.* 2. *l.* 29. pugnátur, *lege* pugnáte.

**

p. 260. *c.* 1. *l.* 2. de tribus, *lege* de tribu.
Ibid. l. 21. cum matri, *lege* cum matre.
p. 261. *c.* 1. *l.* 41. magnamini, *lege* magnánimi.
Ibid. c. 2. *l.* 1. numeros, *lege* número.
p. 267. *c.* 2. *l.* 1. jusserent, *lege* jusserunt.
p. 268. *c.* 2. *l.* 43. at illi, *lege* at ille.
p. 276. *c.* 2. *l.* 5. populo tuo, *lege* pópulo suo.
p. 320. *c.* 3. *l.* 19. Domino, *lege* Dóminus.
p. 322. *c.* 1. *l.* 21. patris suæ, *lege* partis suæ.
p. 325. *c.* 2. *l.* 45. in quo, *lege* in quâ.

IN PROPRIO SANCTORUM.

Pag. 331. *c.* 1. *l.* 24. adde *Ex vita sancti Lupi apud Duschen. Tom. I. Hist. Franc.*
p. 332. *c.* 1. *l.* 3. adde *Ex Mabill. Le Cointe. Baron. & aliis.*
Ibid. c. 2. *l.* 32. adde *Ex Gall. Christ. Tillel. Bail.*
p. 333. *c.* 2. *l.* 14. adde *Ex ejus vita per Greg. Turon. Bedam, & alios scripta.*
p. 336. *c.* 1. *l.* 13. adde *Ex ejus vita, & ex Bolland.*
p. 342. *c.* 2. *l.* 2. in fimbris, *lege* in fimbriis.
Ibid. l. 4. adde *Ps.* 44.
p. 344. *c.* 2. *l.* 23. ad Magnificat, *lege* ad Benedictus.
p. 346. *c.* 2. *l.* 21. *ritu Solemni I. Ordinis*, lege *II. Ordinis.*
p. 352. *c.* 2. *l.* 23. adde *Ex Theoph. Annal. & Paulo Diac. de Hist. Miscell. & aliis.*
p. 356. *c.* 1. *l.* 42. *Cant. in Festis*, lege *Cant. ut in Festis.*
p. 358. *c.* 2. *l.* 21. dele *de Psalt.* & lege *ut notatur infrà.*
p. 363. *c.* 2. *l.* 45. præfuisle traditur, *dele* traditur.
p. 370. *c.* 2. Rubrica. *Fit Commem. S. Lini*, debet præcedere Rubr. ad Noct.
p. 373. *c.* 2. *l.* 9. adde, *In fine Hymni Doxol.* Te sempiterna Trinitas, &c. *ut infrà, & sic per Octav. ad omnes Horas.*
p. 378. *c.* 1. *l.* 37. institutos, *lege* institútos.
p. 382. *c.* 1. *l.* 1. deffendit illos, *lege* deffendet illos.
Ibid. l. 6. dele *Apoc.* 4. & lege *Sap.* 5.
Ibid. c. 2. *l.* 44. quasi stellæ, *lege* tanquam scintillæ.
p. 383. *c.* 1. *l.* 4. adde, *& dicitur per Oct. quando fit de ea.*
p. 389. *c.* 1. *l.* 12. egressus est, *lege* egressa est.
p. 405. *c.* 1. *l.* 11. fratrem tuorum, *lege* fratrum tuórum.
p. 412. *c.* 1. *l.* 7. adde *Ex vita authore S. Bonaventura.*
p. 413. *c.* 1. *l.* 12. hominibus, *lege* humílibus.
Ibid. l. 38. adde *Ex S. Avito, Fortunato, Greg. Turon. & aliis.*
p. 414. *c.* 1. *l.* 45. adde *Ex gestis S. Capras. apud Surium.*
p. 415. *c.* 2. *l.* 30. adde *Ex S. Greg. Turon. & Adone.*
p. 417. *c.* 2. *l.* 17. adde *Ex vita S. Bertr. scripta à Vitali, & ex Gall. Christ.*

p. 431. *c.* 1. *l.* 26. illuminavit, *lege* illúminat.
p. 436. *c.* 2. *l.* 8. judicabit Deum, *lege* judicabit Deus.
p. 438. *c.* 1. *l.* 28. adde *Ex libro S. Hieron. presb. de vita sancti Hilarionis, & ex Surio, Vandalbert & aliis.*
p. 447. *c.* 2. *l.* 2. post *S. Marcelli*, adde *apud Ruinart.*
p. 465. *c.* 2. *l.* 24. adde *Ex vita S. Caroli author. jussano.*
p. 468. *c.* 1. *l.* 4. antistitem, *lege* antistitum.
p. 480. *c.* 2. *l.* 25. adde *Ex Sulpit. Sever. & Greg. Turon.*
Ibid. l. 37. sub Constant. meruit, *lege* sub Constántio stipéndia méruit.
p. 493. *c.* 2. *l.* 46. reddet tibi, *lege* reddat tibi.
p. 494. *c.* 1. *l.* 2. à Dom. Deo tuo, *lege* à Dómino Deo Israël.
p. 500. *c.* 2. *l.* 11. in Epistolas, *lege* in Epistolis.
p. 505. *c.* 2. *l.* 6. extraxit, *lege* extruxit.

IN COMMUNI SANCTORUM.

Pag. xxxj. *c.* 1. *l.* 20. servus autem, *lege* servum autem.
pag. xxxviij. post titulum Commune Justórum, adde *seu SS. Laïcorum, & sic ubique.*
p. xxxix. *c.* 1. *l.* 21. *in Duplicibus majoribus*, lege *in Duplicibus I. Ordinis.*
p. xliv. *c.* 1. *l.* 13. *in Duplicibus majoribus*, lege *in Duplicibus I. Ordinis.*
p. lj. *col.* 2. *l.* 8. Rex noster est, *lege* Rex noster es.
p. liij. *c.* 1. *l.* 28. fidelium miserator, *lege* fidélium, Deus, miserátor.
Ibid. l. 29. beata, *lege* beátæ.
p. lix. *c.* 1. *l.* 6. ipso pateretur, *lege* ipse paterétur.
p. lxxj. *c.* 1. *l.* 2. cùm terrendo, *lege* cùm terrenæ.
p. lxxij. *c.* 1. *l.* 35. descessurus, *lege* discessurus.
p. lxxx. *c.* 2. *l.* 39. extollnt, *lege* extollant.
p. xc. c. 2. *l.* 7. adde [*qui extra Ecclesiam recitant Orationem in Anniversario Dedicationis Ecclesiæ omittat in initio Orationis vocem*, hujus, *& infine dicat*, ut quisquis templum sanctum tuum, &c.]
p. cxviij. *c.* 1. *l.* 14. & pulchritudine tua * intende, *lege* & pulchritúdine tua intende *.
p. cxxij. *c.* 2. *l.* 3. adde *Deinde dicitur* Dóminus vobiscum, &c. *& additur* Benedicámus Dómino. *& sic ad alias Horas.*
p. cxxvj. *c.* 2. *l.* 1. recipemus, *lege* recipémus.
Ibid. l. 7. adde *Ps.* 97.